

Energy for
generations

Tuarascáil Bhliantúil agus Ráitis Airgeadais 2024

AN T-AISTRIÚ GO FUINNEAMH INBHUANAITHE A CHUMASÚ

Maidir le ESB

Bunaíodh ESB sa bhliain 1927 mar chomhlacht reachtúil faoin Acht Leictreachais (Soláthar), 1927. Le sealúchas de 97.1%, tá formhór de ESB faoi úinéireacht Rialtas na hÉireann. Is i seilbh iontaobhaithe Phlean Úinéireachta Scaireanna Fostaithe atá an 2.9% eile. Mar fhóntas láidir, ilghnéitheach, bíonn ESB ag feidhmiú ar fud an mhargaidh leictreachais, ag giniúint, ag tarchur agus ag dáileadh, chun soláthar a chur ar fáil do chustaiméirí sa bhreis ar a chuid líonraí a úsáid chun snáithín a sholáthar don earnáil teileachumarsáide. Is príomhfhóntas Éireannach é ESB ag a bhfuil bonn sócmhainne rialaithe thart ar €14 billiún (ina gcuimsítear ESB Networks, €11 billiún agus NIE Networks, €3 billiún), sciar 25% den ghiniúint sa mhargadh uile-oileáin agus sna gnóthaí soláthair atá ag soláthar leictreachais agus gáis do bhreis is 1.9 mhilliún cuntas custaiméirí ar fud oileán na hÉireann agus na Breataine Móire. Le linn na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2024, d'fhostaigh ESB Group beagnach 9,600 duine, ar an meán.

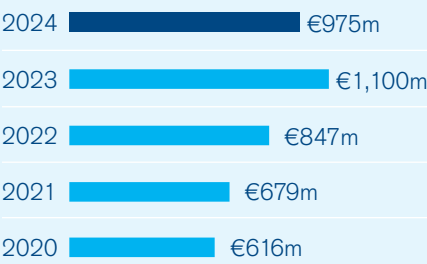
AN T-AISTRIÚ GO FUINNEAMH INBHUANAITHE A CHUMASÚ

Ó bunaíodh ESB in 1927, táimid tiomanta do dhul i ngleic leis na dúshláin is mó sa tsochaí agus réitigh a aimsiú a théann chun sochair na bpobal a bhfreastalaímid orthu. Ciallaíonn sé sin inniu an t-aistriú go fuinneamh inbhuanaithe a chumasú, trí thabhairt faoi athruithe claochlaitheacha ar fud ár ngnólachta chun glanastaíochtaí nialasacha a bhaint amach faoin mbliain 2040: in-athnuaiteáin a fhorbairt agus a cheangal, bonneagar athléimneach a thógáil, agus a chur ar chumas custaiméirí agus tacú leo a bheith ag maireachtáil ar bhonn níos inbhuanaithe trí úsáid a bhaint as leictreachas glan. De réir mar a bhogaimid ar aghaidh ar an aistear seo, tá de chuspóir againn an inbhuanaitheacht a chur i gceartlár gach rud a dhéanaimid – agus athrú dearfach a chur chun cinn dár bpláinéad, do na háiteanna ina bhfeidhmímid, agus do na daoine a n-oibrímid leo agus dóibh.

Srachfhéachaint

Brabús Oibriúcháin sula gcuirtear earraí eisceachtúla agus ais-thomhais eile san áireamh*

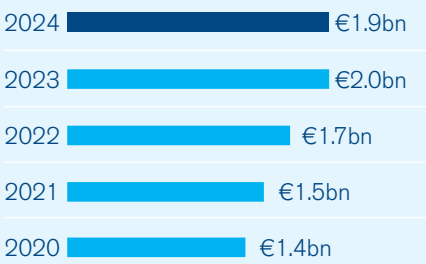
€975m

*Brabús oibriúcháin roimh mhíreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe arna nochtadh ar leithligh sa Ráiteas Ioncaim.

EBITDA roimh earraí eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe*

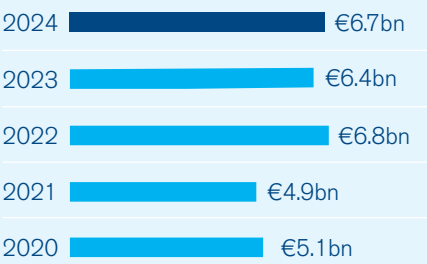
€1.9bn

*Brabús oibriúcháin roimh ús, cánachas, dímhéas, bearnúcháin (lena n-áirítear glanachailleanais bhearnúcháin neamhtrádála ar shócmhainní airgeadais), amúchadh, ioncam ó ranníocaíochtaí soláthair agus míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe arna nochtadh ar leithligh sa Ráiteas Ioncaim.

Glanfhiachas*

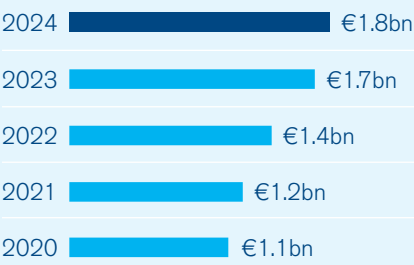
€6.7bn

*Iomlán na hiasachtaíochta agus fiachais eile móide dliteanais léasa lúide airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim (seachas aon airgead tirim srianta) agus taiscí gearrthéarmacha.

Caiteachas Caipitil*

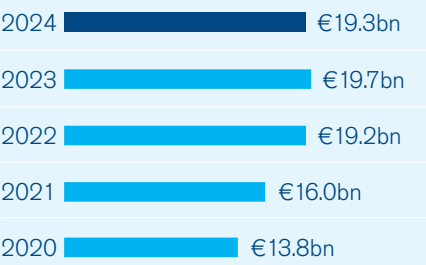
€1.8bn

*Breisiúcháin a bhaineann le maoin, gléasra agus trealamh, sócmhainní doláimhsithe (seachas liúntais astaíochtaí) móide breisiúcháin a bhaineann le hinstiitúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasáíochta an chothromais i bhfeidhm orthu.

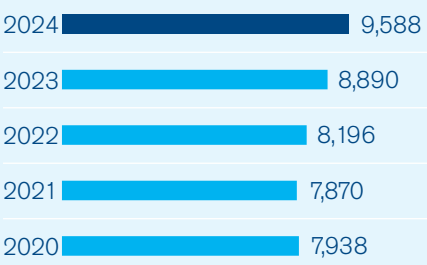
Sócmhainní Iomlána

€19.3bn

Meánlíon na bhFostaithe

9,588

Sciar den Mhargadh Soláthair Leictreachais Uile-Oileáin

- 40% ESB
- 60% Soláthraithe Eile Leictreachais

Sciar den Mhargadh Giniúna Uile-Oileáin

- 25% ESB*
- 75% Táirgeoirí Cumhachta Eile

* Tá sciar den mhargadh bunaithe ar ghiniúint mhéadráithe lena n-áirítear rith srianta. Ba é 20% an sciar den mhargadh a bhí ag ESB sa Mhargadh Ceant Laethúil sa bhliain 2024.

Buaicphointí 2024

Stocshealbhóirí

Díbhinn mholta €189 milliún don bhliain 2024

Toradh ar Chaipiteal in Úsáid 6.2%

Rátáil chreidmheasa A-/A3 athdhearbhaite (BBB+ ar bhonn neamhspleách)

An Geilleagar

Caiteachas caipitiúil de bhreis agus €1.8 billiún sa bhliain 2024 (€2.2 billiún, comhfhiontair san áireamh)

Beagnach 9,600 fostaí, ar an meán le linn 2024

Ranníocaíocht de bhreis agus €3 billiún curtha ar fáil do gheilleagar na hÉireann i bhfoirm párolla, cánacha, díbhinní agus ceannachán ó sholáthraithe baile

Breis is €2 milliún eisíoctha i measc raon tionscnaimh pobail

Custaiméirí

Tacaítear le breis agus 60,000 custaiméir le pleananna íocaíochta nua

Tugadh deis do bhreis agus 190,000 custaiméir tairbhe a bhaint as léargas leictreachais trí Tharaif Mhéadair Chliste

Ráta sástachta custaiméirí leictreachais chónaithe Electric Ireland cothrom le 77%

Breis agus 44,000 custaiméir nua nasctha ag ESB Networks agus NIE Networks

326,000 méadar cliste curtha isteach sa bhliain 2024

Beagnach 44,000 iarratas micrighiniúna próiseáilte ag ESB Networks sa bhliain 2024

An Timpeallacht agus Inbhuanaitheacht

Cheangail ESB Networks 534 MW de ghiniúint in-athnuaite leis an eangach sa bhliain 2024

Giniúint déine carbóin de 362g CO₂/kWh - laghdú 46% (i gcomparáid leis an mbliain bhonnlíne 2005)

Earcaíocht

Thosaigh 141 printíseach céad bhliana ag obair le ESB Networks agus NIE Networks sa bhliain 2024

Tháinig méadú 698 le linn 2024 ar na meánlíonta fostaithe

Faisnéis Neamhairgeadais

Mar chomhlacht reachtúil, níl ESB faoi réir na gceanglas nochta atá forordaithe i Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Nochtadh na Faisnéise Neamhairgeadais agus Éagsúlachta ag gnóthais agus grúpaí móra áirithe), 2017, arna leasú ná Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Tuairisciú Inbhuanaitheachta Corparáideach), 2024 ("Rialacháin CSR"). Tá na hultmhúcháin á ndéanamh ag ESB chun tuairisciú, ar bhonn deonach, faoi na Rialacháin CSR don bhliain airgeadais 2025. Idir an dá linn, déanann ESB gach iarracht cloí le dea-chleachtas trí thuarascáil nochta a fhoilsiú ar fheidhmíocht inbhuanaitheachta i gcomhréir le caighdeáin tuairiscithe an Tionscnaimh Dhomhanda um Thuairisciú. Tugtar chun solais in "Nochtadh Sonraí Inbhuanaitheachta don bhliain 2023" tacair shonraí, uailmhianta agus pleananna faoi thrí cholún, an pláinéad, áit agus daoine ina measc. Tá an tuarascáil nochta ar fáil ar shuíomh gréasáin ESB.

Tá léargas le fáil sa treoir thíos maidir le cá bhfuil faisnéis neamhairgeadais agus PTFanna neamhairgeadais le fáil sa tuarascáil bhliantúil seo mar aon le beartais ESB Group (nuair is infheidhme) atá ag tacú leis na réimsí seo.

	Beartais Ábhartha	Rannóg/Rannóga sa Tuarascáil Bhliantúil
An Comhshaol	Beartas Comhshaoil agus Inbhuanaitheachta	- An Timpeallacht agus Inbhuanaitheacht - Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird
Fostaithe agus Sóisialta	- Beartas Ionchuimsitheachta agus Éagsúlachta Bhord ESB - Beartas um Sholáthar Grúpa - Beartas maidir le Meas agus Dínit don Duine Aonair ag ESB - Beartas maidir le Féiniúlacht agus Léiriú Inscne - Beartas Sláinte, Sábháilteacht agus Folláine - Beartas Sceithreachta agus Nochtaí Cosanta ESB - Cód Eitice ESB ("Ár gCód")	- An Pláinéad, Áit, Daoine - Iompar Gnó - Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird
Ceartha an Duine	- Beartas Grúpa ESB maidir le Ceartha an Duine - Beartas um Sclábhaíocht Nua-aimseartha - Cód Eitice ESB ("Ár gCód")	- Ceartha an Duine - Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird
Frithéilliú agus Breabaireacht	- Beartas Frithbhreabaireachta, Frith-Éillithe agus Coiscthe Calaoise ESB - Beartas Sceithreachta agus Nochtaí Cosanta ESB - Cód Eitice ESB ("Ár gCód")	- Tuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca - Iompar Gnó
Samhail Ghnó		Samhail Ghnó
Príomhrioscaí	Beartas Bainistíochta Riosca ESB	Tuarascáil ar Rioscaí
PTFanna Neamhairgeadais		- Príomhtháscairí Feidhmíochta (KPIInna) - An Pláinéad, Áit, Daoine - An Timpeallacht agus Inbhuanaitheacht - Rialachán maidir le Tacsanomaíocht an AE

Clár na nÁbhar

Caibidil 1 Straitéis agus Feidhmíocht

Tuarascáil Straitéiseach	
Ráiteas an Chathaoirligh	10
Athbhreithniú an Phríomhfheidhmeannaigh	12
Straitéis	14
Samhail Ghnó	18
Rannpháirtíocht lenár bPáirtithe Leasmhara	20
Tuarascáil ar Rioscaí	23

Athbhreithniú Oibriúcháin agus Airgeadais	
Coiste Feidhmiúcháin	34
An Timpeallacht Oibriúcháin	36
Athbhreithniú Airgeadais	40
Ár mBrabúis a Úsáid ar Bhealach Inbhuanaithe	46
ESB Networks	48
Northern Ireland Electricity Networks	50
Giniúint agus Trádáil	52
Réitigh do Chustaiméirí	54
Innealtóireacht agus Mórthionscadail	56
Seirbhísí Fiontraíochta	57
Príomhtháscairí Feidhmíochta (KPIInna)	58

An Pláinéad, Áit, Daoine	
Léargas Ginearálta	64
An Timpeallacht agus Inbhuanaitheacht	66
Daoine	74
Sláinte, Sábháilteacht agus Folláine	78
Pobal	80
Ceartha an Duine	82
Rialachán maidir le Tacsanomaíocht an AE	84

Caibidil 2 Rialachas Corparáideach

Comhaltaí Bhord ESB	98
Ráiteas Rialachais Chorporáidigh an Chathaoirligh	104
Tuarascáil Rialachais an Bhoird	106
Tuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca	122
Coistí Boird sa bhliain 2024	128
Iompar Gnó	132
Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird	134

Caibidil 3 Ráitis Airgeadais

Ráiteas Fhreagrachtaí Chomhaltaí an Bhoird	138
Tuarascáil an Iniúcháira Neamhspleách	139
Ráitis Airgeadais	149

Faisnéis Bhreise

An tAcht um Íoc Pras Cuntas	262
Bearta Feidhmíochta Malartacha	263
Gluais	268

AN T-AISTRIÚ GO FUINNEAMH INBHUANAITHE A CHUMASÚ TRÍ GHRIANFHUINNEAMH

Tosaíodh an tógáil ar Fheirm Ghréine Theach an Bhaile Láir, atá lonnaithe lastuaidh de Bhéal Átha Liag, Contae an Longfoirt, go déanach sa bhliain 2024. Nuair a bheidh sí críochnaithe, ginfidh an fheirm ghréine 57 MW de leictreachas glan a mbeidh dóthain acmhainne aige cumhacht a sholáthar do bhreis agus 15,000 áit chónaithe. Ceanglófar Feirm Ghréine Theach an Bhaile Láir leis an líonra leictreachais trí bhealach nua cábla 5 km feadh na líne iarnróid móna nach n-úsáidtear, a bhíodh á húsáid ó thráth déanach sna 1950idí go dtí cúpla bliain ó shin, le móin a iompar chuig an iarstáisiún, Stáisiún Cumhachta Loch Rí. Úsáidfear an bonneagar reatha sa tionscadal ag an iarstáisiún móna le ceangal leis an eangach, a cheanglóidh foirm nua ghlan fuinnimh leis an eangach náisiúnta agus a bheidh ina thús nua do ESB, nuair a chuirtear san áireamh go raibh cumhacht á giniúint acu le fada i lár na tíre.

Caibidil 1 Straitéis agus Feidhmíocht

Tuarascáil Straitéiseach	9
Athbhreithniú Oibriúcháin agus Airgeadais	33
An Pláinéad, Áit, Daoine	63

Tuarascáil Straitéiseach

Ráiteas an Chathaoirligh	10
Athbhreithniú an Phríomhfheidhmeannaigh	12
Straitéis	14
Samhail Ghnó	18
Rannpháirtíocht lenár bPáirtithe Leasmhara	20
Tuarascáil ar Rioscaí	23

Ráiteas an Chathaoirligh

CÉIMEANNA CHUN CINN CHUN AN T-AISTRIÚ GO FUINNEAMH INBHUANAITHE A CHUMHACHTÚ

Tarach Ó Ruairc
Cathaoirleach

De réir mar a dhruideann an tréimhse chun astaíochtaí nialasacha a bhaint amach faoin mbliain 2040 linn go tapa, beidh infheistíocht bhrostaíthe agus cinntí calma ag teastáil chun go mbainfidh Éire a spriocanna uaillmhianacha laghdaithe astaíochtaí amach agus soláthar a dhéanamh do gheilleagar atá ag fás.

Is é 2024 an chéad bhliain iomlán ina raibh na meánteochtaí domhanda os cionn na tairsí 1.5 céim go comhsheasmhach. Bímid thíos le teagmhais adhaimsire níos minice, a imríonn tionchar ar ár saol laethúil, rud a mheabhraíonn dúinn nach féidir linn aon am a chur amú. Teastaíonn freagairt uileshochaí.

Tá iarracht á déanamh ag Bord ESB na cinntí riachtanacha a dhéanamh le haistriú go fuinneamh inbhuanaithe a chumasú agus infheistiú a dhéanamh in athléimneacht agus in oiriúnú don aeráid.

Dul chun Cinn Dearfach

Rinneadh dul chun cinn dearfach cheana féin. Tá astaíochtaí náisiúnta a bhaineann le fuinneamh ag dul i laghad, agus tá a cuid á déanamh ag an earnáil leictreachais sa dul chun cinn a rinneadh. D'éirigh leis an earnáil infheistiú agus nuálú a dhéanamh chun tacú le borradh geilleagrach agus freastal ar éileamh méadaithe ar leictreachas.

Ghlac ESB a pháirt freisin, agus éascaíodh forbairt gheilleagrach agus cuireadh ar chumas custaiméirí tairbhe a bhaint as an aistriú go fuinneamh glan. Cheangail ESB Networks agus NIE Networks méid iomlán 8.8 GW d'athnuaiteáin lena líonraí tarchuir agus dáileacháin faoi dheireadh 2024, agus cuireadh méadair chliste isteach do 1.9 milliún custaiméir ESB Networks, a chuir deiseanna ar fáil do chustaiméirí táirgí agus seirbhísí nua a fháil. Leantar le punann ghiniúna ESB a chlaohlú go tapa agus bhí punann in-athnuaiteán 1.8 GW i bhfeidhm ag deireadh 2024. I dturas an ama, tá ESB ecars (carranna leictreacha) agus Seirbhísí Fuinnimh Chliste Electric Ireland agus gnólachtaí Superhomes ag cabhrú lena gcustaiméirí agus a ngnólachtaí dícharbónú a dhéanamh trí thairiscintí nuálacha táirgí agus seirbhísí a chur chun feidhme.

Dúshlán

Aithníonn an Bord go bhfuil aghaidh le tabhairt ar dhúshlán.

Tá rioscaí á gcur ag teagmhais adhaimsire roimh an mbonneagar go ginearálta agus roimh an mbonneagar fuinnimh ach go háirithe, mar a tugadh faoi deara le linn Stoirmeacha Isha agus Darragh sa bhliain 2024 anuas ar an ngaoth nach bhfacthas a leithéid riamh cheana a bhí ann le linn Stoirm Éowyn go luath sa bhliain 2025.

Aithníonn an Bord an tionchar a imríonn na teagmhais drochaimsire ar theaghlaigh, ar fheirmeacha agus ar ghnólachtaí. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil, thar ceann an Bhoird, le gach duine in

ESB Networks agus in NIE Networks, agus le hoibrithe deonacha ó limistéir ar fud a n-eagraíochtaí, le comhpháirtithe conartha agus le foirne idirnáisiúnta, a thugann céim chun tosaigh i gcónaí le tús áite a thabhairt don chustaiméir nuair a thiteann na heachtraí díobhálacha seo amach. Glacfaidh an Bord roinnt ama sa bhliain 2025 le machnamh a dhéanamh ar impleachtaí níos fadtéarmaí na dtionchar seo i leith oibríochtaí agus infheistíochtaí amach anseo.

An Straitéis um Ghlanastaíochtaí Nialasacha faoi 2040

Baineann rithábhacht leis an Tréimhse Rialála 7 (RP7) a sholáthar i dTuaisceart Éireann agus le haontú le hAthbhreithniú Praghaís 6 (PR6) sásúil do ESB Networks, don tréimhse go dtí 2031, ar mhaithe le huaillmhianta na straitéise um ghlanastaíochtaí nialasacha a bhaint amach. Teastaíonn infheistíocht bhreise i líonraí agus i gcúltaca leictreachais go práinneach leis na leibhéil in-athnuaiteán a mhéadú ar an gcóras chun freastal ar an bhfás atá ag teacht ar éileamh. Beidh céim chun tosaigh á tabhairt ag ESB lena chinntiú go bhfuil an bonneagar ar oileán na hÉireann a theastaíonn chun tacú le fás ar an daonra agus fás geilleagrach.

Teastóidh infheistíocht leanúnach agus níos mó infheistíochta freisin i mbonneagar leictreachais chun aghaidh a thabhairt ar spriocanna aeráide agus tithíochta an Rialtais agus an Phlean Forbartha

Náisiúnta. Caithfidh cistiú suntasach a bheith ar fáil don infheistíocht méadaithe seo, dar ndóigh, agus chuige sin beidh ar ESB a bhrabúsacht agus a acmhainn láidir airgeadais a choimeád.

Dhírigh an Bord i gcónaí go príomha ar inacmhainneacht agus ar iomaíochas praghsanna i measc na n-ábhar a breithníodh sa bhliain 2024 agus bhí gliondar croí air gur éirigh leis dhá laghdú ar leith ar phraghsanna a sholáthar do chustaiméirí in Éirinn i mbliana. Tacaíonn an Bord go hiomlán le bearta costais maireachtála an Rialtais, a chabhraigh le custaiméirí trí chreidmheasanna a sholáthar ar bhillí custaiméirí le linn gheimhreadh na bliana seo caite.

Rinne an Bord aontú le roinnt coigeartuithe i mí Bealtaine 2024, mar thoradh ar athbhreithniú meántearma ar an straitéis Tiomanta chun Difríocht a Dhéanamh: Glanastaíochtaí Nialasacha faoi 2040. Deimhníodh san athbhreithniú treo an taistil trí chéile a leagtar amach sa straitéis agus na dúshláin maidir le scála an tsoláthair agus le bheith in ann maoiniú a dhéanamh agus le hinacmhainneacht atá amach romhainn á n-aithint aige. Téamaí iad seo a bheartaíonn an Bord aird a thabhairt orthu arís sa bhliain 2025.

Tá Straitéis um Ghlanastaíochtaí Nialasacha ESB ag teacht go hiomlán le cuspóirí beartais náisiúnta i gcónaí, agus leanaimd le hinfheistiú ar luas a dhéanamh chun méadú a dhéanamh sna réimsí seo a leanas:

- athnuaiteán, acmhainn ghaoithe agus ghréine ar an tír mhór agus amach ón gcósta
- acmhainn do thithíocht agus do bhorradh agus d'fhorbairt gheilleagrach
- stóráil fuinnimh fhadtéarmach
- leictriú, i dtéamh agus in iompar sa tsochaí

Fóntacht agus Acmhainn Airgeadais

Lean an Bord ag díriú ar chobhsaíocht leanúnach airgeadais ESB. Tá sé bunriachtanach go ndéanann ESB brabús chun ath-infheistiú ina ghnólachtaí chun cabhrú le todhchaí Glanastaíochtaí Nialasacha in Éirinn. Is in aghaidh an chúlra seo gur sholáthair ESB bunbhrabús oibriúcháin €975 milliún (roimh earraí eisceachtúla agus atomhais áirithe) agus brabús i ndiaidh cánach €706 milliún sa bhliain 2024.

Teastaíonn daoine, scileanna agus acmhainn chun dul chun cinn a dhéanamh ar scála agus ar luas mar is mian le ESB a dhéanamh freisin. Thugamar faoi deara i mbliana gur lean fás ag teacht ar líon na ndaoine oilte atá linn nuair a thosaigh breis agus 900 duine nua ag obair le ESB agus nuair a ceapadh breis agus 550 fostaí reatha i ról nua. Tá gliondar croí ar an mBord go bhfuil an oiread sin deiseanna agus fáis ann, agus go bhfuil na tionscnaimh i bhfeidhm lena chinntiú go mbraitheann na daoine go léir atá ag obair linn in ESB go mbraitheann siad go bhfuil siad mar chuid den eagraíocht. Rinneadh dul chun cinn maith i mbliana ar bhunchumas ESB maidir le béim á leagan ar ghnéithe digiteacha agus ar shonraí. D'éirigh linn clár suntasach infheistíochta TF agus digití a sholáthar sa bhliain 2024.

Rannpháirtíocht Chomhaltaí an Bhoird

Lean an Bord lena chlár rannpháirteachais le fostaithe agus páirtithe leasmhara sa bhliain 2024. Cinntíonn an rannpháirteachas seo go leanann an Bord de bheith ceangailte le dearchtaí páirtithe leasmhara i leith saincheisteanna atá tábhachtach dóibh agus go leanann cinnteoireacht an Bhoird de bheith an-fhónta.

Bhí gliondar croí ar an mBord fáilte a chur roimh Micheal McGrath (an tAire Airgeadais ag an taca sin) go dtí cruinniú an Bhoird in Aibreán. Bhí plé an-suimiúil ag an mBord leis an Aire faoin tábhacht a bhaineann le slándáil fuinnimh agus leis an méadú leanúnach atá ag teacht leis an ngá atá le fóntacht airgeadais ESB a choimeád mar infheistíocht i gcóras fuinnimh cliste digiteach ísealcharbóin. Ba mhaith liom tacaíocht an Aire Eamon Ryan, T.D. a aithint freisin, ina ról mar an tAire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide, do straitéis agus pleananna infheistíochta uile-oileáin ESB. Guím gach rath air i ngach rud a dtabharfaidh sé aghaidh air amach anseo.

Athruithe ar an mBord

Ba mhaith liom buíochas a ghabháil le mo chomhghleacaithe Boird as ucht a dtiomantais le linn 2024, a bhí ina bhliain ghnóthach agus dhúshlánach. Rinneadh roinnt athruithe ar leibhéal Boird sa bhliain 2024. Chríochnaigh an tUasal Paul Lynam agus an tUasal Alf Smiddy a dtéarmaí mar chomhaltaí de Bhord ESB i mí na Nollag. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil le Paul agus le Alf, thar ceann an Bhoird, as a

seirbhís le hocht mbliana anuas. Táthar an-bhuíoch, ach go háirithe, as a dtiomantas i leith na gcaighdeán is airde rialachais chorparáidigh agus tacaíochta i dtaca leis an rath fadtéarmach a bhí ar ESB. Ba mhaith liom fáilte a chur freisin roimh an Uasal Pat Gaynor agus roimh an Uasal Jim Meade chuig an mBord i ndiaidh gur cheap an tAire Eamon Ryan, T.D., iad i mí na Nollag. Táim ag tnúth le hobair leo le linn a dtéarma mar chomhaltaí Boird.

Tá an Bord airdeallach ar chothromaíocht inscne ina chomhdhéanamh, agus tá gliondar croí orm a thabhairt le fios go leanann an Bord de sprioc 40% an Rialtais a bhaint amach do cheachtar inscne. Leanann an Bord den ionchuimsiú, den chothroime agus den éagsúlacht a leabú trí chothromaíocht níos fearr ar an mBord a choimeád, sna struchtúir agus ar na bealaí oibre a ghlac sé agus sa rannpháirteachas ar thacaigh sé leis le linn 2024.

Conclúid

Ba mhaith liom buíochas a ghabháil le fostaithe agus le bainistíocht ESB, thar ceann an Bhoird, as a n-iarrachtaí as cuimse le linn tréimhse éiginnteachta agus luaineachta móire sa tionscal fuinnimh. D'oibrigh siad thar a bheith dian, agus thug siad céimeanna chun tosaigh i gcónaí chun tacú lenár gcustaiméirí agus difríocht a dhéanamh.

De réir na nAchtanna Leictreachais (Soláthar), 1927-2014, cuireann an Bord an Tuarascáil Bhliantúil agus na Ráitis Airgeadais don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2024 i láthair.

Tarach Ó Ruairc

Tarach Ó Ruairc
Cathaoirleach
An 26 Feabhra 2025

Athbhreithniú an Phríomhfheidhmeannaigh

CUSTAIMÉIRÍ AGUS AN T-AISTRIÚ GO FUINNEAMH INBHUANAITHE A CHUMHACHTÚ

Paddy Hayes
Príomhfheidhmeannach

Dhírigh ESB le linn 2024 ar leictreachas níos glaine a sholáthar, ar shlándáil fuinnimh agus ar ár gcustaiméirí a chumasú.

Slándáil Fuinnimh agus an tAistriú Fuinnimh

Chuir bunbhrabús láidir oibriúcháin €975 milliún ar ár gcumas infheistíocht leanúnach a dhéanamh agus rinne ESB €1.8 billiún a infheistiú i bpríomhbhonneagar fuinnimh sa bhliain 2024, a rinne an bonneagar fuinnimh a thógáil agus a fheabhsú i bPoblacht na hÉireann agus i dTuaisceart Éireann, a rinne giniúint in-athnuaite a fhorbairt agus a chuir acmhainn ar fáil chun tacú le slándáil fuinnimh.

Leictreachas Ísealcharbóin a Sholáthar
Sholáthair Foireann Giniúna agus Trádála ESB dul chun cinn leanúnach i dtaobh déine carbóin leictreachais a laghdú. Tá laghdú 65% tagtha ar aschur CO₂ ó ghiniúint ESB agus tá laghdú 46% tagtha ar dhéine carbóin i gcomparáid leis an mbliain tagartha 2005.

I dtaobh gaoth amach ón gcósta, rinne tionscadal neart na gaoithe - comhfhiontar (jv) le edf - an chéad chumhacht a easpórtáil sa bhliain 2024, agus leag obair forbartha leanúnach ar inch cape - jv le red rock renewables - an bhunchloch faoi scor airgeadais go luath sa bhliain 2025.

I dtaobh cúrsaí ar tí mhór, dhaingnigh FuturEnergy Ireland (comhfhiontar idir ESB agus Coillte) conarthaí do thrí cinn dá tionscadail i gceant RESS 4 (Scéim Tacaíochta Leictreachais In-athnuaite) agus cuireadh éadail an tionscadail Pallas le punann giniúna in-athnuaite ESB. Rinneadh dul chun cinn ar ghiniúint grianfuinnimh freisin, agus rinneadh cumhacht a easpórtáil den chéad uair ó thionscadal gréine Thigh Mochua Thuaidh (comhfhiontar le Bord na Móna), agus leanadh leis an tógáil ar thionscadail ghréine ag Bullstown, an Drom Beag agus Teach an Bhaile Láir.

Rinneamar dul chun cinn tábhachtach freisin i dtreo déine carbóin ár n-ionaid giniúna leagáide a laghdú, cead pleanála a fháil ina measc sin chun Gob na Muine a thiontú, ar chéim rithábachtach é sin i dtreo deireadh a chur le giniúint ó ghual le linn 2025.

Infheistiú i mBonneagar

D'infheistigh ESB Networks agus NIE Networks suim chomhiomlán €1.4 billiún le linn 2024 i mbonneagar an líonra ar fud oileán na hÉireann; le hacmhainn a uasghrádú agus a fhairsingiú, le custaiméirí agus giniúint in-athnuaite a cheangal, agus le tacú le glacadh forleathan le hiompar agus téamh leictreach.

Cheangail ESB Networks 534 MW de ghiniúint in-athnuaite leis an eangach sa bhliain 2024, a mhéadaigh an méid iomlán in-athnuaiteáin cheangailte ar scála na heangaí aníos go dtí 6.3 GW. Ceanglaíodh méid breise thart ar 500 MW de ghiniúint in-athnuaite dín, gréine, mionghiniúint, micrighiniúint agus giniúint ar scála beag freisin, agus phróiseáil ESB Networks beagnach 44,000 iarratas ar mhicrighiniúint le linn na bliana, agus cheangail NIE Networks 1.8 GW d'in-athnuaiteáin ar scála na heangaí agus tá thart ar 168 MW de ghiniúint in-athnuaite á thabhairt isteach acu go dtí an córas dáileacháin.

Cheangail ESB Networks breis agus 37,000 áit chónaithe agus gnólacht le linn na bliana, agus iad ag tacú le geilleagar agus le daonra atá ag fás, agus déantar níos mó ná 90% d'iarratais anois trí Thairseach Chustaiméara dhigiteach ESB Networks. Sholáthair NIE Networks beagnach 7,000 ceangal nua custaiméara. Anuas air sin, chuir ESB Networks 326,000 méadar cliste breise isteach le linn 2024, a mhéadaigh an líon iomlán aníos go dtí 1.9 milliún.

Agus iad ag pleanáil don todhchaí, leagtar amach i gCinntiúchán Thréimhse Dheiridh Rialála 7 (RP7) an Rialálaí Fónais scóip agus scála chlár NIE Networks chun soláthar a dhéanamh do Thuaisceart Éireann i

gcaitheamh na tréimhse ó Aibreán 2025 go Márta 2031. Tar éis comhairliúchán agus rannpháirtíocht phoiblí fhorleathan i bPoblacht na hÉireann, sheol ESB Networks pleananna infheistíochta le haghaidh Athbhreithniú Praghaís 6 (PR6) (2026-2030) chuig an gCoimisiún um Rialáil Fónais (CRU) ina mbearaítear pleananna infheistíochta a theastaíonn chun tacú leis an bPlean Forbartha Náisiúnta agus an Plean Gníomhaithe ar son na hAeráide a sholáthar. Déanfar na pleananna seo, ina mbearaítear infheistíocht mhór a dhéanamh iontu cheana féin, a fhiosrú athuair i gcomhthéacs theagmhas Stoirm Éowyn.

Infheistiú i Slándáil Fuinnimh

Sholáthair ESB infheistíochtaí tábhachtacha i slándáil fuinnimh le linn 2024. Coimisiúnaíodh trí inneall sholúbtha aeraidhiorthacha ag an bPoll Beag, an Rinn agus an Chorr Dhubh, a sholáthraíonn acmhainn thábhachtach anois chun freastal ar bhuaiceanna éilimh an chórais. Cuireann áiseanna móra stórála cadhnaí ag Balla an Bhulla Theas i mBaile Átha Cliath agus ag Áth Fhada i gCorcaigh freisin le slándáil fuinnimh, ag tacú le hathnuaiteáin agus ag laghdú praghsanna le linn buaic-amanna. Ba dheas le ESB chomh maith a bheith in ann acmhainn shealadach ghiniúna éigeandála a sholáthar ag Droichead na Sionainne i gContae Uíbh Fhailí, a chur leis an acmhainn a bhí ann cheana féin ag an bPort Thuaidh, mar chuid de shocrúithe le haghaidh slándáil fuinnimh a iontráladh ar EirGrid.

Ag Tacú lenár gCustaiméirí

De réir mar a bhain costais fuinnimh mhórdhiola cobhsaíocht áirithe amach, rinne Electric Ireland iarracht láithreach bonn nuair ab fhéidir chun na laghduithe ar phraghsanna a chur ar aghaidh do chustaiméirí, agus fógraíodh dhá laghdú ar phraghas an leictreachais agus an gháis le linn na bliana, agus cuireadh lascaí breise ar fáil do chustaiméirí a bhfuil méadar cliste acu agus a ngearrtar táillí ar am úsáide orthu. Tugadh tacaíocht freisin do chustaiméirí atá

i ngátar i dtaobh airgeadais trí phleananna agus cúnamh íocaíochta a thabhairt dóibh trí Chiste Cruatain Electric Ireland.

Mar gheall ar infheistíocht le lorg coise agus acmhainn na líonraí luchtaithe feithiclí leictreacha a mhéadú, tá breis agus 1,600 pointe luchtaithe ar oileán na hÉireann agus beagnach 800 pointe luchtaithe sa Bhreatain Mhór á soláthar anois ag ESB ecars, a thacaíonn leis na líonta méadaitheacha daoine a roghnaíonn iompar leictreach ísealcharbóin. Lean Electric Ireland Superhomes (comhfhiontar lارفheistithe Baile ionaid ilfhreastail le Gníomhaireacht Fuinnimh Thiobraid Árann) de thionchar a imirt, agus beagnach 500 iarfheistiú domhain curtha i gcrích acu le linn na bliana.

Lean SIRO, ár gcomhfhiontar leathanbhanda ardluais snáthoptaice le Vodafone, d'acmhainn bhreise a chur ar fáil, agus tá sé ar fáil anois do bhreis agus 628,000 áit chónaithe agus gnólacht i bpobail ar fud Phoblacht na hÉireann.

Is tábhachtach a aithint freisin gur imir stoirmeacha sa bhliain 2024 agus, go háirithe, fórsa millteach Stoirm Éowyn go luath sa bhliain 2025, tionchar an-suntasach ar go leor custaiméirí. Mar gheall go bhféadfadh a leithéid d'fhíor-dhrochaimsir agus aimsir gan choinne titim amach, tá orainn oibríochtaí ár líonra a athbhreithniú thar ceann custaiméirí.

Ár nDaoine – Cumas a Fhorbairt

Léirigh foireann chumasach agus ghairmiúil ESB arís eile tiomantas agus solúbthacht ollmhór, tar éis gur cuireadh níos mó oibre ná riamh i gcrích le linn 2024.

Tháinig glanmhéadú breise níos mó ná 500 duine ar líon foirne ESB, a mhéadaigh ár líonta aníos go dtí breis agus 9,700 fad a leanaimid leis an acmhainn agus an cumas méadaithe a fhorbairt a theastaíonn le soláthar a dhéanamh dár gcustaiméirí.

De réir mar a thagann fás ar ár n-eagraíocht, leanaimid de bheith dírithe ar lucht saothair ionchuimsitheach agus éagsúil a choimeád agus a fhorbairt. Lean ESB ag tacú le tionscnaimh le héagsúlacht in Eolaíocht, Teicneolaíocht, Innealtóireacht agus Matamaitic (ETIM) a chur chun cinn trí chlár TrailblazHER le OT Bhaile Átha Cliath agus Bleaist Eolaíochta (Science Blast) ESB, a cuireadh ar bun san RDS agus b'fhíordheas a thabhairt faoi deara gur thosaigh líonta móra printíseach baineann ag tabhairt faoinár gclár printíseachta líonraí arís eile sa bhliain 2024.

Ba mhaith liom iad siúd a dhéanann cothabháil agus oibriú ar ár stáisiún chumhachta a aithint agus buíochas a ghlacadh leo. Is iadsan a chinntigh go raibh acmhainn ghiniúna ar fáil chun freagairt le linn na mbuaiceanna éilimh ba mhó riamh ar an gcóras le linn 2024.

Is mian liom buíochas ar leith a ghabháil le foirne ESB Networks agus NIE Networks a thug aghaidh, i dteannta comhpháirtithe conraitheoireachta, foirne tacaíochta idirnáisiúnta agus go leor oibríthe deonacha ó limistéir eile ESB, ar dhálaí dúshlánacha agus a léirigh tiomantas as cuimse don chumhacht a sholáthar arís go sábháilte agus chun tacú le custaiméirí tar éis Stoirm Darragh agus tar éis go ndearna gaotha d'fhórsa spéirlinge Stoirm Éowyn díobháil do bhonneagar an líonra.

Béim Leanúnach ar Shábháilteacht

Glacann ESB leis go mbeineann tábhacht ar leith le sláinte, sábháilteacht agus folláine ár gcomhghleacaithe, comhpháirtithe conraitheora agus an phobail. Trínár gcláir "Slán Sábháilte" (Safe and Sound) agus "Níos Sábháilte le Chéile" (Safer Together), tá ESB tiomanta do chultúr oscailte agus ionchuimsitheach a fhorbairt, áit a mbraitheann daoine go bhfuil luach ag baint leis an obair atá á déanamh acu agus go bhfuil muinín astu, agus cultúr ina roghaíonn gach duine freagracht a ghlacadh as a sábháilteacht féin agus sábháilteacht daoine eile.

Inbhuanaitheacht agus Freagracht Shóisialta

Chuireamar dlús le linn 2024 lenár n-iarrachtaí chun inbhuanaitheacht a leabú ar fud an ghnólachta, agus chuireamar na struchtúir agus na próisis i bhfeidhm chun tacú le tuairisciú ar aon dul leis an Treoir maidir le Tuairisciú Inbhuanaitheachta Corparáideach (CSRD) ón mbliain airgeadais dar críoch 2025.

Sa bhliain 2024, d'fhoilsigh ESB an Tuarascáil ar an mBealach go Glanastaíochtaí Nialasacha (atá ar fáil ar shuíomh gréasáin ESB), ina leagtar amach spriocanna agus gníomhartha eatramhacha i dtreo ár sprice chun astaíochtaí carbóin glan-nialasach a bhaint amach faoin mbliain 2040, agus bhí bród orainn go rabhamar i measc bhailí bhunaidh Scoil Inbhuanaitheachta Shlabhra Soláthair na hÉireann. Rinne agus d'fhoilsigh gníomhaireacht rátála Moody's Measúnú um Ghlanastaíochtaí Nialasacha freisin ar Thuarascáil Chonaire Glanastíochtaí Nialasacha an ESB agus bronnadh scór NZ-3 (suntasach), atá ar aon dul leis an uailmhian chun laghdú go mór faoi bhun 2 chéim Celsius a bhaint amach.

Sonraí agus Gnéithe Digiteacha

Lean ESB sa bhliain 2024 leis an gcultúr agus acmhainneacht dhigiteach a chur chun cinn ar fud na heagraíochta, agus tugadh táirgí nua digiteacha agus sonraí isteach agus é ina aidhm eispéireas custaiméirí a fheabhsú agus custaiméirí a chumasú. Chuir ESB teicneolaíochtaí atá ag teacht chun cinn i bhfearas, cosúil le hIntleacht Shaorga Ghiniúnach – Microsoft Co-Pilot a thabhairt isteach san áireamh – chun tacú le táirgiúlacht agus comhoibriú,

agus bhuaigh foirne fud fad ESB naoi ngradam sheachtracha sa bhliain 2024 mar aitheantas ar a n-éachtaí i dtaobh gnéithe digiteacha agus sonraí a thabhairt chun cinn, gradaim ina measc d'eispéireas custaiméirí, sármhaitheas i bhfoghlaim agus forbairt dhigiteach, agus ceannaireacht i sonraí.

Tacaíocht Pobail

Trínár gCiste Energy for Generations agus Cistí Pobail na bhFeirmeacha Gaoithe, dháil ESB beagnach €2 milliún ar charthanais agus ar ghrúpaí pobail sa bhliain 2024. Comhpháirtí bródúil é ESB chomh maith lenár gciste ceartais shóisialta fostaithe, ElectricAid, a sholáthair cistiú €300,000 le linn na bliana. Leanamar ag tacú le réimse tionscnamh spóirt, cultúrtha agus sóisialta trínár n-urraíocht, agus ar cheann de na buaicphointí, bhí an urraíocht a rinne Electric Ireland ar shiúlóid 'Darkness into Light' de chuid Pieta.

Fóntacht Airgeadais

Cinntitheach tábhachtach ár bhfóntachta airgeadais is ea ár gcumas infheistiú don todhchaí agus bhí ár bhfeidhmíocht dhearfach oibríochtúil ar aon dul le rátálacha creidmheasa A- agus A3 (BB agus Baa1 ar bhonn aonair) a choinneáil le Standard & Poor's and Moody's, faoi seach, (tá an dearcadh leis an dá ghníomhaireacht dearfach).

Ag Féachaint Chun Cinn

Tá ESB dírithe i gcónaí ar an mbonneagar agus an acmhainneacht agus an ghiniúint ísealcharbóin a sholáthar a theastaíonn chun tacú le borradh geilleagrach agus sochaíoch agus chun custaiméirí a chumasú.

Aithnímid ag ESB freisin, in ainneoin gur tháinig laghdú éigin ar chostais fuinnimh mórdhiola sa bhliain 2024, go leanann inacmhainneacht chustaiméirí agus iomaíochas chostais fuinnimh na hÉireann i gcomhthéacs domhanda de bheith ina ndúshláin mhóra. Cé go soláthróidh infheistíocht leanúnach san fhadtéarma i nginiúint ísealcharbóin neamhspleáchas níos mó ar phraghsanna gáis an-luaineacha agus a d'fhéadfadh a bheith an-ard, tá sé bunriachtanach i gcónaí leanúint de dhírú ar inacmhainneacht agus ar iomaíochas praghsanna leictreachais dár gcustaiméirí.

Le deireanas, d'fhág tionchar Stoirm Éowyn ar ár gcustaiméirí agus ar ár líonraí go bhfuil orainn athbhreithniú a dhéanamh ar nósanna imeachta freagartha stoirme agus scóip aighneacht Phlean Gnó PR6 a athmheas sa chomhthéacs seo agus maidir le hoiriúnú don aeráid. Díreofar go mór air seo sa bhliain 2025 agus ina dhiaidh sin.

Paddy Hayes
Príomhfheidhmeannach
An 26 Feabhra 2025

Straitéis

Tá straitéis ESB bunaithe ar fhorbairtí sa timpeallacht sheachtrach agus bunaithe ar ár dtiomantas leanúnach do thodhchaí níos gile a sholáthar do gach duine.

Straitéis ESB
Tiomanta chun
Difríocht a
Dhéanamh:
Glanastaíochtaí
Nialasacha faoi 2040

Cuspóirí
Straitéiseacha

Tá trí chuspóir straitéiseacha sainaitheanta ag ESB, atá ailínithe le Cuspóir Forbartha Inbhuanaithe 7, 9 agus 13, a bhfuil ról lárnach acu inár n-uailmhain Glanastaíochtaí Nialasacha a bhaint amach¹.

Acmhainní
Bunúsacha

Tá ceithre acmhainn bhunúsacha ag tacú lenár gcuspóirí straitéiseacha, acmhainní atá riachtanach d'fhonn a chinntiú go mbeidh rath ar an obair atá á déanamh againn.

Leictreachas Dícharbó-
naithe

Forbrófar agus nasctar athnuaiteáin chun an córas leictreachais a dhícharbónú faoin mbliain 2040

Bonneagar Athléimneach

Bonneagar athléimneach a sholáthar ionas go mbeifear in ann córas leictreachais ísealcharbóin iontaofa a sholáthar

Custaiméirí Cumhachtaithe

Custaiméirí agus pobail a chumhachtú, a chumasú agus tacú leo feidhmiú ar bhealach atá aeráidneodrach

Ár nDaoine

A chinntiú go bhfuil foireann againn a bheidh in ann ár gcuspóirí straitéiseacha a chomhlíonadh agus a mbeidh meas aici ar luachanna agus ar chultúr ionchuimsitheach

Béim ar Ghnéithe Digiteacha
agus ar Shonraí⁵

Sonraí agus teicneolaíocht a ghiairíl, ESB a athrú ó bhonn ionas go mbeidh sé ag feidhmiú mar fhóntas digiteach atá dírithe ar shonraí

Fóntacht Airgeadais

A chinntiú go bhfuil dóthain acmhainní airgeadais ar fáil chun ár gcuspóir a chomhlíonadh

Inbhuanaithe agus
Freagrach go Sóisialta

Céim chun cinn maidir le freagracht shóisialta agus chomhshaoil, éiteas sábháilte, fónta agus inbhuanaithe a chothú de réir ár luachanna

¹ Tá sainmhíniú le fáil sa Ghluais ar leathanach 268.

Táscairí feidhmíochta straitéiseachta roghnaithe (SPlanna)

Táscaire	Bonnlíne 2021	31 Nollaig 2024	Sprioc 2030	Sciar SDG
Punann ghiniúna in-athnuaite agus cumasúcháin in-athnuaite (toilleadh suiteáilte) ²	1.3 GW ³	1.8 GW	5 GW	
Scála an fhuinnimh saor ó charbón cumasaithe ag ár líonraí	4.7 GW i PÉ 1.8 GW i TÉ	7 GW i PÉ 1.8 GW i TÉ	22 GW i PÉ 2.6 GW i TÉ	
Sciar den aschur giniúna ó fhoinsí saor ó charbón ²	14%	19%	63%	
Bonn Sócmhainní Rialaithe Líonraí (RAB)	ESB Networks: €8.8bn NIE Networks: £1.8bn	ESB Networks: €11.1bn NIE Networks: £2.4bn	ESB Networks: €13-14bn NIE Networks: £2.7-3.2bn	
An líon méadar cliste suiteáilte	620,000	1.9 milliún	2.6 milliún	
Leictriú an ghréasáin iompair: luchtairí Feithiclí Leictreacha poiblí	thart ar 704 (Éire agus an Bhreatain Mhór)	thart ar 975 (Éire agus an Bhreatain Mhór)	3,000 (iomlán)	
Sástacht custaiméirí	81% (leictreachas baile Electric Ireland)	77% (leictreachas baile Electric Ireland)	>85% de gach líne ghnó a bhíonn ag déileáil le custaiméirí	
Rannpháirtíocht fostaithe ⁴	7.0/10	7.6/10	>8/10	
Scór Sláinte agus Folláine ⁴	6.9/10	7.5/10	>8/10	
Aibíocht dhigiteach	N/B	Príomhshrutha	Príomhshrutha/Ceannaire	
Rátáil chreidmheasa láidir ag grád infheistíochta	Rátálacha creidmheasa A- nó a gcomhionann agus BBB+ ar bhonn neamhspleách	Rátálacha creidmheasa A- nó a gcomhionann agus BBB+ ar bhonn neamhspleách	BBB+/Baa1 ar bhonn neamhspleách	
Toradh ar an gCaipiteal in Úsáid (ROCE)	5.6%	6.2%	ROCE > WACC	
Déine carbóin shócmhainní agus ghníomhaíochtaí giniúna ESB ²	440g CO ₂ /kWh	362g CO ₂ /kWh	140g CO ₂ /kWh	

² Tá comhfhiontair san áireamh sa mhéadracht seo bunaithe ar scairshealbhú ESB san eintiteas ábhartha.
³ Athluaite le sócmhainní cumasúcháin in-athnuaiteán (cadhnraí agus stóráil chaidéalaithe) a chur san áireamh.

⁴ Bainte ó thorthaí Shuirbhé Foine Ár nGuth (Our Voice).
⁵ Níl NIE Networks nó So Energy san áireamh sa mhéadracht seo.

Creat Straitéiseach

Tiomanta chun Difríocht a Dhéanamh: Déantar an sprioc Glanastaíochtaí Nialasacha faoi 2040 a fhorbairt trí úsáid a bhaint as Creat Straitéis ESB a chinntíonn go bhfuil na gníomhartha agus na cinntí straitéiseacha comhsheasmhach le cuspóir agus luachanna ESB, agus go bhfuil 'amharclíne' shoiléir agus chomhsheasmhach bunaithe dóibh siúd atá laistigh den eagraíocht agus do pháirtithe leasmhara seachtracha. Tá athbhreithniú leanúnach á dhéanamh ag an mBord ar an straitéis seo le monatóireacht a dhéanamh agus tuiscint a fháil ar phríomh-shaincheisteanna agus forbairtí ar thimpeallacht ghnó ESB agus chun dul chun cinn agus dúshlán i dtaobh an straitéis a chur i gcrích a rianú.

Ár gCuspóir

Tacú le cuspóirí domhanda

- Rochtain ar fhuinneamh inacmhainne, iontaofa, inbhuanaithe agus nua-aimseartha a chinntiú do chách
- Bonneagar athléimneach a fhorbairt, tionsclú ionchuimsitheach agus inbhuanaithe a chur chun cinn agus tacú le nuálaíocht
- Gníomhú ar bhonn práinne chun athrú aeráide agus a thionchar a chomhrac

Tacaíonn straitéis ESB go díreach le Cuspóirí Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe (SDGanna) a sholáthraíonn treoirphean domhanda chun todhchaí níos fearr agus inbhuanaithe a chinntiú do gach duine faoi 2030. Tá an straitéis dírithe ar thrí SDG ar féidir le ESB difríocht mharthanach agus inbhraite a dhéanamh ina leith.

Ár Straitéis

Cuspóirí Straitéiseacha
Acmhainní Bunúsacha

Ár Luachanna

Tá tuilleadh eolais maidir lenár straitéis le fáil ar shuíomh gréasáin ESB.

Straitéis (ar lean)

Timpeallacht Ghnó ESB

Tiomanta chun Difríocht a Dhéanamh: Forbraíodh an sprioc Glanastaíochtaí Nialasacha faoi 2040 bunaithe ar thosca inmheánacha agus seachtracha a raibh tionchar acu ar threo straitéiseach an Ghrúpa ag an tráth sin. Tá athbhreithniú leanúnach á dhéanamh ag an mBord ó mhí na Nollag 2021 ar an straitéis, agus tá monatóireacht á dhéanamh ar phríomh-shaincheistanna agus forbairtí ar thimpeallacht ghnó ESB agus tá dul chun cinn ar chur i gcrích agus na dúshláin atá roimhe sin á rianú.

Caithfear straitéis ESB a thuiscint i gcomhthéacs níos leithne maidir le cúrsaí geopholaitiúla, geilleagracha, polaitiúla, margaidh agus beartais. Leanadh sa bhliain 2024 le forbairtí ar ár dtimpeallacht ghnó a bhféadfadh impleachtaí a bheith acu ar straitéis ESB ar bhonn gearrthéarmach, meántéarmach agus fadtéarmach. Tá achoimre ar na forbairtí seo le fáil thíos agus i bhFíor 1.

Cúlra Geilleagrach agus Airgeadais

Tháinig laghdú suntasach ar rátaí boillsithe sa bhliain 2024, ach tá éiginnteacht ann go fóill i dtaca le luas agus méid na laghduithe ar ráta úis. Cé gur cuireadh srian le borradh geilleagrach na hEorpa agus na Breataine, ba láidir do gheilleagar agus do sheasamh fioscach na hÉireann i gcónaí, in ainneoin rioscaí seachtracha agus inmheánacha ar an taobh thíos atá ag dul i méid. Nuair a chuirtear san áireamh go bhfuil toilteanas níos mó ann cistiú stáit a chur chun feidhme i dtreo bonneagar fuinnimh, d'fhógair Rialtas na hÉireann cistiú do Théamh Ceantair, agus infheistiú caipiteal gnáthscaireanna €750 milliún do EirGrid, mar chuid dá Bhuiséad i mí Dheireadh Fómhair 2024.

Forbairtí Idirnáisiúnta ar Bheartas Polaitíochta agus Fuinnimh

Tá an timpeallacht gheopholaitiúil corraithe i gcónaí de bharr coimhlintí san Úcráin agus sa Mheánoirthear, coimhlint fhéideartha san Áise Thoir agus teannas

atá ag dul i méid maidir le trádáil. Déanann na taraifí diana a ghearrann an AE agus SAM ar iompórtálacha feithiclí leictreacha (EVanna) ón tSín an fhéidearthacht atá ag dul i méid a neartú go bhféadfadh tosaíochtaí trádála/tionsclaíocha agus fuinnimh/aeráide a bheith in adharca a chéile agus tá earnálacha 'teicneolaíochta glaine' atá ag teacht chun cinn á bhfóirdheonú ag bloic trádála mhóra agus lorgaíonn siad tionscail straitéiseacha 'a chur ar bun sa bhaile an athuair'.

Tugadh tacaíocht níos mó faoi deara i dtoghcháin Pharlaimint na hEorpa 2024 agus i roinnt toghcháin náisiúnta ar fud an AE do pháirtithe 'pobalacha' ar minic nach dtacaíonn siad an oiread céanna le bearta athraithe aeráide. Ar aon dul leis seo, leanann rialtas nua an RA agus Coimisiún an AE nua de bheith ag tacú le beartais dícharbónaithe. Lean an t-athrú aeráide ar aghaidh agus bhí an mheánteocht in Eanáir 2025 1.75°C os cionn an leibhéil réamhthionsclaíoch, agus thug an Ghníomhaireacht Eorpach Comhshaoil foláireamh go mbeidh teagmhais adhaimsire níos minice agus níos déine ann, cosúil le Stoirm Éowyn a tharla le déanaí in Éirinn in Eanáir 2025.

Infheistiocht i Líonraí Leictreachais

Tá méadú suntasach agus marthanach ag teacht ar scála na hinfheistíochta a theastaíonn i líonraí leictreachais ar fud an domhain, Éire ina measc, mar gheall ar dhícharbónú, leictriú agus giniúint in-athnuaite, anuas ar an ngá le teacht aniar in aghaidh teagmhais adhaimsire a fhorbairt. Cuireann borradh mear geilleagrach agus daonra in Éirinn, anuas ar spriocanna luathaithe tithíochta, níos mó leis na riachtanais infheistíochta seo. Ní cinnte an dteastóidh athchóirithe bunúsacha i samhlacha rialála agus cistithe do líonraí leictreachais uaidh seo nó nach dteastóidh. De bhreis air sin, tá dúshláin soláthair roimh an Eoraip i dtaobh an bhonneagair siúd mar gheall ar shrianta ar an slabhra soláthair, pleanáil, glacadh sóisialta, agus ganntanais saothair oilte.

Athnuaiteáin a Chur chun Feidhme

I ndiaidh gur tháinig moilliú ar roinnt limistéir (e.g. fuinneamh gaoithe amach ón gcósta san Eoraip agus in SAM) ó 2021-2023 mar gheall ar shaincheistanna maidir leis an slabhra soláthair agus rátaí méadaithe úis, is ó athnuaiteáin a bhí níos mó ná 90% den acmhainn ghiniúna nua

a cuireadh ar fáil go domhanda sa bhliain 2024. Sholáthair córais leictreachais na hÉireann agus na Ríochta Aontaithe 1.3 GW agus 9.4 GW den acmhainn in-athnuaite, faoi seach, trí na próisis leithdháilte RESS 4 (Scéim Tacaíochta Leictreachais In-athnuaite) agus Babhta 6, agus bhain ESB conarthaí amach arbh ionann iad agus 375 MW ar fud na dionscadal gréine agus gaoithe. Mar gheall ar chineál na rannpháirtithe san earnáil ghiniúna in-athnuaite, tugtar níos mó rannpháirtíochta faoi deara anois i measc gníomhairí teicneolaíochta agus tionsclaíocha, seachas gníomhairí móra ola agus gáis, a bhfuil mar chuspóir acu astaíochtaí carbóin a bhainistiú agus fuinneamh glan a bhaint amach.

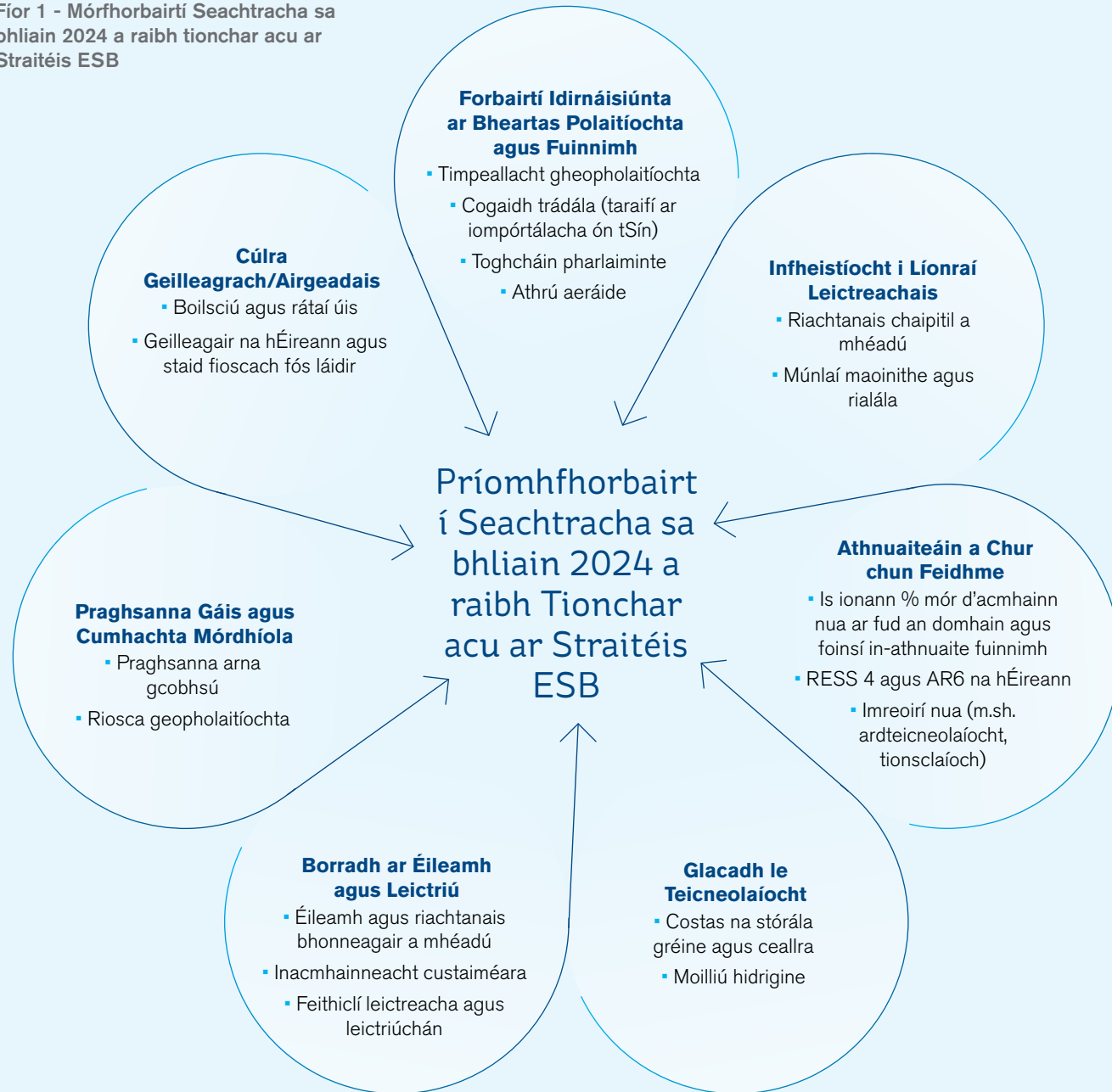
Glacadh le Teicneolaíocht

Lean laghdú ag teacht sa bhliain 2024 ar an gcostas stórála gréine agus cadhnrá, a chuir leis an rath a bhí orthu i gceantanna a cuireadh ar bun le déanaí in Éirinn agus sa Bhreatain agus a chuir dlús le cur chun feidhme, ag ESB ina measc. Mar sin féin, tháinig moilliú suntasach ar an earnáil hidrigine agus cealaíodh go leor tionscadail idirnáisiúnta ardphróifíle mar gheall ar dheacrachtaí chun socruithe fadtéarmacha ceannaigh a bhaint amach a theastaíonn chun buntacú le hinfheistiocht.

Borradh ar Éileamh agus Leictriú

Tá leictriú ríthábhachtach maidir le dícharbónú. Imríonn borradh ar an éileamh ar leictreachas agus ar riachtanais bhonneagair tionchar ar inacmhainneacht chustaiméirí, nuair a chuirtear cineál dian ar chaipiteal agus 'costais sheasta' an tionscail san áireamh. Cé gur lean éileamh leictreachais na hÉireann ag dul i méid, tá méideanna gan athrú nó atá ag dul i léig á dtabhairt faoi deara ag roinnt margat móra Eorpacha. Maidir le leictriú, in ainneoin go ndearnadh roinnt tuartha nach dtabharfar an líon céanna EVanna isteach, tháinig méadú thart ar 26% sa bhliain 2024 i gcomparáid le leibhéil 2023 ar dhíolacháin EVanna. D'fhógair Transport for London (TfL) ceann de na tionscadail luchtaithe is mó sa domhan go dtí seo le linn na bliana, ar luach £3 billiún le linn tréimhse 30 bliain. Ba mhíchothrom an dul chun cinn ar leictriú an téimh, agus baineadh borradh áirithe amach i suiteálacha, go háirithe in áiteanna cónaithe nua in Éirinn, ach is gnách go mbíonn an dul chun cinn sin níos lú ná mar atá sna spriocanna beartais.

Fíor 1 - Mórforbairtí Seachtracha sa bhliain 2024 a raibh tionchar acu ar Straitéis ESB

Praghsanna Gáis agus Cumhachta Mórdhiola

Cé gur bhain suiteálacha cobhsaíocht amach agus gur tháinig laghdú orthu i gcomparáid lena mbuaiceanna nuair ba mheasa an ghéarchéim fuinnimh, is ionann praghsanna gáis agus cumhachta mórdhiola na hEorpa agus thart ar dhá oiread na leibhéal a bhí ann go luath sa bhliain 2021. Léirítear é seo sa Mhargadh Leictreachais Aonair, áit a ndearna meánphraghsanna cumhachta don chéad lá eile teacht aniar mór ó thráth luath sa bhliain 2024. D'fhéadfadh riosca geopholaitiúil leanúint de thionchar a imirt ar phraghsanna fuinnimh Eorpacha, agus d'fhéadfadh sé cur isteach ar bhealaí soláthair ola agus gáis agus éiginnteacht an mhargaidh.

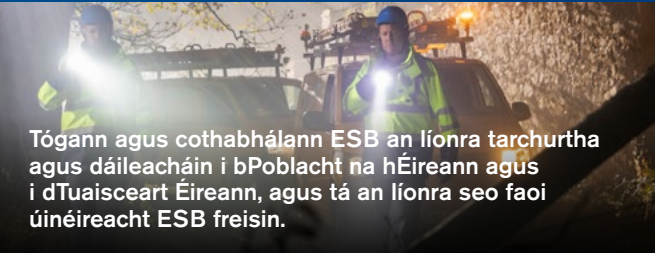
Samhail Ghnó

Struchtúir ár nAonaid Gnó

Déanann ESB forbairt, oibriú agus trádáil ar an aschur ghiniúint leictreachais an ESB sócmhainní ar fud na Poblachta, TÉ agus an Bhreatain Mhór.

Is é an cuspóir atá againn todhchaí níos gile a chinntiú agus tacú leis na custaiméirí agus pobail a bhfuilimid ag freastal orthu aeráidneodracht a bhaint amach

Tógann agus cothabhálann ESB an líonra tarchurtha agus dáileacháin i bPoblacht na hÉireann agus i dTuaisceart Éireann, agus tá an líonra seo faoi úinéireacht ESB freisin.

Seirbhísí leictreachais, gáis agus fuinnimh a chur ar fáil do chustaiméirí i bPoblacht na hÉireann, Tuaisceart Éireann agus sa Bhreatain Mhór.

Giniúint

Giniúint agus Trádáil (GT)

Déanann GT punann ESB de shócmhainní giniúna leictreachais faoi lánúinéireacht agus faoi chomhúinéireacht a fhorbairt agus a fheidhmiú. Tá punann trádála shuntasach sócmhainní fuinnimh faoi úinéireacht sócmhainní agus tríú páirtithe aige.

Tarchur agus Dáileachán

ESB Networks

Mar Úinéir na Sócmhainne Tarchurtha agus Úinéir na Sócmhainne Dáileacháin, is é ESB úinéir agus oibreoir an líonra tarchuir agus dáileacháin leictreachais i bPoblacht na hÉireann. Is é ESB Networks an t-aonad gnó rialaithe a thugann faoi na feidhmeanna seo, faoi bhainistiú agus rialú ESB Networks DAC, fochuideachta ESB faoi úinéireacht iomlán agus Oibreoir ceadúnaithe an Chórais Dáileacháin d'Éirinn. Tuilleann an gnólacht rialaithe toradh ceadaithe ar a Bhonn Sócmhainne Rialaithe (RAB) trí úsáid a bhaint as táillí Córais a íocann gineadóirí agus soláthraithe leictreachais.

Northern Ireland Electricity (NIE) Networks

Úinéir na líonraí tarchuir agus dáileacháin leictreachais i dTuaisceart Éireann. Tuilleann NIE Networks a ioncam go príomha ó tháillí a bhaineann le húsáid na gcóras dáileacháin a ghearrtar ar sholáthraithe leictreachais agus ó tháillí le haghaidh seirbhísí tarchuir a bhailítear ón Oibreoir Córais do Thuaisceart Éireann (SONI).

Soláthar

Réitigh do Chustaiméirí

Déileálann Réitigh do Chustaiméirí le tairiscintí miondíola uile ESB in Éirinn agus sa Bhreatain Mhór, lena n-áirítear Electric Ireland, So Energy, Electric Ireland Superhomes, Seirbhísí Fuinnimh Chliste ESB (Smart Energy Services), ESB ecars agus ESB Telecoms.

Feidhmeanna Tacaíochta

Innealtóireacht agus Mórthionscadail (EMP)

Cuireann sé seirbhísí innealtóireachta ar fáil chun tacú le tionscadail a sholáthar ar fud ESB agus bainistíonn sé punann réadmhaoine tráchtála ESB. Cuireann EMP seirbhísí innealtóireachta agus gairmiúla gaolmhara ar fáil freisin do chliaint sheachtracha.

Seirbhísí Fiontraíochta

Cuireann sé próisis agus seirbhísí rithábachtacha gnó ar fáil don Ghrúpa agus feidhmíonn sé mar chomhairleoir maidir le seirbhísí gairmiúla agus stiúranann sé claochlú digiteach ESB.

Straitéis, Nuálaíocht agus Claochlú (SIT)

Freagrach as treoir straitéiseach, gnóthaí corparáideacha, beartas dlí, fuinnimh agus rialála agus as cúiseanna riosca fiontraíochta a bhainistiú. Lorgaíonn sé chomh maith samhlacha gnó nua claochhlaitheacha nuálacha a thráchtáil agus infheistiú a dhéanamh san earnáil teicneolaíochta glaine.

Ár Luachanna

Tá luachanna ESB fréamhaithe go domhain san eagraíocht agus cuimsítear iontu an t-ionracas agus an uailmhian atá fréamhaithe san obair a chuireann ESB i gcrích. Tá ról lárnach ag na luachanna sin i bhforbairt agus i soláthar na straitéise - tá siad mar bhonn le cinntí agus tacaíonn siad le gealltanais ESB a chinntiú go mbeidh muinín ag custaiméirí agus ag pobail as ESB.

Ár Luachanna

Tá luachanna ESB fréamhaithe go domhain san eagraíocht agus cuimsítear iontu an t-ionracas agus an uailmhian atá fréamhaithe san obair a chuireann ESB i gcrích. Tá ról lárnach ag na luachanna sin i bhforbairt agus i soláthar na straitéise - tá siad mar bhonn le cinntí agus tacaíonn siad le gealltanais ESB a chinntiú go mbeidh muinín ag custaiméirí agus ag pobail as ESB.

Tá ESB tiomanta do dhifríocht a dhéanamh. Todhchaí níos gile a sholáthar, fuinneamh inbhuanaithe, iontaofa agus inacmhainne a chruthú agus a nascadh, agus tacú leis na custaiméirí agus pobail a bhfuilimid ag freastal orthu aeráidneodracht a bhaint amach.

Luach dár bPáirtithe Leasmhara

Custaiméirí

Rochtain a thabhairt dár gcustaiméirí ar sholáthar fuinnimh atá glan, slán agus inacmhainne, agus cur ar a gcumas díriú ar Ghlanastáíochtaí Nialasacha trí infheistiú a dhéanamh i seirbhísí agus réitigh.

Pobail

Ó bunaíodh ESB sa bhliain 1927 tá sé ag tacú le carthanachtaí agus grúpaí pobail a fheabhsaíonn bonnsraith gheilleagrach agus shóisialta na bpobal a bhfuil sé ag freastal orthu. Tá tuilleadh eolais maidir leis seo le fáil ar leathanaigh 80 agus 81.

Stocshealbhóirí

Tacú le soláthar phríomhthosaíochtaí straitéiseacha ESB agus Rialtas na hÉireann cosúil le leictreachas dícharbónaithe agus bonneagar athléimneach de réir an Phlean Gníomhaithe ar son na hAeráide. Freastalaíonn beartas díbhíne ESB ar dhíbhiní spriocdhírthe ag ráta atá cothrom le 40% den bhrabús coigeartaithe i ndiaidh cánach.

Infheisteoirí Fiachais agus Gníomhaireachtaí Rátála

Cinntíodh feidhmíocht láidir airgeadais, a bhfuil éifeachtúlacht agus smacht infheistíochta ag tacú leis, gur féidir le ESB torthaí oiriúnacha a chinntiú do scairshealbhóirí, rátáil chreidmheasa láidir ag grád infheistíochta a chothabháil agus maoiniú fadtéarmach barmhaith a fháil chun pleananna infheistíochta a mheaitseáil.

Fostaithe

Áit oibre a chruthú ina bhfuil daoine comhbhácha, misniúla ag comhoibriú lena chéile chun déileáil le dúshlán nach mbíonn le sárú ach uair amháin sa saol agus deis a thabhairt do gach duine ról a imirt sna hiarrachtaí aeráidneodracht a bhaint amach faoi 2040.

Soláthraithe, Conraitheoirí agus Comhpháirtithe

A chinntiú go mbaineann soláthraithe, conraitheoirí agus comhpháirtithe tairbhe as ár ngnó trí chaitheamh go cothrom le gach soláthraí i bpróisis soláthair a chuirtear i gcrích ar bhealach atá neamh-dirdhealaitheach, trédhearcach agus comhréireach.

Rialtóirí, Údaráis Chomhshaoil agus Sábháilteachta

Comhoibriú lena chéile ar fhorbairt beartais agus leasuithe chun cabhrú linn phríomh-shaincheisteanna a sholáthar cosúil le tacú le custaiméirí leochaileacha, slándáil an tsoláthair agus spriocanna inbhuanaitheachta - fad is atá iarracht á déanamh againn gach rud a dhéanamh go sábháilte i gcónaí.

Comhlachtaí Tionscail Eile

Oibriú le chéile chun athrú dearfach a chruthú don tsochaí agus chun timpeallacht thógtha níos fearr a fhorbairt.

Custaiméirí

- 77% de chustaiméirí sásta (leictreachas baile i bPoblacht na hÉireann)
- 40% de sciar margaidh an tsoláthair uile-oileáin
- Sciar margaidh 25% na giniúna uile-oileáin

Fostaithe

- Tháinig méadú 698 ar na meánlíonta fostaithe le linn 2024
- Breis is 9,700 fostaí amhail an 31 Nollaig 2024

Stocshealbhóirí

- Díbhinní €1.8 billiún ó 2014 i leith
- Toradh 6.2% ar chaipiteal úsáidte

An Geilleagar

- Acmhainn ghiniúna >6 GW agus líonra beagnach 240,000 km i bPoblacht na hÉireann agus i dTuaisceart Éireann
- Breis is €1.8 billiún de chaiteachas caipitiúil
- Ranníocaíocht de bhreis ar €3 billiún curtha ar fáil do gheilleagar na hÉireann i bhfoirm párola, cánacha, díbhinní agus ceannachán ó sholáthraithe baile
- Breis is €2 milliún eisíochta le pobail

An Timpeallacht

- 1.8 GW de ghiniúint in-athnuaite agus chumasúcháin in-athnuaite
- Déine carbóin laghdaithe 46% ó 2005

TÁIMID MISNIÚIL

Táimid ullamh chun dúshlán ár gnáthmhodha oibre a thabhairt, an rud ceart a dhéanamh agus triail a bhaint as bealaí oibre níos fearr.

TÁIMID COMHBHÁCH

Tá na riachtanais atá ag custaiméirí faoi láthair chomh maith leis na riachtanais a bheidh acu amach anseo ag croílár ár gcuid oibre agus táimid féin agus daoine eile á gcoinneáil sábháilte agus sláintiúil againn.

TÁIMID DÍOGRAISEACH

Tá spéis againn san obair atá á cur i gcrích againn gach lá, táimid nuálach agus sásta comhoibriú le daoine eile chun na dúshláin agus deiseanna atá amach romhainn a thabhairt agus a thapú.

TÁ MUINÍN AG DAOINE ASAINN

Déanann muid ar fad ár gcuid, glacaimid go dáiríre lenár bhfreagrachtaí, cuirimid ár gcuid oibre i gcrích agus tá ár sláinte agus sábháilteacht féin, agus sláinte agus sábháilteacht daoine eile á gcosaint againn.

Rannpháirtíocht lenár bPáirtithe Leasmhara

D'fhéadfadh tionchar a bheith ag gníomhaíochtaí ESB ar raon leathan páirtithe leasmhara. Seo an fáth go bhfuil sé mar aidhm ag ESB leanúint ar aghaidh le plé oscailte agus dearfach lena pháirtithe leasmhara ar fad chun a straitéis a thuiscint, a bhreithniú agus a fhorbairt ar bhealach a fhreastalaíonn ar a n-ionchais. Cuireann ár n-idirchaidreamh ar chumas páirtithe leasmhara aiseolas agus léargas a thabhairt do ESB, a chuireann bonn lenár mbreithniúcháin agus ár gcinnteoireacht freisin.

Tá ról lárnach ag tuiscint a bheith ag ESB ar ionchais, ábhair inné agus leasanna a chustaiméirí agus páirtithe leasmhara i gcónaí. Tugaimid faoi thaighde domhain ar pháirtithe leasmhara thart ar gach ceithre bliana, agus déanaimid suirbhé ar bhaill den phobal trí huaire sa bhliain trí rianairí branda agus clú. Lig sé seo, sa mhullach ar anailís a rinneadh sa bhliain 2024 mar chuid de mheasúnú ábharthachta dúbailte ESB (faoi mar a thugtar cuntas air sa mhír An Comhshaol agus Inbhuanaitheacht ar leathanaigh 69 agus 70), do ESB príomh-shaincheisteanna a shainaithint agus tús áite a thabhairt dóibh (faoi mar a leagtar amach ar leathanach 22). Tá eolas maidir le príomhghrúpaí páirtithe leasmhara ESB agus sonraí ar ár rannpháirtíocht le páirtithe leasmhara leagtha amach thall.

Ár bPríomhpháirtithe Leasmhara

Custaiméirí

Cuimsítear i mbonn custaiméirí ESB raon leathan, lena n-áirítear custaiméirí atá nasctha le líonraí leictreachais Phoblacht na hÉireann agus Thuisceart Éireann, na daoine agus na gnólachtaí a gcuireann ESB tairiscintí leictreachais, gáis agus miondíola eile ar fáil dóibh i bPoblacht na hÉireann, Tuisceart Éireann agus an Bhreatain Mhór, agus claint sainchomhairleoireachta innealtóireachta ESB.

Aidhm an Idirchaidrimh: Tá ESB bródúil as a bheith ag freastal ar chustaiméirí trí sheachadadh agus nuálaíocht le blianta fada anuas. Tá sé rithábhachtach go n-éistimid lenár gcustaiméirí chun gur féidir linn a riachtanais atá ag teacht chun cinn a thuiscint le linn tréimhse ina leanann praghsanna fuinnimh de bheith ard, agus mar a aistrímid chuig fuinneamh inbhuanaithe le chéile.

Ár Modh Idirchaidrimh: Idirghníomhaíonn ESB le custaiméirí ar chainéil éagsúla, lena n-áirítear:

- Suirbhéanna ar chustaiméirí agus ar pháirtithe leasmhara
- Taighde margaidh foirmiúil
- Fócasghrúpaí
- Suíomhanna gréasáin agus cuntais meán sóisialta na cuideachta
- Bainisteoirí caidrimh agus cuntais speisialta

Pobail

Daoine atá ina gcónaí i bpobail atá taobh le láithreáin agus oibríochtaí ESB, agus daoine sa phobal trí chéile freisin, a cheadaíonn do ESB a fhreagracht shóisialta ghinearálta do na pobail a bhfuil sé ag freastal orthu a chomhlíonadh.

Aidhm an Idirchaidrimh: Bíonn pobail ag súil go gcuirfidh eagraíochtaí ar bhealach dearfach le saincheisteanna atá tábhachtach dar leo agus go dtacódh siad lena leithéid. Lorgaíonn ESB i gcónaí feabhas a chur ar an gcaidreamh le pobail timpeall ar ár n-oibríochtaí.

Ár Modh Idirchaidrimh: Tacaíonn ESB le carthanachtaí áitiúla agus náisiúnta agus le grúpaí pobail feasacht a mhéadú agus cistí a bhailiú chun cabhrú le cúiseanna fiúntacha. Idirghníomhaíonn ESB lenár bpobail trí bhealaí difriúla, lena n-áirítear:

- Laethanta oscailte/turais láithreáin
- Rannpháirtíocht in imeachtaí áitiúla agus náisiúnta
- Comhpháirtíochtaí corparáideacha
- An Ciste Energy for Generations
- Ciste Pobail na bhFeirmeacha Gaoithe
- Obair dheonach fostaithe
- Bainistiú aibhneacha agus gnáthóg

Tá tuilleadh eolais maidir leis an méid thuasluaite le fáil ar leathanach 80 agus 81.

Infheisteoirí Fiachais agus Gníomhaireachtaí Rátála

lasachtóirí/sealbhóirí fiachais a mhaoiníonn clár infheistíochta caipitil ESB mar aon leis na gníomhaireachtaí rátála a dhéanann measúnú neamhspleách ar láidreacht airgeadais agus acmhainneacht creidmheasa ESB.

Aidhm an Idirchaidrimh: Cabhraíonn rannpháirtíocht le hinfheisteoirí agus gníomhaireachtaí reatha agus ionchasacha le ESB teacht ar thuiscint níos fearr ar ionchais lasachtóirí agus gníomhaireachtaí rátála i ndail lenár bhfeidhmíocht airgeadais agus inbhuanaitheachta.

Ár Modh Idirchaidrimh: Téann an fhoireann um Chaidreamh le hInfheisteoirí, lena n-áirítear Cisteoir an Ghrúpa agus an Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Grúpa Airgeadais agus Tráchtála, i mbun rannpháirtíochta go rialta le hinfheisteoirí fiachais institiúidigh trí fhógraí foirmiúla, seisiúin faisnéise do na meáin, seónna bóthair d'infheisteoirí agus seisiúin faisnéise d'infheisteoirí (i ndiaidh na dtorthaí airgeadais eatramhacha agus bliantúla a chur ar fáil, mar shampla). Tá tuilleadh eolais ar fáil sa rannóg faoi chaidreamh infheisteora ar shuíomh gréasáin ESB.

Stocshealbhóirí

Is faoi úinéireacht Rialtas na hÉireann atá 97.1% de ESB agus is faoi úinéireacht iontaobhaithe Phlean Úinéireachta Scaireanna Fostaithe (ESOP) atá 2.9%.

Aidhm an Idirchaidrimh: Cinntíonn rannpháirtíocht ghníomhach go dtuigeann agus go bhfreagraíonn ESB do riachtanais athraitheacha a úinéirí agus go bhfaigheann sé tacaíocht ónár straitéis. Cinntíonn rannpháirtíocht leanúnach go bhfuil páirtithe leasmhara ESB airdeallach ar a timpeallacht ghnó, straitéis, samhail ghnó, gealltanais feidhmíochta agus inbhuanaitheachta.

Ár Modh Idirchaidrimh: Tugann ESB faoi comhairliúchán gníomhach agus leanúnach leis an Rialtas maidir le príomhcheisteanna beartais agus straitéiseacha de réir mar a cheanglaítear sa reachtaíocht agus sa Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú. Tarlaíonn sé sin trí sheisiúin faisnéise ráithiúla fhoirmiúla le hionadaithe Rialtais, aighneachtaí i scríbhinn a chur faoi bhráid na rann Rialtais, nuair is cuí, plé déthaobhach (lena n-áirítear leis an gCathaoirleach agus leis an bPríomhfheidhmeannach) agus trína chinntiú go bhfreastalaíonn ionadaithe de chuid na nAirí Rialtais ábhartha ar an gCruinniú Ginearálta Bliantúil. Chomh maith leis sin, téann ESB i mbun rannpháirtíochta agus comhairle go rialta le hlontaobhaithe ESB ESOP trí sheisiúin faisnéise rialta fhoirmiúla.

Fostaithe

Ár gcomhghleacaithe a oibríonn san iliomad gnólachtaí ar fud an Ghrúpa.

Aidhm an Idirchaidrimh: Tá ról lárnach ag aiseolas ó fhostaithe sna hiarrachtaí atá á ndéanamh foireann oibre atá oile, díograiseach agus spreagtha a mhealladh, a fhorbairt agus a choimeád. Tá sé seo riachtanach chun straitéis ESB a chur i gcrích go héifeachtach. Chun leanúint ar aghaidh le dlús a chur leis an dul chun cinn, ní mór go dtuigfeadh ESB na nithe atá tábhachtach dar lenár bhfostaithe.

Ár Modh Idirchaidrimh: Leantar le hidirchaidreamh rialta a dhéanamh le fostaithe trí mhodhanna difriúla, lena n-áirítear:

- Cruinnithe duine le duine/foirne
- Athbhreithnithe feidhmíochta/plé maidir le forbairt gairme
- An Craoladh Gréasáin 'ESB Employee All-Hands'
- Suirbhéanna foirne (“Ár nGuth”)
- An Mol (acmhainn eolais agus ardán cumarsáide fostaithe ESB)
- Acmhainn foghlama agus oiliúna ar líne
- Grúpaí Acmhainne Fostaithe
- Rannpháirtíocht le ceardchumainn

Rialtóirí, Údaráis Chomhshaoil agus Sábháilteachta

Comhlachtaí rialtais náisiúnta, gníomhaireachtaí agus údaráis eile a chuireann dlíthe infheidhme chun feidhme agus a fhorfheidhmíonn a leithéid ar fud an tionscail.

Aidhm an Idirchaidrimh: Ár dtuairimí a roinnt le daoine atá freagrach as beartas, dlíthe agus rialacháin a chur chun feidhme de bhrí go bhféadfadh tionchar a bheith ag na beartais rialála seo ar mhodh oibre ESB.

Ár Modh Idirchaidrimh: Idirghníomhaíonn ESB le rialtóirí agus údaráis eile ar chainéil éagsúla, lena n-áirítear cumainn tráchtála, seisiúin faisnéise agus cruinnithe díreacha agus fóraim ilpháirtithe leasmhara eile, agus trí iniúchtaí agus athbhreithnithe foirmiúla ar chomhlíonadh. Tríd an idirghníomhú seo, is féidir le ESB tacú go héifeachtach le forbairt agus leasuithe beartais chun cabhrú le díriú ar phríomh-shaincheisteanna cosúil le dlús a chur le spriocanna inbhuanaitheachta agus tacú le custaiméirí leochaileacha.

Soláthraithe, Conraitheoirí agus Comhpháirtithe

Comhpháirtithe, conraitheoirí agus soláthraithe táirgí agus seirbhísí ESB.

Aidhm an Idirchaidrimh: Leagtar amach i gCairt Soláthraithe ESB na caighdeáin atá le comhlíonadh ag gach soláthraí. Trína bheith ag obair le soláthraithe (agus le gníomhairí), is féidir linn a chinntiú gur féidir leo ardchaighdeáin ESB a chomhlíonadh i gcónaí i ndáil le sábháilteacht táirgí, cáilíocht agus iompar agus eitic ghnó, agus ag an am céanna a chinntiú go bhfuil cearta an duine agus an timpeallacht á n-urramú. Chomh maith leis sin, cabhraíonn comhoibriú ar fud an tslabhra soláthair chun soláthar seasmhach seirbhísí agus réiteach a chinntiú.

Ár Modh Idirchaidrimh: Idirghníomhaíonn ESB le soláthraithe agus conraitheoirí ar go leor bealaí, lena n-áirítear trí phróisis tairisceana, cruinnithe athbhreithnithe conartha, réamhchomhairliúcháin mhargaidh agus imeachtaí 'Buail leis an gCeannaitheoir'. Go ginearálta, lorgaítear gnéithe inbhuanaitheachta ó thairgeoirí sa chás go gcabhraíonn a leithéid le cuspóirí inbhuanaitheachta ESB a sholáthar.

Comhlachtaí Tionscail Eile

Oibreoirí líonraí, Eagraíochtaí Neamhrialtasacha (NGOanna) tionscail, NGOanna inbhuanaitheachta agus comhlachtaí tionscail eile a bhfuil sé mar aidhm acu soláthar sábháilte, slán agus iontaofa leictreachais a chur ar fáil fad is atá geilleagar agus sochaí inbhuanaithe ísealcharbóin á gcumasú.

Aidhm an Idirchaidrimh: Dlús a chur le forbairt ar mhaithe lenár ngnóthaí agus leis an tionscal agus cabhrú le hathrú dearfach ar scála mór a chruthú don tsochaí agus don timpeallacht.

Ár Modh Idirchaidrimh: Plé agus rannpháirtíocht leanúnach i ngrúpaí comhairleacha gnó agus tionscail a chuireann ar chumas ESB páirt a ghlacadh i bhforbairt dea-chleachtas tionscail i ndáil le raon topaicí inbhuanaitheachta seanbhunaithe.

Rannpháirtíocht lenár bPáirtithe Leasmhara (ar lean)

Príomhthosaíochtaí

Leanúint le deireadh a chur le spleáchas ar bhreoslaí iontaise agus dlús a chur le hiarrachtaí chun an leictreachas a dhícharbónú

Táimid ag tabhairt faoi ghníomh práinneach agus dírithe chun astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú agus Glanastaíochtaí Nialasacha a bhaint amach faoi 2040. Táimid ag leanúint ar aghaidh le hinfheistíocht shuntasach a dhéanamh i nginiúint in-athnuaite nua, lena n-áirítear gaothfhuinneamh agus grianfhuinneamh ar an tír mhór agus amach ón gcósta, agus cuirfidh sé seo go suntasach leis an méid giniúint in-athnuaite atá nasctha lenár líonraí leictreachais de réir mar a aistrímid chuig todhchaí fuinnimh inbhuanaithe.

Soláthairtí iontaofa fuinnimh a fháil dár gcustaiméirí agus aghaidh a thabhairt ar riachtanais bhonneagair amach anseo

Leanfaimid ár hinfheistiú suntasach a dhéanamh i mbonneagar le soláthairtí iontaofa agus slána leictreachais a chinntiú. Is é ár gcuispóir an líonra leictreachais a thógáil, a chothabháil, a oibriú agus a fhorbairt ar fud oileán na hÉireann chun freastal ar riachtanais athraitheacha agus ionchais na sochaí, inniu agus amach anseo. Cuideoidh sin leis an dul in oiriúint d'athrú aeráide, agus tacóidh sé le níos mó giniúint in-athnuaite a fhorbairt chun freastal ar éileamh méadaithe.

Diriú leanúnach ar oideachas tomhaltóirí agus ar fheasacht a mhúscailt ar theicneolaíochtaí nua, réitigh fuinnimh agus ar éifeachtúlacht fuinnimh.

Déanfaimid ár gcustaiméirí a spreagadh agus tacóidh muid leo a n-úsáid agus a n-éifeachtúlacht fuinnimh a bhainistiú mar iarracht chun an t-iompar trí chéile a athrú agus cabhrú leis an tsochaí éirí níos inbhuanaithe. Leanfaidh ESB leis an mbonneagar, na táirgí agus na seirbhísí is déanaí agus is nuálaí a ghlacadh chucu féin chun cabhrú lenár gcustaiméirí maireachtáil ar bhealach níos éifeachtaí agus níos inbhuanaithe amach anseo.

Fuinneamh inacmhainne a sholáthar agus sinn ag tacú le custaiméirí leochaileacha agus á gcosaint ag an am céanna.

Tá ár branda miondíola in Éirinn, Electric Ireland, tiomanta don luach agus don eispéireas is fearr agus is féidir a sholáthar dár gcustaiméirí. Leanann Electric Ireland de phleananna fócaíochta solúbtha, méadair Íoctar Mar a Úsáidtear (PAYG) a chur ar fáil agus bhí ciste cruatain ar fáil dóibh siúd atá ag streachailt chun a gcuid billí fuinnimh a íoc le linn 2024.

Obair a chur i gcrích de réir na gcaighdeán is airde cothroime, eitice agus trédhearcachta

Tá ESB tiomanta do na caighdeáin is airde de rialachas corparáideach ina chuid gníomhaíochtaí ar fad. Cloímid ar gach bealach ábhartha leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú agus foilsímid cáipéisí ábhartha ar ár suíomh gréasáin chun críche trédhearcachta. Tá ESB tiomanta freisin do mheas a léiriú ar gach ceart an duine a aithnítear go hidirnáisiúnta, agus do bhearta éifeachtacha a chur chun feidhme agus a fhorfheidhmiú inár slabhra soláthair, oibríochtaí agus sna pobail agus suíomhanna ina bhfuil ESB ag feidhmiú d'fhonn a chinntiú nach bhfuil cearta an duine á sárú. Ceanglaítear i gCód Eitice Fostaithe ESB ar gach fostaí feidhmiú go cothrom agus cearta an duine a urramú.

Cuireann baill an Bhoird tuairimí na bpáirtithe leasmhara san áireamh nuair a bhíonn cinntí maidir le straitéis, infheistíochtaí/ dífheistíochtaí nó nithe eile á ndéanamh a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar an ngeilleagar trí chéile nó ar an timpeallacht agus ar an tslí sin méadaítear an seans go mbeidh rath inbhuanaithe fadtéarmach ar ESB. Chomh maith leis sin, tá an Bord airdeallach ar an ngá atá le hardchaighdeán iompair gnó i ndáil lena ghníomhartha agus cinntí agus ar an ngá atá le caitheamh go cothrom le páirtithe leasmhara uile ESB. Breithníonn baill an Bhoird aiseolas a bhaineann le gach gníomh agus taighde rannpháirtíochta mar chuid dá phróisis chinnteoireachta. Tá tuilleadh sonraí ar fáil ar leathanach 107.

Tuarascáil ar Rioscaí

Modh Bainistíochta Riosca ESB

Tacaíonn bainistíocht éifeachtach rioscaí agus aimsiú deiseanna le forbairt agus le cur chun feidhme straitéis ESB agus ag an am céanna cosnaítear leasanna a pháirtithe leasmhara agus stocshealbhóirí.

Tá freagracht agus cuntasacht fhoriomlán ar an mBord as bainistíocht riosca agus rialú inmheánach. Sonraítear i gCód Rialachais Chorporáidigh na Ríochta Aontaithe 2018 (Cód na Ríochta Aontaithe) (Clásail 28, 29 agus 31) agus treoir ghaolmhar freagracht an Bhoird as cinneadh a dhéanamh maidir le nádúr agus méid na bpríomhrioscaí a bhfuil sé toilteanach glacadh leo chun a chuspóirí straitéiseacha a chomhlíonadh. Chomh maith leis sin, tagraítear sa Chód Cleachtais do Rialachas Comhlachtaí Stáit (Mír 7.2) don mhaoirseacht a dhéanfaidh an Bord ar bhainistíocht riosca lena n-áirítear an ceanglas chun *“an plean bainistíochta riosca agus clár rioscaí a cheadú gach bliain ar a laghad”*. Caithfidh an Bord a chinntiú chomh maith gur leabaíodh cultúr cuí ar fud na heagraíochta lena chinntiú go ndéantar rioscaí a mheasúnú agus a bhainistiú go héifeachtach.

Cinntíonn an Bord go bhfuil nochtadh an Ghrúpa ar riosca i gcomhréir lena chuspóirí straitéiseacha agus luach stocshealbhóirí níos fadtéarmaí a chruthú. Tá glactha ag an mBord le Beartas Bainistíochta Riosca agus Creat Bainistíochta Riosca chun tacú lena mhaoirseacht ar riosca ar fud an Ghrúpa.

Tarmligeann an Bord a fhreagracht as a phríomhrioscaí agus rioscaí atá ag teacht chun cinn do Choistí Boird de réir Théarmaí Tagartha an Choiste agus a réimsí saineolais faoi seach. Cuireann Cathaoirleach an Choiste tuarascáil faoi bhráid an Bhoird iomláin maidir le príomhfhorbairtí agus nithe a bhfuil tuilleadh plé agus breithnithe le déanamh orthu. Tá freagracht fhoriomlán ar an gCoiste Iníúcháireachta agus Riosca as a chinntiú go bhfuil rioscaí agus deiseanna á sainaitheint, á meas, á dtuairisciú agus á rialú i gceart thar ceann an Bhoird. Cuireann an Coiste Iníúcháireachta agus Riosca comhairle ar an mBord maidir lena inghlachtacht riosca, lamháltas riosca agus straitéis riosca fhoriomlán an Ghrúpa.

Tá sonraí na ngníomhaíochtaí a chuir an Bord agus an Coiste Iníúcháireachta agus Riosca i gcrích le linn 2024 maidir lena bhfreagrachtaí rioscaí le fáil ar leathanach 117 agus 118.

Cuimsítear i gcur chuige ESB measúnú straitéiseach ón mbonn aníos ar riosca agus inghlachtacht riosca, a n-áirítear ann an timpeallacht ghnó sheachtraigh agus aon athruithe ar an tsamhail ghnó, mar aon le próiseas sainaitheanta agus tuairiscithe oibríochtúil ón mbun aníos a eascraíonn as athbheithniú agus measúnú ar chláir rioscaí na n-aonad gnó.

Tá cur chuige bainistíochta riosca ESB dinimiciúil. Déanann ESB bainistiú rialta agus réamhghníomhach ar rioscaí i dtimpeallacht ghnó a athraíonn go tapa, agus déanann sé faisnéis faoi rioscaí a nuashonrú agus a fheabhsú go leanúnach chun tacú le cinnteoireacht ar gach leibhéal. Cuirtear cuntas ar fáil ar fhorbairtí sa timpeallacht ghnó ar leathanach 16 chun rioscaí a shainaitheint agus a mheasúnú agus imríonn siad tionchar ar inghlachtacht riosca.

Cultúr Riosca

Is é an Bord atá freagrach agus cuntasach, i ndeireadh na dála, as cúrsaí a shocrú ag barr na heagraíochta. Is é cultúr riosca ESB atá mar bhonn leis an mbealach a shainaitheintíonn, a thuigeann, a phléann agus a ghníomhaíonn fostaithe maidir leis na rioscaí a ghlacann siad agus a mbíonn orthu déileáil leo ar bhonn laethúil.

D'fhonn cur le feasacht ar riosca, tá béim á leagan ar luachanna ESB i bplé le gach fostaí d'fhonn a chinntiú go bhfuil tuiscint shoiléir agus chomhsheasmhach á bunú againn maidir leis an gcaoi a gcuirimid ár gcuid bealaí oibre i gcrích. D'fhonn tacú le cultúr riosca a leabú, tá glactha ag ESB le beartais (cosúil le cód eitice ESB, “Ár gCód”) a éascaíonn agus a spreagann timpeallacht ina mbraitheann daoine compordach chun aird a tharraingt ar cheisteanna éagsúla agus ina gcaitheann an fhoireann bhainistíochta go dáiríre, go gairmiúil agus de réir oibleagáidí dlíthiúla atá i bhfeidhm faoi Acht um Nochtadh Cosanta, 2014, le hábhair imní.

Tacaíonn leibhéil shoiléire údaráis, anailís riosca a dhéanamh mar chuid de phleanáil gnó/tionscadail agus sonraí a thabhairt faoin mbreithniú a dhéantar ar an ailíniú idir infheistíochtaí agus inghlachtacht riosca ESB do gach aighneacht a cheadaíonn an Bord, le cinnteoireacht. Soláthraítear oiliúint shonrach le haghaidh gníomhaíochtaí ardriosca lena n-áirítear feasacht ar shláinte, sábháilteacht agus folláine, feasacht chibear- riosca, oibríochtaí líonraí, príobháideachas Chinntigh an cur chuige seo go bhfuil aird á tarraingt ag céim luath ar rioscaí agus ar éiginnteachtaí ionas gur féidir gníomhú go tapa chun aon tionchar a d'fhéadfadh a bheith acu ar fhostaithe agus ar pháirtithe leasmhara eile a íoslaghdú.

Inghlachtacht Riosca

Tá Creat Inghlachtachta Riosca ESB bunaithe ar inghlachtacht riosca a shocrú ar leibhéal an Ghrúpa sna príomhfhoinsí riosca a mbeidh ar ESB déileáil leo le linn dó a aidhm agus a chuspóirí straitéiseacha a chomhlíonadh (i.e. Domhan Rioscaí ESB) agus soláthraítear ann an bonn chun eolas maidir le hinghlachtacht riosca a roinnt leis an eagraíocht ar fad.

Tá fonn riosca leabaithe i gcinntí bainistíochta riosca laethúla trí úsáid a bhaint as lamháltais agus srianta riosca le haghaidh cineálacha rioscaí ábhartha (e.g. trádáil fuinnimh agus oibríochtaí státchiste). Is bealach é seo lena chinntiú go mbíonn an phróifíl rioscaí ailínithe leis an inghlachtacht riosca trí chothromaíocht a chinntiú idir rioscaí agus torthaí. Déantar é a mheasúnú ar bhonn bliantúil, ar a laghad.

Ceadaíonn an Bord Ráiteas Inghlachtachta Riosca an Ghrúpa bunaithe ar chomhairle an Choiste Iníúcháireachta agus Riosca. Tá straitéis ESB i gcomhréir leis an Ráiteas Inghlachtachta Riosca atá ceadaithe ag an mBord. Leanadh le monatóireacht a dhéanamh ar na príomhrioscaí trí thagairt a dhéanamh le linn 2024 don Ráiteas Inghlachtachta Riosca ceadaithe.

Tuarascáil ar Rioscaí (ar lean)

Tá inghlachtacht riosca ESB, mar a cheadaigh an Bord é, ailínithe le agus curtha ar an eolas ag, Straitéis Aeráidneodrachta faoi 2040 de chuid ESB. Léirítear sa Ráiteas Inghlacthachta Riosca inghlachtacht ESB i ndáil le riosca faoi gach ceann de na sé chatagóir shainaitheanta faoi Dhomhan Rioscaí ESB – (1). Rioscaí Straitéiseacha, (2). Rioscaí Airgeadais, (3). Rioscaí a bhaineann le Gnéithe Comhshaoil, Sóisialta agus Rialachais (ESG)/Aeráide, (4). Rioscaí a bhaineann le Cultúr, bainteach le Daoine agus Slándáil, (5). Rioscaí a bhaineann le Comhlíonadh, agus (6). Rioscaí Oibríochtúla agus Teicneolaíochta.

Príomhrioscaí an Ghrúpa sa bhliain 2024
Leagadh amach príomhrioscaí an Ghrúpa le haghaidh 2024 ag tús leathanaigh 26. Glactar leis go bhfuil na rioscaí seo ábhartha dár dtuiscint ar conas a chruthaíonn ESB luach. Ní raibh aon athrú ar roinnt príomhrioscaí le linn 2024. Rinneadh leasuithe ar na cuntais/spreagthaí roinnt príomhrioscaí eile chun na forbairtí is déanaí i dtimpeallacht riosca ESB a chur san áireamh mar chuid de phróiseas láidir athbhreithnithe riosca le linn 2024, i bpáirt le coistí maoirseachta ábhartha. Forbraíodh iad agus straitéis ESB, forbairtí ar an margadh seachtrach agus ceisteanna dlí agus rialála á gcur san áireamh agus chuir athbhreithniú ‘ón mbun

aníos' ar chlár rioscaí oibríochtúla leo. Cuirtear rioscaí atá ag teacht chun cinn san áireamh freisin a mhéid agus is féidir.

Dearadh Plean Riosca an Ghrúpa le haghaidh 2024 leis an méid seo a leanas a chinntiú:

- Rinneadh breithniú ar leith ar an mbaol nach mbainfí cuspóirí straitéiseacha ESB amach
- Rinne na gnólachtaí rioscaí a shainaithint agus a mheasúnú mar is cuí ar bhonn ón mbun aníos agus rinne Riosca Grúpa, an Coiste Bainistíochta Riosca agus Fóram Riosca an Choiste Feidhmiúcháin iad a fhiosrú agus a athbhreithniú go leordhóthanach ar bhonn ón mbarr anuas. Rinneadh fiosrúchán agus athbhreithniú ar na rioscaí, agus tugadh ionchar ina leith ag an gCoiste Iniúchóireachta agus Riosca agus ag an mBord
- Rinneadh rioscaí agus inghlacthacht riosca a ailíniú
- Tá rialuithe agus maolaithe riosca oiriúnacha chun an dóchúlacht go mbeadh rioscaí ag teacht chun cinn a laghdú agus tá sásraí téarnaimh chun tionchar teagmhais a laghdú i bhfeidhm
- Tá forbairtí riosca atá ag teacht chun cinn le himeacht ama á rianú
- Tuigeann daoine go bhfuil an fhoireann bainistíochta ullmhaithe chun riosca a bhainistiú

- Tá freagracht as riosca leithdháilte ar mhaithe le cuntasacht a chinntiú
- Tá plean cumarsáide bunaithe chun an Bord agus na fochoistí ábhartha a choinneáil ar an eolas faoi phríomhábhair riosca le linn na bliana

Rioscaí Grúpa atá ag Teacht chun Cinn
Cuireann an Creat Bainistíochta Riosca ar chumas an Ghrúpa rioscaí atá ag teacht chun cinn a shainaithint, anailís a dhéanamh orthu agus iad a bhainistiú chun cabhrú le nochtaí féideartha a shainaithint chomh luath agus is féidir. Déantar é seo a bhainistiú mar chuid den phróiseas céanna atá mar bhonn leis na príomhrioscaí a shainaithint. Déantar athbhreithniú orthu seo i gcomhpháirt leis na príomhrioscaí.

Leanúnachas Gnó
Tá ESB freagrach as bonneagar ríthábhachtach a sholáthar agus d'fhéadfadh bristeacha ar sheirbhísí agus oibríochtaí áirithe damáiste a dhéanamh don gheilleagar, do chustaiméirí, don tsochaí agus do ghnó ESB. Tá tacar láidir pleananna agus próisis leanúnachais gnó bunaithe ag ESB d'fhonn a chinntiú go bhfuil freagairt ESB á bainistiú agus á cur chun feidhme go héifeachtach. Tá cuid de na pleananna seo i bhfeidhm mar chuid de phlean tástála bliantúil agus chun measúnú a dhéanamh ar a mhéid is féidir na rioscaí seo a mhaolú. Tuairiscítear torthaí agus ceachtanna foghlamtha a eascraíonn as an athbhreithniú bliantúil agus as an gclár tástála don Choiste Iniúchóireachta agus Riosca.

Bhí gá le lán-úsáid pleananna leanúnachais gnó agus freagartha éigeandála i gcomhréir le Creat Bainistíochta Riosca agus próisis ESB mar gheall ar na drochstoirmeacha le déanaí. Cuireadh na pleananna sin i bhfeidhm roinnt uaireanta, lena n-áirítear i Mí na Nollag 2024 le haghaidh Stoirm Darragh agus i mí Eanáir 2025 le haghaidh Stoirm Éowyn - an dá stoirm is mó a chúisigh damáiste i stair ESB i dtaobh bristeacha do chustaiméirí - agus bhí gá le freagracht eisceachtúil le gach acmhainn atá ag ESB in úsáid agus acmhainní breise a tugadh isteach ó thíortha eile. Sa deireadh, cuireadh an chumhacht ar ais chuig gach custaiméir go rathúil agus léiríodh go raibh na pleananna freagartha eigeandála éifeachtach chun tacú le leanúnachas gnó. I gcomhréir le dea-chleachtas bainistíochta riosca, déanfar athbhreithniú ar na stoirmeacha, agus cuirfidh léargais an athbhreithnithe sin le smachtaí agus maolaitheoirí breise féideartha le haghaidh imeachtaí féideartha dá leithéid amach anseo.

Creat Bainistíochta Riosca

Rialuithe

Ról an Bhoird

Faomhtar Straitéis ESB Group
Faomhtar an Beartas Riosca, an Creat foriomlán Bainistíochta Riosca, Inghlacthacht Riosca, Pleananna Riosca agus Spriocanna Feidhmíochta

Coiste Iniúchóireachta agus Riosca	An CoisteAirgeadais agus Infheistíochta	An Coiste Sábháil-teachta, Inbhua-naitheachtaagus Cultúr	An Coiste Luacha Saothair agus Forbartha Bainistíochta	An Coiste Custaiméirí, Nuálaíochta agus Branda
Cuirtear comhairle ar fáil ar inghlacthacht riosca, rialachas riosca agus ar cheisteanna gaolmhara arleibhéil eile a bhaineann le rí-osca	Cuirtear comhairle ar fáil ar thrádáil fuinnimh, ar chistíocht agus ar riosca a bhaineann le hinfeistíocht/tionscadail	Cuirtear comhairle ar fáil ar bheartais agus ar nósanna imeachta lena chinntiú go sásaíonn ESB a oibleagáidí sláinte, sábháilteachta, inbhuanaitheachta agus comhshaoil	Deimhníonn ailíniú idir fonn riosca ceadaithe, cúiteamh, roghnúcháin agus na próisis chinnteoireachta gaolmhara	Deimhnítear go mbíonn margaíocht agus tionscnaimh agus cláir chustaiméirí i gcomhréir le cuspóirí straitéiseacha ESB.

Ról na Bainistíochta Sinsearaí

Straitéis a fhabhrú agus a chur chun feidhme laistigh den fhonn riosca
Freagrach as rialachas riosca agus smachtaí

Inghlacthacht Riosca

Déantar cur síos ar na rioscaí a bhfuil an Grúpa toilteanach glacadh leo bunaithe ar straitéis fhadtéarmach, príonsabail phríomhriosca,luachanna agus inniúlachtaí bainistíochta riosca

Beartais Bainistíochta Riosca	Samhail na dTrí Líne	Cultúr Riosca	Riosca Neamhspleách Feidhm
Cinntíonn go ndéantar maoirseacht oiriúnach cuntasachta ar bhainistíocht riosca	Leabaíonn ról agus freagrachtaí don bhain-istíocht riosca	Cumasaítear daoine chun an rud ceart a dhéanamh do pháirtithe leasmhara, cus-taiméirí agus fostaithe	Cinntítear go bhfuil athbh-reithniú agus fair-eachán riachtanach á dhéanamh ar riosca ar leibhéal an Ghrúpa sna príomhfhoinsí riosca

Próisis

Próisis agus Nósanna Imeachta Bainistíochta Riosca

Príomhrioscaí agus Rioscaí atá ag Teacht Chun Cinn	Teasléaráid Déine Riosca agus Rialaithe	Tástáil Leanúnachais Gnó	Próisis chun rioscaí a sháraíonn an fonn riosca a shainaithint, monatóireacht a dhéanamh orthu agus iad a mhaolú
--	---	--------------------------	--

Príomhrioscaí Aonaid Ghnó

Rioscaí a eascraíonn as gníomhaíochtaí gnó atá á dtomhas, á bhfaire agus á mbainistiú

Tuarascáil ar Rioscaí (ar lean)

Príomhrioscaí

Tá na príomhrioscaí agus éiginnteachtaí a bhféadfadh tionchar suntasach a bheith acu ar chuspóirí straitéiseacha an Ghrúpa leagtha amach thíos, mar aon le leid maidir leis an gcuspóir/na cuspóirí straitéiseach(a) reatha lena mbaineann siad, aon athrú san aeráid riosca le linn na bliana, cé atá freagrach as monatóireacht a dhéanamh ar an riosca agus na príomhmhaoluithe.

Láidreacht Airgeadais agus Timpeallacht
Mhífhabhrach Mhaicreacnamaíoch agus Airgeadais

Aeráid
Riosca

Cad é an riosca?

Teip láidreacht airgeadais agus leachtacht ESB a chothú, mar gheall ar thearcsholáthar na feidhmíochta riachtanaí, lena n-áirítear Comhshaoil, Sóisialta agus Rialachas (ESG), torthaí infheistíochta ísle, agus déine chaipitil nó forbairtí diúltacha atá ag dul i méid sa tírdhreach seachtrach maicreacnamaíoch agus airgeadais (e.g. cúlú eacnamaíochta, boilsciú marthanach agus ardrátaí úis, teannas geopholaitiúil)

Riosca a bhaineann le:

- Corrlaigh oibriúcháin á chomhbhrú de réir mar a chobhsaíonn praghsanna fuinnimh, nó tionchar diúltach ó luaineacht leanúnach sna margáí fuinnimh níos leithne.
- An dúshlán a bhaineann le cláir níos mó CapEx agus OpEx a sheachadadh i ngnólachtaí na líonraí laistigh de liúntais rialáilte Rialuithe Praghsanna dhúshlánacha, frithbheartaíocht shóisialta agus iomaíocht le haghaidh acmhainní oilte
- Méaduithe sa timpeallacht iomaíoch i ngnólachtaí soláthair in Éirinn agus sa Bhreatain Mhór
- Rátaí úis atá ag ardú de bharr polasaithe airgeadaíochta
- Méadaíonn boilsciú leibhéil chostais níos tapúla ná mar is féidir a athéileamh faoi innéacsú praghsanna rialála nó i margáí iomaíocha
- Préimheanna riosca ar fhiachas ceannasach nó ESB: d'fhéadfadh roinnt de na tosca thuas a bheith ina chúis leis seo
- Damáiste cáile ó aon teip i gcomhlíonadh ESG, a bhféadfadh teorannú rochtain ESB ar chistí a bheith mar thoradh air

Maolú

- Straitéisí cuí fáilaithe a chur chun feidhme
- A chinntiú go bhfuil creat láidir trádála agus bainistíochta riosca bunaithe i bhfeidhm
- Leanúint le rannpháirtíocht leanúnach leis an Rialtas, lucht déanta beartas, rialtóirí, infheisteoirí agus daoine eile
- Tá clár tiomanta ESG - Clár Cumasaithe an Aistrithe Inbhuanaitheachta (STEP) – i bhfeidhm
- A chinntiú go ndéantar tástáil struis ar áiseanna caipiteal oibre, lena gcinntiú gur féidir le ESB glacadh le praghsanna níos airde
- Solúbthacht a chothú i mbonn costais ESB agus sa chlár caiteachais caipitiúil

Maoirseacht:

An Coiste Airgeadais agus Infheistíochta agus an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca

Cuspóirí Straitéiseacha (SO)

Leictreachas Dícharbó-naithhe

Bonneagar Athléimneach

Custaiméirí Cumhachtaithe

Ár nDaoine

Cúrsaí Digiteacha agus Sonraí Faoi Stiúir

Fóntacht Airgeadais

Inbhuanaithe agus Freagrach go Sóisialta

Acmhainní Bunúsacha (FC)

TF/OT Briseadh/Cibearionsaí/
Sceitheadh Sonraí

SO

FC

Aeráid
Riosca

Cad é an riosca?

Briseadh ar feadh tréimhse fhada de chórais chriticiúla TF/OT ag eascairt ó theipeanna neamh-mhailíseacha bonneagair, cibearionsaithe rathúla agus/nó sceitheadh suntasach sonraí

Riosca a bhaineann le:

- Cibearionsaí rathúil, lena n-áirítear ionsaí bogearraí éirice nó fioscaireachta
- Sárú mailíseach nó neamh-mhailíseach sonraí pearsanta nó sonraí atá íogair ó thaobh na tráchtála de
- Fadhb shuntasach crua-earraí, earráid bogearraí nó teip líonraithe, atá mar bhonn le teip bonneagair/córas TF nó OT a bhfuil tionchar aici ar phróisis ghnó ríthábhachtacha
- Próiseas agus rialuithe míchuí i bhfeidhm chun rioscaí TF/OT a bhainistiú go cuí ar fud ESB (go hinmheánach agus le soláthraithe tríú páirtí)
- Níos mó bagairtí mar gheall ar obair hibrideach

Maolú

- Cibearbheartais, cibearstraitéis agus cibearshamhail rialachais bunaithe agus forbairt leanúnach na Cibearshamhla Oibriúcháin TF/OT
- Tá an chibearshamhail oibriúcháin i bhfeidhm chun cosaint chéad líne agus dara líne le haghaidh TF agus OT a bhainistiú
- Beartais Cosanta Sonraí agus samhail oibriúcháin bunaithe ar fud na heagraíochta
- Tástáil rialta agus cleachtaí ionsamlúcháin ar Phleananna Freagartha Criticiúla le hullmhacht na heagraíochta a thástáil
- Úsáid na hoiliúna foirne, na mbog-earraí cosanta agus na n-uirlisí oiriúnacha
- Rinneadh Fiontraíocht Chomhtháite na Comhairle Slándála a chur i bhfeidhm - rinne rialachas cibearshócmhainní, sócmhainní fisiciúla agus an pearsanra i measc sócmhainní agus suíomhanna TF agus OT a chomhtháthú

Maoirseacht:

Coiste Iniúcháireachta agus Riosca

Teagmhais Fhisiciúla Athraithe Aeráide agus/nó Teagmhais Mhóra Chomhshaoil

SO

FC

Aeráid
Riosca

Cad é an riosca?

Patrúin drochaimsire agus aimsire dothuartha, agus/nó teagmhais mhóra timpeallachta ag titim amach níos minice (e.g. tuile, doirteadh ola), a imrionn tionchar ar fheidhmíocht shócmhainní agus shlándáil fuinnimh shochaíoch ESB

Riosca a bhaineann le:

- Riosca carnach agus riosca aonair de mhinicíocht mhéadaithe damáiste ar líonraí leictreachais nó ar bhonneagair giniúna, agus an cur isteach ar sholáthar do chustaiméirí a bhaineann leo sin, de dheasca drochimeachtaí aimsire amhail imeachtaí teochtaí arda/triomach, falscaithe, maidhmeanna tuilte, oighear, imeachtaí gaoithe agus minicíocht mhéadaithe bhuille tintrí.
- Féidearthacht méadaithe le haghaidh bristeacha seirbhíse ar scála mór agus ar feadh tréimhsí fada a chuireann isteach ar chustaiméirí, ina mbíonn míchaoithiúlacht shuntasach agus riosca do shábháilteacht an phobail agus na foirne i gceist.
- Costas méadaithe sócmhainní líonraí a chothabháil agus a dheisiú, nó saolta sócmhainní níos giorra de bharr athrú aeráide agus imeachtaí gaolmhara
- Iontaofacht líonra laghdaithe de bharr athrú aeráide lena n-áirítear stoirmeacha a d'fhéadfadh luas a bhaint den leictriú
- Athruithe ar an tsonraíocht ghléasra agus ábhar chun seasmhacht a mhéadú agus chun dul i ngleic leis an tionchar ar shócmhainní fisiciúla
- Bearta brostaithe oiriúnaithe don aeráid á chur i bhfeidhm ag polasaí náisiúnta, a d'fhéadfadh costais a mhéadú do ESB agus dá chustaiméirí
- Tionchar an ardaithe fhadtéarmaigh ar leibhéal na farraige ar hidrighiniúint agus ar shócmhainní cósta

Maolú

- Athbhreithniú ar bheartais chothabhála, ar shonraíochtaí caighdeán agus ábhar lena chinntiú go bhfuil sócmhainní oiriúnach don fheidhm i gcomhthéacs coinníollacha oibriúcháin
- Cuntasaíocht (a mhéid is indéanta) le haghaidh tionchar aeráide ar oibriúchán sócmhainní agus saol sócmhainní
- Leanúint leis an measúnú ar an bpróifíl riosca i gcás tuilte a fhiosrú i gcás stáisiúin ardvoltais
- Rannpháirteachas le páirtithe leasmhara leis na comhlachtaí ábhartha rialtais agus seachtracha
- Athléimneacht feabhsaithe a dhearadh isteach i sócmhainní, sonraíochtaí íosta dearaidh, e.g. línte lasnairde níos mó a thógáil (seoltóirí agus struchtúir níos mó)
- Cur chuige bainistíochta i leith fásra a fheabhsú agus athbhreithniú ar pholasaí adhmaid

Maoirseacht:

Coiste Iniúcháireachta agus Riosca agus Coiste Sábháilteachta, Inbhuanaitheachta agus Cultúir

Tuarascáil ar Rioscaí (ar lean)

Aistriú Aeráide

SO

FC

Aeráid Riosca

Cad é an riosca?
Teip maidir le spriocanna inbhuanaitheachta ESB a bhaint amach de réir Straitéis um Ghlanastaíochtaí Nialasacha faoi 2040 ESB nó ar eolas nó freagairt a sholáthar do pholasaithe athraithe aeráide agus/nó deiseanna a thapú agus dúshláin a bhainistiú a chruthaítear sna polasaithe sin, óna n-eascraíonn feidhmíocht laghdaithe anuas ar bhuarthaí poiblí, custaiméirí agus infheisteoirí atá ag dul i méid agus tionchar diúltach ar an gcomhshaoil

Riosca a bhaineann le:

- Is féidir le saincheisteanna ginearálta pleanála agus dlíthiúla/glacadh sóisialta moill a chur ar bhonneagar riachtanach ísealcharbóin
- Teipeann ar shuíomh luath sa mhargadh a bhaint amach mar gheall ar easpa athrú/soiléireachta chuí rialála nó córais beartais
- Easpa dul chun cinn ar Phlean um Ghníomhú ar son na hAeráide na hÉireann a chur i bhfeidhm
- Droch-chinntí seachtracha (rialála, geilleagracha, airgeadais, comhshaoil) a imríonn tionchar diúltach ar rialacha margaidh
- Teip maidir le rianú agus monatóireacht a dhéanamh ar athruithe ar reachtaíocht/rialú san AE agus go náisiúnta mar fhreagairt d'athrú aeráide.

Maolú

- Coimeád cothrom le dáta le forbairtí beartais, rialála agus reachtaíochta náisiúnta agus AE
- Rannpháirteachais a choinneáil le páirtithe leasmhara, leis an lucht déanta beartas agus le húdaráis rialála
- Rioscaí aeráide agus deiseanna feabhsúcháin a athbhreithniú go rialta agus táscairí gaolmhara a rianú
- Faisnéis láidir straitéiseach a bheith againn i gcónaí trí fhoinsí seachtracha faisnéise
- A bheith ag iarraidh an comhrá faoin gcóras cumhachta atá neodrach ó thaobh fuinnimh a stiúradh nó páirt mhór a ghlacadh ann, ar a laghad

Maoirseacht: Coiste Iniúchóireachta agus Riosca

Bonneagair Chasta Líonra a Sholáthar

SO

FC

Aeráid Riosca

Cad é an riosca?
Teip maidir le bonneagar agus córais an líonra atá ag dul i méid agus atá ag éirí níos casta i gcónaí a sholáthar, nithe a theastaíonn chun freastal ar riachtanais chustaiméirí agus shochaíocha amach anseo, go háirithe maidir le freastal ar níos mó athnuaiteán, an fás ar éileamh, tacú le leictriú ar scála iomlán agus ar sheirbhísí fuinnimh dháilte

Riosca a bhaineann le:

- Easpa acmhainní agus oibrithe oilte a bheith ar fáil agus an cumas a theastaíonn chun na hoibreacha riachtanacha a phleanáil agus a sholáthar
- Riachtanas chun spriocdhátaí don Bheartas Nasc Seasmhach (ECP) a chomhlíonadh le haghaidh tairiscintí naisc leis an eangach mar aon le soláthar luathaithe le haghaidh nascadh leis an eangach mar thoradh ar cheantanna na Scéime Tacaíochta Leictreachais In-athnuaite (RESS) in Éirinn
- Ganntanas acmhainne féideartha ar an líonra ísealvoltais chun freastal ar ghlacadh ar mhórscála le leictriú ar scála iomlán
- Agáí ordaithe níos faide le haghaidh ábhar/an tslabhra soláthair
- Riosca ar shlándáil soláthair nó iomaíocht le haghaidh bristeacha gléasra a chuireann cosc ar an Oibreoir Córais Tarchuir (TSO) agus ar an Oibreoir Córais Dáileacháin (DSO) bristeacha a cheadú a mbeadh tionchar acu ar chumas oibreacha a chur i gcrích
- Tionchar stoirmeacha móra agus rioscaí aeráide fisiciúla eile atá ag méadú

Maolú

- Pleanáil Chomhtháite Gnó, atá mar bhonn leis an bPlean Acmhainne Straitéisí agus pleanáil comharbais
- Straitéis Conraitheoirí agus Straitéis Soláthair
- Reachtaíocht pleanála nua agus rannpháirtíocht an phobail
- Cur chun feidhme Mhodheolaíocht Bainistithe Tionscadal ESB
- Pleananna bainistíochta páirtithe leasmhara ullmhaithe agus caidreamh le príomhpháirtithe leasmhara
- Tá an clár Líonra Náisiúnta, Ceangail Áitiúla ag seachadadh acmhainní nua chun a chinntiú go bhfuil an líonra dáileacháin réidh le haghaidh mórscála leictrithe teasa agus iompair

Maoirseacht: Coiste Iniúchóireachta agus Riosca

Cuspóirí Straitéiseacha (SO)

Acmhainní Bunúsacha (FC)

Leictreachas Dícharbó-naithe

Bonneagar Athléimneach

Custaiméirí Cumhachtaithe

Ár nDaoine

Cúrsaí Digiteacha agus Sonraí Faoi Stiúir

Fóntacht Airgeadais

Inbhuanaithe agus Freagrach go Sóisialta

SO

FC

Aeráid Riosca

Cad é an riosca?
Easnamh in acmhainn ghiniúna leictreachais agus/nó saincheisteanna soláthair breosla a bheidh mar bhonn le beartas bainistíochta éilimh fhéideartha a mbeidh tionchar diúltach acu ar cháil ESB

Riosca a bhaineann le:

- Acmhainn ghiniúna neamhleor ar an gcóras tarchuir le freastal ar an mbuaicéileamh a thuartar
- Easpa fhéideartha d'acmhainn ghiniúna gnóthais sa mhargadh - go háirithe nuair atá gaoth lag ann agus nuair nach bhfuil mórán fála ar idirnasc
- D'fhéadfadh go bhfuil gás neamhleor ar fáil ar oileán na hÉireann

Maolú

- Le cúpla bliain anuas mhéadaigh tionscnaimh Giniúna Éigeandála Shealadaí an cumas buaiclóid atá ann, agus chuaigh sé sin i ngleic leis an riosca go pointe
- Plean Sceite Ualaigh an DSO mar a ceadaiódh ag an gCoimisiún um Rialáil Fóntais (CRU)
- Rannpháirtíocht ag ESB Networks le custaiméirí ceangailte mórdháileacháin agus custaiméirí bonneagair chriticiúil
- Modheolaíocht Éigeantach Laghdaithe Éilimh curtha i bhfeidhm i ndáil le custaiméirí
- Rannpháirteachas le páirtithe leasmhara
- Leanúint le húsáid a bhaint as Córas Bainistíochta Tionscadail ESB chun tréimhse/ tréimhsí éartha a bhainistiú
- Clár Gníomhaíochtaí Shlándáil Soláthair CRU

Maoirseacht: Coiste Iniúchóireachta agus Riosca

Luaineacht an Mhargaidh Fuinnimh agus Cur Isteach ar an Slabhra Soláthair

SO

FC

Aeráid Riosca

Cad é an riosca?
Déanann luaineacht leanúnach in, agus cur isteach leanúnach ar, mhargaí fuinnimh agus ar ghnéithe eile de shlabhraí soláthair domhanda tionchar diúltach a imirt ar fheidhmíocht airgeadais agus ar chumas ESB cuspóirí straitéiseacha ESB a sholáthar

Riosca a bhaineann le:

- Chostais arda leanúnacha leictreachais mórdhíola - mar gheall ar mhéaduithe ar phraghsanna tráchtearraí (gás/carbón) mar thoradh ar chúrsaí geopholaiticiúla idirnáisiúnta (e.g. an cogadh idir an Rúis/ agus an Úcráin)
- Tionchair gheopholaiticiúla ar ghnéithe eile de shlabhra soláthair ESB
- D'fhéadfadh taraifí trádála costais ionchuir ESB a mhéadú agus d'fhéadfadh fóirdheontais don teicneolaíocht ghlan i ndlínsí eile ESB a chur ar mhíbhuntáiste gaolmhar laistigh de shlabhraí soláthair domhanda
- Gníomh agus idirghabháil rialála
- Fadhbanna airgid a bheith ag soláthraithe nó a bheith ag teip ar sholáthraithe
- Méaduithe sna hagaí ordaithe tógála toisc iomaíocht a bheith ann le haghaidh mianraí tearca agus táirgí faoi éileamh
- Méaduithe ar chostais déantúsaíochta agus táirgí ginearálta mar gheall ar bhrú soláthair/éilimh agus méaduithe ar chostais fuinnimh, saothair agus comhlíonta

Maolú

- Measúnú a dhéanamh ar athruithe praghsanna níos minice, agus i ndeireadh an dála aistriú chuig samhail praghsanna níos dinimiciúla a luaithe is féidir ag brath ar chórais/phróiseas
- Rannpháirtíocht réamhghníomhach rialála, pholaitiúil, custaiméirí agus meán le linn na tréimhse de luaineacht mhargaidh
- Leibhéil leanúnacha agus fheabhsaithe de mhonatóireacht ar chur isteach/réamhaisnéisí slabhra soláthair
- Straitéisí fálaíthe ceadaithe oiriúnacha chun tionchar na luaineachta a laghdú
- Socruithe den chineál soláthróir aonair/singil a sheachaint nuair is féidir, agus comhaontuithe creata ilsholáthróirí a ghlacadh go leanúnach

Maoirseacht: Coiste Iniúchóireachta agus Riosca

Tuarascáil ar Rioscaí (ar lean)

Inacmhainneacht Fuinnimh

SO

FC

Aeráid Riosca

Cad é an riosca?
Bíonn tionchar diúltach ag an riosca a bhaineann le costais agus le brúnna geilleagracha níos fairsinge ar inacmhainneacht tháirgí agus sheirbhísí ESB, rud a mbíonn tionchar aige ar chustaiméirí ESB agus atá mar bhonn le hidirghabháil pholaitiúil nó rialála

Riosca a bhaineann le:

- Bhrú leanúnach ar phraghas fuinnimh ós rud é go mbíonn tionchar ag praghsanna mórdhíola fuinnimh ar bharúlacha agus ar eispéiris chustaiméirí fós
- Leanann praghsanna fuinnimh de bheith ard ar feadh tréimhse fhada
- Impleachtaí do Sholáthraí Féideartha na Dála Deiridh (SOLR), e.g. má fhágann soláthraithe an margadh b'fhéidir go mbeadh ar chustaiméirí neamhfháilithe nua bogadh chuig ESB mar SOLR
- D'fhéadfadh go mbeadh leibhéil mhéadaithe de thearcrochtain breosla agus praghsanna arda mar bhonn le clúdach diúltach leanúnach sna meáin thraidisiúnta agus sna meáin shóisialta
- Níos mó seans ann go dteipfidh ar ghnólachtaí mar gheall ar chostais fuinnimh níos airde
- Níos mó imní faoi chúrsaí polaitiúla, sóisialta agus rialála
- Teip maidir le hinfheistíochtaí tábhachtacha líonra agus giniúna a sheachadadh de thoradh imníocha faoi inacmhainneacht mar gheall ar chostais arda breosla

Maolú

- Bearta i bhfeidhm chun tacú le custaiméirí ar anás airgeadais
- Tá pleananna cumarsáide agus rannpháirteachais le páirtithe leasmhara
- Cuirfear bearta Rialtais i bhfeidhm chun cabhrú leis an ardchostas fuinnimh
- Rannpháirtíocht dhearfach a dhéanamh le bearta ar fud an mhargaidh chun tacú le custaiméirí
- Athbhreithniú a dhéanamh ar bhonn leanúnach lena chinntiú go bhfuil na hacmhainní a leithdháiltear chun costas na géarchéime fuinnimh a bhainistiú dóthanach

Soláthar Píblíne In-athnuaite, lena n-áirítear Bainistíocht Cáilíochta Tionscadail

SO

FC

Aeráid Riosca

Cad é an riosca?
Teipeann ar ESB an scála a sholáthar agus cáilíocht tionscadail na sócmhainní giniúna in-athnuaite a bhainistiú atá ag teastáil chun freastal ar riachtanais mhargaidh agus shochaíocha agus chun cuspóirí straitéiseacha a chomhlíonadh

Riosca a bhaineann le:

- Teip ar thacaíocht a fháil ó pháirtithe leasmhara/tacaíocht rialála do straitéis ghiniúna in-athnuaite ESB
- Theip maidir le príomhchonarthaí agus conraitheoirí a fháil chun tionscadail a sholáthar
- Bonneagar eangaí neamhleor chun freastal ar mhéadú ar athnuaiteáin i roinnt láithreán
- Bainistíocht tionscadal uireasach ar thograí móra bonneagair a chuireann le moilleanna
- Saincheisteanna ginearálta pleanála agus dlíthiúla a chuir le moill i soláthair bonneagair riachtanaigh, lena n-áirítear tógraí ísealcharbóin An fhéidearthacht go mbeadh moilleanna ag baint le beartais le haghaidh gaoth ón talamh a chumasú (e.g. leithdháileadh ghrinneall na farraige)

Maolú

- Ailíniú spriocanna straitéiseacha ESB le spriocanna Phlean um Ghníomhú ar son na hAeráide an Rialtais
- Teip rannpháirteachas le páirtithe leasmhara chun tacaíocht a fháil do straitéis ghiniúna in-athnuaite ESB
- Rannpháirtíocht leis an bpobal agus le húinéirí talún chun tógáil bonneagair líonra chriticiúil a áisiú
- Comhpháirtithe straitéiseacha acmhainní teicniúla/cumais theicniúil a aimsiú chun cur le cumas agus taithí ESB
- Suirbhéireacht, Iniúchtaí láithreáin, faireachán gaoithe oiriúnach agus leordhóthanach etc. a dhéanamh
- Bonn scileanna innealtóireachta agus bainistíochta tionscadail a fhorbairt agus a choimeád
- Ceachtanna daingne a chur i bhfeidhm a foghlaimíodh ón bpróiseas aistrithe ón tionscadal reatha ar dheiseanna amach anseo

Maoirseacht: Coiste Iniúcháireachta agus Riosca

Maoirseacht: Coiste Iniúcháireachta agus Riosca

1 Straitéis agus Feidhmíocht

2 Rialachas Corparáideach

3 Ráitis Airgeadais

31

Cuspóirí Straitéiseacha (SO)

Acmhainní Bunúsacha (FC)

Leictreachas Dícharbó-naithé

Bonneagar Athléimneach

Custaiméirí Cumhachtaithe

Ár nDaoine

Cúrsaí Digiteacha agus Sonraí Faoi Stiúir

Fóntacht Airgeadais

Inbhuanaithe agus Freagrach go Sóisialta

Soláthar Acmhainní/Cumas/Coinneáil

SO

FC

Aeráid Riosca

Cad é an riosca?
Teip maidir le foinsí inmheánacha agus seachtracha agus cumas leordheonach a dhaingniú, a choinneáil agus a leabú i gcomhthéacs margaidh saothair chúnig, i bhfianaise an méid fáis agus castachta soláthair atá de dhíth chun straitéis ESB a sheachadadh

Riosca a bhaineann le:

- Theip maidir le príomhacmhainní, go háirithe i ndáil le hinnealtóireacht (m.sh. athnuaiteáin), TF/digiteach, inbhuanaitheacht/ESG agus feidhmeanna airgeadais, a mhealladh agus a choinneáil
- Teip maidir le cumas ESB a fhorbairt go leanúnach chun a bheith ar an eolas faoi riachtanais ghnó a mbíonn ag athrú
- Iomaíocht d'acmhainní mar gheall go bhfuil lánfhostaíocht beagnach bainte amach ag an margadh saothair seachtrach, agus ar ghéarú pá nach bhfacthas a leithéid riamh cheanna i réimsí áirithe a sainaitníodh mar réimsí a mbíonn éileamh mór ar scileanna iontu
- Deacracht agus sainscileanna do róil a earcú/a mhealladh nuair is í an chonraitheoireacht an príomh-mhodh rannpháirtíochta

Maolú

- Béim straitéiseach a leagan ar threochtaí a bhaineann le foireann oibre na todhchaí
- Straitéis Bainistíochta Tallainne i bhfeidhm chun gníomhaíocht meallta, fáis agus coinneála a spreagadh
- Samhail acmhainní oiriúnach (foireann oibre iomlán) i bhfeidhm d'fhonn a chinntiú go gcuirtear intinn straitéiseach i gcrích
- Pacáistí earcaíochta cuí agus mealltacha, lena n-áirítear solúbthacht
- Tá Painéal Teagmhasach Saothair i bhfeidhm
- Tá Plean Gníomhaíochta Cumas Gaoithe amach ón gCósta agus Hidrigine i bhfeidhm

Soláthar Píblíne In-athnuaite, lena n-áirítear Bainistíocht Cáilíochta Tionscadail

SO

FC

Aeráid Riosca

Cad é an riosca?
Teip ar phearsanra nó gníomhairí ESB cloí le hoibleagáidí infheidhme dlí agus rialachais atá i bhfeidhm ag cibé acu dlí, rialúchán, ceadúnas nó polasaithe inmheánacha i gcomhthéacs tírdhreach comhlíonta agus rialachais atá ag éirí níos casta agus ionchas geallsealbhóirí as a dtagann damáiste cáile, ionchúiseamh/ciontú agus/nó pionóis airgeadais.

Riosca a bhaineann le:

- Leibhéil mhéadaithe d'oibleagáidí dlíthiúla - líon, castacht agus idirnasacht
- Ionchais maidir le caighdeáin chomhlíontachta ag údaráis rialála a mhéadú
- Teip ar an gcreat beartais a fhorbairt de réir na n-athruithe atá ag tarlú
- Tosca daonna mar bhonn le rialacháin a bheith á sárú gan chuimhneamh
- "Tuirse comhlíonta" mar bhonn le méadú ar theip rialachais
- Inniúlacht easnamhach mar gheall ar easpa oiliúna agus feasachta maidir le hoibleagáidí

Maolú

- Cuireadh ar bun Feidhm Chomhlíonta ar leith, agus tá obair leanúnach ar siúl chun an fheidhm sin a neartú
- Athbhreithniú bliantúil ar chomhlíontacht leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú
- Rannpháirtíocht leanúnach leis na páirtithe leasmhara seachtracha ábhartha
- Sásraí tuairiscithe rúnda agus nósanna imeachta imscrúdaithe ar bun
- Tá Ár gCód agus Ár Luachanna, mar aon le Polasaí Frithbhreabaireachta, Frithchaimiléireachta agus Cosc ar Chalaois ESB i bhfeidhm, le traenáil feasachta don fhoireann

Maoirseacht: An Bord

SO

FC

Aeráid Riosca

Maoirseacht: Coiste Iniúcháireachta agus Riosca

Maoirseacht: An Bord

Cuspóirí Straitéiseacha (SO)

Leictreachas
Dícharbó-
naith

Bonneagar
Athléimneach

Custaiméirí
Cumhachtaíthe

Ár nDaoine

Cúrsaí
Digiteacha agus
Sonraí Faoi Stiúir

Fóntacht
Airgeadais

Inbhuanaithe
agus Freagrach
go Sóisialta

Sláinte, Sábháilteacht agus Folláine

FC

Aeráid
Riosca

Cad é an riosca?

Dochar tromchúiseach do shábháilteacht, sláinte nó folláine fostaithe, conraitheoirí nó don phobal mar thoradh ar oibriochtaí ESB

Riosca a bhaineann le:

- Beartais agus nósanna imeachta neamhleora
- Inniúlacht easnamhach (oiliúint, eolas agus taithí)
- Easpa comhlíontachta le caighdeáin agus nósanna imeachta
- Easpa cothabhála (próiseas agus áit oibre, uirlisí, gléasra agus trealamh)
- Easpa feasachta, eolais nó cúraim agus airde cuí ó dhuine den phobal

Maolú

- Ceannaireacht oiriúnaitheach/cultúr oscailte, measúnuithe riosca, córais shábháilte oibre, rialacha sábháilteachta, maoirseacht san áireamh
- Próisis bhainistíochta sábháilteachta conraitheoirí
- Córais Bhainistíochta Cothabhála, cigireacht agus deimhniú trealaimh, cigireachtaí reachtúla
- Cláir oiliúna agus measúnaithe d'acmhainní foirne agus conraitheoirí
- Próiseas dearbhaithe agus iniúchóireachta (seachtrach agus inmheánach)
- Bainistíocht teagmhas criticiúil agus nós imeachta freagartha agus tástáil cásanna
- Cláir onghníomhacha shláinte agus folláine

Maoirseacht:

An Coiste Sábháilteachta, Inbhuanaitheachta agus Cultúir

Branda, Sásamh Custaiméirí, Clú, Iontaoibh as Páirtithe Leasmhara

SO

FC

Aeráid
Riosca

Cad é an riosca?

Díobháil don bhranda, sásamh custaiméirí, clú agus muinín geallsealbhóirí

Riosca a bhaineann le:

- Teip ar ionchais páirtithe leasmhara agus custaiméirí (a bhaineann le saincheisteanna ábhartha) a thuiscint agus freagairt dóibh nó ionchais a bhainistiú (a bhaineann le saincheisteanna nach bhfuil á rialú ag ESB)
- Teip maidir le luachanna branda a bhaint amach
- Teip maidir le hidirchaidreamh éifeachtach a dhéanamh le pobail maidir leis na tairbhí a bhaineann le tionscadail bhonneagair phoiblí
- Teip maidir le rannpháirtíocht onghníomhach a dhéanamh le polaiteoirí, lucht déanta beartas agus le príomhpháirtithe leasmhara eile faoi rioscaí fuinnimh atá ag teacht chun cinn

Maolú

- Struchtúir trasfheidhmiúla i bhfeidhm chun cáil ESB agus rannpháirtíocht le páirtithe leasmhara a bhainistiú agus a chomhordú, chomh maith le cumarsáid a chomhordú
- Fóram páirtithe leasmhara chun rannpháirtíocht páirtithe leasmhara a chomhordú agus a threorú
- Tá straitéis caidrimh leis na meáin i bhfeidhm
- Rianú branda rialta, monatóireacht ar an meáin agus uirlisí éisteachta sóisialta bunaithe chun ceisteanna atá ag teacht chun cinn a shainaitheint
- Grúpaí fócais agus taighde chun aiseolas agus tuairimí custaiméirí agus páirtithe leasmhara a fháil
- Cláir bhranda agus urraíochta bunaithe chun dlús a chur le tacaíocht an phobail

Maoirseacht

An Coiste Custaiméirí, Nuálaíochta agus Branda

Tá tuilleadh sonraí faoi ghníomhaíochtaí rannpháirteachais le páirtithe leasmhara ESB ar fáil ar leathanach 20.

Athbhreithniú Oibriúcháin agus Airgeadais

Coiste Feidhmiúcháin	34
An Timpeallacht Oibriúcháin	36
Athbhreithniú Airgeadais	40
Ár mBrabúis a Úsáid ar Bhealach Inbhuanaithe	46
ESB Networks	48
Northern Ireland Electricity Networks	50
Giniúint agus Trádáil	52
Réitigh do Chustaiméirí	54
Innealtóireacht agus Mórtionscadail	56
Seirbhísí Fiontraíochta	57
Príomhtháscairí Feidhmíochta (KPIanna)	58

Coiste Feidhmiúcháin

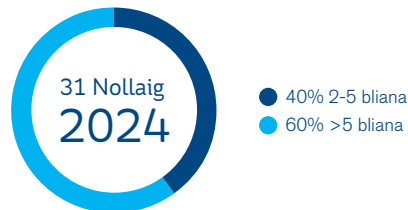
Tá an Coiste Feidhmiúcháin dírithe ar chur i bhfeidhm straitéis ESB, forbairtí teicneolaíocha agus tráchtála, saincheistanna inbhuanaitheachta, feidhmíocht airgeadais agus iomaíoch, forbairt daoine agus forbairt eagraíochta.

Chomh maith leis sin, tá ról ag an gCoiste Feidhmiúcháin i ndáil le maoirseacht a dhéanamh ar iompar gnó ar fud ESB lena n-áirítear trí struchtúir eagraíochta oiriúnacha agus beartais Ghrúpa a fhorbairt (lena n-áirítear Cód Eitice ESB). Tá ról shonracha ag an bPríomhfheidhmeannach, Leas-Phríomhfheidhmeannach, Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Daoine agus Inbhuanaitheacht, an Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Airgeadas agus Tráchtáil Ghrúpa, agus Rúnaí na Cuideachta i ndáil le saincheistanna agus beartais a bhaineann le Bainistíocht Riosca Fiontair, rialú inmheánach, beartais daoine, inbhuanaitheacht, comhlíonadh, calaais, caimiléireacht agus breabaireacht, agus saincheistanna ginearálta a bhaineann le hiompar gnó. Tá taithí acu ar fad ar dhéileáil le saincheistanna dá leithéid agus tá tuilleadh saineolais ag tacú leo i sainfheidhmeanna lena n-áirítear Riosca Fiontair, Iniúchadh Inmheánach Grúpa, Daoine agus Inbhuanaitheacht, Airgeadas, Rialachas, DLí, Comhlíontacht agus Rúnaíocht Chuideachta.

Comhdhéanamh an Choiste Feidhmiúcháin (Inscne)*

Fad na tionóntachta*

*Stiúrthóir Bainistíochta, ESB Networks DAC, san áireamh

Paddy Hayes
Príomhfheidhmeannach

Ceaptha: Lúnasa 2021
Taithí ghairme: Ceapadh é mar Phríomhfheidhmeannach i mí Lúnasa 2021. Roimhe seo, bhí Paddy ina Stiúrthóir Bainistíochta ar ESB Networks ó 2018 agus bhí sé ina Stiúrthóir Feidhmiúcháin sa rannóg Giniúna agus Margaí Mórdhíola ó 2012 go 2018. Is Comhalta d'Institiúid Innealtóirí na hÉireann é agus bhronn Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath (UCD) céim máistir san innealtóireacht air agus bhronn Ollscoil Warwick MBA air. Is comhalta de Bhord Stiúrthóirí EPRI é, an Institiúid Taighde um Chumhacht Leictreach, agus tá sé ag feidhmiú mar Chathaoirleach an Tionscnaimh Open Doors.

Jim Dollard
Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Giniúint agus Trádáil

Ceaptha: Iúil 2013
Taithí ghairme: Ceaptha mar Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Giniúint agus Trádáil i mí Bealtaine 2018. Sular chuir sé tús leis an ról seo bhí Jim ag obair mar Stiúrthóir Feidhmiúcháin, an tIonad Seirbhíse Gnó (BSC) agus Electric Ireland le haghaidh cúig bliana. Is cuntasóir é Jim agus thosaigh sé ag obair do ESB in 1992 agus bhí roinnt post bainistíochta sinsearach aige leis an nGrúpa ó shin i leith, lena n-áirítear ról airgeadais agus bhainistíochta. Bhronn UCD B. Comm agus máistreacht sa staidéar gnó ar Jim.

Marguerite Sayers
Leas-Phríomhfheidhmeannach

Ceaptha: Mí na Samhna 2014
Taithí ghairme: Ceaptha mar Leas-Phríomhfheidhmeannach ESB i mí Iúil 2022. Sular chuir sí tús leis an ról seo, bhí Marguerite ag feidhmiú mar Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Réitigh do Chustaiméirí ó 2018. Bhí poist theicniúla agus bhainistíochta éagsúla ag Marguerite in ESB le breis is 30 bliain anuas, lena n-áirítear Bainisteoir Giniúna, Ceannasaí Bainistíochta Sócmhainní do ESB Networks agus Stiúrthóir Bainistíochta ESB Networks DAC. Tá céim san innealtóireacht leictreach aici ó Choláiste na hOllscoile, Corcaigh (UCC). Is Innealtóir Cairte í, Comhalta agus Iar-Uachtarán Innealtóirí na hÉireann, Comhalta d'Acadamh na nInnealtóirí, comhalta de Bhord Energy UK agus Gobharnóir Iontaobhas an Irish Times.

Pat Fenlon
Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Réitigh do Chustaiméirí

Ceaptha: Iúil 2016
Taithí ghairme: Ceaptha mar Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Réitigh do Chustaiméirí, i mí Mheán Fómhair 2022. Sular chuir sé tús leis an ról seo, bhí Pat ag obair mar Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Airgeadas agus Tráchtáil Ghrúpa. Bhí roinnt post sinsearach airgeadais agus bainistíochta ginearálta ag Pat in ESB roimhe seo lena n-áirítear Bainisteoir Ginearálta Electric Ireland, Bainisteoir um Athrú Corparáideach agus Bainisteoir, Airgeadas agus Tráchtáil Ghrúpa. Is comhalta de Chuntasóirí Cairte na hÉireann é, d'oibrigh sé le PwC sular thosaigh sé le ESB in 1993.

Paul Stapleton
Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Airgeadas agus Tráchtáil Ghrúpa

Ceaptha: Deireadh Fómhair 2022
Taithí ghairme: Ceaptha mar Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Airgeadas agus Tráchtáil Ghrúpa, i mí Dheireadh Fómhair 2022. Sular chuir sé tús leis an ról seo, bhí Paul ag obair mar Stiúrthóir Bainistíochta Northern Ireland Electricity Networks (NIE), fochuideachta neamhspleách de chuid ESB. Thosaigh sé ag obair in ESB in 1991 agus bhí ról éagsúla airgeadais agus bhainistíochta aige sa Ghrúpa, lena n-áirítear Bainisteoir Ginearálta Electric Ireland, Cisteoir Ghrúpa ESB agus Rialaitheoir Airgeadais ESB Networks. Is comhalta é d'Institiúid Cuntasóirí Cairte na hÉireann agus Stiúrthóir Cairte IOD (Institiúid Stiúrthóirí Éireann).

Geraldine Heavey
Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Seirbhísí Fiontair

Ceaptha: Meitheamh 2018
Taithí ghairme: Ceaptha mar Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Seirbhísí Fiontair i Meitheamh 2018. Roimh an ról seo, bhí Geraldine ag obair mar Bhainisteoir, Airgeadas agus Tráchtáil Ghrúpa. Bhí poist airgeadais agus bhainistíochta éagsúla aici le ESB ó 1993, lena n-áirítear Rialaitheoir Airgeadais BSC agus Electric Ireland, Bainisteoir sa Rialaitheoir Trádála agus Airgeadais ESB de Ghiniúint Cumhachta ESB. Is cuntasóir í agus tá céim mháistreachta aici sa riarachán gnó ó DCU. Is comhalta seachtach í Geraldine de Sheirbhísí Tacaíochta Oideachais DAC DCU agus tá sí ag feidhmiú mar chathaoirleach a Choiste Iniúchóireachta.

Sinéad Kilkelly
Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Daoine agus Inbhuanaitheacht

Ceaptha: Aibreán 2022
Taithí ghairme: Thosaigh sí ag obair in ESB i mí Aibreáin 2022 mar Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Daoine agus Inbhuanaitheacht. Roimhe sin bhí Sinéad ag obair mar Phríomhoifigeach Daoine i mBus Éireann, post a bhí aici ó 2018. Roimhe sin bhí roinnt ról bainistíochta sinsearach ag Sinéad in Éirinn agus thar lear lena n-áirítear ról mar Leas-Uachtarán Seirbhísí Daoine le Grúpa Eitlíochta Etihad in Abú Daibí, áit a raibh sí freagrach as cláir shuntasacha athraithe eagraíochtúla a stiúradh. Chomh maith leis sin, bhí ról shinsearach AD aici i mBanc Uladh agus in Intel Ireland. Bhronn Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath (TCD) B.Sc (Bainistíocht) agus MBA ar Shinéad agus is Comhalta Boird de Self Help Africa í.

Paul Smith
Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Innealtóireacht agus Mórthionscadail

Ceaptha: Eanáir 2022
Taithí ghairme: Ceaptha mar Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Innealtóireacht agus Mórthionscadail in Eanáir 2022. Sular chuir sé tús leis an ról seo, bhí roinnt ról bainistíochta sinsearach ag Paul in ESB lena n-áirítear Bainisteoir Oibríochtaí Giniúna agus Ceannasaí Forbartha Sócmhainní, áit ar threoraigh sé forbairt phunann athnuaiteán ESB in Éirinn agus sa Ríocht Aontaithe. Thosaigh sé ag obair in ESB in 1992 agus bhronn Ollscoil na Banríona, Béal Feirste B.Eng. san Innealtóireacht Leictreach agus Leictreonach air agus bhronn Scoil Ghnó larchéime Michael Smurfit in UCD MBA air. Is Comhalta de Chomhairle Fhoras Bainistíochta na hÉireann é.

Marie Sinnott
Rúnaí Cuideachta

Ceaptha: Lúnasa 2019
Taithí ghairme: Ceapadh mar rúnaí cuideachta ghrúpa sa bhliain 2019 í. Roimhe sin, bhí Marie ag obair mar Cheannasaí Comhlíonta agus Bainistíocht Riosca Fiontair Ghrúpa ESB agus bhí roinnt ról bainistíochta sinsearach aici ar fud na heagraíocht cheana. Is céimí tráchtála de chuid UCD í, bhronn TCD M.Sc. sa Staidéar um Polasaí Eacnamaíoch uirthi agus bhronn Scoil Ghnó larchéime Michael Smurfit in UCD Dioplóma i Rialachas Corparáideach uirthi. Is comhalta d'Údarás Rialaithe Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath (DCU) í Marie agus Stiúrthóir agus Rúnaí Cuideachta bhord na hInstitiúide um Ghnóthaí Idirnáisiúnta agus Eorpacha.

Nicholas Tarrant
Stiúrthóir Bainistíochta, ESB Networks DAC

Ceaptha: Meitheamh 2018
Taithí ghairme: Ceaptha mar Stiúrthóir Bainistíochta ESB Networks i Meán Fómhair 2021. Sular chuir sé tús leis an ról seo, bhí Nicholas ag feidhmiú mar Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Innealtóireacht agus Mórthionscadail agus Stiúrthóir Feidhmiúcháin, NIE Networks. Bhí roinnt post bainistíochta sinsearach aige roimhe seo lena n-áirítear Bainisteoir Giniúna a bhí freagrach as punann giniúna ESB. Is innealtóir cairte é in Institiúid Innealtóirí na hÉireann, mar aon le Stiúrthóir Cairte agus bhronn TCD M.Sc. (bainistíocht) air.

Tabhair faoi deara: Ní comhalta den Choiste Feidhmiúcháin é an Stiúrthóir Bainistíochta, ESB Networks DAC, ach freastalaíonn sé ar chruinnithe de réir mar is cuí agus faoi réir fhorálacha ábhartha na gceadúnas a bheith á gcomhlíonadh i gcónaí.

An Timpeallacht Oibriúcháin (ar lean)

Meascán Giniúna

Léirítear i bhFíor 7 an meascán giniúna sa Bhreatain Mhór sa bhliain 2024, le 36% den ghiniúint ag teacht ón ngaoth agus ón ngrian. Sa bhliain 2024 bhí an t-aschur giniúna gaoithe agus gréine níos airde ná mar a bhí sa trí bliana roimhe sin. Bhí an ghiniúint iomlán ón ngaoth sa bhliain 2024 thart ar 5% níos airde ná mar a bhí sa bhliain 2023, agus mhéadaigh an ghiniúint ghrianchumhachta 7%.

Giniúint ghasadhainte a bhí mar bhonn 27% den ghiniúint iomlán sa bhliain 2024, síos ó 33%⁴ sa bhliain 2023. Bhí sé seo amhlaidh, go príomha, toisc go raibh an Bhreatain Mhór ag feidhmiú mar ghlan-iompórtálaí cumhachta ó mhór-roinn na hEorpa de bhrí go raibh praghsanna níos airde go ginearálta sa Bhreatain Mhór, agus ba í Éire an t-aon mhargadh a raibh an Bhreatain Mhór ag feidhmiú mar easpórtálaí chuici de bhrí go raibh praghsanna cumhachta sa Bhreatain Mhór níos ísle.

Dúnadh an stáisiún giniúna guaile deireannach sa Bhreatain Mhór le linn 2024 agus bhí giniúint ghuaile mar bhonn de níos lú ná 1% den mheascán giniúna breosla sa bhliain 2024.

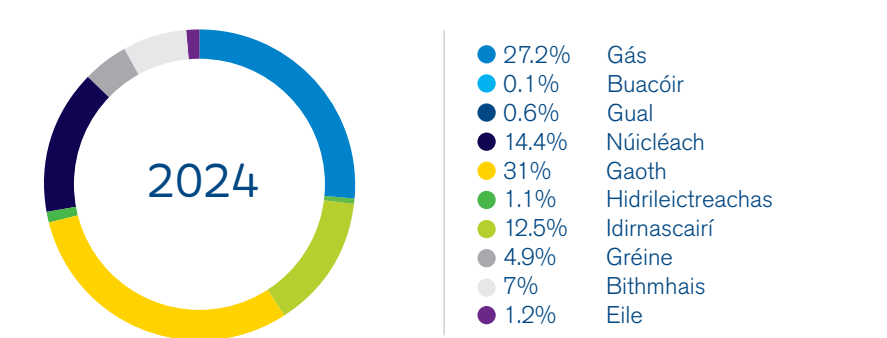
Meascán Giniúna ESB sa Bhreatain Mhór

Is ionann flít giniúna ESB agus 1.5 GW de na sócmhainní giniúna sa Bhreatain Mhór Tá punann giniúna in-athnuaite (gaoth) na Breataine Móire cothrom le 281 MW de chumas suíteáilte, méadú de 112 MW ar 2023 a léiríonn coimisíniú leanúnach an togra gaoithe amach ón gcósta, Neart na Gaoithe. B'ionann giniúint in-athnuaite agus 14% de ghiniúint fhoriomlán ESB sa bhliain 2024 (Fíor 9).

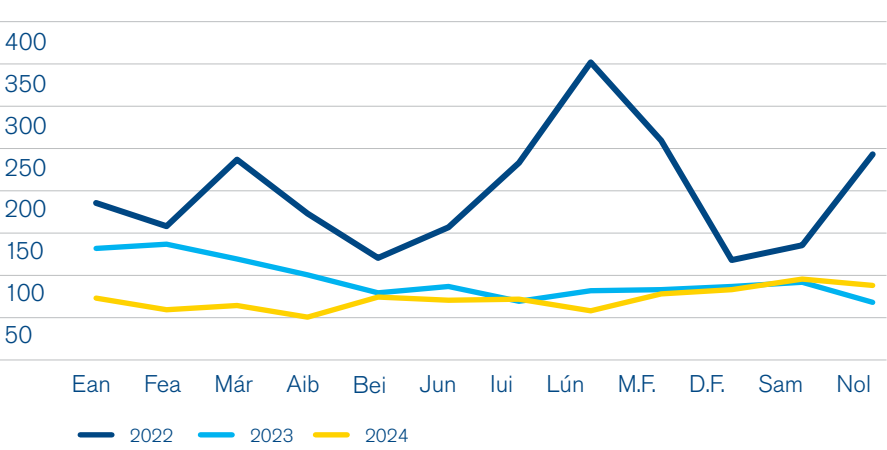
Margaí agus Praghsanna Cumhachta

Bhí laghdú ar phraghsanna mórdhíola cumhachta na Breataine Móire sa bhliain 2024 le meánphraghas íosmhéide de £50/MWh i Mí Aibreáin, de bharr ardleibhéil ghiniúna gaoithe sa mhí agus meánphraghas míosúil uasmhéide de £95/MWh i Mí na Samhna á stiúradh ag giniúint ard gháis. Ar an iomlán, bhí titim 24% sa mheánphraghas mórdhíola cumhachta sa bhliain 2024 á stiúradh ag laghduithe de 23% i bpraghsanna carbóin agus de 33% i bpraghsanna gáis.

Fíor 7: Meascán Giniúna na Breataine Móire

Fíor 8: Praghsanna Cumhachta Bonnualaigh na Breataine Móire (£/MWh)

Baineann tábhacht le Margadh Cothromaithe na Breataine Móire i monarchana seolta agus réasúnta solúbtha cosúil le Carrington CCGT. Léiríonn an praghas BM, dá dtagraítear dó mar an praghas anáis airgid, ar imeallchostas an chórais laistigh d'amhráma an mhargaidh BM (gar d'fhíor-am). Go ginearálta, ardaíonn na praghsanna BM nuair atá an córas faoi bhrú agus nuair a iarrann an Oibreoir Córais Leictreachais (ESO) ar mhonarchana tosú ag giniúint. Is deis shuntasach atá ann do mhonarchana solúbtha ioncam breise a thuilleamh, go háirithe nuair nach bhfuil an t-airgead acu a bheith ag feidhmiú bunaithe ar phraghsanna Cheant an Lá Roimh Ré. Shroich praghsanna BM, leathuair an chloig, buaicphointe de £669/MWh i

Mí Dheireadh Fómhair 2024, leis an meánphraghas laethúil uasmhéide ag sroicheadh £169/MWh. Bhain praghsanna Cheant an Lá Roimh Ré buaic de £601 amach, le linn Mhí Dheireadh Fómhair 2024 chomh maith.

Fíor 9: Acmhainneacht Shuiteáilte agus Giniúint ESB sa Bhreatain Mhór⁵

	Acmhain-neacht suiteáilte (MW) 2024	Giniúint Leictreachais (GWh) 2024
	%	%
Gás	81	86
Gaoth	18	14
Cadhna	1	-

4 Meascán breosla athchurtha chun idirnascairí a chur san áireamh.
5 Tá comhfhiontair san áireamh bunaithe ar scairshealbhú ESB san eintiteas ábhartha.

Athbhreithniú Airgeadais

Bhí cobhsaíocht coibhneasta ar phraghsanna fuinnimh sa bhliain 2024 i ndiaidh luaineacht shonraíoch na margaí domhanda fuinnimh a tharla sa bhliain 2022 agus isteach sa bhliain 2023. Dá bharr sin, tá ár mbrabús oibriúcháin ar ais ag leibhéil níos normalaithe. Mar sin féin, bhí feidhmíocht láidir airgeadais againn a chumasaigh an infheistíocht chaipitil is mó riamh de €2.2 billiún (lena n-áirítear ár gComhfhiontair (JVanna)) i mbonneagar criticiúil fuinnimh. Tugann feidhmíocht airgeadais ESB 2024 bonn ar fáil ónar féidir linn leanúint le hinfheistiú ar scála chun córas athléimneach fuinnimh a sholáthar de réir mar a théimid i dtreo Glanastaíochtaí Nialasacha.

Paul Stapleton
Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Airgeadas agus Tráchtáil Ghrúpa

Buaicphointí

EBITDA roimh earraí eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe*

€1.9bn
(2023: €2.0 billiún)

Brabús Oibriúcháin sula gcuirtear earraí eisceachtúla agus ais-thomhais eile san áireamh*

€975m
(2023: €1,100 milliún)

Brabús i ndiaidh Cánach

€706m
(2023: €868 milliún)

Caiteachas Caipitil*

€1.8bn
(2023: €1.7 billiún)

Dibhinn Molta

€189m
(2023: €220 milliún)

Toradh ar Chaipiteal in Úsáid*

6.2%
(2023: 7.9%)

Céatadán Glanfhiachais Comhdhlúite*

50%
(2023: 49%)

* Féach ar Bhearta Feidhmíochta Malartacha ar leathanach 263 chun sainmhínithe agus ríomhanna a fheiceáil.

Tá an brabús oibriúcháin sa bhliain 2024 ar ais go leibhéil níos normalaithe i ndiaidh luaineacht shonraíoch na margaí domhanda fuinnimh a tharla sa bhliain 2022 agus isteach sa bhliain 2023. Mar a bhíodhas ag tnúth, thit na leibhéil ardaithe go heisceachtúil de bhrabúsacht inár ngnó giniúna siar, fad a bhí feabhas suntasach leis na gnólachtaí NIE Networks agus Customer Solutions. Tá éilimh leanúnacha ar leachtacht feabhsaithe agus cumas iasachtaíochta fad is atáimid ag infheistiú ar scála i mbonneagar fuinnimh ísealcharbóin criticiúil in Éirinn agus sa Ríocht Aontaithe. Bíonn tionchar fós ag saincheisteanna maicreacnamaíocha níos leithne, lena n-áirítear cur isteach ar an slabhra soláthair agus margadh saothair cúng. Tá dianmhonatóireacht á déanamh againn ar na rioscaí seo agus tá siad á mbainistiú againn.

Sa bhliain 2024, bhí Tuilleamh roimh Ús, Cáin, Dímhéas agus Amúchadh (EBITDA) ag ESB de €1.9 billiún agus brabús oibriúcháin bunaidh de €975 milliún (an dá cheann sula gcuirtear míreanna eisceachtúla agus

gluaiseachtaí díorthaigh san áireamh), agus caiteachas caipitil de €1.8 billiún. Cuireadh iasachtaí scairsealbhóirí ar aghaidh do chomhfhiontair ESB, atá mar chuid d'infheistíocht fhadtéarma ESB sna tograí sin, a bhí cothrom le €356 milliún eile. Mar aon le leibhéil láidir de bhrabús oibriúcháin bunaidh, bhí gnóthachain ar dhiúscairt an Thameside Energy Recovery Facility, agus ó ghluaiseachtaí luach cóir neamhairgid ("ath-thomhais áirithe") ar dhíorthaigh praghais fuinnimh, a fritháiríodh ag cailteanas creidmheasa ionchasaigh ar iasachtaí scairsealbhóirí do thogra feirm ghaoithe Nearth na Gaoithe.

Bhí laghdú €125 milliún ó 2023 ar bhrabús oibriúcháin bunaidh roimh míreanna eisceachtúla agus gluaiseachtaí díorthaigh, á stiúradh ag laghdú breis is €360 milliún san ollchorrlach ó gnólachtaí Giniúna in Éirinn agus sa Bhreatain Mhór (GB), a léiríonn normalú gaolmhar i bpraghsanna fuinnimh. Rud ata bainteach leis sin, agus a dhéanann é a fritháiriú go pointe, is ea go raibh téarnamh i gcorrlach

ár ngnólachtaí soláthair lena n-áirítear tuilleadh feabhsúcháin i bhfeidhmíocht So Energy, ár ngnólacht soláthair fuinnimh sa Bhreatain Mhór. Bhí méadú chomh maith i mbrabúsacht i ngnólachtaí na líonraí, go háirithe NIE Networks, mar a lig taraifí rialálte do théarnamh costais a bhí ann le linn an bhorrtha boilscithe 2022 agus 2023.

Tá leibhéal bhrabús an Ghrúpa i ndiaidh cánachais (i ndiaidh míreanna eisceachtúla agus ath-thomhais áirithe), cothrom le €706 milliún agus léiríonn sé laghdú €162 milliún (19%) i gcomparáid le 2023. As na brabúis sin, tá sé beartaithe díbhinn de €189 milliún a íoc le stocshealbhóirí, as a dtéann 97.1% de chuig Stáitchiste na hÉireann. Tabharfaidh sé sin líon iomlán díbhinní íoctha ag ESB ó 2014 go €1.8 billiún.

Tá an brabús oibriúcháin a tuilleadh sa bhliain 2024 ag an leibhéal riachtanach le haghaidh scála na hinfheistíochta caipitil atá á dhéanamh agus scála staide ghlanfhiachais ESB atá cothrom le €6.7 billiún. Ag féachaint chun cinn, beidh gá le brabúis a mhéadú agus

tuilleadh iasachtaíochta chun an scála infheistíochta atá riachtanach chun córas fuinnimh athléimneach glan-nialasach a sholáthar a chumasú.

Is ionann leibhéal caiteachais chaipitil ESB sa bhliain 2024 atá cothrom le €1.8 billiún, an leibhéal is airde riamh, agus méadú 7% i gcomparáid le 2023. Baineann trí cheathrú den chaiteachas caipitil seo le hinfheistíocht sa bhonneagar líonra leictreachais de réir na gclár rialála comhaontaithe. Cumasóidh an infheistíocht seo fás geilleagrach, feabhsóidh sí athléimneacht líonra agus cabhróidh sí chun dlús a chur le spriocanna Ghníomhú ar son na hAeráide an Rialtais. Táthar ag súil le tuilleadh méaduithe san infheistíocht líona sna chéad tréimhsí rialuithe praghanna rialála eile, lena n-áirítear infheistíocht chun athléimneacht mar fhreagra ar riosca aeráide ag éirí a fheabhsú, mar is léir ó na stoirmeacha le déanaí. Bhí breis is 85% den chaiteachas caipitil sin áilínithe le Tacsanomaíocht an AE, agus bhí 98% de ar oileán na hÉireann.

Mar aon leis an gcaiteachas caipitil sin, cuireadh €356 milliún ar fáil trí iasachtaí scairsealbhóirí do thionscadail chomhfhiontair ar bhain a bhformhór lenár n-infheistíocht leanúnach i dtógáil feirmeacha gaoithe ar tír mhór agus amach ón gcósta in Éirinn agus sa Bhreatain Mhór araon. Nuair a chuirtear sin san áireamh, b'ionann infheistíocht sa ghnó Giniúna agus breis is €700 milliún, agus chuaigh leibhéal iomlán infheistíochta caipitil Ghrúpa ESB thar €2 billiún den chéad uair.

Mar phríomhfhóntas fuinnimh na hÉireann, tá próifíl ghnó chobhsaí ag ESB agus tá cuntas déanta ar bheagnach dhá thriain den tuilleamh (EBITDA) aige le haghaidh na líonraí leictreachais rialaithe ar oileán na hÉireann faoi chreataí rialála bunaithe agus trédhearcacha. Tá staid airgeadais ESB fós láidir agus bhí a ghlan sócmhainní ag beagnach €6 billiún ag an 31 Nollaig 2024. Athdheimhniódh arís le linn 2024 rátaí creidmheasa de A3 agus A- (Baa1 agus BBB+ ar bhonn aonair) le Moody's agus Standard & Poor's faoi seach, leis an ionchas ar ESB a measaíodh mar dhearfach i ngach cás.

Soláthraíonn staid airgeadais ESB ag deireadh 2024 an bonn le haghaidh infheistíocht láidir leanúnach i dtodhchaí fuinnimh níos inbhuanaithe agus níos athléimní, agus tacaíonn sé ag an am céanna le fóntacht airgeadais, rud atá ag teacht le huailmhian straitéiseach ESB maidir le Glanastaíochtaí Nialasacha a baint amach faoi 2040.

Fíor 1: Achoimre cúig bliana

Brabús Oibriúcháin sula gcuirtear earraí eisceachtúla agus ais-thomhais eile san áireamh ¹	Caiteachas Caipitil ²
2024 €975m	2024 €1.8bn
2023 €1,100m	2023 €1.7bn
2022 €847m	2022 €1.4bn
2021 €679m	2021 €1.2bn
2020 €616m	2020 €1.1bn

EBITDA roimh earraí eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe

Glanfhiachas ³

2024 €1.9bn	2024 €6.7bn
2023 €2.0bn	2023 €6.4bn
2022 €1.7bn	2022 €6.8bn
2021 €1.5bn	2021 €4.9bn
2020 €1.4bn	2020 €5.1bn

- Sula gcuirtear na míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe seo a leanas san áireamh: 2024: Cailteanas chreidmheasa ionchasaigh Nearth na Gaoithe (€135 milliún), brabús ar dhiúscairt fochuideachta €59 milliún agus gnóthachan ar luach cóir ar thráchtearraí breosla agus trádálacha gaolmhara €57 milliún. 2023: gnóthachan ar luach cóir ar thráchtearraí breosla agus trádálacha gaolmhara €21 milliún. 2022: Bearnúchán Nearth na Gaoithe (€91 milliún). 2021: Brabús ar dhiolachán sócmhainní (lena n-áirítear aisiompuithe bearnúcháin) €152 milliún, bearnúchán Nearth na Gaoithe (€154 milliún), bearnúchán dea-thola So Energy agus foráil chonartha dhochraidigh (€61 milliún). 2020: Táille bhearnúcháin (€188 milliún) agus Forálacha Sócmhainne Scoir méadaithe (€59 milliún).
- Is ionann caiteachas caipitil 2020-2024 agus ranníocaíochtaí comhlán custaiméirí le haghaidh naisc líonra (de réir IFRS 15 'Ioncam ó Chonarthaí le Custaiméirí').
- Áirítear i nglanfhiachas 2020-2024 dílteanaís léasa a aithnítear i gcomhréir le IFRS 16 'Léasanna'; 2024: €117 milliún, 2023: €136 milliún, 2022: €129 milliún, 2021: €120 milliún agus 2020: €125 milliún. Áirítear ann sciar ESB d'fhiachas a bhaineann le hinfheistíochtaí i gcomhfhiontair agus comhlachaithe a bhfuil cuntas déanta don chothromas ar fad a bhaineann leo. Níl airgead tirim teoranta ar luach €207 milliún sa bhliain 2024, €550 milliún sa bhliain 2023, €754 milliún sa bhliain 2022 san áireamh.

Ioncam (Fíor 2)

Tá Ioncam, ag €7.2 billiún, i ndiaidh titim 17% i gcomparáid le 2023 (€8.8 billiún). Tharla an titim, go príomha mar gheall ar an tionchar a bhí ag trí laghdú praghais i dtréimhse 14 mhí ó Mhí na Samhna 2023 do bhreis is 1.1 milliún custaiméir cónaitheacha leictreachais agus gáis Electric Ireland, agus tuilleadh laghduithe praghais do chustaiméirí gnó in Éirinn agus do chustaiméirí cónaitheacha So Energy sa Bhreatain Mhór, mar aon le titim ghéar in ioncaim sheachtracha i nGiniúint agus i dTrádáil (GT) de réir mar a ndéantar normalú ar phraghsanna fálaíthe mórdhíola leictreachais. D'ardaigh ioncam oibriúcháin eile ó €59 milliún go €68 milliún sa bhliain 2024, de bharr gnóthachan eisceachtúil ar dhiúscairt leasa ESB sa Thameside Energy Recovery Facility, lasmuigh de Londain.

(Cailteanas)/brabús de sciar Institiúidí Infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu (Fíor 2)

Is fianaise é seo ar sciar ESB de na brabúis/caillteanaís óna n-infheistíochtaí ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu. De réir mar a bhain Nearth na Gaoithe amach an chéad easportáil leictreachais sa bhliain 2024, bhain an togra Inch Cape Deireadh Airgeadais amach go luath sa bhliain 2025, beidh sciar de bhrabús institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu mar bheart níos tábhachtaí i bhfeidhmíocht airgeadais ESB sna blianta amach romhainn.

Athbhreithniú Airgeadais (ar lean)

Cánachas (Fíor 2)

Tá an muirear cánach de €163 milliún €29 milliún níos airde ná mar a bhí sa bhliain 2023. Chomh maith leis sin, mhéadaigh ráta cánach éifeachtach ESB ar bhrabús roimh bhrabús JV agus míreanna eisceachtúla i gcomparáid le 2023, agus bhí tionchar ar mhuirear 2024 ag leibhéil níos airde míreanna neamh-in-asbhainteach ó thaobh cánach, agus cion níos airde ar bhrabús na Ríochta Aontaithe (cánú ag 25%) ar bhrabús na hÉireann. Tá réiteach an mhuirir chánach iomlán le fáil i nóta 22 de na ráitis airgeadais.

Costais Oibriúcháin (Fíor 2)

Tá costais oibriúcháin ar an iomlán ag €6.3 billiún tar éis titim thart ar €1.4 billiún i gcomparáid le 2023.

- Bhí laghdú €1.6 billiún ar chostais bhreosla agus costais fuinnimh eile (ní áirítear gnóthachain ar luach cóir), a léiríonn costais fálaíthe tráchtearraí sa bhliain 2024 i gcomparáid le 2023.
- Tá dímheas suas €63 milliún de bharr líon níos airde sócmhainní i gcoimisiún ag teacht ó mhéaduithe leanúnacha i gcaiteachas caipitil.
- Tá costais fostaithe suas €81 milliún ar an mórchuid de thoradh uimhreacha foirne méadaithe ar fud gach aonad gnó - cé gur coimeádadh meánphá agus meánthuarastail (lena n-áirítear ragobair) in aghaidh fostaithe ag leibhéil 2023 den chuid ba mhó - agus costais níos airde bainteach le socrúcháin taistil agus cothabhála.
- Bhí méadú €71 milliún ar chostais oibriúcháin agus cothabhála, de thoradh i bpáirt costais deisiúcháin níos airde i gnólachtaí na líonraí de bharr stoirmeacha Isha (i Mí Eanáir 2024) agus Darragh (i Mí na Nollag 2024), mar aon le méaduithe sa soláthar i gcomhar oibleagáidí athchurtha sócmhainní, agus brú leanúnach boilscitheach praghais slabhra soláthair ar chostais.

Ní chlúdaítear gnóthacháin ar luach cóir ar dhíorthaigh trádála fuinnimh de €57 milliún (2023: €21 milliún) sna costais oibriúcháin bunaidh. Tá miondealú ar na costais oibriúcháin de réir na rannóige gnó le fáil i nóta 3 leis na ráitis airgeadais.

Costais Airgeadais (Fíor 2)

Tá glanchostais mhaoinithe €36 milliún níos ísle ná 2023, de bharr ioncam airgeadais níos airde ar iasachtaí chuig tograí comhfhiontair agus ar éarlais airgid tirim, agus de bharr gnóthachain ar luach cóir ar bhoilsciú (RPI) nasctha le babhtálacha ráta úis nach gcáilítear le haghaidh cuntasafóchta fálaíthe. Fritháirítear iadsan i bpáirt de bharr méadú san ús iníochta ar iasachtaí, de bharr

thionchar na bliana iomlán ar thrí Eorabhanna a ardaíodh sa bhliain 2023. Tá tuilleadh eolais le fáil i nóta 9 leis na ráitis airgeadais.

Caillteanas Creidmheasa/Bearnúchán a bhfuiltear ag súil leis a bhaineann le hinstitiúid infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasafóchta an chothromais i bhfeidhm orthu (Fíor 2)

Aithníodh táille caillteanas chreidmheasa ionchasaigh sa bhliain 2024 i leith an glanluach reatha d'iasachtaí scairsealbhóirí úsmhara tuillte ón togra feirme gaoithe amach ón gcósta, Neart na Gaoithe. Nochtadh é sin ar bhonn leithligh mar Mhír Eisceachtúil. Bhí bearnúchán níos lú in infheistíocht chothromais ESB i Neart na Gaoithe sa bhliain 2023, agus níor nochtadh é mar Mhír Eisceachtúil. Tá tuilleadh sonraí le fáil i nóta 16 de na ráitis airgeadais. Baineadh amach an chéad chumhacht ag an togra i Mí Dheireadh Fómhair 2024, agus cuirfear tús le hoibriúcháin tráchtála iomlán níos déanaí sa bhliain 2025.

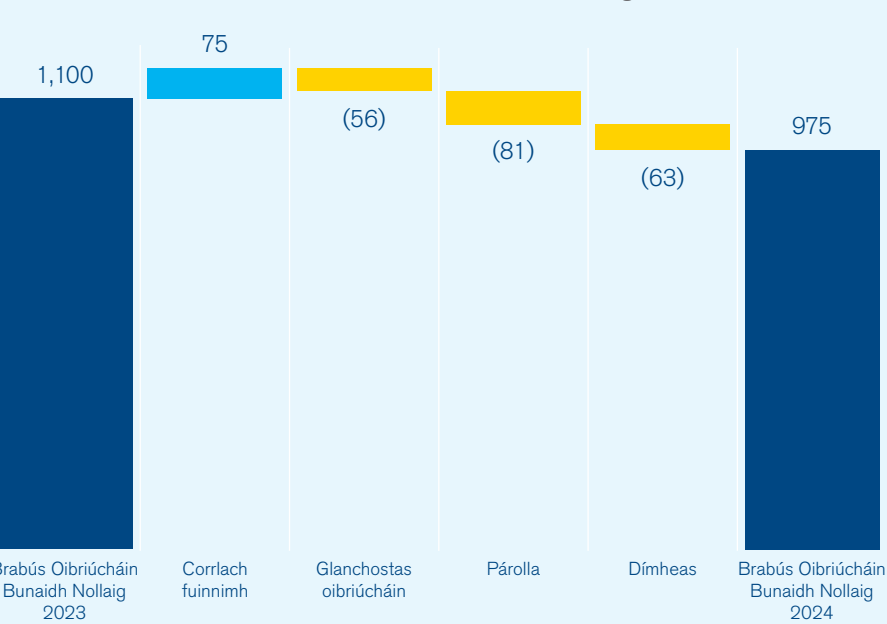
Fíor 2: Ráiteas Ioncaim Achoimrithe

	2024 €m	2023 (mar a athd- hearbhaíodh) €m
Ioncam agus ioncam oibriúcháin eile	7,259	8,785
Costais oibriúcháin	(6,284)	(7,685)
Brabús oibriúcháin (sula gcuirtear míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais eile san áireamh)	975	1,100
Gnóthachan eisceachtúil ar dhiúscairt agus gnóthachain ar luach cóir ar dhíorthaigh fuinnimh	116	21
Brabús oibriúcháin (tar éis míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe eile)	1,091	1,121
Costas Maoinithe	(82)	(118)
Caillteanas creidmheasa eisceachtúil a bhfuiltear ag súil leis (2024)/ Bearnúchán (2023) a bhaineann le hinstitiúid infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasafóchta an chothromais i bhfeidhm orthu	(135)	(15)
(Caillteanas)/brabús de sciar institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasafóchta an chothromais i bhfeidhm orthu	(5)	14
Brabús roimh cháin	869	1,002
Muirear cánach	(163)	(134)
Brabús i ndiaidh cánach	706	868

Brabús Oibriúcháin (Fíoracha 3 agus 4)

Brabús oibriúcháin bunaidh laghdaithe €125 milliún ón mbliain 2023, mar a leagadh amach i bhFíoracha 3 agus 4.

Fíor 3: Réiteach an Bhrabús Oibriúcháin Bhunaidh 2023 go 2024

Brabús Oibriúcháin de réir Aonaid Gnó (Fíor 4)

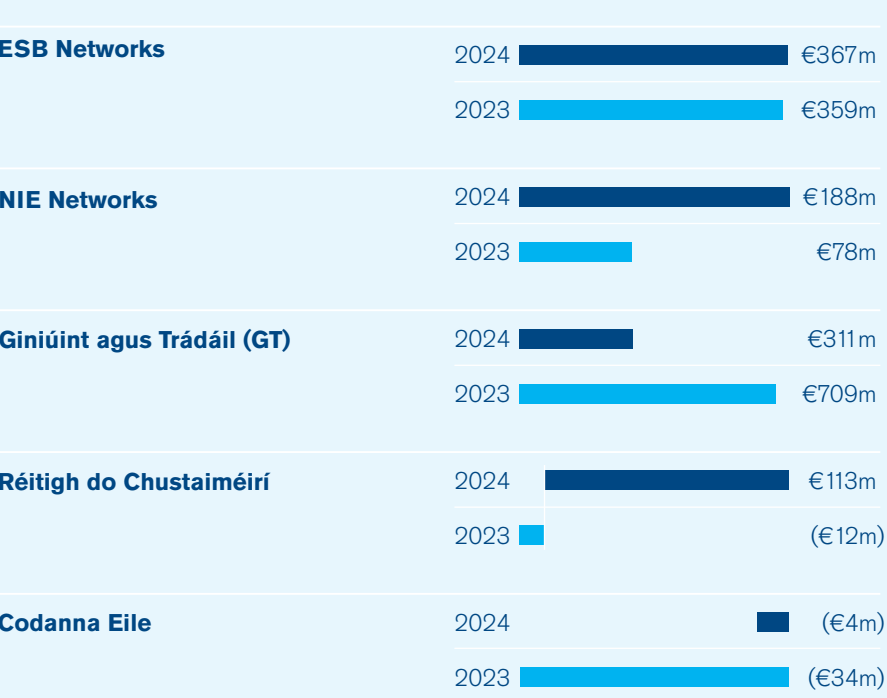
Tá an Grúpa eagraithe i gcúig phríomh-mhír intuairiscithe nó rannán straitéiseach, atá á mbainistiú ar leithligh.

Bhí titim €125 milliún sa bhrabús oibriúcháin bunaidh sa bhliain 2024 de bharr GT, fritháiríodh é i bpáirt le méaduithe i NIE Networks agus i Réitigh do Chustaiméirí.

- Tá brabús oibriúcháin GT ag €311 milliún agus tá sé €398 milliún síos ó 2023 de bharr ollchorraigh níos ísle ar dhíolacháin mhórdhíola margaidh leictirigh de réir mar a normalaigh praghsanna fálaíthe ó na ardleibhéil a bhí ann sa bhliain 2022 agus isteach sa bhliain 2023.
- Tá brabús oibriúcháin NIE Networks le haghaidh 2024 ag €188 milliún agus tá sé €110 milliún níos airde ná 2023 mar thoradh, go príomha, ar ioncam rialáilte níos airde a léiríonn an téarnamh ó thionchar boilscithe arda ar chostais oibriúcháin sa bhliain 2022 agus 2023, agus an t-ioncam curtha ar aghaidh níos airde trí mheán an mheicníocht Power Procurement Business Public Service Obligation.
- Rinneadh brabús oibriúcháin de €113 milliún sa bhliain 2024 ag Réitigh do Chustaiméirí, suas €125 milliún ó 2023, a stiúradh ag feabhsuithe bliain ar bhliain in Electric Ireland (€89 milliún) agus So Energy (€36 milliún), rud a léiríonn an taobh eile de normalú gaolmhar costas fuinnimh a bhí le feiceáil in GT. Tá baint amach brabús oibriúcháin ag So Energy den chéad uair óna éadail sa bhliain 2021 ina garsprioc suntasach i gcomhthéacs mhargadh iomaíoch na Breataine Móire. Le linn an bliana rinne Electric Ireland an cinneadh deacair margadh cónaithe Thuaisceart Éireann a fhágáil de bharr caillteanas leanúnach sa mhargadh sin.
- Tá brabús oibriúcháin ESB Networks le haghaidh 2024 ag €367 milliún níos airde ná 2023 (€359 milliún), toisc go raibh ioncaim rialáilte níos airde fritháirithe don mhórchuid ag méadú sa phárolla agus costais oibriúcháin (lena n-áirítear deisiúchán stoirme), agus i muirir sholathair (oibleagáidí socmhainní scoir) agus dímheas.
- Bhí feabhsúchán €30 milliún ar fud codanna eile, mar gheall ar laghdú i nglanchostais oibriúcháin sna gnólachtaí tacaíochta agus gnóthachan aistritheacha ar iarmhéideanna iasachta idirghrúpa ainmnithe in GBP.

Tá sonraí maidir le feidhmíocht airgeadais na míreanna gnó le fáil i nóta 3 leis na ráitis airgeadais.

Fíor 4: Brabús Oibriúcháin Bunaidh de réir Aonaid Gnó

Glanfhiachas

Bhí méadú ar ghlanfhiachas go €6.7 billiún sa bhliain 2024, ó €6.4 billiún sa bhliain 2023, a léiríonn glanúsáid airgead ar láimh (ní áirítear airgead tirim) le linn na bliana. Tá an méadú ar ghlanfhiachas go príomha mar gheall ar chaiteachas caipitiúil agus gluaiseachtaí diúltacha caipitil oibre le linn na bliana, mar aon le híocaíochtaí úis, cánach agus díbhinne, gan ach chuid de fritháirithe le brabús shuntasacha airgid agus gluaiseachtaí dearfacha comhtaobhachta airgid.

Tá méadú ar an gcéatadán glanfhiachais comhdhlúite ó 49% go 50% a léiríonn airgead ar láimh níos ísle, a fritháiríodh de bharr méadú sna glanshócmhainní ag deireadh bliana. Féach ar Bhearta Feidhmíochta Malartacha ar leathanach 267 chun na ríomhanna a bhaineann leis an méadracht seo a fheiceáil.

Caiteachas Caipitil (Fíor 5)

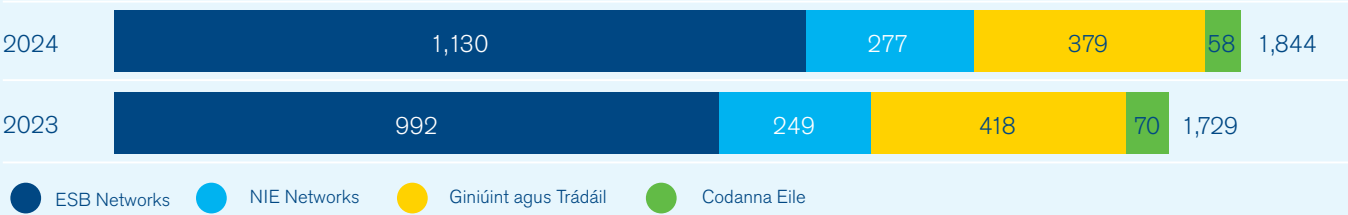
Bhí an caiteachas caipitil (ní áirítear comhfhiontair) cothrom le €1,844 milliún sa bhliain 2024, méadú €115 milliún ó 2023.

Tá méadú ar chaiteachas caipitil in ESB Networks thart ar 14% i gcomparáid le 2023, don mhórchuid de bharr méadú de bhreis is €100 milliún in infheistíocht sa líonra dáileacháin leictreachais, is cúis le thart ar leath de chaiteachas caipitil ESB Networks, á stiúradh ag naisc nua, naisc ghiniúna agus athchur sócmhainní. Is ionann thart ar aon cheathrú den chaiteachas caipitiúil agus infheistíocht sna líonraí tarchuir, agus bhí infheistíocht shuntasach i rolladh amach méadar cliste, agus suiteáladh 326,000 sa bhliain 2024, leis an iomlán carnach atá suiteáilte go dáta ag 1.9 milliún.

Mar sholáthróir bonneagair leictreachais chriticiúil, déanann NIE Networks ath-infheistiú brabús sa líonra leictreachais le caiteachas caipitil sa bhliain 2024 ag €277 milliún. Sin méadú de bheagnach €30 milliún (11%) ar 2023. Tá an infheistiú sin le bonneagar líonra a thógáil agus a fheabhsú do leasa custaiméirí, leasa an gheilleagair agus leasa na sochaí ar bhonn níos leithne.

Athbhreithniú Airgeadais (ar lean)

Fíor 5: Caiteachas Caipitil

Sa bhliain 2024 rinne GT infheistiú €735 milliún, lena n-áirítear €356 milliún (2023: €124 milliún) in iasachtaí scairsealbhóra do thograí comhfhiontair, Inch Cape go príomha, a bhain amach Deireadh na Bliana Airgeadais go luath sa bhliain 2025. Cé nach ndéantar cuntas ar na hiasachtaí sin mar chaiteachas caipitil, cistíonn siad tógáil sócmhainní caipitil laistigh de chomhfhiontair. Gan comhfhiontair a bheith san áireamh, b'ionann caiteachas caipitil agus €379 milliún, sin laghdú nach mór €40 milliún in aghaidh na bliana. Ceann de na cúiseanna ba mhó a bhí leis sin ná trí thuirbín gás-adhainte nua mearthosaithe i mBaile Átha Cliath le haschur iomlán de 190MW agus tionscadal stórála do cheallaire 150 MW i gCorcaigh - a bhí á dtógáil le linn 2023 - agus a bhain amach feidhmíocht tráchtála sa bhliain 2024. Caitheadh formhór an chaiteachais chaipitiúil in GT le linn 2024 ar thionscadail giniúna in-athnuaithe in Éirinn. Cuid de na cinn ba shuntasá astu siúd ná éadáil Fheirm Ghaoithe na Pailíse, agus tosú na tógála ar thionscadail gréine an Droma Bhig (Co.Chiarraí), Bullstown (Co. na Mí) agus Teach an Bhaile Láir (Co. an Longfoirt)

Áirítear leis an gcaiteachas caipitil €58 milliún i míreanna eile, infheistíocht i mbonneagar luchtaithe EV agus tionscadal Claochlaithe, le feabhas a chur ar sho-fhreagracht agus le laghdú a dhéanamh ar Chostais chun Fónamh i Réitigh Chustaiméirí, agus tionscadail Ghrúpa éagsúla, infheistíochtaí TF agus infheistíochtaí digiteacha go príomha.

Rialachán maidir le Tacsanomaíocht an AE
Arís eile chuir ESB nochtaí a bhain le hinbhuanaitheacht a ghníomhaíochtaí san áireamh sa Tuarascáil Bhliantúil faoi Rialachán maidir le Tacsanomaíocht an AE ar bhonn deonach. Fad is atá treoir maidir le Tacsanomaíocht an AE ag forbairt, tá measúnú ailínithe curtha i gcrích agus KPIlna ríofa ina ndéantar cur síos ar chéatadán láimhdeachas ESB, OpEx agus CapEx a bhaineann le gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht-Ailínithe. Bunaithe ar an measúnú seo, gabhann díreach os cionn 85% d'infheistíocht chaipitil ESB sa bhliain 2024 le gníomhaíochtaí atá Ailínithe i dtaobh Tacsanomaíochta (2023: 85%) lena n-áirítear forbairt leanúnach na líonraí leictreachais ar fud oileán na hÉireann mar aon le hinfheistíocht i dtionscadail giniúna in-athnuaithe. Féach ar leathanach 84 áit a bhfuil an nochtadh iomlán a bhaineann leis an Rialachán maidir le Tacsanomaíocht an AE.

Gníomhaíochtaí Leachtachta agus Maoinithe
Baineann tábhacht straitéiseach le gníomhaíochtaí maoinithe atá á mbainistiú ag Ciseán Ghrúpa ESB i gcomhthéacs an Ghrúpa; tacaíonn siad le clár caiteachais chaipitil ESB, ath-mhaoiniú fiachais atá ag aibiú agus cothaíonn siad maolán leachtachta oiriúnach chun cosaint i gcoinne tuairteanna geilleagracha amach anseo a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar shreafaí airgid agus ar mhargaí airgeadais. Leanann ESB le tabhairt faoi roghanna maoinithe ghlais lena n-áirítear Bannaí Glasa agus Iasachtaí Nasctha nuair is féidir. Cuirfear sonraí próifíl aibíochta fiachais ESB ar fáil mar a bhí an 31 Nollaig 2024 ar shuíomh gréasáin an ESB.

Tá Saoráid Creidmheasa Imrothlaigh Inbhuanaitheacht Nasctha ar luach €1.4 billiún i bhfeidhm le grúpa de 13 bhanc idirnáisiúnta. Beidh an tsaoráid seo i bhfeidhm go dtí Feabhra 2027. Tá nasc díreach idir costas na saoráide leachtachta teannta seo agus spriocanna sonracha dícharbónaithe a bheith á seachadadh ag ESB atá ailínithe le straitéis ESB. Bhí nach mór €2.5 billiún de leachtacht ar fáil ag an ESB, ag an 31 Mí na Nollag 2024, lena n-áirítear an RCF, ina gcuimsítear €0.9 billiún d'airgead ar láimh (lena nach n-áirítear airgead tirim srianta) agus áiseanna dearbhaithe eile de €0.2 billiún.

Ag an 31 Nollaig 2024, bhí thart ar €0.1 billiún (31 Mí na Nollag 2023: €0.6 billiún) infhála i ndáil le glan-mhéideanna comhthaobhacht airgid íochta i ndáil le malartú conarthaí gáis trádáilte, carbóin agus cumhachta. Is ceanglais shealadacha airgid thirim iad seo a aisiompófar sula soláthrófar na trádálacha gaolmhara. Bhí €0.2 milliún a bhain le Scéim Creidmheasa Leictreachais Rialtas na hÉireann agus Scéim Tacaíochta Billí Leictreachais Rialtas na Ríochta Aontaithe ar láimh ag deireadh na bliana. Níl an t-airgead tirim seo (atá srianta) ar fáil do ESB agus bhí sé le dáileadh ar sholáthraithe fuinnimh Éireannacha agus ar chustaiméirí sa Ríocht Aontaithe sa bhliain 2025. De bhrí go bhfuil an t-airgead tirim seo srianta, níl sé curtha san áireamh i ríomh an ESB ar leachtacht, glanfhiachas nó céatadán glanfhiachais comhdhlúite.

Ba é 31% an meánráta úis ualaithe ar phunann an Ghrúpa d'iasachtaíocht gan íoc ar an 31 Nollaig 2024 (31 Nollaig 2023: 3.1%). Níor eisíodh aon bhannaí nua le linn 2024. Le blianta beaga anuas, bhí ar chumas an Ghrúpa bannaí a raibh dátaí níos faide luaite leo a eisiúint (10 - 20 bliain), rud a laghdaigh an riosca athmhaoinithe meántéarmach. Tá meántréimhse phunann fiachais an Ghrúpa comhsheasmhach le nádúr fadtéarmach shócmhainní an Ghrúpa. Le linn 2024 d'athdheimhnigh rátálacha Standard & Poor's agus Moody's rátálacha creidmheasa ESB ag A- agus A3 (BBB+ ar bhonn neamhspleách) faoi seach, tá an dearcadh atá ag an dá ghníomhaireacht dearfach,

Bainistíocht Airgeadra (FX) Eachtraigh agus Riosca Ráta Úis
Tá gnó an Ghrúpa lonnaithe in Éirinn, Tuaisceart Éireann agus an Bhreatain Mhór. Dá réir sin, tá formhór na sreafaí airgid oibriúcháin agus infheistíochta ainmnithe in euro agus steirling. Tá sé mar bheartas ag ESB íoslaghdú a dhéanamh ar riosca FX ar fud an Ghrúpa. Baintear seo amach trí nochtaí ábhartha FX a sheachaint, a aisghabháil (m.sh samhail rialála líonraí), meaitseáil (i.e., airgeadra na n-infheistíochtaí agus an fhiachais ghaolmhar a mheaitseáil) nó a fháil nuair atá sé indéanta go heacnamaíoch sin a dhéanamh. Ag an 31 Nollaig 2024, tá thart ar 72% d'fhiachas bunúsach ESB ainmnithe in euro, agus tá an 28% eile ainmnithe in steirling.

Faoi bheartas ráta úis atá faomhaithe ag an mBord, tugtar tosaíocht ag ESB d'fhiachas ráta úis seasta, agus beidh sé mar sprioc aige tromlach suntasach dá chuid fiachais a bheith aige ag ráta úis seasta (nó boilscithe nasctha) go dtí aibíocht, agus 60% ar a laghad seasta coinnithe i gcónaí. Ag an 31 Nollaig 2024, bhí beagnach 84% d'iasachtaíocht an Ghrúpa seasta go dtí aibíocht, bhí 9% nasctha le boilsciú agus bhí thart ar 7% sonraithe mar fhiachas ráta athraitheach. Tá an Grúpa neamhchosanta go leanúnach do ghluaiseachtaí sa ráta úis thodhchaíoch a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar chostas na gceanglas iasachtaithe amach anseo, go háirithe de réir mar a théann

an fiachas ráta sheasta in aibíocht, agus nuair a athmhaoineofar é. Déanann an Grúpa Cisteáin dlúthmhonatóireacht ar choinníollacha margaidh sa chomhthéacs seo agus d'fhéadfadh sé ceanglais mhaoinithe thodhchaíocha réamh-mhaoinithe nó réamhfhálaithe a lorg más cuí, faoi réir an cheada riachtanaigh a fháil ón mBord agus stocshealbhóirí.

Riosca Praghas Tráchtearraí
Tá foirne ar leithligh ag GT agus ag Réitigh do Chustaiméirí atá freagrach as rioscaí praghsanna tráchtearraí agus fuinnimh ina n-aonaid ghnó a bhainistiú.

Tá na nochtaí do ghluaiseachtaí ar phraghas breosla ar thuilleamh amach anseo á mbainistiú ag ESB ar bhonn rognach fálaithe. Glacann ESB páirt i réamhchonarthaí praghas tráchtearraí i ndáil le liúntais chumhachta, gháis, ghuail agus astaíochtaí carbóin le haghaidh suas le trí bliana amach romhainn ar mhaithe le nochtadh an Ghrúpa ar ghluaiseachtaí i bpraghsanna leictreachais mórdhíola a eascraíonn óna leithéid sin de luaineachtaí ar phraghas tráchtearraí a laghdú. Tá beartais fálaithe ESB ag leanúint ar aghaidh ag cabhrú le tuilleamh a chosaint.

Riosca Contrapháirtí
Tá an Grúpa neamhchosanta do riosca creidmheasa i ndáil leis na contrapháirtithe a bhfuil cuntais bhainc aige leo agus a thrádálann i margaí airgeadais agus tráchtearraí. Is é beartas ESB teorainn a chur le nochtadh do chontrapháirtithe bunaithe ar mheasúnuithe ar riosca creidmheasa agus socruithe slándála (más cuí). Tá nochtaí agus teorainneacha creidmheasa faoi réir athbhreithniú agus monatóireacht leanúnach i ngach aonad gnó agus, ag leibhéal Grúpa, a bhfuil Coiste Riosca an Ghrúpa Trádála freagrach astu. Tá gníomhaíochtaí déileála á rialú trí shainorduithe trádála a bhunú le contrapháirtithe.

Déantar formhór de thrádáil tráchtearraí breosla an Ghrúpa bunaithe ar luach seachas trí mhalairtí margaidh fuinnimh, seachas ar bhonn déthaobhach. Go ginearálta laghdaíonn trádáil mhalartaithe, ainneoin nach gcuireann sí deireadh le, riosca contrapháirtithe, mar aon le leachtacht trádála agus trédhearcacht praghsála a sholáthar.

Ár mBrabúis a Úsáid ar Bhealach Inbhuanaithe

Bhí an caiteachas caipitil cothrom le €1.8 billiún sa bhliain 2024

Bhíothas ag tacú le timpeallacht fuinnimh níos inbhuanaithe agus le fás geilleagrach trí sholáthar leictreachais atá sábháilte agus iontaofa a chur ar fáil do theaghlaigh agus do lucht gnó

Cánacha comhcheangailte iomlána íoctha i bPoblacht na hÉireann agus sa Ríocht Aontaithe €953 milliún*

Cánacha iomlána iompartha €403 milliún

Cánacha iomlána bailithe €550 milliún

Cánacha íoctha sa Ríocht Aontaithe €292 milliún

Cánacha íoctha i bPoblacht na hÉireann €661 milliún

* Le cois an mhéid thuasluaite, i mí Eanáir 2024 íocadh €76m faoi idirghabhálacha mhargadh fuinnimh éigeandála Rialtas na hÉireann. Tabhair faoi deara go bhfuil ESB ag feidhmiú i ndlínsí taobh amuigh d'Éirinn agus den Ríocht Aontaithe freisin ach tá na brabúis agus na cánacha a bhaineann leis na dlínsí sin neamhábhartha. Is éard atá i gceist le muirear cánach an cháin atá iompartha ag ESB as a chuid brabúis féin agus is éard atá i gceist le cánacha bailithe, cánacha atá siarchoinnithe ó lócaíochtaí le daoine eile agus íoctha go díreach leis na húdaráis chánach.

Díbhinn molta €189 milliún do 2024

Cuirtear 97.1% ar fáil do Rialtas na hÉireann, an stocshealbhóir tromlaigh

€1.8 billiún de dhíbhinní fógartha ó 2014

Os cionn €3 billiún tugtha do gheilleagar na hÉireann

i bhfoirm párolla, cánacha, díbhinní agus ceannachán ó sholáthraithe baile

ESB Networks

Príomhéachtaí ESB Networks sa bhliain 2024

Athbhreithniú ar Phraghsanna Rialála curtha isteach (PR6)

I ndiaidh rannpháirtíocht fhorleathan le custaiméirí agus geallsealbhóirí, chuir ESB Networks a bPlean Gnó PR6 isteach faoi bhráid an Choimisiúin um Rialáil Fóntais (CRU) ina leagtar amach tograí infheistíochta don tréimhse 2026-2030. Tugtar aghaidh sa phlean ar na cuspóirí agus ar na torthaí straitéiseacha a d'aithin an CRU ina bPáipéar Straitéise PR6 agus tacaíonn sé le fíis straitéiseach ESB Networks mar a leagadh amach i Straitéis Líonraí Glanastaíochtaí Nialasacha.

Tá an clár infheistíochta atá beartaithe don PR6 níos mó ar scála agus níos uailmhianaf ná aon athbhreithniú praghais roimhe seo, ag soláthair léargas ar an tábhacht chriticiúil a bhaineann leis an líonra leictreachais chun spriocanna tithíochta, fáis geilleagrach agus athrú aeráide a chumasú. Tá CRU anois i mbun athbhreithnithe ar an bPlean Gnó PR6 agus táthar ag súil le cinneadh deiridh sa dara leath de 2025.

6.3 GW d'fhoinsí in-athnuaite fuinnimh ar scála na heangaí nasctha

Nascadh 534 MW d'fhoinsí in-athnuaite fuinnimh ar scála eangaí leis an líonra i mbliana, rud a thug an t-iomlán d'fhoinsí in-athnuaite fuinnimh go 6.3 GW. Áirítear leis sin 5.1 GW de ghaoth, 235 MW de hidreafhuinneamh, 849 MW de ghrianfhuinneamh ar scála fóntais agus 160 MW de theicneolaíochtaí eile. Ina theannta sin, tá 1.05 GW de cheallra agus stóráil pumpáilte ar an líonra (175 MW curtha leis sa bhliain 2024).

Os cionn 37,000 naisc custaiméirí

Chuir 91% de na 37,000+ tith agus gnólaachtaí a nascadh leis an líonra i 2024 isteach ar a naisc tríd an chuntas ar líne ESB Networks. Cuireann an t-eispéireas ceann go ceann ar chumas custaiméirí comhaontaithe nasctha a fhorghníomhú, íocaíochtaí a dhéanamh agus dul chun cinn a n-íarratas a rianú ar líne.

1.9 milliún méadar cliste curtha isteach

Cuireadh 326,000 méadair chliste isteach i 2024, agus fágann sin líon iomlán na gcustaiméirí a bhfuil méadar cliste acu ag 1.9 milliún. Tá 22% díbh seo anois ag baint leasa as seirbhís chliste nó as taraif chliste agus tá os cionn 100,000 custaiméirí micrighiniúna ag fáil íocaíochtaí cruinne le haghaidh díonta gréine. Tháinig an dara céim den tionscadal méadraithe chliste beo i mí na Samhna 2024, rud a chuir ar cumas na soláthróirí seirbhís 'íoc mar a úsáidtear' a chur ar fáil dá gcustaiméirí.

Shínigh os cionn 156,000 custaiméirí suas do Chuntas Networks Online

Is féidir le os cionn 156,000 ar shínigh suas do Chuntas ar Líne ESB Networks léamha méadair anois a chur isteach ar líne, íarratas a dhéanamh ar naisc nua agus rochtain a fháil agus íoslódáil a dhéanamh ar shonraí tomhaltais leictreachais. Cabhraíonn na sonraí seo le custaiméirí tuiscint a fháil ar phatrúin úsáide leictreachais agus na taraifí soláthróirí is fearr chun freastal ar a gcuid riachtanas a chuardach.

121,800 nasc micrighiniúna

Bhain líon na nasc micrighiniúna a próiseáladh ag ESB 121,800 amach, le 43,800 naisc nua i 2024. Tá Micreaghiniúnt anois ag cur 500 MW d'fhuinneamh in-athnuaite leis an gcóras. Fuinnmhíodh 1,545 mionnaisc ghiniúna agus 245 naisc ghiniúna bheaga freisin. Chuir sin 43 MW agus 29 MW leis faoi seach.

Tacaíocht don scéim creidmheasa leictreachais

Trínár gcórais TF margaidh miondíola, thacaigh ESB Networks le haistriúcháin íocaíochta c.€514 milliún chuig custaiméirí baile faoi Scéimeanna Sochair Éigeandála Costas Leictreachais an Rialtais le linn gheimhreadh 2024/2025. D'aistrigh ESB Networks €385 milliún den chreidmheas chuig soláthraithe leictreachais le linn gheimhreadh 2024 agus tá €129 milliún eile le haistriú go luath sa bhliain 2025.

Nicholas Tarrant
Stiúrthóir
Bainistíochta, ESB
Networks

Léargas Ginearálta

Déantar feidhmeanna ceadúnaithe ESB mar úinéir na líonraí leictreachais tarchurtha agus dáileacháin in Éirinn (Úinéir Sócmhainní Tarchurtha agus Úinéir Sócmhainní Dáileacháin) ag foireann ESB atá sannta d'aonad gnó ESB Networks, arna bhainistiú ag ESB Networks DAC (fochuideachta de chuid ESB). Déantar feidhmeanna ESB Networks DAC ag an aonad ghnó ESB Networks mar an t-Oibreoir Córais Dáileacháin ceadúnaithe. Oibríonn ESB Networks go dlúth le hEirGrid, an t-Oibreoir Córais Tarchurtha (TSO) agus tá ról lárnach aige i dtacú le beartais náisiúnta a bhaineann le cúrsaí tithíochta, fáis eacnamaíoch, agus athrú aeráide.

Ba é 2024 an ceathrú bliain de thréimhse 5 den Athbhreithniú Praghas rialála (PR5) agus lean ESB Networks le dul chun cinn suntasach a dhéanamh i ndáil leis na cláir cheadaithe infheistíochta agus cothabhála.

Leagtar amach sonraí a bhaineann le feidhmíocht airgeadais ESB Networks le linn 2024 sa Chuid Athbhreithnithe Airgeadais ar leathanach 40.

Athbhreithniú Oibríucháin

D'infheistigh ESB Networks €601 milliúin (2023: €498 milliún) sa líonra dáileacháin i 2024 fad is a infheistíodh €215 milliúin (2023: €158 milliún) i gcothabháil leanúnach an líonra. Bhí an infheistíocht sa chóras tarchurtha cothrom le €268 milliún (2023: €259 milliún). Leanadh ar aghaidh leis an gClár Méadraithe Chliste a rolladh amach, Clár a raibh caiteachas ar luach €117 milliún luaithe leis (2023: €138 milliún) i 2024.

Tá sábháilteacht, sláinte agus folláine ár bhfoireann, ár gconraitheoirí, agus na pobail a fheastalaímid orthu rí-thábhachtach de réir mar a mhéadaíonn ESB Networks ár gcumas seachadta chun freastal ar éileamh atá i mbun fáis. Leagtar amach i Straitéis Sábháilteachta ESB Networks an tiomantas atá againn i leith líonra sábháilte a chothabháil agus feachtas a fhorbairt maidir le sábháilteacht i measc na bpáirtithe

leasmhara ar fad. Le linn 2024, rinneadh feabhsúcháin suntasach ann i réimsí comhlíonta, rannpháirtíochta, cumarsáide, claochlaithe cultúir sábháilteachta, sábháilteacht bóthar agus sábháilteacht poiblí fad is a dheimhnítear go bhfuil seirbhísí riachtanach á sholáthar do gach custaiméir líonra.

Tá ról lárnach ag fostaithe ESB Networks (meán-fhigiúr 2024: 3,883) i seachadadh na Líonraí le haghaidh Straitéis Glan-Nialasach agus ag freastal ar riachtanais custaiméirí. Le linn 2024:

- Chuir 111 printíseach nua le printíseachtaí in ESB Networks
- Mná a bhí i 20% de mhéid iomlán na bprintíseach
- Chuaigh 249 daoine nua isteach in ESB Networks, lena n-áirítear 85 leictreoir cáilithe

Leantar le hearcaíocht ar fud ESB Networks le deimhniú go bhfuil cumas agus scileanna leordhóthanacha ann le freastal ar riachtanais na gcustaiméirí agus chun líonra leictreachais Glanastaíochtaí Nialasacha a bhaint amach faoi 2040.

Aithnítear i Straitéis Líonraí um Ghlanastaíochtaí Nialasacha ESB an ról criticiúil atá ag an líonra leictreachais i dtacú le spriocanna tithíochta náisiúnta, fás eacnamaíoch agus athrú aeráide. Áirítear an méid seo a leanas i bpríomhéachtaí i 2024.

- Ceanglaíodh 2GW d'fhoinsí fuinnimh in-athnuaite, níos mó ná mar a rinneadh riamh, leis an líonra lena n-áirítear giniúint teirmeach agus in-athnuaite.
- Ceanglaíodh dhá thionscadal stórála fuinnimh ceallraí, a thugann 175 MW d'fhoinsí stórála fuinnimh bhreise chun seirbhíse.
- Ceanglaíodh 530 MW de ghiniúint gréine (lena n-áirítear Scála Mion, Micrea, Beag agus Fóntais). Fágann sin méid iomlán na giniúna gréine ar an gcóras ag 1.5 GW.

- Cumhachtaíodh sé thionscadal giniúna cothrom le 530 MW le tacú le socruithe na hÉireann le tacú le slándáil an tsoláthair.
- Baineadh amach fuinnmhiú an tionscadail Idirnaisc Greenlink, a chuir 504 MW breise d'idirnaisc ón Oileán Mór, Co. Loch Garman go Pembroke sa Bhreatain Bheag

Imeacht ina dhiaidh - Stoirm Éowyn

An 24 Eanáir 2025, mar thoradh ar ghaotha leibhéal spéirlinge Stoirm Éowyn, chaill buaicphointe de 768,000 custaiméir ESB Networks soláthar leictreachais, rud a fhágann gurb í an stoirm ba mheasa a bhí ann i stair ESB. Cé go ndearnadh gach iarracht a dhéanamh ar leictreachas a thabhairt ar ais do chustaiméirí chomh luath agus ab fhéidir, le háiseanna ó ESB Networks, ár gcomhpháirtí conartha, chomh maith le tacaíocht ón Ríocht Aontaithe, ón bhFrainc, ón Iorua, ón bhFionlainn, ón nGearmáin agus ón Ostair, mar thoradh ar an gcur isteach níos faide bhí cruatan agus deacrachtaí os comhair roinnt mhaith custaiméir. Faoin 11 Feabhra 2025, bhí an chumhacht curtha ar fáil athuair ag ESB Networks do gach teach, feirm, scoil, agus gnólaacht. Cé go bhfuil sé ró-luath meastachán a dhéanamh air, thabhaigh, agus taobhóidh ESB costais gan choinne mar gheall ar obair a rinneadh chun custaiméirí a athnascadh agus chun damáiste a rinneadh do bhonneagar líonra a dheisiú. Ag tabhairt aghaidh ar an todhchaí, rachfar i mbun athbhreithnithe cuimsitheach ar nósanna imeachta freagartha stoirme agus ar aon cheanglais infheistíochta chun líonra sábháilte, slán, iontaofa, eacnamaíoch agus éifeachtach a chur i gcrích le linn 2025 agus déanfar raon feidhme an Phlean Gnó PR6 a cuireadh faoi bhráid CRU i mí na Samhna 2025, a ath-mheasúnú faoi mhí Márta 2024 sa chomhthéacs seo.

Conas atá an t-aistriú go fuinneamh inbhuanaithe á chumasú ag ESB Networks

Tá ról lárnach ag ESB Networks san aistriú chuig todhchaí leictreach glan trí líonra atá réidh do dháileacháin glanastaíochtaí nialasacha faoin mbliain 2040 a chumasú. Tá ESB Networks ag leanúint ar aghaidh leis an méid seo a leanas a dhéanamh:

An cumas atá ag Éirinn spriocanna athrú aeráide a bhaint amach a threisiú trí leanúint de cheanglais a dheimhniú chun líonra tarchurtha agus dáileacháin sábháilte, slán, iontaofa, eacnamaíoch agus éifeachtach a dheimhniú.

An córas leictreachais a dhícharbónú trí nascadh na giniúna in-athnuaite a éascú de réir an Plean Gníomhaíochta Aeráide Rialtas na hÉireann (CAP).

Tabhairt faoi athneartaithe líonra chun a chinntiú go bhfuil acmhainn leordhóthanach ar fáil chun freastal ar fhás suntasach i nginiúint in-athnuaite agus naisc éilimh.

Feabhas a chur ar eispéireas an chustaiméara trí tháirgí agus seirbhísí léargas-threoraithe, iomasach a chumhachtaíonn do chustaiméirí ní ba mhó smachta a fháil ar a gcuid úsáid leictreachais.

Tacú le spriocanna maidir le fás eacnamaíoch agus tithíocht náisiúnta trí naisc nua leictreachais a chur ar fáil do ghnólaachtaí agus do chustaiméirí cónaithe.

Comhoibriú go dlúth leis an TSO, EirGrid, chun na infheistíochtaí riachtanacha a nuáil agus a sheachadadh sa chóras tarchurtha chun freastal ar an éileamh atá i mbun fáis agus chun naisc in-athnuaite a éascú.

Feabhas a chur ar ár bhfeidhmíocht sábháilteachta agus inbhuanaithe trí laghdú a dhéanamh ar lorg carbóin ár gcuid oibríochtaí, ag forbairt tograí sábháilteachta poiblí agus cairt na heangaí inbhuanaithe a chur chun cinn.

Northern Ireland Electricity Networks (NIE Networks)

Príomhéachtaí NIE Networks sa bhliain 2024

€202 milliún d'infheistíocht sa líonra

Lean NIE Networks de bheith ag díriú ar na tiomantais a thug sé do chustaiméirí sa bhliain 2024 agus rinneadh infheistíocht bhreise de €202 milliún sa bhonneagar líonra. Mhéadaigh an infheistíocht seo acmhainn agus athléimneacht chóras leictreachais Thuaisceart Éireann, agus chinntigh sé go raibh an méid ama a raibh custaiméirí gan soláthar (Nóiméid Chustaiméara Caillte) ag leibhéil réasúnta ísle. Méadaíodh infheistíocht chaipitil sa líonra de 6% i gcoibhneas le 2023 (ní áirítear gluaiseachtaí FX).

Cinneadh Deiridh Phlean Gnó RP7

Chuir NIE Networks a Phlean Gnó RP7 faoi bhráid an Rialtóir Fóntais (UR) i Márta 2023, ina leagadh amach an chaiteachas beartaithe ón gcéad tréimhse rialaithe praghaís eile idir Aibreán 2025 agus Márta 2031. D'fhoilsigh an UR a Chinneadh Deiridh (FD) i mí Dheireadh Fómhair 2024 le liúntais iomlána oibriúcháin agus chaipitil (TotEx) de £2,229 milliún (praghsanna 2021/2022) agus fíor-chostas iarchánach caipitil de 4.53%. Tréimhse chriticiúil a bheidh i gceist leis an tréimhse RP7 ar an gconair chun sprioc Acht um Athrú Aeráide Thuaisceart Éireann a bhaint amach maidir le glanastaíochtaí nialasacha faoi 2050 agus beidh gá le hinfeistíocht shuntasach sa líonra.

Baineadh leibhéal Investors in People Platinum amach

Sa bhliain 2024, tugtar creidiúnú do NIE Networks ag an leibhéal Investors in People Platinum, aitheantas seachtrach suntasach. Baineadh seo amach trí thiomantas, dhúthracht, eolas agus scileanna gach fostaí a bhí ar fud NIE Networks. Níl creidiúnú platanam ina seilbh ach ag 6% as breis is 55,000 eagraíochtaí atá creidiúnaithe ar fud 66 tír ar fud an domhain agus 3% as eagraíochtaí laistigh de Thuaisceart Éireann.

Marguerite Sayers
Leas-Phríomhfheidhmeannach

Léargas Ginearálta

Is é NIE Networks úinéir na líonraí tarchurtha agus dáileacháin leictreachais i dTuaisceart Éireann (NI), cuideachta atá freagrach as leictreachas a iompar ó ghineadóirí chuig breis is 920,000 custaiméir, lena n-áirítear tithe, gnóthaí agus feirmeacha. Chomh maith leis sin, soláthraíonn NIE Networks méadair leictreachais agus sonraí méadraithe do sholáthraithe agus feidhmeoirí margaidh agus forbraíonn agus atchóiríonn sé an líonra leictreachais chun nascadh tuilleadh giniúna in-athnuaite a éascú agus méadaíonn sé líon na gcainníochtaí teicneolaíochtaí íseal-charbóin.

Ní sholáthraíonn (díolann nó miondíolann) NIE Networks leictreachas ach soláthraíonn sé seirbhísí do gach soláthraí leictreachais atá ag obair i dTuaisceart Éireann.

Mar a cheanglaítear faoina cheadúnais rialála, is gnó neamhspleách é NIE Networks laistigh de Ghrúpa ESB agus tá a Bhord Stiúrthóirí, foireann bainistíochta agus fostaithé féin aige.

Athbhreithniú Oibriúcháin

Tá NIE Networks lán-tiomanta do shláinte, sábháilteacht agus folláine a fhostaithe, gcomhpháirtithe conartha, custaiméirí agus an pobal, leis an aidhm aige timpeallacht oibre saor ó dhíobháil a sholáthar ina bhfuil rioscaí do shláinte agus sábháilteacht á meas, á rialú agus á íoslaghdú. Cé go bhfuil sé mar aidhm timpeallacht gan dochar a bheith i gceist, ar an drochuair bhí dhá Gortuithe is Cúis le hAga Díomhaoin (LTIanna) ann le linn na bliana (2023: seacht LTIanna). Déantar imscrúdú críochnúil ar theagmhais den chineál seo le feabhas leanúnach a lorg do shábháilteacht amach anseo trí léargas a fháil agus an méid a foghlaimíodh a chur i bhfeidhm. Tá an tAistear Cultúrtha Níos Sábháilte Le Chéile in úsáid chun béim athnuaite a leagan ar ghealltanais NIE Networks maidir lena luachanna sábháilteachta, trí chultúr sábháilteachta

atá oscailte agus réamhghníomhach a chur chun cinn agus deis rannpháirtíochta a thabhairt do gach duine. Is plean gníomhaíochta cumasúcháin é 'Níos Sábháilte Le Chéile' atá ailínithe le luachanna sábháilteachta NIE Networks, agus a bhfuil sé mar aidhm leis an riosca díobhála a laghdú agus folláine gach ball foirne san eagraíocht a fheabhsú.

Tá iarracht leanúnach á déanamh ag NIE Networks an méid ama a mbíonn custaiméirí gan soláthar mar thoradh ar lochtanna, nó nuair is gá an soláthar a mhúchadh chun obair chothabhála riachtanach a dhéanamh nó chun custaiméirí nua a nascadh, a laghdú. Bhí an meánlíon Nóiméad Custaiméara Caillte (CMLanna) mar gheall ar chur isteach pleanáilte ar an soláthar le linn 2024 cothrom le 43 (2023: 43). Bhí an meánlíon CMLanna mar gheall ar lochtanna sa líonra dáileacháin sa bhliain 2024 cothrom le 40 (2023: 37). Ní dhearna Comhairle Tomhaltóirí Thuaisceart Éireann aon ghearán thar ceann custaiméirí le linn na bliana (2023: gan ghearán).

Ar an 24 Eanáir 2025, bhí gaotha spéirlinge ag an líonra leictreachais le linn an chéad fholáireamh gaoithe Dearth a bhí ann riamh i dTuaisceart Éireann. Ba é toradh a tháinig ó Stoirm Éowyn ná cailliúint cumhachta ag níos mó ná 285,000 tithe agus gnólachtaí i dTuaisceart Éireann. Is ionann sin agus

31% de gach réadmhaoin. Le linn 48 uair, bhí an chumhacht aischurtha i gcás nach mór 75% díobh seo ag NIE Networks. Bhí 99% d'áitribh athnasctha le linn seacht lá.

Fostaíonn NIE Networks foireann oibre ard-oilte de 1,582 duine (meánfhigiúr 2024) idir daoine atá ag obair ar línte agus léitheoirí méadair, ailtirí agus innealtóirí leictreacha, agus gairmithe airgeadais agus saineolaithe acmhainní daonna. Is Cuideachta chreidiúnaithe 'Investors in People Platinum' é NIE Networks agus lean sé ar aghaidh ag cur lena líon ball foirne (go himmheánach agus le comhpháirtithe conartha) agus tá sé ag forbairt cumais nua d'fhonn a dheimhniú gur féidir leis seirbhísí ar ardchaighdeán a sheachadadh do chustaiméirí go forleathan.

Tá NIE Networks tiomanta do chóras inbhuanaithe fuinnimh a sheachadadh do chách, lena n-áirítear a bheith inbhuanaithe ina gcuid cleachtais féin. Tá ról ríthábhachtach ag NIE Networks i ndí-charbónú astaíochtaí fuinnimh i dTuaisceart Éireann trí ghiniúint in-athnuaite agus teicneolaíochtaí íseal-charbóin a nascadh. Le sé bliana anuas, laghdaigh NIE Networks a chuid astaíochtaí gás ceaptha teasa féin in aghaidh an fhostaí faoi thart ar 25% in aghaidh na bonnbhliana 2019. Chomh fada is a bhaineann le tionchar suntasach a imirt go seachtrach ó thaobh an ghníomhaithe ar son na

haeráide de, d'éirigh le NIE Networks os cionn 24,000 custaiméir a nascadh a sholáthraíonn acmhainn ghiniúna in-athnuaite do chustaiméirí le húsáid ina mbailte agus gnóthaí.

Bronnadh creidiúnú, leibhéal Platanaim, ar NIE Networks i ndáil le Suirbhé Tagarmharcála Comhshaoil Thuaisceart Éireann, don naoú bliain as a chéile sa bhliain 2024. Tugann an suirbhé aitheantas agus gradam do na heagraíochtaí sin a bhfuil a gceanglais dlí á sárú acu ar mhaithe lena dtionchair ar an timpeallacht a fheabhsú agus a gcuid acmhainní a bhainistiú ar bhealach níos fearr.

D'fhaomh NIE Networks a straitéis inbhuanaithe do 2025-2031 le déanaí. Déanfar ionchorprú sa Phlean nua Daoine, Pláinéad, Áiteanna 2025-2031 ar a phlean Inbhuanaitheachta athnuaite, mar aon le cuspóirí ESG (Comhshaoil, Sóisialta, Rialachais) níos leithne. Leanann an chomhlacht ar aghaidh ag déanamh dul chun cinn ar a cuid pleannanna aistrithe fuinnimh flít agus foirgneamh agus tá sé mar aidhm aige astaíochtaí Scóip 1 agus Scóip 2 a laghdú faoina leath faoin mbliain 2030 ó leibhéil bhonnlíne 2019.

Leagtar amach sonraí a bhaineann le feidhmíocht airgeadais NIE Networks le linn 2024 sa Chuid Athbhreithnithe Airgeadais ar leathanach 40.

Conas atá an t-aistriú go fuinneamh inbhuanaithe á chumasú ag NIE Networks

Tá sé mar fhís ag NIE Networks 'córas fuinnimh inbhuanaithe a sheachadadh do chách' trí fhorbairt bhreise a dhéanamh ar an líonra leictreachais ar mhaithe le tacú le freastal ar riachtanais fuinneamh Thuaisceart Éireann agus líonra inbhuanaithe a fhorbairt ionas gur féidir le daoine agus gnólachtaí Thuaisceart Éireann leictreachas a úsáid seachas breoslaí iontaise le haghaidh teasa agus iompair. Tá sé mar aidhm aige a dheimhniú go bhfuil rochtain éasca ag cách ar an gcóras leictreachais agus le deimhniú go luíonn sé i gcroílár an chóras fuinnimh a bheidh i dTuaisceart Éireann sa todhchaí. Is sa chomhthéacs seo a d'fhorbair NIE Networks an aighneacht rialaithe praghsanna RP7, tar éis rannpháirtíocht shuntasach le príomhpháirtithe leasmhara, ar mhaithe le tacú le seachadadh a straitéise.

Tréimhse chriticiúil a bheidh i gceist leis an tréimhse RP7 (Aibreán 2025 go Márta 2031) ar an gconair chun dícharbónú ar an sochaí a éascú agus beidh gá le hinfeistíocht shuntasach sa líonra. Éascófar é seo le straitéis NIE Networks trí níos mó gineadóirí in-athnuaite a nascadh, rud a chinnteoidh go bhfuil dóthain acmhainne ag an líonra chun fás a éascú, rud a thacóidh le breis leictrithe i gcúrsaí teasa agus iompair. Déanfaidh sé seirbhís shábháilte agus iontaoifa a chinntiú, agus béim shuntasach a leagan ar sheirbhísí do chustaiméirí chomh maith.

Áirítear le straitéis NIE Networks cláir chlaochlaitheacha ina ndírítear ar chumas naisc a chruthú ar bhealach ní ba thapúla agus ní ba thrédhearcaí, lena dheimhniú go bhfuil rochtain ag custaiméirí agus úsáideoirí ag líonra ar nascadh, lena soláthraítear cumas dícharbónú an chórais leictreachais a éascú agus líonra sábháilte athléimneach a chothabháil don fhoireann agus do chustaiméirí. Is éard a bheidh i gceist leis ná ollchóiriú a dhéanamh ar an líonra fairsing líne lastuas do Thuaisceart Éireann, acmhainn shuntasach bhreise a sholáthar do phobail tuaithe, cineálacha cur chuige nua a bhaineann úsáid as solúbthacht agus infheistíocht custaiméirí i gcúrsaí digiteacha, TF agus nuálaíochta chun torthaí custaiméirí a sheachadadh go cliste lena n-áirítear clár substainteach méadair chliste atá á cheadú faoi láthair ag an Roinn Geilleagair i dTuaisceart Éireann.

Giniúint agus Trádáil (GT)

Príomhéachtaí GT sa bhliain 2024

Ag tacú le slándáil an tsoláthair fuinnimh in Éirinn:

- Tá ról lárnach ag slándáil an tsoláthair a chinntiú in aistriú bainistithe chuig aeráidneodracht. Tá GT meáite ar ról a imirt i dtéarmaí fhlíth ghiniúna inseachadta reatha ESB a bhainistiú go héifeachtach agus infheistíocht a dhéanamh ann, acmhainn nua a chur ar fáil don chóras trí na gnáthchainéil mhargaidh agus giniúint éigeandála shealadach a chur ar fáil faoi shocruithe le EirGrid
- Tháinig 262 MW de chumas giniúna éigeandála shealadach i nDroichead na Sionainne, Co. Uíbh Fhailí i bhfeidhm le linn na bliana
- Tá ESB páirteach i gconradh Sásra Acmhainne Spriocdhírthe atá bunaithe ar acmhainn a sholáthar ón gléasra Ghob na Muine don tréimhse 2025 go 2029. Tugadh cead pleanála i mí Mhéan Fómhair 2024 chun an gléasra atá ann cheana féin a athchóiriú go ceann atá ola-adhainte amháin. Cuirfear deireadh le hoibríochtaí guail sa bhliain 2025

Tionscadail nua a fhorbairt agus a sheachadadh don mhargadh acmhainne:

- Cuireadh an tógáil i gcrích ar thionscadail ceallraí Áth Fhada agus an Bhalla Theas agus tá siad anois tar éis dul i mbun oibríochtaí tráchtála a fhágann 180 MW de chumas ceallraí, a fhágann punann iomlán an ESB ag thart ar 300 MW
- Cuireadh críoch le trí thuirbín gás-adhainte ar leith a chuireann 190 MW de chumas giniúna nua i réigiún Bhaile Átha Cliath i 2024 agus tá siad anois ag feidhmiú
- Cuireadh tús le tógáil sa bhliain 2024 ar aonad nua tuirbín gáis timthriall oscailte (OCGT) ar an bPoll Beag, a fhágann 299 MW de chumas giniúna san iomlán

Stóráil straitéiseach fuinnimh

Le linn 2024, bhunaigh ESB comhlacht JV, Kestrel Energy Storage DAC, le comhpháirtithe dCarbonX/Snam (an Iodáil agus BGE/Centrica (an Ríocht Aontaithe). Tá an comhlacht ag díriú ar fhorbairt a dhéanamh ar stóráil faoi thalamh hidrigine ar scála straitéiseach/séasúrach i ngort gáis Bhaile Choitín amach ó chósta Chorcaí. Ar an gcéad dul síos, sula dtagann táirgeadh hidrigine ar mhórsála, tá féidearthacht ag an láithreán gás nádúrtha a stóráil ar mhaithe le slándáil soláthair na hÉireann a fheabhsú.

Rinneadh dul chun cinn suntasach i ndáil le straitéis in-athnuaite GT

Tá sé mar aidhm ag an ESB 5GW de shócmhainní fuinnimh inbhuanaithe a bheith ina sheilbh aige ar fud na hÉireann agus an na Breataine Móire faoin mbliain 2030. Ar mhaithe leis an sprioc seo a chomhlíonadh táthar ag tógáil píblíne forbartha thar réimse de theicneolaíochtaí. Áiríodh an méid seo a leanas agus dul chun cinn á dhéanamh sa bhliain 2024 chun na spriocanna seo a bhaint amach:

- Leanadh ar aghaidh le tógáil ar thrí thionscadal grian-fhuinnimh, faoi lánúinéireacht, a bhfuil 115 MW d'acmhainn ar an iomlán luaithe leo, a bhí rathúil cheana féin i gceantanna RESS (Scéim Tacaíochta Leictreachais In-athnuaite). D'éirigh le dhá thionscadal grianfhuinnimh bhreise faoi lánúinéireacht, a bhfuil acmhainn de bheis ar 144MW luaithe leo, mar chuid de cheant RESS 4 le linn 2024
- Tharla an chéad onnmhairiú leictreachais ghlais ó thionscadal gréine 70 MW Tigh Mochua Thuaidh, comhfhiontar 50/50 (JV) le Bord na Móna, i Meán Fómhair 2024
- Fuair ESB Pallas, feirm ghaoithe ar tír mhór 52 MW i gCo. Chiarraí i mí Lúnasa 2024.
- FuturEnergy Ireland, JV idir ESB agus Coillte le suas le 1,000 MW d'fheirm ghaoithe ar tír mhór a fhorbairt ar thailte Coillte in Éirinn, conarthaí a fháil do thrí cinn dá thionscadail, 290 MW san iomlán i gceant RESS 4 sa bhliain 2024
- D'éirigh le tionscadal gaoithe amach ón gcósta 448 MW Nearth na Gaoithe, JV 50/50 amach ó chósta thoir na hAlban, an chéad easpórtáil leictreachais a bhaint amach i mí Dheireadh Fómhair 2024, agus táthar ag súil le go mbainfidh sé oibríocht tráchtála iomlán amach i 2025

Jim Dollard
Stiúrthóir
Feidhmiúcháin,
Giniúint agus Trádáil

Léargas Ginearálta

Tá an gnó GT freagrach as punann ESB de shócmhainní giniúna leictreachais faoi pháirtúinéireacht agus faoi lánúinéireacht a fhorbairt agus a fheidhmiú. Tá punann trádála shuntasach sócmhainní fuinnimh faoi úinéireacht sócmhainní agus tríú páirtithe aige. Páirteach sa fhlíth giniúna tá breis is 6 GW de shócmhainní giniúna sa Mhargadh Leictreachais Aonair Comhtháite (I-SEM) agus sa Bhreatain Mhór (GB), lena n-áirítear 1.8 GW d'athnuaiteáin (gaoth, hidreachumhacht, gréine) agus sócmhainní cumasúcháin in-athnuaite (ceallraí, stóráil phumpáilte). Tá breis is 1,000 MW i dtógáil thar réimse teicneolaíochtaí ag an ESB. Trí bhéim láidir a leagan ar shábháilteacht, soláthraíonn GT luach ar na bealaí seo a leanas:

- Táirgí mórdhíola agus trádáilte a sholáthar chun freastal ar riachtanais mhargaidh agus chustaiméara
- Seirbhísí acmhainne agus córais a sholáthar chun tacú le heangach leictreachais láidir agus chun comhtháthú athnuaiteán a éascú
- Oibriú phunann ghiniúna ESB a bharrfheabhsú
- Sócmhainní fuinnimh nua a sholáthar chun tacú leis an aistriú chuig fuinneamh ísealcharbóin
- Cúrsaí a phlé ar bhealach cuiditheach le pobail atá lonnaithe gar do thionscadail tógála agus do shócmhainní oibriúcháin

Athbhreithniú Oibriúcháin

Tá athrú tapa ag teacht ar an ngnó Ghiniúna. Bhí iomaíocht, rialúchán agus dícharbónú mar bhonn leis an tírdhreach a athrú go, agus timpeallacht oibriúcháin dhúshlánach a chruthú, go háirithe le haghaidh na monarchana teirmeacha.

Táthar tar éis feiceáil i 2024 margaí breosla ag leanúint ag dul i laghad óna ard-phointí i 2022 i ndiaidh ionradh na Rúise ar an Úcráin.

Le linn do GT a bheith i mbun gnó tá béim á leagan aige ar an tionchar ar an timpeallacht a laghdú, agus é mar aidhm giniúint in-athnuaite a mhéadú agus déine carbóin na giniúna leictreachais trí chéile a laghdú. Tá stop curtha ag ESB le móin a dhó agus beidh stop curtha aige le gual a dhó faoi 2025. Bhí aschur CO₂ ó mhonarchana giniúna GT sa bhliain 2024 cothrom le thart ar 5.1Mt CO₂e níos ísle ná 2005 (an bhliain tagartha), thart ar 65%, agus laghdaigh déine carbóin na giniúna 46% go dtí 362g CO₂e/kWh le linn na tréimhse céanna.

Rinneadh dul chun cinn suntasach le linn na bliana i dtionscadail forbartha píblíne gaoithe eischósta ESB, go suntasach:

- D'éirigh le Inch Cape, tionscadal forbartha feirme gaoithe eischósta 1,080 MW 50/50 JV, i gceant Bhabhta Leithdháilte 6 CfD (Conarthaí difríochta) na Ríochta Aontaithe don 25 faoin gcéad eile dá chumas agus fuair sé sraith conarthaí tógála. Baineadh amach Deireadh na Bliana Airgeadais go luath sa bhliain 2025, agus cuirfear tús le hoibríochtaí tráchtála sa bhliain 2027
- D'éirigh le comhpháirt ESB le Ørsted dul chun cinn maith a dhéanamh a raibh sé mar aidhm léi punann de thionscadail gaoithe ón talamh amach ó chósta na hÉireann a fhorbairt a d'fhéadfadh suas le hacmhainn 5 GW a sheachadadh. Cuirfear an chéad cheann de na tionscadail seo i gcrích mar chuid de cheant Scéim Tacaíochta Leictreachas In-athnuaite Amach ón gCósta (ORESS) 2.1 sa bhliain 2025

Leagtar amach sonraí a ghabhann le feidhmíocht airgeadais GT le linn 2024 sa Chuid Athbhreithnithe Airgeadais ar leathanach 40.

Conas atá an t-aistriú go fuinneamh inbhuanaithe á chumasú ag GT

Tá GT go gníomhach sa tóir ar Straitéis um Ghlanastaíochtaí Nialasacha faoi 2040 ESB agus tá píblíne sócmhainní forbartha de os cionn 10 GW forbartha aige. Tá GT ag déanamh infheistíochta i sócmhainní fuinnimh in-athnuaite thar réimse de theicneolaíochtaí. Chomh maith leis sin, tá GT ag forbairt sócmhainní a thacóidh leis an eangach aistriú chuig todhchaí ísealcharbóin, cosúil le sócmhainní stórála cadhnra agus hidrigine glaise, cúititheoirí sioncrónacha agus aonaid ghás-adhainte sholúbtha a fhreagraíonn go tapa d'éileamh ón gcóras agus a éascóidh foinsí fuinnimh in-athnuaite mhórsála sa todhchaí.

Tá ESB ag díriú ar Ghob na Muine a athrú ó bhonn sna deich mbliana atá amach romhainn.

- Aistriú an ghléasra guail atá ann cheana go dtí Ola Bhreosla Throm (HFO) agus deireadh a chur le dó guail sa bhliain 2025
- An suíomh a fhorbairt mar mhol fuinnimh a thacaíonn leis an aistriú chuig foinsí in-athnuaite fuinnimh. Is éard a bheidh i gceist leis seo teicneolaíochtaí giniúna nua a úsáid ar an suíomh féin, mol cladaigh chun tógáil bunsraitheanna tuirbíní gaoithe a éascú agus na tuirbíní gaoithe a chóimeáil, tionscadal gaoithe amach ón gcósta ar snámh agus ar deireadh thiar saoráid breoslaí glasa ar an suíomh

Tá clár píolótach á chur chun cinn ag ESB, Tionscadal Theach Solais Hidrigine, chun tacú le dí-charbónú chóras giniúna cumhachta cúltaca na hÉireann amach anseo. Tá an tionscadal i mbun leictrealaí ar scála taispeána (saoráid táirgthe hidrigine) a úsáid in Áth Fhada. Mar chuid den tionscadal, ghlac ESB seachadadh aonad breosla-chille hidrigine agus chuir sé tús le clár imlonnaithe sealadaí chuig suímh tríú páirtí agus ESB, lena léirítear an úsáid a bhaintear as giniúint cumhachta hidrigine astaíochtaí nialasacha i bhfeidhmchláir éagsúla.

Réitigh do Chustaiméirí

Príomhéachtaí Réitigh do Chustaiméirí sa bhliain 2024

Dhá laghdú leictreachas agus gáis do bhreis is 1.1 milliún custaiméir cónaithe

I bPoblacht na hÉireann (ROI) i 2024, agus dá bharr bhí laghdú carnach 19.3% ar phraghsanna leictreachais agus 20.4% ar phraghsanna gáis ó mhí na Samhna 2023.

Ag tacú le breis is 60,000 custaiméirí

le pleananna íocaíochta nua le freastal ar a gcúinsí sa bhliain 2024 agus le cúnamh a sholáthar trí Chiste Cruatain Electric Ireland.

Bhí 77% de na custaiméirí leictreachais cónaithe sásta de réir na rátála don bhliain

Ag cumhachtú níos mó ná 190,000 custaiméirí

le léargas leictreachais trí Tharaif Mhéadair Chliste.

Ag tacú le os cionn 40,000

custaiméirí micrea-ghiniúna leanúint lena n-aistear um ghlanastaíochtaí nialasacha.

Ag tiomáint iompar leictreonach in Éirinn le breis is 1,600 pointí luchtaithe do r-ghluaisteáin

le meánráta iontaofachta de 98%.

Ag cumhachtú do chustaiméirí

De réir mar a fhorbraíonn ionchais na gcustaiméirí, aithníonn Réitigh Chustaiméirí go bhfuil gá le feabhas leanúnach a chur ar aistear dhigiteach an chustaiméara agus ar thairiscintí seirbhíse foriomlána le freastal ar riachtanais a bhaineann le bonn custaiméirí éagsúla. Chuir aip mhóibíleach Electric Ireland ar chumas suas go 139,000 custaiméirí rochtain éasca a fháil ar bhillí agus ar shonraí tomhaltais sa bhliain 2024. Bhain custaiméirí méadair chliste tairbhe as laghdú praghais i mí na Samhna 2024 a bhí dírithe ar thuilleadh custaiméir a mhealladh chun a dtomhaltais fuinnimh a bharrfheabhsú.

Sa Bhreatain Mhór, lean So Energy ar aghaidh ag forbairt a chuid ardán atá os comhair custaiméirí agus scaoifear le haip do chustaiméirí sa bhliain 2025, rud a sholáthróidh smacht agus rochtain iomlán ar gach seirbhís agus ag an am céanna táthar ag teacht i dtír ar dhul chun cinn san intleacht shaorga (AI) agus i dteicneolaíocht eile chun custaiméirí a chumhachtú ina mbainistíocht fuinnimh.

Ag seachadadh dul chun cinn ar an aistear go glanastaíochtaí nialasacha.

Mar chomhpháirtí fuinnimh iontaofa i bPoblacht na hÉireann agus an Bhreatain Mhór araon, tá Réitigh do Chustaiméirí ag tacú le custaiméirí ar a n-aistear chun glanastaíochtaí nialasacha, ag soláthar PV Gréine do líon méadaitheach custaiméirí cónaithe agus iar-fheistithe tí uilechuimsitheacha trí scéimeanna Electric Ireland Superhomes agus ECO (Oibleagáid Cuideachta Fuinnimh) sa Bhreatain Mhór.

Leanann Réitigh do Chustaiméirí de bheith ag tacú le feidhmiú céimneach agus uasghrádú líonra luchtaithe carranna leictreacha poiblí na hÉireann, le huasghráduithe ardchumhachta i roinnt áiteanna le linn 2024. I mí an Mheithimh 2024, d'fhógair ESB laghdú praghais ar fud a líonra luchtaithe EV poiblí i bPoblacht na hÉireann agus tugadh isteach freisin íocaíocht gan teagmháil ar luchtairí ardchumhachta a dheimhníonn eispéireas luchtaithe atá chomh éasca agus is féidir do thiománaithe.

Cuireann Seirbhísí Fuinnimh Chliste (SES) ESB scéimeanna coigilte fuinnimh éagsúla ar fáil do chustaiméirí tráchtála.

Léargas Ginearálta

Áirítear le Réitigh Custaiméirí gach gnó miondíola de chuid ESB in Éirinn agus sa Bhreatain Mhór (GB), lena n-áirítear Electric Ireland, So Energy, Electric Ireland Superhomes, ESB SES agus ESB ecars, mar aon leis an gnó teileachumarsáide (mórdhíola).

Is é Réitigh do Chustaiméirí trína bhrandaí Electric Ireland agus So Energy, a sholáthraíonn leictreachas agus gás do chustaiméirí i bPoblacht na hÉireann agus sa Bhreatain Mhór agus leictreachas agus gás do chustaiméirí ghnó i dTuaisceart Éireann (NI). Freastalaíonn Electric Ireland, le thart ar 1.4 milliún cuntas custaiméara agus sciar den mhargadh uile-oileáin leictreachais de thart ar 40%, ar gach cuid den mhargadh i bPoblacht na hÉireann, idir teaghlaigh agus gnóthaí móra tionsclaíocha agus tráchtála, agus tá sé ag díriú ar an margadh tráchtála i dTuaisceart Éireann. Freastalaíonn So Energy, an branda miondíola sa Bhreatain Mhór, ar thart ar 0.5 milliún cuntas leictreachais agus gáis cónaithe.

Is "Ionad Ilfhreastail" é Electric Ireland Superhomes atá freagrach as bainistíocht tionscadail gach príomhchéim fuinnimh tí, idir dearadh an iarfheistithe agus cur i gcrích an tionscadail agus iarratas a dhéanamh ar mhaoiniú deontais ó Fhuinneamh Inmharthana na hÉireann (SEAI).

Tá líonraí luchtaithe Feithiclí Leictreacha atá le húsáid ag an bpobal ar fud Phoblacht na hÉireann, Thuaisceart Éireann agus na Breataine Móire á dtógáil, faoi úinéireacht agus á bhfeidhmiú ag ESB ecars. San áireamh sa líonra seo os cionn 1,600 pointe luchtaithe ar oileán na hÉireann, mar aon le breis is 800 pointe luchtaithe sa Bhreatain Mhór.

Feidhmíonn ESB Telecoms laistigh de mhargadh teileachumarsáide mórdhíola Phoblacht na hÉireann, tá sé freagrach as cothabháil agus oibriú breis is 400 struchtúr tarchurtha teileachumarsáide agus breis is 2,000 km de líonra cáblaí snáth-optaice.

Dearann, forbraíonn agus soláthraíonn SES ESB réitigh chomhtháite bhainistíochta d'úsáideoirí móra fuinnimh in Éirinn agus sa Ríocht Aontaithe.

Athbhreithniú Oibriúcháin

Bhí tionchar mór agus leanúnach ag teannas geopholaitiúil ar mhargaí domhanda fuinnimh sa bhliain 2024. D'fhan praghanna mórdhíola ardaithe agus luaineach nuair a chuirtear i gcomparáid iad leis na noim a bhí ann roimh an ngéarchéim ach tháinig maolú orthu ón luaineacht urghnách agus ó na buaicphointí sa bhliain 2022 agus go luath sa bhliain 2023. Chuir sé seo ar chumas Electric Ireland coigiltis a chur ar aghaidh chuig a chustaiméirí trí laghdú a dhéanamh ar phraghsanna, rud a thacaigh le custaiméirí le linn tréimhse dhúshlánach atá fós ag dul ar aghaidh i ndiaidh boilscithe ard. De dheasca laghdaithe praghais i mí na Samhna 2023, mí Márta 2024 agus mí na Samhna 2024, tháinig laghdú carnach de 19.3% ar phraghsanna leictreachais agus 20.4% ar phraghsanna gáis, rud a thug coigilteas bliantúil de €376 agus €337 ar an meán-bhille leictreachais agus gáis faoi seach.

Féachann Electric Ireland leis an bpraghas athraitheach is fearr is féidir a thairiscint do theaghlaigh agus tá ceann de na rátaí leictreachais athraitheacha caighdeánacha is ísle i margadh Phoblacht na hÉireann curtha ar fáil go seasta acu, chomh maith le lascainí marthanacha suas le 8.5% a chur ar fáil do chustaiméirí a roghnaíonn dochar díreach agus billeáil ar líne.

Lean Réitigh do Chustaiméirí ar aghaidh ag cur gach scéim tacaíochta Rialtais i bhfeidhm go rathúil i bPoblacht na hÉireann, i dTuaisceart Éireann agus sa Bhreatain Mhór, lena n-áirítear na Scéimeanna Sochair Éigeandála um

Chostais Leictreachais (III agus IV) ag seachadadh creidmheasanna do bhillí custaiméirí agus leanann siad ar aghaidh ag soláthar pleananna íocaíochta solúbtha, méadair íoc mar a Úsáidtear (PAYG) agus ciste cruatain dóibh siúd atá ag streachailt chun a mbillí fuinnimh a íoc.

Tacaíonn Réitigh Chustaiméirí le pobail freisin trí fheachtais ar nós imeacht Darkness into Light do Pieta, agus urraíocht ar Chraobhchomórtas Mionúir CLG, Sraith agus Craobhchomórtas an Ardoideachais agus Craobhchomórtais Camógaíochta Mionúir agus Tríú Leibhéal.

Tá So Energy ar an mbeagán brandaí a thairiscíonn fíor-dhúshlán i margadh na Breataine Móire agus tá sé fós i riocht uathúil chun fíor-rogha a thairiscint do chustaiméirí. Lean sé ar aghaidh de bheith ag tairiscint suiteálacha gréine agus ceallraí agus tá sé ag méadú a raon táirgí do chustaiméirí chun a thaithí nuálach, dhigiteach, dírithe ar chustaiméirí a chomhlánú. Le linn 2024, lean So Energy ar aghaidh de bheith ag tairiscint taraifí praghanna seasta iomaíocha, lena n-áirítear lascaine don uasteorainn praghanna rialála atá i bhfeidhm ag Ofgem mar a d'fhéach sé lena bhonn custaiméirí a chomhdhlúthú.

Tar éis athbhreithniú straitéiseach a dhéanamh ar a ghnó cónaithe i dTuaisceart Éireann níos luaithe sa bhliain 2024, chinn Electric Ireland díriú go heisiach ar an margadh gnó agus, le himeacht ama, gan freastal ar an margadh cónaithe a thuilleadh. Tá Electric Ireland ag leanúint ar aghaidh de bheith ag soláthar agus ag tacú lena chustaiméirí cónaithe le linn an aistrithe seo, ag obair i gcomhar le príomhpháirtithe leasmhara, lena n-áirítear an Rialtóir Fóntais, de réir mar a fhágann sé an margadh.

Leagtar amach sonraí a bhaineann le feidhmíocht airgeadais Réitigh do Chustaiméirí le linn 2024 sa Chuid Athbhreithnithe Airgeadais ar leathanach 40.

Conas atá an t-aistriú go fuinneamh inbhuanaithe á chumasú ag Réitigh do Chustaiméirí

Tá Electric Ireland fós dírithe ar a chustaiméirí a chumhachtú le praghaisí iomaíoch agus réitigh nuálacha chun na roghanna is fearr is féidir a dhéanamh dá riachtanais fuinnimh, agus ar deireadh thiar ídiú fuinnimh a laghdú agus airgead a shábháil.

Is bealach éasca le húsáid agus oiriúnach do chustaiméirí é aip mhóibíleach Electric Ireland chun féachaint ar bhillí agus ar shonraí cuntais, íocaíochtaí a dhéanamh, léamh méadair a chur ar fáil agus neart eile. Baineann custaiméirí méadair chliste tairbhe as léamha fuinnimh uathoibríoch rud a choinníonn billí cothrom le dáta agus is féidir leo rochtain a fháil ar léargais shaincheaptha fuinnimh chomh maith le praghanna laghdaithe. Bealach tábhachtach do chustaiméirí chun tacú leis an aistear i dtreo na haeráidneodrachta é úsáid a bhaint as billeáil gan pháipéar.

Tá Réitigh do Chustaiméirí airdeallach ar a ról mar chomhpháirtí fuinnimh iontaofa chun cabhrú le custaiméirí cónaithe infheistíocht a dhéanamh i dtodhchaí inbhuanaithe. Suiteálann Electric Ireland agus So Energy grianphainéil agus ceallraí le tuilleadh cabhrach a thabhairt do chustaiméirí chun a riachtanais fuinnimh a bhainistiú. Soláthraíonn Electric Ireland Superhomes, aisfheistiú domhain do chustaiméirí, rud is cúis le tithe atá níos éifeachtúla ó thaobh fuinnimh a chruthú.

Do chustaiméirí ghnó, déanann SES ESB comhairle shaineolach a sholáthar maidir le PV gréine agus teicneolaíochtaí eile. Tá ról lárnach ag gnó na bhfeithiclí leictreacha i ndícharbónú iompair trí bhonneagar náisiúnta, poiblí Feithiclí Leictreacha a sholáthar ar oileán na hÉireann, agus trí bheith ag obair le roinnt eagraíochtaí agus comhairlí buirge sa Bhreatain Mhór chun líonraí luchtaithe a shuiteáil. Tá ESB Telecoms i mbun painéal ghréine a chur lena chábáin Pointe Láithreachta ar fud na tíre a laghdóidh billí custaiméirí agus a chuirfidh lena spriocanna um Ghlanastaíochtaí Nialasacha.

Brandaí agus Gnólachtaí

ecars

Smart Energy Services

Innealtóireacht agus Mórthionscadail (EMP)

Príomhéachtaí EMP sa bhliain 2024

Slándáil an tSoláthair agus Seachadadh Tionscadail Giniúna

Le linn 2024, i gcomhar le Giniúint agus Trádáil (GT) rinne EMP dul chun cinn chun dlús a chur le forbairt agus le tógáil punainne de thionscadail ghiniúna a bhaineann le teicneolaíochtaí éagsúla atá le fáil ar fud na hÉireann agus na Ríochta Aontaithe . Áirítear ar na buaicphointí:

- Críochnaíodh trí thionscadal tuirbíní gáis solúbtha (190 MW) atá lonnaithe ar an bPoll Beag, sa Rinn agus sa Chorr Dhubh, a d'aistrigh go hoibriú tráchtála iomlán.
- Tógáil agus coimisiúnú 150 MW de stóráil ceallraí ag Áth Fhada, Corcaigh, an áis ceallraí is mó in Éirinn anois, agus 30 MW eile lonnaithe ag Balla an Bhulla Theas, Baile Átha Cliath
- Cur i gcríoch substaintiúil de chumas ghiniúint éigeandála shealadach (262 MW) ag Droichead na Sionainne

Cuirfidh seachadadh na dtionscadal seo go hábhartha le slándáil an tsoláthair leictreachais in Éirinn. Chun tuilleadh tacaíochta a thabhairt do shlándáil an chórais, thosaigh EMP tógáil le déanaí ar stáisiún gástuirbín timthrialla oscailte 299 MW ar an bPoll Beag.

De réir na straitéise, dhaingnigh EMP cead planála le linn na bliana chun stáisiún Ghob na Muine a athchóiriú chun oibriú ar Ola Bhreosla Throm (HFO) agus deireadh a chur le gual a dhó faoi dheireadh 2025. Tá an tionscadal seo aistrithe anois go dtí céim an fhorghníomhaithe. Chomh maith leis sin, tá EMP ag leanúint le tacú le gach gné den tionscadal Green Atlantic @ Gob na Muine a thacóidh le mol fuinnimh ghlais a fhorbairt ag an láithreán.

Lean EMP ar aghaidh ag tacú le forbairt tionscadail ghaoithe ar tír mhór agus amach ón gcósta atá lonnaithe i bPoblacht na hÉireann agus sa RA le linn na bliana, lena n-áirítear Inch Cape (1,080 MW) de réir mar a chuaigh sé ar aghaidh i dtreo Dúnadh Airgeadais, agus Nearth na Gaoithe (448 MW), a bhain amach an chéad onnmhairiú cumhachta i mí Dheireadh Fómhair 2024.

Tá EMP ag cur tionscadail ghréine ar fáil faoi láthair i Bullstown, sa Drom Beag agus i dTeach an Bhaile Láir (115 MW d'acmhainn san iomlán) agus tá píblíne shuntasach forbartha de thionscadail ghréine á n-ullmhú do phróisis cheant amach anseo.

Forbairt agus seachadadh tionscadal ESB Networks

Déanann EMP mórthionscadail chaipitil tarchurtha agus dáileacháin a fhorbairt agus a sheachadadh do ESB Networks, chun athléimneacht an ghréasáin leictreachais a fheabhsú, chun foinsí in-athnuaite fuinnimh a nascadh agus chun custaiméirí a chumhachtú. Le linn 2024, d'éirigh le EMP breis agus €270 milliún d'infheistíocht chaipitil a sheachadadh sa líonra, lena bhain stáisiúin HV, línte lastuas agus cáblaí faoi thalamh, thar níos mó ná 70 láithreán tógála. Áirítear ar na buaicphointí:

- Críochnú an STATCOM i bhfostáisiún 110 kV Dhurlais; cuidíonn an teicneolaíocht cheannródaíoch seo le cobhsaíocht na heangaf a choinneáil agus éascaíonn sí níos mó foinsí fuinnimh in-athnuaite san Iardheisceart
- Críochnú an ardaithe ar thionscadal líne lastuas Mhaigh Nuad-Woodland 220 kV a mhéadaíonn acmhainn do chustaiméirí i gceantar Chill Dara.
- Cábla dáileacháin faoi thalamh Fhionnghlaise-Bhaile an Dairdisigh 110 kV a thabhairt chun críche, ar príomhthionscadal é chun acmhainn níos fearr a chumasú i dTuaisceart Bhaile Átha Cliath.

Baineadh úsáid as straitéisí conraitheoireachta éagsúla lena n-áirítear EPC (Innealtóireacht, Soláthar agus Tógáil), dearadh agus tógáil, agus conarthaí tógála amháin le dearadh inmheánach EMP. Chuaigh EMP i dteagmháil go réamhghníomhach le go leor páirtithe leasmhara seachtracha chun seachadadh clár a bhainistiú lena n-áirítear EirGrid, soláthraithe, conraitheoirí, údaráis áitiúla agus náisiúnta, fóntais eile, úinéirí bonneagair eile, úinéirí talún agus an pobal i gcoitinne.

Paul Smith
Stíúrthóir
Feidhmiúcháin,
Innealtóireacht agus
Mórthionscadail

Léargas Ginearálta

Is é EMP an t-ionad barr feabhais innealtóireachta agus mórsholáthar tionscadal do ESB. Soláthraíonn EMP seirbhísí chun tacú le seachadadh tionscadal criticiúil agus casta ar fud ESB, tá sé freagrach as Grúpa Réadmhaoine agus Slándála ESB agus soláthraíonn sé seirbhísí innealtóireachta agus seirbhísí gairmiúla eile do chliaint sheachtracha trí ESB International. Tá breis is 950 ball foirne oilte ag obair in EMP atá ag obair i gcomhpháirt le gnó ESB trí chéile chun tacú leis an Straitéis um Ghlanastaíochtaí Nialasacha faoi 2040.

Seirbhísí Comhairleoireachta

Is soláthraí í ESB International a chuireann seirbhísí comhairleoireachta innealtóireachta ar fáil in Éirinn agus go hidirnáisiúnta araon, agus a sholáthraíonn raon seirbhísí atá bunaithe ar chroí-inniúlachtaí ESB - innealtóireacht, bainistíocht agus soláthar tionscadal san earnáil leictreachais. Rinne ESB International athbhreithniú straitéiseach sa bhliain 2024, agus mar thoradh air sin rinneadh an cinneadh díriú ar thacú le Straitéis un Ghlanastaíochtaí Nialasacha ESB faoi 2040 a sheachadadh in Éirinn. Leanfaidh ESB International le seirbhísí a sholáthar do chliaint reatha agus déanfar measúnú ar dheiseanna a thagann chun cinn maidir le Freagracht Shóisialta Chorporáideach (CSR).

Seirbhísí Fiontraíochta

Príomhéachtaí Sheirbhísí Fiontair sa bhliain 2024

Mar ionad bairr feabhais do raon leathan príomhphróiseas agus príomhsheirbhísí gnó atá riachtanach chomh fada is a bhaineann le soláthar oibríochtaí agus straitéise i ngrúpa esb, áiríodh i measc príomhéachtaí na seirbhísí fiontair sa bhliain 2024, oibriú i ndlúthchomhar leis na haonaid ghnó eile in ESB, lena n-áirítear:

Comhairle a chur ar fáil agus príomhphróisis agus príomhsheirbhísí a sheachadadh

Comhairle a chur ar fáil i réimsí seirbhíse proifisiúnta ar nós Soláthar, Árachas agus TF le tacú le seachadadh tionscadail thábhachtacha agus tosaíochtaí straitéiseacha don ESB sa bhliain 2024. Tá Príomhról ag Seirbhísí Fiontair i soláthar inbhuanaithe a bhaint amach in ESB agus bhí Seirbhísí Fiontair i measc bhunaitheoirí Scoil Inbhuanaitheachta Shlabhra Soláthair na hÉireann a seoladh go hoifigiúil in Eanáir 2024. Tá Seirbhísí Fiontraíochta freagrach freisin as timpeallachtaí oibre atá sábháilte agus inbhuanaithe a chur ar fáil trí sheirbhísí bainistíochta saoraidí ar ardchaighdeán a chur ar fáil ar fud eastát maoine an ESB i bPoblacht na hÉireann, lena n-áirítear an t-iarfheistiú agus uasghrádú RFF ar roinnt suíomhanna de chuid ESB Networks. Le linn 2024, sheachaid foirne ar fud Seirbhísí Fiontraíochta réimse leathan de phróisis agus de sheirbhísí gnó atá criticiúil do sheachadadh oibríochtaí, feidhmíocht, agus straitéise.

Béim ar ghnéithe digiteacha agus ar shonraí

Ailínithe do mhianta ESB a bheith digiteach agus sonraibhunaithe, tá ról lárnach ag Seirbhísí Fiontraíochta i gcur chun cinn traschur digiteach ar fud an ESB. Sa bhliain 2024, áiríodh leis seo cultúr digiteach a chur chun cinn agus clár suntasach TF agus infheistíochta digití a chur ar fáil ar fud ESB, lena n-áiríodh infheistíocht chun eispéireas custaiméirí a fheabhsú agus custaiméirí a chumhachtú chun glanastaíochtaí nialasacha a bhaint amach trí tháirgí nua digiteacha agus sonraí. Sa bhliain 2024, bhain foirne ar fud ESB dámhachtainí seachtracha amach mar aitheantas ar an méid atá bainte amach acu maidir le cúrsaí digiteacha agus sonraí a chur chun cinn, lena n-áirítear dámhachtainí don eispéireas is fearr do chustaiméirí, barr feabhais san fhoghlaim dhigiteach agus forbairt dhigiteach agus ceannaireacht i sonraí. Bhí Seirbhísí Fiontraíochta i gceannas freisin ar athnuachan straitéis chibear-shlándála ESB agus dheimhnigh siad feidhmíocht, slándáil agus athléimneacht leanúnach thridhreach TF ESB, agus ag an am céanna chuir siad feabhas ar sheirbhísí chun teacht i dtír ar theicneolaíochtaí nua agus teicneolaíochtaí atá ag teacht chun cinn amhail AI Giniúnach. Sa bhliain 2024, cuireadh microsoft co-pilot ar fáil don fhoireann. is teicneolaíocht ghinealach ai é sin a chumasaíonn táirgiúlacht agus comhoibriú níos fearr.

Cumas agus fás

Príomhról Sheirbhísí Fiontair in aimsiú na n-inniúlachtaí a bheidh ag teastáil ar fud ESB chun an Straitéis um Ghlanastaíochtaí Nialasacha faoi 2040 a sholáthar trí fhoinsí tallainne a aimsiú agus gníomhaíochtaí foghlama agus forbartha. Le linn 2024, d'earcaigh Oibríochtaí Daoine thart ar 908 fostaí nua seachtracha. Tugadh aitheantas do bharr feabhais san earcaíocht ag Gradaim Earcaíochta do Chéimithe 2024 nuair a bhuaigh an foireann gradaim sa chatagóir 'Gradam Earcaíochta d'Fhóntais, Fuinnimh agus Foinsí In-athnuaite' agus 'An Clár Intéirneachta is Fearr maidir le Glacadh le Daoine os cionn 50'.

Seirbhísí Fiontraíochta: Léargas Ginearálta

Oibríochtaí Gnó
Bainistíocht Saoraidí
Pleanáil agus Anailís Airgeadais
Oibríochtaí Daoine
Foréileamh chun Íoc
Oibríochtaí Airgeadais
Riosca Cistíochta agus Oibríochtaí

Soláthar IT agus CIO
Straitéis agus Ailtireacht TF
Digiteach
Sonraí agus Anailísíocht
Cibearshlándáil
Soláthar Seirbhíse
Soláthar Táirge

Seirbhísí Gairmiúla
Soláthar
Pinsin
Árachas
Sármhaitheas Oibríochtúil
Airgeadas agus AD
Athrú

Geraldine Heavey
Stíúrthóir
Feidhmiúcháin,
Seirbhísí Fiontair

Léargas Ginearálta

Is é aidhm na Seirbhísí Fiontair tacú le Straitéis um Ghlanastaíochtaí Nialasacha faoi 2040 ESB trí threoir, comhairle agus tacaíocht a sholáthar ina príomhréimsí saíneolais, leis sin éascaítear do agus déantar dul chun cinn san aistriú fuinnimh inbhuanaithe. Seo a leanas príomhréimsí saíneolais Sheirbhísí Fiontair:

- Feidhmiú mar chomhairleoir do Ghrúpa ESB i ndáil le seirbhísí gairmiúla, atá dírithe ar sholáthar straitéise agus cruthú luacha
- Próisis agus seirbhísí criticiúla gnó a chur ar fáil do Ghrúpa ESB, atá dírithe ar éifeachtúlacht agus éifeachtacht oibríochtúil
- Ag treorú chlaochlú digiteach ESB, ag treisiú teicneolaíochta agus sonraí, chomh maith le barr feabhais oibríochtúil a threorú ar fud ESB

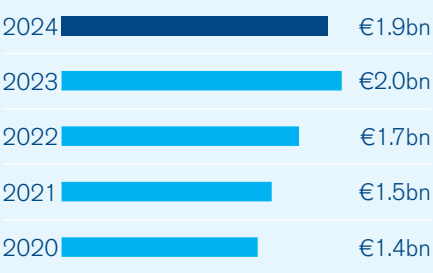
Cuirtear seirbhísí ar fáil ar fud an Ghrúpa de réir na n-oibleagáidí ceadúnais dlíthiúla agus rialála agus cuireann siad le feidhmeanna a bhaineann go sonrach le haonaid gnó.

Príomhtháscairí Feidhmíochta (KPIInna)

Le cois na dTáscairí Feidhmíochta Straitéiseacha atá luaite ar leathanach 15, baineann ESB tairbhe as príomhtháscairí feidhmíochta (KPIInna) airgeadais agus neamhairgeadais, a thacaíonn le dul chun cinn ionas gur féidir straitéis ESB a chomhlíonadh. Tá a gcuid KPIInna féin ag gach aonad gnó, nach bhfuil ailínithe go díreach le KPIInna an Ghrúpa.

Airgeadas

EBITDA roimh earraí eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe*

Sainmhíniú
Brabús oibriúcháin roimh ús, cánachas, dímhéas, bearnúcháin (lena n-áirítear glanchaillteanais bhearnúcháin neamhthrádála ar shócmhainní airgeadais), amúchadh, ioncam ó ranníocaíochtaí soláthair agus míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe arna nochtadh ar leithligh sa Ráiteas Ioncaim.

Ábharthacht Straitéiseach
Is príomhbheart é EBITDA den airgead tirim a ghintear sa Ghrúpa le linn na bliana atá ar fáil le haghaidh infheistíochtaí straitéiseacha, aisíocaíocht fiachais agus íocaíochtaí díbhinne.

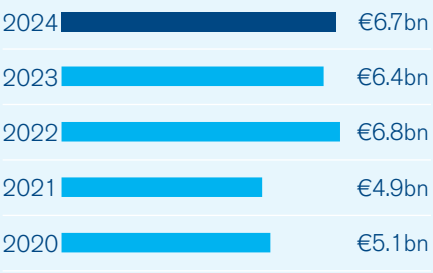
Feidhmíocht
Tá an laghdú in EBITDA tiománta ag fachtóirí a bhfuil tionchar acu ar bhrabús oibriúcháin. Tá tuilleadh sonraí le fáil san Athbhreithniú Airgeadais ar leathanach 40.

Acmhainní Bunúsacha

Fóntacht Airgeadais

Glanfhiachas*

Sainmhíniú
Iomlán na hiasachtaíochta agus fiachais eile móide dlíteanais léasa lúide airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim (seachas aon airgead tirim srianta) agus taiscí gearrthéarmacha.

Ábharthacht Straitéiseach
Is beart é glanfhiachas a léiríonn cé chomh gearáilte is atá an Grúpa agus má tá sé ag teacht le príomhchúnaint. Beidh an glanfhiachas ag fás de réir mar a bheidh a chlár infheistíochta chaipitil á maoiniú i bpáirt ag ESB le hiasachtaí.

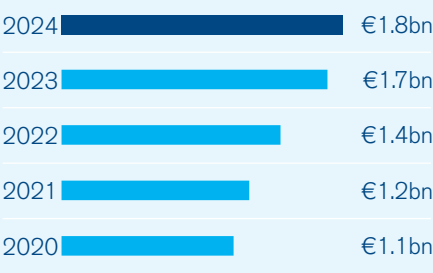
Feidhmíocht
Tá méadú tagtha ar ghlanfhiachas go príomha mar gheall ar chaiteachas caipitiúil agus gluaiseachtaí diúltacha caipitil oibre le linn na bliana, mar aon le híocaíochtaí úis, cánach agus díbhinne, gan ach cuid de fritháirithe ag brabúis shuntasacha airgid agus gluaiseachtaí dearfacha comhthaobhachta airgid. Tá tuilleadh sonraí le fáil san Athbhreithniú Airgeadais ar leathanach 40.

Acmhainní Bunúsacha

Fóntacht Airgeadais

Caiteachas Caipitil*

Sainmhíniú
Breiseanna a bhaineann le maoin, gléasra agus trealamh, sócmhainní doláimhsithe (seachas liúntais astaíochtaí) móide breiseanna a bhaineann le hinstiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasafíochta an chothromais i bhfeidhm orthu.

Ábharthacht Straitéiseach
Tá ESB i lár tréimhse d'infheistíocht chaipitil shuntasach dá ghnóthaí líonraí agus do Ghiniúint agus Trádáil (GT).

Feidhmíocht
Is fianaise é an méadú ar chaiteachas caipitil ar infheistíocht chaipitil sna a gnóthaí líonra go príomha. Tá tuilleadh sonraí le fáil san Athbhreithniú Airgeadais ar leathanach 40.

Cuspóirí Straitéiseacha

Leictreachas Dícharbó-naithe

Bonneagar Athléimneach

Acmhainní Bunúsacha

Fóntacht Airgeadais

* Féach ar Bhearta Feidhmíochta Malartacha ar leathanach 264 agus 265 más spéis leat na ríomhainn a fheiceáil.

Infhaighteacht Gléasra Oibríochtúil

Fáil ar Ghléasra

Sainmhíniú
Céatadán den mhéid ama sa bhliain ina raibh an gléasra giniúna ar fáil chun leictreachas a tháirgeadh, cibé acu an raibh nó nach raibh leictreachas á ghiniúint.

Ábharthacht Straitéiseach
Feidhmíocht oibríochtúil láidir a chinntiú i ngléasra giniúna ESB trí oibríochtaí dea-chleachtais agus cothabháil agus cur i gcrích tráthúil, gnéithe atá ríthábhachtach chomh fada is bhaineann le feidhmíocht tráchtála ESB.

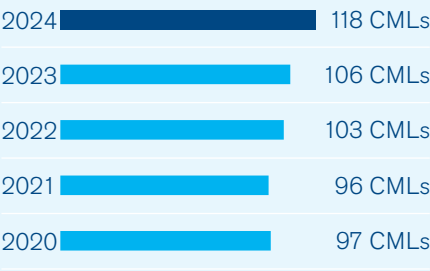
Feidhmíocht
Cuireadh feabhas beag ar fháil ar ghléasra sa bhliain 2024 ó 2023 de dheasca leibhéal níos ísle brisidh sceidealaithe le linn na bliana.

Cuspóirí Straitéiseacha

Bonneagar Athléimneach

Nóiméid Chustaiméara Caillte (CMLanna) ESB Networks

Sainmhíniú
An méid ama a bhí luaite le cur isteach neamhphleanáilte le haghaidh gach custaiméir le linn na bliana.

Ábharthacht Straitéiseach
Glacann ESB leis go mbaineann tábhacht ar leith le hiontaofacht na heangair leictreachais agus cur isteach ar chustaiméirí a laghdú.

Feidhmíocht
Faoi mar atá le roinnt mhaith líonraí dáileacháin ar fud na hEorpa, tá cuid mhór den bhonneagar líonra atá ag ESB Networks faoi láthair os cionn 50 bliain d'aois. Tá rioscaí ag gabháil le seo a bhfuil baint acu le cáilíocht, ríocht agus feidhmíocht sócmhainní, a théann i bhfeidhm ar iontaofacht ó lá go lá agus a fhágann go bhfuil sé níos leochailí do thionchar an athraithe aeráide. Tá teagmhais aimsire níos foircní (lena n-áirítear stoirmeacha, tuilte, agus luasanna gaoithe méadaithe) ag déanamh dochar don líonra lasnaide, fad is a fhágann teochtaí atá ag ardú agus leibhéal níos airde báistí go mbíonn séasúir fáis níos faide, fás fásra níos tapúla, agus dochar uisce ann.

Ar mhaithe le soláthairtí leictreachais leanúnacha gan bhriseadh a chur ar fáil do chustaiméirí, ní mór d'ESB Networks íoslaghdú a dhéanamh ar mhinicíocht agus ar fhad na mbristeacha do chustaiméirí a bhíonn ina gcúiseanna le lochtanna ar an líonra. Chuige sin, tá sé beartaithe ag ESB Networks infheistíocht shuntasach i gcothabháil agus athsholáthar sócmhainní a mhéadú tuilleadh, cláir gearrtha adhmaid níos déine a sheachadadh, scéimeanna teicneolaíochta féin-leighis níos uathoibrithe a shuiteáil ar an líonra, obair phatróil spriocdhírthe agus obair cheartaitheach a dhéanamh ar an líonra lasnaide ina bhfuil an tionchar is mó ag custaiméirí, agus cláir spriocdhírthe athsholáthair agus cothabhála sócmhainní a chur i gcrích.

Cuspóirí Straitéiseacha

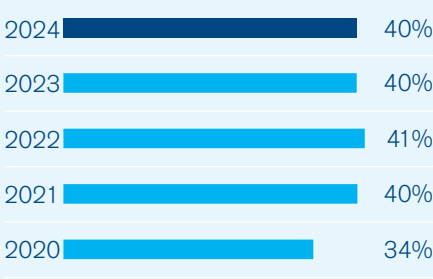

Leictreachas Dícharbó-naithe

Príomhtháscairí Feidhmíochta (KPIInna) (ar lean)

Custaiméir agus Margadh

Sciar den Mhargadh Miondíola

Sainmhíniú
Sciar iomlán den mhargadh uile-oileáin, an Margadh Leictreachais Aonair (SEM).

Ábharthacht Straitéiseach
Tá sé fíorthábhachtach sciar margaidh láidir a fhorbairt ionas gur féidir le ESB dul in iomaíocht laistigh den timpeallacht iomaíoch uile-oileáin agus custaiméirí a chumhachtú chun tabhairt faoina n-aistear dícharbónaithe.

Feidhmíocht
Tá an sciar margaidh foriomlán ag teacht le blianta le déanaí.

Cuspóirí Straitéiseacha Custaiméirí Cumhachtaithe

Custaiméir cónaithe Sástacht – Electric Ireland, Poblacht na hÉireann

Sainmhíniú
Soláthraítear leibhéal de shástacht custaiméirí (Foinse: Suirbhé míosúil Rianaire CX Cónaithe a rinne IPSOS B&A).

Ábharthacht Straitéiseach
Tá tréanarracht á déanamh ag ESB seirbhís ar ardchaighdeán do chustaiméirí a sholáthar agus tionscnaimh nua a bhunú a bhfuil sé mar aidhm leo eispéireas an chustaiméara a fheabhsú.

Feidhmíocht
Chuir Electric Ireland go suntasach le sástacht custaiméirí cónaithe sa bhliain 2024, ag baint amach meánscór bliantúil de 77%. Ardaíodh scóranna míosúla go suntasach sa dara chuid den bhliain, ag baint buaicphointe amach ag 85% i mí na Nollag. Fághtar an ardú seo ar laghduithe i bpraghsanna leictreachais agus an tabhairt isteach d'fheabhsúcháin seirbhíse.

Cuspóirí Straitéiseacha Custaiméirí Cumhachtaithe

Feasacht Branda - Electric Ireland, Poblacht na hÉireann

Sainmhíniú
Feasacht ar Bhranda Electric Ireland mar sholáthróir fuinnimh (Foinse: Suirbhé míosúil Rianaire Branda Electric Ireland curtha i gcrích ag Red C Research).

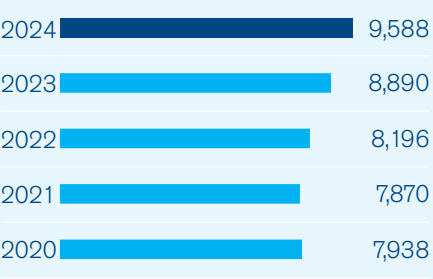
Ábharthacht Straitéiseach
Tá sé mar aidhm ag ESB leanúint ar aghaidh ag tacú le branda Electric Ireland mar an bhranda a bhfuil an méid is mó cáil air, atá ag treorú an mhargaidh soláthair fuinnimh.

Feidhmíocht
Tá Electric Ireland ar an mbranda fuinnimh is inaitheanta i margadh na hÉireann fós, tá feasacht branda uilíoch bainte amach aige nach mór i margadh an-iomaíoch. Tacaítear leis an mbranda le cláir margáíochta straitéiseacha, fógraíochta, agus urraíochta ar mhaithe lena choimeád i mbéal an phobail ii measc custaiméirí agus páirtithe leasmhara. Infheistíocht i bplean straitéiseach na meán a thagann i dtír ar mheáin ilchainéal agus bainistíocht éifeachtach ar Sciar Gutha, a dheimhníonn go gcoinníonn Electric Ireland a áit mar cheannaire sa mhargadh.

Cuspóirí Straitéiseacha Custaiméirí Cumhachtaithe **Acmhainní Bunúsacha** Inbhuanaithe agus Freagrach go Sóisialta

Daoine

Meánlíon na bhFostaithe

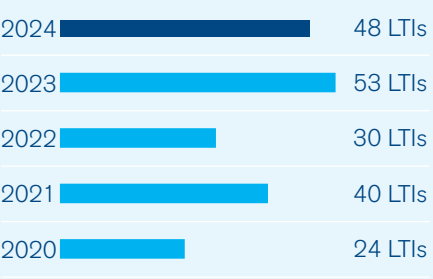
Sainmhíniú
An meánlíon fostaithe sa bhliain lena n-áirítear fostaithe sealadacha atá fostaithe ag ESB.

Ábharthacht Straitéiseach
Éileoidh soláthar na straitéise eagraíocht atá ag feidhmiú ag scála ar leith agus atá solúbtha, spreagtha agus inoiriúnaithe.

Feidhmíocht
Mhéadaigh an líon ball foirne sa bhliain 2024 mar gheall ar bhaill foirne a bheith á n-earcú i ngach aonad agus disciplín gnó chun tacú leis an Straitéis Aeráidneodracht faoi 2040. Tá tuilleadh sonraí le fáil i nóta 10 de na ráitis airgeadais.

Cuspóirí Straitéiseacha Ár nDaoine

Gortuithe is Cúis le hAga Díomhaoin (LTInna) Fostaí

Sainmhíniú
Is éard atá i gceist le LTInna Fostaí gortuithe a bhaineann leis an obair a bhfuil lá oibre amháin ar a laghad caillte dá mbarr (níl an lá ar tharla an gortú san áireamh).

Ábharthacht Straitéiseach
Tá ról lárnach ag cúrsaí sábháilteachta inár gcuid oibre. Tá ESB dírithe ar rioscaí gnó a laghdú a d'fhéadfadh a bheith mar bhonn le teagmhais dhíobhálacha. Chun tuilleadh sonraí a fháil, féach an rannán Sláinte, Sábháilteachta agus Folláine ar leathanach 78.

Feidhmíocht
Sa bhliain 2024, b'ionann líon iomlán LTIanna na bhfostaithe agus 48, laghdú ó 53 an bhliain roimhe. Tá ESB ag leanúint ar aghaidh ag infheistiú i dtionscnaimh a bhfuil sé mar aidhm leo an riosca gortaithe dá fhostaithe a laghdú.

Cuspóirí Straitéiseacha Ár nDaoine

Áirítear monatóireacht rialta ar na Táscairí Feidhmíochta Straitéiseacha agus bearta Comhshaoil, Sóisialta agus Rialachais sa straitéis, sa rannóg ar leathanach 14 agus i Nochtadh Sonraí Inbhuanaitheachta ESB don bhliain 2023 ar féidir rochtain a fháil orthu ar shuíomh gréasáin ESB.

An Pláinéad Áit Daoine

Léargas Ginearálta	64
An Timpeallacht agus Inbhuanaitheacht	66
Daoine	74
Sláinte, Sábháilteacht agus Folláine	78
Pobal	80
Ceartha an Duine	82
Rialachán maidir le Tacsanomaíocht an AE	84

An Pláinéad, Áit, Daoine

Agus muid ag leanúint ar aghaidh lenár n-aistear maidir le glanastaíochtaí nialasacha a bhaint amach faoi 2040, tá ESB tiomanta do chur chuige athghiniúnach nó ‘glansuímh’ i leith ár n-idirghníomhaíochtaí leis an bpláinéad, na háiteanna a n-oibrímid, agus na daoine a n-oibrímid leo.

Tuigeann ESB go dtéann ár dtionchar ar an domhan thart orainn níos faide ná ár lorg carbóin, chun ár gcaidreamh leis an talamh ar linn í nó a bhainistimid, na hacmhainní a úsáidimid, agus an dóigh a bpléimid le pobail áitiúla a chur san áireamh. Lenár bhfreagrachtaí a chomhlíonadh ar gach leibhéal ní mór dúinn dearcadh iomlánaíoch a ghlacadh agus inbhuanaitheacht a leabú i ngach uile chuid den ghnólacht. Tuigeann ESB freisin an nasc bunúsach idir inbhuanaitheacht agus ár ndaoine. Tá ról le himirt ag gach uile dhuine in ESB maidir le Straitéis uailmhianach um Ghlanastaíochtaí Nialasacha ESB atá spreagtha ag an inbhuanaitheacht a bhaint amach faoi 2040.

Sa bhliain 2024, ghlac ESB céim eile chun tosaigh inár dtiomantas le seoladh ár bPlean Ceannaireachta Inbhuanaitheachta, lena gcuirtear ár n-uailmhian in iúl sna trí cholún seo a leanas: An Pláinéad, Áit agus Daoine (féach leathanach 65).

An Pláinéad

Leagtar amach sa cholún Pláinéad an Plean Ceannaireachta Inbhuanaitheachta spriocanna ESB maidir le haghaidh a thabhairt ar an athrú aeráide, úsáid acmhainní agus an geilleagar ciorclach. Tá gníomhaíocht chun srían a chur leis an téamh domhanda i gcroílár na straitéise Spreagtha chun Difríocht a Dhéanamh: Glan-nialasacht faoi 2040, agus sa Tuarascáil um Chonair Ghlan-Nialasachta a foilsíodh in earrach 2024, leagadh síos na céimeanna láidre atá á nglacadh ag ESB chun fáil réidh le hastaíochtaí carbóin inár n-oibríochtaí féin agus tacú le dícharbónú níos leithne na hÉireann. Déantar cur síos mionsonraithe

ar na gníomhaíochtaí a rinneadh sa bhliain 2024 chun punann fuinnimh in-athnuaite ESB a leathnú agus líonra athléimneach chun tacú leis a chinntiú sa roinn ar Athbhreithniú Oibriúcháin agus Airgeadais agus go háirithe i ranna ar ESB Networks (leathanach 48), NIE Networks (leathanach 50) agus Giniúint agus Trádáil (leathanach 52).

Agus a infheistíocht i mbonneagar nua á méadú ag ESB, táimid ag lorg bealaí nuálacha chun ciorclaíocht sa dóigh a n-úsáidimid acmhainní a fheabhsú – mar shampla ár gcomhoibriú a seoladh i mí Eanáir 2024 le BladeBridge, gnólacht nua-thionscanta atá lonnaithe i gCorcaigh, lena mbainfear athearraíocht as lanna seantuirbíní gaoithe chun Moil Ríomh-Shoghluaisteachta a thógáil. Forbairt thábhachtach eile i mbliana is ea an rannpháirtíocht ar fud an ghnólachta agus lenár soláthróirí chun inbhuanaitheacht a leabú i bhfeidhmeanna soláthair uile ESB. Tá tuilleadh sonraí ar fáil sa rannóg Timpeallacht agus Inbhuanaitheacht (leathanach 66).

Áit

Tá tiomantas ESB d’fheabhas a chur ar bhithéagsúlacht agus éiceachórais sna pobail áitiúla ina n-oibrímid leagtha amach sa cholún Áit sa Phlean Ceannaireachta Inbhuanaitheachta. Faoi 2030, tá sé mar aidhm ag ESB bheith dearfach ó thaobh an dúlra de – rud a chiallaíonn ní hamháin stop a chur le cailliúint an dúlra, ach oibriú go gníomhach chun é a chur ina cheart agus sláinte, flúirse, éagsúlacht agus athléimneacht speiceas agus éiceachórais a athbhunú. Is garsprioc thábhachtach é foilsíú straitéis bithéagsúlachta ESB

Networks, Líonraí don Dúlra, i mí Mheán Fómhair 2024, maidir leis sin, agus soláthraítear léi creat soiléir chun réimse leathan gníomhaíochtaí bithéagsúlachta a sholáthar ar fud an ghnólachta.

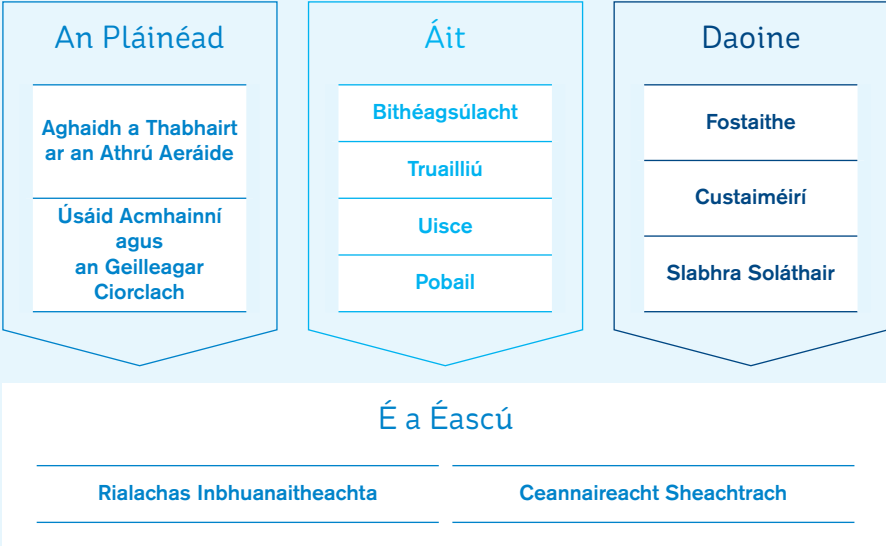
I measc na dtionscnamh comhlántach le linn na bliana bhí rannpháirtíocht ESB sa Tionscadal An Dúlra+Fuinneamh, ina bhféachtar ar bhealaí chun bithéagsúlacht ag feirmeacha gaoithe ar thír mhór a neartú; ár rannpháirtíocht sa tionscnamh Gnó don Bhithéagsúlacht, fóram chun dea-chleachtas a phlé thar earnálacha; agus ár dtacaíocht don Phlean Uile-Éireann um Pailneoirí, agus ghlac roinnt láithreán ar fud na tíre páirt in ‘No Mow May’.

Daoine

Ag ESB, tá ár rath fréamhaithe inár daoine a bheith ag obair lena chéile ar bhealaí inbhuanaithe. Is é Straitéis Daoine ESB an cultúr agus an cumas a theastaíonn d’fheidhmíocht leanúnach a éascú, áit ar féidir le gach duine difríocht a dhéanamh chun Glanastaíochtaí Nialasacha a bhaint amach faoi 2040.

Tá forbairt acmhainne ina príomhfhócas - ár ndaoine a fhorbairt, scileanna nua a thabhairt isteach agus éagsúlacht ár lucht oibre a mhéadú. Thosaigh 900 duine nua ag obair in ESB in disciplíní iomadúla i mbliana. Tá dul chun cinn á dhéanamh ag ESB i dtreo ár sprice méadú 30% a dhéanamh ar líon na mban sa lucht oibre ar fad agus díroinn siad go háirithe ar líon na mban i ról Eolaíochta, Teicneolaíochta, Innealtóireachta agus Matamaitice (STEM) agus ceardaíochta a mhéadú.

Plean Ceannaireachta Inbhuanaitheachta

Leagtar amach inár nGealltanas dár nDaoine tiomantas ESB dá fhostaithe le linn a n-aistir gairme, agus soláthraíonn siad go leor deiseanna mealltacha agus uathúla, roghanna solúbtha oibre agus saoire agus tacaíonn siad le folláine agus fás daoine agus iad ag cur le cuspóir rithábachtach um Ghlanastaíochtaí Nialasacha ESB. Léirítear inár suirbhé rannpháirtíochta fostaithe is déanaí go bhfuil ardú ag teacht ar an scór rannpháirtíochta atá againn ag 7.6/10. Is fianaise é seo go bhfuilimid ag dul sa treo ceart, ach tá tuilleadh oibre fós le déanamh chun an sprioc atá sonraithe i straitéis ESB - scór rannpháirtíochta de 8/10 - a bhaint amach. Tá tuilleadh sonraí ar fáil sa rannóg Daoine ar leathanach 74.

Ag ESB, táimid tiomanta do shábháilteacht, sláinte agus folláine ár lucht oibre a chinntiú, infheistíocht a dhéanamh i bhfeabhas leanúnach inár bhfeidhmíocht sábháilteachta agus sa réimse cláir réamhghníomhacha sláinte agus folláine a chuirtear ar fáil laistigh den Ghealltanas dár nDaoine. Féach an rannóg Sábháilteacht, Sláinte agus Folláine (leathanach 78) chun tuilleadh eolais a fháil lena n-áirítear sonraí maidir le tionscnaimh a cuireadh i bhfeidhm sa bhliain 2024.

Ag breathnú ar aghaidh go 2025, leanfaidh Straitéis Daoine ESB ag díriú ar chumas agus ar chultúr le haghaidh feidhmíocht mharthanach a fhorbairt. Tosaíocht is ea creat cultúir ESB a ghníomhachtú tuilleadh, creat lena sainaitnítear an t-iompar cultúrtha tosaíochta atá mar bhonn faoi cheithre luach ESB – táimid cróga, tá comhbhá againn, táimid spreagtha agus táimid iontaofa.

Ag féachaint ar an slabhra luacha níos leithne, lean ESB le caighdeáin Chomhshaoil, Shóisialta agus Rialachais a chomhtháthú ar fud ár ngníomhaíochtaí foinsithe le linn 2024. Is ball bunaidh é ESB de Scoil Inbhuanaitheachta an tSlabhra Soláthair trasearnála a seoladh i mí Eanáir 2024, agus i mbliana chomh maith thugamar ár mbeartas ar chearta an duine cothrom le dáta agus bhunaíomar grúpa stiúrtha ar dhíchill chuí chearta an duine inár n-oibríochtaí go léir. Tá tuilleadh sonraí ar fáil sa rannóg Cearta an Duine ar leathanach 82.

Labhraítear freisin sa cholún Daoine faoin dóigh a ndéanaimid teagmháil le custaiméirí agus pobail agus an dóigh a dtacaímid leo. Tá ESB spreagtha chun ár gcustaiméirí a spreagadh, a chumhachtú agus tacú leo ar a n-aistear féin go dtí glanastaíochtaí nialasacha. Le linn 2024, lean ESB lenár dtacaíochtaí maoiniúcháin, ár dtionscnaimh dheonacha agus ár n-urraíochtaí atá ag déanamh difríocht luachmhar sna pobail ina n-oibrímid a fhorbairt. Tá sonraí ar fáil sa roinn Pobal ar leathanach 80.

É a Éascú

Tá creat láidir rialachais mar bhonn faoi uailmhianta ceannaireachta inbhuanaitheachta ESB, agus forbraíodh agus tógadh struchtúir agus próisis nua le linn 2024. Príomhéacht le linn 2024 ba ea an t-ullmhúchán don aistriú chuig tuairisciú feabhsaithe inbhuanaitheachta faoin Treoir maidir le Tuairisciú Inbhuanaitheachta Corparáideach (CSRD).

Agus é á spreagadh ag Clár Cumasaithe an Aistrithe Inbhuanaitheachta (STEP), tá ESB ag glacadh le CSRD mar chuid

dár n-aistear chun ceannaireacht inbhuanaitheachta a leabú ar fud an ghnólachta. Ón mbliain dar críoch Nollaig 2025, mar chuid dá thuarascáil bhliantúil, foilseoidh ESB Ráiteas Inbhuanaitheachta CSRD. Ar deireadh, leis na sonraí láidre mionsonraithe a gabhadh tríd an bpróiseas sin, beidh ESB in ann ár bhfeidhmíocht inbhuanaitheachta a thomhas go beacht agus dul chun cinn a rianú i gcomparáid lenár spriocanna – rud a chuideoidh lena chinntiú go mbainfimid ár Straitéis um Ghlanastaíochtaí Nialasacha faoi 2040 agus ár bPlean Ceannaireachta Inbhuanaitheachta amach.

Le linn 2024, lean ESB freisin lenár gcuid oibre chun cultúr inbhuanaitheachta a chothú ar fud an Ghrúpa, rud a chuidigh le gach fostaí a ról aonair inár misean comhroinnte a thuiscint agus glacadh leis. Is léiriú iad na leibhéil arda rannpháirtíochta ar thiomantas ár ndaoine do na spriocanna seo. Chríochnaigh os cionn 2,000 duine Clár intí Bunriachtanais Inbhuanaitheachta ESB i mbliana, cuireadh oiliúint ar os cionn 300 ceannaire gnó maidir le pleanáil gnó inbhuanaitheachta, agus bhain os cionn 50 Treoraí Inbhuanaitheachta ó gach leibhéal san eagraíocht an leibhéil is airde den Deimhniú Platanaim amach agus a thug siadsan eolas ansin do thart ar 2,000 duine ina bhfoirne ar chúrsaí inbhuanaitheachta.

Tá sé rithábachtach inbhuanaitheacht a chuimsiú i ngach cuid de ghnó ESB, mar aon le fócas leanúnach ar Straitéis Daoine ESB, le haghaidh aistriú rathúil agus inbhuanaithe go todhchaí glan-nialasach agus tá na boinn chun an leibhéal uailmhéine sin a bhaint amach faoi bhealach.

An Timpeallacht agus Inbhuanaitheacht

Achoimre Fheidhmeach

Is é uailmhian ESB inbhuanaitheacht a chomhtháthú i ngach gné d'oibríochtaí agus eagraíocht athléimneach, nuálach a fhorbairt a bheidh réidh lena bealach a dhéanamh trí dhúshláin an aistrithe fuinnimh. Sa bhliain 2024, rinne ESB dul chun cinn dearfach maidir lena sprioc glan-nialasacht a bhaint amach faoi 2040, agus tiomantas don inbhuanaitheacht thar thrí cholún idirnasctha mar bhonn faoi: An Pláinéad, Áit, agus Daoine.

An Pláinéad Gníomhú ar son na hAeráide agus Éifeachtúlacht Acmhainní a Spreagadh

Tá gníomhú ar son na haeráide lárnach i straitéis ESB i gcónaí; Spreagtha chun Difríocht a Dhéanamh: Glan-Nialasacht faoi 2040. Maidir leis sin, i measc na bpríomhfhorbairtí sa bhliain 2024 bhí:

- D'fhoilsigh ESB an Tuarascáil um Chonair Ghlan--Nialasachta (ar fáil ar shuíomh gréasáin ESB), ina sonraítear céimeanna nithiúla chun deireadh a chur le hastaíochtaí gás ceaptha teasa (GCT) agus tacú le spriocanna dícharbónaithe níos leithne na hÉireann
- Rinne agus d'fhoilsigh gníomhaireacht rátála Moody's Measúnú um Ghlanastaíochtaí Nialasacha ar Thuarascáil Chonaire Glanastaíochtaí Nialasacha an ESB agus bronnadh scór NZ-3 (suntasach), atá ar aon dul leis an uailmhian chun laghdú go mór faoi bhun 2 chéim Celsius a bhaint amach
- Mhéadaigh ESB a phunann giniúna in-athnuaite a sháraíonn 900 MW d'fhuinneamh in-athnuaite in Éirinn agus sa Bhreatain Mhór anois (gaoth agus

gréine), le tacaíocht ó infheistíochtaí i dteicneolaíochtaí stórála ceallraí agus i dteicneolaíochtaí hidrigine glaise, chun líonra leictreachais inbhuanaithe agus athléimneach a chinntiú

- Seoladh tionscnaimh chun éifeachtúlacht acmhainní a fheabhsú, lena n-áirítear comhpháirtíocht le BladeBridge chun athearraíocht a bhaint as lanna seantuirbíní gaoithe do Mhoil Ríomh-shoghluaisteachta
- Le clár ESB chun ceanglais na Treorach maidir le Tuairisciú Inbhuanaitheachta Corparáideach (CSRD) a chur i bhfeidhm ina Thuarascáil Bhliantúil 2025, cuireadh Measúnú ar Ábharthacht Dhúbailte (DMA) i gcrích agus cuireadh réitigh tuairiscithe feabhsaithe Comhshaoil, Sóisialta agus Rialachais (ESG) chun cinn

Áit Bithéagsúlacht a Fheabhsú agus Tacú le Pobail

Tá ESB tiomanta do bheith dearfach ó thaobh an dúlra de faoi 2030, trí chailliúint na bithéagsúlachta a chur ina ceart go gníomhach agus éiceachórais sna pobail ina bhfeidhmíonn sé a athbhunú. I measc na príomhéachtaí sa bhliain 2024 bhí an méid seo a leanas:

- Straitéis bithéagsúlachta ESB Networks a sheoladh; Líonraí don Dúlra, a sholáthraíonn treochlár do

ghníomhaíochtaí bithéagsúlachta ar fud na heagraíochta

- Páirt a ghlacadh i dtionscnaimh amhail an Tionscadal Dúlra+Fuinnimh agus an Plean Uile-Éireann um Pailneoirí, rud a chinntíonn feabhsú na bithéagsúlachta ag láithreáin fuinnimh in-athnuaite ESB agus sna hoibríochtaí ar fad

Daoine Lucht Oibre Oilte Cuimsitheach a Chumhachtú

Tá daoine tábhachtach chun rath a bhaint amach, agus sa bhliain 2024, lean ESB le cultúr cuimsitheach a chothú atá bunaithe ar luachanna a thacaíonn le nuálaíocht agus comhoibriú.

Áirítear ar na buaicphointí:

- Creat struchtúrtha um Dhícheall Cuí Chearta an Duine a bhunú a bheidh ag teacht le caighdeáin dhomhanda,

chun cleachtais eiticíúla a chinntiú ar fud oibríochtaí agus shlabhra soláthair ESB

- Páirt a thabhairt do lucht oibre ESB in oiliúint chuimsitheach inbhuanaitheachta lena bhforbrófar ceannaireacht inbhuanaitheachta ar gach leibhéal
- Tacú le pobail áitiúla trí chlár dheonacha, urraíochtaí, agus tacaíochtaí maoinúcháin lena gcuimseofar iad ar a n-aistear i dtreo na hinbhuanaitheachta

Sa bhliain 2024, chuir ESB samhail oibriúcháin inbhuanaitheachta nua i bhfeidhm freisin chun rialachas, tuairisciú agus cuntasacht a ailíniú lena chuspóirí glan-nialasachta. Áirítear ar na garspriocanna:

- Ceannaireacht inbhuanaitheachta a neartú trí shruth oibre na Foghlama agus na Forbartha i gClár Cumasaithe

an Aistrithe Inbhuanaitheachta, ina raibh os cionn 2,000 fostaí páirteach trí thionscnaimh oiliúna agus uasoiliúna.

- Riosca aeráide a chomhtháthú i bpleanáil gnó, le tacaíocht ó nochtaí atá ailínithe leis an Tascfhórsa maidir le Nochtaí Airgeadais a bhaineann leis an Aeráid

Ag féachaint chun tosaigh, díreofar sa bhliain 2025 ar imscaradh fuinnimh in-athnuaite a luathú, iarrachtaí bithéagsúlachta a fheabhsú, agus prionsabail na hinbhuanaitheachta agus an gheilleagair chiorclaigh a leabú snafeidhmeanna gnó go léir. Le soiléireacht físe agus rialachas láidir, réitigh nuálacha, agus lucht oibre cumhachtaithe, tá ESB breá ábalta todhchaí inbhuanaithe glan-nialasachta a sholáthar do chách.

Clár Cumasaithe an Aistrithe Inbhuanaitheachta (STEP)

Tá STEP deartha chun feidhmíocht chomhshaoil agus shóisialta shármhaith a éascú trí chaighdeáin tuairiscithe, córais, próisis, acmhainní, eagrú agus socruithe rialachais níos fearr ar mhaithe leis an inbhuanaitheacht a bhaint amach. Is é an aidhm atá ann a chinntiú go mbeidh maoirseacht chomhshaoil agus freagracht shóisialta ag croílár ról gach duine in ESB.

I measc roinnt buaicphointí ó 2024 tá:

- Tacú le forbairt ceannaireachta inbhuanaitheachta ESB trí Chlár Bunriachtanas Inbhuanaitheachta do gach duine in ESB, agus seachadadh Clár Ceannaireachta Inbhuanaitheachta d'fhoirne bainistíochta áirithe
- Leis an gClár um Threoraithe Inbhuanaitheachta, cuireadh uasoiliúint ar bhaill foirne ar bhonn deonach ar fud an ghnólachta chun inbhuanaitheacht a chur chun cinn laistigh dá bhfoirne agus páirt a ghlacadh go gníomhach i scaipeadh eolais, agus sroicheadh thart ar 2,000 fostaí go dtí seo.
- Réiteach tuairiscithe ESG a chur i bhfeidhm, le haghaidh bailiú sonraí agus tuairisciú feidhmíochta inmheánach/seachtrach, agus mar chóras taifeadta ESB chun astaíochtaí GHG a rianú.
- Ullmhúchán do CSRD a chur chun cinn, lena n-áirítear cur i gcrích Anailise ar Bhearnaí CSRD, DMA, agus bunú grúpaí oibre sna príomhthopaicí inbhuanaitheachta ar fad, chun ionchur a bhailiú agus a mheas le haghaidh nochtaí Chaighdeáin Tuairiscithe Inbhuanaitheachta an AE
- Scagadh rioscaí fadtéarmacha sócmhainní aeráide, agus measúnuithe riosca aistrithe aeráide a chur chun cinn (féach leathanaigh 70 agus 71)
- Samhail oibriúcháin inbhuanaitheachta fheabhsaithe nua le haghaidh bainistíocht inbhuanaitheachta a dhearadh agus a chur i bhfeidhm, lena n-áirítear eagraíocht inbhuanaitheachta nua (a leagtar amach ar leathanach 68)

Rioscaí Aeráide agus Tascfhórsa maidir le Nochtaí Airgeadais a bhaineann le hAeráid (TCFD)

Agus sócmhainní ar fáil ar fud na hÉireann agus na Breataine Móire agus go bhfuiltear ag feidhmiú in earráil ina bhfuil aistriú stairiúil aeráide ag tarlú, tá ESB ag déileáil le sraith rioscaí atá ag athrú agus deiseanna atá ag eascairt as tionchair fhisiceacha aeráide agus athruithe beartais. Go ginearálta, dírtear orthu seo

mar chuid de ghnáthphleanáil gnó ó tharla go bhfuil saolréanna fada sócmhainne luaite leis an earráil fuinnimh mar aon le nós pleanáil fhadtéarmach a dhéanamh. Rinneadh scrúdú mionsonraithe struchtúrtha ar rioscaí aeráide do shócmhainní uile ESB sa bhliain 2023. Nuashonraíodh an measúnú sin sa bhliain 2024 chun sócmhainní nuathógtha a chur san áireamh.

Déanta cur síos sa rannóg seo ar phróisis ESB maidir leis na rioscaí agus deiseanna a bhaineann leis an aeráid. Cloíonn sé le formáid agus treoir TCFD atá á gcur i bhfeidhm go deonach ag ESB. Tá sé beartaithe tógáil ar na nochtaí sin sna blianta atá amach romhainn, de réir na gceanglas tuairiscithe faoi CSRD.

1. Rialachas

Tá riosca agus deis Aeráide comhtháite i bpróiseas athbhreithnithe straitéisigh ESB. Tá sé nasctha freisin leis an bpróiseas Bainistíochta Riosca Fiontair (ERM) trí dhá phríomhriosca, riosca amháin maidir leis an athrú aeráide agus riosca eile maidir le hathrú aeráide fisiceach. Déantar athbhreithniú rialta ar dhá phríomhriosca aeráide an Ghrúpa mar chuid de phróiseas ERM, le hionchur ó aonaid ghnó ESB. Chuir Bainisteoir Inbhuanaitheachta an Ghrúpa, Bainisteoir Sábháilteachta, Sláinte agus Comhshaoil an Ghrúpa agus Bainisteoirí Comhshaoil agus Inbhuanaitheachta chomh maith le Bainisteoirí Sócmhainní ar fud na n-aonad gnó ionchur isteach sna hathbhreithnithe sin.

Déanann an Coiste Sábháilteachta, Inbhuanaitheachta agus Cultúir monatóireacht ar bhainistíocht sábháilteachta, riosca comhshaoil agus aeráide agus deiseanna aeráide. Déanann an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca maoirseacht ar an bpróiseas foriomlán ERM do Ghrúpa ESB agus déanann sé athbhreithniú ar rioscaí le linn na bliana lena n-áirítear riosca aeráide. Tá sonraí maidir leis an obair atá déanta ag na Coistí seo, lena n-áirítear na gníomhaíochtaí curtha i gcrích le linn na bliana, le fáil i gCaibidil 2, Rialachas Corparáideach. Sa bhliain 2024 tugadh isteach an próiseas DMA, a rinneadh mar chuid de chomhlíonadh CSRD, agus a bhfuil príomhról aige maidir le hiarmhairtí, rioscaí agus deiseanna inbhuanaitheachta a shainaithint agus a chinntiú go ndéanfar rioscaí inbhuanaitheachta a leabú go hiomlán laistigh de struchtúir rialachais agus de phróisis cinnteoireachta ESB. Tuairiscítear dul chun cinn ar roinnt Príomhtháscairí Feidhmíochta Inbhuanaithe don Bhord ar bhonn ráithiúil.

Eagraíocht Inbhuanaitheachta
Le linn 2024, rinne ESB samhail oibriúcháin fheabhsaithe inbhuanaitheachta a dhearadh agus a chur i bhfeidhm lena leabaítear feidhmeanna inbhuanaitheachta i gcodanna rithábachtacha den eagraíocht. Áirítear leis sin Ceannaire Inbhuanaitheachta Grúpa nua agus foireann Ionaid Inbhuanaitheachta a fheabhsaíonn ailíniú straitéiseach eagraíochtúil i dTuairisciú Feidhmíochta Inbhuanaitheachta, Cultúr agus Aistriú Inbhuanaitheachta, agus Straitéis

An Timpeallacht agus Inbhuanaitheacht (ar lean)

Inbhuanaitheachta. Comhlánaítear é sin le ceapadh Bainisteoirí Inbhuanaitheachta in aonaid ghnó ESB. Tá feidhmeanna nua aibhsithe san eagraghram thíos.

2. Straitéis

Is straitéis um ghníomhú ar son na haeráide agus inbhuanaitheachta í straitéis ESB. Is é an phríomhaidhm atá ann astaíochtaí GHG aeráidneodracha a chinntiú faoi 2040. Is ionann é seo agus freagairt do na hathruithe beartais agus fisiciúla a d'eascair as athrú aeráide agus tá sé fréamhaithe in aidhm an Ghrúpa todhchaí níos gile a chinntiú do na custaiméirí agus do na pobail a bhfuiltear ag freastal orthu. Tá tuilleadh eolais maidir le straitéis ESB, lena n-áirítear cuspóirí straitéiseacha, le fáil sa Straitéis ar leathanach 14.

Tá príomhspríoc straitéiseach ESB treoraithe ag an aeráid agus gabhann trí cholún straitéiseacha agus ceithre inniúlacht bhunúsacha leis a nascann go díreach le Spriocanna Forbartha

Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe (SFIlna). Soláthraítear leis na SFIlna treoirphlean domhanda chun todhchaí níos fearr agus níos inbhuanaithe a bhaint amach do chách faoi 2030. Dírionn ESB go sonrach ar thrí cinn de na SFIlna i gcás inár féidir difríocht bhuan agus inbhraite a dhéanamh:

- Sprioc 7: Rochtain ar fhuinneamh inacmhainne, iontaofa, inbhuanaithe agus nua-aimseartha a chinntiú do chách
- Sprioc 9: Bonneagar athléimneach a fhorbairt, tionsclú ionchuimsitheach agus inbhuanaithe a chur chun cinn agus tacú le nuálaíocht
- Sprioc 13: Gníomhú ar bhonn práinne chun athrú aeráide agus a thionchair a chomhrac

Le colún bunchloch ESB maidir le bheith Inbhuanaithe agus Freagrach go Sóisialta, ailínítear cuspóir na glan-nialasachta leis an gcur chuige níos leithne maidir le hinbhuanaitheacht. Sa bhliain 2024, d'fhoilsigh ESB achoimre ar a Phlean

Ceannaireachta Inbhuanaitheachta. Cuireadh bonn eolais faoi sin leis an obair a rinne Ionad Athléimneachta Stócólm a admhaíonn nach mór dúinn go léir breathnú ar níos ná an aeráid agus ár dtionchair agus ár ngníomhaíochtaí sna diminsin chomhshaoil shonracha go léir a thacaíonn leis an mbeatha domhan á meas againn. Tá cur chuige athghiniúnach nó 'glansuímh' á ghlacadh ag an eagraíocht i leith gníomhaíochtaí toisc gur mian le ESB pobail agus éiceachórais nádúrtha a athbhunú agus a athghiniúint chun na dálaí le go mbeidh rath ar shaol an duine agus ar na saol nádúrtha a chruthú. Trí leictreachas a úsáid mar chumasóir athghiniúna, tá ESB spreagtha chun difríocht a dhéanamh don phláinéid, don áit agus do dhaoine. Leagtar amach i bPlean Ceannaireachta Inbhuanaitheachta ESB a phríomh-uailmhianta agus na gníomhaíochtaí a dhéanfaidh sé, mar a bhaineann siad leis na trí cholún sin thar 11 ábhar de réir na fíorach ar leathanach 65. Tá an Plean Ceannaireachta Inbhuanaitheachta ar fáil ar shuíomh gréasáin ESB.

Eagraíocht Inbhuanaitheachta

Próiseas na hÁbharthachta Dúbailte (DMA)

Rinneadh an DMA i gcomhréir le ceanglais Chaighdeáin an Aontais Eorpaigh maidir le Tuairisciú um Inbhuanaitheacht (ESRS).

Leagtar amach thíos na céimeanna éagsúla a cuireadh i gcrích chun an DMA a dhéanamh:

1. Athbhreithniú Tosaigh

- Rinneadh measúnú ar phiaraí le tuiscint a fháil ar réimsí na bhfo-fhotopaicí a dtuairiscíonn siad orthu, agus a bhféadfadh ESB a thuairisciú dá réir
- Rinneadh athbhreithniú ar mheasúnú ábharthachta ESB roimhe seo, ar Chaighdeáin an Bhoird um Chaighdeáin Chuntasaíochta Inbhuanaithe (SASB) agus ar ailt sna meáin, chun topaicí breise a shainaithint a bhí ábhartha agus ar forbraíodh Tionchair, Rioscaí agus Deiseanna (IRO) ina leith

2. Mapáil an tSlabhra Luacha

2(a) Anailís ar an Slabhra Luacha

- Ullmhaíodh mapaí slabhra luacha lena sainaithnítear príomhghníomhaithe agus príomhghníomhaíochtaí ar fud an tslabhra luacha réamhtheachtaigh agus iartheachtaigh
- Tionóladh ceardlanna le daoine tábhachtacha laistigh den ghnólacht chun na mapaí slabhra luacha agus príomhghníomhaithe agus príomhghníomhaíochtaí a bhailíochtú
- Rinneadh measúnú ar an dóchúlacht go mbeadh baint ag gach gníomhaí sa slabhra luacha le tionchair ábhartha ar dhaoine nó ar an gcomhshaoil
- Dearbhaíodh an bhfuil príomhspleáchas ag ESB ar an ngníomhaí slabhra luacha sainaitheanta
- Dearbhaíodh cé hiad na gníomhaithe slabhra luacha ar cheart a chur san áireamh agus IROanna á bhforbairt

2(b) Rannpháirteachas le Páirtithe Leasmhara

- Cinneadh na grúpaí páirtithe leasmhara agus conas a oibreodh ESB le gach grúpa

3. IROanna a shainaithint agus a bhailíochtú

3(a) Forbairt IROanna

- Sainaithníodh liosta fada de IROanna atá nasctha leis na topaicí ábhartha CSRD a sainaithníodh sa Mheasúnú ó Bharr Anuas. Socraíodh tréimhsí ama do gach IRO
- Úsáideadh faisnéis inmheánach ábharth i ndáil le ESG agus foinsí seachtracha chun IROanna a shocrú. Áiríodh leis sin tuairisciú inmheánach agus seachtrach ESG agus an córas ERM

3(b) Ceardlanna IRO

- Tionóladh ceardlanna le Rialtóirí Airgeadais agus Bainisteoirí Straitéise laistigh den ghnólacht chun athbhreithniú a dhéanamh ar liosta fada na IROanna chun infheidhmeacht IROanna a dhearbhu agus lena chinntiú nach raibh aon easnaimh ann

4. Liosta Fada Tosaigh

- Cuireadh measúnú tosaigh ar ábharthacht dhúbailte i gcrích, agus scóráladh gach IRO ó thaobh tionchair agus airgeadais de. Breithníodh tionchair dhearfacha agus dihiúltacha chomh maith le tionchair iarbhr agus ionchasacha i ndáil le cúrsaí inbhuanaitheachta. Rinneadh measúnú ar chúrsaí inbhuanaitheachta a mbeifí ag súil le réasún go mbeadh tionchar ábhartha airgeadais acu ar an gcuideachta sa ghearrthéarma, sa mheántéarma nó san fhadtéarma

5. Rannpháirteachas le Páirtithe Leasmhara

- I ndiaidh na páirtithe leasmhara agus a n-ord tosaíochta a chinneadh i gCéim 2(b), chuir ESB agallamh ar pháirtithe leasmhara agus d'eisigh sé suirbhéanna
- Reáchtáil sé rannpháirtíocht le páirtithe leasmhara i gcomhar le Reputation Inc chun dearcthaí inmheánacha agus seachtracha ar ábharthacht na dtopaicí a socraíodh ag Céim 1 agus 3 a bhailiú.
- Agus an t-aiseolas a fuarthas tríd an rannpháirtíocht le páirtithe leasmhara á chuimsiú, rinneadh athbhreithniú ar IROanna nuair ba ghá

6. Na Torthaí a thabhairt chun Críche

- Bailíochtaíodh an measúnú ar IROanna agus ar thopaicí ábhartha trí phlé le lucht bainistíochta ESB a bhfuil tuiscint chuimsitheach acu ar oibríochtaí, straitéisí agus rioscaí na heagraíochta ar fud na nAonad Gnó éagsúil
- Comhdhlúthaíodh an measúnú ar ábharthacht dhúbailte agus cuireadh i láthair na bpáirtithe leasmhara agus an lucht bainistíochta ábhartha é agus pléadh é
- Foilseofar torthaí iomlána an mheasúnaithe sin sa tuarascáil bhliantúil don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2025 agus braithfidh siad ar dhearbhu teoranta ón iniúchóir seachtrach de réir cheanglais CSRD

An Timpeallacht agus Inbhuanaitheacht (ar lean)

An Measúnú ar Ábharthacht Dhúbailte (DMA)

Mar ullmhúchán do thuairisciú i gcomhréir leis an CSRD, rinneadh DMA cuimsitheach sa bhliain 2024 inar deimhníodh na hábhair inbhuanaitheachta is mó a bhaineann le ESB. Tá an DMA ina cheanglas éigeantach de chuid an CSRD, agus is éard atá i gceist leis measúnú a dhéanamh ar Thionchar, Rioscaí agus Deiseanna (IRO) chun na hábhair inbhuanaitheachta is mó a bhaineann le heagraíocht a shainaithint. Éilítear anailís oibiachtúil agus feidhmiú breithiúnais leis an measúnú chun IROnna a mheasúnú agus chun na hábhair ghaolmhara is ábhartha a shainaithint. Clúdaítear in DMA ‘ábharthacht tionchair’ (an dóigh a n-imríonn an chuideachta tionchar ar an gcomhshaol agus ar an tsochaí) agus ‘ábharthacht airgeadais’ (conas is féidir leis an gcomhshaol agus leis an tsochaí dul i gcion ar fheidhmíocht airgeadais na cuideachta). Leagfar amach i bpróiseas an DMA na hábhair ábhartha, na fothopaicí agus na fo-fhothopaicí a bheidh le

nochtadh i dTuarascáil Bhliantúil na bliana airgeadais 2025. Tá tuilleadh sonraí maidir leis an bpróiseas leagtha amach ar leathanach 69.

3. Bainistíocht Riosca

Tá na príomhrioscaí agus príomhdheiseanna maidir le hathrú aeráide fisiceacha agus aistrithe ar fud an Ghrúpa sainaitheanta agus measúnaithe ag ESB sna táblaí thíos agus ar leathanach 71.

Tá príomhrioscaí ag baint leis riosca fisiceach agus aistrithe laistigh de Chreat ERM atá leagtha amach ar leathanach 25. Tá na príomhrioscaí sin sainaitheanta agus measúnaithe mar chuid de phróisis fhoriomlána bainistíochta riosca ESB atá sonraithe ar leathanach 23 agus 24.

Sainmhínítear i mBeartas Bainistíochta Riosca ESB conas atá rioscaí le bainistiú, rioscaí aeráide san áireamh, agus tá eolas maidir leis na maoluithe atá bunaithe chun na príomhrioscaí aeráide sin a bhainistiú le fáil ar leathanach 27 agus 28.

Rioscaí Aeráide Fisiceacha

Thug ESB faoi mheasúnú láidir riosca aeráide fisicí agus leochaileachta dá chuid gníomhaíochtaí agus do na guaiseacha ábhartha faoi dhá chás de chuid an Phainéil Idir-Rialtasaigh ar an Athrú Aeráide (IPCC) cásanna (RCP2.6 (an raon dócúil: 1.3°C go 2.4°C)), RCP8.5 (raon dóchúil: 3.3°C go 5.7°C)). Sa mheasúnú ar an riosca a bhain leis na guaiseacha ábhartha, breithníodh tosca nochtta agus leochaileachta. Críochnaíodh an measúnú sin sa bhliain 2023 agus nuashonraíodh é sa bhliain 2024 le haghaidh sócmhainní nuathógtha. Is é tábla na rioscaí aeráide fisiciúla ata leagtha amach thíos toradh na hoibre atá déanta go dtí seo.

Saghas	Catagóir	Riosca	Tionchar Féideartha
Rioscaí Fisiceacha	Stoirmeacha	Drochstoirmeacha ag tarlú níos minice	Cur isteach mór ar chustaiméirí agus méadú ar chostais deisiúcháin do líonraí agus sócmhainní stáisiúin
	Tuilde	Tuilde abhann méadaithe agus níos mó teagmhas de bháisteach throm	Minicíocht níos airde de theagmhais tuilde 100 bliain ar aibhneacha ar a bhfuil dambaí
	Tuilde	Níos mó tuilde abhann, báistiúla agus cósta	Damáiste d'fhostáisiúin líonra, éarthaí custaiméara. Damáiste do shócmhainní giniúna
	Patrúin aimsire	Athruithe seasta ar phatrúin athraitheacha aeráide agus aimsire, rud a mbeidh luasanna gaoithe laghdaithe agus sreafaí abhann níos ísle mar thoradh air	Aschur fuinnimh in-athnuaite agus ioncam gaolmhar laghdaithe

Rioscaí agus Deiseanna Aistrithe Aeráide

Ar aon dul leis an TCFD, agus mar ullmhúchán do thuairisciú bliantúil faoin CSRD ó 2025 ar aghaidh, tá ESB ag leanúint le faisnéis a chur ar fáil chun tacú le hinfheisteoirí, iasachtóirí agus frithgheallaithe árachais le measúnú cuí a dhéanamh ar rioscaí ESB a bhaineann leis an athrú aeráide. Sa bhliain 2024, rinne ESB measúnú ar rioscaí agus deiseanna aistrithe a bhaineann leis an aeráid le haghaidh dhá chás aistrithe bunaithe ar lonchas Domhanda Fuinnimh 2024 na Gníomhaireachta Idirnáisiúnta Fuinnimh (IEA-WEO 2024), ceann

amháin bunaithe ar Chás na mBeartas Sonraithe agus an dara ceann bunaithe ar Chás Glan-Nialasachta 2050. Tá an dá chás ag teacht le Plean na hÉireann um Ghníomhú ar son na hAeráide 2024 a oibríonn ar an mbonn go dtiocfaidh laghdú 75% ar astaíochtaí ón earnáil leictreachais faoi 2030.

Le Cás na mBeartas Sonraithe, tugtar cuntas ar bheartais reatha fuinnimh, aeráide agus tionscal gaolmhar atá i bhfeidhm cheana féin nó atá fógartha agus a mhéid a bhfuil forálacha leordhóthanacha lena gcur i bhfeidhm mar bhonn fúthu. Baineann Cás na mBeartas Sonraithe le hardú teochta domhanda 2.4°C faoi dheireadh an chéid. Is cás níos uailmhianaí é Chás Glan-Nialasachta 2050 agus soláthraítear conair leis don earnáil fuinnimh dhomhanda chun astaíochtaí CO₂ glan-nialasacha a bhaint amach faoi 2050 agus tá sé comhsheasmhach le hardú teochta domhanda a theorannú go 1.5°C faoi dheireadh an chéid le sárú teoranta.

Rinneadh measúnú ar rioscaí agus deiseanna aistrithe bunaithe ar ábharthacht airgeadais fhéideartha don tréimhse reatha agus do Chásanna na mBeartas Sonraithe agus Ghlan-Nialasacht 2050 araon ar feadh dhá thréimhse ama (2030 agus 2050). Sonraítear sa tábla thíos na rioscaí agus na deiseanna is ábhartha a d'fhéadfadh a bheith ann do ESB.

Saghas	Catagóir	Riosca/Deis	Tionchar Féideartha	Reatha	Beartais Shonraithe		Glan-Nialasacht 2050	
				2024	2030	2050	2030	2050
Rioscaí Aistrithe	Beartas	Luas an athraithe rialála	Moill féideartha ar bheartais fuinnimh in-athnuaite agus dícharbónaithe; sainorduithe maidir le táirgí agus seirbhísí atá ann cheana agus rialáil a dhéanamh orthu	Suntasach	Suntasach	Suntasach	Suntasach	Criticiúil
	Beartas	Comhlíonadh maidir leis an mbeartas inbhuanaitheachta agus nochtadh rialála	Méadú féideartha ar chostais chun oibleagáidí inbhuanaitheachta a chomhlíonadh agus cailliúint luach na sócmhainní giniúna gáis atá ann cheana mar gheall ar nochtadh rialála	Suntasach	Suntasach	Suntasach	Suntasach	Criticiúil
	Teicneolaíocht	Luas na forbartha agus cur in úsáid teicneolaíochta	Moill féideartha ar chóras nua fuinnimh ísealcharbóin a chur in úsáid, lena n-áirítear bonneagar gréasáin	Faisnéise-ach	Suntasach	Criticiúil	Criticiúil	Criticiúil
	Margadh	Luaineacht sa slabhra soláthair	Costais mhéadaithe agus infhaighteacht laghdaithe amhábhbar agus seirbhísí	Suntasach	Suntasach	Suntasach	Criticiúil	Criticiúil
Deiseanna Aistrithe	Táirgí agus Seirbhísí	Forbairt agus leathnú táirgí agus seirbhísí nua chun tacú le leictriú méadaithe	Éileamh méadaithe ar leictriú (téamh agus iompar), bonneagar luchtaithe feithiclí leictreacha, agus seirbhísí táirgthe agus tomhaltais tomhaltóirí	Táb-hachtach	Suntasach	Criticiúil	Criticiúil	Criticiúil
	Beartas / Teicneolaíocht	Infheistíocht agus forbairt córais fuinnimh ísealcharbóin nua	Níos mó deiseanna infheistíochta i seirbhísí giniúna, stórála agus líonra	Suntasach	Criticiúil	Criticiúil	Criticiúil	Criticiúil

An Timpeallacht agus Inbhuanaitheacht (ar lean)

4. Méadracht agus Spriocanna
Astaíochtaí Gás Ceaptha Teasa (GCT) ESB

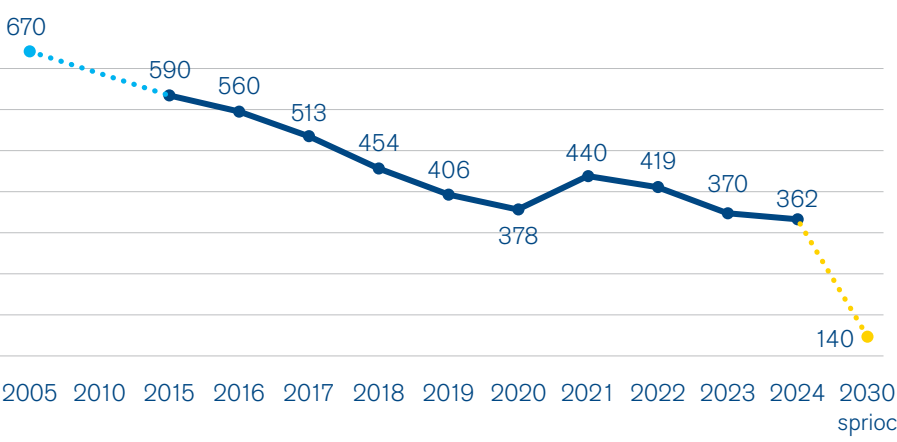
Tá sprioc ESB maidir le hastaíochtaí aeráidneodracha faoi 2040 mínithe faoi Straitéis ar leathanach 14.

Sa bhliain 2005, nuair a bunaíodh córas trádála astaíochtaí an ae (eu ets), níor tuairiscíodh ach astaíochtaí a bhaineann le hastaíochtaí giniúna dírí (c.14.6mtco₂e). tá na hastaíochtaí seo laghdaithe 65% (c.9.5mtco₂e) go 5.1mtco₂e sa bhliain 2024.

Sa bhliain 2023, chuir ESB réamhaisnéis GCT san áireamh i bpróiseas a Phlean Gnó Comhtháite (IBP) cúig bliana den chéad uair. Shocraigh an Bord sprioc inmheánach uaillmhianach chun astaíochtaí iomlána GCT Ghrúpa ESB a laghdú 44% faoin mbliain 2028 (i gcomparáid le leibhéal 2022) agus tá réamh-mheastacháin GCT le haghaidh astaíochtaí phlean gnó nuashonraithe 2024 thar an tréimhse 2025-2029 comhsheasmhach le baint amach na sprice sin.

Déine Giniúna Carbóin ESB g/kWh
Tá dul chun cinn suntasach déanta maidir le déine carbóin na giniúna a laghdú, agus laghdaigh déine carbóin ESB ó ghiniúint leictreachais tuilleadh go 362g CO₂e/kWh sa bhliain 2024. Is féidir é sin a chur i gcomparáid le leibhéal déine carbóin de 670g CO₂e/kWh sa bhliain 2005. Is é sprioc ESB le haghaidh 2030 140g CO₂e/kWh mar atá léirithe ar leathanach 15.

Déine Giniúna Carbóin ESB g/kWh*

Spriocanna agus Fíorú

Tuairiscíonn ESB astaíochtaí bunaithe ar mhodheolaíocht an Phrótacail GHG. Déantar astaíochtaí Scóip 1, 2 agus 3 a fhíorú go neamhspleách agus a thuairisciú go bliantúil. Tá astaíochtaí giniúna ESB fíoraithe faoi EU ATS agus UK ETS agus curtha ar fáil don údarás cosanta comhshaoil ábhartha gach bliain. Chomh maith leis sin, déantar gach astaíocht eile de Scóip 1, 2 agus 3 a fhíorú de réir ISO14064-03.

Ó 2011 i leith, tá faisnéis chomhshaoil agus inbhuanaitheachta atá ailínithe le caighdeáin an Tionscnaimh Tuairiscithe Dhomhanda (GRI) á nochtadh ag ESB gach bliain ar bhonn deonach. Dearbhaítear ailíniú le caighdeáin GRI ar bhonn neamhspleách.

Le CSRD, athrófar an gá atá le tuarascáil inbhuanaitheachta neamhspleách chomh maith lena luach. Idir an dá linn sula dtuairisceoidh ESB faoin CSRD (ón mbliain dar críoch Nollaig 2025), le linn 2024 sholáthair ESB leagan bunaithe ar shonraí dá thuarascáil inbhuanaitheachta bhliantúil a dhírítear ar Sceideal um Nochtadh Sonraí Inbhuanaitheachta le haghaidh 2023 lena n-áirítear méadracht, innéacs crostagartha GRI agus athbhreithniú seachtrach ar mhaithe le hailíniú GRI. Tá na Nochtaí Sonraí Inbhuanaithe do 2023 ar fáil ar shuíomh gréasáin ESB.

Nochtadh maidir le hAthrú Aeráide CDP
Rinneadh athchóiriú mór ar an CDP (an Tionscadal um Nochtadh Carbóin roimhe seo) ar a n-ardán tuairiscithe agus ar

a gcur chuige scórála le linn timthriall nochta 2024. Scóráil Grúpa ESB A- sa bhliain 2023, rud a chuir feidhmíocht ESB sa chatagóir “Ceannaireacht”, bunaithe ar ghníomhaíocht chomhordaithe a dhéanamh maidir le saincheisteanna aeráide. Tráth an fhoilsithe, bhí scór CDP ESB le haghaidh 2024 fós le tabhairt chun críche, ach foilseofar é ar ár suíomh gréasáin nuair a bheidh sé ar fáil.

Bainistíocht agus Feidhmíocht Fuinnimh
Tá córas bainistíochta fuinnimh grúpa bunaithe ag ESB chun déileáil lena fhoirgnimh agus flít iompair, atá deimhnithe ag caighdeán ISO50001:2018. In R4 2024, rinneadh iniúchadh faireachais ar an gcóras ar éirigh go maith leis, agus coinníodh a ndeimhnithe. Tá ESB agus comhlachtaí poiblí eile faoi réir spriocanna laghdaithe fuinnimh faoi thrasuí Threoir SI426/2014 an AE maidir le hÉifeachtúlacht Fuinnimh, agus i leasuithe, i ndáil le spriocanna 2030, sonraítear feabhas 50% breise ar éifeachtúlacht fuinnimh agus laghdú 51% ar astaíochtaí carbóin absalóideacha atá luaite le húsáid fuinnimh oibríochtúil. Tá feidhmíocht fuinnimh ESB ag feabhsú go leanúnach, agus tuairiscíodh laghdú carnach fuinnimh de 56% i gcomparáid leis an bhfeidhmíocht bhonnlíne a thuairiscigh Údarás Fuinneamh Inmharthana na hÉireann (SEAI). Úsáidfear an córas bainistíochta fuinnimh chun tacú le tuilleadh coigiltis agus feabhsuithe feidhmíochta a chabhróidh le spriocanna fuinnimh agus carbóin 2030 a chomhlíonadh.

Tá eolas maidir leis an bhfuinneamh a bhaineann leis na gnéithe seo a leanas le fáil sna táblaí thíos: (i) ionchuir bhreosla i nginiúint theirmeach (bunaithe ar an bhfoinse) agus (ii) úsáid fuinnimh oibríochtúil tuairiscithe do SEAI faoi SI426/2014.

Ídiú Oibríochtúil Fuinnimh
Giniúint Theirmeach bunaithe ar an bhFoinse Fuinnimh (GWh)*

	2024 (GWh)	2023 (GWh)	2022 (GWh)
Gual	1,867	3,659	6,561
Gás Nádúrtha	19,529	18,168	22,268
Ola	1,589	588	1,638

* Tuairiscítear sonraí ionchur breosla giniúna teirmí don bhliain reatha. 2024 bunaithe ar shonraí atá fíoraithe go sealadach.

Fuinneamh Oibríochtúil (Príomhchoibhéis Fuinnimh (PEE) in kWh)**

	2023 (kWh PEE)	2022 (kWh PEE)	2021 (kWh PEE)
Leictreachas	36,991,956	40,097,212	38,215,335
Teirmeach	2,512,705	2,701,927	2,202,356
Iompar	50,468,111	50,703,775	51,906,413

Táscaire Feidhmíochta Fuinnimh (EnPI)**

	2023	2022	2021
kWh/Fostaí CL	13,463	15,150	15,467
% feabhas i gcomparáid leis an mbonnlíne fuinnimh	55.7%	50.2%	49.2%

** Tuairiscítear Ídiú Oibríochtúil Fuinnimh do SEAI faoi rialacháin éifeachtúlachta fuinnimh na hearnála poiblí (SI426/2014). I sonraí ídithe 2023, tugtar léargas ar thimthriall tuairiscithe 2024 SEAI.

* Tá aschur na dtionscadal comhfhiontair san áireamh sna ríomhanna déine carbóin bunaithe ar scairshealbhú ESB san eintiteas ábhartha. 2024 bunaithe ar shonraí atá fíoraithe go sealadach.

Daoine

Straitéis Daoine ESB:

An cultúr agus an cumas a theastaíonn d'fheidhmíocht leanúnach a chumasú, áit ar féidir le gach duine cur leis na hiarrachtaí a bheith aeráidneodrach faoi 2040.

Tá Straitéis Daoine ESB deartha chun na daoine a theastaíonn uainn chun straitéis uailmhianach glan-nialasachta ESB a bhaint amach a mhealladh, a fhorbairt agus a choinneáil. Forbraíonn na tosaíochtaí agus na tionscnaimh faoin ocht sprioc dár Straitéis Daoine mar fhreagairt ar riachtanais ghnó atá ag athrú, ar an timpeallacht sheachtrach agus ar ghuth na bhfostaithe. Tá cur síos déanta thíos ar na príomhréimsí fócais sa bhliain 2024 do roinnt díobh sin.

Straitéis Daoine ESB – Bloic Thógála

Athrú Inbhuanaithe	Príomh-athrú Inbhuanaithe		
Cumas, Ceannaireacht, Tallann	Fás Cumais agus Forbairt	Ceannaireacht Reatha agus Amach Anseo	Tairiscint An-Lái
Ár gCultúr a Neartú	Cultúr Bunaithe ar Luach		Éagsúlacht, Cothromas agus Ionchuimsiú
Na Rudaí Bunúsacha a Dhéanamh go hiontach	Máistreacht a fháil ar na Bunphrionsabail		
	Freagrach ó thaobh Sábháilteachta, Sláinte agus na Timpeallachta de		

‘Ag ESB, tá ár rath fréamhaithe i ndaoine agus is é tallann agus iompar ár ndaoine a dhealaíonn as an gcuid eile muid. Trí thallann a chothú agus a fhorbairt in ESB i dtimpeallacht oibre atá comhbhách, cuimsitheach agus sábháilte, forbraímid agus oiriúnaímid chun todhchaí níos gile a chruthú dár ndaoine, dár gcustaiméirí agus dár bpobail.’

Sinéad Kilkelly
Stiúrthóir Feidhmiúcháin,
Daoine agus Inbhuanaitheacht

Athrú ó Bhonn Inbhuanaithe a Éascú: Trí oibriú le chéile agus daoine a chur i gcroílár ár gcinntí, athrófar ó bhonn muid agus beidh sé de chumhacht againn obair iontach a dhéanamh ar bhealaí nua agus inbhuanaithe

Tá an dóigh a n-oibríonn ESB a athrú ó bhonn rithábhachtach de réir mar a mhéadófar an eagraíocht chun a sprioc um ghlan-nialasacht a bhaint amach. Teastaíonn cur chuige nuálach ina leith, a thógfaidh ar láidreachtaí agus a threiseoidh teicneolaíochtaí nua. Tá gach cuid de ghnólacht ESB á n-athrú ó bhonn, agus tá siad ag díriú ar eispéireas chustaiméara agus na bhfostaithe, lena chinntiú go bhfuil ESB réidh do na dúshláin atá romhainn. Tá a athrú ó bhonn féin á dhéanamh ar fheidhm na nDaoine in ESB lena chinntiú go bhfuil sí ag cur ar chumas an ghnólachta glan-nialasacht a bhaint amach faoi 2040 trí Acmhainní Daonna atá lúfar, éifeachtach agus freagrúil.

Tairiscint An-Láidir: Tairiscint an-láidir agus atá dírithe ar an todhchaí a bheachtú agus a chur in iúl, atá nasctha le cuspóir agus luachanna ESB, chun ár ndaoine a tharraingt isteach

Tá ‘An Gealltanas dár nDaoine’ (tairiscint luacha fostaithe ESB) bunaithe ar luachanna ESB agus ar thimpeallacht dhearfach sholúbtha a chruthú ina mothaíonn gach duine sábháilte, cumasaithe agus ar a suaimhneas go hiomlán.

Tairgeann ESB pacáiste luaíochtaí iomaíoch mar aon sochair agus tacaíochtaí cuimsitheacha d'fhostaithe lena n-áirítear tionscnaimh sláinte, folláine agus éagsúlachta, tacaíochtaí teaghlaigh agus socrúithe oibre solúbtha. Feidhmíonn ESB samhail oibre cumaisc d'fhostaithe oifige, agus soláthraítear léi solúbthacht chun an chothromaíocht cheart a fháil idir obair ar an láthair agus obair fhíorúil (cianobair) atá bunaithe ar ionchais agus ar mhuinín seachas ar chur chuige sainordaithe. Táimid tiomanta do chonair ghairme mar aon le tacaíochtaí d'fhorbairt leanúnach agus bítear ag súil leis go mbeidh plean forbartha ag gach fostaí.

Tá ESB airdeallach ar na saincheistean a bhfuil spéis ag ár bhfostaithe iontu agus soláthraímid deiseanna chun obair dheonach a dhéanamh agus cuirimid ranníocaíochtaí flaithiúla ar fáil do charthanachtaí.

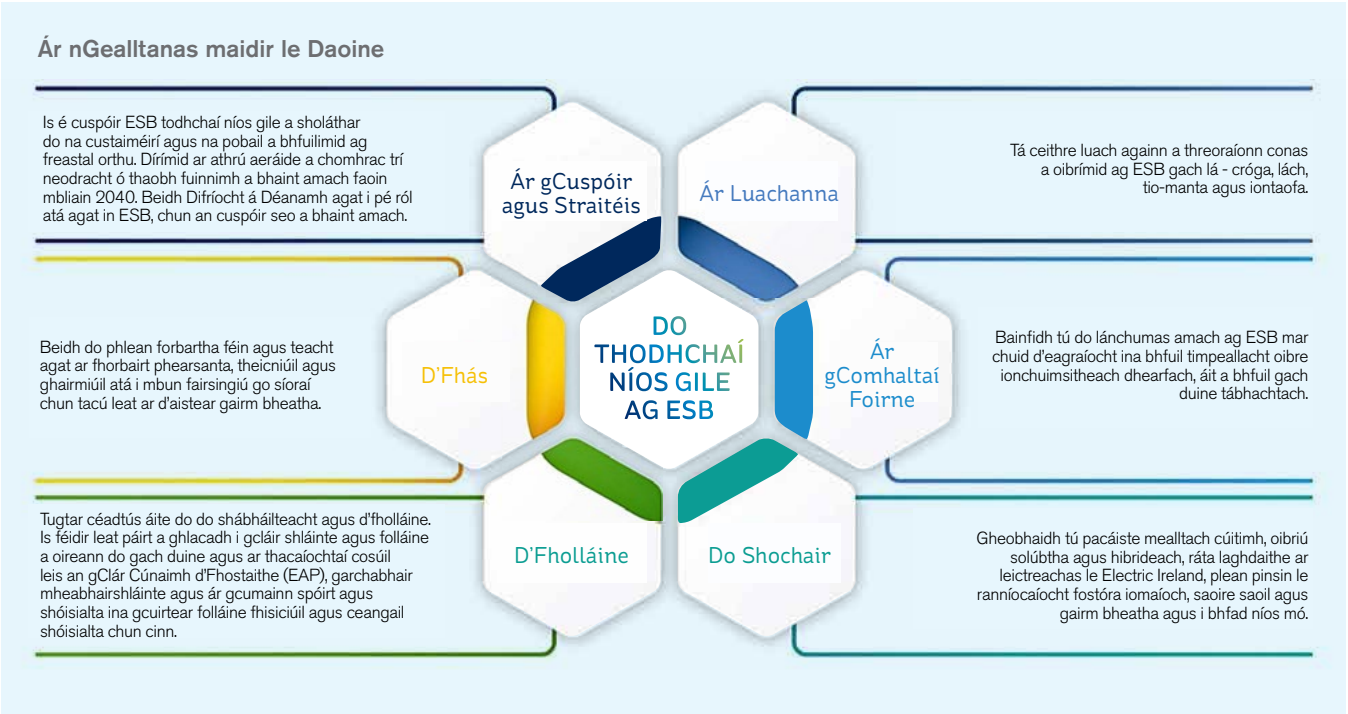
Féachann ESB le tuiscint a fháil ar conas a bhraitheann daoine faoin saol ag ESB trí rannpháirtíocht dhá bhealach, fócasghrúpaí agus suirbhéanna fostaithe “Ár nGuth”. Cabhraíonn sé sin le bonn eolais a chur faoin dóigh is féidir le ESB eispéireas a fhostaithe a fheabhsú ár nGealltanas dár nDaoine a fhíorú. Is é 7.6/10 an scór rannpháirtíochta fostaithe do 2024, treocht leanúnach aníos ar na blianta roimhe sin.

Is fostóirí comhdheiseanna é ESB agus urramaíonn sé ceart gach fostaí teagmháil a dhéanamh le agus a bheith ina c(h)omhalta de Cheardchumann. Tá ESB airdeallach air agus glacann sé páirt i gcómhargáil le roinnt Ceardchumann creidiúnaithe (Grúpa Cumann ESB). Mar chuid de nósanna imeachta casaoide inmheánacha, úsáidtear Comhairle Thionsclaíoch a bhfuil ionadaithe ón bhfoireann bainistíochta agus fostaithe páirteach ann, agus tá sé faoi chathaoirleacht cathaoirleach neamhspleách seachtrach. Mar chuid de thimthriall pá ESB, thángthas ar chomhaontú pá trí bliana le thart ar 6,200 fostaí, éifeachtach ón 1 Eanáir 2025.

Ár gCultúr Luachbhunaithe a Threisiú: Ár ndaoine a nascadh le cuspóir, straitéis, luachanna agus iompar ESB, á gcur i gcroílár an dóigh a n-oibrímid agus a mbímid rannpháirteach le chéile

Tá ceithre luach ESB, bheith misniúil, comhbhách, spreagtha agus iontaofa, mar bhonn faoin mbealach a n-oibrímid agus faoi na cinntí a dhéanaimid maidir le seachadadh dár gcustaiméirí agus dár bpobail. Sa bhliain 2024, d'fhorbair ESB creat cultúir nua, lena n-aithnítear an gá gur cheart a bheith toiliúil faoin gcultúr agus treoir shoiléir a leagan síos maidir leis an iompar, atá fréamhaithe inár luachanna, a chothóidh agus a neartóidh cultúr láidir ESB don todhchaí. Forbraíodh an creat i gcomhar le daoine agus foirne ar fud na heagraíochta, i gcomhthéacs an athraithe chasta ó bhonn atá ar bun in ESB agus an timpeallacht sheachtrach atá ag athrú ina bhfuil ESB ag feidhmiú á cur san áireamh.

Leagtar amach sa chreat cúig iompar tosaíochta, lena méadaítear ceithre luach ESB agus lena socraítear an caighdeán maidir leis an dóigh a n-oibrímid agus a bhfreastalaímid ar chustaiméirí agus ar phobail ESB. Tacóidh sé sin le cur chuige comhtháite maidir le hathrú cultúir ar fud na heagraíochta, rud a thacóidh leis an straitéis um ghlan-nialasachta a bhaint amach.

Daoine (ar lean)

Cuireadh tús le leabú an iompair cultúir sa bhliain 2024 nuair a seoladh clár ar a dtugtar “Leading through our Values” atá á rolladh amach do gach duine den 1,400 bainisteoir in ESB. Leis an gclár sin, forbraítear bunscileanna ceannaireachta amhail scéalaíocht, rud a neartaíonn an tuiscint ar an dóigh a gcruthaítear cultúr leis an iompar le haghaidh feidhmíocht mharthanach, ina mothaíonn gach duine go bhfuil meas air nó uirthi, go dtacaítear leis nó léi agus go bhfuil sé nó sí cumhachtaithe lena d(h)ícheall a dhéanamh. Sa bhliain 2025, leanfaidh ESB leis an gcreat cultúir a leabú ar fud na heagraíochta, lena n-áirítear trínár bpróisis daoine, rud a chinnteoidh go nascaimid gach duine le cuspóir, straitéis uailmhianach agus luachanna ESB.

Scileanna agus Cumais a Fhás agus a Fhorbairt: Cur chuige inbhuanaithe dírithe ar an todhchaí maidir le príomhlucht oibre agus cumas agus inniúlacht eagraíochtúil a fhorbairt Seachadtar Straitéis Daoine ESB tríd an gCreat Bainistíochta Tallainne chun buíonn tallainne ardfeidhmíochta a mhealladh, a fhorbairt agus a choinneáil. Tá ESB tiomanta d'fhorbairt phearsanta agus ghairmiúil na bhfostaithe go léir agus déanann sé pleananna forbartha agus cláir foghlama na cuideachta a fheabhsú go leanúnach chun tacú le fás leanúnach agus forbairt scileanna inbhuanaithe. Is féidir le fostaithe fás agus déanamh go maith le rochtain ar fhorbairt leanúnach scileanna, ar chláir chóitseála

agus mheantóireachta, ar chláir ghorlainne nuálaíochta, ar uainíocht agus ar mhaoiniú le haghaidh forbairt ghairmiúil, i measc tionscnamh eile. Leanfaidh ESB le cumas ceannaireachtaa fhorbairt ar gach leibhéal ar fud na heagraíochta.

Agus an tábhacht a bhaineann le stíl chóitseála na ceannaireachta le haghaidh feidhmíocht agus forbairt phearsanta á haithint, tá infheistíocht á déanamh ag ESB ó 2020 i gclár cuimsitheach inmheánach oiliúna agus meantóireachta. Tá 225 cóitseálaí agus meantóir oilte ar fud na cuideachta anois. Aithníodh tionchar an chláir le linn 2024 nuair a fuair ESB an Gradam um Chóitseáil Dhomhanda 2023 ón gComhairle Eorpach Meantóireachta agus Cóitseála (EMCC).

Tá Clár larchéime ESB ina phríomhchuid de Straitéis Luathghairme ESB an buíonn tallainne amach anseo a fhorbairt. Sa bhliain 2024, chuir ESB fáilte roimh líon gan fasach de chéimithe (104) thar réimsí disciplíní. Earcaíonn ESB thart ar 130 printíseach gach bliain freisin, lena n-áirítear thart ar 100 ar Chlár Printíseachta ESB Networks. Díríonn ESB freisin ar bhealaí chun daoine óga a spreagadh isteach in ETIM. Is é ESB urraitheoir náisiúnta Science Blast a shroich breis agus 16,825 leanbh bunscoile ó 412 scoil ar fud na hÉireann sa bhliain 2024.

Éagsúlacht, Cothromas agus Ionchuimsitheacht (DEI) a chothú Is é sprioc straitéiseach DEI ESB lucht oibre a éiríonn níos éagsúlaí i gcónaí a

fhorbairt agus a choinneáil, lena mbeidh comhionannas deiseanna agus cultúr lúfar cuimsithe agus muintearais ionas gur féidir linn difríocht a dhéanamh le chéile agus todhchaí glan níos gile a bhaint amach do chách.

Tá DEI ina riachtanas gnó do ESB. Cé go bhfuil spriocanna sonracha leagtha síos ag ESB maidir le hinscne agus le fostú daoine faoi mhíchumas, is é ár straitéis gach gné d'éagsúlacht lucht oibre ESB a mhéadú.

Tá sprioc de 30% de mhná sa lucht oibre faoi 2025 leagtha síos ag ESB. Chomh maith leis sin, tá gealltanas tugtha ag ESB do sprioc na hearnála poiblí - gur fostaithe faoi mhíchumas iad 4.5% de na fostaithe faoin mbliain 2024, figiúr a mhéadóidh go dtí 6% faoin mbliain 2025. Trí shonraí maidir leis an mBearna Phá idir na hInscní (GPG) a fhoilsiú cabhraítear leis an mbéim atá á leagan ag ESB ar éagsúlacht agus cothromas a mhéadú a threisiú, agus tacú le háit oibre atá oscailte agus ionchuimsitheach. Tá eolas maidir leis an méadracht reatha éagsúlachta agus GPG do Ghrúpa ESB le fáil sa tábla thall agus áirítear ar na buaicphointí:

- Is é meán GPG ESB do 2024 ná 11%, toradh cosúil le blianta roimhe sin, cé gur méadú 0.4% é i gcomparáid le 2023. Nuair nach gcuirtear ragobair agus liúntais shonracha róil san áireamh, laghdaíonn an GPG go dtí 3.0%. Is é 0.3% atá sa GPG airmheánach.
- Is é an príomhspreagadh GPG in ESB ionadaíocht níos ísle na mban sna róil ETIM (teicneoirí líonra go háirithe), áit a bhfuil go leor ról lena mbaineann ragobair

agus liúntais a bhaineann go sonrach leis an ról i bhfeidhm mar gheall ar chineál na hoibre. Sa bhliain 2024, bhí tionchar diúltach ag an méadú ar líon agus ar scála na dteagmhás a bhain le stoirmeacha móra ar an GPG. D'fhág na teagmhais seo go raibh costais bhreise ragoibre ann a bhain le hathchóiriú an tsoláthair leictreachais, ar obair í a chríochnaigh lucht oibre fireannach de chuid ESB Networks den chuid ba mhó.

Tá ionadaíocht ag líon níos ísle ban ar fud ESB (27%), cé go bhfuil an líon sin ag méadú le himeacht ama. Chun GPG a laghdú tuilleadh agus ionadaíocht a mhéadú, díríonn ESB go sonrach ar níos mó ban a mhealladh chuig printíseachtaí leictreacha agus ceardaíochta eile, cláir iarchéime, róil innealtóireachta, teicneolaíochta agus róil eile ETIM. Tuigeann ESB ionas gur féidir é sin a bhaint amach nach mór dó a chláir féin a chur chun cinn agus iarracht náisiúnta chomhbheartaithe a dhéanamh freisin ar an leibhéal bunscoile, meánscoile agus tríú leibhéal chun níos mó ban a spreagadh chun tairbhe a bhaint as na deiseanna agus gairmeacha atá ar fáil in ETIM.

- Baineann réimse leathan tionscnamh le Straitéis DEI ESB lena n-áirítear:
- A chinntiú go meallfar tallann éagsúil trí athbhreithniú a dhéanamh ar bheartais agus ar chleachtais earcaíochta agus trí thairbhe a bhaint as comhpháirtíochtaí reatha agus nua cosúil le OpenDoors, Gnó sa Phobal (BITC), ASIAM agus AHEAD.
 - 'Prionsabal an Ionchuimsithe' a thabhairt isteach maidir le hionadaíocht ag céim an agallaimh: 40% de mhná, 40% d'fhir, 20% d'inscne ar bith. Baineann an prionsabal sin le próisis inmheánacha agus sheachtracha earcaíochta agus dul chun cinn.
 - Críochnaíodh treoirhionscnamh forbartha gairme, arna dhearadh ag mná, do mhná. Is é an aidhm atá leis an gclár ‘Conairí Ratha’ tacú le mná a mbranda pearsanta féin a fhorbairt, mar chuid dá bhforbairt phearsanta féin agus díriú ar a ngairmeacha in ESB. Beidh an clár ar fáil do na mná go léir faoi bhun na hardbhainistíochta sa bhliain 2025.
 - Leanann ceithre Ghrúpa Acmhainní Fostaithe ESB - BeMe@ESB LGBT+, inscne, inrochtaineacht, agus cultúr, éagsúlacht agus eitheachas - de bheith ag cur tionscnamh i bhfeidhm agus de bheith ag cur le Straitéis DEI ESB.
 - Tá an leibhéal creidiúnaithe cré-umha is airde d'aibíocht DEI bronnta ar ESB ag lonad na hÉireann um Éagsúlacht agus tá sé ag cur isteach ar chreidiúnú airgid sa bhliain 2025.

Tuairiscíú GPG

	Poblacht na hÉireann (tá ragobair san áireamh) ¹		Poblacht na hÉireann (níl ragobair san áireamh) ¹		NIE Networks ²		So Energy ³	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
GPG meánach	11.0%	10.6%	3.0%	2.6%	6.2%	8.8%	14.5%	23.2%
GPG airmheánach	10.6%	10.3%	0.3%	0.2%	1.2%	10.3%	0.3%	0.0%

- Fianaise ar cheanglais Acht um Fhaisnéis faoin mBearna Phá idir na hInscní, 2021 (agus clúdaítear an tréimhse thuairiscithe 12 mhí dar críoch an 30 Meitheamh 2024). Tá tuarascáil GPG iomlán ESB le fáil ar shuíomh gréasáin ESB.
- Ainneoin go bhfuil ceanglais GPG na Ríochta Aontaithe i bhfeidhm ó 2017, níl aon cheanglas dlí ann i dTuaisceart na hÉireann chun tuairiscíú a dhéanamh maidir leis seo. Tá ríomhanna bunaithe ar shonraí tuarastail (bunphá) a chlúdaíonn an tréimhse thuairiscithe 12 mhí dar críoch an 5 Aibreán 2024. Le cois an eolais thuasluaite, tá an bónas GPG meánach cothrom le 11.4% (2023: 16.3%) agus tá an bónas GPG airmheánach cothrom le -7.09% (2023: 9.4%).
- Fianaise ar cheanglais Rialacháin na Gníomhaíochta Comhionannais (Faisnéis faoin mBearna Phá idir na hInscní), 2017 (agus clúdaítear an tréimhse thuairiscithe 12 mhí dar críoch an 5 Aibreán 2024). Le cois an eolais thuasluaite, tá an bónas GPG meánach cothrom le 22% (2023: 19.8%) agus tá an bónas GPG airmheánach cothrom le 16% (2023: 2.2%).

Tabhair faoi deara: Níl tuairiscíú GPG le haghaidh fostaithe eile ESB sa Ríocht Aontaithe (i.e. seachas NIE Networks agus So Energy) críochnaithe faoi láthair de bhíri nach gcomhlíonann ESB an tairseach de 250 fostaí ar an dáta samplach.

Tuairiscíú eile

	Poblacht na hÉireann		NIE Networks		So Energy	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Mná	27% ¹	27%	21% ³	20%	39% ⁴	38% ⁴
Mná ar Baill den Fhoireann Bainistíochta Shinsearach iad	35% ¹	33%	39% ³	38%	31% ⁴	21% ⁴
Fostaithe atá faoi mhíchumas	6% ²	4%	Níl ar fáil		6% ⁵	4%

- Bunaithe ar an líon fostaithe iarbhrí ar dháta tuairiscithe samplach GPG, an 30 Meitheamh 2024. San áireamh san fhoireann bainistíochta shinsearach tá gach fostaí baineann atá ceaptha ag bandaí pá leibhéal sinsearach ESB.
- Ag teacht leis an Acht um Míchumas, 2005, áirítear leis sin fostaithe a bhfuil sriantacht shubstaintiúil (sofheicthe agus neamhfholllasach aron) ar a gcumas chun tabhairt faoi ghairm, gnó nó slí bheatha nó páirt a ghlacadh i saol sóisialta nó cultúrtha mar gheall ar mhallachar marthanach coirp, céadfach, meabhairshláinte nó intleachta. Bunaithe ar an líon iarbhrí daoine amhail an 31 Nollaig 2024. Tá na torthaí bunaithe ar shuirbhé a d'fhreagair fostaithe go deonach agus bhí an ráta freagartha cothrom le 35% (2023: 38%). Tá na figiúirí slánaithe suas ó 5.7% agus 3.8% faoi seach.
- Bunaithe ar an líon fostaithe iarbhrí ar dháta tuairiscithe samplach GPG, an 5 Aibreán 2024. Cuimsítear sa lucht ardbhainistíochta gach bean atá i mbun ról atá rangaithe mar ról bainisteora shinsearaigh agus níl an fhoireann feidhmiúcháin san áireamh.
- Bunaithe ar an líon fostaithe iarbhrí ar dháta tuairiscithe samplach GPG, an 5 Aibreán 2024. Is éard atá i gceist leis an lucht ardbhainistíochta gach bean ata fostaithe ar leibhéal SLT-1 (Foireann Ceannaireachta Sinsearaí) Athshonraíodh comparáidí 2023 chun comhsheasmhacht le cur i láthair na bliana reatha a chinntiú.
- Bunaithe ar fhostaithe a chuir in iúl go bhfuil siad faoi mhíchumas.

- Tá Clár Oiliúna do Dhaoine faoi Mhíchumas á chur ar fáil trínár gcomhpháirtíocht sheanbhunaithe ESB le Clár Toilteanach, Cumasach agus Meantóireachta AHEAD do chéimithe faoi mhíchumas. Ó bunaíodh an Clár, ghlac os cionn 170 duine páirt sa chlár sé mhí in ESB.
- Rolladh amach leanúnach Chlár Aistrithe Tuismitheoireachta ESB – clár fianaisebhunaithe, duaisbhuaiteach, oiliúintbhunaithe chun tacú le haistrithe rathúla gach tuismitheoir nua, is cuma cén cineál aistir tuismitheoireachta a bhí acu.
- Chuir ESB tús le dhá chomhpháirtíocht nua trí bliana sa bhliain 2024 tríd an Chiste tionchair shóisialta Energy for Generations dá chuid. Tá an chéad chomhpháirtíocht le BITC a

thacaíonn leis an gclár EPIC, atá deartha chun tacú le cuardaitheoirí poist imirceacha fostaíocht shlán a fháil. Tá an dara comhpháirtíocht le hOllscoil Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath a thacaíonn le TrailblazHER, clár atá deartha chun tionscnaimh chun comhionannas inscne a chur chun cinn do mhná a fhorbairt agus a leabú. Tá tuilleadh sonraí ar fáil sa roinn Pobal ar leathanach 80.

Dícheall Cuí um Chearta an Duine Tá ESB i mbun Próiseas foirmiúil maidir le Dhícheall Cuí um Chearta an Duine a bhunú atá ag teacht le Treoirphrionsabail na Náisiún Aontaithe agus le Treoirlínte an ECFE. Déanfar Próiseas maidir le Dícheall Cuí a leabú sa ghnólacht sa bhliain 2025. Féach an rannóg Cearta an Duine ar leathanach 82 le haghaidh tuilleadh eolais.

Creat Cultúir ESB

Sláinte, Sábháilteacht agus Folláine

Léargas Ginearálta

Tá Bord, foireann bainistíochta agus fostaithe Bhord ESB tiomanta do shláinte agus sábháilteacht fostaithe, custaiméirí, conraitheoirí agus daoine a bhfuil ESB ag freastal orthu a chosaint; cuirtear a sábháilteacht san áireamh ar dtús nuair a bhíonn gníomhartha agus gníomhaíochtaí gnó á gcur i gcrích. Creideann ESB gur féidir gach próiseas oibríochtúil a dheardh agus a fheidhmiú ar bhealach sábháilte. Tá an tuiscint seo mar bhonn leis an gcur chuige maidir le sábháilteacht i ngach gníomhaíocht gnó agus á treisiú trí cheannaireacht láidir agus infheicthe ar fud ESB.

Is ar an bPríomhfheidhmeannach atá an fheagracht fhoriomlán as sláinte, sábháilteacht agus folláine in ESB a bhainistiú. Sonraítear i Ráiteas Sábháilteachta Ghrúpa ESB an beartas foriomlán agus na socruithe ginearálta chun sláinte, sábháilteacht agus folláine gach fostaí a chinntiú. Comhroinntear feagracht fheidhmiúil leis an mbainistíocht shinsearach ar fad, agus, dá réir sin, le gach bainisteoir, maoirseoir, ceannaire foirne agus fostaí. Tacaíonn an Coiste Sábháilteachta, Inbhuanaitheachta agus Cultúir leis an mBord le monatóireacht agus rialachas sláinte, sábháilteachta agus folláine. Tá tuilleadh eolais maidir leis an gCoiste Sábháilteachta, Inbhuanaitheachta agus Cultúir le fáil ar leathanach 129.

Feidhmíocht Sábháilteachta sa bhliain 2024
Úsáideann ESB na Príomhtháscairí Feidhmíochta (PTFanna) seo a leanas chun feidhmíocht sábháilteachta a rianú:

1	Tuairiscíú Éadail Mhaith:	Is éard atá i gceist le hÉadail Mhaith nuair a dhéanann fostaí nó conraitheoir idirghabháil nuair a thugann sé/sí gníomh míshábháilte nó coinníoll míshábháilte faoi deara. Is bealach é seo chun iarracht a dhéanamh teagmhas sábháilteachta a chosc. Tuairiscíodh 11,901 Éadail Mhaith san eagraíocht le linn 2024, figiúr a sháraigh an sprioc PTF.
2	Clabhsúr a chur le himscrúdú P1:	Is éard atá i gceist le teagmhas P1 teagmhas a d'fhéadfadh a bheith ina chúis le gortuithe athraithe saoil. Catagóiríonn ESB gach teagmhas agus neasteagmhas agus leagtar béim ar leith ar theagmhais a bhfuil poitéinseal ard luaite leo a d'fhéadfadh a bheith mar bhonn le torthaí níos tromchúisí. Déantar imscrúdú críochnúil ar gach teagmhas P1. Tuairiscítear sa PTF ar chlabhsúr imscrúdú P1 ar chlabhsúr tráthúil a chur le himscrúduithe. Sáraíodh an sprioc PTF seo ag deireadh 2024 agus ar an meán, cuireadh clabhsúr le 82% de chásanna in am gach mí.
3	Clabhsúr a Chur le Gníomh P1	Go minic, i ndiaidh imscrúdú a dhéanamh ar theagmhas P1, bíonn na torthaí mar bhonn le gníomhartha ceartaitheacha. Rianaíonn an PTF seo clabhsúr tráthúil a chur le gach gníomhaíocht a bhaineann le teagmhais P1. Sáraíodh an sprioc a bhí luaite le clabhsúr a chur le gníomh P1 sa bhliain 2024 agus bhí an meánráta clabhsúir sa mhí cothrom le 86%.
4	Gníomhaíochtaí Ceannaireachta na Foirne Bainistíochta Sinsearaí	Bítear ag súil go léireoidh gach bainisteoir sinsearach in ESB a c(h)eannaireacht sábháilteachta trí ghníomhaíochtaí ceannaireachta a chur i gcrích gach mí. Rianaíonn an PTF seo clabhsúr a chur leis na gníomhaíochtaí seo. Sáraíodh sprioc ghníomhaíochtaí ceannaireachta an lucht ardbhainistíochta ag deireadh 2024 agus baineadh amach meánráta críochnaithe de 82% in aghaidh na míosa.
5	Clabhsúr a Chur le Neamhchomhréireacht Iniúcháireachta	Tá ESB deimhnithe ag Córais Bhainistíochta Sábháilteachta (SMS) sheachtracha. Déantar neamhchomhréireachtaí a bhaineann le hiniúchtaí seachtracha na SMS seo a rianú ag féachaint do chríochnú in ann. Críochnaíodh gach gníomh in am sa bhliain 2024.

Gortuithe is Cúis le hAga Díomhaoin

Is gortuithe ceirde iad Gortuithe is Cúis le hAga Díomhaoin (LTIInna) a bhíonn mar bhonn le lá amháin, ar a laghad, d'asláithreacht ón obair; níl an lá ar tharla an gortú san áireamh. In 2024 bhí an líon LTIInna cothrom le 85 i gcomparáid le 87 in 2023, 61 in 2022 agus 69 sa bhliain 2021. Áirítear leis an bhfigiúr sin fostaithe conraitheora i gcás ina bhfuil ESB ina chliant agus/nó ina fhostóir don obair atá á déanamh. Tá sonraí faoi LTIInna Fostaithe le fáil sna Príomhtháscairí Feidhmíochta ar leathanach 61. Bhí formhór na LTIInna ar dhéine íseal i gcás inar tháinig biseach iomlán ar na daoine díobháilaithe agus inar fhíll siad ar an obair go gasta. Ba iad na cúiseanna is coitianta a bhain le LTIInna láimhseáil agus sciorradh, tuislí agus titim.

Teagmhais lena mbaineann Poitéinseal Ard (P1)

Sa bhliain 2024, taifeadadh 159 teagmhas P1 (2023: 183, 2022: 167 agus 2021: 135). Déanann ESB imscrúdú ar gach teagmhas P1 chun na cúiseanna a shainaithint agus chun nach dtarlódh siad arís. Is iad na guaiseacha is coitianta a mbíonn Teagmhais P1 mar thoradh orthu gléasra, trealamh agus línte lasnairde leictreacha. Tarlaíonn go leor teagmhais mar gheall ar earráid dhaonna freisin.

Tá ESB ag leanúint ar aghaidh ag infheistiú i dtionscnaimh a bhfuil sé mar aidhm leo an riosca gortaithe dá fhostaithe agus conraitheoirí a laghdú.

Sábháilteacht an Phobail

Le linn 2024, lean ESB Networks lena Straitéis um Shábháilteacht an Phobail (2021 – 2025) a chur chun feidhme. Leis an straitéis sin, tugtar isteach cur chuige creata córais bainistíochta i leith shábháilteacht an phobail. Dírítear an straitéis ar rannpháirtíocht agus ar chomhoibriú le príomhghrúpaí ar sainaitníodh go bhfuil siad i mbaol, lena n-áirítear an earnáil feirmeoireachta, an tionscal tógála, na seirbhísí éigeandála agus eolas a roinnt leis an bpobal i gcoitinne maidir leis an riachtanas fanacht sábháilte agus fanacht amach ón líonra leictreachais trí chainéil éagsúla mheán. Bhí seirbhís freagartha éigeandála 24/7/365 ESB Networks ag feidhmiú ar na caighdeáin is airde chun sábháilteacht an phobail a chinntiú. Sa bhliain 2024, rinneadh iniúchadh neamhspleách ar Chlár Bainistíochta um Shábháilteacht an Phobail ESB Networks thar ceann an Choimisiúin um Rialáil Fóntas (CRU) dá ghníomhaíochtaí úinéara sócmhainní tarchurtha, agus níor taifeadadh aon neamhréireacht.

Níor taifeadadh aon bhás sa bhliain 2024 a raibh baint ag baill den phobal leis agus

leis an líonra leictreachais a bhfuil ESB Networks freagrach as, mar a bhí sé le hocht mbliana roimhe sin freisin. Tharla 14 theagmhas, áfach, a bhain le teagmháil leis an líonra ag baill den phobal a raibh turraing leictreach mar thoradh orthu, agus theastaigh cóireáil ospidéil ó shé cinn acu.

I dTuaisceart Éireann, soláthraíodh gnéithe de Chlár Sábháilteachta Poiblí NIE Networks leis an téama “Look Out, Look Up” trí fheachtas fógraíochta teilifíse, teachtaireachtaí raidió, meáin chlóite agus fógraí digiteacha gaolmhara. Dearadh na teachtaireachtaí teilifíse agus raidió chun díriú ar dhéimeagrafaic éagsúil, lena n-áirítear an earnáil talmhaíochta, agus baineadh tairbhe as fógraí sna meáin chlóite i bhfoilseacháin phríomhshrutha agus foilseacháin talmhaíochta shonracha. Cheadaigh an cur chuige seo do NIE Networks a dhá phríomhtheachttaireacht maidir le sábháilteacht talmhaíochta/feirme agus DIY a roinnt le lucht féachana níos airde a bhaint. Sa bhliain 2024, tugadh láithreoireachtaí sábháilteachta freisin do chonraitheoirí ar fud an tionscail lena n-áirítear fónais eile agus a gcomhpháirtithe conarthacha. Rinneadh athnuachan ar an bhfeachtas ‘Fish Safe’ freisin le hábhar físe nua agus nuashonruithe bileoige nua agus cuireadh chun cinn é trí na meáin shóisialta. Cheadaigh an Clár Sábháilteachta Poiblí le haghaidh 2024 do NIE Networks chun teachtaireachtaí sábháilteachta ábhartha a chur ar fáil do leanaí trí chuairteanna scoile agus trí fheastal ar imeachtaí BeeSafe a reáchtálann an Chomhairle. Nuashonraíodh an cur i láthair ‘KidzSafe’ chun níos mó gnéithe físe a ionchorprú chun rannpháirtíocht agus tuiscint níos mó ar theachttaireachtaí sábháilteachta ábhartha NIE a oireann don spriocghrúpa a spreagadh.

Safe and Sound/Safer Together

Is é Safe and Sound clár aistrithe cultúir sábháilteachta agus folláine ESB. Sa bhliain 2024, lean ESB le Safe and Sound a fhorbairt mar chuid dá Acadamh Ceannaireachta, agus ghlac fostaithe páirt i gcláir scileanna ceannaireachta agus forbartha cultúir.

Tá NIE Networks fós ag obair leis an gclár aistrithe cultúir Safer Together ar cuireadh leis trí cheannaireacht láidir agus shofheicthe agus trí shraith feabhsuithe sábháilteachta a fhorbairt ó 2020 i leith. Forbraíodh cumais inmheánacha trí na Cóitseálaithe Sábháilteachta, Cultúir agus Ceannaireachta chun aistear cultúrtha marthanach a chinntiú agus foirne ceannaireachta a chothabháil agus a fhás agus chun tógáil ar an mbonn eolais reatha.

Príomhthionscnaimh agus príomhchláir a cuireadh chun feidhme nó a reáchtáladh ar bhonn leanúnach sa bhliain 2024

- Choinnigh aonaid ghnó a ndeimhniú SMS ag caighdeán ISO45001
- Le hidirghabhálacha sábháilteachta, sláinte agus folláine réamhghníomhacha ‘Éadail Mhaith’, spreagtar gach duine chun feagracht a ghlacadh as sábháilteacht agus folláine ar fud ESB
- Soláthraíonn ionaid Inniúlachta ceannaireacht agus treo chun príomhrioscaí sábháilteachta agus folláine a bhainistiú
- Dul chun cinn leanúnach maidir le feidhmíocht sábháilteachta a fheabhsú trí phríomhthionscadail feabhais a sholáthar
- Déantar príomhrioscaí agus a modhanna bainistíochta a athbhreithniú agus a thuairisciú ar bhonn ráithiúil do Bhainisteoir Riosca an Ghrúpa agus don Choiste Iniúcháireachta agus Riosca
- Leanann an Fhoireann Inniúlachta agus Dearbhaithe de bheith ag cur le gníomhaíochtaí oibre a chlúdaíonn gníomhaíochtaí uile chláir oibre ESB Networks
- Tá maolú riosca feabhsaithe mar thoradh ar bhainistíocht rioscaí a bhaineann le tine, ceimiceáin agus aispeist
- Leantar leis an gClár Athraithe Cultúir a leabú ar fud na heagraíochta
- Leantar le cláir agus tionscnaimh um shábháilteacht ar bhóithre a sholáthar do ghrúpaí agus páirtithe leasmhara atá i mbaol
- Infheistiócht leanúnach i gcláir onghníomhacha sláinte agus folláine

Pobal

Gné lárnach de straitéis inbhuanaitheachta ESB é dul chun cinn a dhéanamh maidir le freagracht shóisialta. Ciallaíonn sé sin a chinntiú go mbeidh tionchar dearfach ag ESB ar na pobail ar a bhfreastalaímid. Ó bunaíodh é in 1927, tá ESB ag tacú le pobail agus le cláir a fheabhsaíonn creat geilleagrach agus sóisialta na hÉireann, ag cabhrú le solas agus fuinneamh a chur ar fáil don phobal a bhfuil sé ag freastal air, agus ag tabhairt deis do dhaoine aonair agus do phobail barr a gcumais a bhaint amach.

Tacaíocht Pobail

Le linn 2024, d'infheistigh ESB €2 mhilliún trína chláir shóisialta a bhfuil sé mar aidhm leo tacú leis an bpobal. Áiríodh leis sin €1 mhilliún ón gCiste Energy for Generations¹, €0.3 milliún trí ElectricAid agus thart ar €1 milliún eile trí Chiste Pobail na bhFeirmeacha Gaoithe.

An Ciste Energy For Generations (EFG)

Is é EFG ciste tabhartas sóisialta ESB, a sholáthraíonn réimse leathan tacaíochtaí thar thionscadail laistigh de phobail ar oileán na hÉireann, agus lena bhfuil buiséad bliantúil de thart ar €1 mhilliún. Sa bhliain 2024, thacaigh an ciste le 62 tionscadal a dhrígh ar thrí théama - Easpa Dídine a Chomhrac, Féinmharú a Chosc, agus Cuimsiú Sóisialta: Rochtain ar Oideachas agus Rochtain ar Fhostaíocht.

Trí EFG, tá tús curtha ag ESB le dhá chomhpháirtíocht straitéiseacha trí bliana nua:

- Tacaíonn EPIC, tionscnamh de chuid Gnó sa Phobal (BITC) Éireann, le himircigh post a fháil in Éirinn. Is clár oiliúna agus oideachais ar líne sé seachtaine saor in aisce é sin a mhúintear i mBéarla. Tá sé mar aidhm leis an gclár cuidiú le daoine a bhfuil bacainní móra orthu ar fhostaíocht, go háirithe iarrthóirí tearmainn, imircigh, agus dídeanaithe chun a gcosa a chur fúthu sa mhargadh fostaíochta, a scileanna a fhorbairt, obair a lorg agus imeascadh i sochaí na hÉireann. Sa bhliain 2024, ghlac thart ar 200 imirceach páirt sa chlár, agus fuair 70% dóibh fostaíocht nó breisoideachas.
- Leabaíonn TrailblazHER, in éineacht le Ollscoile Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath, tionscnaimh lena gcuirtear

comhionannas inscne chun cinn in earnálacha ina bhfuil tearc-ionadaíocht ag mná. Is pobal daoine, pobal eagraíochtaí agus pobal fiontar é a roinneann gealltanais don chomhionannas inscne a chur chun cinn in oideachas ETIM (Eolaíocht, Teicneolaíocht, Innealtóireacht agus Matamaitic) agus san ionad oibre. Tacaíonn an chomhpháirtíocht le Straitéis ESB um Éagsúlacht, Cothromas agus lonchuimsiú, cuspóirí earcaíochta agus naisc chuig colúin reatha infheistíochtaí in ETIM. Cuireann sé líon leathan d'eispéiris ar fáil atá deartha chun scoláirí bainearna a spreagadh sa mheánoideachas agus san oideachas tríú leibhéal, alumnais, agus nuálaithe, ag tacú leo agus iad ag tabhairt faoi na dúshláin ar leith a bhíonn roimh mhná mar chuardaitheoirí poist, mar chruthaitheoirí poist agus mar cheannairí.

Chomh maith leis an méid thuas, soláthraíodh maoiniú ag EFG thar thréimhse na Nollag do charthanais éagsúla, lena n-áirítear Ionad Lae na gCaipisíneach, Brú Naomh Pádraig i Luimneach, Cork Penny Dinners, Focus Ireland agus an ISPC.

Tacaíocht Pobail Idirnáisiúnta

Is comhpháirtí corparáideach bródúil de chiste ceartais shóisialta foirne ESB agus ElectricAid é ESB, carthanais a bhunaigh fostaithe ESB sa bhliain 1987. Sa lá inniu ann, tá ballraíocht de thart ar 2,000 fostaí reatha agus ar scor ag ElectricAid, agus tá tabhartais á soláthar ag ESB ag cóimheas 2:3 suas go dtí uasmhéid de €300,000 gach bliain. Sa bhliain 2024, chuir ElectricAid maoiniú thart ar €942,000 ar fáil do 86 tionscadal laistigh de 37 tír. Bhí gach tionscadal ag díriú go díreach ar cheann amháin nó níos mó de Spriocanna

Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe. Cuireadh maoiniú sa bhreis ar fáil d'fhaoiseamh daonnúil éigeandála. B'ionann an maoiniú iomlán a scaoileadh sa bhliain 2024 agus €992,000 (lena n-áirítear €50,000 chuig BITC Ireland chun tacú le cláir dheonacha, Am Léitheoireachta agus Am Comhairimh). Tá cóip de Thuarascáil Bhliantúil ElectricAid le fáil ar shuíomh gréasáin ElectricAid – www.electricaid.ie.

Obair Dheonach á déanamh ag Fostaithe

Glacann fostaithe ESB páirt in obair dheonach ar go leor bealaí éagsúla, lena n-áirítear bainistiú an Chiste EFG agus ElectricAid, agus páirt a ghlacadh i dtionscnaimh oibre deonaí éagsúla agus imeachtaí tiomsaithe airgid a eagrú. Nuair a chaitheann fostaithe ESB breis is 20 uair an chloig dá gcuid ama i mbun oibre deonaí sa bhliain nó má bhaíonn siad €250 ar a laghad do charthanais cláraithe, is féidir leo iarratas a dhéanamh ar chiste EFG chun deontas luach €250 a fháil don eagraíocht sin, agus deontas luach €500 chun tacú le dídeanaithe.

Oibríonn ESB i gcomhpháirt le 'Gnó sa Phobal' (BITC) i mbunscoileanna agus i meánscoileanna ar fud na hÉireann, agus tugann sé deis d'fhostaithe páirt a ghlacadh sna cláir seo a leanas ar bhonn deonach - Am Léitheoireachta, Am Comhairimh agus Saol Oibre. Is é an aidhm atá ag na cláir sin scileanna litearthachta agus uimhearthachta i mbunscoileanna a fheabhsú agus scoláirí meánscoile a ullmhú don saol oibre. Sa bhliain 2024, chaith 139 fostaí ESB thart ar 3,000 uair an chloig i mbun oibre deonaí ar na tionscnaimh seo agus thacaigh siad le 224 scoláire ar fud na tíre.

Tá roinnt tionscnamh bunaithe ag So Energy, gnó miondíola ESB sa Bhreatain Mhór, chun tacú le hobair dheonach a bheith á déanamh ag fostaithe freisin. Tacaíonn So Energy le fostaithe ar mian leo fuil a thabhairt le linn uaireanta oibre faoi dhó sa bhliain faoin gclár Giving Blood. Chomh maith leis sin, meaitseálfaidh So Energy tabhartais fostaithe idir £50 agus £2,000 suas go dtí tabhartas bliantúil uasta de £6,000 faoin gclár So Charitable. Chomh maith leis sin, faoin gclár So Giving, tairgeann So Energy trí lá íochta sa bhliain

do gach fostaí chun obair dheonach a dhéanamh le carthanais, agus leagtar béim ar leith ar charthanais chomhshaoil. Sa bhliain 2024, d'óstáil So Energy 10 n-imeacht daonchairdis agus rinne foirne os cionn 250 uair d'obair dheonach.

Tá NIE Networks ag leanúint ar aghaidh ag feidhmiú mar bhall de BITC ar mhaithe le tacú le go leor dá thionscadail agus tionscnaimh áitiúla. Chomh maith leis sin, tacaíonn BITC le haistear éagsúlachta agus ionchuimsitheachta NIE Networks chomh fada is a bhaineann le heitneacht agus aois. Tá NIE Networks i gcomhpháirtíocht le Disability Action, Autism Northern Ireland (NI) agus Cara Friend tríd an bhFóram Éagsúlachta agus lonchuimsitheachta agus grúpaí acmhainne fostaithe. Tugadh sintiúis don dá charthanacht seo thar ceann na bhfostaithe. Tacaíonn NIE Networks le claint na gcarthanachtaí seo trí raon tionscnamh, agus le Grúpa NOW (fiontar sóisialta atá ag tacú le daoine a bhfuil deacrachtaí foghlama acu agus uathachas orthu) chun oiliúint Just a Minute (JAM) a chur ar fáil d'fhostaithe túsline NIE Networks. Le linn na bliana 2024, bhailigh fostaithe os cionn £10,000 le haghaidh roinnt carthanachtaí áitiúla ar fud Thuaisceart Éireann, mar a ainmníodh ag na fostaithe. Táthar ag tabhairt deis d'fhostaithe tacú le carthanais freisin trí Chiste Carthanais na Foirne agus na bPin-sinéirí, agus chuir NIE Networks £10,000 ar fáil don chiste seo le linn na bliana. Sa bhliain 2024, cuireadh £33,000 ar fáil do charthanais áitiúla ón gciste seo. Trí chomhpháirtíochtaí eile leis an gCumann Ríoga um Chosaint Éan (RSPB) agus Fiadhúlra Uladh, chaith fostaithe roinnt ama i mbun oibre deonaí chun tacú le roinnt tionscnamh timpeallachta áitiúil.

Ciste Pobail na bhFeirmeacha Gaoithe

Feidhmíonn fochuideachtaí feirme ghaoithe ESB in Éirinn, TÉ agus GB. Cuireann Ciste Pobail Feirmeacha Gaoithe ESB os cionn €1 mhilliún ar fáil do phobail atá lonnaithe ina aice lena láithreáin feirmeacha gaoithe chun bonneagar agus seirbhísí a fhorbairt a rachaidh chun tairbhe na bpobal. Is é aidhm ESB infheistíochtaí feirmeacha gaoithe a úsáid chun buntáistí fadtéarmacha sóisialta, geilleagracha agus comhshaoil a chruthú do na pobail a bhfuil sé ag freastal orthu.

Urraíocht

Tá punann ghníomhach urraíochta á bainistiú ag an nGrúpa lena n-áirítear:

ESB Science Blast

Is clár oideachais saor in aisce agus neamhiomaíoch oideachasúil é Bleaist Eolaíochta ESB atá á chur ar fáil ag

Cumann Ríoga Bhaile Átha Cliath, a thugann deis do leanaí bunscoile, idir rang a 3 agus rang a 6 (Poblacht na hÉireann) agus Eochaírchéim 2 (Tuaisceart Éireann), oibriú le chéile mar rang chun scrúdú a dhéanamh ar an eolaíocht a bhaineann le ceist shimplí. Cuireadh torthaí na hoibre seo i láthair ag ceann de thrí imeacht taispeántais i mBaile Átha Cliath, Luimneach agus Béal Feirste. Sa bhliain 2024, rinne 673 aighneacht agus ghlac breis is 16,825 leanbh páirt sa chlár.

Quavers to Quadratics

Is clár nuálach bunaithe ar oideachas é Quavers to Quadratics a scrúdaíonn an trasnú idir saol an cheoil agus na heolaíochta trí shraith de cheardlanna praiticiúla. Curtha ar fáil ag An Ceoláras Náisiúnta, Scoileanna Oideachais Choláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath agus Choláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath, tá sé mar aidhm leis an gclár eolaíocht an cheoil a thabhairt chun beochta i seomraí ranga bunscoile.

Comhpháirtíochtaí Ealaíne

Comhoibríonn ESB le healaíontóirí agus eagraíochtaí ealaíne chun spéis an phobail a dhíriú ar inbhuanaitheacht, athrú aeráide agus aistriú fuinnimh. Sa bhliain 2024, áiríodh leis sin Future Limerick, féile seachtaine a scrúdaigh an ghéarchéim aeráide tríd na healaíne, arna chur i láthair ag Sunday's Child i gcomhpháirtíocht le Lime Tree Belltable. Agus lucht spéise agus ealaíontóirí áitiúla á dtabhairt le chéile chun páirt chruthaitheach a ghlacadh maidir le todhchaí inbhuanaithe a fhorbairt, i gceist leis an gclár, bhí drámaíocht, ceol agus filíocht le téamaí a bhaineann leis an aeráid, agus bhí os cionn 900 duine agus 40 ealaíontóir i láthair.

Pieta Darkness into Light

Is ceann de na carthanais mheabhairshláinte is mó cáil in Éirinn é Pieta, carthanais a sholáthraíonn tacaíocht saor in aisce, inrochtana do dhaoine a bhfuil tionchar ag féinmharú agus féindochar orthu i bpobail ar fud na hÉireann. Bíonn an siúlóid 5km 'Darkness into Light' ar siúl gach bliain chun airgead a bhailiú do Pieta. Cúis bhróid do Electric Ireland a bheith ag tacú le Darkness into Light le breis is deich mbliana anuas agus, sa bhliain 2024, bhailigh an t-imeacht €4.5 milliún agus ghlac breis is 98,000 duine páirt.

Cumann Óg Naomh Uinseann de Pól

Tacaíonn Electric Ireland le Clár Forbartha Chumann Óg Naomh Uinseann de Pól (SVP) atá deartha le húsáid i scoileanna agus grúpaí óige. Is é an aidhm atá le Clár SVP Óg oideachas a chur ar mhic

léinn 4ú agus 5úbliana maidir le ceartas sóisialta agus deis a thabhairt dóibh páirt a ghlacadh i dtionscadail a bhaineann leis an ngníomhaíocht shóisialta ina bpobail áitiúla.

Craobhchomórtais agus Sraithchomórtais Ardoideachais CLG

Urraithe ag Electric Ireland, páirteach i gCraobhchomórtais Ardoideachais CLG, tá breis is 7,000 imreoir as ollscoileanna agus institiúidí ar fud na hÉireann a ghlacann páirt ar bhonn bliantúil i gCraobhchomórtais Chorn Sigerson agus Chorn Mhic Ghiobúin, mar aon le Sraithchomórtais Ardoideachais eile, agus Craobhchomórtais.

Craobhchomórtais Mhionúir CLG agus an Dúshlán Ceilteach

Tá Electric Ireland ag tacú le fada an lá le forbairt réaltaí idirchontae CLG na todhchaí ar fud an chontae trí urraíocht a dhéanamh ar Chraobhchomórtais Mhionúir CLG agus tá sé ag leanúint ar aghaidh leis seo a dhéanamh trí fheachtas Minor Moments #ThisIsMajor freisin. Chomh maith leis, tá urraíocht á déanamh ag Electric Ireland ar Dhúshlán Ceilteach CLG, comórtas forbartha iománaíochta a bhfuil ról lárnach aige i gConair Imreoirí CLG sa 32 contae.

Peil na mBan i dTuaisceart Éireann

Lean Electric Ireland, i gcomhpháirtíocht le Cumann Sacair na hÉireann, le hurraíocht le dhéanamh ar pheil na mban agus na gcailíní ar fud na leibhéal ar fad i dTuaisceart Éireann le linn na bliana 2024. Trína fheachtas Game Changers, d'oibrigh sé chun rannpháirtíocht agus tinreamh ag cluichí agus clúdach sna meáin a mhéadú.

Craobhchomórtais Mhionúir Chamógaíochta agus Craobhchomórtais Tríú Leibhéal

Trí chomhpháirtíochtaí leis an gCumann Camógaíochta, tacaíonn Electric Ireland leis an spórt ar fud an phobail, ar fud leibhéal Ardoideachais agus idirchontae, agus is é Electric Ireland urraitheoir teidil Chraobhchomórtais Mhionúir Uile-Éirinn sa Chamógaíocht, Craobhchomórtais Tríú Leibhéal sa Chamógaíocht, agus an chlár 'Hurl with Me' de chuid an Chumann Camógaíochta. Is clár ceithre seachtaine é 'Hurl With Me' do chailíní atá idir 7–10 mbliana d'aois a spreagann tuismitheoirí agus a n-iníonacha chun páirt a ghlacadh sa chamógaíocht agus na scileanna bunúsacha a fhoghlaim trí oiliúint agus meantóireacht shaineolaíoch. Tá sé mar aidhm ag an gcomhpháirtíocht seo an chamógaíocht a fhorbairt agus a chur chun cinn ag gach leibhéal trí na glúnta reatha agus amach anseo a spreagadh chun oidhreacht seanbhunaithe an spóirt a chaomhnú.

¹ Anuas ar an méid thuasluaite, soláthraíonn ESB tacaíocht airgeadais do na cláir oibre deonaí 'Gnó sa Phobal' ('Am Léitheoireachta' agus 'Am Comhairimh').

Ceartha an Duine

Tugann ESB gealltanas cearta an duine a urramú agus bearta rialaithe éifeachtacha a chur chun feidhme agus a fhorfheidhmiú ina oibríochtaí, a shlabhra soláthair agus sna pobail agus suíomhanna ina bhfuil ESB ag feidhmiú d'fhonn a chinntiú nach bhfuil cearta an duine á sárú. Tá raon beartas ag tacú leis an ngealltanas seo agus ag Cód Eitice ESB (“Ár gCód”).

Sa bhliain 2024, chuir ESB tús leis an bpróiseas maidir le próiseas struchtúrtha um Dhícheall Cúf Chearta an Duine (HRDD) a bhunú, chun cabhrú le ESB aon tionchar diúltach féideartha nó dáiríre ar chearta an duine a aithint agus a bhainistiú atá mar thoradh ar nó a bhaineann lena ghníomhaíochtaí gnó. Tá próiseas HRDD ESB deartha de réir Phrionsabail Threoracha na Náisiún Aontaithe maidir le Gnó agus Ceartha an Duine agus Treoirlínte OECD d'Fhiontair Innáisiúnta maidir le hlompar Gnó Freagrach. I gceist leis, tá sé phríomh-pháirt:

- 1. Lompar gnó freagrach a leabú ina bheartais agus a chórais bhainistíochta
- 2. Tionchair dhiúltacha in oibríochtaí, slabhraí soláthair agus caidrimh gnó a aithint agus a mheas
- 3. Deireadh a chur le tionchair dhiúltacha, iad a chosc agus iad a mhaolú
- 4. Cur chun feidhme agus torthaí a rianú
- 5. Cumarsáid a dhéanamh maidir leis an gcaoi a dtéitear i ngleic le tionchair
- 6. Soláthar a dhéanamh don fheabhsúcháin nó comhoibriú leis nuair is cuí

Mar chuid den phróiseas HRDD, rinne ESB measúnú suntasachta ar chearta an duine¹ chun cabhrú le tuiscint níos fearr a fháil ar thionchair chearta an duine. Tá cur chuige ESB maidir leis an suntasacht ailínithe le cur chuige UNGP, a deir go gcinntear suntasacht cheist chearta an duine bunaithe ar a thábhacht do pháirtithe leasmhara a bhféadfadh gníomhaíochtaí cuideachta cur isteach orthu, agus a chuireann béim ar an tábhacht a bhaineann le saincheistanna chearta an duine a aithint agus tús áite a thabhairt dóibh bunaithe ar a ndéine fhéideartha (is é sin, scóip, scála agus más féidir iad a leigheas), chomh maith lena ndóchúlacht.

Measúnú ar Chearta an Duine

Tá a réimsí agus suíomhanna gnó measta ag ESB chun fadhbanna agus rioscaí agus bearta coiscitheacha a bhaineann le cearta an duine a shainaithint, laistigh den Ghrúpa agus a shlabhra soláthair. Foilsítear measúnú ESB ar cheistanna

féideartha a bhaineann le cearta an duine agus comhionannas (a bhaineann le gníomhaíochtaí gnó) agus leis na beartais, pleananna agus gníomhartha atá i bhfeidhm nó atá beartaithe chun déileáil leis na ceisteanna seo ar bhealach a chiallaíonn go bhfuil Alt 42(s) d'Acht fá Choimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas, 2014, á chomhlíonadh, foilsithe ar leithligh ar shuíomh gréasáin ESB.

Slabhra Soláthair

Tugann ESB gealltanas cearta an duine a urramú agus bearta rialaithe éifeachtacha a chur chun feidhme agus a fhorfheidhmiú ina oibríochtaí, a shlabhra soláthair agus sna pobail agus suíomhanna ina bhfuil ESB ag feidhmiú d'fhonn a chinntiú nach bhfuil cearta an duine á sárú. Tá ESB i mbun próiseas HRDD struchtúrtha a bhunú.

Tá ESB fós páirteach i bpróiseas réitigh gearáin foirmiúil a bhaineann le mianach Cerrejón i dteannta leis an

Líonra Domhanda um Chaingean Dlí agus Eagraíochtaí Neamhrialtasacha eile (ENRanna). Tá an gearán á bhainistiú ag Pointe Teagmhála Náisiúnta na hÉireann do Threoirlínte d'Fhiontair Innáisiúnta OECD maidir le hlompar Gnó Freagrach. Tá an measúnú deiridh á chur le chéile ag NCP faoi láthair. Oibríonn ESB ar bhonn réamhghníomhach i gcomhpháirt le príomhcheannaitheoirí guail tríd an ngrúpa tionscail Bettercoal agus is ball gníomhach de Ghrúpa Oibre na Colóime Bettercoal é. Tá ESB tiomanta do dheireadh a chur le húsáid guail ag a stáisiún Ghob na Muine faoi dheireadh na bliana 2025.

Sclábhaíocht Nua-aimseartha

Tá cur chuige neamhfhulaingthe ag ESB i ndáil le cearta an duine agus sclábhaíocht nua-aimseartha, ata mar chionta coiriúla faoi dhlí na hÉireann agus na Ríochta Aontaithe. De réir an Achta um Sclábhaíocht Nua-Aimseartha, 2015, de chuid na Ríochta Aontaithe, foilsíonn ESB ráiteas bliantúil (atá ar fáil ar shuíomh gréasáin ESB) ina sonraítear na céimeanna atá curtha i gcrích le linn na bliana airgeadais roimh ré d'fhonn a chinntiú nach bhfuil sclábhaíocht agus gáinneáil ar dhaoine ag feidhmiú laistigh de ghnó ESB féin nó ina shlabhraí soláthair. Níor aimsíodh aon teagmhas de sclábhaíocht nua-aimseartha go dtí seo tríd an bpróiseas díchill chuí.

Próiseas Díchill Chuí agus Bearta Tacaíochta OECD

1. Tugtar sainmhíniú ar cheistanna suntasacha cearta daonna sa Ghluais ar leathanach 269.

Foinse: Treoir Díchill Chuí OECD d'lompar Gnó Freagrach 2018, Leathanach 21

Rialachán maidir le Tacsanomaíocht an AE

Tacsanomaíocht an AE

Tá córas aicmithe de ghníomhaíochtaí geilleagracha atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de bunaithe ag an gCoimisiún Eorpach ar a dtugtar “Tacsanomaíocht an AE”. Is cumasóir tábhachtach é an liosta gníomhaíochtaí seo, a ghlactar leis atá inbhuanaithe, chun tacú leis an infheistíocht inbhuanaithe a mhéadú agus leis an gComhaontú Glas don Eoraip a chur chun feidhme.

Bunaítear na sé chuspóir seo a leanas i Rialachán maidir le Tacsanomaíocht an AE:

- 1. Maolú an athraithe aeráide
- 2. Oiriúnú don athrú aeráide
- 3. Úsáid agus cosaint inbhuanaithe acmhainní uisce agus muirí
- 4. An t-aistriú chuig geilleagar ciorclach
- 5. Cosc agus rialú truaillithe
- 6. Cosaint agus athchóiriú na bithéagsúlachta agus na n-éiceachóras

Ghlac an Coimisiún leis an Gníomh Tarmligthe maidir leis an Aeráid i mí Meithimh 2021 lena mbunaítear na critéir a shainmhíonann na gníomhaíochtaí a chuireann go suntasach leis an gcéad dhá chuspóir thuasluaite. Foilsíodh Gníomh Tarmligthe Comhlántach, lena leasaítear Gníomh Tarmligthe an Aontais Eorpaigh maidir leis an Aeráid, i mí Feabhra 2022 agus tá sé éifeachtach ón 1 Eanáir 2023, lena gcuirtear san áireamh oibleagáidí tuairiscithe sonracha maidir le gníomhaíochtaí gáis agus núicléacha. I mí Meithimh 2023, glacadh leis an nGníomh Tarmligthe maidir leis an gComhshaoil agus Aeráid i ndáil le gníomhaíochtaí geilleagracha a chuireann leis na ceithre chuspóir thuasluaite atá i bhfeidhm ón 1 Eanáir 2024, a chuireann na sé chuspóir timpeallachta ar fad a bhaineann le raon feidhme tuairiscithe 2024. I dteannta a chéile, sa rannóg seo, tugtar na Gníomhartha Tarmligthe ar na Gníomhartha seo.

Is éard atá i gceist le gníomhaíocht Tacsanomaíocht-Incháilithe gníomhaíocht atá liostaithe sna Gníomhartha Tarmligthe, beag beann ar cibé acu an gcomhlíonann nó nach gcomhlíonann an ghníomhaíocht gheilleagrach na critéir thuas maidir le feidhmiú ar bhonn Tacsanomaíocht-Ailínithe. Glacfar le gníomhaíocht mar ghníomhaíocht gheilleagrach Tacsanomaíocht-Ailínithe má chomhlíonann sí na critéir seo a leanas:

- 1. Tá na coimircí íosta á gcomhlíonadh
- 2. Tá critéir maidir le scagadh teicniúil á gcomhlíonadh (ceanglais shonracha a bhaineann le feidhmíocht chomhshaoil) atá bunaithe ag an gCoimisiún, lena n-áirítear:

- cuirtear ar bhealach sonrach le ceann amháin nó níos mó de na cuspóirí comhshaoil thuasluaite
- ní dhéantar díobháil shuntasach (DNSH) d'aon cheann de na cuspóirí comhshaoil

Ceanglaítear le Tacsanomaíocht an AE go mbeidh Príomhtháscairí Feidhmíochta (KPIInna) á nochtadh a bhaineann le sciar de Láimhdeachas, CapEx agus OpEx a bhaineann le gníomhaíochtaí atá Tacsanomaíocht-Ailínithe agus Tacsanomaíocht-Incháilithe ach nach bhfuil Tacsanomaíocht-Ailínithe (is é sin, Tacsanomaíocht-Incháilithe ach ní ghlactar leo mar ghníomhaíochtaí atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de) agus Tacsanomaíocht-Neamh-Incháilithe (is é sin, gníomhaíocht nach bhfuil cur síos déanta uirthi sna Gníomhartha Tarmligthe).

Obair ESB ar Thacsanomaíocht an AE go dtí seo

Déanann ESB iarracht cloí le dea-chleachtas chomh fada is a bhaineann le faisnéis maidir le Gnéithe Comhshaoil, Sóisialta agus Rialachais (ESG) a thuairisciú agus tá cinneadh déanta aige eolas a nochtadh ar bhonn deonach faoi Thacsanomaíocht an AE, ainneoin mar chomhlacht reachtúil, nach bhfuil ESB faoi réir fhorálacha na rialachán ábhartha faoi láthair. Tá ceanglais na nGníomhartha Tarmligthe á gcomhlíonadh ag nochtáí Thacsanomaíocht AE ESB. Tá measúnú déanta ag ESB ar gach gníomhaíocht gheilleagrach shonrach agus tá rangú déanta ar na gníomhaíochtaí geilleagracha ar féidir iad a chatagóiriú mar seo a leanas - 'Tacsanomaíocht-Ailínithe', 'Tacsanomaíocht-Incháilithe ach níl Tacsanomaíocht-Ailínithe' agus 'Tacsanomaíocht Neamh-Incháilithe'.

Ba cheart a thabhairt faoi deara go bhfuil treoir maidir le cur i bhfeidhm

Chuir ESB críoch leis na measúnuithe ar an riosca aeráide fisiciúil agus ar leochaileacht a theastaíonn faoi chritéir DNSH don oiriúnú don athrú aeráide. Rinneadh measúnú riosca aeráide agus leochaileachta stuama sa bhliain 2023 le haghaidh sócmhainní a bhaineann le gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht-Incháilithe (“Sócmhainní Incháilithe”) agus le haghaidh na nguaiseacha is ábhartha do na sócmhainní seo bunaithe ar a suíomh agus oibriú (“Guaiseacha Ábhartha”). Rinneadh measúnú sa bhreis sa bhliain 2024 le haghaidh aon Sócmhainní Incháilithe nua chun Guaiseacha Ábhartha a aithint. Mar thoradh ar an measúnú, sainaitníodh 14 Ghuais Ábhartha, mar seo a leanas:

Athruithe teochta	Stoirmeacha	Tuitle abhann
Strus teirmeach/tonn teasa	Frasaíocht atá ag athrú	Creimeadh cósta
Tonn fuachta/sioc	Ardú leibhéal na farraige/tuitle cósta	Ollbhua
Loscadh sléibhe	Triomach/strus acmhainní uisce	Tintreach
Patrúin ghaoithe athraitheacha	Frasaíocht throm/tuitle abhann	

Rinneadh an measúnú ar an riosca a chruthaíonn na Guaiseacha Ábhartha do na Sócmhainní Incháilithe, agus do na Gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht-Incháilithe freisin, agus breithníodh fachtóirí nochta agus leochaileachta faoi dhá chás de chuid an Phainéil Idir-Rialtasaigh ar an Athrú Aeráide (RCP2.6 (raon dóchúil: 1.3°C go 2.4°C) agus RCP8.5 (raon

Thacsanomaíocht an AE fós á forbairt agus go bhfuil léirmhínithe éagsúla ar chur i bhfeidhm Thacsanomaíocht an AE ag teacht chun solais. Dá réir sin, ní mór breithiúnas a thabhairt nuair a bhíonn cuid de na ceanglais á léirmhíniú agus is ar an mbonn seo atá measúnú ar incháilitheacht agus ailíniú le Tacsanomaíocht an AE curtha i gcrích. Déanfaidh ESB tuilleadh forbartha ar a mheasúnuithe incháilitheachta agus ailínithe amach anseo nuair a bheidh tuilleadh teorach ar fáil agus de réir mar a bheidh an cleachtas tionscail ag forbairt. Dá réir sin, is bunaithe ar léirmhíniú reatha ESB ar cheanglais na nGníomhartha Tarmligthe atá na KPIInna agus na tábla atá curtha ar fáil.

Measúnú ar Incháilitheacht agus Ailíniú (Scagadh Teicniúil agus DNSH)

Sa bhliain 2024, shainaitheann ESB na gníomhaíochtaí a measadh a bhí Tacsanomaíocht-Incháilithe trí ghníomhaíochtaí ESB a chur i gcomparáid leis na sainmhínithe atá le fáil sna Gníomhartha Tarmligthe. Chuir sé seo leis an liosta de ghníomhaíochtaí Tacsanomaíocht-Incháilithe a sainaitníodh i mblianta roimhe seo, breithníodh na gníomhaíochtaí a bhí fós ábhartha agus an bhféadfaí glacadh le gníomhaíochtaí eile mar ghníomhartha atá Tacsanomaíocht-Incháilithe.

Ansin rinne ESB measúnú ar na gníomhaíochtaí a d'fhéadfaí glacadh leo mar ghníomhaíochtaí atá Tacsanomaíocht-Ailínithe. De réir na nGníomhartha Tarmligthe, san áireamh anseo bhí measúnú tosaigh ar chomhlíontacht gach gníomhaíocht leis na critéir ailínithe thall. Tá maolú ar an athrú aeráide sainaitheanta mar an cuspóir aeráide is ábhartha do ESB agus, dá réir sin, rinneadh measúnú ar gach gníomhaíocht bunaithe ar chomparáid leis na critéir scagtha teicniúla don chuspóir seo. Ar an tslí seo, chinntigh ESB nach raibh aon dubailt idir roinnt cuspóirí comhshaoil.

dóchúil: 3.3°C go 5.7°C)). Tá tuilleadh sonraí maidir leis na hathbhreithnithe seo le fáil ar leathanaigh 70 agus 71.

Ábharthacht

De bhrí nach raibh aon treoir shoiléir maidir le tairseacha ábharthachta do thuairisciú Thacsanomaíocht an AE ar fáil, bhain ESB tairbhe as breithiúnas bainistíochta i ndáil leis na gníomhaíochtaí agus luachanna a mbeadh tionchar ábhartha acu ar na KPIInna a cuireadh i láthair. Ainneoin nár cuireadh gníomhaíochtaí áirithe san áireamh sa mheasúnú Tacsanomaíocht-Incháilithe ar fhorais ábharthachta, tá ESB sásta go bhfuil na gníomhaíochtaí atá ábhartha d'oibríochtaí ESB curtha san áireamh.

Lena chois sin, níor cuireadh gníomhaíochtaí áirithe san áireamh sa mheasúnú Tacsanomaíocht-Ailínithe sa mhéid go mbeadh tionchar neamhábhartha acu ar na KPIInna arna nochtadh. Go suntasach, bhain siad seo le suiteáil, cothabháil agus deisiú teicneolaíochtaí fuinnimh in-athnuaite i ngnó Smart Energy Services ESB, agus tá siad curtha san áireamh mar Thacsanomaíocht-Incháilithe ach ní mar Thacsanomaíocht-Ailínithe mar gheall ar líon agus ábharthacht na dtionscadal aonair (i gcoibhneas leis an tionchar ar na KPIInna tuairiscithe) agus an iarracht a bhaineann lena chinntiú go bhfuil critéir ailínithe á gcomhlíonadh i ngach cás.

Measúnú ar Choimircí Íosta (Leibhéal Grúpa)

I dTacsanomaíocht an AE bunaítear tacar coimircí íosta nach mór d'eagraíochtaí a úsáid chun measúnú a dhéanamh ar a ngníomhaíochtaí geilleagracha chun a chinntiú go bhfuil na caighdeáin agus treoirlínte idirnáisiúnta seo a leanas á gcomhlíonadh:

- 1. Treoirlínte OECD d'Fhiontair Ilnáisiúnta maidir le hlompar Gnó Freagrach;
- 2. Prionsabail Threoracha na Náisiún Aontaithe maidir le Gnó agus Cearta an Duine;
- 3. Na prionsabail agus cearta atá leagtha amach sna hocht gcoibhinsiún bhunúsacha atá sainaitheanta i nDearbhú na hEagraíochta Idirnáisiúnta Saothair maidir le Prionsabail Bhunúsacha agus Cearta Bunúsacha san Obair; agus
- 4. An Bille Idirnáisiúnta um Chearta an Duine

Le linn na bliana 2023, thug ESB faoi mhion-mheasúnú ar choimircí íosta ag leibhéal Grúpa agus tríd an méid sin a dhéanamh, breithníodh ceanglais na gcaighdeán agus na dtreoirlínte idirnáisiúnta liostaithe thuas, mar aon leis an Tuarascáil Deiridh maidir le Coimircí Íosta curtha i dtoll a chéile ag an Ardán maidir le Maoiniú Inbhuanaithe (PSF). Rinne ESB

athbhreithniú ar chomhlíontacht le gach ceann de na topaicí coimircí íosta substainteacha sa bhliain 2024 de bharr forbairtí sa ghnólacht le linn na bliana. Anseo thíos tá achoimre ar thorthaí mheasúnú ESB ar ábhair a bhaineann leis na coimircí íosta substainteacha:

Ábhar Substainteach	Tuairimí	Measúnú
Cearta an duine lena n-áirítear saothar agus cearta tomhaltóirí	Tá ESB tiomanta do gach ceart an duine, ag a bhfuil aitheantas idirnáisiúnta, a urramú mar atá sonraithe i dTuarascáil Chomhaltaí an Bhoird ar leathanach 134 agus tá tuilleadh sonraí le fáil sa rannóg dar teideal Pláinéad, Áit, Daoine ag tosú ar leathanach 63 agus ar shuíomh gréasáin ESB. Mar bhonn leis an ngealltanas seo, tá glacadh le cearta an duine agus iad a leabú i mbeartais agus nósanna imeachta ar nós Beartas ESB um Chearta an Duine, Beartas ESB um Sclábhaíocht Nua-aimseartha agus Cód Eitice ESB (Ár gCód).	Comhlíonadh formhór na gcritéar
Breabaireacht, sirtheoireacht agus sracaireacht breabanna	Tá Beartais a bhaineann le Sceithireacht agus Nochtáí Cosanta, agus Frithbhreabaireacht, Frithéilliú agus Cosc Calaoise bunaithe ina sonraítear na coimircí agus rialuithe a bhfuil sé mar aidhm leo rioscaí a mhaolú agus a laghdú sa chomhthéacs seo, lena n-áirítear ról agus freagrachtaí a leithdháileadh ar ról aonair shonracha. Rinneadh an dá bheartas a uasdátú sa bhliain 2024.	Comhlíonadh na critéir
lomaíocht Chóir	Leagtar amach in Ár gCód prionsabail ESB a bhaineann le hiomaíocht, go háirithe nach nglacann ESB páirt go héagothrom nó go neamhdhleathach riamh in aon mhargadh atá á fheidhmiú aige. Is príomhghoiciméad é Beartas Soláthair agus Lámhleabhar um Chomhlíonadh Dlí na hlomaíochta Ghrúpa ESB sa chomhthéacs seo. Cuirtear treoir agus oiliúint ar fhostaithe freisin ionas go bhfuil ardchaighdeán á gcinntiú.	Comhlíonadh na critéir
Cánachas	Tá Straitéis Chánach ESB (Iúil 2024) ar fáil ar shuíomh gréasáin ESB agus déantar cur síos inti ar ghealltanais a bhaineann leis an méid seo a leanas: ▪ Feidhmiú mar cháiniocóir freagrach agus trédhearcach ▪ Socruithe cánach inbhuanaithe ina léirítear uinéireacht ESB, an timpeallacht rialála agus na dlínsí dlí ina bhfuil sé ag feidhmiú ▪ Dlíthe cánach agus rialacháin idirnáisiúnta ábhartha a chomhlíonadh ▪ Páirt a ghlacadh i bplé oscailte agus cuiditheach le húdaráis chánach atá bunaithe ar urraim, trédhearcacht agus iontaoibh ▪ Tá tairbhe á baint ag ESB as cur chuige neamhfhluaingthe maidir le himghabháil cánach nó imghabháil cánach a bheith á héascú ag tríú páirtithe Faoina Théarmaí Tagartha, déanann an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca athbhreithniú ar agus ceadaíonn siad Straitéis Chánach an Ghrúpa ar bhonn bliantúil.	Comhlíonadh na critéir

Tríd is tríd, tá ESB sásta go bhfuil formhór na gcoimircí íosta á gcomhlíonadh aige ach admhaíonn sé go bhfuil obair fós ag dul ar aghaidh maidir leis an bpróiseas HRDD.

Rialachán maidir le Tacsanomaíocht an AE (ar lean)

Gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht-Incháilithe agus Tacsanomaíocht-Ailínithe ESB

Go dtí seo, cinneadh mar thoradh ar obair atá curtha i gcrích ag ESB go bhfuil na gníomhaíochtaí geilleagracha seo a leanas (agus na KPIlna gaolmhara agus uimhir gníomhaíochtaí Thacsanomaíocht an AE (an uimhir thagartha atá sonraithe i dTacsanomaíocht an AE)) Incháilithe don Tascanomaíocht:

Gníomhaíocht	KPIlna Gaolmhara	Uimhir na gníomhaíochta
Tarchur agus dáileadh leictreachais	Láimhdeachas, CapEx agus OpEx	4.9
Giniúint leictreachais ó fhuinneamh na gaoithe, hidreachumhacht, teicneolaíocht fhótavoltach ghréine, agus breoslaí gásacha iontaise	Láimhdeachas, CapEx agus OpEx	4.3, 4.5, 4.1, 4.29
Stóráil leictreachais	Láimhdeachas, CapEx agus OpEx	4.10
Bonneagar a chumasaíonn iompar ar bhóithre agus iompar poiblí ísealcharbóin	Láimhdeachas, CapEx agus OpEx	6.15
Suiteáil, cothabháil agus deisiú teicneolaíochtaí fuinnimh in-athnuaite	Láimhdeachas, CapEx agus OpEx	7.6

I ndiaidh an mheasúnaithe ailínithe a chur i gcrích, meastar go bhfuil na gníomhaíochtaí thuasluaite ar fad Tacsanomaíocht-Ailínithe le heisceacht na giniúna leictreachais ó hidreachumhacht¹, suiteáil, cothabháil agus deisiú teicneolaíochtaí fuinnimh in-athnuaite (mar atá leagtha amach sa rannóg Ábharthachta ar leathanach 85) agus giniúint leictreachais ó bhreoslaí gásacha iontaise².

Is é tarchur agus dáileadh leictreachais an phríomhghníomhaíocht Tacsanomaíocht-Incháilithe agus Tacsanomaíocht-Ailínithe atá á cur i gcrích ag Grúpa ESB. Tá critéir rannpháirtíochta shuntasacha á gcomhlíonadh ag ESB faoin gcuspóir maolaithe aeráide de bhrí go bhfuil córais ESB Networks agus NIE idirnasctha leis an gcóras Eorpach i.e. limistéir rialaithe idirnasctha Bhallstáit an AE agus na Ríochta Aontaithe. Níl CapEx a bhaineann le bonneagar a bhfuil sé mar aidhm leis nasc díreach a chruthú nó nasc díreach atá ann cheana a fhorbairt idir fostáisiún nó líonra agus monarcha táirgthe cumhachta atá níos déine ar ghás ceaptha teasa ná 100g CO₂e/ kWh tomhaiste ar bhonn saolré comhlíontach agus níl sé curtha san áireamh mar atá ailínithe. Tá coigeartú comhfhreagrach curtha i bhfeidhm ar an KPI Láimhdeachais freisin mar atá leagtha amach sa rannóg faoi Bheartas Cuntasaíochta ar leathanach 94.

De bhrí go bhfuil na Gníomhartha Tarmligthe dírithe ar ghníomhaíochtaí sonracha, shainaithin ESB roinnt gníomhaíochtaí nach mbaineann le raon feidhme na nGníomhartha Tarmligthe ach a mbeadh tionchar ábhartha acu ar na KPIlna a thuairisceodh ESB dá mbeidís le cur san áireamh:

- Miondólachán le custaiméirí leictreachais agus gáis (tabhair faoi deara: Ní chuireann ESB miondólachán le custaiméirí leictreachais a bhfuil

Ráthaíochtaí Tionscnaimh mar Thacsanomaíocht- Incháilithe ar fáil leo san áireamh)

- Gníomhaíochtaí áirithe a bhaineann le trádáil, fálú agus barrfheabhsú margadh mórdhíola ag leibhéal punainne
- Caiteachas a bhaineann le hinfheistíochtaí comhfhiontair (féach ar an rannóg faoi CapEx Tacsanomaíocht-Incháilithe thall)

Tá sonraí a úsáidtear i ríomh na KPIlna bainte as córais airgeadais ESB ina léirítear Láimhdeachas, CapEx agus OpEx bunaithe ar mhír líne mórleabhair ghinearálta nó ar thionscadal. Ó tharla go bhfuil na KPIlna á mbaint as na córais airgeadais seo, tá ESB sásta gur sheachain sé comhaireamh dúbailte nuair a bhí an t-uimhreoir a úsáideadh chun gach cóimheas a chinneadh á ríomh.

KPIlna Láimhdeachas Tacsanomaíocht-Ailínithe

Tá Láimhdeachas Tacsanomaíocht-Ailínithe mar chéatadán den láimhdeachas iomlán cothrom le 24%, fianaise ar ioncam ó tharchur agus dáileadh leictreachais agus ioncam margadh mórdhíola ó ghiniúint in-athnuaite (cumhacht na gaoithe go háirithe). Baineann Láimhdeachas

Tacsanomaíocht Neamh-incháilithe le miondólachán agus custaiméirí leictreachais agus gáis go príomha agus is comhpháirt ábhartha d'ioncam ESB atá ann.

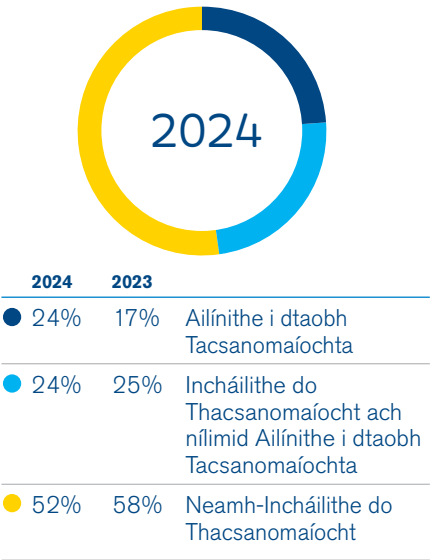
Is éard atá san uimhreoir láimhdeachais go príomha ioncam ó tháilí Úsáid Córais custaiméirí (€1,431 milliún), ioncam ó ranníocaíochtaí soláthair (€94 milliún), ioncam ó ghiniúint cumhachta (cumhacht na gaoithe go háirithe) (€192 milliún) agus Láimhdeachas Tacsanomaíocht-Ailínithe eile (€25 milliún).

Féach ar an mBeartas Cuntasaíochta má theastaíonn tuilleadh eolais uait faoi ríomh agus leithdháileadh láimhdeachais a bhaineann le punann ghiniúna ESB.

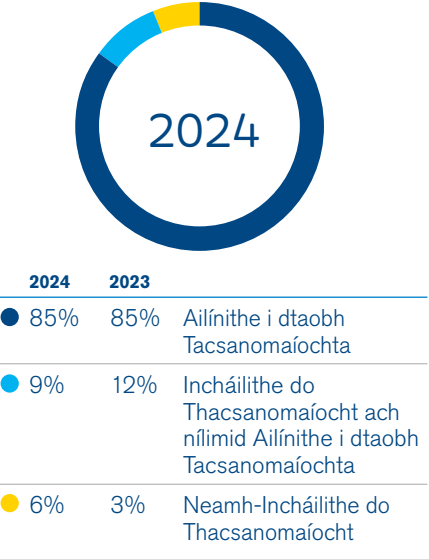
CapEX Tacsanomaíocht-Ailínithe
Tá CapEX Tacsanomaíocht-Ailínithe ESB, mar chéatadán den CapEx iomlán cothrom le 85%. Is fianaise é seo ar infheistíocht ESB i bhforbairt an líonra leictreachais ar oileán na hÉireann mar aon le hinfheistíocht leanúnach i dtionscadail gaoithe ar an talamh, cadhnra agus grianfhuinnimh atá ag teacht le Straitéis Aeráidneodracht faoi 2040 ESB.

KPIlna Airgeadais

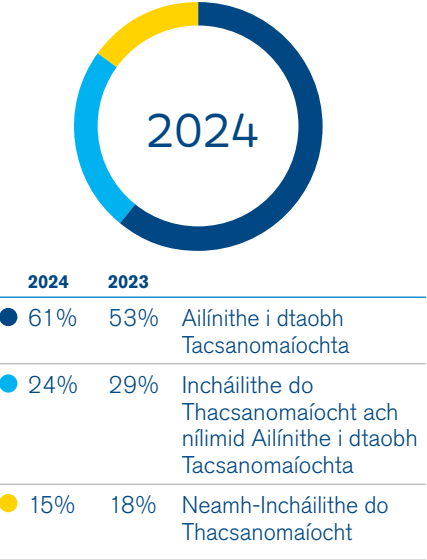
Láimhdeachas

CapEx

OpEx

Tá na breiseanna a bhaineann leis an méid thíosluaite san áireamh in uimhreoir CapEx:

	Maoin, Gléasra agus Trealamh (nóta 12 de na ráitis airgeadais)	Sócmhainní Doláimhsithe (nóta 13 de na ráitis airgeadais)	Sócmhainní Ceart Úsáide (nóta 14 de na ráitis airgeadais)
Gníomhaíochtaí Geilleagracha	€m	€m	€m
Tarchur agus dáileadh leictreachais	1,264	144	-
Stóráil leictreachais	23	-	-
Giniúint leictreachais trí úsáid a bhaint as teicneolaíocht fhótavoltach ghréine	70	-	-
Bonneagar a chumasaíonn iompar ar bhóithre agus iompar poiblí ísealcharbóin	12	-	-
Giniúint leictreachais ó fhuinneamh na gaoithe	65	-	-

KPIlna Airgeadais

KPI CapEx Coigeartaithe do Mhaoiniú Bannaí Glasa^

	2024 €m	2024 %	2023 €m	2023 %
CapEX Tacsanomaíocht-Ailínithe	1,578	85	1,446	85
CapEX Tacsanomaíocht-Ailínithe coigeartaithe do mhaoiniú bannaí glasa	1,452	79	1,228	72*

^ An leithdháileadh tosaigh caithimh a cuireadh i láthair roimh an leithdháileadh deiridh a fhoilseofar i dTuarascáil Bannaí Glasa ESB.
* Rinneadh an t-ainmneoir a athrú chomh maith leis an uimhreoir le haghaidh tionscadail arna maoiniú ag bannaí glasa. Ag teacht le treoir Tacsanomaíochta an AE, níl ach an t-uimhreoir athraithe anois agus 2023 á chur in iúl arís de réir mar is gá.

De bhrí nach bhfuil aon fhoráil déanta maidir le caiteachas caipitil a bhaineann le comhfhiontair sna Gníomhartha Tarmligthe a chur san áireamh, níl infheistíochtaí (trí infheistíochtaí cothromais agus iasachtaí scairshealbhóra) curtha san áireamh sa KPI seo. Dá réir sin, ní sholáthraítear léargas iomlán sa KPI CapEx ar ghníomhaíochtaí inbhuanaithe ESB de bhrí gur cuid d'uailmhian straitéiseach ESB iad comhfhiontair.

Féach ar an mBeartas Cuntasaíochta ar leathanach 94 má theastaíonn tuilleadh eolais uait maidir le ríomh KPIlna CapEx.

OpEx Ailínithe leis an Tacsanomaíocht~
Tá OpEx ESB atá Ailínithe leis an Tacsanomaíocht mar chéatadán den OpEx iomlán cothrom le 61% ar fianaise é ar OpEx a bheith ag tacú leis na córais tarchurtha agus dáileacháin agus sócmhainní giniúna cumhachta.

Áirítear in uimhreoir OpEx, den chuid is mó, caiteachais dhíreacha a bhaineann le seirbhísíú laethúil sócmhainní (€172 milliún) agus OpEx (€21 milliún).

Déan tagairt don Bheartas Cuntasaíochta ar leathanach 95 má theastaíonn tuilleadh eolais uait maidir le ríomh KPIlna OpEx.

~ OpEx mar atá forordaithe sna Gníomhartha Tarmligthe.

Rialachán maidir le Tacsanomaíocht an AE (ar lean)

OpEx	Bliain	Critéir ranníocáidítha shuntasacha										Critéir DNSH (“Ní Dhéantar Diobháil Shuntasach”)				An sciar de OpEx Tacsanomaíocht-Ailinithe (A.1) nó Tacsanomaíocht-Incháilithe (A.2), 2023	Catagóir na gníomhaíochta idir-thréimhsí
Gníomhaíochtaí gilleagacha	Cú(ú)id	OpEx	€miliún	% T/N/N/EL	Maoliú an athraithe aeráide	Oiriúnú don athrú aeráide	% T/N/N/EL	Uisce	Tuailiú cloíoch	An gilleagar	An gilleagar cloíoch	Colmairc	Uisce	Tuailiú cloíoch	Bithéagsúlacht	Incháilithe (A.2), 2023	Catagóir na gníomhaíochta idir-thréimhsí
A. GNÍOMHAÍOCHTAÍ TACSANOMAÍOCHT-INCHÁILITHE																	
A.1 Gníomhaíochtaí atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de (Tacsanomaíocht-Ailinithe)																	
Tarchur agus dáileadh leictreachais	4.9	162	51%	T									Ní bhaineann le hábhar	T	T	T	E
Gníúint leictreachais ó fhuinneamh na gaoithe	4.3	28	9%	T										T	T	T	E
Bonneagar a chumasaíonn iompar ar bhóithre agus iompar poblái seacharbóin	6.15	3	1%	T										T	T	T	E
OpEx de gníomhaíochtaí atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de (Tacsanomaíocht-Ailinithe) (A.1)		193	61%														53%
Gníomhaíochtaí cumasúcháin			52%														43%
Gníomhaíochtaí idir-thréimhseacha			0%														0%
A.2 Tacsanomaíocht-Incháilithe ach níl na gníomhaíochtaí inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de (níl na gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht-Ailinithe)																	
Gníúint leictreachais ó hidreachumhadh	4.5	8	2%														2%
Gníúint leictreachais ó bhreoslaí gásacha iontaise¹	4.29	40	13%														14%
Gníúint leictreachais ó fhuinneamh na gaoithe¹	4.3	21	7%														7%
Gníúint leictreachais trí úsáid a bhaint as teicneolaíocht fhótvoltach ghriúne¹	4.1	5	2%														6%
OpEx Tacsanomaíocht-Incháilithe ach níl na gníomhaíochtaí inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de (níl na gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht-Ailinithe) (A.2)		74	24%														29%
OpEx de gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht-Incháilithe (A.1 + A.2)		267	85%														82%
B. GNÍOMHAÍOCHTAÍ TACSANOMAÍOCHT-NEAMH- INCHÁILITHE																	
OpEx de gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht Neamh-Incháilithe		49	15%														
Iomlán		316	100%														

1 Baieann OpEx Tacsanomaíocht-Incháilithe, agus ní bhaineann Tacsanomaíocht-Ailinithe, le haghaidh na gníomhaíochtaí seo le caiteachas ar fhorbairt gnó den chuid is mó. Tá tuilleadh eolais le fáil sa Bheartas Cuntasáíochta.

Gníomhaíochtaí a Bhaineann le Gás Núicléach agus Breoslaí Iontaise

Ró	Gníomhaíochtaí a bhaineann le fuinneamh núicléach									
1.	Déanann an gnóthas, maoiníonn sé nó tá sé nochta do thaighride, forbairt, taispeánt agus imlonnú saoráidí giniúna leictreachais nualacha a tháirgeann fuinneamh ó phróisis núicléacha a chruthaíonn a laghad dramhaíola agus is Ní dhéanann feidir ón timthriall breosla.									
2.	Déanann an gnóthas, maoiníonn sé nó tá sé nochta do thógáil agus oibriú sábháilte suiteálacha núicléacha reatha a tháirgeann leictreachas nó a phróiseálann teas, lena n-áirítear chun críocha téimh ceantair nó próiseas ionscélóch ar nós táirgeadh hidrigin, mar aon lena n-uasghráduithe sábháilteachta, le húsáid a bhaint as na teicneolaíochtaí is fearr atá ar fáil.									
3.	Déanann an gnóthas, maoiníonn sé nó tá sé nochta do thógáil agus oibriú sábháilte suiteálacha núicléacha reatha a tháirgeann leictreachas nó a phróiseálann teas, lena n-áirítear chun críocha téimh ceantair nó próiseas ionscélóch cosúil le táirgeadh hidrigin ó fhuinneamh núicléach, mar aon lena n-uasghráduithe sábháilteachta.									
	Gníomhaíochtaí a bhaineann le gás iontaise									
4.	Déanann an gnóthas, maoiníonn sé nó tá sé nochta do thógáil nó d'oibriú saoráidí giniúna leictreachais a tháirgeann leictreachas trí bhreoslaí gásacha iontaise a úsáid.									
5.	Déanann an gnóthas, maoiníonn sé nó tá sé nochta do thógáil, athchóiriú agus oibriú saoráidí giniúna teasa/luachta in éineacht agus saoráidí giniúna cumhachta trí bhreoslaí gásacha iontaise a úsáid.									
6.	Déanann an gnóthas, maoiníonn sé nó tá sé nochta do thógáil, athchóiriú agus oibriú saoráidí giniúna téimh a tháirgeann teas/fuacht trí bhreoslaí gásacha iontaise a úsáid.									

Gníomhaíochtaí Gilleagacha Tacsanomaíocht-Ailinithe (ainmneoir)

Ró	Gníomhaíochtaí gilleagacha	Láimhdeachas						CapEx						OpEx					
		Méid agus céatadán			Méid agus céatadán			Méid agus céatadán			Méid agus céatadán			Méid agus céatadán					
		Maoliú an athraithe aeráide (CCM)	Oiriúnú don athrú aeráide (CCA)	Maoliú an athraithe aeráide (CCM)	Oiriúnú don athrú aeráide (CCA)	Maoliú an athraithe aeráide (CCM)	Oiriúnú don athrú aeráide (CCA)	Maoliú an athraithe aeráide (CCM)	Oiriúnú don athrú aeráide (CCA)	Maoliú an athraithe aeráide (CCM)	Oiriúnú don athrú aeráide (CCA)	Maoliú an athraithe aeráide (CCM)	Oiriúnú don athrú aeráide (CCA)	Maoliú an athraithe aeráide (CCM)	Oiriúnú don athrú aeráide (CCA)				
CCM + CCA	Méid	%	CCM + CCA	Méid	%	CCM + CCA	Méid	%	CCM + CCA	Méid	%	CCM + CCA	Méid	%	CCM + CCA	Méid	%		
€miliún	€miliún	%	€miliún	€miliún	%	€miliún	€miliún	%	€miliún	€miliún	%	€miliún	€miliún	%	€miliún	€miliún	%		
Méid agus céatadán na gníomhaíochta gilleagraí Tacsanomaíocht-Ailinithe dá dtagraítear di i Rannóg 4.26 d'Iarscríbhinn I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in ainmneoir an KPI ábhartha																			
1.		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Méid agus céatadán na gníomhaíochta gilleagraí Tacsanomaíocht-Ailinithe dá dtagraítear di i Rannóg 4.27 d'Iarscríbhinn I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in ainmneoir an KPI ábhartha																			
2.		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Méid agus céatadán na gníomhaíochta gilleagraí Tacsanomaíocht-Ailinithe dá dtagraítear di i Rannóg 4.28 d'Iarscríbhinn I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in ainmneoir an KPI ábhartha																			
3.		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Méid agus céatadán na gníomhaíochta gilleagraí Tacsanomaíocht-Ailinithe dá dtagraítear di i Rannóg 4.29 d'Iarscríbhinn I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in ainmneoir an KPI ábhartha																			
4.		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Méid agus céatadán na gníomhaíochta gilleagraí Tacsanomaíocht-Ailinithe dá dtagraítear di i Rannóg 4.30 d'Iarscríbhinn I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in ainmneoir an KPI ábhartha																			
5.		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Méid agus céatadán na gníomhaíochta gilleagraí Tacsanomaíocht-Ailinithe dá dtagraítear di i Rannóg 4.31 d'Iarscríbhinn I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in ainmneoir an KPI ábhartha																			
6.		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Méid agus céatadán na gníomhaíochtaí gilleagacha Tacsanomaíocht-Ailinithe nach dtagraítear dóibh i ró 1 - ró 6 thuas in ainmneoir an KPI ábhartha																			
KPI infheidhme iomlán		1,742	24%	1,742	24%	-	-	1,578	85%	1,578	85%	-	-	193	61%	193	61%	-	
		7,250	100%	7,250	100%	-	-	1,845	100%	1,845	100%	-	-	316	100%	316	100%	-	

Rialachán maidir le Tacsanomaíocht an AE (ar lean)

Gníomhaíochtaí Geilleagracha Tacsanomaíocht-Ailinithe (uimhreoir)

Ró	Gníomhaíochtaí geilleagracha	Láimhdeachas				CapEx				OpEx			
		Maid agus céatadán		Maid agus céatadán		Maid agus céatadán		Maid agus céatadán		Maid agus céatadán		Maid agus céatadán	
		CCM + CCA	Maolú an athraithe aeráide (CCM)	Oiriúnú don athrú aeráide (CCA)	Maolú an athraithe aeráide (CCM)	CCM + CCA	Maolú an athraithe aeráide (CCM)	Oiriúnú don athrú aeráide (CCA)	CCM + CCA	Maolú an athraithe aeráide (CCM)	Oiriúnú don athrú aeráide (CCA)	CCM + CCA	Maolú an athraithe aeráide (CCM)
		Méid €mílilún	%	Méid €mílilún	%	Méid €mílilún	%	Méid €mílilún	%	Méid €mílilún	%	Méid €mílilún	%
1.	Méid agus sciar na gníomhaíochta geilleagraí Tacsanomaíocht-Ailinithe dá dtagraítear di i Rannóg 4.26 d'farscibhinní I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in uimhreoir an KPI ábhartha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Méid agus sciar na gníomhaíochta geilleagraí Tacsanomaíocht-Ailinithe dá dtagraítear di i Rannóg 4.27 d'farscibhinní I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in uimhreoir an KPI ábhartha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Méid agus sciar na gníomhaíochta geilleagraí Tacsanomaíocht-Ailinithe dá dtagraítear di i Rannóg 4.28 d'farscibhinní I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in uimhreoir an KPI ábhartha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	Méid agus sciar na gníomhaíochta geilleagraí Tacsanomaíocht-Ailinithe dá dtagraítear di i Rannóg 4.29 d'farscibhinní I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in uimhreoir an KPI ábhartha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Méid agus sciar na gníomhaíochta geilleagraí Tacsanomaíocht-Ailinithe dá dtagraítear di i Rannóg 4.30 d'farscibhinní I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in uimhreoir an KPI ábhartha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Méid agus sciar na gníomhaíochta geilleagraí Tacsanomaíocht-Ailinithe dá dtagraítear di i Rannóg 4.31 d'farscibhinní I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in uimhreoir an KPI ábhartha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Méid agus sciar na ngníomhaíochtaí geilleagracha Tacsanomaíocht-Ailinithe nach dtagraítear dóibh i ró 1 - ró 6 thuas in uimhreoir an KPI ábhartha		1,742	100%	1,742	100%	-	-	1,578	100%	1,578	100%	193	100%
Méid agus sciar na ngníomhaíochtaí geilleagracha tacsanomaíocht-ailinithe in uimhreoir an KPI ábhartha		1,742	100%	1,742	100%	-	-	1,578	100%	1,578	100%	193	100%

Tacsanomaíocht-Inchálaithe ach nach bhfuil Tacsanomaíocht-Ailinithe

Ró	Gníomhaíochtaí geilleagracha	Láimhdeachas				CapEx				OpEx			
		Maid agus céatadán		Maid agus céatadán		Maid agus céatadán		Maid agus céatadán		Maid agus céatadán		Maid agus céatadán	
		CCM + CCA	Maolú an athraithe aeráide (CCM)	Oiriúnú don athrú aeráide (CCA)	Maolú an athraithe aeráide (CCM)	CCM + CCA	Maolú an athraithe aeráide (CCM)	Oiriúnú don athrú aeráide (CCA)	CCM + CCA	Maolú an athraithe aeráide (CCM)	Oiriúnú don athrú aeráide (CCA)	CCM + CCA	Maolú an athraithe aeráide (CCM)
		Méid €mílilún	%	Méid €mílilún	%	Méid €mílilún	%	Méid €mílilún	%	Méid €mílilún	%	Méid €mílilún	%
1.	Méid agus sciar na gníomhaíochta geilleagraí Tacsanomaíocht-Inchálaithe nach bhfuil Tacsanomaíocht-Ailinithe dá dtagraítear di i Rannóg 4.26 d'farscibhinní I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in ainmneoir an KPI ábhartha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Méid agus sciar na gníomhaíochta geilleagraí Tacsanomaíocht-Inchálaithe nach bhfuil Tacsanomaíocht-Ailinithe dá dtagraítear di i Rannóg 4.27 d'farscibhinní I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in ainmneoir an KPI ábhartha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Méid agus sciar na gníomhaíochta geilleagraí Tacsanomaíocht-Inchálaithe nach bhfuil Tacsanomaíocht-Ailinithe dá dtagraítear di i Rannóg 4.28 d'farscibhinní I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in ainmneoir an KPI ábhartha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	Méid agus sciar na gníomhaíochta geilleagraí Tacsanomaíocht-Inchálaithe nach bhfuil Tacsanomaíocht-Ailinithe dá dtagraítear di i Rannóg 4.29 d'farscibhinní I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in ainmneoir an KPI ábhartha	1,544	90%	1,544	90%	-	-	133	82%	133	82%	40	55%
5.	Méid agus sciar na gníomhaíochta geilleagraí Tacsanomaíocht-Inchálaithe nach bhfuil Tacsanomaíocht-Ailinithe dá dtagraítear di i Rannóg 4.30 d'farscibhinní I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in ainmneoir an KPI ábhartha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Méid agus sciar na gníomhaíochta geilleagraí Tacsanomaíocht-Inchálaithe nach bhfuil Tacsanomaíocht-Ailinithe dá dtagraítear di i Rannóg 4.31 d'farscibhinní I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in ainmneoir an KPI ábhartha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Méid agus sciar na ngníomhaíochtaí geilleagracha Tacsanomaíocht-Inchálaithe nach bhfuil Tacsanomaíocht-Ailinithe nach dtagraítear dóibh i ró 1 - ró 6 thuas in ainmneoir an KPI ábhartha		167	10%	167	10%	-	-	28	18%	28	18%	34	45%
Méid agus sciar lomlán na ngníomhaíochtaí geilleagracha Tacsanomaíocht-Inchálaithe in ainmneoir an KPI ábhartha		1,711	100%	1,711	100%	-	-	161	100%	161	100%	74	100%

Gníomhaíochtaí Geilleagracha Tacsanomaíocht Nearth-Inchálaithe

Ró	Gníomhaíochtaí geilleagracha	Láimhdeachas				CapEx				OpEx			
		Maid agus céatadán		Maid agus céatadán		Maid agus céatadán		Maid agus céatadán		Maid agus céatadán		Maid agus céatadán	
		CCM + CCA	Maolú an athraithe aeráide (CCM)	Oiriúnú don athrú aeráide (CCA)	Maolú an athraithe aeráide (CCM)	CCM + CCA	Maolú an athraithe aeráide (CCM)	Oiriúnú don athrú aeráide (CCA)	CCM + CCA	Maolú an athraithe aeráide (CCM)	Oiriúnú don athrú aeráide (CCA)	CCM + CCA	Maolú an athraithe aeráide (CCM)
		Méid €mílilún	%	Méid €mílilún	%	Méid €mílilún	%	Méid €mílilún	%	Méid €mílilún	%	Méid €mílilún	%
1.	Méid agus céatadán na gníomhaíochta geilleagraí Tacsanomaíocht Nearth-Inchálaithe de réir Rannóg 4.26 d'farscibhinní I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in ainmneoir an KPI ábhartha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Méid agus céatadán na gníomhaíochta geilleagraí Tacsanomaíocht Nearth-Inchálaithe de réir Rannóg 4.27 d'farscibhinní I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in ainmneoir an KPI ábhartha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Méid agus céatadán na gníomhaíochta geilleagraí Tacsanomaíocht Nearth-Inchálaithe de réir Rannóg 4.28 d'farscibhinní I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in ainmneoir an KPI ábhartha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	Méid agus céatadán na gníomhaíochta geilleagraí Tacsanomaíocht Nearth-Inchálaithe de réir Rannóg 4.29 d'farscibhinní I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in ainmneoir an KPI ábhartha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Méid agus céatadán na gníomhaíochta geilleagraí Tacsanomaíocht Nearth-Inchálaithe de réir Rannóg 4.30 d'farscibhinní I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in ainmneoir an KPI ábhartha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Méid agus sciar na gníomhaíochta geilleagraí Tacsanomaíocht Nearth-Inchálaithe de réir Rannóg 4.31 d'farscibhinní I agus II le Rialachán Tarmilgthe 2021/2139 in ainmneoir an KPI ábhartha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Méid agus sciar na ngníomhaíochtaí geilleagracha Tacsanomaíocht Nearth-Inchálaithe nach dtagraítear dóibh i ró 1 - ró 6 thuas in ainmneoir an KPI ábhartha		3,797	100%	3,797	100%	106	100%	106	100%	49	100%	49	100%
Méid agus sciar lomlán na ngníomhaíochtaí geilleagracha Tacsanomaíocht Nearth-Inchálaithe in ainmneoir an KPI ábhartha		3,797	100%	3,797	100%	106	100%	106	100%	49	100%	49	100%

Rialachán maidir le Tacsanomaíocht an AE (ar lean)

Beartas Cuntasaíochta

Tá bunús ainmneora agus uimhreora gach KPI sonraithe thíos.

Láimhdeachas

Cuimsítear san ainmneoir láimhdeachais an t-ioncam iomlán aitheanta de bhua an Chaighdeáin Cuntasaíochta Idirnáisiúnta (IAS) 1, mír 82(a). Tá mír líne an ráitis airgeadais ghaolmhair sonraithe i nóta 4 a ghabhann leis na ráitis airgeadais. Nuair a bhí an KPI le haghaidh láimhdeachas á chinneadh, roinneadh an sciar atá Tacsanomaíocht-Ailínithe (an t-uimhreoir) ar an ainmneoir.

- Tá an méid seo a leanas san áireamh sa Láimhdeachas Tacsanomaíocht-Ailínithe (uimhreoir):
- Ioncam ó tháillí Úsáid Córais custaiméirí (lena n-áirítear ioncam ó ranníocaíochtaí soláthair agus níl ioncam Úsáid Córais an idirghrúpa san áireamh)
 - Ioncam ó ghiniúint cumhachta a bhaineann go príomha le sócmhainní in-athnuaite cosúil le feirmeacha gaoithe
 - Ioncam a bhaineann le gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht-Ailínithe eile. Tá tuilleadh eolais le fáil sa tábla ar leathanach 88

- Tá an méid seo a leanas san áireamh i dTacsanomaíocht-Incháilithe ach níl i Láimhdeachas Tacsanomaíocht-Ailínithe (uimhreoir):
- Ioncam ó ghiniúint cumhachta a bhaineann le breoslaí gásacha iontaise
 - Ioncam ó ghiniúint cumhachta a bhaineann le gníomhaíochtaí hidreachumhachta
 - Coigeartú a bhaineann le tarchur agus dáileadh ioncam leictreachais díorthaithe ó bhonneagar a bhfuil sé mar aidhm leis nasc díreach a chruthú nó nasc díreach atá ann cheana a fhorbairt idir fostáisiún nó líonra agus monarcha táirgthe cumhachta atá níos déine ar ghás ceaptha teasa ná 100g CO₂e/kWh tomhaiste ar bhonn saolré. Ní féidir é seo a ríomh go cruinn, seachas sin ríomhtar é trí thagairt a dhéanamh do chéatadán a leithéid sin de chaitheamh CapEx sa bhliain reatha i gcomparáid leis an CapEx Tacsanomaíocht-Incháilithe iomlán don ghníomhaíocht seo

- Ioncam a bhaineann le gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht-Incháilithe eile nach bhfuil Tacsanomaíocht-Ailínithe (lena n-áirítear gníomhaíochtaí nach bhfuil measúnú ailínithe curtha i gcrích lena n-aghaidh ar fhorais ábharthachta)

Ba cheart a thabhairt faoi deara, de bhrí go bhfuil punann ghiniúna ESB á trádáil ar bhonn punainne, nach mór láimhdeachas áirithe a chionroinnt do ghníomhaíochtaí Tacsanomaíocht-Incháilithe nó Tacsanomaíocht-Ailínithe bunaithe ar mhodheolaíocht leithdháilte. Maidir le sócmhainní giniúna cumhachta atá á dtrádáil laistigh de I-SEM, baineann an méid láimhdeachais atá san áireamh le gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht-Incháilithe nach bhfuil Tacsanomaíocht-Ailínithe, leis an ioncam fuinnimh tuillte go díreach ó mhargadh leictreachais mórdhíola I-SEM mar aon le hioncam acmhainne agus ioncam coimhdeach (mar atá mínithe i nóta 1 de na ráitis airgeadais). Níl tionchar aon ghníomhaíocht trádála/fálaithe san áireamh (mar atá mínithe thíos) nó tionchar aon choigeartú díothaithe a bhaineann le ceannacháin chumhachta mhórdhíola i Réitigh do Chustaiméirí agus díolacháin chumhachta mhórdhíola i nGiniúint agus Trádáil.

- Sa bhreis ar an Tacsanomaíocht-Ailínithe agus Tacsanomaíocht-Incháilithe thuas ach níl sa CapEx Tacsanomaíocht-Ailínithe thuas, cuirtear an CapEx Tacsanomaíocht Neamh- Incháilithe seo a leanas san áireamh san ainmneoir:
- Ioncam ó mhiondíolachán chuig custaiméirí leictreachais agus gáis
 - Ioncam ó ghiniúint cumhachta a bhaineann le gníomhaíochtaí teirmeacha (níl giniúint cumhachta ó bhreoslaí gásacha iontaise san áireamh)
 - Gníomhaíochtaí áirithe a bhaineann le trádáil, fálú agus barrfheabsú margadh mórdhíola ag leibhéal punainne
 - Ioncam eile a bhaineann le gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht Neamh-Incháilithe

Tá tuilleadh sonraí maidir le beartas cuntasaíochta ioncam ESB le fáil i nóta 1 a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

CapEx

Cuimsítear san ainmneoir CapEx breiseanna a bhaineann le sócmhainní inláimhsithe agus doláimhsithe le linn na bliana airgeadais a breithníodh roimh dhímheas, amúchadh agus atomhais, lena n-áirítear iad siúd a d'eascair as athluachálacha agus bearnúcháin, don bhliain airgeadais ábhartha agus ní chuirtear athruithe cóirluacha san áireamh. Cuimsítear san ainmneoir breiseanna le sócmhainní inláimhsithe agus doláimhsithe ag eascairt as teaglamaí gnó. San áireamh tá méideanna a ndearnadh cuntas orthu bunaithe ar IAS 16 (73: (e)(i) agus (iii)), IAS 38 (118: (e) (i)), agus IFRS 16 (53: (h)) agus tá míreanna líne an ráitis airgeadais ghaolmhair leagtha amach i nóta 12, 13 agus 14 leis na ráitis airgeadais.

Nuair a bhíonn cinneadh á dhéanamh maidir le CapEx Tacsanomaíocht-Ailínithe (uimhreoir), cuimsíonn ESB gach CapEx tabhaithe i ESB Networks agus i NIE Networks, lena n-áirítear CapEx, ainneoin nach bhfuil sé le fáil go díreach ar an líonra (e.g. córais TF/OT, feithiclí, cothabháil foirgneamh etc.), tá sé riachtanach d'oibriú rathúil na líonraí dáileacháin agus tarchurtha leictreachais. Bhreithnigh ESB an tionchar a bheadh ag na míreanna seo a fhágáil as an áireamh agus leag sé béim ar an bpointe gurb é caiteachas díreach ar an líonra an ghné is suntasach de CapEx don ghníomhaíocht seo (ba cheart a thabhairt faoi deara freisin nach féidir an t-ioncam le haghaidh na míreanna CapEx seo a dhí-chomhbhailiú go cruinn ón ioncam rialaithe iomlán le haghaidh na ngnóthaí seo). Áirítear i gcaiteachas CapEx costais fostaithe caipitlithe atá inchurtha i leith na gníomhaíochta ábhartha (de réir an modh a úsáideadh sna ráitis airgeadais).

Nuair a bhí an KPI le haghaidh gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht-Ailínithe le haghaidh CapEx á gcinneadh, roinntear an sciar atá Tacsanomaíocht-Ailínithe (an t-uimhreoir) ar an ainmneoir.

- Tá an méid seo a leanas san áireamh sa CapEx Tacsanomaíocht-Ailínithe (uimhreoir):
- CapEx tabhaithe ar an gcóras tarchurtha agus dáileacháin (seachas gluaiseachtaí a bhaineann le forálacha scoir sócmhainní)
 - CapEx tabhaithe ar ghiniúint cumhachta a bhaineann go príomha le sócmhainní in-athnuaite (seachas gluaiseachtaí a bhaineann le forálacha scoir sócmhainní)
 - CapEx eile a bhaineann le gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht-Ailínithe

- Tá an méid seo a leanas san áireamh i dTacsanomaíocht-Incháilithe ach níl in CapEx Tacsanomaíocht-Ailínithe (uimhreoir):
- CapEx ó ghiniúint cumhachta a bhaineann le breoslaí gásacha iontaise (seachas gluaiseachtaí a bhaineann le forálacha scoir sócmhainní)
 - CapEx ó ghiniúint cumhachta a bhaineann sócmhainní hidreachumhachta (seachas gluaiseachtaí a bhaineann le forálacha scoir sócmhainní)
 - CapEx a bhaineann le bonneagar a bhfuil sé mar aidhm leis nasc díreach a chruthú nó nasc díreach atá ann cheana a fhorbairt idir fostáisiún nó líonra agus monarcha táirgthe cumhachta atá níos déine ar ghás ceaptha teasa ná 100g CO₂e/kWh tomhaiste ar bhonn saolré
 - CapEx a bhaineann le gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht-Incháilithe eile nach bhfuil Tacsanomaíocht-Ailínithe (lena n-áirítear gníomhaíochtaí nach bhfuil measúnú ailínithe curtha i gcrích lena n-aghaidh ar fhorais ábharthachta)

- Sa bhreis ar an Tacsanomaíocht-Ailínithe agus Tacsanomaíocht-Incháilithe nach bhfuil san OpEx Tacsanomaíocht-Ailínithe thall agus thuas, cuirtear an OpEx Tacsanomaíocht Neamh-Incháilithe seo a leanas san áireamh san ainmneoir:
- CapEx tabhaithe ar ghiniúint cumhachta a bhaineann le gníomhaíochtaí teirmeacha (níl giniúint cumhachta ó bhreoslaí gásacha iontaise san áireamh)
 - CapEx TF tabhaithe ar ghníomhaíochtaí Tacsanomaíocht Neamh-Incháilithe
 - CapEx eile a bhaineann le gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht Neamh-Incháilithe

Tá tuilleadh eolais maidir le beartais chuntasaíochta Réadmhaoin, Gléasra agus Trealamh agus Sócmhainní Doláimhsithe ESB le fáil i nóta 1 a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

Coigeartaítear an CapEx Tacsanomaíocht-Ailínithe don mhaoiniú bannaí glasa tríd an sciar de CapEx ó shócmhainní Tacsanomaíocht-Ailínithe a chur as an áireamh atá maoinithe le bannaí glasa ón CapEX Tacsanomaíocht-Ailínithe iomlán (uimhreoir).

OpEx

Cuimsítear in ainmneoir OpEx costais neamhchaipitlithe dhíreacha a bhaineann le taighde agus forbairt, bearta athchóirithe foirgnimh, léasanna gearrthéarmacha, cothabháil agus deisiú, agus caiteachas díreach eile a bhaineann le seirbhísiú laethúil sócmhainní réadmhaoin, gléasra agus trealaimh atá riachtanach chun feidhmiú leanúnach agus éifeachtach a leithéid de shócmhainní a chinntiú. Ní féidir crostagairt a dhéanamh leis an sainmhíniú ar OpEx de réir Thacsanomaíocht an AE i ndáil le míreanna líne an ráitis airgeadais.

Nuair a bhíonn an KPI le haghaidh OpEX Tacsanomaíocht-Ailínithe á chinneadh, roinntear an sciar atá Tacsanomaíocht-Ailínithe (an t-uimhreoir) ar an ainmneoir.

- Tá an méid seo a leanas san áireamh san OpEx Tacsanomaíocht-Ailínithe (uimhreoir):
- OpEx tabhaithe a bhaineann le sócmhainní na gcóras tarchurtha agus dáileacháin a chothabháil
 - OpEx tabhaithe a bhaineann le sócmhainní giniúna cumhachta a chothabháil a bhaineann go príomha le sócmhainní in- athnuaite, go háirithe feirmeacha gaoithe
 - An céatadán de OpEx eile a bhaineann le gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht-Ailínithe eile

- Tá an méid seo a leanas san áireamh i dTacsanomaíocht-Incháilithe ach níl in OpEx Tacsanomaíocht-Ailínithe (uimhreoir):
- OpEx a bhaineann le giniúint cumhachta ó bhreoslaí gásacha iontaise (lena n-áirítear seirbhísiú laethúil)
 - OpEx a bhaineann le gníomhaíochtaí hidreachumhachta (lena n-áirítear seirbhísiú laethúil)
 - OpEx a bhaineann le gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht-Incháilithe eile nach bhfuil Tacsanomaíocht-Ailínithe (lena n-áirítear gníomhaíochtaí nach bhfuil measúnú ailínithe curtha i gcrích lena n-aghaidh ar fhorais ábharthachta)
 - Caiteachas forbartha gnó ar ghníomhaíochtaí Tacsanomaíocht-Incháilithe (is é sin, giniúint leictreachais ó fhuinneamh na gaoithe agus teicneolaíocht fhótavoltach ghréine). Ó tharla nach bhfuiltear ach ag cur tús le tionscadail den chineál seo, ní féidir measúnú ailínithe a dhéanamh ar a leithéid de chaiteachas

Ba cheart a thabhairt faoi deara nach bhfuil gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht-Incháilithe laistigh de OpEx curtha san áireamh ach a mhéid a nglactar leo mar ghníomhaíochtaí ábhartha.

- Sa bhreis ar an Tacsanomaíocht-Ailínithe agus Tacsanomaíocht-Incháilithe thuas ach níl sa Láimhdeachas Tacsanomaíocht-Ailínithe thuas, cuirtear an Láimhdeachas Tacsanomaíocht Neamh-Incháilithe seo a leanas san áireamh san ainmneoir:
- OpEx tabhaithe ar ghiniúint cumhachta a bhaineann le monarchana teirmeacha (níl giniúint cumhachta ó bhreoslaí gásacha iontaise san áireamh)
 - OpEx eile a bhaineann le gníomhaíochtaí Tacsanomaíocht Neamh-Incháilithe

AN T-AISTRIÚ GO FUINNEAMH INBHUANAITHÉ A CHUMASÚ TRÍ BHONNEAGAR ATHLÉIMNEACH

Is é an bonneagar leictreachais athléimneach sábháilte ar féidir brath air bunchloch eacnamaíocht nua-aimseartha na hÉireann agus is príomhcheanglas é seo maidir le fás eacnamaíoch, tithíocht, agus cur i bhfeidhm an Phlean Gníomhaithe ar son na hAeráide. De réir mar a ghlacann custaiméirí le teicneolaíochtaí ísealcharbóin amhail teaschaidéil, feithiclí leictreacha, agus giniúint in-athnuaite, méadóidh na héilimh ar an líonra agus beidh caighdeán, staid agus feidhmíocht an líonra rithábhachtach. Beartaíonn Plean Gnó PR6 de chuid ESB Network go dtiocfaidh méadú suntasach ar infheistíocht chun iontaofacht, athléimneacht agus cumas an líonra leictreachais a fheabhsú chun freastal ar riachtanais na gcustaiméirí agus an phobail.

Caibidil 2 Rialachas Corparáideach

Comhaltaí Bhord ESB	98
Ráiteas Rialachais Chorporáidigh an Chathaoirligh	104
Tuarascáil Rialachais an Bhoird	106
Tuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca	122
Coistí Boird sa bhliain 2024	128
Iompar Gnó	132
Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird	134

Comhaltaí Bhord ESB

Comhaltaí boird sa bhliain 2024

Tarach Ó Ruairc
Cathaoirleach

Ceapachán Boird

Samhain 2020 mar Chomhalta Boird agus mar Chathaoirleach.

Tionacht (amhail an 31 Nollaig 2024)
4 bliana agus 2 mhí.

Taithí ghairme

Ba chomhalta agus iar-uachtarán é de Chuntasóirí Cairte na hÉireann (2004-2005). Thosaigh sé ag obair le KPMG in 1975, ceapadh é mar chomhpháirtí iniúchta in 1988 agus toghadh é mar Chomhpháirtí Bainistíochta in 2006. Ba chomhalta é de Bhord Domhanda, Foireann Feidhmiúcháin Dhomhanda agus Bord EMA KPMG, idir 2007 agus 2013. Tá neart scileanna gnó aige mar aon le taithí ardleibhéil i ról tráchtála, airgeadais, chinnteoireachta agus forbartha straitéise ag obair le cliaint in Éirinn agus thar lear.

Ceapacháin sheachtracha

Tá sé ina Chathaoirleach ar RTÉ, Kinsale Capital Management, An Baile Mór (Éire) faoi láthair agus roimhe sin, bhí sé ina Chathaoirleach ar Fhiontraíocht Éireann. Bhí sé i gceannas ar Ghrúpa Athbhreithnithe Straitéisigh 2014 na Comhairle Ealaíon agus bhí baint aige le boird charthanais agus chultúrtha éagsúla. Is Pátrún de Chapter Zero Ireland é, pobal de stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin a threoraíonn plé seomra boird in Éirinn maidir le tionchair an athraithe aeráide. Bhronn Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath (DCU) Dochtúireacht san Fhealsúnacht (Honoris Causa) ar Terence i mí Dheireadh Fómhair 2023, mar aitheantas ar an obair atá déanta aige ar mhaithe le cúrsaí gnó, oideachas, na healaíona agus seirbhísí poiblí in Éirinn.

Paddy Hayes
Príomhfheidhmeannach

Ceapachán Boird

Márta 2022.

Tionacht

3 bliana agus 5 mhí mar Phríomhfheidhmeannach. 2 bhliain agus 10 mí mar Chomhalta Boird.

Taithí ghairme

Ceapadh é mar Phríomhfheidhmeannach i mí Lúnasa 2021. Roimhe sin, bhí Paddy ina Stiúrthóir Bainistíochta ar ESB Networks ó 2018 agus bhí sé ina Stiúrthóir Feidhmiúcháin sa rannóg Giniúna agus Margaí Mórdhíola ó 2012 go 2018. Is Comhalta d'Institiúid Innealtóirí na hÉireann é agus bhronn Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath (UCD) máistreacht san innealtóireacht air agus bhronn Ollscoil Warwick MBA air. Chaith sé tamall ag obair sa tionscal cruach sa Ríocht Aontaithe sular aistrigh sé go dtí an earnáil fuinnimh in 1999 agus ba é a stiúir comhfhiontar Synergen idir ESB agus Statoil.

Ceapacháin sheachtracha

Comhalta de Bhord Stiúrthóirí na hInstitiúide Taighde um Chumhacht Leictreach (EPRI). Cathaoirleach an Tionscnaimh Open Doors.

Michael Barry
Comhalta Boird Neamhspleách

Ceapachán Boird

Eanáir 2023.

Tionacht

2 bhliain.

Taithí ghairme

Cuntasóir Cairte a rinne a chuid oiliúna le PwC, céimí tráchtála de chuid Choláiste na hOllscoile, Corcaigh agus Stiúrthóirí Cairte. D'éirigh sé as a ról mar Phríomhoifigeach Airgeadais Bhord na Móna cpt in 2019, i ndiaidh dó 13 bliana a chaitheamh i mbun an ról agus ba Stiúrthóir Bainistíochta Eatramhach na Cuideachta é in 2017/2018 freisin. Roimhe sin, bhí poist airgeadais shinsearach éagsúla ag Michael in Éirinn, sa Ríocht Aontaithe agus i Stáit Aontaithe Mheiriceá, i dtionscail éagsúla lena n-áirítear cógaisíocht, feistí leighis, forbairt maoiné agus fáilteachas.

Ceapacháin sheachtracha

Comhalta de Bhord Forbartha an Ospidéil Phéidiatraigh Náisiúnta ó mhí Feabhra 2021.

Aisling Curtis
Comhalta Boird Neamhspleách

Ceapachán Boird

Aibreán 2023.

Tionacht

1 bhliain agus 8 mí.

Taithí ghairme

Breis is 20 bliain taithí ag obair sna hearnálacha teileachumarsáide agus teicneolaíochta, lena n-áirítear ról a dhírigh ar an margadh domhanda, réigiúnach, agus Éireannach. Roimhe sin, bhí sí ag obair mar Stiúrthóir Straitéise agus Inbhuanaitheachta Microsoft, Stiúrthóir Réiteach le Comhpháirtí Domhanda agus Stiúrthóir Tráchtála. Is í an Ceannaire Margaidh do Chomhghuaillíochtaí Straitéiseacha PwC faoi láthair. Bhronn UCC Máistreacht san Eacnamaíocht Ghnó uirthi, chaith sí tamall ag staidéar i Scoil Sonraí agus Intleachta Saorga Insead agus is céimí an Chláir Ceannaireachta Inbhuanaitheachta 2022 de chuid Ollscoil Cambridge í.

Ceapacháin sheachtracha

Comhalta Boird de Ghrúpa Aerfort na Sionainne. Roimhe sin, bhí sí i mbun ról neamhfheidhmiúcháin sa Ríocht Aontaithe, san Ísiltír agus san Afraic Theas, agus bhí sí páirteach i mBord an Ospidéil Náisiúnta Máithreachais agus bhí ról comhairleach aici ar Chomhairle IMI le déanaí. Tá sí ina ball de Ghrúpa Stiúrtha Teicneolaíochta an Chlub 30%.

Annette Flynn
Comhalta Boird Neamhspleách
Sinsearach

Ceapachán Boird

Ceapadh í mar Chomhalta Boird Neamhspleách in Aibreán 2023 agus ceapadh í mar Chomhalta Boird Neamhspleách Sinsearach an 18 Nollaig 2024.

Tionacht

1 bhliain agus 8 mí.

Taithí ghairme

Tá neart taithí feidhmiúcháin faighte ag Annette le linn a gairme lena n-áirítear a bheith ag obair le Kerry Group plc agus UDG Healthcare plc le breis is 25 bliain tráth a raibh sí i mbun ról éagsúla lena n-áirítear Stiúrthóir Bainistíochta Feidhmiúcháin, Oifigeach Forbartha Corparáidí agus Straitéise agus Rialaitheoir Airgeadais in Éirinn, sa Ríocht Aontaithe, san Eoraip agus sna Stáit Aontaithe. Ceapadh í mar Stiúrthóir Feidhmiúcháin ar Bhord UDG Healthcare plc in 2004. D'éirigh sí as a gairm feidhmiúcháin in 2011 agus bhí sí i mbun roinnt stiúrthóireachtaí neamhfheidhmiúcháin le UDG Healthcare plc, Grafton Group plc, Irish Life, Aryzta AG agus The Irish Times DAC ina dhiaidh sin. Is Comhalta í de Chumann na gCuntasóirí Cairte Deimhnithe, bhronn UCC Baitsiléir Tráchtála uirthi, is Stiúrthóir Cairte cáilithe í agus tá dhá dhiplóma sa Ghnó agus sa Choiteseáil Feidhmiúcháin aici a bhronn Scoil Ghnó Smurfit uirthi.

Ceapacháin sheachtracha

Is Stiúrthóir Neamhfheidhmiúcháin í faoi láthair ar Dairygold Cooperative Society Ltd agus is Príomhoifigeach Feidhmiúcháin í ar Highflier Executive Coaching, a dhíríonn ar fheidhmeannaigh shinsearach.

Eochair Chomhaltacht an Choiste

CI&RL	Coiste Iniúchta agus Riosca Leathanach 122
CCNB	An Coiste Custaiméirí, Nuálaíochta agus Branda Leathanach 128
CSI&C	An Coiste Sábháilteachta, Inbhuanaitheachta agus Cultúir Leathanach 129
CLS & FB	An Coiste Luacha Saothair agus Forbartha Bainistíochta Leathanach 130
CA&I	An Coiste Airgeadais agus Infheistíochta Leathanach 131

Comhaltaí Bhord ESB (ar lean)

Pat Gaynor
Comhalta Boird Neamhspleách

Ceapachán Boird
Nollaig 2024.

Tionacht
1 mhí.

Taithí ghairme
Is Iar-Stiúrthóir Bainistíochta Bhanc na hÉireann é, Baincéireacht Chorporáideach, agus bhí sé i gceannas ar a chuideachtaí corporáideacha iasachta in Éirinn agus sa Ríocht Aontaithe sular éirigh sé as an bpost sin i mí na Samhna 2020. Is ceannaire sinsearach agus tionchaire aitheanta é maidir le baincéireacht agus seirbhís airgeadais a bhfuil breis is 40 bliain taithí aige i réimsí amhail baincéireacht miondíola, riosca creidmheasa, gnó agus baincéireacht chorporáideach, idir go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta i ngach earnáil. Is Comhalta de Chomhlachas na gCuntasóirí Deimhniúithe Cairte agus d'Institiúid na mBaincéirí é freisin, agus is céimí de Chlár Ard bhainistíochta Scoil Ghnó Harvard 2017 é.

Ceapacháin sheachtracha
Stiúrthóir Neamhfheidhmiúcháin ar Dairygold Co-Operative Society Ltd, ATC Transport and Logistics Ltd agus Ciste Cobhsaíochta agus Téarnaimh Paidéime DunPort. Is Iontaobhaí Ciste Phinsin Foirne Bhanc na hÉireann é agus gníomhaíonn sé mar chomhairleoir do roinnt cuideachtaí próbháideacha in Éirinn.

Karen Halpenny
Comhalta Boird Oibrithe

Ceapachán Boird
Ceapadh é in Eanáir 2023 faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 agus 1988.

Tionacht
2 bhliain.

Taithí ghairme
Bhí sí ag obair le ESB International ó 2001, go príomha i réimse fhorbairt línte lasnairde. Tá sí ag obair sa rannóg Innealtóireachta agus Mórthionscadal ar cháblaí Ardvoltais mar speisialtóir cáblaí faoi láthair. Bhronn Coláiste Náisiúnta na hÉireann (NCI) Baitsiléir Ealaíon (Onóracha) uirthi i Straitéis agus Cleachtas BAD agus bhronn Scoil Díl Óstaí an Rí ard-dioplóma sa Díl Fostaíochta Feidhmeach uirthi. Bhronn NCI Teastas i mBainistíocht agus Caidreamh Tionsclaíoch uirthi, bhronn UCD Teastas Sláinte agus Sábháilteachta agus bronn Institiúid Idirghabhálaithe na hÉireann Teastas san Idirghabháil uirthi.

Ceapacháin sheachtracha
Is Iar- Uachtarán Cheardchumann Seirbhísí Fuinnimh na hÉireann (ESU) 2017–2021 í, is ionadaí ESU ar fhóram Ghrúpa na gCeardchumann í agus is ionadaí ESU ar Choiste Sláinte agus Sábháilteachta Chomhdháil na gCeardchumann (ICTU) í. Iontaobhaí Electric Aid, carthanas fhoireann ESB, agus Rúnaí an Ghrúpa Náisiúnta Stiúrthóirí Oibrithe.

Owen Kilmurray
Comhalta Boird Oibrithe

Ceapachán Boird
Ceapadh é in Eanáir 2023 faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 agus 1988.

Tionacht
2 bhliain.

Taithí ghairme
Thosaigh sé obair le ESB i Márta 1982. Tá tréimhsí caite aige ag obair mar oibrí ginearálta, oibrí líne saoise, leictreoir agus mar Theicneoir Líonraí i ESB Networks le breis is 40 bliain.

Ceapacháin sheachtracha
Comhalta gníomhach de Ghrúpa Ceardchumann ESB. Leas-Chathaoirleach Choiste Brainse Fuinnimh SIPTU, comhalta de Choiste Iompair, Fuinnimh, Eitlíochta agus Tógála (TEAC) SIPTU, agus Cisteoir an Ghrúpa Náisiúnta Stiúrthóirí Oibrithe.

Paul Lynam
Comhalta Boird Neamhspleách
(go dtí an 13 Nollaig 2024)

Ceapachán Boird
Ceapadh é i mí Dheireadh Fómhair 2016, athcheapadh é don dara téarma i mí na Nollag 2021.

Tionacht
8 mbliana (cuireadh an tréimhse oifige i gcrích an 13 Nollaig 2024).

Taithí ghairme
Is Stiúrthóir Bainistíochta Jungheinrich Lift Truck (Éire) agus Jungheinrich UK Limited é faoi láthair, dhá fhochuideachta de chuid Jungheinrich AG, atá bunaithe sa Ghearmáin. Comhairleoir de chuid Chomhlachas Tráchtála na Gearmáine/ na hÉireann agus Iar-Uachtarán. Breis is 30 bliain taithí ar ghnó in Éirinn agus ar ghnóthaí idirnáisiúnta. Seo a leanas na ról a bhí aige roimhe sin; Stiúrthóir Oibríochtaí an ghnó Seirbhísí Tionscail Idirnáisiúnta le Seirbhísí Branda Fuinnimh agus Bonneagair, POF Chlinic Whitfield, POF Siemens Limited Ireland agus Príomhoifigeach Airgeadais Siemens Limited Ireland (2008-2010). Chaith sé 14 bliana ag obair sa Ghearmáin áit a raibh ról bhainistíochta éagsúla á gcomhlíonadh aige le Grúpa Smurfit agus Kappa Packaging. Bhronn DCU BSc in Eolaíocht Anailíseach air, bhronn UCD dioplóma iarchéime sa staidéar gnó air agus bhronn Ollscoil Cathrach Seattle MBA air.

Ceapacháin sheachtracha
Is stiúrthóir Jungheinrich Lift Truck Limited (Éire) agus Jungheinrich UK Limited é, is Comhairleoir/Stiúrthóir Chomhlachas Tráchtála na Gearmáine/na hÉireann é agus roimhe sin, bhí sé ina Stiúrthóir Siemens Ireland agus ina Stiúrthóir chuideachtaí comhlachaithe Chlinic Whitfield.

Jim Meade
Comhalta Boird Neamhspleách

Ceapachán Boird
Nollaig 2024.

Tionacht
1 mhí.

Taithí ghairme
Chuaigh sé san Iarnród Éireann/ Irish Rail mar phrintíseach feisteora in 1979. D'oibrigh sé a bhealach aníos sa rannóg innealtóireachta meicniúla do bhreis is 18 mbliana go raibh sé ina Cheann Cabhlaigh. D'aistrigh sé go dtí an rannóg pleanála straitéisí ar feadh trí bliana sular aistrigh sé go dtí an rannóg oibríochtaí agus soláthair seirbhíse. Ceapadh é mar Stiúrthóir Oibríochtaí in 2013 agus ceapadh é mar Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin i mí Bealtaine 2018.

Ceapacháin sheachtracha
Cheap an tAire Breisoideachais agus Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta é mar Stiúrthóir an Bhoird SOLAS. Cathaoirleach Bhord CIRO (Institiúid Chairte na nOibreoirí Iarnróid). Ambasadóir Éireannach an Chomhlachais Idirnáisiúnta um Iompar Poiblí (UITP; Union Internationale des Transports Publics). Comhalta boird an Bhoird Beartais UITP.

Eochair Chomhaltacht an Choiste

	Coiste Iniúchta agus Riosca Leathanach 122
	An Coiste Custaiméirí, Nuálaíochta agus Branda Leathanach 128
	An Coiste Sábháilteachta, Inbhuanaitheachta agus Cultúir Leathanach 129
	An Coiste Luacha Saothair agus Forbartha Bainistíochta Leathanach 130
	An Coiste Airgeadais agus Infheistíochta Leathanach 131

Comhaltaí Bhord ESB (ar lean)

Gráinne O'Shea
Comhalta Boird Oibrithe

Ceapachán Boird

Ceapadh é in Eanáir 2023 faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 agus 1988.

Tionacht

2 bhliain.

Taithí ghairme

Thosaigh Gráinne ag obair le ESB mar chéimí innealtóireachta in 1989. Bhronn Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath agus DCU Bhaile Átha Cliath faoi seach bunchéim agus máistreacht san innealtóireacht uirthi agus bhronn an Institiúid um Bainistíocht Sócmhainní dioplóma i mBainistíocht Sócmhainní uirthi. Is Innealtóir Cairte (Innealtóirí Éireann) í Gráinne agus roimhe sin, bhí sí ag obair in ESB Networks, Giniúint agus Soláthar Cumhachta. Tá sí ag obair mar Bhainisteoir Straitéis Gnó ESB faoi láthair.

Ceapacháin sheachtracha

Ionadaí na hÉireann ar an gComhthionól Ginearálta agus ar Ghrúpa Comhairleach Straitéiseach an Eintitis AE d'Oibreoirí Córas Dáileacháin (Eintiteas Oibreoirí Córas Dáileacháin an AE). Leas-Chathaoirleach Ghrúpa Oibre Eurelectric maidir le Rialáil agus Custaiméirí Líonra agus comhalta den Choiste Dáileacháin agus Éascaithe Margaidh. Comhalta de Choiste Beartais agus Rialála Oibreoirí Córas Dáileacháin an AE. Comhalta de Choiste Beartais Chumann Leictreachais na hÉireann. Iar-Chathaoirleach fhobhrainse líonraí Chumann Gairmithe na hEarnála Fuinnimh. Roimhe sin, bhí sí ina stiúrthóir Fheirm Ghaoithe Fullabrook ESB agus fheirm ghaoithe Dharaidh Braoin (2012-2016).

Alf Smiddy
Comhalta Boird Neamhspleách
Sinsearach
(go dtí an 13 Nollaig 2024)

Ceapachán Boird

Ceapadh é i mí Dheireadh Fómhair 2016, athcheapadh é don dara téarma i mí na Nollag 2021.

Tionacht

8 mbliana (cuireadh an tréimhse oifige i gcrích an 13 Nollaig 2024).

Taithí ghairme

Cuntasóir Cairte a rinne a chuid oiliúna le PwC. Iar- Chathaoirleach agus Stiúrthóir Bainistíochta Beamish & Crawford plc le breis is 12 bhliain, agus comhalta de Bhord a mháthairchuideachta, Scottish & Newcastle (UK) Ltd. Comhalta de Chomhairle Feidhmiúcháin Náisiúnta IBEC, Stiúrthóir Chomhlachas Tráchtála Chorcaí, Cathaoirleach Choiste Rialtais Áitiúil Chorcaí agus comhalta de Bhord Údarás Aerfort Chorcaí. Comhalta d'Institiúid Margaíochta na hÉireann. Céimí tráchtála ó UCC, ar bhronn Boston College agus Ollscoil Uladh Máistreacht sa Cheannaireacht Feidhmiúcháin air.

Ceapacháin sheachtracha

I Meitheamh 2021, ceapadh é mar Ollamh Cúnta i gColáiste Gnó agus Dlí, UCC, Stiúrthóir an tionscnaimh Rethink Ireland (Nuálaíocht Shóisialta) a bhfuil an Rialtas ag tacú leis agus Stiúrthóir Oxfam Ireland. Cathaoirleach agus/nó Stiúrthóir cuideachtaí neamhspleácha éagsúla lena n-áirítear Bridgewater Construction, Fohntech agus Granite Digital (margaíocht dhigiteach). Roimhe sin, bhí sé ina Stiúrthóir Neamhfheidhmiúcháin Neamhspleách Sinsearach agus Stiúrthóir a raibh freagrach as rannpháirtíocht na foirne ag Dalata Hotel Group plc.

An Dr Sara Venning
Comhalta Boird Neamhspleách

Ceapachán Boird

Nollaig 2021.

Tionacht

3 bliana agus 1 mhí.

Taithí ghairme

POF agus Comhalta Boird de Northern Ireland (NI) Water ó 2010. Taithí ar bhainistíocht fóntas rialaithe agus dlús a chur le seirbhís agus éifeachtúlacht custaiméirí. Bhronn Ollscoil na Banríona, Béal Feirste, Máistreacht Innealtóireachta in Innealtóireacht Leictreach agus Leictreonach uirthi, agus bhronn Ollscoil na Banríona céim onórach uirthi sa bhliain 2023. Taithí ar líonraí fuinnimh ó bheith ag obair le NIE Networks idir 1996 – 2010. Comhalta d'Institiúid na nInnealtóirí Sibhialta.

Ceapacháin sheachtracha

Uachtarán Choiste WaterAid Thuaisceart Éireann.

Trevor Walsh
Comhalta Boird Oibrithe

Ceapachán Boird

Ceapadh é in Eanáir 2023 faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 agus 1988.

Tionacht

2 bhliain.

Taithí ghairme

Maoirseoir Seirbhísí Teicniúla in ESB Networks. Seo a leanas na ról a bhí aige roimhe sin; Bainisteoir Córas, Maoirseoir Seirbhísí do Chustaiméirí, Oifigeach Oiliúna agus Teicneoir Líonra. Chuir sé tús lena ghairmréim mar leictreoir printísigh agus tá breis is 20 bliain taithí aige ar a bheith ag obair le ESB.

Ceapacháin sheachtracha

Cathaoirleach ar Bhrainse Maoirseora Theicniúil ESB Connect. Ionadaí ar Ghrúpa na gCeadrchumann ESB. Ionadaí ag Comhdháil na gCeadrchumann. Comhalta de Ghrúpa Náisiúnta Stiúrthóirí Oibrithe.

Eochair Chomhaltacht an Choiste

Coiste Iniúchta agus Riosca
Leathanach 122

An Coiste Custaiméirí, Nuálaíochta agus Branda
Leathanach 128

An Coiste Sábháilteachta, Inbhuanaitheachta agus Cultúir
Leathanach 129

An Coiste Luacha Saothair agus Forbartha Bainistíochta
Leathanach 130

An Coiste Airgeadais agus Infheistíochta
Leathanach 131

Ráiteas Rialachais Chorporáidigh an Chathaoirligh

Tarach Ó Ruairc
Cathaoirleach

Is ionann dea-rialachas agus dea-iompar gnó agus is tosaíocht i gcónaí é seo domsa mar Chathaoirleach. Díríonn an Bord ESB, faoi threoir ag dea-rialachas corparáideach, ar shláine, trédhearcacht agus cuntasacht gnó. Soláthraíonn an Bord ceannaireacht agus maoirseacht agus cinntíonn sé go dtagann sé le cuspóir agus luachanna ESB agus tá an fhoireann bainistíochta freagrach as ceannaireacht feidhmiúcháin agus bainistíocht laethúil an ghnó.

Is é príomhfhócas an Bhoird ná go gcuireann príomhchinntí, lena n-áirítear cinní a bhaineann le straitéis, inbhuanaitheacht, agus cúrsaí airgeadais, le luach fadtéarmach a chruthú do pháirtithe leasmhara agus chun tacú le straitéis fhoriomlán ESB. Arís eile, rinne an Bord athbhreithniú ar an bpróiseas chun forbairt agus monatóireacht a dhéanamh ar straitéis ESB d'fhonn mionleasú agus feabhas a chur ar chur chuige an Bhoird maidir le cinnteoireacht shuntasach le linn na bliana.

Caighdeáin Rialachais

Ceaptar struchtúir rialachais ESB chun cloí leis na caighdeáin rialachais is airde agus na cóid rialachais ábhartha a leagtar amach i dTuarascáil Rialachais an Bhoird. Ar an gcaoi seo, cloíonn ESB, a mhéid is ábhartha, le caighdeáin rialachais na cuideachta atá liostaithe agus cuireadh bearta cuí i bhfeidhm chun cloí leis na caighdeáin sin. Mar a leagtar amach i dTuarascáil Rialachais an Bhoird, beartaíonn ESB glacadh le Cóid Rialachais Chorporáidigh na hÉireann 2024 (an Cóid Éireannach) ar bhonn deonach ón 1 Eanáir 2025.

Cuirtear tuarascálacha ar chomhlíonadh na gcaighdeán rialachais ábhartha faoi bhráid an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca agus an Choiste Forbartha Luacha Saothair agus Bainistíochta de réir mar is cuí. Tá an Bord sásta go bhfuil ceanglais an Chóid Stáit comhlíonta ag ESB agus go gcuirtear tuarascáil faoi bhráid an Aire Aeráide, Comhshaoil agus Fuinnimh (an tAire) gach bliain, ina ndeimhnítear an comhlíonadh sin. Cuirtear deimhniú ar fáil don Aire sa chás nach féidir gnéithe áirithe den Chód a fhorfeidhmiú go

héasca i ndáil le comhghuaillíochtaí straitéiseacha, comhfhiontair nó socruithe scairshealbhaith eile le páirtithe leasmhara seachas eintitis Stáit eile.

Tá an Bord sásta go ndearnadh céimeanna oiriúnacha chun a chinntiú go bhfuil ceanglais infheidhme Acht na gCuideachtaí, 2014, á gcomhlíonadh ag fochuideachtaí Éireannacha ESB.

Tá cur síos mionsonraithe ar ár gcreat rialachais le fáil ar leathanach 106 go 121.

Éifeachtacht an Bhoird

Tá obair na gcapall á déanamh ag an mBord chun a fheidhmíocht agus éifeachtacht a fheabhsú. Rinneadh meastóireacht sheachtrach sa bhliain 2024 faoi stiúir Governance Ireland. Bhí Governance Ireland an-sásta le mianach agus cumas na gComhaltaí Boird ESB agus a dtiomantas do rialachas den scoth, ina bhfuil próisis láidre, maoirseacht straitéise, agus cultúr comhoibrithe, trédhearcachta agus cuntasachta mar bhonn aige. Tar éis measúnú foriomlán a dhéanamh, tá siad den tuairim go gcloíonn feidhmíocht an Bhoird ESB le dea-chleachtas rialachais faoi threoir na dtagarmharcanna a úsáideadh. Tá tuilleadh eolais ar an bpróiseas a glacadh agus na príomhthorthaí uaidh seo le fáil ar leathanach 115.

An Bord agus a Choistí

Tháinig seal Alf Smiddy agus Paul Lynam mar chomhaltaí Boird chun deiridh i mí na Nollag 2024. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis an mbeirt acu as gach a ndearna siad don Bhord, lena n-áirítear mar Chathaoirligh ar Choistí Boird éagsúla. Táim an-bhuíoch as an ról a bhí ag Alf Smiddy mar Chomhalta Boird Neamhspleách Sinsearach le linn 2023 agus 2024. Ina theannta sin, ba mhaith liom fáilte a chur roimh Pat Gaynor agus Jim Meade, ár gComhaltaí Boird nua, agus tá mé ag súil le bheith ag obair leo ar na dúshláin atá i ndán dúinn amach anseo.

Tar éis na n-athruithe sin, ceapadh Annette Flynn mar Chomhalta Boird Neamhspleách Sinsearach i mí na Nollag 2024.

Tá ról lárnach ag na Coistí Boird maidir le dea-rialachas a chinntiú. Tháinig mórán athruithe ar bhaill an Choiste i mí na Nollag 2024, lena n-áirítear:

- Ceapadh Annette Flynn mar Chathaoirleach an Choiste Airgeadais agus Infheistíochta

- Tar éis do Pat Gaynor a cheapadh chun an Bhoird, ceapadh é ar an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca, ar an gCoiste Luacha Saothair agus Forbartha Bainistíochta agus ar an gCoiste Airgeadais agus Infheistíochta
- Tar éis do Jim Meade a cheapadh don Bhord, ceapadh é ar an gCoiste Sábháilteachta, Inbhuanaitheachta agus Cultúir agus ar an gCoiste Custaiméirí, Nuálaíochta agus Branda

I gcomhthéacs Bheartas Ionchuimsithe agus Éagsúlachta an Bhoird, rinneadh machnamh cuí ar chothromaíocht inscne na gCoistí agus na hathruithe sin á ndéanamh. Tá tuilleadh eolais ar na Coistí agus a ngníomhaíochtaí le linn na bliana ar fáil ar leathanach 122 go 131.

Is é an Bord atá freagrach as cinní, feidhmíocht agus torthaí a Choistí agus déanann sé monatóireacht ar a ngníomhaíochtaí. Tá plean oibre bliantúil ag gach Coiste Boird, ina leagtar amach a dtosaíochtaí don bhliain amach romhainn agus chun tacú leo lena bhfreagrachtaí maoirseachta. Tugtar nuashonruithe ar dhul chun cinn an phlean oibre chomhaontaithe gach ráithe. Tuairiscíonn na Coistí don Bhord maidir lena bhfeidhmíocht i gcomparáid leis an bplean oibre agus lena n-éifeachtacht i ndáil lena sainordú a sheachadadh mar atá leagtha amach ina dTearmaí Tagartha.

Éagsúlacht Boird agus Pleanáil Chomharbais

Cuireann Beartas Ionchuimsithe agus Éagsúlachta an Bhoird (ar fáil ar shuíomh gréasáin ESB) Bord ionchuimsitheach agus éagsúil chun cinn, agus tarraingíonn athbhreithniú bliantúil aird ar na hiarrachtaí atá á ndéanamh lena chinntiú go bhfuil ionchuimsiú agus éagsúlacht fite fuaite i leagan amach agus struchtúr an Bhoird, mar aon leis na modhanna oibre agus lena rannpháirtíocht.

Nuair a bhíonn comhairle á cur ar an Aire maidir leis an tsonraíocht róil do Chomhaltaí Boird nua agus pleananna comharbais Boird, leagtar béim ar ionchuimsiú agus éagsúlacht, gach gné díobh, ag féachaint don larscríbhinn leis an gCód Stáit, "Cothromaíocht Inscne, Éagsúlacht agus Ionchuimsiú". Tá ESB tiomanta, faoi réir tacaíocht ó na stocshealbhóirí Aireachta, d'ionadaíocht na mban ar an mBord gan a bheith níos ísle ná 40%. Mar a leagtar amach ar leathanach 114, mná ba ea cúigear Chomhaltaí Boird (42%) agus fir ba ea seachtar gComhaltaí Boird (58%) amhail

an 31 Nollaig. Ina theannta sin, tá an Bord airdeallach ar an tábhacht a bhaineann le díriú ar riachtanais scileanna amach anseo mar chuid dá phleanáil chomharbais.

Bainistíocht Riosca agus Rialú Inmheánach

Leagtar amach cur chuige an ESB maidir le riosca sa Tuarascáil Riosca ar leathanaigh 23 go 32. Le linn na bliana, cheadaigh an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca Creat Bainistíochta Riosca agus Beartas um Chreat Rialaithe Inmheánaigh leasaithe. Is iad seo na príomhchreatlaí atá mar bhonn faoi na córais um bainistíocht riosca agus rialú inmheánach ar fud na heagraíochta.

Cultúr agus Rannpháirtíocht an Bhoird

Cuirtear an Bord ar an eolas faoi thuairimí comhgheacaithe trí athbhreithnithe a dhéanamh ar shuirbhéanna fostaithe rialta (suirbhé ESB"Ár nGuth" agus suirbhé foirne NIE Networks), agus nuashonruithe maidir le hinfheistíocht i gcórais, cumas agus acmhainn na foirne. Leanann an Bord (trí na Coistí ábhartha) monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn i réimsí amhail eitic agus comhlíontacht, sábháilteacht, custaiméirí agus cáil, rannpháirtíocht fostaithe, éagsúlacht, cothromas agus ionchuimsiú, agus foireann agus a feidhmíocht. Tá an t-ádh ar an mBord go bhfuil ceathrar Comhaltaí Boird Oibrithe tofa aige a chabhraíonn freisin le rannpháirtíocht an Bhoird le daoine ESB agus atá in ann tuairimí agus dearchtaí comhgheacaithe a roinnt le linn plé Boird.

Tá plean rannpháirtíochta fostaithe gníomhach bunaithe ag an mBord. Cúis áthais do Chomhaltaí Boird a bheith in ann bualadh le daoine aghaidh ar aghaidh, daoine atá ag obair in aonaid éagsúla sa ghnó le linn 2024. Bhuaile an Bord le comhaltaí na ceithre Ghrúpa Acmhainne Fostaithe ESB (rochtain, cultúr, éagsúlacht agus eitneacht, inscne agus LADT+) ag bricfeasta gnó i gCeannoifig ESB chun ról an Bhoird agus na nGrúpaí Acmhainne Fostaithe a phlé maidir le beocht a chur i Straitéis um Éagsúlacht, Cothromas agus Ionchuimsiú ESB. Bhíomar in ann bualadh le comhgheacaithe NIE Networks ar bhonn neamhfhoirmiúil nuair a thugamar cuairt ar an láthair ar oifig NIE Networks i mBéal Feirste agus tugadh léargas ar leith dúinn ar chultúr NIE Networks, lena n-áirítear sábháilteacht. Tugadh cuairt ar an láthair ar Stáisiún Cumhachta Hidrileictreach Ard na Croise le linn na bliana freisin agus d'fhoghlaim an Bord faoi fheidhmíocht an stáisiúin agus an obair a dhéanann siad chun an timpeallacht a fheabhsú, lena n-áirítear tacú le stoc bradáin agus eascann, agus na feabhsuithe is déanaí a rinneadh chun tacú le ceangal iasc. Reáchtáil an Bord ócáid rannpháirtíochta don fhoireann i gcomhar le Teoraithe Inbhuanaitheachta ESB chun tuairimí a fháil ó fhostaithe atá

ag tabhairt faoi róil cheannaireachta maidir le hinbhuanaitheacht, a chothaíonn cultúr cuntasachta agus nuálaíochta laistigh dá bhfoirne. Tugadh cuairt ar an bhfeirm gaoithe amach ón gcósta Neart na Gaoithe a bhí á tógáil le linn 2024 freisin agus bhí deis ag comhaltaí an Bhoird bualadh leis na foirne atá freagrach as an tionscadal tógála a bhainistiú. A bhui leis an rannpháirtíocht seo, bhí deis ag an mBord rannpháirtíocht fostaithe leis an Straitéis Aeráidneodrach ESB agus a ról maidir le soláthar a spreagadh a mheas.

Agus tábhacht an chultúir mar chumadóir do straitéis ESB á aithint, aithníonn an Bord an tábhacht a bhaineann leis a bheith beartaithe agus treoir shoiléir a leagan amach maidir le hionpar na foirne. Sa bhliain 2024, cuireadh Creat Cultúir ESB leasaithe faoi bhráid an Bhoird. Aithníonn an creat cúig iompar tosaíochta cultúrtha, atá bunaithe ar luachanna ESB. Forbraíodh plean gníomhachtaíthe chun na tosaíochtaí cultúrtha a chur i bhfeidhm agus cuireadh tús leis seo a chur i bhfeidhm le linn na bliana, agus áiríodh leis na tosaíochtaí seoladh oiliúna 'Ár gCód' níos fearr agus clár ceannaireachta 'Ceannaireacht a Thabhairt Trínar Luachanna' agus glacfaidh gach bainistíocht ESB páirt sa chlár seo. Leanfar den obair chun cultúr ESB a neartú agus cur leis an gcreat sa bhliain 2025 trí iompar riachtanacha a chur i bhfeidhm i bpróisis ghnó. Sa bhliain 2024, phléigh an Bord Straitéis Foirne ESB go mion freisin ag seisiún straitéise amháin. Tugadh an deis athbhreithniú a dhéanamh ar an Straitéis Foirne i gcomhthéacs athbhreithniú straitéise foriomlán, athruithe sochaíocha tapa, agus an t-athrú suntasach ar siúl in ESB lena n-áirítear athrú cultúrtha. Mheas an Bord scóir rannpháirtíochta foirne freisin, agus na léargais a fuarthas mar aon le haiseolas ó sheisiúin rannpháirtíochta fostaithe ina athbhreithniú.

Tuairisciú ESG

Mar chomhlacht reachtúil, níl ESB faoi réir na gceanglas nochta atá forordaithe i Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Nochtadh na Faisnéise Neamhairgeadais agus Éagsúlachta ag gnóthais agus grúpaí móra áirithe), 2017, arna leasú. Nochtann ESB neart faisnéise neamhairgeadais, áfach. Féach an tábla ar leathanach 4 chun tuilleadh eolais a fháil. Leanann an ESB freisin de nochtaí tosaigh a dhéanamh ar bhonn deonach faoin Rialachán maidir le Tacsanomaíocht an AE agus an Tascfhórsa maidir le Nochtaí Airgeadais a bhaineann le hAeráid.

Tá ESB ag déanamh réidh tuairisciú a dhéanamh, ar bhonn deonach, rud a léiríonn stádas ESB mar chomhlacht reachtúil, faoin Treoir maidir le Tuairisciú Inbhuanaitheachta Corparáideach (CSRD) faoi dheireadh na

bliana airgeadais 2025. Le linn 2024, rinne an Bord, tríd an gCoiste Sábháilteachta, Inbhuanaitheachta agus Cultúir agus an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca, maoirseacht ar Chlár Inbhuanaitheachta, Aistrithe agus Cumasúcháin ESB atá ag leanúint ar aghaidh le dlús a chur le hullmhúcháin do cheanglais nua faoi CSRD. Áiríodh leis seo a chinntiú go bhfuil struchtúir chuí i bhfeidhm do Choistí Boird chomh maith le measúnú a chur i gcrích ar ábharthacht dhúbailte. Rinne an Bord oiliúint ar leith a bhaineann le CSRD le linn 2024 mar a leagtar amach ar leathanach 115.

Páirtithe Leasmhara

Tá an Bord ag leanúint ar aghaidh le tús áite a thabhairt do rannpháirtíocht le páirtithe leasmhara i gcomhthéacs na n-athruithe ó bhonn atá riachtanach chun an Straitéis Aeráidneodrach faoi 2040 de chuid ESB a bhaint amach. Tá an Bord ag tabhairt tús áite do chumarsáid éifeachtach le páirtithe leasmhara agus tá sé airdeallach ar na buntáistí frithpháirteacha a bhaineann le rannpháirtíocht chun tacú le tuiscint ar straitéis ESB. Cúis áthais dom fáilte a chur roimh ionadaithe na stocshealbhóirí ag an CGB i mí Bealtaine. Sa bhliain 2024, bhuaile an Bord le Michael McGrath freisin (an tAire Airgeadais an uair sin) chun an tírdhreach eacnamaíoch, fuinnimh agus aeráide a phlé go mion. Bhuaile mé le hEamon Ryan freisin (an tAire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide an uair sin) chun beartais agus pleananna Rialtais agus ról ESB maidir le spriocanna aeráide a bhaint amach tríd an Straitéis Aeráidneodrach faoi 2040 a phlé. Thug na cruinnithe seo deiseanna teagmháil a dhéanamh leis na stocshealbhóirí ar an obair a dhéanann ESB agus an obair a leanfaidh ar aghaidh ar an aistriú fuinnimh.

Táimid ag lorg tuairimí ó pháirtithe leasmhara freisin ionas gur féidir linn cinní níos eolasaí a dhéanamh. Le linn 2024, roinneadh an t-eolas is déanaí faoin bplean rannpháirtíochta le páirtithe leasmhara leis an mBord agus cúis áthais dó go leanann an fhoireann bainistíochta ag obair ar bhonn réamhghníomhach le páirtithe leasmhara chun saincheisteanna atá ábhartha díobh a shainaithint agus lena chinntiú go dtugann na páirtithe leasmhara tacaíocht láidir don Straitéis Aeráidneodrach faoi 2040 de chuid ESB.

Conclúid

Sna leathanaigh seo a leanas, déantar cur síos mionsonraithe ar an dóigh a gcomhlíonann an Bord agus a Choistí a fhreagrachtaí le linn na bliana lena chinntiú go bhfuil cleachtais rialachais láidre á leabú in ESB.

Tarach Ó Ruairc

Tarach Ó Ruairc
Cathaoirleach

An 26 Feabhra 2025

Tuarascáil Rialachais an Bhoird

Prionsabail Rialachais

Le linn do ESB a chuspóirí rialachais a fheidhmiú, tá an Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) (Cód an Stáit) mar aon le socruithe breise a chomhaontaigh an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide in 2017, agus i gcás 2024 agus a mhéid is féidir, Cód Rialachais Chorporáidigh na Ríochta Aontaithe 2018 (Cód na Ríochta Aontaithe) agus larscríbhinn Rialachais Chorporáidigh na hÉireann (larscríbhinn na hÉireann) á gcomhlíonadh aige. Mar chorporáid reachtúil a bunaíodh faoin Acht Leictreachais (Soláthar) 1927, ní raibh dualgas air Cód na Ríochta Aontaithe nó larscríbhinn na hÉireann a

chomhlíonadh ach roghnaigh sé é seo a dhéanamh ar bhonn deonach. Tá mínithe ar aon eisceacht sna táblaí atá le fáil ar leathanach 116 agus 117. Amhail an 1 Eanáir 2025, beartaíonn ESB glacadh le Cód Rialachais Chorporáidigh na hÉireann 2024 (an Cód Éireannach) ar bhonn deonach. Is féidir teacht ar chóip an Chóid Stáit ar shuíomh gréasáin na Roinne Caiteachais Phoiblí, Seachadadh PFN agus Athchóirithe www.per.gov.ie. Is féidir teacht ar chóip Chód na Ríochta Aontaithe ar shuíomh gréasáin na Comhairle um Thuairisciú Airgeadais www.frc.org.uk agus tá cóipeanna larscríbhinn na hÉireann agus Chód na hÉireann ar fáil ag www.euronext.com.

Chomh maith leis sin, tá na Treoirlínte Rialachais Chorporáidigh agus oibleagáidí eile forchurtha ag an Acht um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995, an tAcht um Chaighdeáin in Oifigí Poiblí, 2001 agus an tAcht um Brústocaireacht a Rialáil, 2015 á gcomhlíonadh ag ESB.

Sonraítear i gCód na Ríochta Aontaithe cúig phríomhphrionsabal rialachais: (1) Ceannaireacht Boird agus Aidhm na Cuideachta, (2) Roinnt Freagrachtaí, (3) Comhdhéanamh, Comharbas agus Meastóireacht, (4) Iniúchadh, Riosca agus Rialú Inmheánach agus (5) Luach Saothair. Tá Tuarascáil Rialachais an Bhoird bunaithe ar an méid sin.

1. Ceannaireacht Boird agus Aidhm na Cuideachta

An Bord

Is é an Bord atá freagrach as ceannaireacht an Ghrúpa agus, go díreach nó trí Choistí, soláthraíonn sé breithiúnas neamhspleách maidir le luachanna, straitéis, feidhmíocht, acmhainní agus rialachas. Le linn 2024, bhí na Comhaltaí Boird atá ainmnithe ar leathanach 98 go 103 páirteach sa Bhord, agus ba é an Rialtas a cheap an Cathaoirleach agus na Comhaltaí Boird neamhspleácha agus ceapadh na ceathrar Comhaltaí Boird Oibrithe de bhua Achtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 agus 1988. Tá méid agus struchtúr an Bhoird á rialú ag Achtanna ESB, 1927-2014, ag Achtanna um Pháirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 agus 1988 agus ag Ordú um Pháirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1978 (I.R. Uimh. 186/1978).

Leanann an Bord am suntasach a chaitheamh dul chun cinn na Straitéise Aeráidneodraí faoi 2040 de chuid ESB a athbhreithniú gach bliain. Tá an straitéis fós fréamhaithe i gcuspóir ESB todhchaí níos gile a chinntiú agus tacú leis na custaiméirí agus pobail a bhfuil sé ag freastal orthu aeráidneodracht a bhaint amach (mar a shainmhínítear sa Ghluais). Tá na cuspóirí straitéiseacha ailínithe le Plean Gníomhaithe ar son na hAeráide Rialtas na hÉireann agus tá an ceanglas a bhaineann le láidreacht airgeadais mar bhonn leis, mar aon le cumas bhaill foirne ESB, tairbhe a bhaint as sonraí

agus teicneolaíochtaí digiteacha agus gealltanais maidir le hinbhuanaitheacht agus freagracht shóisialta. Tá tuilleadh eolais ar dhul chun cinn le linn 2024 faoin teideal 'Straitéis' a thosaíonn ar leathanach 14 agus faoin teideal 'Tímeallacht agus Inbhuanaitheacht' a thosaíonn ar leathanach 66.

Rannpháirtíocht le Páirtithe Leasmhara

De réir Chód an Stáit agus Chód na Ríochta Aontaithe, cinntíonn an Bord go gcoinníonn ESB idirphlé oscailte agus dearfach i measc páirtithe leasmhara. Cinntíonn an Bord go bhfuil Clár um Rannpháirtíocht Páirtithe Leasmhara struchtúrtha agus láidir i bhfeidhm agus ag oibriú go han-mhaith trí athbhreithnithe tréimhsiúla a dhéanamh ar an Straitéis Páirtithe Leasmhara agus ar thuarascálacha a bhaineann le cáil corparáideach ESB bunaithe ar shuirbhéanna ar chustaiméirí agus ar pháirtithe leasmhara. Tá tuilleadh eolais ar phríomhpháirtithe leasmhara agus rannpháirtíocht ESB leo mar aon le torthaí na rannpháirtíochta seo agus taighde eile le páirtithe leasmhara le fáil ar leathanach 20 go 22. Tá tuilleadh eolais ar fáil ar shuíomh gréasáin ESB freisin.

Is príomhthosaíocht í an rannpháirtíocht le páirtithe leasmhara don Bhord chun Straitéis ESB a mhíniú agus cabhrú leis an straitéis sin a chur i bhfeidhm go rathúil. Is léir freisin gur bealach éifeachtach é an rannpháirtíocht seo chun deis a thabhairt don Bhord tuiscint a fháil ar na saincheisteanna atá ag déanamh an méid is mó inní do pháirtithe leasmhara ESB. Faightear aiseolas ar ábhair lena n-áirítear straitéis ESB, soláthairtí inacmhainne fuinnimh, saincheisteanna comhshaoil, sóisialta agus rialachais (ESG), agus gníomhú ar son na hinbhuanaitheachta agus na haeráide ón rannpháirtíocht seo le páirtithe leasmhara.

Tá an Bord tiomanta do ghníomhú chun tacú le rath ESB chun tairbhe a pháirtithe leasmhara, agus an straitéis agus an tsamhail ghnó a leasú de réir mar is gá. Bhain an Bord úsáid as an aiseolas agus na léargais a fuarthas ó rannpháirtíocht páirtithe leasmhara le linn 2024 agus cinntí á ndéanamh aige le linn na bliana. Bhí an Bord airdeallach go háirithe ar an tionchar a bhí ag praghsanna fuinnimh ardaithe ar a chustaiméirí agus ar an tsochaí trí chéile (i dtéarmaí inacmhainneacht fuinnimh), agus an ról atá ag ESB san aistriú go fuinneamh inbhuanaithe de réir phleananna aeráide Rialtas na hÉireann chun tairbhe na bpobal a bhfuil ESB ag freastal orthu; ba iad sin na hábhair a bhí chun tosaigh arís le linn na rannpháirtíochta le páirtithe leasmhara sa bhliain 2024. Tá samplaí

Oibríonn an Bord le páirtithe leasmhara go díreach nó faigheann sé eolas go rialta faoi thuairimí agus leasanna páirtithe leasmhara ar roinnt bealaí lena n-áirítear mar seo a leanas:

Páirtí Leasmhar	Conas a dtuairimí a roinnt leis an mBord
Fostaithe	- Cinntíonn an Bord go bhfuil sé ar an eolas faoi dhearcadh, tuairimí agus réimsí spéise fostaithe trí chruinnithe aghaidh ar aghaidh le daoine atá ag obair i gcodanna éagsúla den ghnó trí bheith i láthair ag laethanta cruinnithe Boird lasmuigh den láthair agus trí bheith ag freastal ar imeachtaí eagraithe (m.sh. bricfeasta gnó an Bhoird leis na Grúpaí Acmhainne Fostaithe agus cuairteanna ar Oifig NIE Networks i mBéal Feirste agus ar Stáisiún Cumhachta Hidrileictreach Ard na Croise le linn 2024) - Tacaíonn an Coiste Sábháilteachta, Inbhuanaitheachta agus Cultúir leis an mBord le rannpháirtíocht fostaithe - Labhraíonn ceathrar Comhaltaí Boird Oibrithe ar an mBord ar son na bhfostaithe agus cinntíonn siad go gcuimsítear eispéiris an lucht saothair go díreach i bplé boird agus i gcinnteoireacht
Stocshealbhóirí	- Bailítear tuairimí na stocshealbhóirí trí chruinnithe déthaobhacha idir an Bord, an Cathaoirleach agus an Príomhfhaidhmeannach le hionadaithe éagsúla ó Rialtas na hÉireann (an príomh-stocshealbhóir) agus trí Phlean Úinéireachta Scaireanna Fostaithe (ESOP) ESB - D'fhreastail Michael McGrath (ina ról mar Aire Airgeadais) ar chruinniú Boird le linn 2024. Bhuaile an Cathaoirleach le hEamon Ryan, an tAire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide an uair sin, le linn 2024 freisin.
Infheisteoirí Fiachais agus Gníomhaireachtaí Rátála	Cuirtear tuairimí na n-infheisteoirí fiachais agus gníomhaireachtaí rátála faoi bhráid an Bhoird tríd an gCoiste Airgeadais agus Infheistíochta. Roinntear eolas leis an gCoiste maidir le rannpháirtíocht leanúnach na foirne bainistíochta le hinfheisteoirí fiachais agus gníomhaireachtaí rátála.
Páirtithe Leasmhara Eile	- Bhí neart rannpháirtíochta le linn 2024 mar chuid den Mheasúnú ar Ábharthacht Dhúbailte agus is ceanglas é seo faoin Treoir maidir le Tuairisciú Inbhuanaitheachta Corparáideach (CSRD). Tá sé beartaithe go ndéanfar athbhreithniú tréimhsiúil air seo. Tugann suirbhéanna ón bpobal léargais dúinn freisin (trí huairé in aghaidh na bliana). Bailítear tuairimí páirtithe leasmhara eile amhail custaiméirí, soláthraithe, pobail agus an tionscal fuinnimh i gcoitinne trí na próisis sin. Cuirtear na tuairimí seo faoi bhráid an Bhoird tríd an gCoiste Custaiméirí, Nuálaíochta agus Branda - Buaileann an Príomhfhaidhmeannach le rialtóirí le linn na bliana chun tuairimí agus dearcthaí maidir le forbairtí sa mhargadh fuinnimh agus rialáil tionscail a roinnt. - Buaileann an Príomhfhaidhmeannach le páirtithe leasmhara éagsúla freisin lena n-áirítear ionadaithe ó eagraíochtaí gnó agus sochaí sibhialta éagsúla gach bliain

de na príomhcheisteanna a bhreithnigh agus/nó a cheadaigh an Bord agus na páirtithe leasmhara le fáil ar leathanach 111 agus 112.

Nuair a bhíonn cinntí á ndéanamh, tugann na comhaltaí Boird aird ar an méid seo a leanas:

- na hiarmhairtí is dócha a bheidh ag aon chinneadh ar bhonn fadtéarmach
- leasanna fostaithe
- caidreamh le soláthraithe, custaiméirí agus daoine eile
- an tionchar atá ag oibríochtaí ar an bpobal agus ar an tímeallacht
- cáil a bheith ar an eagraíocht as ardchaighdeáin iompair ghnó
- an riachtanas caitheamh go cothrom le páirtithe leasmhara ESB

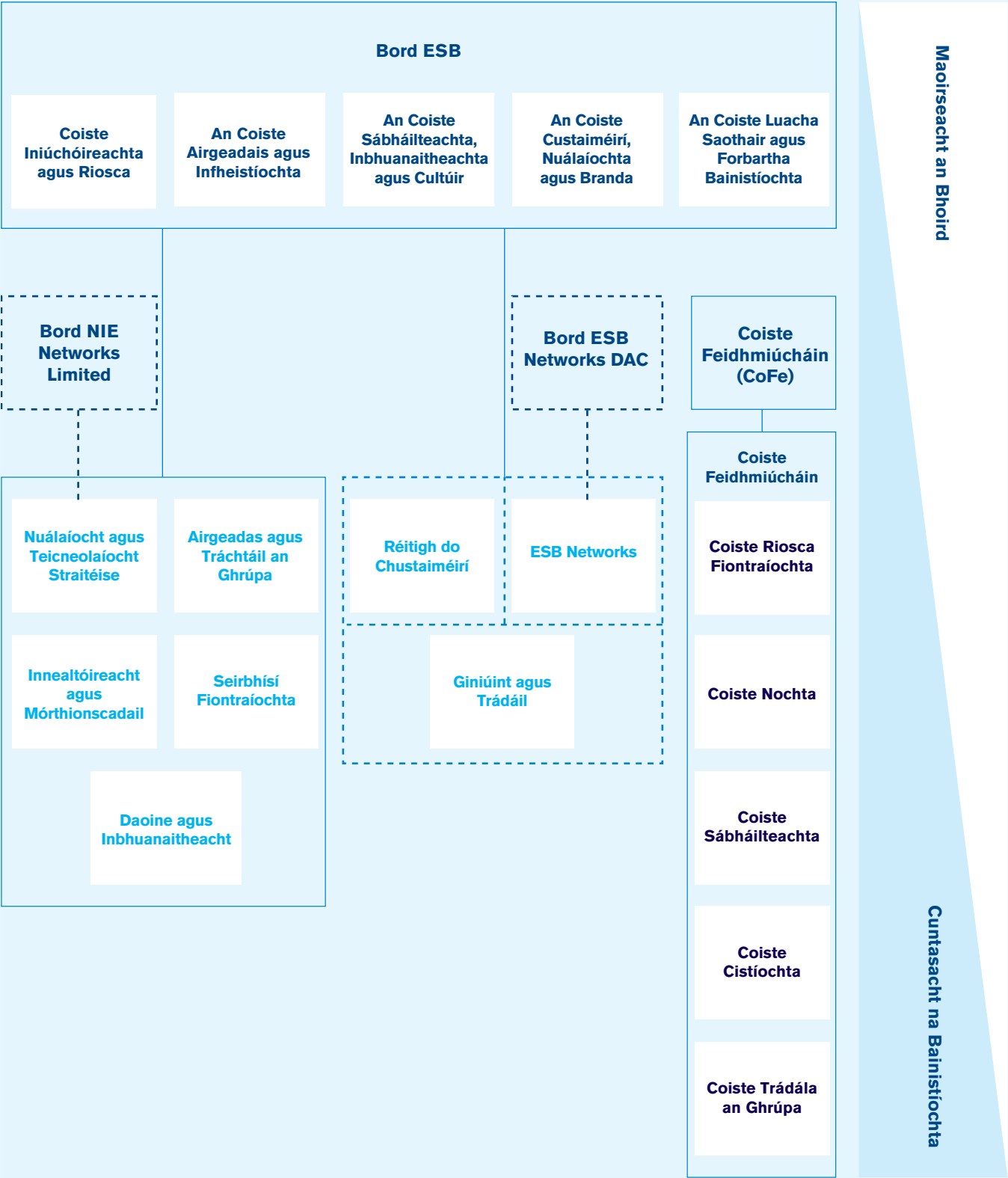
Coinbhleachtaí Leasa

Déanann comhaltaí boird nochtuithe bliantúla maidir le haon choinbhleacht leasa féideartha nó iarbhir faoi Acht um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995 agus Acht um Chaighdeáin in Oifigí Poiblí, 2001. Déantar iarratas ar aon choinbhleacht fhéideartha a nochtadh nuair a cheaptar comhaltaí Boird nua freisin. Anuas air sin, tá Comhaltaí Boird freagrach as eolas a roinnt le Rúnaí na Cuideachta ar bhonn leanúnach má bhíonn siad ar an eolas faoi aon athrú ar a n-imthosca maidir le coinbhleachtaí leasa, mar atá sonraithe i gCód Iompair Chomhaltaí Boird ESB.

Tá mír chaighdeánach ar an gclár gnó cruinnithe freisin do gach cruinniú Boird agus Coiste ina bhfiafraítear de chomhaltaí aon choinbhleacht shonrach a d'fhéadfadh teacht chun cinn a nochtadh. Mar a cheanglaíonn Cód an Stáit, déileáiltear sa Chód Iompair freisin le hoibleagáidí iarscior na gComhaltaí Boird. Reáchtáiltear cúrsaí oiliúna maidir le Cód Iompair agus coinbhleachtaí leasa Chomhaltaí Boird ESB go rialta.

Tuarascáil Rialachais an Bhoird (ar lean)

Samhail Rialachais ESB

-- Gníomhaíochtaí ceadúnaithe – tá rialacha maidir le deighilt gnólaachtaí i gceist.
-- Gníomhaíochtaí líonraí imfhálaithe – a oi-brítear agus a ndéantar maoirseacht orthu seo agus coinníollacha infheidhme ceadúnas rialála á gcomhlíonadh acu. Feidhmíonn Bord ESB ról maoirseachta.

2. Roinnt Freagrachtaí

Ár Struchtúr

Tá sé mar aidhm le struchtúr na heagraíochta cinnteoireacht éifeachtach agus éifeachtúil a éascú le cuntasacht shoiléir. Níl ról an Chathaoirligh agus an Phríomhfheidhmeannaigh á chur i gcrích ag an duine céanna, agus tá na freagrachtaí atá luaite leis an dá ról sainithe go foirmiúil i dTearmaí Tagartha an Bhoird. Tá tuilleadh eolais ar Struchtúr Rialachais ESB leagtha amach ar leathanach 108.

Ról an Bhoird

Soláthraíonn an Bord ceannaireacht agus treo don ghnó trí chéile agus tá sé freagrach as rath fadtéarmach ESB. Ní dhéantar cinntí ach amháin nuair a bhíonn an fhaisnéis chuí curtha ar fáil do Chomhaltaí Boird, i ndiaidh breithniú cuí a dhéanamh ar na rioscaí sainaitheanta tríd an bpróiseas bainistíochta riosca agus bunaithe ar Ráiteas Inghlacthachta Riosca an Ghrúpa. Tugann an Bord dúshlán agus tacaíonn sé ar bhonn gníomhach le forbairt tograí maidir leis an straitéis, agus déanann an Bord na tograí sin a athbhreithniú agus a cheadú ina dhiaidh sin.

Rinne an Bord athbhreithniú ar chinnteoireacht an Bhoird i mí Mheán Fómhair agus i mí na Nollag 2024 freisin. D'fhoneacht le gealltanais an Bhoird feabhas leanúnach a dhéanamh, rinneadh é seo chun cinnteoireacht amach anseo a shainiú agus a fheabhsú.

Tá sé beartaithe ag an mBord na príomhchinntí seo a leanas a bhreithniú (tá cuid acu faoi réir chead stocshealbhóra Aireachta freisin):

- Buiséid bhliantúla, pleananna corparáideacha, agus pleananna straitéiseacha fadtéarmacha ESB a cheadú
- Ráitis airgeadais bhliantúla agus eatramhacha agus Cuntais Rialála an Ghrúpa a cheadú
- Moltaí foirmiúla a dhéanamh do stocshealbhóirí ESB maidir le díbhinní nó iad a dhearbhu

- Cruinnithe ginearálta ESB a thionól
- Infheistíochtaí suntasacha, caiteachas suntasach (lena n-áirítear caiteachas caipitil), conarthaí díorthaigh ar leith agus saoráidí airgeadais a cheadú
- Ceapadh agus dífhosú ó phoist amhail Príomhfheidhmeannach ESB, Stiúrthóir Feidhmiúcháin agus Rúnaí Cuideachta
- Socruithe scoir téarfa nó drochshláinte do Phríomhfheidhmeannach, Stiúrthóirí Feidhmiúcháin agus Rúnaí Cuideachta ESB
- Ceapadh nó athcheapadh, Chathaoirleach an Choiste Sábháilteachta Dambaí
- Stiúrthóirí a Cheapadh ar Bhord ESB Networks DAC (seachas Stiúrthóirí Malartacha de bhua Airteagal Comhlachais ESB Networks DAC) agus Stiúrthóirí agus Rúnaí Bhord NIE Networks Teoranta
- Fógra maidir le dífhosú fostaithe rialta ESB
- Éadálacha, diúscairtí nó scoir shuntasacha sócmhainní
- An Plean Riosca Bliantúil agus Ráiteas Inghlacthachta Riosca an Ghrúpa a cheadú
- Iniúchóirí seachtracha ESB agus fochuideachtaí ESB a cheapadh (seachas brainsí fochuideachtaí faoi lánúinéireacht)
- Aon iasacht do chomhalta de Bhord ESB nó iasachtaí stiúrthóirí do stiúrthóir de bhord fochuideachta nó bord cuideachta gaolmhar a cheadú
- Stoc a cheannach in ESB (seachas de bhua shocruithe ESOP)
- Taraifí cónaithe mórmhargaidh
- Príomhcheisteanna rialála, dlíthiúla, caidreamh tionsclaíoch, luacha saothair, pinsin, cuntasafóchta, agus beartais
- Comhaontuithe eisiachais a bhaineann le hidirbhearta nó idirbhearta féideartha
- Athbhreithniú ar fheidhmíocht oibríochtúil agus airgeadais

Cruinnithe Boird

Tháinig an Bord le chéile 12 uair le linn 2024, cruinnithe sceidealaithe a bhí i gceist le naoi gcinn acu (seacht gcruinniú boird ghinearálta agus dhá sheisiún straitéise). Tá sceideal míreanna foirmiúil bunaithe ag an mBord atá coimeádta go sonrach dó chun cinneadh a dhéanamh, a athbhreithnítear gach bliain agus a bhfuil cur síos déanta air thall faoin teideal 'Ról an Bhoird'.

Tá údarás tarmligthe ag an mBord don fhoireann bainistíochta chun cinntí a dhéanamh sa ghnáthchúrsa gnó, faoi réir srianta agus tairseacha sonracha. Cinntítear go bhfuil maoirseacht á déanamh ar chinntí atá tarmligthe don Bhord trí chreat tuairiscithe láidir, a bhfuil ról lárnach aige i gcaidreamh éifeachtach le Coistí Boird, an Príomhfheidhmeannach, an Stiúrthóir Feidhmiúcháin, an Grúpa Airgeadais agus Tráchtála agus an Coiste Feidhmiúcháin. Tugadh dearbhú don Bhord in Aibreán 2024 le deimhniú gur cuireadh gnéithe tarmligthe ar leith d'ábhair fhorchoimeádta an Bhoird i bhfeidhm de réir an tarmigin a bhronn an Bord in 2023, agus táthar ag súil go ndéanfar nuashonrú ar thoscáireachtaí 2024 atá beartaithe don bhliain 2025.

Tá tuairisciú airgeadais agus oibríochtúil leanúnach ag tarlú leis an mBord, agus tá páipéir á gcur ar fáil go leictreonach do gach Comhalta Boird roimh gach cruinniú chun dóthain ama a chur ar fáil chun nithe atá le plé/a bhfuil cinneadh le déanamh maidir leo a athbhreithniú agus a bhreithniú. Cuimsítear miontuairiscí chruinnithe Choiste an Bhoird i bpáipéir an Bhoird.

Is é an aidhm atá leis na cruinnithe Boird cothromaíocht cheart a chinntiú idir maoirseacht ar fhorbairt agus cur i bhfeidhm straitéise, cultúr, inbhuanaitheacht, oibríochtaí, airgeadas, daoine, bainistíocht páirtithe leasmhara, rialachas agus ceisteanna a bhaineann le bainistíocht riosca. Déantar monatóireacht air seo trí rianú a dhéanamh ar an am a thugann clár oibre an Bhoird agus an Choiste do na nithe seo, chomh maith le hathbhreithniú a dhéanamh ag deireadh na bliana ar na cinntí suntasacha a rinne an Bord.

Tuarascáil Rialachais an Bhoird (ar lean)

Struchtúr Bhord ESB

Cathaoirleach	Tarach Ó Ruairc - An Bord a Stiúradh - Cinneadh a dhéanamh maidir le clár oibre an Bhoird - A éifeachtacht a chinntiú agus tacú le rannpháirtíocht iomlán gach Comhalta Boird - Cumarsáid éifeachtach a chinntiú le húinéirí agus le páirtithe leasmhara an Ghrúpa
An Bord	- Cathaoirleach, Príomhfheidhmeannach, seisear Comhaltaí Boird neamhspleácha agus ceathrar Comhaltaí Boird Oibrithe - Freagrach as rath fadtéarmach ESB agus a bhreithiúnas foriomlán ar cheisteanna a bhaineann le straitéis, feidhmíocht, acmhainní agus rialachas

Comhalta Boird Neamhspleách Sinsearach

- Annette Flynn
- Feidhmiú mar bhonn braite don Chathaoirleach
 - Aiseolas a thabhairt don Chathaoirleach bunaithe ar athbhreithniú ar éifeachtacht an Chathaoirligh
 - Feidhmiú mar idirghabhálaí do na Comhaltaí Boird eile agus do na stocshealbhóirí nuair is gá

Rúnaí Cuideachta

- Marie Sinnott
- Cabhrú leis an gCathaoirleach a chinntiú go bhfuil rochtain ag gach Comhalta Boird ar an bhfaisnéis ábhartha ar fad agus ionductú/forbairt ghairmiúil na gcomhaltaí Boird a éascú
 - A chinntiú go leantar nósanna imeachta cearta an Bhoird agus comhairle a chur ar an mBord maidir le ceisteanna a bhaineann le rialachas corparáideach
 - Idirchaidreamh idir an Bord agus an Coiste Feidhmiúcháin

Coiste Iniúcháireachta agus Riosca Cathaoirleach Michael Barry - Tuairisciú airgeadais agus bliantúil - Tuairisciú inbhuanaitheachta - Córais rialaithe inmheánaigh, chomhlíontachta agus bhainistíochta riosca - Sceithreacht, calaois agus imscrúduithe - Iniúchadh inmheánach - Iniúchadh seachtarach	An Coiste Sáb-háilteachta, In-bhuanaitheachta agus Cultúir Cathaoirleach An Dr Sara Venning - Sábháilteacht, sláinte agus folláine - Inbhuanaitheacht agus an timpeallacht - Cultúr agus foireann lena n-áirítear a chinntiú go bhfuil an cultúr agus an cumas atá ag teastáil chun straitéis ESB a bhaint amach i bhfeidhm	An Coiste Luacha Saothair agus Forbartha Bainistíochta Cathaoirleach Tarach Ó Ruairc - Beartas um Luach Saothair Feidhmiúcháin - Luach saothair comhaltaí Boird agus comhaltaí Boird príomh-fhochuideachtaí - Pleanáil comharbais an Bhoird - Neamhspleáchas comhaltai an Bhoird - Feidhmíocht agus Luach Saothair an Phríomhfheidhmeannaigh/an Fheidhmeannaigh - Íocaíochtaí foirceanta - Pleanáil comharbais agus forbairt ceannaireachta	An Coiste Airgeadais agus Infheistíochta Cathaoirleach Annette Flynn - Infheistíochtaí agus caiteachas caipitil - Maoiniú - Ceisteanna a bhaineann le feidhmíocht airgeadais/stocshealbhóirí - Margaí fuinnimh agus trádáil	An Coiste Custaiméirí, Nuálaíochta agus Branda Cathaoirleach Aisling Curtis - Custaiméir - Bainistíocht branda, clú agus páirtithe leasmhara - Nuálaíocht/teicneolaíocht lena n-áirítear monatóireacht a dhéanamh ar fhorbairtí teicneolaíochta ísealcharbóin
---	--	--	--	--

Tá nóta beathaisnéise an Chathaoirligh agus na gComhaltaí Boird le fáil ar leathanach 98 go 103.

Tá nóta beathaisnéise an Rúnaí Cuideachta agus chomhaltaí an Choiste Feidhmiúcháin le fáil ar leathanach 34 agus 35.

Trí phróiseas meastóireachta bhliantúil an Bhoird, meastar athbhreithnithe plean oibre an Choiste ag deireadh na bliana agus aiseolas neamhfhoirmiúil, ábhair amhail ullmhú, freastal agus rannpháirtíocht ag cruinnithe Boird agus Coiste, rannpháirtíocht i seisiúin um rannpháirtíocht foirne, cuairteanna ar an láthair agus seisiúin oiliúna, lena chinntiú go gcaitear am leordhóthanach ar gach ní. Dá bhrí sin, tá an Bord sásta gur chuir an Cathaoirleach agus gach Comhalta Boird dóthain ama ar fáil le linn na bliana chun cur ar a gcumas a ndualgais mar Chomhaltaí Boird ESB a chomhlíonadh.

Leanann an Bord díriú ar Straitéis ESB dar teideal Difríocht a Dhéanamh: Aeráidneodracht faoi 2040 a chur i bhfeidhm. Déanfar é seo trí dhíriú ar na seacht gcuspóir straitéiseacha (féach leathanach 14 chun tuilleadh eolais a fháil ar straitéis ESB). Leagtar amach thíos na nithe a mheas agus/nó a cheadaigh an Bord le linn na bliana chun tacú leis an straitéis ESB a chur i bhfeidhm mar aon leis na páirtithe leasmhara a measadh.

Cuireadh nuashonrú maidir le dul chun cinn i gcomparáid le Táscairí Feidhmíochta Straitéiseacha an ESB (a leagtar amach ar leathanach 15) faoi bhráid an Bhoird i mí na Samhna.

Samplaí de nithe a bhreithnigh agus/nó a cheadaigh an Bord sa bhliain 2024

Daoine	Páirtithe Leasmhara Breithnithe	Cuspóir Straitéiseach
- Torthaí an tsuirbhé foirne Ár nGuth - Athbhreithniú ar an gCreat Cultúir - Toradh agus cur i bhfeidhm an athbhreithnithe pá - Nuashonruithe maidir leis an Straitéis um Éagsúlacht, Cothromas agus Ionchuimsiú - Maoiniú do shíntiús mheaitseála ElectricAid - Ráiteas maidir le Sclábhaíocht agus Gáinneáil ar Dhaoine a Chosc	- Pobail - Fostaithe - Soláthraithe, Conraitheoirí agus Comhpháirtithe	

Oibríochtaí	Páirtithe Leasmhara Breithnithe	Cuspóir Straitéiseach
- Tuarascálacha maidir le hoibríochtaí an Phríomhfheidhmeannaigh - Léasanna réadmhaoine - Infheistíochtaí i dtionscadail in-athnuaite (lena gaoth agus grian) - Infheistíocht i dtionscadail giniúna eile (lena n-áirítear stáisiún cumhachta a bhfuil gástuirbín timthrialla oscailte nua ann) mar haon le caiteachas d'oibreacha deisiúcháin agus do chigireachtaí ag stáisiúin chumhachta atá ann cheana - Diúscairtí - Ceaduithe ar Chonarthaí agus ar an gCreat Comhaontaithe - Nuashonruithe maidir le tionscadail forbartha leanúnacha (lena n-áirítear Inch Cape agus Nearth na Gaoithe) - Athruithe ar phraghsanna leictreachais - Infheistíochtaí TF/digiteacha - Nuashonrú maidir le tionscadail in-athnuaite ESB Networks agus slándáil na nasc soláthair - Urraíochtaí - Nuashonruithe maidir le hathbhunú stoirme - Nuashonrú maidir le rannpháirtíocht páirtithe leasmhara	- Custaiméirí - Pobail - Infheisteoirí Fiachais agus Gníomhaireachtaí Rátála - Fostaithe - Soláthraithe, Conraitheoirí agus Comhpháirtithe - Stocshealbhóirí - Rialtóirí, Údaráis Chomhshaoil agus Sábháilteachta - Comhlachtaí Tionscail Eile	

Straitéis	Páirtithe Leasmhara Breithnithe	Cuspóir Straitéiseach
- Custaiméirí a chumasú ar an aistear dícharbónaithe - Impleachtaí straitéiseacha meántéarmacha agus fadtéarmacha, rioscaí agus deiseanna d'fhóntais chumhachta i bhfianaise forbairtí teicneolaíochta le déanaí - Samhail airgeadais fadtearmaí agus réamh-mheastacháin ESB - A chinntiú go bhfuil an t-aistriú fuinnimh cuimsitheach - An Margadh Aonair Leictreachais (I-SEM) – réamhaisnéis fhadtéarmach - Athbhreithniú ar Straitéis Aeráidneodrach faoi 2040 - Aighneacht PR6 ESB Networks - Dréachtchinntiúcháin agus cinntiúcháin deiridh RP7 NIE Networks - Athbhreithniú ar ghnó miondíola cónaithe Thuaisceart Éireann - Nuashonruithe maidir le straitéis gaoithe amach ón gcósta i bPoblacht na hÉireann (lena n-áirítear nuashonrú ORESS2.1) - Forbairtí ar bheartas fuinnimh na Ríochta Aontaithe - Praghsanna leictreachas na hÉireann agus iomaíocht - Tuairimí ar inacmhainneacht fuinnimh do chustaiméirí - Réamhaisnéis eacnamaíoch do Gheilleagar na hÉireann	- Custaiméirí - Infheisteoirí Fiachais agus Gníomhaireachtaí Rátála - Fostaithe - Stocshealbhóirí - Rialtóirí, Údaráis Chomhshaoil agus Sábháilteachta - Comhlachtaí Tionscail Eile	

Tuarascáil Rialachais an Bhoird (ar lean)

Samplaí de nithe breithnithe agus/nó a cheadaigh an Bord sa bhliain 2024 (ar lean)

Rialachas agus Bainistíocht Riosca	Páirtithe Leasmhara Breithnithe	Cuspóir Straitéiseach
- Tuarascálacha Chathaoirleach an Choiste Boidr - Measúnuithe ar neamhspleáchas an Bhoird - Plean Riosca an Ghrúpa 2024 agus athbhreithniú riosca lárbhlíana - Plean Iniúchta Inmheánaigh 2024 - Téarmaí Tagartha an Bhoird agus na gCoistí - Athbhreithniú ar an mBeartas Bainistíochta Riosca agus ar an gCreat Bainistíochta Riosca - Nuashonrú maidir le slándáil fiontair ESB - Leibhéil údaráis an Ghrúpa - Meastóireacht sheachtrach ar an mBord, ar an gCoiste agus ar an gCathaoirleach - Measúnú bliantúil ar éifeachtacht an rialaithe inmheánaigh - Nuashonruithe maidir le beartas an Ghrúpa - Nuashonrú maidir leis an straitéis cibearshlándála - Imfhálú in ESB agus gnóthais a soláthraíodh do ESB Networks agus NIE Networks le haghaidh ceadúnas - Cód Cleachtais do Rialachas Comhlachtaí an Stáit a chuirtear isteach gach bliain - Glacadh le Cód Rialachais Chorporáidigh na hÉireann 2024 - Athbhreithniú ar chinnteoireacht an Bhoird	- Custaiméirí - Infheisteoirí Fiachais agus Gníomhaireachtaí Rátála - Fostaithe - Stocshealbhóirí - Rialtóirí, Údaráis Chomhshaoil agus Sábháilteachta	
Airgeadas	Páirtithe Leasmhara Breithnithe	Cuspóir Straitéiseach
- Torthaí foilsithe ar bhonn bliantúil agus leathbhliantúil - Cuntais Rialála ESB - Feidhmíocht airgeadais agus réamhaisnéisí ráithiúla - Príomhtháscairí Feidhmíochta Míosúla (PTFanna) - Buiséad bliantúil agus plean gnó cúig bliana - Buiséad bliantúil ESB Networks agus NIE Networks - Íocaíochtaí díbhinne - Nuashonruithe ar an bplean maoinithe agus na gceanglas mhaoinithe a cheadú - Nuashonrú ar fhiachas an Ghrúpa, ar chomhthaoibhacht agus ar urrúis - Athbhreithniú ar chaiteachas sainchomhairleoireachta - Athrúithe ar na rialacha do Scéim Pinsin le Ranníocaíocht Shainithe ESB - Luacháil achtúireach thríbhliantúil ar Scéim Pinsin le Ranníocaíocht Shainithe ESB agus nuashonrú ar an Íoschaighdeán Maoinithe - Athrú ar liostú le haghaidh nótaí bannaí - Athstruchtúrú bhabhtálacha RPI NIE Networks	- Infheisteoirí Fiachais agus Gníomhaireachtaí Rátála - Fostaithe - Soláthraithe, Conraitheoirí agus Comhpháirtithe - Stocshealbhóirí - Rialtóirí, Údaráis Chomhshaoil agus Sábháilteachta	

Tinreamh ag Cruinnithe sa bhliain 2024

Tá eolas le fáil thall maidir le tinreamh gach Comhalta Foirne ag cruinnithe sceidealaithe agus neamhsceidealaithe le linn na bliana. Le cois na gComhaltaí Boidr agus Rúnaí Cuideachta, d'fhreastail roinnt Stiúrthóirí Feidhmiúcháin agus bainisteoirí sinsearach a chruinnithe Boidr rannóg ábhartha, tar éis cuireadh a fháil. Chomh maith leis sin, buaileann comhaltaí Boidr le Comhaltaí Boidr Feidhmiúcháin nó leis an bhfoireann bainistíochta chun ceisteanna ábhartha a phlé.

Comhaltaí Boidr 2024

Comhaltaí Boidr 2024	Cruinnithe ar freastalaíodh orthu Sceidealaithe (Neamhsceidealaithe)
Tarach Ó Ruairc	9 (3)
Paddy Hayes	9 (3)
Michael Barry ¹	9 (3)
Aisling Curtis ¹	8 (2)
Annette Flynn ¹	9 (3)
Pat Gaynor ^{1, 2}	1 (-)
Karen Halpenny ³	9 (3)
Owen Kilmurray ³	9 (3)
Paul Lynam ^{1, 4}	7 (3)
Jim Meade ^{1, 2}	- (-)
Gráinne O'Shea ³	9 (3)
Alf Smiddy ^{1, 4}	8 (3)
An Dr Sara Venning ¹	9 (3)
Trevor Walsh ³	9 (3)

¹ Comhalta Boidr Neamhspleách

² Cuireadh tús leis an tréimhse oifige an 18 Nollaig 2024

³ Comhalta Boidr Oibrithe

⁴ Cuireadh an tréimhse oifige i gcrích an 13 Nollaig 2024

Taithí agus Meascán Scileanna an Bhoird – An Bord amhail an 31 Nollaig 2024

	Taithí Earnálach			Saineolas Feidhmiúil								Taithí na gComhaltaí Boid		
	Fuinneamh/Margai Rialaithe	Sábháilteacht/Timpeallacht	Seachadadh Bonneagair agus Bainistíocht Tionscadail	Claochlaith/Cumaisc & Fálacha	Straitéis/Nuálaíocht	Airgeadas/Cuntasaíocht/Iniúchadh	TF/Cibearshlándaí/Cúrsaí Digiteacha	Bainistíocht Tallainne, Cultúr agus Cúiteamh	Rialachas	Eispéireas Custaiméirí, Branda agus Margalocht	Caidreamh le Páirtithe Leasmhara	Bainistíocht Riosca	Inbhuanaítheacht	Fad na Tionóntachta ar an mBord
Tarach Ó Ruairc	●			●	●	●		●	●	○	●	●	●	4 bliana & 2 mhí
Paddy Hayes	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	○	2 bhliain & 10 mí
Michael Barry	●		●	●	●	●		○	●		●	●	○	2 bhliain
Aisling Curtis					●	●	●	○	●	●	○	●	●	1 bhliain & 8 mí
Annette Flynn	○			●	●	●		●	●	○	○	●	○	1 bhliain & 8 mí
Pat Gaynor	●	●		●	●	●	○	●	●	●	●	●	○	1 mhí
Karen Halpenny	○	●	○					○	○					2 bhliain
Owen Kilmurray	○	●	○					○	○	○				2 bhliain
Jim Meade		●	●		●	●	○	○	○	●	●	●	○	1 mhí
Gráinne O'Shea	●	●	●		●			○	○		○	●	○	2 bhliain
An Dr Sara Venning	●	●	●	○	●	●	○	●	●	●	●	●	●	3 bliana & 1 mhí
Trevor Walsh	○	●	●					○	○	●				2 bhliain

● Tá an taithí eamálach / saineolas feidhmiúil riachtanach aige/aici

○ Tá roinnt taithí eamálach / saineolas feidhmiúil riachtanach aige/aici

Neamhspleáchas

Bunaithe ar mheasúnú a cuireadh i gcrích don bhliain dar críoch 2024, chinn an Bord, seachas chomh fada is a bhain leis an bPríomhfheidhmeannach agus na Comhaltaí Boidr Oibrithe, go raibh na Comhaltaí Boidr ag feidhmiú go neamhspleách le linn 2024. Cuirtear san áireamh sa chinneadh maidir le neamhspleáchas na gComhaltaí Boidr, Cód an Stáit agus forálacha ábhartha Chód na Ríochta Aontaithe maidir le neamhspleáchas na gComhaltaí Boidr i ndáil le carachtar agus breithiúnas, agus easpa caidrimh nó imthosca a d'fhéadfadh dochar a dhéanamh do neamhspleáchas Comhalta Boidr. Rinneadh measúnú neamhspleáchais den chineál céanna i ndáil le ceapachán an Chathaoirigh reatha.

Neamhspleáchas an Bhoird, gan an Cathaoirleach a áireamh

- 55% Baill Neamhspleácha Bhoird
- 45% Baill Bhoird nach bhfuil Neamhspleách

Tuarascáil Rialachais an Bhoird (ar lean)

3. Comhdhéanamh, Comharbas agus Meastóireacht

Comhdhéanamh an Bhoird (Inscne)

58% Fir
42% Mná

Fad na Tionóntachta

75% 0-2 bliana
25% 2-5 bliana

Aoisghrúpa Bhaill an Bhoird

25% 40-50
33% 51-60
42% 61-70

Comhaltacht Boird

Sa bhliain 2024, thug na Comhaltaí Boird taithí agus neamhspleáchas éagsúil chun tacú le cinnteoireacht éifeachtach. Baintear an oiread tairbhe agus is féidir as scileanna agus taithí Comhaltaí Boird trína gcomhaltacht ar Choistí Boird ábhartha. Tá eolas maidir le taithí na gComhaltaí Boird le fáil i nótaí beathaisnéise na gComhaltaí Boird ar leathanach 98 go 103 agus tá eolas maidir lena dtaithí/scileanna le fáil ar leathanach 113. Mar chuid de bhreithniú an Bhoird ar éagsúlacht agus ionchuimsiú ag leibhéal Boird, déantar measúnú ar scileanna agus taithí, a nglactar leis mar phríomhionchur i gclár oiliúna agus forbartha an Bhoird. Tá an Bord muiníneach go bhfuil an t-eolas, cumas agus taithí ag na comhaltaí ar fad chun na feidhmeanna riachtanacha a chur i gcrích agus chun déileáil leis na dúshláin shuntasacha a mbeidh ar ESB déileáil leo. Roinneadh an t-eolas le déanaí maidir leis an dul chun cinn ar Straitéis ESB um Éagsúlacht, Cothromas agus Ionchuimsiú (DEI) le linn 2024 leis an mBord. Glacadh leis an straitéis chun ceannaireacht shoiléir a sholáthar maidir le héagsúlacht, cothromas agus ionchuimsiú, rud a léiríonn an tiomantas chun meas a thabhairt ar dhifríocht agus cultúr muintearais a chothú ar fud an ghnó. Féach ‘Daoine’ a thosaíonn ar leathanach 74 chun tuilleadh eolais a fháil.

Is é príomhról an Bhoird breithiúnas oibiachtúil agus eolasach a dhéanamh chun dúshlán straitéis Ghrúpa ESB a thabhairt agus a fhorbairt agus a cheadú go cuiditheach, d’fhonn a chinntiú go bhfuil foireann bainistíochta láidir ar fáil chun an straitéis a fhorfheidhmiú agus chun dlús a chur le feidhmíocht gnó, agus chun creat de rialuithe stuama agus éifeachtacha a bhunú chun riosca a mhaolú. Mar a fhoráiltear i gCód an Stáit, téann an Cathaoirleach i dteagmháil leis an Rialtas maidir le comharbas Boird, agus tugann sé seo deis chun meascán cuí scileanna, éagsúlachta agus taithí ar an mBord a chinntiú.

Tá dhá thoisc thábhachtacha mar bhonn lena chinntiú go bhfuil ar chumas an Boird

na dualgais agus na hoibleagáidí sin a chomhlíonadh go rathúil:

- Raon éagsúil agus domhain scileanna agus taithí i measc na gComhaltaí Boird
- Próisis lena chinntiú go bhforbraíonn agus go gcoimeádann gach Comhalta Boird tuiscint mhaith ar oibríochtaí agus ar thimpeallacht sheachtrach an Ghrúpa agus, dá réir sin, go bhfuil ar ár gcumas cinntí eolasacha a dhéanamh. Féach thall chun tuilleadh sonraí a fháil maidir leis na próisis ionducthúcháin agus oiliúna agus forbartha leanúnaí

Ceapacháin Bhoird

De bhrí gurb é an Rialtas atá freagrach as ceapacháin Bhoird (lena n-áirítear ceapachán Comhaltaí Boird Oibrithe), ní gheallann ESB meastóireacht a dhéanamh ar Chomhaltaí Boird aonair. Téann an Cathaoirleach i mbun plé leis an Rialtas roimh phróiseas ceapacháin an Bhoird, áfach, maidir leis na scileanna agus an éagsúlacht shonrach atá ag teastáil ar an mBord. I mí na Samhna 2014, d’fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe, Treoirlínte maidir le Ceapacháin ar Bhoird Stáit agus baineann na treoirlínte seo le ceapacháin ar Bhord ESB.

Go hiondúil, ceaptar Comhaltaí Boird neamhspleácha (neamhoibrithe) le haghaidh téarma tosaigh cúig bliana, téarma ar féidir é a athnuachan le haghaidh tréimhse bhreise suas go dtí uasmhéid ocht mbliana ar fad (nuashonraithe de réir larscríbhinn Chód Cleachtais 2020*). I gcás na gComhaltaí Boird Oibrithe, ceaptar iad le haghaidh téarma tosaigh ceithre bliana agus d’fhéadfaí iad a ath-thoghadh le haghaidh téarmaí breise. Dá réir sin, níl Comhaltaí Boird faoi réir atofa ag eatraimh níos lú ná sin. Féadfaidh an Rialtas an Príomhfheidhmeannach agus na Comhaltaí Boird neamhspleácha a athcheapadh ar an mBord agus tá aon athcheapachán Comhaltaí Boird Oibrithe á dhéanamh de bhua Achtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 agus 1988 faoi réir cead a fháil ón Rialtas.

Ionduchtú

Tá clár ionducthúcháin bunaithe chun eolas a roinnt le Comhaltaí Boird nua maidir le hoibríochtaí an Ghrúpa. Tá an clár curtha in oiriúint do thaithí, cúla agus riachtanais an duine aonair. I measc phríomhghnéithe an chláir tá bualadh le comhaltaí den Choiste Feidhmiúcháin, cuairt a thabhairt ar láithreáin agus freastal ar sheisiún faisnéise maidir le Straitéis Ghrúpa ESB, gnóthaí aonair agus an Creat Bainistíochta Riosca Fiontair (ERM). Tá clár ionducthúcháin ar fáil freisin do Chathaoirligh Coistí nua.

Oiliúint agus Forbairt Leanúnach

Tá clár forbartha leanúnaí bunaithe a fhreastalaíonn ar gach Comhalta Boird. Téann an Cathaoirleach agus Rúnaí Cuideachta i mbun idirchaidrimh le Comhaltaí Boird chun díriú ar a riachtanais shonracha, cosúil le freastal ar chomhdhála, cúrsaí agus seimineáir ghréasáin atá ábhartha don ghnó agus clár inmheánach a fhorbairt eagraithe ag an bhfoireann bainistíochta faoi ábhair shonracha. Tá ceapadh an chláir inmheánaigh bunaithe ar straitéis ESB Difríocht a Dhéanamh: Aeráidneodracht a bhaint amach faoi 2040, agus na scileanna a theastaíonn ón mBord chun a chur chun feidhme a threorú agus chun tacú leis seo. Sa bhliain 2024, reáchtáladh seisiún oiliúna mhionsonraithe faoi roinnt míreanna lena n-áirítear Clár Oibre Leanúnachais ESB Networks, seirbhísí córais (DS3), babhtálacha atá nasctha le boilsciú RPI, intleacht shaorga, margaíocht agus éagsúlacht. Tugadh aird ar leith freisin ar inbhuanaitheacht agus ar CSRD sa bhliain 2024, agus reáchtáladh seisiún oiliúna chuimsitheacha ar thuiscint a fháil ar thírdhreach tuairiscithe ESG, ar idirnascacht an chláir oibre inbhuanaitheachta, ar mheasúnuithe ábharthachta dúbailte, ar ghnó agus ar bhihtéagsúlacht agus ar mhachnamh ar an ról rithábachtach atá ag ESB i sochaí na hÉireann trí lionsa na hinbhuanaitheachta. Sa bhliain 2025, díreofar ar fhorbairtí gnó, ábhair inbhuanaitheachta agus oibleagáidí dlíthiúla nua lena n-áirítear an Treoir maidir le Slándáil Líonraí Faisnéise (NIS) 2 (mar a shainmhínítear sa Ghluais) agus forbairtí ar dhlí na hiomaíochta.

Cothaíodh agus nuashonraíodh na háiseanna ar líne a bhí ar fáil don Bhord le linn 2024 freisin. Sna hacmhainní seo, soláthraítear ábhar don Bhord maidir le gnéithe éagsúla lena n-áirítear rialachas corparáideach, cúrsaí airgeadais, straitéis, riosca fiontair, TF, timpeallacht agus inbhuanaitheacht, daoine agus cultúr, custaiméirí agus beartais Ghrúpa.

Éifeachtacht an Bhoird

I gcomhréir le Cód an Stáit agus Cód na Ríochta Aontaithe, déanann an Bord meastóireacht bhliantúil ar a fheidhmíocht féin agus feidhmíocht a Choistí agus gach tríú bliain déanann meastóir seachtrach é seo ar bhonn neamhspleách. Baineann an mheastóireacht seo le feidhmíocht chomhchoiteann an Bhoird agus na gCoistí agus ní le feidhmíocht aonair na gComhaltaí Boird. Breithnítear feidhmíocht an Chathaoirligh go sainráite mar chuid de phróiseas meastóireachta an Bhoird, go himmheánach agus go seachtrach araon.

Rinneadh an mheastóireacht ar an mBord arna héascú go seachtrach sa bhliain 2024. Bhí suirbhé ar líne mar aon le hiniúchadh níos mionsonraithe ar réimsí a bhféadfaí feabhas a chur orthu in agallaimh duine le duine leis an gCathaoirleach agus le comhaltaí uile an Bhoird mar bhunús leis an athbhreithniú. Breathnaíodh ar chruinnithe Boird agus Coiste freisin agus ionchorpraíodh aiseolas ón bhFoireann Feidhmiúcháin agus uathu siúd a bhíonn ag plé leis an mBord ar bhonn rialta freisin. Ina theannta sin, áiríodh sa mheasúnú breithniú mionsonraithe ar ábhair rialachais an Bhoird agus ar phacáistí cruinnithe.

Ar an iomlán, deimhníodh sa mheastóireacht go bhfuil an Bord ag feidhmiú go héifeachtúil, agus tacaíodh go láidir le héifeachtacht an Chathaoirligh.

Ní eascraíonn aon mholadh ardtosaíochta as an meastóireacht sheachtrach sa bhliain 2024. Áirítear an méid seo a leanas ar na moltaí meántosaíochta:

- Nuair a thagann deiseanna chun cinn, teagmháil a dhéanamh le páirtithe leasmhara ábhartha chun a áirithiú go n-áireofar ESG, inbhuanaitheacht agus saineolas teicneolaíochta i measc chomhaltaí an Bhoird
- Ról an Bhoird maidir le maoirseacht a dhéanamh ar rannpháirtíocht páirtithe leasmhara a shoiléiriú a thuilleadh agus athbhreithniú a dhéanamh ar an gcur chuige maidir le monatóireacht agus tuairisciú a dhéanamh ar rannpháirtíocht páirtithe leasmhara
- Iniúchadh a dhéanamh ar dheiseanna chun aighneachtaí an Bhoird a chuíchóiriú, lena n-áirítear uirlisí léirshamhlaithe sonraí a úsáid
- Leanfar le béim a leagan ar réimsí rialachais atá ag teacht chun cinn, lena n-áirítear tosca ESG, CSRD agus IS, agus Treoir NIS 2 chun a chinntiú go bhfanfaidh an Bord cothrom le dáta maidir le haon fhorbairtí suntasacha

Forbrófar plean gníomhaíochta chun na moltaí thuas a chur chun feidhme chomh maith leis na moltaí eile a sainaithníodh sa mheastóireacht sheachtrach agus déanfar rianú orthu seo i rith 2025.

Chomh maith leis sin, cuireadh nuashonrú ar an moladh ardtosaíochta ó mheastóireacht inmheánach 2023 faoi bhráid an Bhoird le linn 2024. Tá an Bord sásta gur tugadh aghaidh nó go bhfuiltear ag tabhairt aghaidh ar gach gníomhaíocht ardtosaíochta ón meastóireacht sin.

* Tabhair faoi deara: Ní bhaineann ceanglais larscríbhinn an Chóid Cleachtais le Comhaltaí Boird Oibrithe. I gcás na gComhaltaí Boird Neamhfheidhmiúcháin atá ceaptha ar dháta foilsithe na hIarscríbhinne, cuirfear i bhfeidhm é ag deireadh a gconarthaí.

Tuarascáil Rialachais an Bhoird (ar lean)

4. Iniúchadh, Riosca agus Rialú Inmheánach

Comhlíontacht le Cóid Rialachais Chorporáidigh

Bhreithnigh an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca riachtanais nua a tháinig chun cinn faoi Chód athbhreithnithe na Ríochta Aontaithe a eisíodh sa bhliain 2024 chun a dheimhniú dó féin go mbeadh ESB in ann na riachtanais nuashonraithe a chomhlíonadh, nuair a bheadh siad ábhartha. Ar leithligh ón measúnú sin, rinne an Coiste athbhreithniú ar Chód nua na hÉireann, rinne sé meastóireacht ar a riachtanais i gcoibhneas Chód na Ríochta Aontaithe 2018 agus 2024 araon, agus chinn sé go raibh Cód na hÉireann an-oiriúnach don ESB agus dá infheisteoirí amach anseo, agus molann sé é a ghlacadh ón 1 Eanáir 2025. Tá an Coiste sásta, bunaithe ar athbhreithnithe a rinneadh roimhe seo ar shocruithe maidir le Cód na Ríochta Aontaithe agus larscríbhinn na hÉireann a chomhlíonadh, teacht ar an gconclúid go gcomhlíonann ESB ar bhonn deonach, a mhéid is infheidhme go réasúnach maidir le Cód na Ríochta Aontaithe agus larscríbhinn na hÉireann faoi réir na n-eisceachtaí atá leagtha amach sna táblaí thíos thall.

Cód na Ríochta Aontaithe

Prionsabal/Clásal	Míniú
3	Ní bhíonn aon teagmháil idir Cathaoirligh Coistí agus stocshealbhóirí Aireachta de bhrí go bhfuil próiseas bunaithe chun deis a thabhairt don Chathaoirleach dul i mbun teagmhála leo agus a chinntiú go bhfuil an Bord agus an fhoireann bhainistíochta airdeallach ar thuairimí na stocshealbhóirí.
J/17/20/23	Is faoin Rialtas atá sé cinneadh a dhéanamh maidir le ceapacháin Bhoird agus, dá réir sin, níl Coiste Ainmniúchán bunaithe ag ESB.
15	Ceaptar Comhaltaí Bhord ESB de réir Alt 2 den Acht Leictreachais (Soláthar), 1927 agus na nAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit) 1977 agus 1988. Dá réir sin, is faoin Rialtas atá sé díriú ar an gceanglas a bhaineann le cuntas a dhéanamh ar éilimh ar am stiúirthóirí agus ceapacháin sheachtracha bhreise a dhéanamh. Nochtann ESB na héilimh in am mar chuid den phróiseas earcaíochta agus éilíonn sé leasanna a nochtadh, stiúirthóireachtaí san áireamh, mar chuid den phróiseas ionductaithe.
L	Go dtí seo, níor áiríodh i bpróiseas meastóireachta an Bhoird meastóireacht ar fheidhmíocht aonair Comhaltaí Boird (seachas an Cathaoirleach) de bhrí nach bhfuil ról foirmiúil ag an mBord i ndáil lena chomhdhéanamh féin.
18	Ceaptar Comhaltaí Boird le haghaidh téarmaí ilbhliantúla agus, dá réir sin, níl siad faoi réir atofa ar an mBord ag eatraimh níos giorra ná sin.
32	Tá Cathaoirleach an Bhoird ag feidhmiú mar Chathaoirleach an Choiste Luacha Saothair agus Forbartha Bainistíochta freisin, mar gheall ar a thábhachtáil is atá seo go mbeadh beartas Rialtais á chomhlíonadh ag ESB sa réimse seo agus ról an Chathaoirligh mar phríomh-chomhéadan leis an Rialtas.
34/36/39	Tá beartais agus nochtuithe ESB a bhaineann le luach saothair an Phríomhfheidhmeannaigh ag teacht le treoirlínte infheidhme an Rialtais. Tagann tréimhsí fógartha i gconradh an Phríomhfheidhmeannaigh le treoirlínte an Rialtais. Ní chuimsítear sna sonraí maidir le luach saothair na gComhaltaí Boird ar leathanach 121 méideanna íochta le ceathrar comhaltaí Boird Oibríthe mar fhostaithe ESB (de bhrí nach n-ardaítear nó nach laghdaítear a leithéid de phá mar gheall ar a gcomhaltacht Boird). Níl oibleagáidí a bhaineann le bronnadh scaireanna ábhartha do ESB, agus níl ceanglais scairshealbhaithe iarfhostaíochta ábhartha ach oiread de bhrí go gcoimeádtar leasanna tairbhiúla i stoc ESB trí rannpháirtíocht i bPlean Úinéireachta Scaireanna Fostaithe (ESOP) ESB agus gur faoi úinéireacht an Rialtais atá formhór de ESB.
41	Is é an Rialtas a shonraíonn pá an Phríomhfheidhmeannaigh agus bunaítear beartas pá atá ábhartha don fhoireann bainistíochta shinsearach. Ciallaíonn sé seo go bhfuil lánrogha an Choiste Luacha Saothair agus Forbartha Bainistíochta teoranta i ndáil leis na saincheistean na seo.

Tuairiscíú Airgeadais agus Gnó

Tá an Bord airdeallach ar a fheagracht le linn dó an Tuarascáil Bhliantúil agus na Ráitis Airgeadais a ullmhú agus measúnú cóir, cothrom agus intuigthe de sheasamh agus d'ionchais an Ghrúpa a sholáthar. Tá eolas maidir le freagrachtaí na gComhaltaí Boird a bhaineann le ráiteas airgeadais agus gnóthas leantach le fáil ar leathanach 138.

Soláthar

Tá na dlíthe soláthair infheidhme agus Cód an Stáit á gcomhlíonadh ag ESB. Cuirtear páipéar ina sonraítear oibleagáidí agus ina soláthraítear dearbhú comhlíontachta ar fáil don Choiste Iniúcháireachta agus Riosca gach bliain. Áirítear sonraí a bhaineann le haon soláthar neamh-chomhlíontach de réir cheanglais an Chóid Stáit sa pháipéar seo freisin.

Rialú Inmheánach

Cé go bhfuil freagracht fhoriomlán ar an mBord as córas rialaithe inmheánaigh an Ghrúpa agus as monatóireacht a dhéanamh ar a éifeachtacht, déanann sé an fheagracht as monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht na gcóras sin a tharmligean don Choiste Iniúcháireachta agus Riosca. Tá an córas rialaithe inmheánaigh ceaptha chun dearbhú réasúnach ní absalóideach a sholáthar chun na cuspóirí seo a leanas a chomhlíonadh:

- Éifeachtacht agus éifeachtúlacht oibríochtaí agus sócmhainní na heagraíochta a chosaint i gcoinne caillteanais
- Iontaofacht tuairiscithe d'úsáid inmheánach agus sheachtrach
- Dlíthe agus rialacháin infheidhme a chomhlíonadh

Ar mhaithe le freagrachtaí a chomhlíonadh ar bhealach a chinntíonn go bhfuil reachtaíocht agus rialacháin á gcomhlíonadh, tá struchtúr eagraíochtúil bunaithe ag an mBord agus tá nósanna imeachta soiléire oibriúcháin agus tuairiscithe sonraí, mar aon le línte freagrachta, srianta údaraithe, roinnt dualgas agus údarás tarmligthe.

Úsáideann an Grúpa creat rialaithe inmheánaigh comhtháite atá forbartha ag Coiste na nEagraíochtaí Urraíochta (COSO) Choimisiún Treadway mar threoir chun rialú inmheánach a cheapadh, a chur chun feidhme agus a reáchtáil agus chun a éifeachtacht a mheas.

larscríbhinn na hÉireann

Alt	Míniú
1.1/1.7/4.1	Is é an Rialtas atá freagrach as ceapacháin Bhoird. Ní chuirtear míniú réasúnta maidir le ceapacháin Bhoird ar fáil.
2.1	Mar shealbhóir 97.1 % de stoc ESB, roghnaíonn agus ceapann Rialtas na hÉireann ochtar den 12 chomhalta de Bhord ESB, de réir Alt 2 den Acht Leictreachais (Soláthar), 1927. Toghtar ceathrar comhaltaí Boird breise de bhun an Achta um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 agus 1988 agus tá a gceapachán ar an mBord faoi réir a gceadaithe ag Rialtas na hÉireann. Níl aon ról ag ESB sa phróiseas ceapacháin seachas béim a leagan ar riachtanais scileanna agus cumais an Bhoird. Mar thoradh air sin, níl Coiste Ainmniúcháin ag ESB <i>“chun an próiseas do cheapacháin a stiúradh”</i> . Tá Coiste Luacha Saothair agus Forbartha Bainistíochta ag an ESB, a dhéanann maoirseacht ar phleanáil comharbais don Choiste Feidhmiúcháin agus a aithníonn riachtanais scileanna agus cumais an Bhoird.
3.2	Baineann scóip mheastóireacht an Bhoird le feidhmíocht choiteann an Bhoird agus na gCoistí, agus ní le feidhmíocht aonair na gComhaltaí Boird.
5.2	Níl coiste riosca ar leithligh bunaithe ag ESB, agus tá monatóireacht á déanamh ar bhainistíocht riosca ag an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca, rud a chiallaíonn nach bhfuil gá le haon chur síos.
6.3	Níl pá athraitheach san áireamh i luach saothair an POF, de réir Bheartas an Rialtais.
6.4	Níl aon socrú ceaptha chun téarnamh cúlghabhálach an chúitimh athraithigh a fháil de bhrí nárbh éigean déileáil lena leithéid de chás.
6.5	Ní ghactar le híocaíochtaí scaireanna mar chuid de luach saothair na gComhaltaí Boird, ach amháin le haghaidh leithdháiltí barúlacha stoic a chuirtear ar fáil do Chomhaltaí Boird incháilithe mar chuid dá rannpháirtíocht in ESOP ESB.

Tá creat rialaithe inmheánaigh láidir bunaithe ag ESB, a áirítear ann:

- Struchtúr eagraíochtúil atá sainithe go soiléir, a bhfuil srianta údaráis sainithe agus sásraí tuairiscithe do leibhéil bhainistíochta níos airde agus don Bhord aige, a thacaíonn le timpeallacht rialaithe láidir
- Cód Eitice (“Ár gCód”) ina sonraítear an modh oibre ón mbarr aníos agus a cheanglaíonn ar gach fostaí cloí leis na caighdeáin eiticiúla is airde agus is féidir nuair atá gnó á dhéanamh
- Beartais agus nósanna imeachta a bhaineann le rialuithe oibríochtúla agus airgeadais agus oibleagáidí comhlíontachta lena n-áirítear ceadúnas rialála agus oibleagáidí imfhálaithe
- Creat rialachais corporáidigh ina gcuimsítear anailís riosca, athbhreithniú rialaithe airgeadais agus ráitis bhliantúla fhoirmiúla maidir le comhlíontacht rialachais ó lucht bainistíochta aonad gnó agus comhfhiontar
- Córais bhuiséadaithe chuimsitheacha a bhfuil buiséad bliantúil acu agus plean cúig bliana ceadaithe ag an mBord
- Córas cuimsitheach de thuairiscíú airgeadais agus neamhairgeadais
- Tuairiscítear torthaí iarbhrí carnacha agus PTFanna i gcomparáid leis an mbuiséad agus déanann an Bord breithniú orthu seo go rialta

- Déanann an Coiste Airgeadais agus Infheistíochta dianmhonatóireacht leanúnach ar thionscadail chaipitil mhóra nach mór don Bhord iad a cheadú
- Tuairiscíú a dhéanamh ar dhlíthe agus rialacháin infheidhme a chomhlíonadh
- Beartais chuimsitheacha Frithbhreabaireachta, Frith-Éilíthe agus Frith-Chalaoise, agus Sceithireachta agus Nochtuithe Cosanta
- Beartais agus nósanna imeachta inmheánacha trádála cos istigh chun mí-úsáid margaidh a chosc
- Líne chabhrach teileafóin agus seirbhís comhrá gréasáin ar líne a sholáthraíonn fostaithe le modhanna rúnda agus, más gá, modhanna anaithnide chun aon éagóir amhrasach nó ábhar imní eiticiúil a thuairiscíú
- Creat Comhlíontachta Cánach Grúpa agus Beartas Cánach Ghrúpa ESB

Déantar athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht chóras rialaithe inmheánaigh an Ghrúpa agus déanann Feidhm Iniúchta Inmheánaigh an Ghrúpa athbhreithniú córasach ar rialuithe. Nuair a bhíonn na hathbhreithnithe seo á ndéanamh, leagtar béim ar réimsí a mbaineann níos mó riosca leo, atá á sainaithint mar thoradh ar anailís riosca. Sa chás go sainaithnítear laigí sa chóras rialaithe inmheánaigh tríd an gcreat monatóireachta thuas, cuirtear pleananna i bhfeidhm chun déileáil leo agus déantar monatóireacht rialta ar phleananna gníomhaíochta go gcuirtear i gcrích iad.

Bainistíocht Riosca

Tá ról lárnach ag bainistíocht riosca éifeachtach chun cuspóirí straitéiseacha ESB a chomhlíonadh agus chun tacú le fás inbhuanaithe fadtéarmach a ghnó. Ceanglaíonn na hathruithe tapa atá ag tarlú in ESB, an tionscal fuinnimh agus an geilleagar trí chéile, ar an mBord athmheasúnú leanúnach a dhéanamh ar na rioscaí atá os comhair ESB agus tá straitéisí soiléire bunaithe chun na rioscaí sin a bhainistiú. Tá freagracht fhoriomlán ar an mBord as cur chuige an Ghrúpa maidir le riosca, agus ní mór don Bhord a bheith sásta go bhfuil na córais bhainistíochta riosca láidir agus inchosanta. Go sonrach, áirítear i measc fheagrachtaí an Bhoird i ndáil le riosca:

- A chinntiú go bhfuil próiseas sásúil i bhfeidhm chun na príomhrioscaí agus na príomhéiginnteachtaí a shainaithint
- Cultúr riosca cuí a chur i bhfeidhm ar fud an Ghrúpa
- Maoirseacht a dhéanamh ar na próisis bainistíochta riosca agus géarchéime
- Measúnú a dhéanamh ar éifeachtacht dhóchúil bhearta maolaithe agus rialuithe na bainistíochta

Déantar athbhreithniú seachtrach ar an bpróiseas bainistíochta riosca ar bhonn tréimhsiúil agus cuireadh an t-athbhreithniú deiridh i gcrích sa bhliain 2021. Leanadh ar aghaidh le tionscadal tiomanta a bhfuil sé mar aidhm leis struchtúir ERM, rialachais agus

Tuarascáil Rialachais an Bhoird (ar lean)

chomhlíontachta ESB a threisiú le linn 2024 agus tá monatóireacht á déanamh ag an gCoiste Iniúchóireachta agus Riosca ar dhul chun cinn. Spreag an tionscadal an t-athbhreithniú ar phríomhbheartais agus ar phríomh-threoirlínte i ndáil le riosca, leis an gcreat rialaithe inmheánaigh agus le comhlíonadh le linn 2024.

Rinne an Bord measúnú stuama ar na príomhrioscaí a mbeidh ar an nGrúpa déileáil leo, lena n-áirítear na príomhrioscaí a d'fhéadfadh bagairt a chruthú dá shamhail ghnó, feidhmíocht amach anseo, sócmhainneacht agus leachtacht. Tá próiseas athbhreithnithe timthriallaigh i bhfeidhm chun rioscaí a shainaithint, a mheas agus a bhainistiú don bhliain atá á hathbhreithniú agus suas go dtí dáta ceadaithe na Tuarascála Bliantúla seo. Tá na príomhrioscaí agus na príomhéiginnteachtaí atá roimh an nGrúpa agus na straitéisí maolaitheacha leagtha amach ar leathanach 26 go 32.

Tuigeann an Bord nach mór dó dea-shampla a thabhairt chomh fada is a bhaineann le luachanna Grúpa a mhúnlú agus tacú leo, luachanna a thacaíonn leis an gcur chuige maidir le riosca. Chomh maith leis sin, déantar iarracht a chinntiú go bhfuil scileanna agus cumais oiriúnacha bainistíochta riosca ar fáil sa ghnó agus go bhfuil eolas agus taithí fhostaithe ESB a thuigeann na rioscaí a bhaineann le hoibríochtaí in úsáid. Chuir tuairisciú rialta ar chumas an Bhoird aird a dhíriú ar athruithe sna príomhrioscaí sainaitheanta, agus sna rioscaí agus éiginnteachtaí nua.

Díríonn an Bord go príomha ar na rioscaí a d'fhéadfadh an bonn a bhaint de straitéis ESB, nó a bhféadfadh éifeacht dhiobhálach a bheith acu ar inmharthanacht fhadtéarmach nó ar cháil an Ghrúpa. Tarmligeann an Ghrúpa freagracht as rioscaí sonracha do na Coistí Boird de réir Théarmaí Tagartha na gCoistí agus a réimse saineolais faoi seach. Comhaontaíonn an Grúpa maidir leis an gcaoi a roinnfidh Coistí eolas lena chéile agus leis an mBord maidir le rioscaí agus maidir leis an riosca a bhaineann le cleachtais mhaoirseachta. Éilíonn éifeachtacht agus éifeachtúlacht teorainneacha, bealaí cumarsáide agus pointí críochnaithe soiléire. Tá sainmhíniú soiléir déanta ag an mBord ar na gnéithe seo agus tá siad á gcoigeartú de réir mar is gá. Tuairiscíonn Cathaoirligh na gCoistí don Bhord iomlán maidir le príomhrioscaí a bhaineann lena théarmaí tagartha, forbairtí

agus nithe nach mór iad a phlé agus a bhreithniú tuilleadh. Tá an fhreagracht fhoriomlán ar an gCoiste Iniúchóireachta agus Riosca as a chinntiú go bhfuil rioscaí fiontair á sainaithint, á meas, á dtuairisciú agus á rialú i gceart thar ceann an Bhoird.

Chomh maith leis sin, d'fhéadfadh go mbeadh athrú le tabhairt faoi deara in inghlachtacht riosca le himeacht ama agus tá breithniú sainráite déanta ag an mBord ar an leibhéal inghlachtachta seo agus ar an modh a bhainistítear rioscaí sonracha laistigh de sin. Tá cothromaíocht i gcónaí idir an claonadh riosca a thógáil agus aird a dhíriú ar rialú oiriúnach.

Mar aon le tuairisciú rialta, bhí seisiún den Choiste Iniúchóireachta agus Riosca dírithe ar riosca le linn 2024, agus tugadh cuireadh do gach Comhalta Boird freastal ar an seisiún seo. Díríodh sa seisiún riosca seo ar an timpeallacht geopholaitiúil ó thaobh na hÉireann, na hEorpa agus an domhain de agus ar an tionchar ar shlabhraí soláthair ESB.

Tá sonraí na ngníomhaíochtaí a chuir an Bord agus an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca i gcrích le linn 2024 maidir lena bhfreagrachtaí rioscaí le fáil ar leathanach 123.

Athbhreithniú 2024 ar Éifeachtacht an Rialaithe Inmheánaigh agus na Bainistíochta Riosca

Tá an fhreagracht fhoriomlán as rialú inmheánach agus bainistíocht riosca ar an mBord. Le linn 2024, rinne an Bord athbhreithniú go díreach agus trí údarás tarmlichthe don Choiste Iniúchóireachta agus Riosca, ar éifeachtacht chóras rialaithe inmheánaigh an Ghrúpa inar cuimsíodh athbhreithniú ar rialuithe airgeadais, oibríochtúla agus comhlíontachta agus córais bhainistíochta riosca 2024 agus cinnteofar go ndéanfar athbhreithniú den chineál céanna sa bhliain 2025.

Cuimsítear sa phróiseas a úsáideann an Bord agus an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca chun athbhreithniú a dhéanamh ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh:

- Athbhreithniú agus breithniú a dhéanamh ar an bPlean Riosca Bliantúil, próiseas athbhreithnithe riosca leathbhliantúil, nuashonruithe bainistíochta riosca ráithiúla agus athbhreithniú riosca bliantúil ar rogha de na príomhrioscaí (éascaithe ag feidhm bhainistíochta riosca tiomnaithe ESB)
- Athbhreithniú ar oibriú rialaithe a mhaolaíonn rioscaí cibearshlándála

- Comhairle neamhspleách maidir le leordhóthanacht an phróisis reatha ERM atá i bhfeidhm ag ESB (rinneadh an t-athbhreithniú deiridh sa bhliain 2021)
- Iniúchadh inmheánach ar phróiseas ERM
- Athbhreithniú agus breithniú ar dhearbhuú ón bhfoireann bainistíochta maidir le hoibriú sásúil agus éifeachtach na gcóras rialaithe inmheánaigh, na córais airgeadais agus oibríochtúla san áireamh – is i bhfoirm tuarascáil bhliantúil mhionsonraithe a chuirtear é seo faoi bhráid an Choiste in Eanáir gach bliain a bhaineann leis an mbliain féilire roimhe sin
- Athbhreithniú ar chlár GIA agus breithniú ar na tátail agus tuarascálacha. Chomh maith leis sin, tuairiscíonn GIA go rialta maidir le stádas chur chun feidhme na moltaí a rinneadh roimhe sin i gcuid dá thuarascálacha féin
- Measúnú neamhspleách ar éifeachtacht na feidhme Iniúchóireachta inmheánaigh (déantar é seo gach cúig bliana agus rinneadh an measúnú deiridh sa bhliain 2021)
- Athbhreithniú ar thuarascálacha ón iniúchóir seachtrach ina bhfuil eolas maidir le hobair a cuireadh i gcrích a bhain leis na príomhrioscaí agus príomh-mholtaí iniúchta a bhaineann le feabhsuithe ar an rialú inmheánach
- Athbhreithniú ar ghníomhaíochtaí maoirseachta riosca na gCoistí Boird eile i ndáil le réimsí riosca sonracha a bhaineann lena sainchúram faoi Théarmaí Tagartha na gCoistí

Ar leithligh, athbhreithníonn an Coiste Sáb-háilteachta, Inbhuanaitheachta agus Cultúir éifeachtacht na bpróiseas atá bunaithe chun rioscaí a bhaineann le sláinte, sábháilteacht agus an timpeallacht a shainaithint, a mheas, a rialú agus a thuairisciú. I ngach ráithe, breathnaíonn an Coiste ar thuarascáil maidir le sláinte, sábháilteacht agus feidhmíocht chomhshaoil an Ghrúpa a mheas, lena n-áirítear príomhtháscairí feidhmíochta atá chun tosaigh agus atá tite ar gcúl, agus aird á tabhairt ar aon treoachtaí nó forbairtí suntasacha.

Bunaithe ar an athbhreithniú seo, deimhníonn an Bord an méid seo a leanas i gcomhair 2024:

- Tá próiseas leanúnach bunaithe chun príomhrioscaí agus rioscaí nua ESB a shainaithint, a mheas agus a bhainistiú
- Tá córais de rialú inmheánach bunaithe don bhliain atá á hathbhreithniú agus go dtí dáta ceadaithe na Tuarascála Bliantúla seo
- Tá Treoir maidir le Bainistíocht Riosca na Comhairle Tuairiscithe Airgeadais (FRC), Rialú Inmheánach agus Tuairisciú

- Gaolmhar Airgeadais agus Gnó á gcomhlíonadh go hábhartha ag ESB
- Tharla roinnt teagmhas rialaithe agus sainaithníodh réimsí a bhféadfaí iad a fheabhsú, tá próisis bunaithe chun a chinntiú go gcuirtear gníomhartha oiriúnacha i gcrích, agus déantar monatóireacht ar dhul chun cinn go dtí go mbíonn an obair ar fad curtha i gcrích
 - Feidhmíonn ESB laistigh de Chreat Comhlíonta Comhoibríoch Choimisinéirí loncain na hÉireann. I gcomhréir leis an gcreat sin, rinneadh féin-athbhreithniú ar ghnéithe de chomhlíonadh ÍMAT le linn 2024. Nochtadh na ceisteanna a aithníodh san athbhreithniú go hiomlán do na Coimisinéirí loncain, glacadh gníomhartha ceartaitheacha chun comhlíonadh ESB a chinntiú, agus tá bearta curtha chun feidhme chun dearbhú feabhsaithe a sholáthar maidir leis na próisis ábhartha
 - Imscrúdaítear líomhaintí a bhaineann le héagóir agus tuairiscítear iad don Choiste Iniúchóireachta agus Riosca mar atá leagtha amach ar leathanach 127
 - Níor sainaithníodh aon teip nó laige shuntasach eile sa rialú inmheánach i rith an athbhreithnithe

Trína rannpháirtíocht leanúnach agus forléargas ar ghníomhaíochtaí rialaithe agus bainistíochta riosca inmheánacha, tá an Bord sásta go bhfuil na próisis rialaithe inmheán-aigh agus bainistíochta riosca éifeachtach.

Ráiteas Inmharthanachta

De réir Chód na Ríochta Aontaithe, rinne na Comhaltaí Boird measúnú ar ionchais ESB thar thréimhse níos faide ná mar is gá trí ghlacadh leis an modh cuntasáíochta gnóthais leantaigh. Tá measúnú ESB déanta thar thréimhse cúig bliana, atá ag teacht le tréimhse ama phróiseas pleanála gnó ESB. Tá an measúnú bunaithe ar bhreithniú ar sheasamh agus ionchais reatha ESB, cothabháil a láidreachta airgeadais (leathanach 40), dul chun cinn i gcomparáid le straitéis ESB (leathanach 14), inghlachtacht riosca, príomhrioscaí (leathanach 26 go 32) agus conas a bhainistítear iad sin. Áirítear leis seo breithniú a dhéanamh ar fhorbairtí sa timpeallacht sheachtrach (lena n-áirítear an timpeallacht mhaicreacnamaíoch) ina bhfuil ESB ag feidhmiú mar atá sonraithe ar leathanach 16 agus na rioscaí agus deiseanna gaolmhara aeráide atá sonraithe ar leathanach 27 agus 28.

Rinne an Bord measúnú riosca stuama ar na príomhrioscaí agus ar na rioscaí nua a mbeidh ar ESB déileáil leo. Mar chuid den phróiseas ERM, sainaithnítear iarmhairtí

féideartha suntasacha agus ábhartha príomhriosca agus, más féidir agus más cuí, an tionchar airgeadais measta. Chomh maith leis sin, breithnítear mar chuid de phróiseas ERM idirspeleáchas príomhrioscaí, go háirithe i ndáil le tionchar. Tá na rioscaí seo agus an tslí a bhfuil siad á mbainistiú agus á maolú sonraithe ar leathanach 26 go 32.

Forbraíodh Pleananna Leanúnachais Gnó agus Bainistíochta Géarchéime chun rioscaí a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar oibríochtaí ESB a mhaolú. Baintear tairbhe as na pleananna seo mar chuid de phlean tástála bliantúil, bunaithe ar chásanna a bhféadfadh tionchar díobhálach a bheith acu ar ESB agus meastar an méid is féidir na rioscaí seo a mhaolú. Tuairiscítear torthaí agus ceachtanna foghlamtha a eascraíonn as an athbhreithniú bliantúil agus as an gclár tástála don Choiste Iniúchóireachta agus Riosca.

Creideann an Bord gurb é measúnú inmharthanachta cúig bliana an bealach is oiriúnaí de bhrí gur féidir é a ailíniú le timthriall an phróisis pleanála gnó. Breithnítear sna réamh-mheastacháin sa phlean gnó sreafaí airgid ESB, maoiniú geallta agus seasamh leachtachta agus scrúdaítear ceanglais mhaoinithe agus cúnaint airgeadais a bheidh ann amach anseo, mar aon le príomh-chóimheasa airgeadais eile lena n-áirítear na cinn atá ábhartha chun rátálacha creidmheasa grád infheistíochta a chothabháil.

Príomhrioscaí Ábhartha

- Teip láidreachta airgeadais agus leachtacht ESB a chothabháil
- Neamhchosaint ar luaineacht i, agus cur isteach ar, margadí fuinnimh agus gnéithe eile de shlabhraí soláthair domhanda
- Teip an scála de shócmhainní giniúna in-athnuaite riachtanacha a chur ar fáil a theastaíonn chun cuspóirí straitéiseacha a chomhlíonadh
- Teip an líonra casta méadaithe bonneagar agus córas a theastaíonn chun freastal ar riachtanais custaiméirí agus shochaíocha amach anseo a sheachadadh
- Teip spriocanna inbhuanaitheachta ESB a chomhlíonadh nó eolas a chur ar fáil nó freagairt do bheartais athraithe aeráide agus/nó tairbhe a bhaint as deiseanna agus dúshláin a chruthaíonn na beartais seo a bhainistiú
- Teip acmhainní agus an cumas a theastaíonn chun straitéis ESB a sheachadadh a dhaingniú, a choinneáil nó a chur i bhfeidhm

Chomh maith leis sin, cuimsítear sa phlean gnó measúnú a dhéanamh ar fheidhmíocht i gcomparáid le Táscairí Feidhmíochta Straitéiseacha ESB (mar atá sonraithe ar leathanach 15) agus chomh maith leis sin breithnítear roinnt rioscaí agus deiseanna ábhartha. Áirítear leis seo breithniú a dhéanamh ar cheisteanna a bhaineann le tionchar aeráide, go suntasach an dúshlán a bhaineann le scála an bhonneagair fuinnimh a bhfuil sé beartaithe ag ESB a sholáthar mar aon le tuilleadh leictrithe a chur i bhfeidhm i margadí ESB. Áirítear leis sin freisin réamh-mheastacháin agus breithniúcháin maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa.

Tá an mhéadracht airgeadais sa phlean gnó faoi réir anailís fogaireachta, a áirítear ann tairbhe a bhaint as roinnt de na príomhthoimhdí atá mar bhonn leis an bplean chun measúnú a dhéanamh ar an tionchar atá acu ar phríomh-mhéadracht airgeadais, cosúil le Glanfhiachas agus TRÚCDA (Tuilleamh Roimh Ús, Cáin, Dímhéas agus Amúchadh) agus, más cuí, déantar anailís chun meastóireacht a dhéanamh ar an tionchar airgeadais a d'fhéadfadh a bheith ag príomhrioscaí ESB. San áireamh sa mheasúnú cúig bliana reatha bhí breithniú ar na rioscaí atá luaite sa tábla thíos (ní liostaítear rioscaí in ord tábhachta ná tosaíochta).

Príomhrioscaí Ábhartha	Iogaireacht Breithnithe
- Teip láidreachta airgeadais agus leachtacht ESB a chothabháil - Neamhchosaint ar luaineacht i, agus cur isteach ar, margadí fuinnimh agus gnéithe eile de shlabhraí soláthair domhanda - Teip an scála de shócmhainní giniúna in-athnuaite riachtanacha a chur ar fáil a theastaíonn chun cuspóirí straitéiseacha a chomhlíonadh - Teip an líonra casta méadaithe bonneagar agus córas a theastaíonn chun freastal ar riachtanais custaiméirí agus shochaíocha amach anseo a sheachadadh - Teip spriocanna inbhuanaitheachta ESB a chomhlíonadh nó eolas a chur ar fáil nó freagairt do bheartais athraithe aeráide agus/nó tairbhe a bhaint as deiseanna agus dúshláin a chruthaíonn na beartais seo a bhainistiú - Teip acmhainní agus an cumas a theastaíonn chun straitéis ESB a sheachadadh a dhaingniú, a choinneáil nó a chur i bhfeidhm	- Spriocanna feabhsaithe feidhmíochta agus stráice feidhmíochta tuillimh a sholáthar - Caiteachas caipitil a sholáthar - Boilsciú agus rátaí úis - Gluaiseachtaí sa mhargadh tráchtearraí - Líon na gcustaiméirí - Toradh athbhreithniú praghais PR6 - Réamh-mheastacháin astaíochtaí GHG — fás ar éileamh an chórais (I-SEM agus GB) agus srianta ar an gcóras I-SEM (lena n-áirítear éifeacht an Idirnascaire Thuaidh-Theas) - Roghanna solúbthachta airgeadais - Líon na bhfostaithe

Tuarascáil Rialachais an Bhoird (ar lean)

Tá an Bord airdeallach ar an tábhacht a bhaineann le láidreacht airgeadais a chothabháil agus glactar leis seo mar phríomhriosca agus mar chumas straitéiseach bunúsach. Tacaíonn oibríochtaí maoinithe ESB le caiteachas caipitil, athmhaoiniú fiachas atá ag aibiú agus soláthar leachtachta dhóthanaigh. Tá straitéis bainistíochta fiachas ESB dírithe ar phróifíl punann fiachais a bhfuil meascán contrapháirtithe, foinsí maoinithe agus aibíochtaí páirteach ann. Tá Saoráid Creidmheasa Imrothlaigh Inbhuanaitheacht-Nasctha (RCF) luach

€1.4 billiún bunaithe a sholáthraíonn leibhéal suntasach de leachtacht chúltaca do ESB. Beidh an tsaoráid seo i bhfeidhm go dtí 2027. Léiríonn staid leachtachta láidir ESB a láidreacht airgeadais bunúsach agus rátálacha creidmheasa BBB+ (nó a gcoibhéis) ó dhá mhórghníomhaireacht rátála creidmheasa ar bhonn neamhspleách. Tá tuilleadh eolais maidir le gníomhaíochtaí leachtachta agus maoinithe ESB leagtha amach ar leathanach 44 agus 45.

Bunaithe ar thorthaí na hanailíse thuasluaite, tá na Comhaltaí Boird ag súil le réasún go mbeidh ESB in ann leanúint

5. Luach Saothair

Bunaithe ar struchtúr Ghrúpa ESB agus a oibríochtaí i roinnt dlínsí, tá roinnt samhlacha luacha saothair bunaithe ar fud an Ghrúpa. Maidir le fostaithe atá clúdaithe faoi chomhaontaithe cómhargála, déantar bandaí pá agus rátaí pá a chómhargáil leis na ceardchumainn aitheanta. Roinneann agus téann ESB i gcomhairle lena fhostaithe ar fad maidir le nithe a bhaineann le luach saothair i rith an phróisis bainistíochta feidhmíochta. Tá athbhreithniú agus tagarmharcáil leanúnach á ndéanamh ag ESB ar a thairiscint luaíochta margadhbhunaithe lena chinntiú go n-éiríonn leis leanúint ar aghaidh le hacmhainn a mhealladh agus a chothabháil chun a straitéis a sheachadadh.

Sonraítear i dTearmaí Tagartha an Choiste Luacha Saothair agus Bainistíochta Forbartha Bhord ESB cur chuige foriomlán maidir le luach saothair feidhmiúcháin. Glacann an Bord le agus cuireann sé chun feidhme beartas maidir le luach saothair feidhmiúcháin atá soiléir, simplí, intuartha, comhréireach agus saor ó riosca a bhaineann le luaíocht iomarcach. Is é cuspóir an bheartais tacú le cur chun feidhme rathúil straitéis gnó ESB trí thairiscint luaíochta a bhunú mar aon le rialachas gaolmhar a mheallann, a spreagann agus a choinníonn feidhmeannach ag an gcaighdeán atá riachtanach chun ESB a stiúradh go rathúil agus atá comhsheasmhach le luachanna ESB.

Luach Saothair an Phríomhfheidhmeannaigh

Tá luach saothair an Príomhfheidhmeannaigh bunaithe ar thagairt a dhéanamh do bheartas Rialtais maidir le socruithe pá do Phríomhfheidhmeannaigh Comhlachtaí Stáit tráchtála. San áireamh i luach saothair Phríomhfheidhmeannach ESB tá tuarastal bliantúil, carr cuideachta (EV) (faoi réir sochair chomhchineáil) agus ranníocaíocht pinsin fostóra. Ar aon dul le beartas an Rialtais, ní fhaigheann an Príomhfheidhmeannach íocaíochtaí a bhaineann le feidhmíocht, agus mar sin, níor cuireadh aon íocaíocht dá leithéid ar fáil do Phríomhfheidhmeannach ESB i rith 2024. De réir riail “Aon Tuarastal an Duine” an Rialtais, níl an Príomhfheidhmeannach i dteideal táille a fháil mar chomhalta de Bhord ESB.

Luach Saothair Comhaltaí Boird Oibrithe

Ceaptar Comhaltaí Boird Oibrithe faoi Achtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 agus 1988 agus is fostaithe de chuid ESB iad. Is comhaltaí de Scéim Pinsean ESB iad. Tá Comhaltaí Boird Oibrithe i dteideal táille ar leith a fháil dá bpost mar Chomhaltaí Boird.

ar aghaidh ag feidhmiú agus a dhliteanais a chomhlíonadh nuair a bheidh siad dlite thar thréimhse cúig bliana a measúnaithe.

Gnóthas Leantach

Tá acmhainní suntasacha airgeadais ag an nGrúpa agus d'fhan staid sreafa airgid agus leachtachta ESB láidir i rith 2024. Dá réir sin, tá an Bord ag leanúint le tairbhe a bhaint as an modh cuntasáíochta gnóthais leantaigh le linn ráitis airgeadais ESB a ullmhú mar atá sonraithe i nóta 1 a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

Luach Saothair an Stiúrtóra Feidhmiúcháin agus na Foirne Bainistíochta Sinsearaí

Tá próiseas bainistíochta feidhmíochta agus luach saothair ESB fréamhaithe i gcuspóirí straitéiseacha an Ghrúpa agus déantar iad a thomhas de réir tháscairí feidhmíochta an Ghrúpa agus an Aonaid Ghnó (lena n-áirítear méadrachtaí ESG áirithe) chomh maith le cuspóirí sonracha aonair agus príomhthorthaí. Tá dreasachtaí iníochta ar bhonn céimnithe thar thréimhse trí bliana le haghaidh Stiúrthóirí Feidhmiúcháin agus tá siad iníochta tar éis dheireadh na thréimhse feidhmíochta le haghaidh bainisteoirí sinsearach. Cuirtear tagarmharcanna margaidh seachtracha ar fáil don Choiste Luacha Saothair agus Forbartha Bainistíochta chun tacú leis chun breithniú a dhéanamh ar an leibhéal luacha saothair oiriúnach.

Ceanglaíonn socruithe scartha gnó le haghaidh ghnóthaí na líonraí ceadúnaithe go bhfuil luach saothair na Stiúrthóirí Bainistíochta ábhartha agus na mbainisteoirí sinsearach nasctha lena bhfeidhmíocht agus le feidhmíocht na ngnóthaí líonraí seo amháin.

Féadfaidh an Coiste Luacha Saothair agus Forbartha Bainistíochta a éileamh go n-aisíocfar dreasachtaí a bhaineann le feidhmíocht feidhmiúcháin i gcúinsí ina measann sé gurb íomchuí déanamh amhlaidh (m.s. i gcás mí-iompair). Rachaidh an t-aisghlámadh sin in éag tar éis tréimhse trí bliana ó íocaíocht na dreasachta. Níor éilíodh aon aisghlámadh sa bhliain 2024.

Luach Saothair Comhaltaí Boird Neamhspleácha

Tá Comhaltaí Boird Neamhspleácha (lena n-áirítear an Cathaoirleach) atá ag feidhmiú ar Bhord ESB i dteideal táillí a fháil, ag leibhéil arna gcinneadh ag an Aire Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóirithe Seirbhíse Poiblí agus Digitithe. Tá an táille reatha sonraithe sa bharántas ceapacháin faoi seach atá eisithe ag an Aire Aeráide, Comhshaoil agus Fuinnimh do Chomhaltaí Boird.

Costais Chomhaltaí an Bhoird

Tá Comhaltaí Boird i dteideal aisíocaíocht a fháil le haghaidh costas réasúnach a thabhaítear chun freastal ar chruinnithe Boird agus ar chruinnithe/imeachtaí gaolmhara. Chun Cód an Stáit a chomhlíonadh, ní mór eolas maidir leis na táillí a íocadh le Comhaltaí Boird a nochtadh. I rith 2024, aisíocadh €86,525¹ le, nó íocadh é thar ceann Comhaltaí Boird le haghaidh costas taistil, costais chóiríochta agus costais ghaolmhara eile a tabhaíodh go díreach i ndáil lena ról mar chomhaltaí Boird. Ní áirítear sna costais seo na costais a thabhaigh an Príomhfheidhmeannach nó na Comhaltaí Boird Oibrithe nuair a

bhí a ndualgais feidhmiúcháin nó fostaí á gcomhlíonadh acu. Ní áirítear ann ach oiread méideanna a bhaineann le hoiliúint nó táillí ballraíochta íoctha thar ceann Comhaltaí Boird.

¹ Tá méid aon chostais éilithe ag Comhalta Boird neamhfheidhmiúcháin atá faoi réir asbhaint cánach bunaithe ar ollfhigiúr (ciallaíonn sé seo go bhfuil ollfhigiúr costas á chur ar fáil chun críche cánach ag ráta cánach infheidhme an Chomhalta Boird aonair) lena chinntiú go n-aisíoctar comhaltaí den Bhord go hiomlán. San áireamh sa mhéid costas arna nochtadh thall tá tionchar a leithéid d'ollfhigiúr.

Luach saothair agus Costais na gComhaltaí Boird agus an Phríomhfheidhmeannaigh Cathaoirleach

	Luach Saothair		Costais	
	2024 €	2023 €	2024 €	2023 €
Tarach Ó Ruairc	31,500	31,500	14,824	6,574

Príomhfheidhmeannach

	Luach Saothair		Costais	
	2024 €	2023 €	2024 €	2023 €
Tuarastal agus sochair incháinithe	318,083	318,083		
Tuarastal agus sochair incháinithe Sochar Comhchineáil (Carr)	5,560	5,212		
Ranníocaíochtaí pinsin (Pinsin le Sochar Sainithe)	49,303	49,427		
Iomlán	372,946	372,722	311	1,159

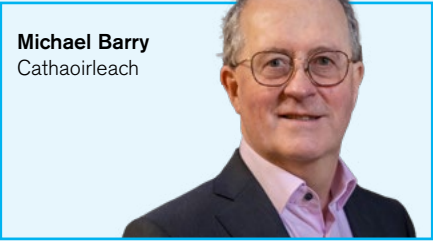
Comhaltaí Boird Neamhspleácha/Oibrithe

	Luach Saothair		Costais	
	2024 €	2023 €	2024 €	2023 €
Michael Barry ¹	15,750	15,623	11,147	3,333
Aisling Curtis ²	15,750	10,763	4,367	1,154
Annette Flynn ²	15,750	10,763	5,333	1,435
Pat Gaynor ³	762	-	-	-
Karen Halpenny	15,750	15,750	6,255	2,083
Owen Kilmurray	15,750	15,750	2,494	1,972
Paul Lynam ⁴	14,946	15,750	6,293	2,027
Jim Meade ³	-	-	-	-
Noreen O'Kelly ⁵	-	4,944	-	162
Gráinne O'Shea	15,750	15,750	1,573	2,103
Alf Smiddy ⁴	14,946	15,750	21,171	13,973
An Dr Sara Venning	15,750	15,750	8,107	5,742
Trevor Walsh	15,750	15,750	4,650	3,488
Iomlán	156,654	152,343	71,390	37,472

¹ Cuireadh tús leis an téarma an 4 Eanáir 2023
² Cuireadh tús leis an téarma in Aibreán 2023
³ Cuireadh tús leis an téarma an 18 Nollaig 2024. Níl an tUasal Meade i dteideal táille Bhoird faoi láthair faoin riail "Aon Tuarastal an Duine"

⁴ Cuireadh an téarma i gcrích an 13 Nollaig 2024
⁵ Cuireadh an téarma i gcrích in Aibreán 2023

Tuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca

Michael Barry
Cathaoirleach

Réamhrá an Chathaoirligh

Thar ceann an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca, is cúis áthais dom Tuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024 a chur i láthair. Is é aidhm na tuarascála seo léargas a thabhairt ar an obair atá curtha i gcrích ag an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca le 12 mhí anuas. Deimhním go bhfuil a fhreagrachtaí atá sonraithe ina Théarmaí Tagartha agus sa Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (an Cód Stáit), Cód Rialachais Chorparáidigh na Ríochta Aontaithe 2018 (Cód na Ríochta Aontaithe) agus larscríbhinn Rialachais Chorpáráidigh na hÉireann (larscríbhinn na hÉireann) comhlíonta ag an gCoiste Inóireachta agus Riosca (tá míniúcháin ar aon eisceacht sonraithe i dtáblaí ar leathanach 116 agus 117) comhlíonta.

Tá leagan achoimrithe de fhreagrachtaí an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca le fáil go hiomlán ina Théarmaí Tagartha agus is féidir cóip díobh a fháil ar shuíomh gréasáin ESB.

Tá an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca comhdhéanta de chomhaltaí Boird neamhspleácha a thugann raon leathan taithí agus saineolais ó raon leathan tionscal, gné atá ríthábhachtach chun tacú le rialachas éifeachtach. Dheimhnigh comhaltaí an Bhoird go bhfuil gach comhalta den Choiste Iniúcháireachta agus Riosca ag feidhmiú go neamhspleách, agus go gcomhlíonann an bhallraíocht ceanglais Chód an Stáit agus Chód na Ríochta Aontaithe chomh fada is a bhaineann le taithí agus inniúlacht airgeadais le déanaí agus iomchuí atá ábhartha don earnáil ina bhfuil an Grúpa ag feidhmiú.

Cruinnithe Coiste

Bhí naoi gcruinniú ag an gCoiste um Iniúcháireachta agus Riosca le linn 2024. Tá eolas maidir le comhaltaí an Choiste, fad seirbhíse agus an líon cruinnithe a d'fhreastail siad orthu le fáil thíos:

Comhaltaí	Ainmniúchán	Fad Seirbhíse	Cruinnithe ar Freasta-laíodh orthu
Michael Barry (Cathaoirleach) ¹	Comhalta Boird Neamhspleách	2 bhliain	9
Annette Flynn ²	Comhalta Boird Neamhspleách Sinsearach	1 bhliain agus 7 mí	9
Pat Gaynor ^{2, 4}	Comhalta Boird Neamhspleách	-	-
Paul Lynam ^{3, 5}	Iar-Chomhalta Boird Neamhspleách	4 bliana agus 8 mí	6
Alf Smiddy ^{1, 5}	Iar-Chomhalta Boird Neamhspleách Sinsearach	7 mbliana agus 9 mí	8

¹ Comhalta de Chuntasóirí Cairte na hÉireann
² Comhalta de Chumann na gCuntasóirí Cairte Deimhnithe
³ Poist feidhmiúcháin sa tionscal
⁴ Cuireadh an téarma i gcrích an 18 Nollaig 2024
⁵ Cuireadh an téarma i gcrích an 13 Nollaig 2024

Ról

Tá ról an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca sonraithe ina Théarmaí Tagartha a athbhreithníodh le linn na bliana agus a leasaíodh agus a nuashonraíodh nuair ba chúí. Sonraítear sna Téarmaí Tagartha dualgais an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca faoi na ceannteidil seo a leanas:

- Tuairisciú Airgeadais agus Bliantúil
- Tuairisciú Inbhuanaitheachta
- Córais Rialaithe Inmheánaigh, Chomhlíontachta agus Bhainistíochta Riosca
- Sceithireacht, Calaois agus Imscrúduithe
- Iniúchadh Inmheánach
- Iniúchadh Seachtrach

Dualgas	Gníomhaíochtaí a cuireadh i gcrích sa bhliain 2024
Tuairisciú Airgeadais agus Bliantúil	Athbhreithníodh agus moladh an méid seo a leanas don Bhord (más infheidhme): - Tuarascáil Bhliantúil agus Ráitis Airgeadais ESB a chinntíonn go raibh siad cóir, cothrom agus intuigthe - Na caighdeáin chuntasaíochta a cuireadh i bhfeidhm agus na meastacháin agus na breithiúnais a rinne an Grúpa - Díbhinn Deiridh 2023 - Cuntais Rialála ESB - Ráitis Airgeadais ESB Finance DAC - Tuarascáil Airgeadais Eatramhach ESB - Stádas iniúchtaí agus ráiteas airgeadais fochuideachtaí cuideachtaí móra (arna sainiú in Acht na gCuideachtaí, 2014)

Dualgas	Gníomhaíochtaí a cuireadh i gcrích sa bhliain 2024
Tuairisciú Inbhuanaitheachta	Athbhreithníodh agus breithníodh: - An Treoir maidir le Freagracht Shóisialta Chorpáraideach (CSRD) ullmhacht tuairiscithe agus nuashonruithe dearbhaithe - Torthaí an chéad Mheasúnú Ábharthacht Dhúbailte

Córais Rialaithe Inmheánaigh, Chomhlíontachta agus Bhainistíochta Riosca	Athbhreithníodh agus moladh an méid seo a leanas don Bhord (más infheidhme): - Éifeachtacht chóras rialaithe inmheánaigh an Ghrúpa - Creataí Rialachais le haghaidh Eintitis Ábhartha nach bhfuil faoi Úinéireacht lomlán - Éifeachtacht na socruithe maidir le pleanáil leanúnachais gnó agus bainistiú géarchéime - Beartas Bainistíochta Riosca Grúpa ESB agus Creat Bainistíochta Riosca Grúpa ESB, an Plean Riosca, Ráiteas Inghlathachta Riosca agus tuarascálacha riosca rialta - Beartas Chreat Rialaithe Inmheánaigh ESB leasaithe - Deais Chosanta Sonraí Dhébhliantúil - Straitéis Chibearshlándála, Treoir 2 maidir le Slándáil Faisnéise Líonraí agus nuashonruithe rialta eile ar an gcibearshlándáil - Cód na Ríochta Aontaithe agus larscríbhinn na hÉireann - Páipéar faisnéise ar Chód Rialachais Chorpáraidigh na hÉireann 2024 (Cód na hÉireann) - Comhlíonadh Chód an Stáit (lena n-áirítear Comhlíonadh soláthair) - Nuashonruithe maidir le Tionscadal na bPríomh-Scarbhileoga a Bhainistiú - Nuashonrú ar Straitéis Chánach an Ghrúpa - Nuashonruithe ar an bhféin-athbhreithniú ar chomhlíonadh ÍMAT - Dearbhú próisis íocaíochtaí státhchiste agus díoltóra - Comhlíonadh ESB le hoibleagáidí reachtúla agus rialála - Dearbhú chlár na mbronntanas - Forbhreathnú geopholaitiúil Éireannach, Eorpach agus domhanda (lena n-áirítear rioscaí do shlabhra soláthair ESB)
--	---

Sceithireacht, Calaois agus Imscrúduithe	Athbhreithníodh agus breithníodh: - Nuashonruithe maidir le bainistiú riosca calaoise - Nuashonruithe ar chalaois agus líomhaintí maidir le héagóir
--	---

Iniúchadh Inmheánach	Athbhreithnithe, breithnithe agus ceadaithe (i gcás inarb infheidhme): - Dul chun cinn i gcomparáid le plan iniúchta inmheánaigh 2024 (lena n-áirítear NIE Networks) - Plean iniúchta inmheánaigh 2025 - Nuashonrú ó Cheann Iniúchta Inmheánaigh an Ghrúpa (GIA) i gcás nach raibh an bhainistíocht i láthair - Athbhreithnithe ar Chaighdeáin an Iniúchta Inmheánaigh Idirnáisiúnta (IIA) - Nuashonrú ar an gCairt um Iniúchta Inmheánach - Athbhreithniú téamach TF - Nuashonruithe ar Chlár Dearbhaithe Cáilíochta agus Feabhsúcháin GIA - Nuashonrú ar an straitéis GIA
----------------------	---

Iniúchadh Seachtrach	Athbhreithníodh agus breithníodh: - Éifeachtacht an phróisis iniúchta sheachtraigh - Athbhreithniú ar Dhea-Chleachtas FRC — Coistí Iniúchta agus an tÍoschaighdeán Iniúchta Sheachtraigh - Plean Iniúchta Sheachtraigh - Tuairisciú Torthaí Iniúchta Deloitte (lena n-áirítear TF) - Seirbhísí neamhiniúchta arna soláthar ag Deloitte agus gnólachtaí iniúchta eile - Nuashonruithe ón iniúchóir seachtrach i gcás nach raibh an bhainistíocht i láthair - Moltaí rialaithe inmheánaigh Deloitte agus freagra na foirne bainistíochta - Cur i láthair faisnéisithe tionscail ó Deloitte maidir le cáilíocht iniúchta agus ábhair thábhachtacha
----------------------	---

Tuarascáil an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca (ar lean)

Tuairiscíú Airgeadais agus Bliantúil

Faigheann agus breithníonn an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca na ráitis airgeadais eatramhacha agus deireadh bliana ón bhfoireann bainistíochta, lena n-áirítear breithniú a dhéanamh ar chur chun feidhme comhsheasmhach bheartais chuntasaíochta ESB. Gach bliain, faigheann an Coiste páipéar faoi na príomh-mheastacháin agus breithiúnais chuntasaíochta atá le fáil sna ráitis airgeadais. Lena chois sin, faigheann an Coiste tuarascálacha ón bhfoireann iniúchta inmheánaigh agus pléann sé an straitéis iniúchta leis an iniúchóir seachtrach.

Tar éis an fhaisnéis ó na gníomhaíochtaí sin a bhreithniú, rinne an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca cinneadh maidir le príomhréimsí breithiúnais i ráitis airgeadais an Ghrúpa a bhain leis an méid seo a leanas:

- Luach anonn na sócmhainní fadsaolacha agus dea- thoil
- Luach anonn infheistíochtaí in, agus iasachtaí chuig, institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu (comhfhiontair)
- Luacháil na n-oibleagáidí scoir sócmhainní
- Oibleagáidí pinsin – Scéim Pinsin le Sochar Sainithe ESB
- Ionstraimí airgeadais agus conarthaí úsáide féin
- Comhpháirtíocht le Ørsted

Pléadh na saincheisteanna seo leis an bhfoireann bainistíochta i rith na bliana. Rinne an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca athbhreithniú ar agus thángthas ar chomhaontú maidir le Plean Iniúchóireachta Grúpa an iniúchára, agus tuarascáil na dtorthaí Iniúchóireachta nuair a bhí an t-iniúchadh ar na ráitis airgeadais deireadh bliana curtha i gcrích.

Saincheisteanna suntasacha a breithníodh

Luach anonn na sócmhainní fadsaolacha agus dea- thoil

Sócmhainní fadsaolacha

I gcás inar aithníodh táscairí maidir le lagú féideartha ar shócmhainní giniúna Phoblacht na hÉireann agus na Ríochta Aontaithe, rinneadh athbhreithnithe lagaithe lena chinntiú gur thacaigh sreafaí airgid lascainithe réamhaisnéise sa todhchaí leis na luachanna de réir na leabhar. Amhail an 31 Nollaig 2024, níor aithníodh aon táscairí maidir le lagú ar shócmhainní giniúna ESB ná maidir leis an luach iompair a bhaineann le bonn sócmhainní ESB Networks agus NIE Networks.

Dea-thoil

Bhí dea-thoil aitheanta ar éadáil NIE Networks agus So Energy, amhail an 31 Nollaig 2024, cothrom le €205 milliún. Rinneadh tástáil bhearnúcháin bhliantúil ar luach anonn na dea-thola seo agus ní raibh gá le haon bhearnúchán. Tá tuilleadh eolais le fáil i nóta 15 de na ráitis airgeadais.

Luach anonn infheistíochtaí in, agus iasachtaí chuig, institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu (comhfhiontair)

Rinneadh measúnú bearnúcháin ar luach tugtha anonn na hinfeistíochta (agus iasacht scairshealbhóra ghaolmhar) i Neart na Gaoithe (NnG) agus tar éis an athbhreithnithe seo tá caillteanas creidmheasa ionchais de €135 milliún aitheanta i Ráiteas Ioncaim an Ghrúpa mar chostas airgeadais eisceachtúil. Tá tuilleadh eolais le fáil i nóta 16 de na ráitis airgeadais.

Luacháil na n-oibleagáidí scoir sócmhainní

Tá soláthar déanta ag ESB do na costais scoir agus díchoimisiúnaithe a bhfuiltear ag súil leo maidir le sócmhainní giniúna, feirmeacha gaoithe, cuailí adhmaid cóireáilte le créasóid ó ESB Networks agus NIE Networks. Tá na costais seo caipitlithe i réadmhaoin, gléasra agus trealamh agus á ndímheas thar shaolréanna geilleagracha úsáideacha na sócmhainní lena mbaineann siad mura bhfuil deireadh a saolré úsáidí sroichte ag an tsócmhainn ghaolmhar.

Tá tuilleadh eolais le fáil i nóta 2 agus 29 de na ráitis airgeadais.

An breithniú a rinne an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca ar na saincheisteanna

Aithníonn an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca go ndéantar breithiúnais chun measúnú a dhéanamh ar cibé acu an ann do nó nach ann d'fhianaise ar bhearnúchán.

Chun cabhrú leo a gcinneadh maidir le bearnúchán a dhéanamh, rinne an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca athbhreithniú air agus thug siad dúshlán na bpáipéar ullmhaithe ag an bhfoireann bainistíochta.

Tar éis an athbhreithniú thuasluaite a dhéanamh, tá an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca sásta leis an gcur chuige maidir leis an athbhreithniú bearnúcháin agus leis na príomhthoimhdí a úsáideadh.

Chun cabhrú leo cinneadh a dhéanamh maidir le leibhéal na táille bearnúcháin, rinne an Coiste athbhreithniú air agus thug sé dúshlán na bpáipéar ullmhaithe ag an bhfoireann bainistíochta, lena n-áirítear sonraí maidir leis na modheolaíochtaí agus toimhdí a úsáideadh nuair a bhí cinneadh maidir leis na luachanna in-aisghabhála á ndéanamh.

Tar éis an athbhreithniú thuasluaite a dhéanamh, tá an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca sásta leis an gcur chuige maidir leis an athbhreithniú bearnúcháin agus leis na príomhthoimhdí a úsáideadh.

Tá athbhreithniú déanta ag an gCoiste ar na páipéir a d'ullmhaigh agus a chuir an fhoireann bainistíochta i láthair agus tá a ndúshlán tugtha, páipéir ina sonraítear an bonn agus na toimhdí a bhaineann leis na forálacha. Tá an Coiste sásta leis an athbhreithniú a rinneadh ar na hoibleagáidí scoir sócmhainne agus ar an mbonn coiteann le haghaidh toimhdí a úsáideadh.

Saincheisteanna suntasacha a breithníodh

Oibleagáidí pinsin - Scéim Pinsin le Sochar Sainithe ESB (an Scéim)

De réir IAS 19 Sochair Fostaithe, ní léiríonn ESB ach méid na n-oibleagáidí tiomanta atá aige cheana féin i leith na Scéime toisc nach gnáth-iarmhéid costais í an Scéim Sochair Shainithe ina bhfuil an fostóir faoi dhliteanas iarmhéid na ranníocaíochtaí a theastaíonn chun sochair a mhaoiniú a fóc. Tá tuilleadh eolais le fáil i nóta 25 de na ráitis airgeadais.

Ionstraimí airgeadais agus conarthaí úsáide féin

Laistigh dá ghnáthchúrsa gnó, glacann an Grúpa páirt i gconarthaí díolacháin agus ceannacháin le haghaidh tráchtearraí, gás agus leictreachas san áireamh. Sa chás gur síníodh conradh agus go bhfuil sé fós bailí chun críocha glacadh le nó seachadadh na dtráchtearraí de réir cheanglais ionchasacha díolacháin, cheannaigh nó úsáide an Ghrúpa, ainmnítear na conarthaí mar chonarthaí úsáide féin agus déantar iad a chur i gcuntas mar chonarthaí atá le comhlíonadh. Dá réir sin, ní bhaineann na conarthaí seo le raon Ionstraimí Airgeadais IFRS 9.

Tá tuilleadh eolais maidir le tionchar luacháil chóir a leithéid de chonarthaí le fáil i nóta 24 de na ráitis airgeadais.

Comhpháirtíocht le Ørsted

I Meitheamh 2023, ghlac ESB agus Ørsted páirt i socrú comhphárteach a raibh sé mar aidhm leis punann de thionscadail ghaoithe ón talamh a fhorbairt. San áireamh sa socrú tá comaoin theagmhasach bhreise atá le fáil ag ESB ó Ørsted a bhain le roinnt príomh-gharspriocanna a bheith á gcomhlíonadh i ndáil le gach tionscadal. De bhrí go bhfuil roinnt tionscadal ag luathchéimeanna forbartha, meastar go bhfuil cóirluach na comaoine teagmhasaí seo cothrom le náid.

Ba cheart an cur síos thuasluaite ar shaincheisteanna suntasacha breithnithe a léamh i dteannta le tuarascáil an iniúchára neamhspleách ar leathanach 139 go 148 agus úsáid a bhaint as na meastacháin agus breithiúnais arna nochtadh i nóta 2 de na ráitis airgeadais.

An breithniú a rinne an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca ar na saincheisteanna

Tá an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca sásta go léireoidh an chóireáil chuntasaíochta chuí, arna cinneadh de réir IAS 19 Sochair Fostaithe, oibleagáidí geallta reatha an Ghrúpa ar an gclár comhardaithe, mar atá sonraithe sna nótaí a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

Tá athbhreithniú déanta ag an gCoiste ar na páipéir a d'ullmhaigh agus a chuir an fhoireann bainistíochta i láthair agus tá a ndúshlán tugtha, páipéir ina sonraítear an bonn atá le cóireáil a leithéid de chonarthaí tráchtearraí. Tá an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca sásta gur cinneadh an cur chuige cuntasaíochta cuí de réir Ionstraimí Airgeadais IFRS 9.

Cóir, Cothrom agus Intuigthe

Ar iarratas ón mBord, rinne an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca breithniú ar cibé acu, ina thuairim, atá nó nach bhfuil an Tuarascáil Bhliantúil agus Ráitis Airgeadais, ina n-iomláine, cóir, cothromaithe agus intuigthe, agus go soláthraítear iontu an fhaisnéis riachtanach ar fad chun cur ar chumas stocshealbhóirí/páirtithe leasmhara measúnú a dhéanamh ar fheidhmíocht, samhail ghnó agus straitéis ESB. Anuas air sin, breithnítear cibé acu atá nó nach bhfuil an fhaisnéis curtha i láthair i bhformáid shoiléir agus bheacht, an seachnaítear úsáid a bhaint as béarlagair agus an féidir leis an léitheoir an fhaisnéis a thuiscint go héasca.

D'fhonn cabhrú leis an bpróiseas a bhaineann le tacú leis an ráiteas measúnaithe cóir, cothromaithe agus intuigthe, d'ullmhaigh an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca tuarascáil ina sonraítear na príomhbhreithniúcháin chun an ráiteas a ullmhú agus chun cabhrú lena dúshlán a thabhairt agus le measúnú cóir, cothromaithe agus intuigthe a thástáil.

Le linn dó teacht ar a thátal, bhreithnigh an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca an méid seo a leanas:

- Úsáideadh teanga shothuigthe, shoiléir ar fud na tuarascála
- Fuair Comhaltaí Boird cóipeanna den Tuarascáil Bhliantúil agus de na Ráitis Airgeadais le hathbhreithniú tráthúil lena chinntiú go raibh na príomhtheachtairachtai sa Tuarascáil Bhliantúil ailínithe le feidhmíocht, samhail ghnó agus straitéis an Ghrúpa agus go raibh codanna insinte na Tuarascála Bliantúla comhsheasmhach leis na Ráitis Airgeadais
- Soláthraítear naisc shoiléire leis na cus-póirí straitéiseacha ar fud na tuarascála
- Bhunaigh an fhoireann bainistíochta próiseas láidir d'ullmhú na Tuarascála Bliantúla agus na Ráiteas Airgeadais don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024, lena n-áirítear luathphleanáil, agus cuireadh breithniúchán ar athruithe rialála agus dea- chleachtas san áireamh
- Go bhfuil na Príomhtháscairí Feidhmíochta (PTFanna) agus na Bearta Feidhmíochta Malartacha (APManna) a úsáidtear agus a thuairiscítear sa Tuarascáil Bhliantúil ag leibhéal cuí
- Tuairiscíodh na príomhtheagmhais agus saincheisteanna don Bhord i rith na bliana, idir dhearfach agus dhiúltach, agus tá tagairt chuí nó léargas cuí tugtha sa Tuarascáil Bhliantúil

Tuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca (ar lean)

Tar éis a athbhreithniú a dhéanamh, tá an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca den tuairim go bhfuil an Tuarascáil Bhliantúil agus Ráitis Airgeadais, ina n-iomláine, cóir, cothromaithe agus intuigthe, agus go soláthraítear iontu an fhaisnéis riachtanach ar fad chun cur ar chumas stocshealbhóirí/páirtithe leasmhara measúnú a dhéanamh ar fheidhmíocht, samhail ghnó agus straitéis ESB agus tá siad molta don Bhord lena gceadú.

Iniúchadh Seachtrach Cáilíocht Iniúchta

Chun cáilíocht Iniúcháireachta a chothabháil agus dearbhú a sholáthar maidir le sláine an tuairiscithe airgeadais, athbhreithníonn agus tugann an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca dúshlán don Phlean Iniúcháireachta sheachtraigh atá beartaithe, lena n-áirítear a raon agus ábharthacht roimh cheadú, lena chinntiú go bhfuil na príomhrioscaí Iniúcháireachta sainaitheanta ag an iniúchóir seachtrach agus go bhfuil cur chuige láidir forbartha aige. Breithníonn an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca freagairt an iniúchára sheachtraigh do shaincheisteanna cuntasaíochta, rialaithe airgeadais agus iniúcháireachta, nuair a thagann siad chun cinn agus buaileann siad le chéile uair sa bhliain ar a laghad nuair nach mbíonn an fhoireann bainistíochta i láthair, agus tugtar deis don iniúchóir seachtrach aird a tharraingt ar aon saincheist i modh rúin.

Cuireadh tuarascáil ó na hiniúchóirí seachtracha ar a nósanna imeachta cáilíochta inmheánacha féin i láthair don Choiste Iniúcháireachta agus Riosca le linn na bliana freisin. Thug sé seo faoi deara gur cuid lárnach d'fheabhas a chur ar cháilíocht iniúchta é aiseolas ó bhainistíocht ESB a chur san áireamh. Reáchtáladh seisiún mioncheistithe mionsonraithe idir Deloitte agus an bhainistíocht tar éis iniúchadh dheireadh na bliana 2023 chomh maith le plé duine ar dhuine leis an bhfoireann TF. Tugadh isteach príomhréimsí a aithníodh le feabhsú i bPlean Iniúchta 2024.

Plé leis an Iniúchóir Seachtrach
Rinne an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca athbhreithniú ar thuarascáil an iniúchára sheachtraigh ar thorthaí na hiniúcháireachta, lena n-áirítear breithiúnais chriticiúla agus príomh-mheastacháin a tugadh faoi deara ar leathanach 139 go 148. Tar éis athbhreithniú a dhéanamh ar thuarascálacha an iniúchára sheachtraigh agus tar éis a gcuid torthaí a phlé ag cruinnithe Coiste, tá an Coiste sásta gur thug an t-iniúchadh aghaidh cuí ar bhreithiúnais chriticiúla agus ar phríomhmheastacháin, agus gur léirigh an t-iniúchóir seachtrach leibhéil chuí amhrais ghairmiúil.

I rith na bliana, ghlac ESB agus Deloitte páirt i gcumarsáid leanúnach, oscailte maidir le ceisteanna reatha nuair agus de réir mar a tháinig siad chun cinn.

Neamhspleáchas Iniúchára
Déanann an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca measúnú ar neamhspleáchas an iniúchára ar bhonn leanúnach.

Tá neamhspleáchas agus oibiachtúlacht iniúchára á gcosaint ag bearta rialaithe éagsúla, lena n-áirítear:

- Srian ar chineál agus luach na seirbhísí neamh-iniúchta curtha i gcrích ag an iniúchóir seachtrach clúdaithe sa bheartas faoi sheirbhísí neamhiniúchta
- Monatóireacht ar athruithe ar an reachtaíocht a bhaineann le hoibiachtúlacht agus neamhspleáchas iniúchára
- Deimhniú go bhfuil cosaintí inmheánacha oiriúnacha bunaithe ag Deloitte atá comhsheasmhach le caighdeáin ghairmiúla infheidhme
- Uainiú an chomhpháirtí iniúchta gach cúig bliana
- Deiseanna a sholáthar chun bualadh leis an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca go príobháideach
- Athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht an phróisis iniúchta sheachtraigh
- Deimhniú bliantúil maidir le neamhspleáchas ón iniúchóir seachtrach

Tá an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca sásta go bhfuil an t-iniúchóir, Deloitte, neamhspleách agus oibiachtúil.

Breithníonn an Coiste ceapachán an iniúchára sheachtraigh agus tá an próiseas seo faoi réir tairiscint phoiblí. Cuireadh an próiseas tairisceana deiridh i gcrích sa bhliain 2021 agus tar éis an phróisis seo, ceapadh Deloitte mar iniúchóir ag tús na bliana airgeadais dar críoch 2022. Athcheapann stocshealbhóirí an t-iniúchóir gach bliain ag an gCruinniú Ginearálta Bliantúil.

Éifeachtacht an Phróisis Iniúchta
Déantar athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht an phróisis Iniúcháireachta sheachtraigh reatha, agus cuirtear san áireamh aiseolas a fhaightear ó cheistneoir maidir le meastóireacht an iniúchára sheachtraigh agus an phróisis Iniúcháireachta sheachtraigh a bhfuil an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca freagrach as. Cuireann an fhoireann bainistíochta agus an Coiste aiseolas ar fáil. I rith na meastóireachta, díreáir ar réimsí cosúil le láidreacht phróiseas pleanála an iniúchta, forghníomhú iniúchta, tuairisciú agus ról na foirne bainistíochta. Rinneadh athbhreithniú sa bhliain 2024 agus tríd is tríd, tá an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca sásta le héifeachtacht an phróisis Iniúcháireachta sheachtraigh.

Seirbhísí Neamhiniúchta
Cuimsítear sa bheartas ar rannpháirtíocht iniúchóir seachtrach ESB do sheirbhísí neamhiniúchta rialachán agus treoir an AE i ndáil le seirbhísí neamhiniúchta a bhfuil Acht na gCuideachtaí, 2014 (arna leasú ag Acht na gCuideachtaí (Iniúchtaí Reachtúla), 2018) á gcomhlíonadh acu mar aon le caighdeáin eiticíúla ábhartha, eadhon an Caighdeán Eiticíúil d'Iniúchóirí a d'eisigh Údarás Maoirseachta Iniúchta agus Cuntasaíochta na hÉireann (IAASA) a nuashonraíodh i mí na Samhna 2020 agus Caighdeán Eiticíúil Athbhreithnithe 2019 na Comhairle Tuairiscithe Airgeadais (FRC).

Leagtar amach leis an mbeartas na socruithe rialachais a bhaineann le seirbhísí neamhiniúchta a sholáthar. Áirítear sa bheartas seo liosta de sheirbhísí toirmiscthe agus déantar cur síos ar na socruithe rialachais a bhaineann le seirbhísí neamhiniúchta ceadaithe a sholáthar. Áirítear sa bheartas seo próiseas ceadaithe sainithe agus cloítear le nósanna imeachta soláthair ESB agus leibhéil údaráis an Ghrúpa.

Cuirtear nuashonrú maidir leis na seirbhísí neamhiniúchta a chuireann Deloitte ar fáil agus luach a leithéid de sheirbhísí faoi bhráid an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca uair sa bhliain ar a laghad d'fhonn a léiriú go bhfuil an beartas á chomhlíonadh ag na seirbhísí (lena n-áirítear go bhfuil siad laistigh den chaidhp táillí atá sonraithe sa bheartas). Tá achoimre de na táillí iniúchta agus neamhiniúchta atá íoctha leis an iniúchóir seachtrach le fáil i nóta 11 de na ráitis airgeadais. Bhain na príomhsheirbhísí neamhiniúchta a chuir an t-iniúchóir seachtrach ar fáil i rith na bliana le hobair cheadaithe ar sholáthar seirbhísí cánach agus obair dearbhairthe réamh-CSR. Tá an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca sásta nár chuir na táillí a íocadh sa bhliain 2024 isteach ar neamhspleáchas ná ar shláine an iniúchára sheachtraigh. Leanfaidh an Coiste le monatóireacht a dhéanamh ar chineál agus leibhéal na seirbhísí atá á soláthar chun aon tionchar braite nó iarbhir ar neamhspleáchas an iniúchára a chosc.

Cuireadh nuashonrú ar chineál agus luach an chaiteachais neamhiniúchta le gnólachtaí iniúcháireachta, seachas Deloitte, i láthair an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca freisin ag teacht leis an gcleachtas is fearr mar a leagtar amach i bhforálacha na gCoistí Iniúcháireachta agus an Iniúcháireachta Sheachtraigh: Íos-chaighdeán arna fhoilsiú ag an FRC. Leanfaidh an Coiste ar aghaidh le monatóireacht a dhéanamh ar an leibhéal caiteachais neamhiniúchta le gnólachtaí iniúcháireachta lena chinntiú go mbeidh suim ag líon dóthanach iarrthóirí ionchasacha páirt a ghlacadh in aon phróiseas tairisceana iniúchta amach anseo.

Iniúchadh Inmheánach

Tá ról sonrach ag an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca i ndáil le monatóireacht agus measúnú a dhéanamh ar ról agus éifeachtacht na feidhme Iniúcháireachta inmheánaí. Déanann Iniúchadh Inmheánach an Ghrúpa a chuid gníomhaíochtaí de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta do Chleachtas Gairmiúil an Iniúchta Inmheánaigh (IIAS). Ceanglaíonn IIAS go mbeadh measúnú seachtrach ar chomhlíontacht leis na caighdeáin á ndéanamh gach cúig bliana agus ba é KPMG a rinne an measúnú is déanaí sa bhliain 2021. Cuirtear nuashonruithe ar fáil don Choiste Iniúcháireachta agus Riosca maidir le haschur an mheasúnaithe seo agus tá na moltaí go léir ó mheasúnú 2021 curtha i bhfeidhm.

Beartas in Aghaidh Breabaireachta, Éillithe, Calaoise agus Éagóra
De réir a Théarmaí Tagartha, rinne an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca athbhreithniú agus measúnú ar theagmhais chalaoise agus iarrachtaí calaoise le linn na bliana, mar aon leis na próisis atá bunaithe chun an riosca calaoise a bhainistiú. Tar éis dó maoirseacht a dhéanamh ar bhunú ról tiomnaithe Bainisteora Riosca Calaoise (laistigh den Ghrúpa Iniúcháireachta Inmheánaigh) agus Coiste Triáise Calaoise agus Éagóra neamhspleách sa bhliain 2023, fuair an Coiste nuashonruithe ón mBainisteoir Riosca Calaoise maidir leis an obair a rinneadh le 2024 lena n-áirítear measúnuithe riosca calaoise, ceardlanna agus cumarsáid. Cheadaigh an Coiste freisin leaganacha nuashonraithe de Bheartas ESB maidir le Frithbhreabaireacht, Frith-Éilliú agus Cosc Calaoise, agus de Bheartas ESB maidir le Sceithireacht agus Nochtáí Cosanta sa bhliain 2024. Féach leathanach 132 chun tuilleadh eolais a fháil ar na beartais sin.

Éifeachtacht an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca

Mar chuid den mheastóireacht sheachtrach Boird a rinneadh sa bhliain 2024, rinneadh meastóireacht ar oibriú an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca. Deimhníodh leis an meastóireacht go raibh an Coiste ag feidhmiú go héifeachtach agus nach ndearnadh ach mionmholtáí le haghaidh feabhsúcháin. Tá eolas maidir le meastóireacht éifeachtúlachta an Bhoird le fáil ar leathanach 115.

Ina theannta sin, ar bhonn bliantúil, ullmhaítear tuarascáil dheireadh na bliana don Choiste, ina ndéantar athbhreithniú ar gach ábhar a cuireadh faoi bhráid an Choiste trí thagairt dá phlean oibre bliantúil chun dearbhú a thabhairt go bhfuil dóthain clúdaigh ag an gCoiste chomh fada is a bhaineann lena fhreagrachtaí maoirseachta agus obair a chur i gcrích de réir a Théarmaí Tagartha.

Cruinnithe

Tá rochtain iomlán agus neamhshrianta ag na hiniúchóirí inmheánacha agus seachtracha ar an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca. Tuairiscíonn Cathaoirleach an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca toradh a chruinnithe don Bhord. De ghnáth, freastalaíonn Cathaoirleach an Bhoird, an Príomhfheidhmeannach agus/ nó Leas-Phríomhfheidhmeannach, Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Grúpa Airgeadais agus Tráchtála, Ceann Iniúchadh Inmheánach an Ghrúpa agus ionadaithe de chuid an iniúchára sheachtraigh ar chruinnithe, nó ar chuid de chruinnithe. Eagraítear seisiúin don Choiste amháin ag tús/deireadh na gcuinnithe, de réir mar a bheidh á chinneadh ag Cathaoirleach an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca.

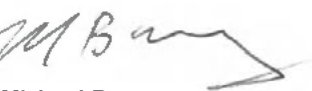
Ag Féachaint Chun Cinn

Cuimseofar i measc na bpríomhréimsí a mbeidh an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca ag díriú orthu sa bhliain 2025:

- IS: An riosca don ghnó agus na rioscaí a bhaineann le húsáid laistigh den ghnó a thuiscint agus an plean chun IS a ghlacadh ar bhealach níos leithne (lena n-áirítear beartais maidir le húsáid eiticíúil)
- Inbhuanaitheacht: Arna treorú ag tuairisciú CSR – ullmhacht maidir le tuairisciú; caighdeán na sonraí; rioscaí; monatóireacht PTF
- Cibear-riosca
- Riosc geopholaitíochta
- Creataí rialaithe agus dearbhú comhtháite i bhfianaise na timpeallachta riosca agus na freagrachta atá ar an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca maidir le monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha

Chomh maith leis sin, leanfaidh an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca le hathbhreithniú a dhéanamh ar a ghníomhaíochtaí, agus cuirfear forbairtí seachtracha agus tosaíochtaí an Bhoird san áireamh.

Thar ceann an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca

Michael Barry
Cathaoirleach, An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca
An 26 Feabhra 2025

Coistí Boird sa bhliain 2024

Ról
Tá freagrachtaí an Choiste Custaiméirí, Nuálaíochta agus Branda leagtha amach ina Théarmaí Tagartha.

Déantar Téarmaí Tagartha gach Coiste Boird a athbhreithniú go rialta (agus go bliantúil ar a laghad i gcás an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca) agus déantar iad a athbhreithniú agus a nuashonrú nuair is cuí. Tá Téarmaí Tagartha gach Coiste ar fáil ar shuíomh gréasáin ESB nó trí iarratas a chur faoi bhráid an Rúnaí Cuideachta.

An Coiste Custaiméirí, Nuálaíochta agus Branda

Cruinnithe Coiste

Reáchtáil an Coiste ceithre chruinniú i rith 2024. Tá eolas maidir le comhaltaí an Choiste, fad seirbhíse agus an líon cruinnithe a d'fhreastail siad orthu le fáil thíos:

Comhaltaí	Ainmniúchán	Fad seirbhíse	Cruinnithe ar freasta-laíodh orthu
Aisling Curtis (Cathaoirleach)	Comhalta Boird Neamhspleách	1 bhliain agus 7 mí	4
Owen Kilmurray	Comhalta Boird Oibrithe	1 bhliain agus 7 mí	4
Jim Meade ¹	Comhalta Boird Neamhspleách	-	-
Marguerite Sayers	Leas-Phríomhfheidhmeannach	1 bhliain agus 7 mí	4
An Dr Sara Venning	Comhalta Boird Neamhspleách	1 bhliain agus 7 mí	4
Trevor Walsh	Comhalta Boird Oibrithe	1 bhliain agus 7 mí	4

¹ Cuireadh tús leis an tréimhse oifige an 18 Nollaig 2024

Príomhghníomhaíochtaí an Choiste Custaiméirí, Nuálaíochta agus Branda sa bhliain 2024

Dualgas	Gníomhaíocht
Custaiméir	Athbhreithníodh agus breithníodh: - Nuashonrú maidir le Straitéis Superhomes Electric Ireland - Clár Aistrithe Custaiméirí ESB Networks - Achoimre ar an bpróiseas maidir le gearáin agus réitigh ó chustaiméirí - Réamhaisnéis ar an margadh miondíola agus ar an iomaíocht - Tuairisciú ráithiúil ar Réitigh do Chustaiméirí - Nuashonrú maidir le feidhmíocht custaiméirí ESB Networks - Nuashonrú maidir le Clár Méadraithe Chliste ESB Networks - Tairiscintí do chustaiméirí méadair chliste Electric Ireland
Bainistíocht Branda, Clú agus Páirtithe Leasmhara	Athbhreithníodh agus breithníodh: - Achoimre ar rialachas sonraí in ESB - Bealaí meán/fógraíochta a athrú agus impleachtaí do bhrandaí ESB - Tacaíochtaí margaíochta do Straitéis Aeráidneodrach de chuid ESB - Léargais taighde ar chlú ESB
Nuálaíocht/Teicneolaíocht	Athbhreithníodh agus breithníodh: - Tionscadal eMobility - Tuarascáil maidir le Léargais Theicneolaíochta 2023 - Luach gnó deaiseanna agus IS - Cumas seachadta TF - Rialachas agus bainistíocht riosca TF in ESB - An Plean Náisiúnta um Bonneagar Luchtaithe Feithiclí Leictreacha - Ceachtanna a foghlaimíodh ó Mhol Píolótach na Rothar Leictreach - Naisc athnuaiteán - réamhaisnéis agus torthaí straitéiseacha - Nuashonrú athnuachana maidir leis an Straitéis Dhigiteach agus an Tuarascáil Bhliantúil ar Dhul Chun Cinn Digiteach

Ról
Tá freagrachtaí an Choiste Sábháilteachta, Inbhuanaitheachta agus Cultúir leagtha amach ina Théarmaí Tagartha. Buaileann Cathaoirleach an Choiste, nuair is gá, le Cathaoirleach an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca chun comhaontú agus an t-eolas is déanaí ar fhreagrachtaí riosca sonracha an Choiste Sábháilteachta, Inbhuanaitheachta agus Cultúir a roinnt.

Tá tuilleadh eolais maidir le Sábháilteacht, Inbhuanaitheacht agus Cultúr sa bhliain 2024 le fáil ar leathanach 64 go 95, mar atá leagtha amach faoin teideal 'Pláinéad, Áit agus Daoine'.

An Coiste Sábháilteachta, Inbhuanaitheachta agus Cultúir

Cruinnithe Coiste

Reáchtáil an Coiste cúig chruinniú i rith 2024. Tá eolas maidir le comhaltaí an Choiste, fad seirbhíse agus an líon cruinnithe a d'fhreastail siad orthu le fáil thíos:

Comhaltaí	Ainmniúchán	Fad seirbhíse	Cruinnithe ar freasta-laíodh orthu
An Dr Sara Venning (Cathaoirleach)	Comhalta Boird Neamhspleách	3 bliana agus 1 mhí	5
Aisling Curtis	Comhalta Boird Neamhspleách	1 bhliain agus 7 mí	3
Karen Halpenny	Comhalta Boird Oibrithe	2 bhliain	5
Paddy Hayes	Príomhfheidhmeannach	2 bhliain agus 10 mí	5
Jim Meade ¹	Comhalta Boird Neamhspleách	-	-
Alf Smiddy ²	Iar-Chomhalta Boird Neamhspleách Sinsearach	1 bhliain agus 6 mhí	5

¹ Cuireadh tús leis an tréimhse oifige an 18 Nollaig 2024

² Cuireadh an tréimhse oifige i gcrích an 13 Nollaig 2024

Príomhghníomhaíochtaí an Choiste Sábháilteachta, Inbhuanaitheachta agus Cultúir sa bhliain 2024

Dualgas	Gníomhaíocht
Sábháilteacht, Sláinte agus Folláine	Athbhreithnithe, breithnithe agus ceadaithe (de réir mar is infheidhme): - Nuashonrú ar an Ionad Bairr Feabhais um Shábháilteacht ar Bhóithre - Córas Sábháilte um Chur i bhFeidhm na hOibre i nGiniúint agus i dTrádáil - Beartas an Ghrúpa maidir le Sláinte agus Sábháilteacht - Sábháilteacht conraitheoirí/sábháilteacht conraitheoirí seachtracha de chuid ESB Networks - Tuarascáil Bhliantúil maidir le Sábháilteacht Dambaí - Nuashonrú maidir leis an Ionad Inniúlachta um Shábháilteacht ó Dhóiteán - Nuashonrú maidir le hAistear Cultúrtha Níos Sábháilte Le Chéile de chuid NIE Networks - Nuashonrú maidir le Straitéis Sábháilteachta Poiblí ESB Networks - Teagmhais sábháilteachta um obair leictreach a dhéanamh ag ísealvoltais ESB Networks - Nuashonrú ar scagthástáil chardashoithíoch
Inbhuanaitheacht agus an Timpeallacht	Athbhreithnithe, breithnithe agus ceadaithe (de réir mar is infheidhme): - Nuashonruithe maidir le Clár Cumasaíthe an Aistrithe Inbhuanaitheachta lena n-áirítear achoimre ar an Measúnú Riosca Aeráide agus ar chur chuige ESB i leith anailís agus tuairisciú ar an athrú aeráide - Straitéis um Fhreagracht Shóisialta Chorporáideach - Measúnú ar Ábharthacht Dhúbailte - Straitéis um Sholáthar Inbhuanaithe do ESB - Nuashonrú NIE Networks maidir le feidhmíocht inbhuanaitheachta agus timpeallachta - Nochtuithe Sonraí Inbhuanaitheachta le haghaidh 2023 - Nuashonrú maidir le rioscaí timpeallachta ESB Networks - Straitéis Bhithéagsúlachta ESB Networks - Straitéis na nAbhann maidir le Giniúint agus Trádáil - Beartas Comhshaoil agus Inbhuanaitheachta
Cultúr agus Daoine	Athbhreithníodh, breithníodh agus moladh an méid seo a leanas don Bhord (i gcás inarb infheidhme): - Nuashonrú maidir leis am Straitéis um Éagsúlacht, Cothromas agus Ionchuimsiú (lena n-áirítear an Tuarascáil maidir leis an mBearna Phá idir na Fir agus na Mná) - Aiseolas ón suirbhé Ár nGuth - Nuashonruithe ar an gClár Cultúir - Cód Iompair ESB (Ár gCód) agus cur chun feidhme - An Ráiteas um Sclábhaíocht Nua-Aimseartha - Rannpháirtíocht fostaithe in NIE Networks - Beartas um Chearta an Duine - Cumas ceannaireachta agus bainistíochta – forbairt luathghairmeacha

Coistí Boird sa bhliain 2024 (ar lean)

Ról
Tá freagrachtaí an Choiste Luacha Saothair agus Forbartha Bainistíochta leagtha amach ina Théarmaí Tagartha.

An Coiste Luacha Saothair agus Forbartha Bainistíochta

Cruinnithe Coiste

Reáchtáil an Coiste sé chruinniú i rith 2024. Tá eolas maidir le comhaltaí an Choiste, fad seirbhíse agus an líon cruinnithe a d'fhreastail siad orthu le fáil thíos:

Comhaltaí	Ainmniúchán	Fad seirbhíse	Cruinnithe ar freasta-laíodh orthu
Tarach Ó Ruairc (Cathaoirleach)	Cathaoirleach	4 bliana agus 2 mhí	6
Annette Flynn	Comhalta Boird Neamhspleách Sinsearach	1 bhliain agus 7 mí	5
Pat Gaynor ¹	Comhalta Boird Neamhspleách	-	-
Alf Smiddy ²	Iar-Chomhalta Boird Neamhspleách Sinsearach	1 bhliain agus 6 mhí	5

¹ Cuireadh tús leis an tréimhse oifige an 18 Nollaig 2024
² Cuireadh an tréimhse oifige i gcrích an 13 Nollaig 2024

Príomhghníomhaíochtaí an Choiste Luacha Saothair agus Forbartha Bainistíochta sa bhliain 2024

Dualgas	Gníomhaíocht
Beartas um Luach Saothair Feidhmiúcháin	Athbhreithníodh agus ceadáíodh an Beartas um Luach Saothair Feidhmiúcháin.
Luach Saothair Comhaltaí Boird agus Príomh-Chomhaltaí Boird Fochuideachta	Athbhreithníodh, ceadáíodh agus moladh an méid seo a leanas don Bhord (i gcás inarb infheidhme): - Beirt stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin a athcheapadh ar Bhord ESB Networks DAC, tar éis ceadú a fháil ón Aire - Stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin breise a cheapadh ar Bhord NIE Networks - Luach saothair Stiúrthóir Bainistíochta NIE Networks 2024 - Socruithe luacha saothair do Chomhaltaí Boird Oibrithe - Méadú ar na táillí boird is iníoctha le Cathaoirleach agus le stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin NIE Networks
Pleanáil Comharbais an Bhoird	Athbhreithniú ar phleanáil/ar phróiseas comharbais an Bhoird.
Neamhspleáchas Chomhaltaí an Bhoird	Athbhreithníodh, ceadáíodh agus moladh an méid seo a leanas don Bhord (i gcás inarb infheidhme): - Beartas um Measúnuithe ar Neamhspleáchas an Bhoird - Measúnú 2023 ar neamhspleáchas an Bhoird - Beartas an Bhoird maidir le hÉagsúlacht, Cothromas agus Ionchuimsiú
Feidhmíocht agus Luach Saothair an Phríomhfheidhmeannaigh	Athbhreithnithe agus ceadaithe (de réir mar is infheidhme): - Athbhreithniú ar fheidhmíocht an Phríomhfheidhmeannaigh i gcomparáid le spriocanna 2023 - Spriocanna feidhmíochta 2025 don Phríomhfheidhmeannach Bhuail an Cathaoirleach agus Iníon Flynn le Coiste Luacha Saothair na bPost Sinsearach freisin chun a n-athbhreithniú ar luach saothair POF i gCuideachtaí Stáit Tráchtála a phlé.
Feidhmíocht agus Luach Saothair an Fheidhmeannaigh	Athbhreithnithe agus ceadaithe (de réir mar is infheidhme): - Luach saothair 2024 don Choiste Feidhmiúcháin - Toradh phlean dreasachta gearrthéarmach don Stiúrthóir Feidhmiúcháin 2023 - Spriocanna timpeallachta, sóisialta agus rialachais le haghaidh pleananna dreasachta gearrthéarmacha - Measúnú riosca ar luach saothair feidhmiúcháin - Tuarascáil maidir le Tagarmharcáil Feidhmiúcháin - Athbhreithniú ar Chomhlíonadh Luach Saothair Feidhmiúcháin - Athbhreithniú ar fheidhmíocht na foirne feidhmiúcháin 2023
Pleanáil Chomharbais agus Forbairt Cheannaireachta	Athbhreithníodh agus breithníodh: - Pleananna forbartha an Stiúrthóra Feidhmiúcháin - Nuashonrú maidir le próifíl ratha an Stiúrthóra Feidhmiúcháin

Ról
Tá freagrachtaí an Choiste Airgeadais agus Infheistíochta leagtha amach ina Théarmaí Tagartha.

Coiste Airgeadais agus Infheistíochta

Cruinnithe Coiste

Reáchtáil an Coiste seacht gcruinniú sceidealaithe agus cruinniú coiste speisialta amháin i rith 2024. Tá eolas maidir le comhaltaí an Choiste, fad seirbhíse agus an líon cruinnithe a d'fhreastail siad orthu le fáil thíos:

Comhaltaí	Ainmniúchán	Fad seirbhíse	Cruinnithe ar freasta-laíodh orthu
Annette Flynn (Cathaoirleach) ¹	Comhalta Boird Neamhspleách Sinsearach	1 bhliain agus 7 mí	7
Michael Barry	Comhalta Boird Neamhspleách	1 bhliain agus 7 mí	8
Pat Gaynor ²	Comhalta Boird Neamhspleách	-	-
Paddy Hayes	Príomhfheidhmeannach	2 bhliain agus 10 mí	8
Paul Lynam ³ (Iar-Chathaoirleach)	Iar-Chomhalta Boird Neamhspleách	7 mbliana agus 9 mí	6
Gráinne O'Shea	Comhalta Boird Oibrithe	2 bhliain	8

¹ Bhí sí ina cathaoirleach ar an gcruinniú a bhí beartaithe do mhí Mheán Fómhair 2024 nuair a bhí Paul Lynam as láthair agus ceapadh í ina Cathaoirleach ar an gCoiste i mí na Nollag 2024
² Cuireadh tús leis an tréimhse oifige an 18 Nollaig 2024
³ Cuireadh an tréimhse oifige i gcrích an 13 Nollaig 2024

Príomhghníomhaíochtaí an Choiste Airgeadais agus Infheistíochta sa bhliain 2024

Dualgas	Gníomhaíocht
Infheistíochtaí agus Caiteachas Caipitil	Athbhreithníodh agus moladh an méid seo a leanas don Bhord (más infheidhme): - Infheistíocht/caiteachas in-athnuaite (gaoth agus grian) - Infheistíocht/caiteachas agus diúscairtí suntasacha eile - Rialachas aeráide: cinntí infheistíochta a ailíniú leis an Straitéis Aeráidneodrach - Nuashonrú maidir le gnó SIRO - Nuashonruithe éagsúla maidir le tionscadail amach ón gcósta - Tuarascálacha ráithiúla maidir le caiteachas caipitil - Infheistíochtaí sócmhainní giniúna — athbhreithniú ar réadú cásanna gnó - Nuashonruithe ar sheachadadh PR5 agus aighneacht PR6 ESB Networks - Dréachtchinntiúcháin agus cinntiúcháin deiridh RP7 NIE Networks - Nuashonrú ar an Scéim Tacaíochta maidir le Leictreachas In-athnuaite Amach ón gCósta (ORESS) 2.1 - Nuashonrú maidir le Ciste Novusmodus ESB
Maoiniú	Athbhreithníodh agus moladh an méid seo a leanas don Bhord (más infheidhme): - Maoiniú, réamhaisnéis airgid agus nuashonruithe maidir le Cisteán an Ghrúpa - Nuashonrú ar an mBeartas Cisteáin - Rátálacha ESG - Maoiniú So Energy - Athbhreithnithe ar ghníomhaireachtaí rátála creidmheasa - Leasú agus athstruchtúráil ar Bhabhtálacha RPI NIE Networks
Ceisteanna a bhaineann le Feidhmíocht Airgeadais/ Stocshealbhoiri	Athbhreithníodh agus moladh an méid seo a leanas don Bhord (más infheidhme): - Nuashonruithe airgeadais míosúla agus ráithiúla - Tuarascáil maidir le Caiteachas Sainchomhairleoireachta 2023 - Plean Gnó Comhtháite 2025-2029 - Pleananna airgeadais bliantúla ESB Networks agus NIE Networks (2025)
Margaí Fuinnimh agus Trádáil	Athbhreithníodh agus moladh an méid seo a leanas don Bhord (más infheidhme): - Athbhreithniú straitéiseach ar ghnó miondíola cónaithe Thuaisceart Éireann - Nuashonruithe maidir leis an Straitéis Trádála Fuinnimh ó Ghiniúint agus Trádáil - ESB Trading: Forghníomhú na Margaí Fuinnimh agus na Straitéise Trádála - Creat Riosca agus Comhlíontachta chun Rioscaí Trádála Fuinnimh a Bhainistiú - Taraif leictreachais bhaile Electric Ireland

Iompar Gnó

Ár gCód

Tá an Bord freagrach as a chinntiú go ndéanann ESB a ghnóthaí i gcomhréir lena oibleagáidí agus lena dhualgais dhlíthiúla agus rialála ar bhealach atá freagrach go sóisialta chomh maith leis an mbonn a chur ar an leibhéal is airde maidir le hiompar agus eitic. Tá saineolas an Bhoird maidir le hlompar Gnó leagtha amach ina mbeathaisnéis ar leathanach 98 go 103 agus sa mhaitrís maidir leis an Meascán Taithí agus Scileanna Boird ar leathanach 113.

Tá Cód Eitice leagtha amach ag ESB, ar a dtugtar “Ár gCód”, ina léirítear a chur chuige maidir le hiompar gnó freagrach agus eiticíúil, a bhfuil luachanna ESB mar bhonn leis. Is é bunphrionsabal “Ár gCód” gur féidir le fostaithe freastal ar an mbealach is fearr agus is féidir ar ESB trí chloí leis na caighdeáin is airde ionracais, dílseachta, cothroime agus rúndachta agus trí gach ceanglas dlí agus reachtúil a chomhlíonadh. Rinne an Bord athbhreithniú ar nuashonruithe ar Ár gCód sa bhliain 2024, agus cheadaigh sé athruithe lena n-áirítear béim ar labhairt amach, ionchuimsiú agus idirdhealú chomh maith le soiléireacht mhéadaithe a sholáthar maidir le cásanna coinbhleachtaí leasa. Chun cultúr corparáideach dearfach a bhunú, a fhorbairt agus a chur chun cinn, déantar oiliúint maidir lenár gCód ag ionducthú do gach fostaí díreach. Foilsítear ábhar oiliúna ar inlíon ESB agus tá sé ar fáil trí ardán foghlama agus forbartha ESB. Déantar monatóireacht ar chríochnú na hoiliúna seo, agus cuirtear meastóireacht ar chultúr corparáideach ESB chun cinn tuilleadh trí shuirbhéanna foirne rialta agus cineálacha eile rannpháirtíochta foirne. Chun críocha imfhálaithe rialála, coinníonn NIE Networks a Chód Eitice féin agus seoltar cumarsáid rialta chuig an bhfoireann chun feasacht ar an gcód agus ar a ábhar a ardú. Tá So Energy i mbun Cód Eitice a fhorbairt i gcomhréir le dlíthe, beartais agus nósanna imeachta áitiúla ach atá ag teacht le formáid agus ábhar Ár gCód ag ESB.

Cód Iompair an Bhoird

Tá a Chód Iompair féin ag an mBord ina dtugtar gealltanais maidir leis na caighdeáin iompair agus eitice gnó is airde. Bítear ag súil go dtabharfaidh Comhaltaí Boird dea-shampla agus go mbeidh an obair á teorú ag an lucht ardbhainistíochta

agus tá cóip de Chód Iompair an Bhoird le fáil ar shuíomh gréasáin ESB. Chomh maith leis sin, tá Comhaltaí Boird airdeallach ar a gcuid oibleagáidí faoin Acht um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995 agus faoin Acht um Chaighdeáin in Oifigí Poiblí, 2001.

Beartas in Aghaidh Breabaireachta, Éillithe, Calaoise agus Éagóra

Tá Beartas Frithbhreabaireachta, Frith-Éillithe agus Coisc Calaoise mionsonraithe bunaithe ag ESB, a nuashonraíodh sa bhliain 2024 agus ina ndéantar cur síos ar na caighdeáin iompair foirne a bhfuil súil leo maidir lena gcuid oibre agus chun tacú le rialuithe chun breabaireacht, éilliú agus calaois a chosc, a stopadh agus a bhrath. Tá dlíthe frithbhreabaireachta agus frith-éillithe achtaithe ag Éirinn atá comhsheasmhach le haidhmeanna Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe i gcoinne an Éillithe. Tá Beartas Frithbhreabaireachta, Frith-Éillithe agus Coisc Calaoise ESB le fáil ar shuíomh gréasáin ESB, agus tá sé comhsheasmhach leis na dlíthe seo. Tá oiliúint ar líne maidir leis an mbeartas ar fáil don fhoireann ar fad agus san áireamh mar ghné chaighdeánach d'ionducthú fostaithe nua. Rinne na hAonaid Ghnó agus príomhréimsí oibríochtúla measúnú riosca calaoise/ceardlanna feasachta calaoise freisin i rith 2024. D'éascaigh an Bainisteoir Riosca Calaoise agus éascaitheoirí seachtracha na ceardlanna sin de réir mar ba ghá.

Tá cur chuige neamhfhulaingthe ag ESB i ndáil le breabaireacht, éilliú agus calaois agus tá sé tiomanta d'iniúchadh a dhéanamh ar gach teagmhas den chineál seo go tapa, go neamhspleách agus go hoibiachtúil.

Déanann Iniúchadh Inmheánach an Ghrúpa (GIA) maoirseacht ar gach imscrúdú agus cinntíonn sé go gcomhaontaítear téarmaí tagartha oiriúnacha, go bhfuil an buiséad cuí ar fáil chun imscrúdaithe a dhéanamh agus go ndéantar imscrúdaithe córa, neamhchlaonta de réir Bheartas Sceithireachta agus Nochtuithe Cosanta ESB agus treoirlínte gaolmhara maidir le teagmhais éagóra a imscrúdú/a bhainistiú. Tuairiscíonn GIA toradh gach imscrúdaithe don Choiste Iniúcháireachta agus Riosca.

Le linn 2024:

- Bhí naoi dteagmhas deimhnithe calaoise nó éillithe ann, seacht gcinn ag tríú páirtithe agus dhá theagmhas a bhain le foireann/conraitheoirí ESB a rinne iarracht calaois a dhéanamh ar an eagraíocht. Ní raibh aon teagmhas deimhnithe breabaireachta.
- Ní raibh aon ionchúiseamh, ciontú nó fíneáil a bhain le sárú ar dhlíthe frith-éillithe nó frithbhreabaireachta ag ESB nó ag foireann ESB.
- Ní raibh aon teagmhas deimhnithe sa bhliain 2024 a bhain le fostaithe ESB inar cinneadh fostaithe a dhíbhe nó a smachtú i ndáil le teagmhais éillithe nó breabaireachta. Tharla teagmhas amháin inar smachtaíodh ball foirne ESB as teagmhas a bhain le calaois. Cuireadh deireadh le fostaíocht conraitheora a bhí ag obair i bhfochuideachta de chuid ESB tar éis teagmhas gadaíochta/calaoise.
- Ní raibh aon teagmhas deimhnithe ag baint le conarthaí le comhpháirtithe gnó a foirceannadh nó nár athnuadh mar gheall ar sháruithe ag cuideachta Grúpa ESB a bhain le héilliú nó breabaireacht.
- Níor sainaitníodh aon neamhleorgacht sna gníomhartha a rinneadh chun déileáil le sáruithe ar nósanna imeachta agus caighdeáin frithéillithe agus frithbhreabaireachta.

Tuairiscítear teagmhais nó iarrachtaí ar theagmhais calaoise don Choiste Iniúcháireachta agus Riosca ar bhonn ráithiúil mar atá leagtha amach ar leathanach 127.

Sceithireacht

Le cois Ár gCóid agus leis an mBeartas Frithbheabaireachta, Frith-Éillithe agus Coisc Calaoise, tá Beartas Sceithireachta agus Nochtuithe Cosanta ag ESB, de réir Acht um Nochtadh Cosanta, 2014 (arna leasú), ina leagtar amach nósanna imeachta sonracha chun ábhar imní maidir le héagóir a thuairisciú agus a imscrúdú. Soláthraíonn líne chabhrach teileafóin agus seirbhís comhrá gréasáin ar líne modhanna rúnda agus, más gá, modhanna anaithnide d'fhostaithe agus do pháirtithe leasmhara seachtracha chun aon éagóir amhrasach nó ábhar imní eiticíúil a thuairisciú. Tá próiseas i bhfeidhm ag NIE Networks chun ábhar imní a chur in iúl do Rúnaí na Cuideachta. Tá bearta chun sceithirí a chosaint leagtha amach i mBeartas ESB maidir le Sceithireacht agus Nochtadh Cosanta atá ar fáil ar shuíomh gréasáin ESB.

Éire

Nuair a aithnítear éagóir trí aon cheann de na fóraim a luaitear thuas nó trí bhainistíocht líne gnó, cuirtear measúnú tosaigh i gcrích chun a chinneadh cé acu atá nó nach bhfuil dóthain faisnéise ann chun imscrúdú foirmiúil a éileamh. Bainisteoir líne a dhéanann an measúnú tosaigh ar tarraingíodh a (h)aird ar an éagóir fhéideartha (a mhéid is nach raibh aon bhaint aige nó aici leis an méid a tharla), i dteannta le Coiste Tríaise Éagóra ar a bhfuil ionadaithe a bhfuil taithí acu ó GIA, Feidhm Airgeadais, Dlí agus AD an Ghrúpa. Sa chás go bhfuil gá le himscrúdú foirmiúil, ceapann an Coiste Tríaise imscrúdaitheoir(í) neamhspleách(a), agus faightear comhairle ón bhfeidhm Dlí agus AD de réir mar is gá. Feidhmíonn an t-imscrúdaitheoir/an fhoireann imscrúdaithe go neamhspleách ar an teagmhas, agus ní bhíonn aon bhaint aige nó aici nó acu le hábhar an imscrúdaithe agus beidh na scileanna agus an taithí chuí aige nó aici chun an t-imscrúdú a dhéanamh i gceart. D'fhéadfadh gur fostaithe ESB nó tríú páirtithe seachtracha (nó meascán den dá ghrúpa) a bheidh san imscrúdaitheoir/san fhoireann imscrúdaithe.

Déanann GIA maoirseacht ar gach imscrúdú agus cinntíonn sé go gcomhaontaítear téarmaí tagartha oiriúnacha, go bhfuil an buiséad cuí ar fáil chun imscrúdaithe a dhéanamh agus go ndéantar imscrúdaithe córa, neamhchlaonta de réir Bheartas Sceithireachta agus Nochtuithe Cosanta ESB agus treoirlínte gaolmhara maidir le teagmhais éagóra a imscrúdú/a bhainistiú. Tuairiscíonn GIA toradh gach imscrúdaithe don Choiste Iniúcháireachta agus Riosca agus, más gá, tuairiscítear é do pháirtithe seachtracha ábhartha lena n-áirítear an Garda Síochána. Tuairiscítear an toradh don ghearánach, más eol.

NIE Networks

Tá Rúnaí na Cuideachta freagrach as a chinntiú go dtugtar faoi aon imscrúduithe, agus ainmnítear duine aonair neamhchlaonta chun an t-imscrúdú a dhéanamh chun a chinneadh cé acu atá nó nach bhfuil dóthain fianaise ann go bhféadfadh sé gur tharla éagóir. Má tharla éagóir, tionscnóidh Rúnaí na Cuideachta imscrúdú foirmiúil, i gcomhairle le bainisteoirí sinsearach ábhartha, chun an t-ábhar a imscrúdú tuilleadh. Rachaidh an

t-imscrúdaitheoir i gcomhairle, de réir mar is gá, le Rúnaí na Cuideachta, agus/nó le saineolaithe ábhair eile, agus breithneofar aon cheanglais dhlíthiúla chun tuairisc a thabhairt do Sheirbhís Póilíneachta Thuaisceart Éireann nó do chomhlacht rialála.

Tuairiscítear gach cás do GIA agus tuairiscítear iad don Choiste Iniúcháireachta agus Riosca ina dhiaidh sin.

Brústocaireacht agus Síntiúis Pholaitíochta

Is cuid riachtanach den phróiseas daonlathach í an bhrústocaireacht agus tá sí ina dlúthchuid de phleananna bainistíochta níos leithne ESB do pháirtithe leasmhara. Téann ESB i dteagmháil go díreach agus go hindíreach le rialtóirí, le reachtóirí, agus le hoifigigh phoiblí eile maidir le réimse ábhar, ar gníomhaíochtaí brústocaireachta iad cuid acu de réir bhrí na reachtaíochta is infheidhme sna dlínsí ábhartha ina ndéanann ESB a chuid gníomhaíochtaí.

De réir bheartas ESB, déantar gach gníomhaíocht brústocaireachta ar bhealach trédhearcach agus i gcomhréir le hoibleagáidí dlíthiúla. Is le Comhlíonadh an Ghrúpa a dhéantar bainistiú ar chomhlíonadh bheartas ESB maidir le brústocaireacht. Faoi bheartas ESB, tá cosc ar shíntiúis pholaitíochta agus níor cheart go mbeadh post mar Oifigeach Poiblí Ainmnithe (OCS) in Éirinn ag aon bhrústocaire atá ainmnithe ag ESB sa dá bhliain roimhe sin.

In Éirinn, tá sé mar aidhm leis an Acht um Brústocaireacht a Rialáil, 2015 (arna leasú) feabhas a chur ar thrédhearcacht na cinnteoireachta ag comhlachtaí poiblí trí fhaisnéis a sholáthar maidir le cé atá ag déanamh cumarsáide le hOifigigh Phoiblí Ainmnithe agus maidir leis an méid a bhfuil siad ag déanamh cumarsáide faoi. Tá ESB cláraithe leis an gCoimisiún um Chaighdeáin in Oifigí Poiblí (SIPO) ar an gClár Brústocaireachta atá ar fáil go poiblí (www.lobbying.ie) agus comhdaíonn sé na tuairisceáin riachtanacha ar bhonn bliantúil.

De réir cheanglais an Achte um Brústocaireacht a Rialáil, 2015 (arna leasú), tá na tuairisceáin riachtanacha curtha ar ais ag ESB chuig SIPO le haghaidh na dtrí thréimhse fillte

i gcaitheamh 2024 ina ndírítear ar thionchar a imirt ar bheartais rialtais a theastaíonn chun cur ar chumas ESB a Straitéis Aeráidneodrach faoi 2040 a bhaint amach. I measc na ngníomhaíochtaí brústocaireachta in Éirinn le linn 2024, bhí breac-chuntas a thabhairt ar dhearcadh ESB maidir le beartas gaoithe amach ó chósta na hÉireann a fhorbairt agus athruithe a lorg ar nósanna imeachta pleanála agus ar bheartas chun tacú le seachadadh éifeachtúil tionscadal fuinnimh in-athnuaite agus stórála.

De réir an Achte Brústocaireachta (Albain), 2016, tá ESB cláraithe freisin le Parlaimint na hAlban agus cuireadh dhá thuairisceán nialais isteach i rith 2024 toisc nár measadh gur tharla aon ghníomhaíocht brústocaireachta (mar a shainmhínítear).

Faoin Acht um Thrédhearcacht Brústocaireachta, Neamhpháirtí, Feachtais agus Riaracháin Ceadchumann, 2014, ní mór do bhrústocairí comhairleacha cláraithe atá fostaithe ag ESB sonraí faoi ghníomhaíocht brústocaireachta atá curtha i gcrích acu thar ceann ESB a chur isteach ar bhonn ráithiúil. Áiríodh leis an mbrústocaireacht a rinne sainchomhairleoirí seachtracha sa Ríocht Aontaithe le haghaidh 2024 cosaint a lorg do chustaiméirí leochaileacha trí tharaif shóisialta agus rogha an chustaiméara a chosaint freisin tríd an toirmeasc ar tharaifí éadála amháin a choinneáil ar bun.

Ar deireadh, tá ESB cláraithe freisin ar Chlár Trédhearcachta an AE, faoin uimhir chhlárúcháin 441077550178-21.

Smachtbhannaí

Tá ESB tiomanta do na dlíthe smachtbhannaí is infheidhme a chomhlíonadh agus, dá réir sin, do smachtbhannaí eacnamaíocha agus/nó trádála a fhorchur ar dhaoine aonair agus ar eintitis lena bhfuil aon déileálacha ag ESB, agus ar dhlínsí ina n-oibríonn ESB. Tugadh Beartas Grúpa ESB maidir le Smachtbhannaí agus Nithe Gaolmhara chun críche i rith 2024.

Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird

Tíolacann na comhaltaí Boird a dtuarascáil i dteannta le ráitis airgeadais iniúchta ESB agus an Ghrúpa don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024.

Príomhghníomhaíochtaí

Is iad seo a leanas príomhghníomhaíochtaí an Ghrúpa - giniúint, tarchur, dáileadh agus seirbhísí leictreachais, gáis agus fuinnimh i bPoblacht na hÉireann agus i dTuaisceart Éireann. Tá an Grúpa ag feidhmiú ag leibhéal idirnáisiúnta freisin, ag giniúint agus ag soláthar leictreachais sa Bhreatain Mhór agus tá baint aige le roinnt tionscadal comhairleoireachta innealtóireachta idirnáisiúnta, go suntasach sa Mheánoirthear.

Cruinniú Ginearálta Bliantúil ESB (CGB)

Reáchtálann ESB CGB gach bliain, tráth nach déanaí ná 15 mhí i ndiaidh an CGB deiridh. Reáchtáladh CGB 2024 an 1 Bealtaine 2024. Thug an Cathaoirleach forléargas ar an méid a cuireadh i gcrích i rith na bliana agus thug sé cuireadh d'ionadaithe stocshealbhóirí Aireachta agus Iontaobhaí Phlean Úinéireachta Scaireanna Fostaithe (ESOP) ESB a gcuid tuairimí a roinnt. Freastalaíonn an t-iniúchóir seachtrach ar an CGB freisin.

Athbhreithniú Gnó

Tá tuairimí maidir le feidhmíocht i rith na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2024, lena n-áirítear eolas maidir le himeachtaí a tharla le déanaí agus forbairtí a d'fhéadfadh tarlú amach anseo, le fáil i Ráiteas an Chathaoirligh agus in Athbhreithniú an Phríomhfheidhmeannaigh ar leathanach 10 agus 12 faoi seach. Tá eolas maidir le feidhmíocht an ghnó, a staid airgeadais agus na príomhrioscaí a mbeidh ar an nGrúpa déileáil leo le fáil san athbhreithniú ar gach mór-aonad gnó ar leathanach 48 go 57, san Athbhreithniú Airgeadais ar leathanach 40 go 45, agus sa Tuarascáil Riosca ar leathanach 23 go 32.

Torthaí agus Dibhinn don bhliain

Léirítear i dtorthaí airgeadais an Ghrúpa brabús €706 milliún i ndiaidh cánach, earraí eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe don bhliain airgeadais 2024, i gcomparáid le brabús €868 milliún le haghaidh 2023. Foráiltear sa bheartas díbhinne a nuashonraíodh sa bhliain 2021 agus a comhaontaíodh leis an Rialtas sa bhliain 2022 do dhíbhiní spriocdhírithe ag ráta 40% de bhrabús coigeartaithe

i ndiaidh cánach. Tá an Bord anois ag moladh díbhinn 9.75% le haghaidh gach aonad stoic do 2024, nó €188.7 milliún.

Stoc Caipitil

Leithdháiltear stoc caipitil in ESB de réir Achtanna ESB, 1927-2014 agus Rialacháin ESB. I rith 2023, cheannaigh agus chealaigh ESB stoc caipitil ar luach €8.1 milliún (2023: €4.5 milliún). Tá sonraí maidir le leithdháileadh stoc caipitil in ESB, lena n-áirítear sonraí a bhaineann le Plean Scairúinéireachta na bhFostaithe leagtha amach i nóta 21 agus nóta 33 de na ráitis airgeadais..

Príomhrioscaí agus Éiginnteachtaí

Tá cur síos déanta ar na príomhrioscaí agus éiginnteachtaí a bheidh le sárú ag an nGrúpa sa Tuarascáil Rioscaí ar leathanach 23 go 32.

Ionstraimí Airgeadais

Tá eolas maidir le cuspóirí agus beartais bhainistíochta riosca airgeadais an Ghrúpa mar aon le cur síos ar úsáid na n-ionstraimí airgeadais le fáil i nóta 30 de na ráitis airgeadais.

Taifid Chuntasaíochta

Creideann na Comhaltaí Boird go bhfuil pearsanra cuntasafíochta fostaithe acu a bhfuil saineolas oiriúnach acu agus go bhfuil acmhainní leordhóthanacha curtha ar fáil don fheidhm airgeadais d'fhonn a chinntiú go bhfuil oibleagáid ESB leabhair chuntais chearta a choimeád á comhlíonadh. Tá taifid chuntasaíochta ESB á gcoimeád ag 27 Sráid Mhic Liam Íochtarach, Baile Átha Cliath 2, D02 KT92.

Tuarascáil faoi Alt 22 d'Acht um Nochtadh Cosanta, 2014

Forchuireann Alt 22 d'Acht um Nochtadh Cosanta, 2014 (arna leasú (an "tAcht")) oibleagáidí ar ESB maidir le nochtuithe cosanta a cuireadh faoina bhráid faoin Acht. Tá bealaí tuairiscithe inmheánacha leagtha amach ag ESB ina Bheartas Grúpa maidir le Sceithireacht agus Nochtuithe Cosanta, ina n-áirítear líne thuairiscithe rúnda atá á bainistiú ag tríú páirtí seachtrach. Foilsíonn ESB tuarascáil faoi Alt 22 a bhaineann le nochtuithe cosanta ar a shuíomh gréasáin.

Acht na dTeangacha Oifigiúla, 2003 agus 2021

Tá ESB tiomanta d'fhorálacha Acht na dTeangacha Oifigiúla, 2003 agus 2021 (na "hAchtanna") a chomhlíonadh. De

réir Alt 4B (a) de na hAchtanna, ceapadh bainisteoir sinsearach chun maoirseacht a dhéanamh ar chomhlíonadh oibleagáidí a eascraíonn faoi na hAchtanna ag ESB agus cuireadh tuarascáil ar ghníomhaíochtaí a bhaineann le comhlíonadh i rith 2024 faoi bhráid an Phríomhfheidhmeannaigh. Go hachomair, rinneadh tagairt sa tuarascáil do chur chun feidhme na nósanna imeachta atá ceaptha chun comhlíonadh na gceanglas reachtach a chinntiú.

Sintiúis Pholaitíochta - An tAcht Toghcháin, 1997

Faoi bheartas ESB, tá cosc ar shintiúis pholaitíochta.

Ceartha an Duine (lena n-áirítear Cosaint i gCoinne Sclábhaíocht Nua-Aimseartha)

Tá ESB tiomanta d'aird a thabhairt ar gach ceart an duine a bhfuil aitheantas idirnáisiúnta aige lena n-áirítear na cearta sin atá sonraithe sa Bhille Idirnáisiúnta um Chearta an Duine agus na prionsabail a bhaineann le cearta bunúsacha atá sonraithe i nDearbhú na hEagraíochta Idirnáisiúnta Saothair maidir le Cearta Bunúsacha agus Cearta san Ionad Oibre. Le linn 2024, rinne ESB a Bheartas Grúpa maidir le Cearta an Duine a nuashonrú agus a fhoilsiú. Is féidir tuilleadh eolais a fháil ar shuíomh gréasáin ESB faoin teideal 'Pláinéad, Áit, Daoine' a thosaíonn ar leathanach 63.

An Timpeallacht agus Inbhuanaitheacht

Cuimsítear in inbhuanaitheacht, sa chiall is iomláine, oibríochtaí gnó a dhéanamh a bhfuil sé mar aidhm leo dul chun tairbhe na sochaí trí chéile. Seachas cur leis an athrú aeráide nó ar shlí eile acmhainní timpeallachta, nádúrtha agus sóisialta a ídiú, tá sé mar aidhm le gnó inbhuanaithe, le himeacht ama, cur le húsáid fhreagrach acmhainní agus leis na hacmhainní seo a athghiniúint más féidir. Tá straitéis agus cuspóir ESB tiomanta do cheannaireacht maidir le hastaíochtaí carbóin a laghdú agus aeráidneodracht a bhaint amach faoi 2040 ar bhealach inbhuanaithe.

Tá eolas maidir le feidhmíocht inbhuanaitheachta an Ghrúpa, lena n-áirítear cláir shóisialta (nó Freagracht Shóisialta Chorporáideach) le fáil ar leathanach 64 go 95.

Príomh-Fhochuideachta, Comhfhiontar agus Gnóthais Ghaolmhara

Tá sonraí maidir le príomh-fhochuideachtaí, comhfhiontair agus gnóthais ghaolmhara ar fáil i nóta 36 de na ráitis airgeadais.

Rialachán um Íoc Pras

Tá an Bord airdeallach ar a bhfreagrachtaí maidir lena chinntiú, i ngach gníomh réasúnach, go bhfuil forálacha Acht um Íoc Pras Cuntas, 1997 agus Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íoc Deireanach in Idirbhearta Tráchtála), 2012 (I.R. Uimh. 580 de 2012) arna leasú ag Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocáíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála) (Leasú), 2016 (I.R. Uimh. 281 de 2016). Tá an Bord sásta go bhfuil nósanna imeachta curtha i bhfeidhm ag ESB a thugann dearbhú in aghaidh neamhchomhlíonadh ábharthach cheanglais na Rialachán. Tá eolas maidir leis an tuarascáil ar chomhlíontacht le fáil ar leathanach 262.

Idirbhearta Páirtithe Gaolmhara

Tá idirbhearta páirtithe gaolmhara sonraithe i nóta 32 de na ráitis airgeadais.

Taighde agus Forbairt

Tá gnó ESB páirteach i dtionscadail agus i gcláir nuálacha a bhaineann leis an earnáil fuinnimh. Tagraítear do roinnt de na tionscadail agus cláir seo faoin teideal 'Straitéis agus Feidhmíocht' ar leathanach 7 go 95.

Ráiteas faoi Alt 330 d'Acht na gCuideachtaí, 2014

Ceanglaíonn Rialacháin ESB ar ESB aird a thabhairt ar fhorálacha Acht na gCuideachtaí, 2014, a bhaineann le heintiteas Acht na gCuideachtaí chomh fada is a bhaineann le hiniúchadh agus/ nó iniúchóirí. Ceanglaíonn sé seo ar Chomhaltaí Boird ráiteas a dhéanamh san fhoirm a cheanglaíonn Alt 330 d'Acht 2014. Chun an ceanglas seo a chomhlíonadh, deimhníonn an Bord go bhfuil Alt 330 d'Acht na gCuideachtaí, 2014, á chomhlíonadh aige agus, sa chomhthéacs seo, deimhníonn gach Comhalta Boird:

- Bunaithe ar an méid atá ar eolas ag an gComhalta Boird, níl aon fhaisnéis iniúchta ábhartha nach bhfuil feicthe ag iniúchóir reachtúil ESB

- Tá gach céim ba cheart dó nó di a chur i gcrích mar Chomhalta Boird chun eolas a fháil faoi aon fhaisnéis iniúchta ábhartha curtha i gcrích ag gach Comhalta Boird agus chun a fháil amach cibé acu atá nó nach bhfuil iniúchóir ESB airdeallach ar an bhfaisnéis sin (de réir bhrí Alt 330)

Córais Rialaithe Inmheánaigh agus Bhainistíochta Riosca

Mar atá leagtha amach ar leathanach 117 go 119, deimhníonn na Comhaltaí Boird go bhfuil próiseas leanúnach i bhfeidhm chun rioscaí a mbeidh ar an nGrúpa déileáil leo a shainaithint, a mheas agus a bhainistiú. Tharmlig an Bord freagracht don Choiste Iniúcháireachta agus Riosca as monatóireacht agus athbhreithniú a dhéanamh ar phróisis bhainistíochta riosca agus rialaithe inmheánaigh an Ghrúpa. Tá tuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca leagtha amach ar leathanach 122.

Ráiteas Inmharthanachta agus Gnóthas Leantach

Tá ráiteas inmharthanachta agus measúnú gnóthais leantaigh na gComhaltaí Boird le fáil ar leathanach 119 agus 120. Bunaithe ar an measúnú seo, tá ionchas réasúnta ag an mBord go leanfaidh ESB ar aghaidh ag feidhmiú i gcomhair 12 mhí ar a laghad ó dháta ceadaithe na ráiteas airgeadais.

Imeachtaí Suntasacha ó Dheireadh na Bliana

Rinne Stoirm Éowyn díobháil gan choinne fhorleathan agus fairsing an 24 Eanáir 2025 don bhonneagar leictreachais ar fud oileán na hÉireann, agus chaill breis agus 1 mhilliún custaiméir a soláthar dá thoradh sin. Tugtar le fios go raibh Stoirm Éowyn ar an stoirm ba mheasa riamh i stair ESB i dtaobh líon na gcustaiméirí a chaill a soláthar, agus scála na díobhála ar fud an líonra. Fuair ESB 100% de scairchaipiteal Lettermuckoo Wind Farm Holding Limited agus a ghnóthais fochuideachta faoi úinéireacht iomlán an 7 Feabhra 2025. Tá feirm ghaoithe ar talamh faoi úinéireacht Lettermuckoo Group agus á hoibriú aige i gContae na Gaillimhe. Féach nóta 34 chun tuilleadh eolais a fháil. Níor tharla aon imeacht suntasach ó dheireadh na bliana a d'fhéadfadh coigeartú nó nochtadh sa tuarascáil seo a éileamh.

Forbairtí Amach Anseo

Is fóntas láidir, éagsúlaithe, atá comhtháite go hingearach é ESB atá ag feidhmiú i margaí seirbhísí leictreachais/gáis agus fuinnimh, lena n-áirítear margaí giniúna, tarchurtha agus dáileacháin agus soláthair custaiméirí, agus tá sé ag feidhmiú i margadh na hÉireann agus na Ríochta Aontaithe den chuid is mó. Tá straitéis ESB ceaptha lena chinntiú go leanann an gnó ar aghaidh ag fás fad is atá an láidreacht airgeadais aige infheistíocht a dhéanamh ag an scála agus luas cuí chun a ghealltanais maidir le haeráidneodracht faoi 2040 a bhaint amach (féach leathanach 14 go 17 le haghaidh tuilleadh eolais maidir leis an straitéis).

Iniúchóir

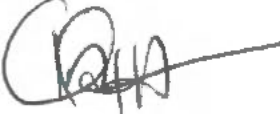
Ag an CGB a reáchtáladh i rith 2024, athcheapadh Deloitte Ireland LLP mar iniúchóir ESB don bhliain airgeadais 2025 i gcomhréir le hAlt 7(2) d'Acht Leictreachais (Soláthar), 1927 (arna leasú).

Ag CGB 2025, fiafrófar de na stocshealbhóirí na Comhaltaí Boird a údarú chun luach saothair an iniúchóra i ndáil leis an mbliain dar críoch an 31 Nollaig 2025 a shonrú.

Ceadú Tuarascáil Bhliantúil agus Ráiteas Airgeadais 2024

Tá an Bord sásta, tar éis mholadh an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca a chur san áireamh, nuair a chuirtear an Tuarascáil Bhliantúil agus na Ráitis Airgeadais ina n-iomláine san áireamh, go bhfuil siad cothrom agus intuigthe agus go soláthraítear iontu an fhaisnéis atá riachtanach chun cur ar chumas stocshealbhóirí measúnú a dhéanamh ar fheidhmíocht, samhail agus straitéis ghnó ESB.

Tarach Ó Ruairc
Cathaoirleach

Paddy Hayes
Príomhfheidhmeannach

An 26 Feabhra 2025

CUSTAIMÉIRÍ A CHUMHACHTÚ TRÍ INFHAIGHTEACHT AGUS INROCHTAINÉACHT A SHOLÁTHAR

Cuid ríthábhachtach de spriocanna gníomhaíochta aeráide Rialtas na hÉireann a bhaint amach is ea leictriú an iompair a mhéadú go leanúnach. Feidhmíonn ESB ecars (carranna leictreacha) an líonra luchtaithe Feithiclí Leictreacha is mó in Éirinn agus tá breis is 1,600 pointe luchtaithe poiblí i bhfeidhm ar fud na tíre. Sa bhliain 2024, osclaíodh 14 mhol luchtaithe ardchumhachta nua ag suíomhanna straitéiseacha lena n-áirítear Luimneach, Corcaigh, Maigh Eo, Ros Comáin agus Baile Átha Cliath.

Chomh maith leis na moil nua seo, rinne ESB ecars uasghrádú freisin ar mhoil luchtaithe in Acomhal 14, Baile na gCailleadh, Cill Dara agus Plás Phort Laoise, Laois rud a rachaidh chun tairbhe do níos mó tiománaithe EV agus a mbeidh príomhról acu chun tacú le haistriú EV na hÉireann. Is é Acomhal 14 Baile na gCailleadh an mol is mó de chuid ESB anois ina bhfuil sé luchtaithe ardchumhachta 200 kW ar féidir leo 12 EV a luchtú ag an am céanna, ag soláthar 100 ciliméadar de luchtú laistigh de shé nóiméad.

Caibidil 3 Ráitis Airgeadais

Ráiteas Fhreagrachtaí Chomhaltaí an Bhoird	138
Tuarascáil an Iníúcháir Neamhspleách do Stocshealbhóirí Bhord Soláthair an Leictreachais (ESB)	139
Ráitis Airgeadais	149

Ráiteas Fhreagrachtaí Chomhaltaí an Bhoird

Tá an Bord freagrach as an tuarascáil bhliantúil a ullmhú, ráitis airgeadais do ESB agus do ESB Group a chur san áireamh, ina gcuimsítear ESB agus a fhochuideachtaí (“an Grúpa”).

D’ainneoin nach mbaineann ESB mar chomhlacht reachtúil le raon Acht na gCuideachtaí, 2014, faoi Rialachán 78 de rialacháin rialaithe ESB, ar glacadh leo de bhua Alt 6 (1) den Acht Leictreachais (Soláthar), 1927 (arna leasú) (“Rialacháin ESB”), ceanglaítear ar an mBord ráitis airgeadais a ullmhú ina gcuimsítear agus san fhoirm a cheanglaítear le haghaidh eintitis Acht na gCuideachtaí faoi Alt 292 d’Acht na gCuideachtaí agus (le haghaidh grúpráitis airgeadais) faoi Alt 295 d’Acht na gCuideachtaí.

Chomh maith leis sin, ceanglaítear ar ESB faoi Alt 7(4) den Acht Leictreachais (Soláthar), 1927 (arna leasú) agus Rialachán 78 de Rialacháin ESB a thuarascáil bhliantúil, ina gcuimsítear na ráitis airgeadais, a sholáthar don Aire Aeráide, Comhshaoil agus Fuinnimh.

Foráiltear sa Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú go bhfuil ¹an Bord freagrach as an tuarascáil bhliantúil agus na ráitis airgeadais a ullmhú a ullmhaítear de réir na gcaighdeán cuntasaíochta ábhartha. Chinn comhaltaí an Bhoird ráitis airgeadais ESB a ullmhú de réir IFRS mar ar ghlac an tAontas Eorpach leis agus atá curtha i bhfeidhm de réir fhorálacha infheidhme Acht na gCuideachtaí, 2014 agus Rialacháin ESB.

Ní cheadaítear do na Comhaltaí Boird na ráitis airgeadais a fhaomhadh mura bhfuil siad sásta go dtugtar léargas fíorcheart iontu ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais an Ghrúpa agus ESB agus ar bhrabús nó cailiteanas an Ghrúpa don bhliain sin.

Nuair a bhíonn na ráitis airgeadais á n-ullmhú, ceanglaítear ar na Comhaltaí Boird an méid seo a leanas a dhéanamh:

- Beartais chuntasaíochta chuif a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach
- Breithiúnais agus meastacháin atá réasúnta agus stuama a dhéanamh
- A shonrú go bhfuil IFRS, arna ghlacadh ag an Aontas Eorpach, á chomhlíonadh ag na ráitis airgeadais, agus chomh fada is a bhaineann le ESB, curtha i bhfeidhm de réir Acht na gCuideachtaí, 2014 agus Rialacháin ESB
- Na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh mura bhfuil sé oiriúnach glacadh leis go leanfaidh an Grúpa agus ESB de bheith i mbun gnó

Tá na Comhaltaí Boird freagrach as taifid chuntasaíochta oiriúnacha a choimeád ina nochtar, go réasúnta cruinn ag tráth ar bith, sócmhainní, dliteanais, staid airgeadais agus brabús nó cailiteanas ESB, agus a chuireann ar a gcumas a chinntiú go bhfuil ráitis airgeadais ESB agus an Ghrúpa á n-ullmhú de réir an IFRS arna nglacadh ag an Aontas Eorpach agus arna gcur i bhfeidhm de réir fhorálacha infheidhme Acht na gCuideachtaí, 2014 agus Rialacháin ESB.

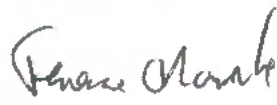
Chomh maith leis sin, tá na Comhaltaí Boird agus freagrach as sócmhainní ESB agus an Ghrúpa a chosaint, agus as céimeanna réasúnacha a chur i gcrích chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Tá na Comhaltaí Boird freagrach as cothabháil agus iomláine na faisnéise corparáidí agus airgeadais atá le cur ar fáil ar shuíomh gréasáin ESB (www.esb.ie).

Deimhníonn gach Comhalta Boird, de réir mar is fearr is eol dó nó di:

- Tugtar léargas fíorcheart ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais an Ghrúpa agus ESB, ag an 31 Nollaig 2024, agus ar bhrabús an Ghrúpa don bhliain dar críoch sin i ráitis airgeadais an Ghrúpa, ullmhaithe de réir IFRS arna ghlacadh ag an Aontas Eorpach, agus ráitis airgeadais ESB, ullmhaithe de réir IFRS arna nglacadh ag an Aontas Eorpach curtha i bhfeidhm de réir fhorálacha Acht na gCuideachtaí, 2014 agus Rialacháin ESB.
- Áirítear i dtuarascáil Chomhaltaí an Bhoird atá le fáil sa tuarascáil bhliantúil athbhreithniú cóir ar fhorbairt agus ar fheidhmíocht an ghnó agus staid an Ghrúpa agus ESB, i dteannta le cur síos ar na príomhrioscaí agus ar na príomhéiginnteachtaí a bheidh le sárú acu
- Tá an tuarascáil bhliantúil agus na ráitis airgeadais, i dteannta a chéile, cóir, cothrom agus intuigthe agus soláthraítear inti an fhaisnéis atá riachtanach chun cur ar chumas stocshealbhóirí measúnú a dhéanamh ar staid, feidhmíocht, samhail ghnó agus straitéis ESB

Thar ceann an Bhoird

Tarach Ó Ruairc
Cathaoirleach

Paddy Hayes
Príomhfheidhmeannach

26 Feabhra 2025

Tuarascáil an Iniúcháora Neamhspleách do Stocshealbhóirí Bhord Soláthair an Leictreachais (ESB)

Tuarascáil ar an Iniúchadh ar na Ráitis Airgeadais

Tuairim maidir le Ráitis Airgeadais ESB

Seo a leanas ár dtuairim faoi ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta:

- tugann siad léargas fíorcheart ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta amhail an 31 Nollaig 2024 agus ar bhrabús an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta don bhliain airgeadais dar chríoch an taca sin; agus
- tá siad ullmhaithe i gceart de réir an chreata tuairiscithe airgeadais ábhartha agus, go háirithe, de réir cheanglais Acht na gCuideachtaí, 2014 arna gcur i bhfeidhm ag Rialachán 78 de rialacháin rialaithe ESB.

Cuimsítear sna ráitis airgeadais atá iniúchta againn:

- Ráitis airgeadais an Ghrúpa:
 - Ráiteas Ioncaim an Ghrúpa;
 - Ráiteas an Ghrúpa ar Ioncam Cuimsitheach;
 - Clár Comhardaithe an Ghrúpa;
 - Ráiteas an Ghrúpa ar Athruithe Cothromais;
 - Ráiteas Sreabhaidh Airgid an Ghrúpa; agus
 - na nótaí gaolmhara, 1 go 36, lena n-áirítear achoimre ar bheartas cuntasaíochta ábhartha mar atá sonraithe i nóta 1.

- Ráitis airgeadais na Máthairchuideachta:
 - Clár Comhardaithe na Máthairchuideachta;
 - Ráiteas na Máthairchuideachta ar Athruithe Cothromais;
 - Ráiteas Sreabhaidh Airgid na Máthairchuideachta; agus
 - na nótaí gaolmhara, 1 go 36, lena n-áirítear achoimre ar bheartas cuntasaíochta ábhartha mar atá sonraithe i nóta 1.

Is é an creat tuairiscithe airgeadais ábhartha a cuireadh i bhfeidhm fad is a bhí ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta á n-ullmhú Acht na gCuideachtaí, 2014 (arna chur i bhfeidhm ag Rialachán 78 de rialacháin rialaithe ESB) agus Caighdeán Chuntasaíochta (IFRS) arna n-eisiúint ag an mBord um Chaighdeán Idirnáisiúnta Cuntasaíochta (IASB) arna nglacadh ag an Aontas Eorpach agus léirmhíniúcháin an Choiste Léirmhíniúcháin Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais (‘IFRIC’) (“an creat tuairiscithe airgeadais ábhartha”).

An Bonn Tuairime

Reáchtálarar ár n-iniúchadh de réir na gCaighdeán Iniúcháireachta Idirnáisiúnta (Éire) (ISAanna (Éire)) agus dlí infheidhme. Tá cur síos déanta ar ár bhfreagrachtaí faoi na caighdeáin sin thíos sa rannóg dár dtuarascáil dar teideal “*freagrachtaí an Iniúcháora as iniúchadh na ráiteas airgeadais*”.

Táimid ag feidhmiú neamhspleách ar an nGrúpa agus Máthairchuideachta de réir na gceanglas eiticíúil atá ábhartha dár n-iniúchadh ar na ráitis airgeadais in Éirinn, lena n-áirítear an Caighdeán Eiticíúil atá eitisithe ag Údarás Maoirseachta Iniúchta agus Cuntasaíochta na hÉireann (IAASA), agus tá ár bhfreagrachtaí eiticíúla comhlíonta againn de réir na gceanglas sin.

Creidimid go bhfuil an fhianaise iniúchta atá faighte againn leordhóthanach agus cuif chun bonn le haghaidh ár dtuairime a sholáthar.

Achoimre ar ár gCur Chuige Iniúchta

Príomhcheisteanna Iniúchta	Seo a leanas na príomhcheisteanna iniúchta a shainaithníomar le linn na bliana reatha: ▪ Aithint ioncaim – infháiltais leictreachais miondíola – neamhbhilleáilte ▪ Luach anonn sócmhainní fadsaolacha ▪ Luacháil na n-oibleagáidí scoir sócmhainní ▪ In-aisghabhálacht luach (tugtha) anonn leasanna i gcomhfhiontair ▪ Iomláine na n-oibleagáidí pinsin ▪ Díorthaigh fuinnimh – rangú conarthaí úsáide féin
	Is ionann na príomhnithe iniúchta agus an bhliain roimhe sin.
Ábharthacht	Bhí an ábharthacht a d’úsáideamar sa bhliain reatha don Ghrúpa cothrom le €44 milliún a cinneadh bunaithe ar bhrabús roimh cháin roimh mhíreanna eisceachtúla. Bhí an ábharthacht a d’úsáideamar sa bhliain reatha don Mháthairchuideachta cothrom le €39 milliún a cinneadh a bhí cothrom le 90% d’ábharthacht an Ghrúpa.
Scóip	Rinneamar ár gcuid oibre i gcomhthéacs na gceithre roinn intuairiscithe agus fheidhm na ceannoifige. Seachas NIE Networks agus So Energy, tá struchtúr láraithe bainistíochta airgeadais agus tuairiscithe ag an ngrúpa agus mar thoradh air sin rinne foireann iniúchta an Ghrúpa formhór na hoibre iniúchta. Maidir leis an ngnólacht NIE Networks laistigh den deighleog Líonraí agus an gnólacht So Energy laistigh den deighleog Réitigh do Chustaiméirí, d’úsáid foireann an Ghrúpa foirne iniúchta comhpháirte chun nósanna imeachta iniúchta breise a dhéanamh bunaithe ar an measúnú riosca grúpa.
Athruithe suntasacha inár gcur chuige	Ní dhearnadh aon athrú suntasach ar ár gcur chuige iniúchta.

Conclúidí maidir le Gnóthas Leantach

I ndiaidh dúinn na ráitis airgeadais a iniúchadh, chinneamar go bhfuil an úsáid a bhain na Comhaltaí Boird as an mbonn cuntasaíochta gnóthais leantaigh chun na ráitis airgeadais a ullmhú oiriúnach.

Cuimsíodh inár meastóireacht ar mheasúnú na gComhaltaí Boird ar chumas an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta leanúint ar aghaidh ag baint tairbhe as an mbonn cuntasaíochta gnóthais leantaigh:

- Teachtar ar thuiscint ar phróiseas agus rialuithe ábhartha an Ghrúpa chun measúnú a dhéanamh ar ghnóthas leantach agus chun athbhreithniú

- a dhéanamh ar aschur na foirne bainistíochta agus na gComhaltaí Boird i ndáil leis an measúnú sin;
- Meastóireacht a dhéanamh ar an réamhaisnéis airgeadais ullmhaithe ag an nGrúpa, lena n-áirítear dúshlán a thabhairt maidir le cibé acu atá nó nach bhfuil na príomhthoimhdí a úsáideadh in ullmhú na réamhaisnéise réasúnach agus cibé acu a léirítear nó nach léirítear sa réamhaisnéis tionchair gheilleagracha mheasta a bhaineann leis an nGrúpa;
- Meastóireacht a dhéanamh ar chumas na foirne bainistíochta réamhaisnéis bheacht a dhéanamh bunaithe ar an measúnú ar bheachtas stairiúil na réamhaisnéisí;

1 Mír 1.2 - Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú - Ceanglais Ghnó agus Tuairiscithe Airgeadais.

Tuarascáil an Iniúchóra Neamhspleách do Stocshealbhóirí Bhord Soláthair an Leictreachais (ESB) (ar lean)

Luacháil na n-oibleagáidí scoir sócmhainní

Cur síos ar phríomhcheist iniúchta	Tá forálacha suntasacha i seilbh an Ghrúpa d'oibleagáidí scoir sócmhainní (AROanna) i ndáil le dúnadh stáisiún giniúna, cuailí adhmaid créasóidchóireáilte agus sócmhainní eile. Bunaithe ar an leibhéal athraithe agus ar an mbéim atá á leagan ar oibleagáidí timpeallachta, lena n-áirítear cinntí oibríochtúla maidir le conas agus cathain a mbíonn sócmhainní á ndiúscairt, éilíonn sainaithint agus cainníochtú gach oibleagáid scoir sócmhainní breithiúnas suntasach bainistíochta. Cuimsítear i measc na bpríomhthoimhdí a úsáidtear i meastachán na foirne bainistíochta oibleagáid, saolré úsáideach mheasta na sócmhainne, costais mheasta díchoimisiúnaithe agus athshlánaithe timpeallachta agus rátaí lascaine agus boilscithe úsáidte i samhlacha sreabhaidh airgid. Glacaimid leis gurb ionann luachanna anonn sócmhainní fadsaolacha agus príomhcheist iniúchta de bhrí go gceanglaítear breithniúcháin bhainistíochta shuntasacha, a d'fhéadfadh a bheith faoi réir claonadh bainistíochta, nuair a bhíonn measúnú á dhéanamh ar shócmhainní fadsaolacha mar tháscairí bearnúcháin agus sa chás gur ann do tháscairí, chun cinneadh a dhéanamh maidir le hionchuir do shamhlacha athbhreithnithe bearnúcháin. Mar gheall ar na fachtóirí seo, meastar gur riosca calaoise an t-ábhar iniúchta rithábhachtach seo. Ag an 31 Nollaig 2024, bhí forálacha an Ghrúpa le haghaidh oibleagáidí scoir sócmhainní cothrom le €563.8 milliún (2023: €535.2 milliún). Nochtar beartas cuntasaoíochta an Ghrúpa d'fhoráil oibleagáidí scoir sócmhainní i nóta 1 – Ráiteas ar fhaisnéis ábhartha maidir le beartas cuntasaoíochta (xvi) - 'Forálacha'. Nochtar na príomhfhoinsí d'éiginnteacht meastacháin a bhaineann le hoibleagáidí scoir sócmhainní i nóta 2 – 'Úsáid Meastachán agus Breithiúnas' agus tá nochtaí breise curtha i láthair i nóta 29 – 'Forálacha'. Tá an cheist seo curtha san áireamh mar phríomhcheist ar leathanach 124 de Thuarascáil an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca i gCaibidil 2.
Conas a d'fhreagair scóip ár n-iniúchta don phríomhcheist iniúchta	Rinneamar measúnú ar an dearadh agus rinneamar cinneadh maidir le cur chun feidhme rialuithe ábhartha a bhaineann le luacháil na n-oibleagáidí scoir sócmhainní. Phléamar an beartas do gach aicme sócmhainne a éilíonn foráil do scor sócmhainne leis an bhfoireann bainistíochta lena n-áirítear breithniú ar aon athrú ar dhlíthe agus rialacháin nó aidhm na foirne bainistíochta. Agus aghaidh á tabhairt againn ar an riosca calaoise, rinneamar measúnú ar na modheolaíochtaí a úsáideadh agus thugamar dúshlán do na príomhthoimhdí a d'úsáid an bhainistíocht chun forálacha a chinneadh do gach aicme sócmhainne ábhartha. Rinneadh measúnú ar shláine na samhlacha a úsáideadh trí mheastóireacht a dhéanamh ar an modheolaíocht ríofa a úsáideadh agus ar an gcomhsheasmhacht leis an mbliain roimh ré. Seiceáladh na ríomhanna laistigh de na samhlacha chun cruinneas uimhríochtúil a chinntiú. Maidir le sócmhainní a bhfuil oibleagáid scoir sócmhainní i gceist leo, thugamar dúshlán do na príomhthoimhdí agus rinneamar meastóireacht ar oiriúnacht na bhforálacha trí thagairt a dhéanamh do thuarascálacha inmheánacha agus seachtracha maidir le costais díchoimisiúnaithe agus athshlánaithe timpeallachta. Trí chabhair a fháil ónár speisialtóirí luachála, rinneamar measúnú ar réasúntacht na rátaí lascaine a úsáideadh trí thagairt a dhéanamh do chleachtais luachála a nglactar go coitianta leo. Rinneamar breithniú freisin ar leodhóthanacht an nochta ábhartha sna ráitis airgeadais i ndáil leis na hábhair seo.
Príomhbhreath-noireacht	Bunaithe ar na nósanna imeachta iniúchta a úsáideadh, bhaineamar de thátal as go raibh na toimhdí agus modheolaíochtaí ar ghlac an fhoireann bhainistíochta leo chun luacháil oibleagáidí scoir shócmhainní an Ghrúpa a chinneadh, réasúnta.

In-aisghabhálacht luach (tugtha) anonn leasanna i gcomhfhiontair

Cur síos ar phríomhcheist iniúchta	Tá roinnt infheistíochtaí i gcomhfhiontair ag an nGrúpa, lena n-áirítear tionscadail feirme gaoithe agus ghréine a gcuirtear modh cuntasaoíochta an chothromais i bhfeidhm orthu de réir IAS 28 "Infheistíocht i gComhlaigh agus i gComhfhiontair". Ina theannta sin, tá airgead curtha ar fáil ag an ngrúpa dá eintitis ghaolmhara a bhfuil cuntas orthu de réir IFRS 9. Tá luach (tugtha) anonn cuid de na hinfeistíochtaí agus iasachtaí seo ag brath ar shreafaí airgid measta amach anseo. De réir bheartais an Ghrúpa, tá gá le hathbhreithniú bearnúcháin nó le measúnú ar chaillteanas creidmheasa ionchasaigh nuair a thugtar le fios go bhféadfadh bearnúchán a bheith ar shócmhainn. Tá riosca ann, lena n-áirítear riosca de chlaonadh bainistíochta, nach gcuirfear eolas cothrom le dáta san áireamh in athbhreithnithe ar thás-cairí bearnúcháin. Ina theannta sin, tá riosca ann go bhféadfaí príomhthoimhdí sna hathbhreithnithe bearnúcháin a bhaineann le pragsanna fuinnimh todhchaíocha, costais mheasta chríochnaithe, sceidil tionscadal, dáta oibríochtúil tráchtála toimhdithe agus rátaí lascaine curtha i bhfeidhm chun teacht ar an nglanluach reatha, a mhíshonrú. Measaimid go bhfuil in-aisghabhálacht luachanna (tugtha) anonn leasanna (infheistíochtaí agus iasachtaí) i gcomhfhiontair mar phríomhcheist iniúchta i bhfianaise chastacht na samhlacha a úsáideadh agus na mbreithiúnas bainistíochta suntasach a bhí riachtanach chun cinneadh a dhéanamh maidir le hionchuir agus toimhdí. Mar gheall ar na fachtóirí seo, meastar gur riosca calaoise an t-ábhar iniúchta rithábhachtach seo. Ag an 31 Nollaig 2024, bhí luach (tugtha) anonn leasanna i gcomhfhiontair cothrom le €1,289.9 milliún (2023: €1,015.1 milliún). Aithníodh caillteanas creidmheasa ionchasach €134.6 milliún le linn na bliana airgeadais (Táille bhearnúcháin 2023: €14.8 milliún).
Conas a d'fhreagair scóip ár n-iniúchta don phríomhcheist iniúchta	Nochtar beartas cuntasaoíochta an Ghrúpa do leasanna i gcomhfhiontair i nóta 1 – Ráiteas ar fhaisnéis ábhartha maidir le beartas cuntasaoíochta (iii) - 'Cuntasaoíocht le haghaidh socruithe comhpháirteacha', (xiii) - 'Sócmhainní agus dliteanais airgeadais' agus (i) Faisnéis ghinearálta agus bunús ullmhúcháin – fo-alt - 'Míreanna eisceachtúla agus atomhais áirithe'. Nochtar na príomhfhoinsí d'éiginnteacht meastacháin a bhaineann le leasanna i gcomhfhiontair i nóta 2 – 'Úsáid Meastachán agus Breithiúnas' agus tá nochtaí breise curtha i láthair i nóta 16 – 'Infheistíochtaí Sócmhainní Airgeadais ag cóirluach trí bhrabús nó caillteanas agus institiúidí Infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaoíochta an chothromais i bhfeidhm orthu'. Tá an cheist seo curtha san áireamh mar phríomhcheist ar leathanach 124 de Thuarascáil an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca i gCaibidil 2. Rinneamar measúnú ar an dearadh agus rinneamar cinneadh maidir le cur chun feidhme rialuithe ábhartha a bhaineann le luacháil leasanna i gcomhfhiontair. Rinneamar athbhreithniú ar mheasúnú na foirne bainistíochta ar tháscairí bearnúcháin. Maidir le sócmhainní lena mbaineann táscairí bearnúcháin, fuaireamar samhail bhearnúcháin na foirne bainistíochta agus an tuarascáil luachála tríú páirtí a d'ullmhaigh saineolaí na foirne bainistíochta. Agus aghaidh á tabhairt ar an riosca calaoise le cúnamh ónár speisialtóirí luachála: ▪ Rinneamar measúnú ar oiriúnacht na bpríomhthoimhdí agus na bpríomhionchur a úsáideadh sa tsamhail lena n-áirítear comhaontú ar ionchuir a bhaineann le faisnéis tríú páirtí sa chás go raibh a leithéid ar fáil. ▪ Rinneamar measúnú ar shláine na samhlacha a úsáideadh trí mheastóireacht a dhéanamh ar a comhsheasmhacht le cleachtais luachála a nglactar leo go ginearálta. ▪ Seiceáladh na ríomhanna laistigh den tsamhail le haghaidh cruinnis uimhríochtúil. ▪ Rinneamar tástáil struis ar an tsamhail chun cinneadh a dhéanamh maidir le tionchar na n-athruithe, a d'fhéadfadh tarlú go réasúnach i ndáil leis na toimhdí, ar thoradh na samhla agus thugamar dúshlán na dtoimhdí chun críche stuamachta. ▪ Thugamar dúshlán na bpríomhfhiricí agus na bpríomhthoimhdí, lena n-áirítear na rátaí lascaine, costais mheasta críochnaithe, pragsanna fuinnimh todhchaíocha; amlínte tionscadail agus dátaí oibríochtúla tráchtála measta. ▪ Rinneamar athbhreithniú ar thuarascáil luachála an tríú páirtí agus bhreithníomar comhsheasmhacht na dtoimhdí agus na faisnéise a d'úsáid saineolaí na foirne bainistíochta. Rinneamar measúnú ar inniúlacht shaineolaí na foirne bainistíochta agus scóip na hoibre a cuireadh i gcrích. Thángamar ar chomhaontú maidir le luach (tugtha) anonn na n-infheistíochtaí roimh bhearnúchán le haghaidh sciar sócmhainní glana an Ghrúpa bunaithe ar sciar an chomhfhiontair agus cuireadh é seo i gcomparáid leis an gcóirluach agus rinneadh cinneadh maidir le cibé acu a ríomhadh nó nár ríomhadh an bearnúchán cuí. Thángamar ar chomhaontú maidir le luach (tugtha) anonn na n-iasachtaí chuig na samhlacha bearnúcháin agus rinneamar cinneadh cíbe acu ar ríomhadh nó nár ríomhadh an caillteanas creidmheasa ionchasach cuí. Rinneamar breithniú freisin ar leodhóthanacht an nochta ábhartha sna ráitis airgeadais i ndáil leis na hábhair seo.
Príomhbhreath-noireacht	Bunaithe ar na nósanna imeachta iniúchta a úsáideadh, bhaineamar de thátal as go bhfuil in-aisghabhálacht luach (tugtha) anonn leasanna i gcomhfhiontair agus an chaillteanais chreidmheasa ionchasaigh iarmhartach a aithníodh sna ráitis airgeadais réasúnach agus go raibh na nochtaí gaolmhara a áiríodh sna ráitis airgeadais oiriúnach.

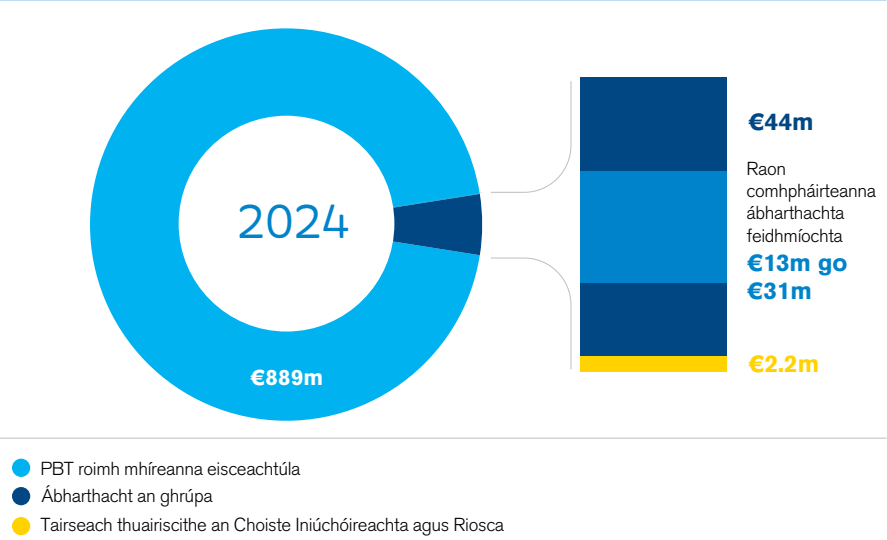
Tuarascáil an Iniúchóra Neamhspleách do Stocshealbhóirí Bhord Soláthair an Leictreachais (ESB) (ar lean)

Iomláine na n-oibleagáidí pinsin

Cur síos ar phríomhcheist iniúchta	Mar atá sonraithe i Nóta 25 ‘Dlíteanais Phinsin’ a ghabhann leis na ráitis airgeadais, sonraítear sna rialacháin a bhfuil “Scéim le Sochar Sainithe ESB” (an “Scéim”) á rialú acu na buntáistí atá le soláthar, agus na ranníocaíochtaí atá le híoc ag ESB agus ag na comhaltaí ranníocaíochta. Chinn ESB go bhfuil a oibleagáidí dlíthiúla nó cuiditheacha i ndáil le ranníocaíochtaí Pinsin iníoctha le Ciste Scéim le Sochar Sainithe ESB teoranta do na méideanna dá bhforáiltear i Rialacha na Scéime, is é sin, na gnáth-ranníocaíochtaí leanúnacha agus an ranníocaíocht a bhí geallta agus íoctha cheana féin ag ESB faoi chomhaontú Pinsean 2010. Ní hionann an scéim agus Scéim Pinsin le Sochar Sainithe a bhfuil “gnáthchothromaíocht costas” luaite léi, áit a bhfuil an fostóir faoi dhliteanas iarmhéid na ranníocaíochtaí a theastaíonn chun sochair a mhaoiniú a íoc. Chinneamar gur príomhcheist iniúchta é seo de bhrí go bhfuil ardleibhéal castachta agus breithiúnas bainistíochta i gceist i léirmhíniú rialacha na Scéime agus sa chinneadh atá le déanamh maidir leis an gcuntasaíocht ghaolmhar agus leordhóthanacht na nochtaí sna ráitis airgeadais. Nochtar beartas cuntasaíochta an Ghrúpa d'oibleagáidí pinsin i nóta 1 - Ráiteas ar fhaisnéis ábhartha maidir le beartas cuntasaíochta (xviii) - ‘Oibleagáidí Pinsin’. Nochtar na príomhfhoinsí d'éiginnteacht meastacháin a bhaineann le sochair scoir i nóta 2 – ‘Úsáid Meastachán agus Breithiúnas’ agus tá nochtaí breise curtha i láthair i nóta 25 – ‘Dlíteanais Phinsin’. Tá an cheist seo curtha san áireamh mar phríomhcheist ar leathanach 125 de Thuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca i gCaibidil 2.
Conas a d'fhreagair scóip ár n-iniúchta don phríomhcheist iniúchta	Thángamar ar thuiscint ar oibleagáidí ESB i ndáil le Scéim le Sochar Sainithe ESB lena n-áirítear measúnú na foirne bainistíochta a rinneadh i dtréimhsí roimhe seo agus chuireamar fiosrúcháin faoin bhráid na foirne bainistíochta sinsearaí agus an abhcóide dlí inmheánach. D'athbhreithníomar miontuairiscí an bhoird agus aon chomhfhreagras ábhartha eile chun cinneadh a dhéanamh maidir le cibé acu a tharla nó nár tharla aon athrú ar imthosca le linn na bliana airgeadais reatha. Fuaireamar uirill ón mBord nach bhfuil sé beartaithe ag ESB aon íocaíocht eile a chur ar fáil don Scéim, lena n-áirítear a mhéid is go bhfuil aon easnamh nó easnamh todhchaíoch faoin íoschaighdeán maoinithe, seachas ranníocaíochtaí ráta sheasta rialta ESB, atá sonraithe i Rialacha na Scéime. Rinneamar measúnú ar an gcur chuige cuntasaíochta agus bhreithníomar leordhóthanacht na nochtaí ábhartha sna ráitis airgeadais maidir leis na ceisteanna seo.
Príomhbhreath-nóireacht	Bunaithe ar na nósanna imeachta iniúchta a úsáideadh, bhaineamar de thátal as nach bhfuil aon ábhar le tuairiscíú maidir le hiomláine Scéim sochair shainithe ESB agus go bhfuil na nochtaí gaolmhara a áiríodh sna ráitis airgeadais oiriúnach.

Cur i bhFeidhm Ábharthachta

Sainmhínimid ábharthacht mar mhéid an mhíshonraithe sna ráitis airgeadais a chiallódh go mbeadh cinntí geilleagracha duine réasúnta eolasach á n-athrú nó go mbeadh tionchar á imirt orthu. Úsáidimid ábharthacht i ndáil le scóip ár gcuid oibre iniúchta a phleanáil agus chun meastóireacht a dhéanamh ar thorthaí ár gcuid oibre.

Díorthaigh Fuinnimh – rangú conarthaí úsáide féin

Cur síos ar phríomhcheist iniúchta	Laistigh dá ghnáthchúrsa gnó, glacann an Grúpa páirt i gconarthaí díolacháin agus ceannacháin le haghaidh tráchtearraí, lena n-áirítear gás, carbón agus leictreachas. Sa chás gur síníodh conradh agus go bhfuil sé fós bailí chun críocha glacadh le nó seachadadh na dtráchtearraí de réir cheanglais ionchasacha díolacháin, cheannaigh nó úsáide an Ghrúpa, ainmnítear na conarthaí mar chonarthaí úsáide féin agus déantar iad a chur i gcuntas mar chonarthaí atá le comhlíonadh. Dá réir sin, ní bhaineann na conarthaí seo le raon lonstraimí Airgeadais IFRS 9. Éilíonn cur i bhfeidhm na díolúine “úsáid féin” in IFRS 9 go mbeadh breithiúnas suntasach á dhéanamh ag an bhfoireann bainistíochta. Tá riosca suntasach ann go bhféadfaí conarthaí úsáide féin a aicmiú go mícheart agus, dá bharr sin, nach mbeidís á dtaifeadadh ag cóirluach. Nochtar beartas cuntasaíochta an Ghrúpa do chonarthaí úsáide féin i nóta 1 – Ráiteas ar fhaisnéis ábhartha maidir le beartas cuntasaíochta (xiii) (b) - ‘lonstraimí airgeadais díorthacha agus ionstraimí fálaith
Conas a d'fhreagair scóip ár n-iniúchta don phríomhcheist iniúchta	Rinneamar measúnú ar an dearadh agus cinneadh maidir le cur chun feidhme na rialuithe ábhartha a bhaineann le haicmiú conarthaí úsáide féin agus ar an bhfaireachán leanúnach a úsáideann conarthaí chun na ceanglais leis haghaidh cinneadh úsáide féin a chomhlíonadh lena n-áirítear athbhreithniú cúlghabhálach ar úsáid. D'athbhreithníomar beartas cuntasaíochta agus conarthaí úsáide féin ábhartha an Ghrúpa chun cinneadh a dhéanamh maidir le cibé acu a bhí nó nach raibh úsáid an chur chuige úsáide féin faoi IFRS 9 oiriúnach. Rinneamar athbhreithniú ar na tástálacha éilimh ionchasacha agus cúlghabhálacha a chuir an Grúpa i gcrích chun cinneadh a dhéanamh maidir le cibé acu a sháraigh nó nár sháraigh an líon conarthaí méid an éilimh úsáide féin measta sna tréimhsí ábhartha. Áiríodh anseo freisin, meastóireacht ar na conarthaí le haghaidh glanghníomhaíocht réitigh. Rinneamar measúnú ar an gcur chuige cuntasaíochta deiridh agus ar leordhóthanacht na nochtaí ábhartha sna ráitis airgeadais maidir leis na ceisteanna seo. Rinneamar measúnú ar cibé acu a rinne nó nach ndearnadh aon athrú ar chonarthaí úsáide féin ainmnithe le linn na tréimhse.
Príomhbhreath-nóireacht	Bunaithe ar na nósanna imeachta iniúchta a cuireadh i gcrích, chinneamar go bhfuil an cur chuige cuntasaíochta a bhaineann le haicmiú conarthaí úsáide féin réasúnach.

Dearadh ár nósanna imeachta iniúchta a bhaineann leis na nithe seo i gcomhthéacs ár n-iniúchta ar na ráitis airgeadais ina n-iomláine, agus ní ar mhaithe le tuairim maidir le cuntais nó nochtaí aonair a thabhairt. Níl ár dtuairim maidir leis na ráitis airgeadais mionathraithe i ndáil le haon cheann de na rioscaí a bhfuil cur síos déanta orthu thuas, agus ní sholáthraimid aon tuairim maidir leis na nithe seo ina n-aonar.

Bunaithe ar ár mbreithiúnas gairmiúil, chinneamar ábharthacht le haghaidh na ráiteas airgeadais ina n-iomláine mar seo a leanas:

	Ráitis airgeadais an Ghrúpa	Ráitis airgeadais na Máthairchuideachta
Ábharthacht	€44 milliún (2023: €50 milliún)	€39 milliún (2023: €45 milliún)
An bonn chun ábharthacht a chinneadh	5% de bhrabús roimh cháin roimh mhíreanna eisceachtúla	90% d'ábharthacht an Ghrúpa
Réasúnaíocht an tagarmhairc a cuireadh i bhfeidhm	Mheasamar brabús roimh cháin roimh mhíreanna eisceachtúla mar chomhpháirt riachtanach i ndáil le cinneadh a dhéanamh maidir le hábharthacht de bhrí gurb é an beart is tábhachtaí d'úsáideoirí ráitis airgeadais an Ghrúpa agus ní chuirtear tionchar na míreanna eisceachtúla san áireamh chun saobhadh na comhpháirte riachtanaí a sheachaint ar bhonn bliantúil. Le linn dúinn ár dtagarmharc a shonrú, bhreithníomar fachtóirí cainníochtúla agus cáilíochtaí cosúil lenár dtuiscint ar an nGrúpa agus a thimpeallacht.	Bhreithníomar go raibh sé oiriúnach srian a chur le hábharthacht do ráitis airgeadais na Máthairchuideachta, go dtí €39 milliún, bunaithe ar mhéid na Máthairchuideachta i gcoibhneas leis an nGrúpa. Chomh maith leis sin, bhreithníomar na fachtóirí eile cosúil leis an bpointe go bhfuil céatadán suntasach de na codanna tuairiscithe á bhfeidhmiú go díreach ag an Máthairchuideachta.

Bhí an ábharthacht feidhmíochta sonraithe ag leibhéal níos ísle ná ábharthacht againn chun an dóchúlacht a laghdú, tríd is tríd, go sáródh míshonruithe neamhcheartaithe agus neamhbhraithe an ábharthacht a bhí luaite leis na ráitis airgeadais ina n-iomláine.

	Ráitis airgeadais an Ghrúpa	Ráitis airgeadais na Máthairchuideachta
Ábharthacht feidhmíochta	80% (2023: 75%) d'ábharthacht Ghrúpa	80% (2023: 75%) d'ábharthacht na Máthairchuideachta
Bunús agus réasúnaíocht chun ábharthacht feidhmíochta a chinneadh	Nuair a bhí cinneadh á dhéanamh maidir le hábharthacht feidhmíochta, bhreithníomar na fachtóirí seo a leanas: - caighdeán na timpeallachta rialaithe agus cibé acu a bhíomar nó nach rabhamar in ann brath ar na rialuithe, - easnaimh rialaithe a tuairiscíodh le linn blianta roimhe sin, - nádúr, líon agus méid na míshonruithe (ceartaithe agus neamhcheartaithe) san iniúchadh a rinneadh roimhe sin, agus - athruithe ar an ngnó a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar ár gcumas míshonruithe a réamh-mheas.	

Tuarascáil an Iniúchóra Neamhspleách do Stocshealbhóirí Bhord Soláthair an Leictreachais (ESB) (ar lean)

Chomhaontaíomar leis an gCoiste Iniúchóireachta agus Riosca go dtuairisceoimis don Choiste maidir le gach difríocht iniúchta sa bhreis ar €2.2 milliún (2023: €2.5 milliún) mar aon le difríochtaí faoin tairseach sin a d'éiligh, dar linn, tuairisciú ar fhorais cháilíochtúla. Chomh maith leis sin, roinnimid eolas leis an gCoiste Iniúchóireachta agus Riosca maidir le nithe nochta a shainaitníomar nuair a bhí measúnú á dhéanamh againn ar chur i láthair na ráiteas airgeadais trí chéile.

Forléargas ar Scóip ár nIniúchta

Rinneamar cinneadh maidir le scóip ár n-iniúchta trínár dtuiscint ar an nGrúpa agus a thimpeallacht oibriúcháin a nuashonrú, lena n-áirítear príomhrialuithe a shainaithint agus measúnú a dhéanamh ar na rioscaí a bhain le míshonrú ábhartha ag leibhéal an Ghrúpa. Caitheadh cuid shuntasach den am pleanála iniúchta chun a chinntiú go bhfuil scóip ár gcuid oibre oiriúnach chun aghaidh a thabhairt ar rioscaí aitheanta an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta maidir le míshonrú ábhartha ar iarmhéideanna suntasacha cuntais, aicmí idirbheart agus nochtaí i ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta.

Rinneamar ár gcuid oibre i gcomhthéacs na gceithre roinn intuiriscithe agus fheidhm na ceannoifige. Seachas NIE Networks agus So Energy, tá struchtúr láraithe bainistíochta airgeadais agus tuairiscithe ag an nGrúpa agus mar thoradh air sin rinne foireann iniúchta an Ghrúpa formhór na hoibre iniúchta. Maidir leis an ngnólacht NIE Networks laistigh den deighleog Líonraí agus an gnólacht So Energy laistigh den deighleog Réitigh do Chustaiméirí, d'úsáid foireann an Ghrúpa foirne iniúchta comhpháirte chun nósanna imeachta iniúchta breise a dhéanamh bunaithe ar an measúnú riosca grúpa.

D'fheidhmigh foireann iniúchta an Ghrúpa treoir, maoirseacht agus athbhreithniú ar an obair iniúchta a rinne foirne iniúchta comhpháirte laistigh de scóip iniúchadh an Ghrúpa. Chuireamar teoracha mionsonraithe ar fáil do na foirne iniúchta comhpháirte; reáchtálar glaonna stádais leanúnacha agus rinneamar athbhreithniú ar pháipéir oibre ábhartha a d'ullmhaigh na foirne comhpháirte. Cuireadh ár gcuid oibre iniúchta le haghaidh gach comhpháirt i gcrích ag leibhéal ábharthachta feidhmíochta a bhí infheidhme do gach comhpháirt aonair a bhí níos ísle ná ábharthacht feidhmíochta an Ghrúpa agus sa raon €13 milliún go €31 milliún.

Eolas Eile

Cuimsítear san eolas eile an t-eolas atá curtha ar fáil sa Tuarascáil Bhliantúil, seachas na ráitis airgeadais agus tuarascáil ár iniúchóra maidir leis sin. Tá na Comhaltaí Boird freagrach as an bhfaisnéis eile atá le fáil sa Tuarascáil Bhliantúil. Ní chlúdaíonn ár dtuairim maidir leis na ráitis airgeadais an fhaisnéis eile agus, seachas mar a chuirtear in iúl go sainráite inár dtuarascáil, ní chuirimid aon fhoirm de chonclúid maidir le dearbhú in iúl maidir leis an bhfaisnéis sin.

Táimid freagrach as an bhfaisnéis eile a léamh agus, tríd an méid sin a dhéanamh, breithniú a dhéanamh ar cibé acu atá nó nach bhfuil an fhaisnéis eile ar neamhréir go hábhartha leis na ráitis airgeadais nó le heolas bailithe le linn an iniúchta, nó an bhfuil an chuma ar an bhfaisnéis, ar shlí éigin eile, go bhfuil sí míshonraithe go hábhartha. Má shainaithnímid neamhréireachtaí ábhartha dá leithéid nó míshonrú ábhartha dealraitheach, ceanglaítear orainn cinneadh a dhéanamh maidir le cibé acu atá nó nach bhfuil míshonrú ábhartha sna ráitis airgeadais nó míshonrú ábhartha déanta maidir leis an bhfaisnéis eile. Más rud é, bunaithe ar an obair atá curtha i gcrích againn, go gcinnimid go bhfuil míshonrú ábhartha na faisnéise eile seo i gceist, ceanglaítear orainn an méid sin a thuairisciú.

Níl aon rud le tuairisciú againn sa chomhthéacs seo.

Freagrachtaí na gComhaltaí Boird

Mar a mhínítear ar bhealach níos iomláine sa Ráiteas ar Fhreagrachtaí Chomhaltaí an Bhoird, tá na Comhaltaí Boird freagrach as na ráitis airgeadais a ullmhú agus a bheith sásta go dtugtar léargas fíorcheart agus cothrom iontu agus go gcomhlíonann siad Acht na gCuideachtaí, 2014 mar a chuirtear i bhfeidhm le Rialachán 78 de rialacháin rialachais ESB, agus le haghaidh rialú inmheánach dá leithéid a mheasann na Comhaltaí Boird atá riachtanach chun ráitis airgeadais atá saor ó mhíshonrú ábhartha a ullmhú, cibé acu mar thoradh ar chalaos nó earráid.

Nuair atá na ráitis airgeadais á n-ullmhú, tá na Comhaltaí Boird freagrach as cumas an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach a mheas, nithe a bhaineann le gnóthas leantach a nochtadh, de réir mar is cuí, agus úsáid a bhaint as an mbonn cuntasáíochta gnóthais leantaigh mura bhfuil sé beartaithe ag Comhaltaí Boird an Ghrúpa nó na Máthairchuideachta a leachtú nó stop a chur le hoibríochtaí, nó mura bhfuil an dara rogha ann ach é sin a dhéanamh.

Freagrachtaí an Iniúchóra as an Iniúchadh ar na Ráitis Airgeadais

Is iad na cuspoirí atá againn dearbhú réasúnach a fháil maidir le cibé acu atá nó nach bhfuil na ráitis airgeadais, trí chéile, saor ó aon mhíshonrú ábhartha, cibé acu mar thoradh ar chalaos nó earráid, agus tuarascáil iniúcháirí a eisiúint a n-áirítear ár dtuairim inti. Is leibhéal ard dearbhairte é dearbhú réasúnach, ach ní hionann é agus ráthaíocht go dtabharfaidh iniúchadh a dhéantar de réir na ISAnna (Éire) míshonrú ábhartha faoi deara nuair is ann dá leithéid. D'fhéadfadh míshonruithe eascairt ó chalaos nó earráid agus glactar leis go bhfuil siad ábhartha dá bhféadfaí, ina n-aonar nó ina n-iomláine, a bheith ag súil go réasúnach go mbeidh tionchar acu ar na cinntí geilleagracha a dhéanann úsáideoirí bunaithe ar na ráitis airgeadais seo.

Tá cur síos breise ar ár bhfreagrachtaí i ndáil le hiniúchadh na ráiteas airgeadais le fáil ar shuíomh gréasáin IAASA ag: <https://iaasa.ie/publications/description-of-the-auditors-responsibilities-for-the-audit-of-the-financial-statements/>.

Is cuid dár dtuarascáil iniúcháirí an cur síos sin.

A mhéid is a Measadh go raibh an tIniúchadh Oiriúnach chun Mírialtachtaí, lena n-áirítear Calaois, a bhrath

Glactar le mírialtachtaí, lena n-áirítear calaois, mar shamplaí de dhlíthe agus rialacháin a bheith á neamhchomhlíonadh. Tá nósanna imeachta á ndearadh againn de réir ár bhfreagrachtaí, a bhfuil cur síos déanta orthu thuas, chun míshonruithe ábhartha a bhaineann le mírialtachtaí, lena n-áirítear calaois, a bhrath. Tá eolas maidir leis an méid atá ár nósanna imeachta in ann mírialtachtaí a bhrath, lena n-áirítear calaois, le fáil thíos.

Rioscaí féideartha a bhaineann le mírialtachtaí a shainaithint agus a mheas

Nuair a bhíonn rioscaí de mhíshonrú ábhartha a bhaineann le mírialtachtaí á sainaithint agus á meas againn, lena n-áirítear calaois agus dlíthe agus rialacháin a neamhchomhlíonadh, bhreithníomar an méid seo a leanas:

- Nádúr an tionscail agus na hearnála, na timpeallachta rialaithe agus na feidhmíochta gnó, lena n-áirítear dearadh bheartais luacha saothair an Ghrúpa, príomhthionscnóirí do luach saothair na príomhfoirne bainistíochta, leibhéil bhónais agus spriocanna feidhmíochta;

- Measúnú an Ghrúpa féin ar na rioscaí go dtarlóidh mírialtachtaí mar thoradh ar chalaos nó earráid a bhí ceadaithe ag Comhaltaí an Bhoird an 16 Nollaig 2024;
- Torthaí fiosrúcháin a rinne an fhoireann bainistíochta, iniúchadh inmheánach agus an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca ar a sainaithint agus a measúnú féin ar na rioscaí a bhaineann le mírialtachtaí;
- Aon ní atá sainaitheanta againn i ndiaidh doiciméid an Ghrúpa maidir lena mbeartais agus nósanna imeachta a bhaineann leis an méid thíos a fháil agus a athbhreithniú:
 - Dlíthe agus rialacháin a shainaithint, a mheas agus a chomhlíonadh agus cibé acu atá nó nach bhfuil siad airdeallach ar aon chás neamhchomhlíonta;
 - Na rioscaí calaoise a bhrath agus a fhreagairt agus cibé acu atá nó nach bhfuil eolas acu maidir le haon chalaos iarbhrí, amhrasta nó líomhanta;
 - Na rialuithe inmheánacha bunaithe chun rioscaí calaoise nó neamhchomhlíonadh dlíthe agus rialachán a mhaolú;
- Na nithe a pléadh i measc na foirne rannpháirtíochta iniúchta agus comhaltaí ábhartha na foirne iniúchóireachta comhpháirte, speisialtóirí inmheánacha, lena n-áirítear speisialtóirí cánach, luachálacha, pinsean, TF agus tionscail maidir le conas agus cathain a d'fhéadfadh calaois tarlú sna ráitis airgeadais agus aon táscaire calaoise féideartha.

Mar thoradh ar na nósanna imeachta seo, bhreithníomar na deiseanna agus dreasachtaí a d'fhéadfadh a bheith le fáil laistigh den eagraíocht le haghaidh calaoise agus shainaitníomar go mbaineann an fhéidearthacht calaoise is mó leis na réimsí seo a leanas: 'Aithint ioncaim – Infháiltais leictreachais miondíola – neamhbhilleáilte', 'Luach (tugtha) anonn sócmhainní fadsaolacha', 'Luacháil Scoir Sócmhainní' agus 'In-aisghabhálacht luach (tugtha) anonn leasanna i gcomhfhiontair'. Cosúil le gach iniúchadh a dhéantar faoi ISAnna (Éire), ceanglaítear orainn freisin nósanna imeachta sonracha a chur i gcrích chun freagairt don riosca a bhaineann le cinntí a bheith á sárú ag an bhfoireann bainistíochta.

Thángamar ar thuiscint ar na creataí dlí agus rialála atá in úsáid ag an nGrúpa agus ag an Máthairchuideachta, agus dhíriomar ar fhorálacha na ndlíthe agus rialachán sin a raibh éifeacht dhíreach acu ar chinneadh a dhéanamh maidir le méideanna agus nochtaí ábhartha sna ráitis airgeadais. I measc na bpríomhdhlíthe agus na bpríomhrialacháin a bhreithníomar sa chomhthéacs seo bhí Cód Rialachais Chorporáidigh na Ríochta Aontaithe, Acht na gCuideachtaí, 2014 arna gcur i bhfeidhm ag Rialachán 78 de rialacháin rialaithe ESB, reachtaíocht phinsin agus reachtaíocht chánach.

Chomh maith leis sin, bhreithníomar forálacha dlíthe agus rialachán eile nach raibh éifeacht dhíreach acu ar na ráitis airgeadais ach a bhféadfadh éifeacht shuntasach a bheith ag neamhchomhlíonadh a leithéid ar chumas an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta feidhmiú nó pionós ábhartha a sheachaint. San áireamh anseo bhí ceadúnas oibriúcháin, ceanglais fuinnimh agus rialálaí fóntais an Ghrúpa i bPoblacht na hÉireann, Tuaisceart Éireann agus sa Ríocht Aontaithe agus rialacháin timpeallachta.

Freagairt iniúchta do na rioscaí sainaitheanta

Mar thoradh ar an méid thuasluaite a chur i gcrích, shainaitníomar 'Aithint Ioncaim – Infháiltais leictreachais miondíola – neamhbhilleáilte', 'Luach (tugtha) anonn sócmhainní fadsaolacha', 'Luacháil Oibleagáidí Scoir Sócmhainní' agus 'In-aisghabhálacht luach (tugtha) anonn leasanna i gcomhfhiontair' mar phríomhnithe iniúchta a bhaineann leis an riosca féideartha calaoise. Mínítear i rannóg na bpríomhcheisteanna iniúchta dár dtuarascáil na nithe sin ar bhealach níos mine agus déantar cur síos freisin ar na nósanna imeachta sonracha a cuireadh i gcrích mar fhreagairt do na príomhcheisteanna iniúchta sin.

Le cois an mhéid atá thuasluaite, áiríodh i measc ár nósanna imeachta chun freagairt do rioscaí sainaitheanta:

- Athbhreithniú a dhéanamh ar nochtaí ráiteas airgeadais agus tástáil a dhéanamh ar dhoiciméid tacaíochta chun measúnú a dhéanamh ar chomhlíonadh forálacha dlíthe agus rialachán ábhartha a bhfuil cur síos déanta orthu agus a nglactar leis go bhfuil éifeacht dhíreach acu ar na ráitis airgeadais;
- Ceisteanna a chur ar an bhfoireann bainistíochta, Coiste Iniúchóireachta agus Riosca agus abhcóide dlí intí maidir le dlíthíocht agus éilimh iarbhrí agus fhéideartha;

- Nósanna imeachta anailíseacha a chur i gcrích chun aon chaidreamh neamhghnách nó gan choinne a shainaithint a d'fhéadfadh fianaise a sholáthar maidir le rioscaí de mhíshonrú ábhartha mar gheall ar chalaos;
- Miontuairiscí cruinnithe a bhaineann le freagracht as rialachas a léamh, athbhreithniú a dhéanamh ar thuarascálacha iniúchta inmheánaigh agus athbhreithniú a dhéanamh ar chomhfhreagras leis an údarás ceadúnúcháin; agus
- Nuair a bhíothas ag déileáil leis an riosca calaoise mar thoradh ar rialuithe a bheith á sárú ag an bhfoireann bainistíochta, rinneadh tástáil ar oiriúnacht na n-iontrálacha irise agus coigeartuithe eile; rinneadh measúnú ar cibé acu atá nó nach bhfuil fianaise ar chlaonadh féideartha á léiriú sna breithiúnais a rinneadh nuair a bhí cuntas á dhéanamh ar na meastacháin agus meastóireacht á déanamh ar réasúnaíocht ghnó aon idirbhirt shuntasáigh atá neamhghnách nó nach mbaineann leis an ngnáthchúrsa gnó.

Chomh maith leis sin, roinneamar eolas le gach comhalta foirne rannpháirteach lena n-áirítear speisialtóirí inmheánacha agus foirne iniúchta comhpháirteanna faoi dhlíthe agus rialacháin shainaitheanta ábhartha agus rioscaí calaoise féideartha, agus bhíomar airdeallach ar aon táscairí maidir le calaois nó neamhchomhlíonadh le dlíthe agus rialacháin le linn an iniúchta.

Tuairisciú maidir le Ceanglais Dlí agus Rialála Eile

Tuairim faoi Nithe Eile Forordaithe ag Acht na gCuideachtaí, 2014

Bunaithe díreach ar an obair a rinneadh le linn an iniúchta, tá an méid seo a leanas á thuairisciú againn:

- Tá an fhaisnéis agus na míniúcháin ar fad a mheasaimid atá riachtanach chun críche ár n-iniúchta faighte againn.
- Inár dtuairim tá taifid chuntasaíochta na Máthairchuideachta leordhóthanach chun iniúchadh éasca agus ceart na ráiteas airgeadais a cheadú.
- Tá clár comhardaithe na Máthairchuideachta ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.
- Inár dtuairim, tá an fhaisnéis a cuireadh ar fáil i dtuarascáil Chomhaltaí an Bhoird ag teacht leis na ráitis airgeadais.
- Inár dtuairim, ullmhaíodh na codanna sin de thuarascáil Chomhaltaí an Bhoird atá sonraithe dár n-athbhreithniú de réir Acht na gCuideachtaí, 2014 arna chur i bhfeidhm ag Rialachán 78 de rialacháin rialaithe ESB.

Tuarascáil an Iniúchára Neamhspleách do Stocshealbhóirí Bhord Soláthair an Leictreachais (ESB) (ar lean)

Ráiteas Rialachais Chorporáidigh
Ceanglaíonn ISAnna (Éire) orainn athbhreithniú a dhéanamh ar ráiteas Chomhaltaí an Bhoird i ndáil le gnóthas leantach, inmharthanacht níos fadtéarmaí agus an chuid den Ráiteas Rialachais Chorporáidigh a bhaineann le comhlíonadh deonach an Ghrúpa le forálacha infheidhme Chód Rialachais Chorporáidigh na Ríochta Aontaithe atá sonraithe dár n-athbhreithniú.

Bunaithe ar an obair a cuireadh i gcrích mar chuid dár n-iniúchadh, chinneamar go bhfuil gach ceann de na gnéithe seo a leanas dár Ráiteas Rialachais Chorporáidigh comhsheasmhach go hábhartha leis na ráitis airgeadais agus leis an bhfaisnéis a bhailíomar le linn an iniúchta:

- Ráiteas Chomhaltaí an Bhoird maidir lena oiriúnaí atá sé glacadh leis an mbonn cuntasaióchta gnóthais leantaigh agus aon éiginnteacht ábhartha a sainaithníodh ar leathanach 120;
- míniú Chomhaltaí an Bhoird maidir lena mheasúnú ar ionchais an Ghrúpa, an tréimhse atá curtha san áireamh sa mheasúnú seo agus cén fáth an bhfuil an tréimhse oiriúnach, atá sonraithe ar leathanach 119;
- ráiteas Chomhaltaí an Bhoird maidir le cur chuige cóir, cothrom agus intuigthe atá sonraithe ar leathanach 125;
- Deimhniú ó na Comhaltaí Boird go bhfuil measúnú stuama déanta acu ar na rioscaí atá ag teacht chun cinn agus ar na príomhrioscaí agus nochtaí atá luaite sa tuarascáil bhliantúil ina ndéantar cur síos ar na príomhrioscaí agus nósanna imeachta atá i bhfeidhm chun rioscaí atá ag teacht chun cinn a shainaithint agus tá míniú maidir le conas atá siad á mbainistiú nó á maolú leagtha amach ar leathanach 119;
- An chuid den tuarascáil bhliantúil ina ndéantar cur síos ar an athbhreithniú ar éifeachtacht na gcóras bainistíochta agus rialaithe inmheánaigh ar leathanach 118; agus
- An chuid ina ndéantar cur síos ar an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca ar leathanach 122.

Nithe ar Ceanglaíodh orainn Tuairisciú orthu ar bhonn Eisceachta
Faoin gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (an “Cód”) ceanglaítear orainn tuairisciú duit mura léirítear sa ráiteas maidir leis an gcóras rialaithe inmheánaigh, atá le fáil i dTuarascáil Rialachais an Bhoird ar leathanach 106 go 121, go bhfuil mír 1.9(iv) de na Ceanglais Tuairiscithe Gnó agus Airgeadais den Chód comhsheasmhach leis an bhfaisnéis atá curtha faoinár mbráid i ndiaidh dúinn ár gcuid obair iniúchta ar na ráitis airgeadais a chur i gcrích. Níl aon rud le tuairisciú againn sa chomhthéacs seo.

Bunaithe ar an méid atá ar eolas ag agus ar thuiscint an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta agus a dtimpeallacht a fuarthas le linn an iniúchta, níor shainaithníomar míshonruithe ábhartha i dTuarascáil Chomhaltaí an Bhoird.

Níl aon rud le tuairisciú againn maidir le forálacha Acht na gCuideachtaí, 2014 arna gcur i bhfeidhm ag Rialachán 78 de rialacháin rialaithe ESB, a cheanglaíonn orainn tuairisciú duit, más rud é, inár dtuairim, nach bhfuil nochtaí maidir le luach saothair agus idirbhearta Chomhaltaí an Bhoird, atá sonraithe de réir an dlí, déanta.

Nithe eile Nach Mór Dúinn Déileáil Leo
I ndiaidh mholadh an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca agus ceadú ón Aire Stáit ina dhiaidh sin, cheap na Comhaltaí Boird muid an 22 Bealtaine 2022 (dáta ár litreach comhaontaithe) chun iniúchadh a dhéanamh ar na ráitis airgeadais don bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2022 agus le haghaidh na dtréimhsí ina dhiaidh sin. Is tréimhse trí bliana atá i gceist leis an tréimhse de chomhaontú díreach iomlán, lena n-áirítear athnuachaintí agus athcheapacháin a rinne an gnólacht roimhe sin, tréimhse a chlúdaíonn an bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2022, an 31 Nollaig 2023 an 31 Nollaig 2024.

Tá ár dtuairim iniúchta comhsheasmhach leis an tuarascáil bhreise don Choiste Iniúcháireachta agus Riosca a cheanglaítear orainn a sholáthar de réir ISA (Éire) 260.

Úsáid ár dTuarascála
Is do na stocshealbhóirí amháin, mar chomhlacht, a chuirtear an tuarascáil seo ar fáil, de réir Alt 391 d'Acht na gCuideachtaí, 2014. Cuireadh ár gcuid oibre iniúchta i gcrích ionas gur féidir linn na nithe sin nach mór dúinn a shonrú do na stocshealbhóirí a cheanglaítear orainn a shonrú dóibh i dtuarascáil iniúchára agus ní chun aon chríche eile. A mhéid a cheadaítear de réir an dlí, ní ghlacaimid le ná ní thiomhdímid freagracht d'aon duine eile seachas an Mháthairchuideachta agus na stocshealbhóirí mar chomhlacht, dár gcuid obair iniúchta, don tuarascáil seo, ná do na tuairimí atá bunaithe againn.

Glenn Gillard
Le haghaidh agus thar ceann Deloitte Ireland LLP
Cuntasóirí Cairte agus Gnólacht Iniúcháireachta Reachtuil
Áras Deloitte & Touche, 29 Ardán Phort an Iarla, Baile Átha Cliath 2

26 Feabhra 2025

Ráiteas Ioncaim an Ghrúpa Don bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2024

	Nótaí	2024			2023 (mar a athdhearbhaíodh)		
		Roimh earraí eisceachtúla agus atomhais áirithe	Earraí eisceachtúla agus atomhais áirithe	Iomlán	Roimh earraí eisceachtúla agus atomhais áirithe	Earraí eisceachtúla agus atomhais áirithe	Iomlán
		€m	€m	€m	€m	€m	€m
Ioncam	4	7,249.9	-	7,249.9	8,775.7	-	8,775.7
Ioncam oibriúcháin eile (glanmhéid)	7	9.2	58.6	67.8	9.2	-	9.2
Glanchailteanas bhearnúcháin ar shócmhainní airgeadais	8/19	(75.5)	-	(75.5)	(70.4)	-	(70.4)
Costais oibriúcháin (glan)	8	(6,208.6)	56.9	(6,151.7)	(7,614.2)	20.5	(7,593.7)
Brabús oibriúcháin		975.0	115.5	1,090.5	1,100.3	20.5	1,120.8
Ús ar iasachtaí	9	(206.0)	-	(206.0)	(191.1)	-	(191.1)
Muirir mhaoinithe	9	(19.8)	-	(19.8)	(19.5)	-	(19.5)
Gluaiseacht chóirluacha ar ionstraimí airgeadais	9	9.2	-	9.2	(20.5)	-	(20.5)
Ioncam maoinithe	9	135.4	-	135.4	113.0	-	113.0
Caillteanas creidmheasa a bhfuiltear ag súil leis a bhaineann le hInstitiúid infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaióchta an chothromais i bhfeidhm orthu	9	-	(134.6)	(134.6)	-	-	-
Glanhostas maoinithe		(81.2)	(134.6)	(215.8)	(118.1)	-	(118.1)
Bearnúchán Institiúidí Infheistiúcháin ar Cuireadh Modh Cuntasaióchta an Choithromais i bhFeidhm Orthu	16	-	-	-	(14.8)	-	(14.8)
Sciar de (chailteanas)/bhrabús (na n-institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaióchta an choithromais i bhfeidhm orthu, saor ó cháin	16	(5.3)	-	(5.3)	13.7	-	13.7
Brabús roimh chánachas		888.5	(19.1)	869.4	981.1	20.5	1,001.6
Costais chánach ioncaim / (creidmheas)	22	(182.8)	19.6	(163.2)	(131.2)	(2.6)	(133.8)
Brabús i ndiaidh cánachais		705.7	0.5	706.2	849.9	17.9	867.8
Inchurtha i leith:							
Sealbhóirí coithromais na Máthairchuideachta		712.8	0.5	713.3	861.7	17.9	879.6
Ús neamhrialaitheach		(7.1)	-	(7.1)	(11.8)	-	(11.8)
Brabús don bhliain airgeadais		705.7	0.5	706.2	849.9	17.9	867.8

Ráiteas an Ghrúpa ar Ioncam Cuimsitheach
Don bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2024

	2024	2023
	€m	€m
Brabús don bhliain airgeadais	706.2	867.8
Míreanna nach n-athrangófar ina dhiaidh seo sa ráiteas ioncaim:		
Caillteanais achtúireacha scéim pinsin NIE Networks	(15.3)	(18.8)
Cáin ar mhíreanna nach n-athrangófar sa ráiteas ioncaim	3.9	4.2
	(11.4)	(14.6)
Míreanna atá nó nach bhfuil athrangaithe ina dhiaidh seo sa ráiteas ioncaim:		
Oiriúnuithe aistriúcháin a bhaineann le comhdhlúthú fochuideachtaí eachtracha	45.6	0.1
Gnóthachain chóirluacha ar fháluithe sreabhaidh airgid	108.3	9.4
Sciar de chaillteanais chóirluacha ar fháluithe sreabhaidh airgid in institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaoíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	(4.7)	(59.5)
Aistrithe chuig an ráiteas ioncaim ar fháluithe sreabhaidh airgid	22.6	34.6
Cáin ar mhíreanna atá nó a d'fhéadfaí a athrangú ina dhiaidh seo sa ráiteas ioncaim	(20.9)	(1.2)
Cáin ar mhíreanna atá nó a d'fhéadfaí a athrangú ina dhiaidh seo sa ráiteas ioncaim d'institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaoíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	0.4	13.3
Cáin ar mhíreanna aistrithe chuig an ráiteas ioncaim ar cuireadh modh cuntasaoíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	(2.8)	(4.3)
	148.5	(7.6)
Ioncam cuimsitheach eile don bhliain airgid, saor ó cháin	137.1	(22.2)
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain airgeadais	843.3	845.6
Inchurtha i leith:		
Sealbhóirí cothromais na Máthairchuideachta	850.4	857.4
Ús neamhrialaitheach	(7.1)	(11.8)
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain airgeadais	843.3	845.6

Clár Comhardaithe an Ghrúpa
Amhail an 31 Nollaig 2024

	Nótaí	2024	2023
		€m	€m
Sócmhainní			
Sócmhainní neamhreatha			
Maoin, gléasra agus trealamh	12	13,203.1	12,324.9
Sócmhainní doláimhsithe	13	692.7	600.7
Sócmhainní ceart úsáide	14	110.3	129.9
Dea-thoil	15	205.0	195.3
Infheistíochtaí in Institiúidí Infheistiúcháin ar Cuireadh Modh Cuntasaoíochta an			
Chothromais i bhFeidhm Orthu agus sócmhainní airgeadais	16	277.9	297.2
Infháltais trádála agus eile	19	607.2	724.7
Ionstraimí airgeadais díorthacha	24	115.9	163.6
Sócmhainní cánach iarchurtha	22	1.3	1.4
Sócmhainn – Scéim pinsin NIE Networks	25	68.5	73.5
Sócmhainní neamhreatha iomlána		15,281.9	14,511.2
Sócmhainní reatha			
Fardail	18	144.0	161.6
Sócmhainní doláimhsithe	13	385.8	438.1
Ionstraimí airgeadais díorthacha	24	253.2	344.7
Sócmhainn chánach reatha		51.6	22.0
Infháltais trádála agus eile	19	2,072.5	2,217.7
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim	20	1,064.9	1,977.8
Sócmhainní reatha iomlána		3,972.0	5,161.9
Sócmhainní iomlána		19,253.9	19,673.1
Cothromas			
Stoc caipitil	21	1,936.1	1,939.1
Cúlchiste fuascailte caipitil		43.8	40.8
Cúlchiste aistrithe		44.9	-
Cúlchistí eile		(138.6)	(136.0)
Cúlchiste fálaithre sreabhaidh airgid		284.7	181.8
Tuilleamh coimeádta		3,819.7	3,334.6
Cothromas a bhaineann le sealbhóirí cothromais na Máthairchuideachta		5,990.6	5,360.3
Ús neamhrialaitheach		(67.4)	(60.3)
Cothromas iomlán		5,923.2	5,300.0
Dlíteanais			
Dlíteanais neamhreatha			
lasachtaíocht agus fiachas eile	23	7,004.9	7,375.4
Dlíteanais léasa	14	99.0	120.5
Dlíteanas – scéim pinsin ESB	26	65.1	73.5
Dlíteanais a bhaineann le fostaithe	26	12.2	15.4
Trádáil agus méideanna iníochta eile	27	13.8	-
Ioncam iarchurtha	28	1,615.7	1,508.2
Forálacha	29	588.4	585.1
Dlíteanais chánach iarchurtha	22	632.1	560.3
Ionstraimí airgeadais díorthacha	24	350.0	406.8
Dlíteanais neamhreatha iomlána		10,381.2	10,645.2
Dlíteanais reatha			
lasachtaíocht agus fiachas eile	23	480.2	363.7
Dlíteanais léasa	14	18.0	15.5
Dlíteanas – scéim pinsin ESB	26	9.1	9.6
Dlíteanais a bhaineann le fostaithe	26	108.5	100.5
Trádáil agus méideanna iníochta eile	27	1,655.1	2,245.6
Ioncam iarchurtha	28	108.7	106.0
Forálacha	29	457.0	491.2
Ionstraimí airgeadais díorthacha	24	112.9	395.8
Dlíteanais reatha iomlána		2,949.5	3,727.9
Dlíteanais iomlána		13,330.7	14,373.1
Cothromas agus dlíteanais iomlána		19,253.9	19,673.1

Tarach Ó Ruairc
Cathaoirleach

Paddy Hayes
Príomhfheidhmeannach

Paul Stapleton
Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Airgeadas agus Tráchtáil Ghrúpa

Ráiteas Grúpa ar Athruithe Cothromais
Don bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2024

	Stoc caipitil	Cúlchiste aistrithe	Cúlchiste fuascailte caipitil	Cúlchiste fálaithe sreabhaidh airgid	Cúl- chistí eile¹	Tuilleamh coimeáda	Iomlán	Ús neamhri- alaitheach	Cothro- mas iomlán
	€m	€m	€m	€m	€m	€m	€m	€m	€m
Réiteach athruithe cothromais									
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	1,941.4	(0.1)	38.5	189.5	(125.9)	2,786.5	4,829.9	(48.3)	4,781.6
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain									
Brabús don bhliain airgeadais	-	-	-	-	-	879.6	879.6	(11.8)	867.8
Caillteanais achtúireacha scéim pinsin NIE Networks	-	-	-	-	(18.8)	-	(18.8)	-	(18.8)
Coigeartuithe aistrithe airgeadra eachtraigh	-	0.1	-	-	-	-	0.1	-	0.1
Fáluithe sreabhaidh airgid									
▪ Glanghnóthachain chóirluacha	-	-	-	9.4	-	-	9.4	-	9.4
▪ Aistriú chuig an ráiteas ioncaim									
- Costas airgeadais (ús)	-	-	-	2.9	-	-	2.9	-	2.9
- Costas airgeadais (gluaiseachtaí aistriúcháin eachtraigh)	-	-	-	26.6	-	-	26.6	-	26.6
- Costais oibriúcháin eile	-	-	-	5.1	-	-	5.1	-	5.1
Caillteanas cóirluacha ar fháluithe in institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasáíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	-	-	(59.5)	-	-	(59.5)	-	(59.5)
Cáin ar mhíreanna tugtha go díreach do OCI	-	-	-	(1.2)	4.2	-	3.0	-	3.0
Cáin ar mhíreanna aistrithe chuig an ráiteas ioncaim ar cuireadh modh cuntasáíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	-	-	(4.3)	-	-	(4.3)	-	(4.3)
Cáin ar mhíreanna tugtha go díreach do OCI le haghaidh institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasáíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	-	-	13.3	-	-	13.3	-	13.3
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain	-	0.1	-	(7.7)	(14.6)	879.6	857.4	(11.8)	845.6
Idirbhearta le húinéirí aitheanta go díreach i gcothromas									
Díbhinní	-	-	-	-	-	(327.0)	(327.0)	(0.2)	(327.2)
Athcheannach scaireanna dílse¹	(2.3)	-	2.3	-	-	(4.5)	(4.5)	-	(4.5)
Foráil d'athcheannach ESOP¹	-	-	-	-	4.5	-	4.5	-	4.5
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	1,939.1	-	40.8	181.8	(136.0)	3,334.6	5,360.3	(60.3)	5,300.0
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	1,939.1	-	40.8	181.8	(136.0)	3,334.6	5,360.3	(60.3)	5,300.0
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain									
Brabús don bhliain airgeadais	-	-	-	-	-	713.3	713.3	(7.1)	706.2
Caillteanais achtúireacha scéim pinsin NIE Networks	-	-	-	-	(15.3)	-	(15.3)	-	(15.3)
Coigeartuithe aistrithe airgeadra eachtraigh	-	44.9	-	-	0.7	-	45.6	-	45.6
Fáluithe sreabhaidh airgid									
▪ Glanghnóthachain chóirluacha	-	-	-	108.3	-	-	108.3	-	108.3
▪ Aistriú chuig an ráiteas ioncaim									
- Costas airgeadais (ús)	-	-	-	5.3	-	-	5.3	-	5.3
- Costais oibriúcháin eile	-	-	-	17.3	-	-	17.3	-	17.3
Caillteanas cóirluacha ar fháluithe in institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasáíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	-	-	(4.7)	-	-	(4.7)	-	(4.7)
Cáin ar mhíreanna tugtha go díreach do OCI	-	-	-	(20.9)	3.9	-	(17.0)	-	(17.0)
Cáin ar mhíreanna aistrithe chuig an ráiteas ioncaim ar cuireadh modh cuntasáíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	-	-	(2.8)	-	-	(2.8)	-	(2.8)
Cáin ar mhíreanna tugtha go díreach do OCI le haghaidh institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasáíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	-	-	0.4	-	-	0.4	-	0.4
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain	-	44.9	-	102.9	(10.7)	713.3	850.4	(7.1)	843.3
Idirbhearta le húinéirí aitheanta go díreach i gcothromas									
Díbhinní	-	-	-	-	-	(220.1)	(220.1)	-	(220.1)
Athcheannach scaireanna dílse¹	(3.0)	-	3.0	-	-	(8.1)	(8.1)	-	(8.1)
Foráil d'athcheannach ESOP¹	-	-	-	-	8.1	-	8.1	-	8.1
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	1,936.1	44.9	43.8	284.7	(138.6)	3,819.7	5,990.6	(67.4)	5,923.2

1 Áirítear i gcúlchistí eile (i) cúlchistí eile a bhaineann le scéim pinsin Northern Ireland Electricity Networks Limited (NIE Networks) dar luach (€130.4) milliún (2023: (€119.7) milliún), (ii) cúlchiste neamh-indáilte luach (€5.0) milliún (2023: (€5.0) milliún) a cruthaíodh nuair a díoladh sciar an Ghrúpa in Ocean Communications Limited in 2001; (iii) foráil athcheannaigh ESOP a bhaineann leis an méid atá geallta ag ESB go dtí seo le haghaidh ceannaigh ó mhargadh inmheánach ESOP (€2.0) milliún (2023: (€10.1) milliún). Féach nóta 21 chun teacht ar bhreis sonraí maidir le cúlchistí eile agus nóta 33 chun teacht ar eolas ar an athcheannach ESOP. (iv) Féach nóta 33 chun teacht ar eolas ar an bhforáil athcheannaigh ESOP.

Clár Comhardaithe na Máthairchuideachta
Amhail an 31 Nollaig 2024

	Nótaí	2024 €m	2023 €m
Sócmhainní			
Sócmhainní neamhreatha			
Maoín, gléasra agus trealamh	12	9,457.8	8,847.5
Sócmhainní doláimhsithe	13	628.7	537.9
Sócmhainní ceart úsáide	14	29.6	59.8
Infheistíochtaí in institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasáíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	16	9.9	26.8
Infheistíochtaí i ngnóthais fochuideachta	16	69.8	61.8
Infháiltais trádála agus eile	19	1,586.9	2,243.8
Ionstraimí airgeadais díorthacha	24	86.6	156.8
Sócmhainní neamhreatha iomlána		11,869.3	11,934.4
Sócmhainní reatha			
Fardail	18	91.3	115.5
Sócmhainní doláimhsithe	13	351.9	403.4
Ionstraimí airgeadais díorthacha	24	140.5	331.2
Sócmhainn chánach reatha		38.4	48.6
Infháiltais trádála agus eile	19	4,323.9	3,498.3
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim	20	745.4	1,281.8
Sócmhainní reatha iomlána		5,691.4	5,678.8
Sócmhainní iomlána		17,560.7	17,613.2
Cothromas			
Stoc caipitil	21	1,936.1	1,939.1
Cúlchiste fuascailte caipitil		43.8	40.8
Fálú sreabhaidh airgid agus cúlchistí eile		13.1	(3.4)
Tuilleamh coimeáda		2,822.4	2,485.3
Cothromas a bhaineann le sealbhóirí cothromais na Máthairchuideachta		4,815.4	4,461.8
Dlíteanais			
Dlíteanais neamhreatha			
Iasachtaíocht agus fiachas eile	23	442.1	478.3
Dlíteanais léasa	14	24.1	55.0
Dlíteanas – scéim pinsin ESB	26	65.1	73.5
Dlíteanais a bhaineann le fostaithe	26	12.2	15.4
Ioncam iarchurtha	28	1,084.1	1,026.3
Forálacha	29	480.9	475.7
Dlíteanais chánach iarchurtha	22	430.7	406.0
Ionstraimí airgeadais díorthacha	24	29.5	66.7
Dlíteanais neamhreatha iomlána		2,568.7	2,596.9
Dlíteanais reatha			
Iasachtaíocht agus fiachas eile	23	59.0	63.7
Dlíteanais léasa	14	8.2	7.9
Dlíteanas – scéim pinsin ESB	26	9.1	9.6
Dlíteanais a bhaineann le fostaithe	26	99.5	91.5
Trádáil agus méideanna infíochta eile	27	9,597.6	9,697.2
Ioncam iarchurtha	28	74.8	67.8
Forálacha	29	222.1	250.5
Ionstraimí airgeadais díorthacha	24	106.3	366.3
Dlíteanais reatha iomlána		10,176.6	10,554.5
Dlíteanais iomlána		12,745.3	13,151.4
Cothromas agus dlíteanais iomlána		17,560.7	17,613.2

Ní chuirtear ráiteas ar leith maidir le brabús agus caillteanas na Cuideachta i láthair (féach nóta 1). Tá an brabús don bhliain ar déileáladh léi i ráitis airgeadais na Cuideachta cothrom le €557.2 milliún (2023: €409.7 milliún).

Tarach Ó Ruairc
Cathaoirleach

Paddy Hayes
Príomhfheidhmeannach

Paul Stapleton
Stiúrthóir Feidhmiúcháin, Airgeadas agus Tráchtáil Ghrúpa

Ráiteas na Máthairchuideachta ar
Athruithe Cothromais
Don bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2024

	Stoc caipitil €m	Cúlchiste fuascailte caipitil €m	Fálú sreabhaidh airgid agus cúlchistí eile €m	Tuilleamh coimeádta €m	Iomlán €m
Réiteach athruithe cothromais					
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	1,941.4	38.5	0.1	2,402.6	4,382.6
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain					
Brabús don bhliain airgeadais	-	-	-	409.7	409.7
Fáluithe sreabhaidh airgid:					
▪ Glanchaillteanais chóirluacha	-	-	(30.7)	-	(30.7)
▪ Aistriú chuig an ráiteas ioncaim					
- Costas airgeadais (ús)	-	-	2.9	-	2.9
- Costas airgeadais (gluaiseachtaí aistriúcháin eachtraigh)	-	-	26.6	-	26.6
- Costais oibriúcháin eile	-	-	(0.7)	-	(0.7)
Caillteanais cóirluacha ar fháluithe in institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaoíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	-	(7.3)	-	(7.3)
Cáin ar mhíreanna tugtha go díreach do OCI	-	-	3.9	-	3.9
Cáin ar mhíreanna aistrithe chuig an ráiteas ioncaim ar cuireadh modh cuntasaoíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	-	(3.6)	-	(3.6)
Cáin ar mhíreanna tugtha go díreach do OCI le haghaidh institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaoíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	-	0.9	-	0.9
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain	-	-	(8.0)	409.7	401.7
Idirbhearta le húinéirí aitheanta go díreach i gcothromas					
Díbhinní	-	-	-	(327.0)	(327.0)
Athcheannach scaireanna dílse ¹	(2.3)	2.3	-	-	-
Foráil d'athcheannach ESOP ¹	-	-	4.5	-	4.5
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	1,939.1	40.8	(3.4)	2,485.3	4,461.8
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	1,939.1	40.8	(3.4)	2,485.3	4,461.8
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain					
Brabús don bhliain airgeadais	-	-	-	557.2	557.2
Fáluithe sreabhaidh airgid:					
▪ Glanchaillteanais chóirluacha	-	-	(10.1)	-	(10.1)
▪ Aistriú chuig an ráiteas ioncaim					
- Costas airgeadais (ús)	-	-	5.3	-	5.3
- Costais oibriúcháin eile	-	-	17.3	-	17.3
Caillteanais cóirluacha ar fháluithe in institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaoíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	-	(3.0)	-	(3.0)
Cáin ar mhíreanna tugtha go díreach do OCI	-	-	1.3	-	1.3
Cáin ar mhíreanna aistrithe chuig an ráiteas ioncaim ar cuireadh modh cuntasaoíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	-	(2.8)	-	(2.8)
Cáin ar mhíreanna tugtha go díreach do OCI le haghaidh institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaoíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	-	0.4	-	0.4
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain	-	-	8.4	557.2	565.6
Idirbhearta le húinéirí aitheanta go díreach i gcothromas					
Díbhinní	-	-	-	(220.1)	(220.1)
Athcheannach scaireanna dílse ¹	(3.0)	3.0	-	-	-
Foráil d'athcheannach ESOP ¹	-	-	8.1	-	8.1
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	1,936.1	43.8	13.1	2,822.4	4,815.4

1 Féach ár nóta 33, áit a bhfuil eolas maidir le hathcheannach ESOP.

Ráiteas Sreabhaidh Airgid an Ghrúpa
Don bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2024

	Nótaí	2024 €m	2023 €m
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin			
Brabús roimh chánachas		869.4	1,001.6
Coigeartuithe le haghaidh:			
Dímheas agus amúchadh	8	1,004.6	942.3
Ioncam ó ranníocaíochtaí soláthair agus amúchadh ioncaim iarchurtha eile	4/28	(117.9)	(116.2)
Glanghluaiseachtaí astaíochtaí	13/29	0.4	166.5
Brabús ar dhiúscairt infheistíochtaí	7	(5.6)	-
Brabús ar dhiúscairt fochuideachtaí	7	(58.6)	(10.2)
Glanhostas maoinithe	9	215.8	118.1
Tionchar coigeartuithe cóirluacha i gcostais oibriúcháin	9	(56.9)	(20.5)
Sciar den (chaillteanas) / den bhrabús ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	16	5.3	(13.7)
Bearnúchán institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	16	-	14.8
Díbhinn faighte	7	(2.8)	-
Glanchaillteanais bhearnúcháin ar shócmhainní airgeadais	8/19	75.5	70.4
Muirear bearnúcháin	8	1.6	5.1
Sreafaí airgid oibriúcháin roimh athruithe ar chaipiteal agus forálacha oibre		1,930.8	2,158.2
Gluaiseachtaí airgid thirim shrianta ¹	20	(342.9)	(204.5)
Táille i ndáil le forálacha	29	35.7	7.2
Táille i ndáil le dlíteanais a bhaineann le fostaithe	26	134.0	120.5
Úsáid forálacha	29	(19.5)	(66.7)
Íocaíochtaí i ndáil le dlíteanais a bhaineann le fostaithe		(141.2)	(140.6)
Ioncam iarchurtha a fuarthas	28	27.6	29.7
Ranníocaíochtaí soláthair líonraí faighte		200.7	174.0
Glan-chomhthaoibhacht thrádáilte faighte		476.2	181.0
(Méadú) / laghdú ar thrádáil agus ar infháltais eile		(2.4)	471.0
Laghdú ar fhardail		17.6	65.9
(Laghdú) / méadú ar thrádáil agus ar shuimeanna infíochta eile		(234.6)	65.2
Airgead tirim ginte ó oibrióich		2,082.0	2,860.9
Cáin íochta faoi láthair		(148.9)	(117.3)
Íocaíochtaí ar bhoilsciú nasctha le babhtálacha ráta úis	24	(1.4)	(3.6)
Costais mhaoinithe íochta		(247.0)	(194.9)
Glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		1,684.7	2,545.1
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta			
Íocaíocht chun fochuideachta a fháil, glan ar airgead faighte		(63.9)	-
Ceannach réadmhaoine, gléasra agus trealaimh		(1,532.1)	(1,513.3)
Ceannach sócmhainní doláimhsithe		(182.8)	(172.1)
Fáltais ó dhíol infheistíochtaí		9.8	-
Fáltais ó dhíol fochuideachtaí	7	58.6	10.2
Méideanna a réamhíocadh le hinstitiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu mar iasachtaí scairshealbhóra		(355.6)	(123.6)
Díbhinní a fuarthas ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	16	24.1	34.1
Díbhinní faighte ó infheistíochtaí arna dtomhas ag cóirluach trí bhrabús nó caillteanas	7	2.8	-
Ceannach sócmhainní airgeadais agus infheistíochtaí in institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu		(16.5)	(35.3)
Ús faighte		81.0	74.9
Glan-eis-sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta		(1,974.6)	(1,725.1)
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí maoinithe			
Díbhinní íochta	21	(220.1)	(327.2)
Príomhghnéithe íocaíochtaí léasa	14	(15.8)	(16.2)
Athcheannach scaireanna ESOP	33	(8.1)	(4.5)
(Aisíocaíochtaí) / fáltais ó ghníomhaíochtaí iasachtaíochta	23	(364.3)	783.4
Íocaíochtaí ar bhoilsciú nasctha le babhtálacha ráta úis	24	-	(265.5)
(Glan-eis-sreabhadh) / glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí maoinithe		(608.3)	170.0
(Glanlaghdú) / glanmhéadú ar airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim		(898.2)	990.0
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim an 1 Eanáir	20	1,977.8	990.0
Éifeacht luaineachtaí ráta malairte ar airgead ar láimh		(14.7)	(2.2)
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim an 31 Nollaig	20	1,064.9	1,977.8

1. San áireamh in airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim amhail an 31 Nollaig 2024, tá €206.6 milliún (2023: €549.5 milliún) a bhaineann le hairgead tirim faighte ó Rialtas na hÉireann agus na Ríochta Aontaithe i ndáil le creidmheasanna fuinnimh a íocadh le soláthraithe fuinnimh éagsúla chun billí custaiméirí a fhritháireamh. Níl an t-airgead tirim seo ar fáil go héasca le linn gnáthchúrsa gnó.

Ráiteas Sreabhaidh Airgid na Máthairchuideachta

Don bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2024

	Nótaí	2024 €m	2023 €m
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin			
Brabús roimh chánachas		651.1	487.1
Coigeartuithe le haghaidh:			
Dímheas agus amúchadh		676.9	635.2
Ioncam ó ranníocaíochtaí soláthair agus ioncam iarchurtha eile	28	(68.3)	(67.8)
Glanghluaiseachtaí astaíochtaí		9.6	203.9
Glanioncam airgeadais		(28.2)	(39.5)
Tionchar na gluaiseachta cóirluacha ar ionstraimí airgeadais cóirluacha i gcostais oibriúcháin		(36.2)	(17.9)
Caillteanas ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu		14.4	10.9
Díbhinn faighte ó ghnóthais fochuideachta		(10.5)	(8.5)
Glanchailiteanais bhearnúcháin ar shócmhainní airgeadais		32.9	37.8
Sreafaí airgid oibriúcháin roimh athruithe ar chaipiteal agus forálacha oibre		1,241.7	1,241.2
Gluaiseacht airgid thirim shrianta ¹	20	(7.3)	(27.4)
Táille i ndáil le forálacha		23.8	5.4
Táille i ndáil le dliteanais a bhaineann le fostaithe	26	121.1	105.4
Úsáid forálacha		(13.3)	(63.0)
Íocaíochtaí i ndáil le dliteanais a bhaineann le fostaithe	26	(128.5)	(106.9)
Ranníocaíochtaí soláthair líonraí faighte		150.4	119.0
Glan-chomhthaoibhacht arna trádáil ar an stocmhalmartán a fuarthas		476.7	175.0
(Méadú) / laghdú ar thrádáil agus ar infháltais eile		(676.2)	394.1
Laghdú ar fhardail		24.2	79.3
(Laghdú) / méadú ar thrádáil agus ar shuimeanna iníoctha eile		(812.9)	1,037.3
Airgead tirim ginte ó oibriúchtaí		399.7	2,959.4
Cáin íoctha faoi láthair		(54.2)	(62.7)
Ús a íocadh		(186.1)	(94.6)
Glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		159.4	2,802.1
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí infheistiúchta			
Ceannach réadmhaoine, gléasra agus trealaimh		(1,170.0)	(1,231.3)
Ceannach sócmhainní doláimhsithe		(159.0)	(153.4)
Méideanna a réamhíocadh le hinstiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu mar iasachtaí scairshealbhóra		-	(16.2)
Suimeanna a fuarthas ó ghnóthais fhochuideachta		723.0	669.7
Ús faighte		207.4	163.0
Díbhinní faighte ó ghnóthais fochuideachta		10.5	8.5
Glan-eis-sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí infheistiúchta		(388.1)	(559.7)
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí maoinithe			
Díbhinní íoctha	21	(220.1)	(327.0)
Príomhghnéithe íocaíochtaí léasa	14	(8.6)	(9.1)
Athcheannach scaireanna ESOP	33	-	(4.5)
Fáltais agus aisíocaíochtaí ó ghníomhaíochtaí iasachtaíochta	23	(64.3)	(554.9)
Glan-eis-sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí airgeadais		(293.0)	(895.5)
(Glanlaghdú) / glanmhéadú ar airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim		(521.7)	1,346.9
Éifeacht luaineachtaí ráta malairte ar airgead ar láimh		(14.7)	(2.0)
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim an 1 Eanáir	20	1,281.8	(63.1)
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim an 31 Nollaig	20	745.4	1,281.8

¹ San áireamh in airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim amhail an 31 Nollaig 2024, tá €72.7 milliún (2023: €80.0 milliún) a bhaineann le hairgead tirim faighte ó Rialtas na hÉireann agus na Ríochta Aontaithe i ndáil le creidmheasanna fuinnimh a íocadh le soláthraithe fuinnimh éagsúla chun billí custaiméirí a fhritháireamh. Níl an t-airgead tirim seo ar fáil go héasca le linn gnáthchúrsa gnó.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

1. EOLAS MAIDIR LE RÁITEAS AR BHEARTAS CUNTASAÍOCHTA ÁBHARTHA

(i) Eolas ginearálta agus bonn an ullmhúcháin

Bardas reachtúil é Bord Soláthair an Leictreachais (ESB) a bunaíodh faoin Acht Leictreachais (Soláthar), 1927 agus a bhfuil sainchónaí air in Éirinn. Cuimsítear i ráitis airgeadais chomhdhlúite ESB amhail ag agus don bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2024 leasanna na Máthairchuideachta agus a fochuideachtaí (dá dtagraítear le mar “ESB” nó “an Grúpa” i dteannta a chéile) agus an Ghrúpa i gcomhlaigh agus in aonáin arna rialú ar bhonn comhpháirteach.

Tá ráitis airgeadais na Máthairchuideachta agus an Ghrúpa ullmhaithe de réir chaighdeáin IFRS AE agus léirmhínithe Choiste Léirmhíniúcháin na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais (IFRIC) eisithe agus éifeachtach le haghaidh na dtréimhsí cuntasaíochta ag tosú an 1 Eanáir 2024. D’ainneoin gur comhlacht reachtúil agus nach cuideachta é ESB, ceanglaítear le Rialachán 78 de rialacháin rialaithe ESB, ar glacadh leo de bhua Alt 6(1) den Acht Leictreachais (Soláthar), 1927 (arna leasú) ar ESB ráitis airgeadais a ullmhú ina gcuimsítear agus san fhoirm a cheanglaítear le haghaidh eintitis Acht na gCuideachtaí faoi Alt 291 d’Acht na gCuideachtaí agus (le haghaidh ráitis airgeadais an Ghrúpa) faoi Alt 295 d’Acht na gCuideachtaí. Ullmhaítear ráitis airgeadais na Máthairchuideachta agus an Ghrúpa ar an mbonn sin. Dá réir sin, ní chuireann ESB Ráiteas Ioncaim Aonán Máthairchuideachta ar fáil. Tá na ráitis airgeadais chomhdhlúthaithe agus na Máthairchuideachta ullmhaithe ar bhonn costas stairiúil ach amháin i gcás ionstraimí airgeadais díorthacha agus infheistíochtaí sócmhainne airgeadais áirithe atá á dtomhas ar chóirluach.

Tá na beartais atá leagtha amach thíos curtha i bhfeidhm go comhsheasmhach le haghaidh na mblianta ar fad a chuirtear i láthair sna ráitis airgeadais chomhdhlúthaithe seo agus tá siad curtha i bhfeidhm go comhsheasmhach ag gach aonán de chuid an Ghrúpa. Tá beartais chuntasaíochta na máthairchuideachta comhsheasmhach le beartais na ráiteas airgeadais chomhdhlúthaithe atá sonraithe thíos mura sonraítear a mhalairt.

Gnóthas leantach

Bhí an méid airgid thirim agus coibhéisí airgid a bhí ar láimh ag an nGrúpa an 31 Nollaig 2024, seachas airgead tirim srianta, cothrom le €858.3 milliún (féach nóta 20). Tá saoráid chreidmheasa imrothlaigh neamhtharraingthe €1.4 billiún ag an nGrúpa freisin a sholáthraíonn leachtacht theannta go dtí mí Feabhra 2027, agus saoráid iasachtaíochta ón mBanc Eorpach Infheistíochta, a raibh €218 milliún de neamhtharraingthe agus ar fáil le tarraingt an 31 Nollaig 2024. Nuair a chuirtear na saoráidí seo, agus airgead tirim san áireamh, bhí leachtacht fhoriomlán breis is €2.5 billiún ag an nGrúpa an 31 Nollaig 2024. Leanann ESB le suíomh comhthaoibhachta airgid thirim an Ghrúpa a bhainistiú go héifeachtach maidir le gás a thrádáiltear ar an malartán, gual agus conarthaí fálaithe carbóin. Cuimsítear i Nóta 23 agus Nóta 30 forléargas ar bhainistíocht riosca airgeadais, sonraí maidir le hionstraimí airgeadais agus gníomhaíochtaí fálaithe an Ghrúpa agus a neamhchosaint ar riosca creidmheasa agus riosca leachtachta.

Tá acmhainní suntasacha airgeadais ag an nGrúpa agus creideann an Bord go mbeidh ar chumas an Ghrúpa a rioscaí a bhainistiú go héifeachtach. I ndiaidh fiosrúcháin oiriúnach a dhéanamh, tá an Bord sásta go bhfuil sreafaí airgid oiriúnacha ag ESB, leachtacht láidir agus rochtain ar mhargaí caipitil agus gur féidir leis leanúint ar aghaidh ag feidhmiú le haghaidh 12 mhí ar a laghad ó dháta ceadaithe na ráiteas airgeadais. Dá réir sin, tá na ráitis airgeadais chomhdhlúthaithe agus ráitis airgeadais na Máthairchuideachta ullmhaithe ar an mbonn cuntasaíochta gnóthais leantaigh.

Earraí eisceachtúla agus atomhais áirithe

Tá úsáid bainte ag an nGrúpa as an téarma “eisceachtúil” chun cur síos a dhéanamh ar mhíreanna áirithe, a éilíonn, i dtuairim ESB, iad a nochtaí ar leithligh mar gheall ar mhéid nó teagmhas, nó de bhrí go gcinntear go bhfuil gnóthachain nó caillteanais áirithe neamh-athfhillteach. D’fhéadfadh go n-áireofaí i míreanna eisceachtúla athstruchtúrú, bearnúcháin shuntasacha, brabús nó caillteanas ar dhiúscairtí sócmhainne, athruithe ábharta ar mheastacháin nó costais aonuaire i gcás inarb infheidhme, agus sa chás go mbaineann tábhacht le haithint ar leithligh chun na ráitis airgeadais a thuiscint. Tá tuilleadh sonraí maidir le míreanna eisceachtúla an Ghrúpa le fáil i nóta 6 a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

I ngnáthchúrsa an ghnó, téann an Grúpa isteach i réamhthrádálacha praghsanna tráchtearraí breosla, agus conarthaí malairte eachtraí gaolmhara, chun luach a sócmhainní agus a conarthaí giniúna bunúsacha a chosaint agus a bharrfheabhsú, agus chun freastal ar riachtanais a chustaiméirí amach anseo. Tá na trádálacha seo deartha chun na rioscaí agus neamhchosaint airgeadais a eascraíonn as sócmhainní, conarthaí nó éileamh custaiméirí a shealbhú, a laghdú, agus tá siad faoi réir teorainneacha agus rialuithe dochta riosca.

Toisc go bhfuil cosc ar chuid de na ceirdeanna seo a bheith ainmnithe mar ‘chun a úsáide féin’, ceanglaítear le IFRS 9 ‘Ionstraimí Airgeadais; go dtugtar cóirluach aonair dóibh. Áirítear gluaiseachtaí cóirluacha ar na réamhthrádálacha praghsanna tráchtearraí breosla seo, agus conarthaí malairte eachtraí gaolmhara, laistigh de chostais oibriúcháin, toisc nach féidir iad a ainmniú mar fhálaithe cuntasaíochta faoi IFRS 9, cé go measann an Bhainistíocht gur fáluithe eacnamaíocha éifeachtach iad. Ní léiríonn gluaiseachtaí cóirluacha ar na trádálacha seo bunfheidhmíocht an ghnó toisc go bhfuil baint eacnamaíoch acu le sócmhainní giniúna an Ghrúpa nó le héileamh custaiméara, agus le trádálacha fálaithe praghsanna leictreachais gaolmhara atá socraithe go fisiciúil, nach dtugtar cóirluach dóibh. Dá bhrí sin, rinneadh tuairisciú ar leithligh ó fheidhmíocht airgeadais ar ghluaiseachtaí cóirluacha ar na réamhthrádálacha praghsanna tráchtearraí breosla seo agus ar chonarthaí malairte eachtraí (le chéile, “atomhais áirithe”), agus léireofar iad ina dhiaidh sin sa bhrabús oibriúcháin bunúsach nuair a bhíonn tionchar ag an mbunidirbheart nó ag an tsócmhainn ar bhrabús nó caillteanas. Cuirtear éifeachtaí na n-atomhas áirithe seo i láthair laistigh de Chostais Ioncaim nó Fuinnimh nuair a aithnítear iad mar bhonn le brabús oibriúcháin, ag brath ar nádúr an chonartha. Tá tuilleadh sonraí maidir le hatomhais an Ghrúpa ar fáil i nóta 6 de na ráitis airgeadais.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

1. AN RÁITEAS AR BHEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA (ar lean)

(ii) Bonn an chomhdhlúthaithe

Comhdhlúthaíonn ráitis airgeadais an Ghrúpa ráitis airgeadais na Máthairchuideachta agus gach gnóthas fochuideachta agus áirítear iontu sciar an Ghrúpa de na torthaí agus glansócmhainní comhlach agus comhfhiontar suas go dtí an 31 Nollaig 2024. Tá torthaí na ngnóthas fochuideachta faighte nó diúscartha le linn na bliana san áireamh i ráiteas ioncaim an Ghrúpa ó dháta na héadála nó suas go dtí an dáta diúscartha.

Cuntasaíocht do theaglamaí gnó

Déantar cuntasaíocht ar theaglamaí gnó trí úsáid a bhaint as an modh éadála ag an dáta éadála, arb ionann é agus an dáta a aistrítear rialú chuig an nGrúpa.

Éadálacha

Nuair a bhíonn cuntasaíocht á déanamh ar theaglamaí gnó faoi IFRS 3 ‘Teaglamaí Gnó’, tomhaiseann an Grúpa dea-thoil ag an dáta éadála mar seo a leanas:

- cóirluach na comaoine aistrithe; móide
- méid aitheanta aon úis neamhrialaitheigh san fhaighteán; móide, má chuirtear an teaglaím ghnó i gcrích i gcéimeanna éagsúla, cóirluach an úis cothromais reatha san fhaighteán; lúide
- glanmhéid aitheanta (cóirluach) na sócmhainní inaitheanta faighte agus na ndliteanas measta.

Sa chás go bhfuil an barrachas diúltach, aithnítear gnóthachan ceannaigh sladmhargaidh sa ráiteas ioncaim láithreach.

Sa chás go n-iarchuirtear réiteach aon chuid de chomaoin airgid thirim, lascainítear an méid atá infíoctha amach seo chuig a luach láithreach ag an dáta malairte. Is é an ráta lascaine a úsáideadh ráta iasachtaíochta incriminteach an aonáin, an ráta ag ar féidir iasachtaíocht chosúil a fháil ó airgeadraí neamhspleách faoi théarmaí agus coinníollacha inchomparáide.

Rangaítear comaoin theagmhasach mar dhliteanas airgeadais. Déantar dliteanais theagmhasacha comaoine a atomhas ina dhiaidh sin go cóirluach, agus aithnítear athruithe i gcóirluach sa ráiteas ioncaim mura mbreathnaítear ar an atomhas mar choigeartú ar an tréimhse thomhais agus más amhlaidh atá cuirtear san áireamh é i gcóirluach na comaoine a aistríodh. Ní dhéantar choigeartú ar an tréimhse thomhais ach amháin má bhaineann siad araon le fórais agus cúinsí atá i gceist ag an dáta ceannaigh agus laistigh de bhliain amháin ón dáta ceannaigh.

Glactar le costais a bhaineann le héadáil (seachas na costais a bhaineann le heisiúint fiachais nó urrús cothromais) a thabhaíonn an Grúpa i ndáil le teaglaím ghnó mar chostais atá tabhaithe.

IFRS 10 - Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite

Tá samhail rialaithe IFRS 10 dírithe ar cibé acu atá nó nach bhfuil institiúid infheistiúcháin faoi chumhacht an Ghrúpa, agus atá nó nach bhfuil neamhchosaint ar nó cearta ar thorthaí athraitheacha ag baint le rannpháirtíocht leis an institiúid infheistiúcháin agus atá nó nach bhfuil an cumas aige a chumhacht a úsáid chun tionchar a imirt ar na torthaí sin. Go háirithe, ceanglaíonn IFRS 10 ar an nGrúpa institiúidí infheistiúcháin atá á rialú aige a chomhdhlúthú bunaithe ar rialú de facto.

De réir IFRS 10, déantar measúnú an Ghrúpa ar rialú ar bhonn leanúnach agus déanann an Grúpa athmheasúnú maidir le cibé acu a rialaíonn nó nach rialaíonn sé institiúid infheistiúcháin má thugann fíricí agus imthosca le fios go bhfuil athruithe curtha i bhfeidhm ar cheann amháin nó níos mó de ghnéithe na samhla rialaithe.

Idirbhearta curtha as an áireamh ar chomhdhlúthú

Cuirtear iarmhéideanna agus idirbhearta ionghrúpa agus aon ioncam agus costais neamhréadaithe ag eascairt as idirbhearta ionghrúpa as an áireamh nuair a bhíonn na ráitis airgeadais chomhdhlúthaithe á n-ullmhú. Cuirtear gnóthachain neamhréadaithe ó idirbhearta le hinstitiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu as an áireamh de réir na hinfheistíochta bunaithe ar leas an Ghrúpa san institiúid infheistiúcháin. Cuirtear caillteanais neamhréadaithe as an áireamh ar an tslí chéanna le gnóthachain neamhréadaithe, ach díreach sa chás nach bhfuil aon fhianaise ar bhearnúchán le fáil.

(iii) Cuntasaíocht do chomhshocruithe

IFRS 11 - Comhshocruithe

Faoi IFRS 11, rangaíonn an Grúpa a leasanna i gcomhshocruithe mar oibríochtaí comhpháirteacha nó mar chomhfhiontair ag brath ar chearta an Ghrúpa do na sócmhainní agus oibleagáidí a bhaineann le dliteanais na socruithe. Nuair a bhíonn an measúnú seo á dhéanamh, breithníonn an Grúpa struchtúr agus foirm dlí na socruithe, téarmaí conarthacha an tsocraithe comhaontaithe ag na páirtithe agus más cuí, fíricí agus imthosca eile.

1. AN RÁITEAS AR BHEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA (ar lean)

Comhoibríochtaí

Is éard atá i gceist le comhoibríochtaí gnóthais ina meastar go bhfuil ESB freagrach as rialú comhpháirteach an tsocraithe agus go bhfuil cearta aige a bhaineann le sócmhainní agus oibleagáidí le haghaidh dhliteanais an tsocraithe. Dá réir sin, aithnítear sciar sócmhainní, dliteanas, ioncam, costas agus ioncam cuimsitheach eile na Cuideachta sna catagóirí faoi seach laistigh de na ráitis airgeadais chomhdhlúite.

Comhfhiontair

Is éard atá i gceist le gnóthais chomhfhiontair (comhfhiontair) gnóthais atá á rialú ar bhonn conarthach ag ESB i gcomhpháirt le páirtí eile, agus tá cearta ag an nGrúpa a bhaineann le glansócmhainní an tsocraithe seachas cearta a bhaineann lena shócmhainní agus oibleagáidí maidir lena dhliteanais.

Déantar cuntas ar chomhfhiontair trí úsáid a bhaint as modh cuntasaíochta an chothromais. De réir mhodh an chothromais, áirítear sciar brabús nó caillteanas an Ghrúpa i ndiaidh cánach comhfhiontar, sa ráiteas ioncaim chomhdhlúite i ndiaidh úis agus táillí maoinithe. Léirítear sciar an Ghrúpa de mhíreanna d'ioncam cuimsitheach eile sa ráiteas ioncaim chomhdhlúite.

Áirítear leasanna an Ghrúpa sna glansócmhainní mar infheistíochtaí i gcomhfhiontair bunaithe ar an gclár comhardaithe chomhdhlúite ag méid atá ag déanamh ionadaíochta ar sciar an Ghrúpa de chóirluachanna na nglansócmhainní tráth na héadála móide dea-thoil, costais éadála, sciar an Ghrúpa d'ioncam agus costais choimeádta iar-éadála lúide aon táille bhearnúcháin. Ní aithnítear glandliteanais ach a mhéid is atá oibleagáidí dlí nó cuiditheacha tabhaithe ag ESB nó bunaithe ar fócaíochtaí atá déanta thar ceann comhfhiontar.

Sa chás go bhfuil comaoin theagmhasach aitheanta tráth éadála, aithníonn an Grúpa dliteanas. Déantar cuntas ar aon athrú ina dhiaidh sin ar thomhas na comaoine teagmhasaí trí úsáid a bhaint as an gcur chuige bunaithe ar chostas agus cuirtear é seo i bhfeidhm ar bhonn ionchasach de réir IAS 8. Coigeartaítear an t-athrú ar dhliteanas comaoine teagmhasaí de réir chostas na hinfheistíochta.

Baintear na méideanna atá san áireamh sna ráitis airgeadais chomhdhlúite i ndáil le torthaí iar-éadála comhfhiontar ón bhfaisnéis airgeadais is déanaí atá ar fáil suas go dtí dáta chlár comhardaithe an Ghrúpa.

Déanann an Grúpa measúnú maidir le cibé acu a éilíonn nó nach éilíonn athrú ar na fíricí agus imthosca go bhfuil gá fós le rialú comhpháirteach. Rinne an Grúpa meastóireacht ar a rannpháirtíocht i socruithe comhpháirteacha agus dheimhnigh sé go gcomhlíonann na hinfheistíochtaí sin critéir na gcomhfhiontar a mbeidh cuntas á dhéanamh orthu trí úsáid a bhaint as modh an chothromais.

I ráitis airgeadais na Máthairchuideachta, tugtar infheistíochtaí i gcomhfhiontair san áireamh trí úsáid a bhaint as modh cothromais na cuntasaíochta agus leas á bhaint as an modh céanna a ndéantar cur síos air thuas.

Comhlachaithe

Déantar cuntas ar aonáin seachas socruithe comhpháirteacha agus fochuideachtaí agus aonáin ar féidir leis an nGrúpa tionchar suntasach a imirt ar a mbeartais oibriúcháin agus airgeadais ach nach féidir leis iad a rialú nó a rialú ar bhonn comhpháirteach, mar chomhlachaithe trí úsáid a bhaint as modh an chothromais agus áirítear iad sna ráitis airgeadais chomhdhlúite ón dáta ar a meastar gur imríodh tionchar suntasach go dtí an dáta a gcuirtear deireadh lena leithéid de thionchar.

(iv) Caighdeáin nua, leasuithe ar chaighdeáin agus léirmhínte nua

Tá na leasuithe seo a leanas éifeachtach don Ghrúpa don bhliain airgeadais ag tosú an 1 Eanáir 2024:

Leasuithe ar an gcaighdeán	Sonraí	Dáta Éifeachtach	Éifeacht ar thorthaí agus ar staid airgeadais an Ghrúpa
IAS 1 (Leasuithe)	Aicmiú Dliteanas mar Dhliteanais Reatha nó Neamhreatha (lena n-áirítear iarchur an Dáta Éifeachtaigh)	An 1 Eanáir 2024	Éifeacht ábhartha ar bith
IAS 1 (Leasuithe)	Dlíteanais neamhreatha le Cúnaint	An 1 Eanáir 2024	Éifeacht ábhartha ar bith
IFRS 16 (Leasuithe)	Dlíteanas Léasa i nDíol agus Léas	An 1 Eanáir 2024	Éifeacht ábhartha ar bith
IAS 7 agus IFRS 7 (Leasuithe)	Socruithe airgeadais soláthraí	An 1 Eanáir 2024	Éifeacht ábhartha ar bith

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

1. AN RÁITEAS AR BHEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA (ar lean)

(v) Caighdeáin, leasuithe ar chaighdeáin agus léirmhínithe nach bhfuil éifeachtach go fóill

Níl na caighdeáin, leasuithe ar chaighdeáin agus léirmhínithe nua seo a leanas éifeachtach fós don bhliain airgeadais ag tosú an 1 Eanáir 2024 agus níor cuireadh i bhfeidhm iad agus na ráitis airgeadais sin á n-ullmhú:

Caighdeáin nó leasuithe	Sonraí	Dáta Éifeachtach	Éifeacht a bhfuiltear ag súil léi ar thorthaí agus ar staid airgeadais an ghrúpa
IFRS 9 agus IFRS 7 (Leasuithe)	Leasuithe ar Rangú agus Tomhas na nIonstraimí Airgeadais	An 1 Eanáir 2026	Tá measúnú á dhéanamh ag an mbainistíocht ar an tionchar faoi láthair
IFRS 9 agus IFRS 7 (Leasuithe)	Conarthaí a Thagraíonn don Leictreachas atá ag brath ar an Dúlra	An 1 Eanáir 2026	Tá measúnú á dhéanamh ag an mbainistíocht ar an tionchar faoi láthair
IFRS 19 (Caighdeán Nua)	Fochuideachtaí gan Cuntasacht Phoiblí: Nochtaí	An 1 Eanáir 2027	Éifeacht ábhartha ar bith
IFRS 18 (Caighdeán Nua)	Cur i láthair agus Nochtadh sna Ráitis Airgeadais	An 1 Eanáir 2027	Tá measúnú á dhéanamh ag an mbainistíocht ar an tionchar faoi láthair
IAS 21 (Leasuithe)	‘Éifeachtaí athruithe ar rátaí malartaithe eachtraigh: easpa inmhalartachta	An 1 Eanáir 2025	Éifeacht ábhartha ar bith

(vi) Airgeadraí eachtracha

Cuirtear na ráitis airgeadais seo i láthair in Euro, arb é airgeadra feidhmiúil na Máthairchuideachta.

(a) Airgeadra feidhmiúil agus tuairiscithe

Déantar na míreanna a chuimsítear i ráitis airgeadais gach cinn d'aonáin an Ghrúpa a thomhas agus úsáid á baint as airgeadra na príomhthimpeallachta eacnamaíochta ina n-oibríonn an t-aonán (an t-airgeadra feidhmiúil). Cuirtear na ráitis airgeadais chomhdhlúite i láthair in Euro.

(b) Idirbhearta agus iarmhéideanna

Aistrítear idirbhearta in airgeadra eachtrach chuig an airgeadra feidhmiúil agus úsáid á baint as na rátaí malairte a bhíonn i bhfeidhm ag dátaí na n-idirbheart. Go ginearálta, aithnítear gnóthachain agus caillteanais airgeadra eachtraigh a bhaineann le réiteach a leithéid d'idirbhearta agus ó aistriú sócmhainní agus dlíteanas airgid ainmnithe in airgeadraí eachtracha ag rátaí malairte dheireadh na bliana sa ráiteas ioncaim. larchuirtear i gcothromas iad má bhaineann siad le fáiluithe sreabhaidh airgid cáilitheacha agus glanfháluithe infheistíochta cáilitheach nó baineann siad le cuid den ghlaninfheistíocht in oibríocht eachtrach.

Aistrítear earraí neamhairgeadaíochta a thomhaistear ar chóirluach in airgeadra iasachta agus leas á bhaint as na rátaí malartaithe a bhíonn i bhfeidhm ag an dáta a deimhníodh an cóirluach. Tuairiscítear oiriúnuithe aistriúcháin ar shócmhainní agus dlíteanais ag cóirluach mar chuid den ghnóthachan nó caillteanas cóirluacha. Mar shampla, aithnítear oiriúnuithe aistriúcháin ar shócmhainní agus dlíteanais neamhairgeadaíochta cosúil le cothromais ag cóirluach trí bhrabús agus caillteanas, sa ráiteas ioncaim mar chuid de ghnóthachan nó caillteanas cóirluacha.

(c) Cuideachtaí an Ghrúpa

Tá airgeadra feidhmiúil difriúil ag torthaí agus staid airgeadais na n-oibríochtaí eachtracha (níl airgeadra geilleagair hipearbhóilscithigh ag aon cheann díobh) i gcomparáid leis an airgeadra tíolachta a aistrítear chuig an t-airgeadra tíolachta mar seo a leanas:

- tá sócmhainní agus dlíteanais do gach clár comhardaithe tíolachta ag an ráta reatha ag dáta an chláir comhardaithe sin
- aistrítear ioncam agus costais le haghaidh gach ráiteas ioncaim agus ráiteas ar ioncam cuimsitheach an Ghrúpa ag meánrátaí malairte (murab ionann é seo agus neastachán réasúnach maidir le héifeacht charnach na rátaí atá sonraithe ag dátaí an idirbhirt, sa chás sin, aistrítear ioncam agus costais ag na rátaí malairte ag dátaí na n-idirbheart); agus
- aithnítear gach difríocht mhalairte a eascraíonn as a leithéid in ioncam cuimsitheach eile.

Tráth an chomhdhlúthaithe, aithnítear difríochtaí malairte a eascraíonn as aistriú aon ghlan-infheistíochta in aonáin eachtracha agus iasachtaíocht agus ionstraimí airgeadais eile ainmnithe mar fháluithe a leithéid d'infheistíochtaí, in ioncam cuimsitheach eile. Nuair a dhíoltar oibríocht eachtrach nó nuair a aisíoctar aon iasachtaíocht ar cuid den ghlan-infheistíocht iad, athrangaítear na difríochtaí malairte gaolmhara sa ráiteas ioncaim, mar chuid de ghnóthachan nó caillteanas ar dhíol.

Caitear le dea-thoil a bhaineann le héadáil oibríochta eachtraí mar shócmhainní agus dlíteanais na hoibríochta eachtraí agus aistrítear iad ag an ráta reatha.

1. AN RÁITEAS AR BHEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA (ar lean)

(vii) Réadmhaoín, gléasra agus trealamh agus dímhéas

Aithint agus tomhas

Sonraítear réadmhaoín, gléasra agus trealamh ag costas lúide dímhéas carntha agus bearnúchán carnach ar luach, seachas i gcás talamh a shonraítear ag costas lúide bearnúchán. Cuimsítear i réadmhaoín, gléasra agus trealamh costais fostaí caipitlithe, ús agus costais eile a bhaineann go díreach leis an tsócmhainn agus céatadán oiriúnach d'fhorchostais ábhartha.

Dímhéas

Ríomhtar an táille dímhéasa chun costas na réadmhaoine, an ghléasra agus an trealaimh a dhíluacháil chuig a luach iarmharach measta thar a shaolré úsáideach trí úsáid a bhaint as modhanna atá oiriúnach do chineál gnó an Ghrúpa agus do charachtar agus méid na réadmhaoine, an ghléasra agus an trealaimh. Ní dhéantar aon fhoráil do dhímhéas ar thalamh ruilse nó ar shócmhainní le linn tógála. Ríomhtar dímhéas ar mhíreanna eile réadmhaoine, gléasra agus trealaimh trí úsáid a bhaint as modh an mhéid chothroim chun a méideanna in-dímhéasa a leithdháileadh thar a saolré úsáideach measta mar seo a leanas:

Struchtúir ionad giniúna agus stáisiún teirmeach	Suas go dtí 20 bliain
Sócmhainní giniúna feirmeacha gaoithe	Suas go dtí 25 bliain
Ionad agus struchtúir dáileacháin	Suas go dtí 30 bliain
Ionad agus struchtúir tarchuir	Suas go dtí 30 bliain
Foirgnimh agus stáisiún hidrileictreacha ghinearálta	Suas go dtí 50 bliain
Méadair Chliste	Suas go dtí 10 mbliana

Caiteachas ina dhiaidh sin

Áirítear caiteachas ina dhiaidh sin ar réadmhaoín, gléasra agus trealamh i suim ghlanluacha na sócmhainne nó aithnítear é mar shócmhainn ar leith, de réir mar is cuí, nuair is dócha go mbainfidh an Grúpa tairbhe as buntáistí geilleagracha todhchaíocha a bhaineann leis an mír agus gur féidir costas na míre a thomhas go hiontaofa. Gearrtar gach costas deisiúcháin agus cothabhála eile chuig an ráiteas ioncaim le linn na tréimhse airgeadais ina dtabhaítear iad.

San áireamh i réadmhaoín, gléasra agus trealamh tá páirteanna spártha straitéiseacha a bhaineann leis an ngnó giniúna leictreachais. Áirítear stoc caipitil i ngnó ESB Networks i sócmhainní atá á dtógáil ar feitheamh coimisiúnú.

(viii) Sócmhainní doláimhsithe agus dea-thoil

(a) Dea-thoil

Tíolactar dea-thoil a bhaineann le héadáil fochuideachtaí ar leithligh ar an gclár comhardaithe. Sa chás go sealbhaíonn an Grúpa níos lú ná 100% de ghnólacht, tomhaistear dea-thoil trí mhodh an sciar chomhréitigh a úsáid de na glansócmhainní a aithnítear agus leithdháileadh an phraghais ceannaigh a ríomh.

Tomhas ina dhiaidh sin

Tomhaistear dea-thoil ag costas lúide caillteanais bhearnúcháin charnacha. Tástáiltear dea-thoil gach bliain chun críche bearnúcháin. Aithnítear caillteanas bearnúcháin má tá suim ghlanluacha na sócmhainne nó an aonaid giniúna airgid (CGU) ag sárú a méid in-aisghabhála.

Is éard atá i gceist le méid in-aisghabhála sócmhainne nó CGU an luach is airde atá in úsáid agus a chóirluach lúide costais a bhaineann le díol. Nuair a bhíonn luach úsáide á mheas, lascaínte ar na sreafaí airgid todhchaíocha measta chuig a luach láithreach trí úsáid a bhaint as ráta lascaire réamhchánach ina gcuirtear san áireamh measúnuithe ar an margadh reatha ar luach ama an airgid agus ar na rioscaí a bhaineann go sonrach leis an tsócmhainn nó le CGU.

Aithnítear caillteanais bhearnúcháin a bhaineann le dea-thoil sa ráiteas ioncaim agus ní aisiompaítear iad. Maidir le caillteanais bhearnúcháin, nuair a aithnítear dea-thoil trí úsáid a bhaint as modh an sciar chomhréitigh, ní aithnítear ach caillteanas bearnúcháin a bhaineann le dea-thoil atá leithdháilte ar an Máthairchuideachta mar chaillteanas bearnúcháin dea-thola.

(b) Liúntais astaíochtaí agus teastais oibleagáide in-athnuaite (ROCanna)

Taifeadtar liúntais astaíochtaí ceannaithe ag ESB mar shócmhainní doláimhsithe ag costas.

De réir mar a thagann astaíochtaí chun cinn, taifeadtar táille sa ráiteas ioncaim chun léargas a thabhairt ar an méid a theastaíonn chun an dlíteanas chuig an údarás iomchuí a réiteach. Áirítear san fhoráil seo suim ghlanluacha na liúntas astaíochtaí ina sheilbh, mar aon le margadhluach reatha aon liúntas breise a theastaíonn chun an oibleagáid a réiteach. Tugtar na liúntais seo ar ais don Údarás iomchuí atá i gceannas ar an scéim laistigh de cheithre mhí ó dheireadh na bliana féilire sin le haghaidh scéim trádála astaíochtaí CO₂ na hEorpa agus laistigh de thrí mhí le haghaidh scéim trádála astaíochtaí na Ríochta Aontaithe, chun an dlíteanas le haghaidh astaíochtaí iarbhir CO₂ le linn na bliana sin a chlúdach. Dá réir sin, cuirtear na liúntais astaíochtaí agus na ROCanna i láthair sa chlár comhardaithe mar shócmhainní doláimhsithe reatha.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

1. AN RÁITEAS AR BHEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA (ar lean)

Is teastais iad ROCanna a eisítear chuig oibreoirí stáisiún giniúna in-athnuaite creidiúnaithe sa Ríocht Aontaithe don leictreachas in-athnuaite incháilithe a ghineann siad. Gineann an Grúpa ROCanna go himmheánach trína fheirmeacha gaoithe agus ceannaíonn siad ROCanna freisin ó thríú páirtithe. Aithnítear ROCanna a ghintear go himmheánach ar chóirluach (bunaithe ar phraghas ceannaigh amach na tréimhse comhlíonta agus ar an meastachán ar an tairbhe athchúrsála) sa ráiteas ioncaim agus i sócmhainní doláimhsithe ar aon dul leis an leictreachas a ghintear go fisiciúil. Aithnítear ROCanna a ceannaíodh i dtosach ar chostas (praghas ceannaigh) laistigh de shócmhainní doláimhsithe. Úsáideann an grúpa ROCanna a ghintear go himmheánach agus a cheannaítear go seachtrach chun dlíteanas na scéime oibleagáide in-athnuaite a réiteach i ngnólacht Réitigh do Chustaiméirí.

Coimeádtar liúntais astaíochtaí agus ROCanna ag costas mar shócmhainní doláimhsithe agus, dá réir sin, ní amúchtar iad de bhrí go gcoimeádtar iad chun na dlíteanais ghaolmhara a réiteach an bhliain dár gcionn.

(c) Costais bhogearraí agus sócmhainní doláimhsithe eile
Caipitlítear ceadúnais bogearraí ríomhaireachta agus sócmhainní doláimhsithe eile lena n-áirítear naisc eangaí agus cearta sealbhaithe eile ar bhonn na gcostas tabhaithe chun an tsócmhainn shonrach a fháil agus a úsáid. Tomhaistear na sócmhainní seo ag costas lúide amúchadh carntha, a mheastar thar a saolré de réir méid chothroim, agus caillteanais lagaithe charnacha. Rangú príomhshócmhainní agus a saolréanna leithdháilte:

Bogearraí	3 / 5 bliana
Míreanna doláimhsithe eile	a fhaide le 20 bliain

Aithnítear costais forbartha atá nasctha go díreach le táirgeadh táirgí bogearraí so-aitheanta agus uathúil arna rialú ag an nGrúpa agus is dócha a chruthóidh buntáistí geilleagracha a sháraíonn costais bhliana, mar shócmhainní dóláimhsithe nuair a chomhlíontar na critéir seo a leanas:

- tá sé beartaithe ag an lucht bainistíochta na bogearraí a chur i gcrích agus a úsáid nó a dhíol
- is féidir na bogearraí a úsáid nó a dhíol
- is féidir a léiriú conas a chruthóidh na bogearraí buntáistí geilleagracha amach anseo
- tá dóthain acmhainní teicniúla, airgeadais agus eile ann chun an fhorbairt a chur i gcrích agus chun críche úsáide nó chun é a dhíol
- is féidir an caiteachas atá luaite leis na bogearraí le linn a bhforbartha a thomhas go hiontaofa.

Áirítear i gcostais dhíreacha na costais a bhaineann le bogearraí a fhorbairt, fostaithe a íoc agus céatadán oiriúnach de na forchostais ábhartha. Tomhaistear na sócmhainní seo ag costas lúide amúchadh carntha, a mheastar thar a saolré úsáideach mheasta (idir trí agus cúig bliana) ar bhonn líne dhíreach, agus caillteanais lagaithe charnacha.

Caipitlítear na costais incriminteacha a bhaineann le Conradh a fháil de réir IFRS 15 'Ioncam ó Chonarthaí le Custaiméirí' sa chás nach mbeadh na costais sin tabhaithe mura mbeadh an Conradh faighte agus tá súil ag ESB na costais seo a aisghabháil. Tomhaistear na sócmhainní seo ag costas lúide amúchadh carntha, a mheastar thar a saolré úsáideach (dhá bhliain) ar bhonn líne dhíreach, agus caillteanais lagaithe charnacha.

(d) Taighde agus forbairt
Aithnítear caiteachas taighde agus caiteachas forbartha nár chomhlíon na critéir thuas mar chostas tabhaithe. Ní aithnítear costais forbartha aitheanta roimhe seo mar chostas mar shócmhainn i dtréimhse ina dhiaidh sin.

(ix) Bearnúchán sócmhainní neamhreacha seachas dea-thoil
Níl sócmhainní a bhfuil saolré úsáideach éiginnte acu faoi réir amúchta agus tástáiltear iad ar bhonn bliantúil chun críche bearnúcháin. Déantar tástáil ar shócmhainní atá faoi réir dímhéasa agus amúchta le haghaidh lagaithe bunaithe ar cibé imeachtaí nó athruithe ar imthosca a thugann le fios go mb'fhéidir nach mbeadh an tsuim ghlanluacha in-aisghabhála. Déantar tástáil bhliantúil chun críche bearnúcháin ar shócmhainní nach bhfuil fós in úsáid. Aithnítear caillteanas bearnúcháin don mhéid a bhfuil méid tugtha anonn na sócmhainne ag sárú a mhéid in-aisghabhála. Is é an méid in-aisghabhála cibe acu is airde de chóirluach sócmhainne lúide costais diúscartha agus luach úsáide na sócmhainne. Chun críche bearnúcháin a mheas, grúpáiltear sócmhainní ag na leibhéil is ísle ag a bhfuil sreafaí airgid atá inaitheanta leo féin (aonaid ghinte airgid).

Chomh fada is a bhaineann le sócmhainní giniúna leictreachais, tá an luach a úsáidtear bunaithe ar shreafaí airgid measta ionchasacha a bheidh á nginiúint ag an tsócmhainn agus bunaithe ar mheastacháin de ghiniúint chumhachta réamh-mheasta agus praghsanna cumhachta, gáis, carbóin agus acmhainne réamh-mheasta (más cuí) agus uainiú agus méid na gcostas oibriúcháin agus an chaiteachais chaipitiúil. Lascainítear na sreafaí airgid seo chuig a luach láithreach trí úsáid a bhaint as ráta lascaine réamhchánach ina gcuirtear san áireamh measúnú ar an margadh reatha ar luach ama an airgid agus ar na rioscaí a bhaineann go sonrach leis an tsócmhainn.

1. AN RÁITEAS AR BHEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA (ar lean)

(x) Sócmhainní Ceart Úsáide agus Dlíteanais Léasa
Aithnítear léasanna mar shócmhainn ceart úsáide agus dlíteanas comhfhreagrach ag an dáta ar a bhfuil an tsócmhainn léasaithe ar fáil le húsáid ag an nGrúpa. Nuair a bhunaítear Conradh léasa, déanann an Grúpa measúnú ar cibé acu an ionann nó nach ionann Conradh agus léas, nó an léas ann. Má thíolacann an Conradh an ceart chun úsáid sócmhainne a rialú le haghaidh tréimhse ama mar mhalairt ar chomaoin, aithnítear é mar léas.

Chun measúnú a dhéanamh ar an gceart sócmhainn a rialú, breithníonn an Grúpa an méid seo a leanas:

- an bhfuil sócmhainn inaitheanta le fáil sa chonradh;
- an bhfuil an ceart ag an nGrúpa beagnach gach sochar geilleagrach a bhaineann leis an tsócmhainn a fháil;
- an bhfuil an ceart ag an nGrúpa an tsócmhainn a fheidhmiú le linn thréimhse an chonartha.

Tomhaistear sócmhainní agus dlíteanais a eascraíonn ó léas ar bhonn luach láithreach ar dtús. Áirítear i ndlíteanais léasa glanluach láithreach na n-íocaíochtaí léasa. Chomh maith leis sin, áirítear íocaíochtaí léasa atá le déanamh faoi roghanna sínté áirithe réasúnacha i dtomhas an dlíteanais. Lascainítear na híocaíochtaí léasa trí úsáid a bhaint as an ráta úis atá sainráite sa léas. Mura féidir an ráta a chinneadh go héasca, rud a tharlaíonn go minic i gcás léasanna sa Ghrúpa, úsáidtear ráta iasachtaíochta incriminteach an léasaí, is é sin an ráta a bheadh le híoc ag an léasaí aonair chun na cistí atá riachtanach chun sócmhainn ar luach cosúil a fháil leis an tsócmhainn ceart úsáide i dtimpeallacht gheilleagrach chosúil le téarmaí, slándáil agus coinníollacha cosúla.

Leithdháiltear íocaíochtaí léasa idir príomhchostas agus costas airgeadais. Gearrtar an costas airgeadais chuig an ráiteas ioncaim thar thréimhse an léasa ionas gur féidir ráta tréimhsiúil seasta úis a bhunú d'íarmhéid fágtha an dlíteanais le haghaidh gach tréimhse.

Tomhaistear sócmhainní ceart úsáid ag costas agus cuirtear an méid seo a leanas san áireamh:

- méid thomhas tosaigh dhlíteanas an léasa;
- aon íocaíochtaí léasa déanta ag nó roimh an dáta tosaithe feidhme lúide aon dreasachtaí léasa faighte;
- aon chostais dhíreacha tosaigh, agus
- costais athchóirithe (féach forálacha xvi thíos).

Go ginearálta, dímhéastar sócmhainní ceart úsáide thar thréimhse níos giorra shaolré úsáideach na sócmhainne agus téarma léasa de réir méid chothroim. Má tá an Grúpa réasúnta cinnte go mbeidh rogha cheannacháin á feidhmiú, déantar an tsócmhainn ceart úsáide a dhímheas thar shaolré úsáideach na sócmhainne bunúsaí.

Aithnítear íocaíochtaí a baineann le léasanna gearrthéarmacha trealaimh agus feithiclí agus gach léas a bhaineann le sócmhainní íseal-luacha de réir an mhéid chothroim mar chostas sa ráiteas ioncaim. Is éard atá i gceist le léasanna gearrthéarmacha léasanna a bhfuil téarma léasa 12 mhí nó níos lú luaite leo agus nach bhfuil rogha cheannaigh luaite leo. Glactar leis go bhfuil sócmhainní ar íseal-luach má tá luach na sócmhainne nua cothrom le níos lú ná €5,000. In ESB cuimsítear i sócmhainní íseal-luacha trealamh TF agus míreanna beaga de threalamh oifige.

Léasaíonn an Grúpa talamh agus foirgnimh éagsúla, talamh d'fheirmeacha gaoithe agus mórtarfheithiclí. De ghnáth, déantar conarthaí cíosa le haghaidh tréimhsí seasta ach d'fhéadfadh go mbeadh roghanna síntí luaite leo. Déantar téarmaí léasa a idirbheartú ar bhonn aonair agus cuimsítear iontu raon leathan téarmaí agus coinníollacha difriúla. Ní fhorchuireann na comhaontuithe léasa aon chúinaint, ach ní féidir sócmhainní léasaithe a úsáid mar shlándáil chun críche iasachtaíochta.

(xi) Costais Iasachtaíochta
Cuirtear costais iasachtaíochta a bhaineann le tógáil sócmhainní suntasacha, a thógann roinnt mhaith ama chun iad a ullmhú dá n-úsáid bheartaithe, le costas na sócmhainní sin ag meánchostas ualaithe iasachtaíochta, go dtí go mbíonn na sócmhainní réidh dá n-úsáid bheartaithe. Tá an ráta caipitlithe a chuirtear i bhfeidhm cothrom le meánchostas fiachas gan íoc ESB agus más cuí, cuirtear ráta tionscadail shonraigh i bhfeidhm. Cuirtear tionchar an fhálaithe san áireamh freisin agus an ráta caipitlithe á ríomh, nuair is infheidhme. Déantar táillí a bhaineann le fiachas a chruthú a chaipitliú agus déantar iad a amúchadh ansin i gcaitheamh shaolré an fhiachais chomhfhreagraigh. Aithnítear gach costas iasachtaíochta eile sa ráiteas ioncaim sa tréimhse ina dtabhaítear iad.

A mhéid is a úsáidtear iasachtaíocht ráta athraithe chun sócmhainn cháilithe a mhaoiniú agus a mhéid a fhálaítear iad i bhfálú sreabhaidh airgid éifeachtaigh de riosca ráta úis, aithnítear an céatadán éifeachtach den díorthach in ioncam cuimsitheach eile agus athrangaítear é chuig an ráiteas ioncaim nuair a bhíonn tionchar ag an tsócmhainn cháilitheach ar bhrabús nó caillteanas. A mhéid is a úsáidtear iasachtaíocht ráta sheasta chun sócmhainní cáilitheacha a mhaoiniú agus a mhéid a fhálaítear iad i bhfálú cóirluacha éifeachtach de riosca ráta úis, tá fianaise ar an ráta úis fálaithe le fáil sna costais iasachtaíochta caipitlithe.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

1. AN RÁITEAS AR BHEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA (ar lean)

(xii) Fardail

Tugtar fardail anonn ag an meánchostas is ísle agus ag an nglanluach inréadaithe. Cuimsítear i gcostas an praghas ceannaigh agus costais dhíreacha a tabhaíodh fad is a bhí na fardail á dtabhairt chuig a suíomh agus riocht reatha. Tá an glanluach inréadaithe bunaithe ar ghnáthchostas díola lúide aon chostais bhreise a bhfuiltear ag súil go dtabhófar iad roimh dhiúscairt.

Déanfar foráil shonrach le haghaidh míreanna damáistithe, meathlaithe, seanchaite agus neamhúsáidte más féidir.

(xiii) Sócmhainní agus dliteanais airgeadais

Rangú agus tomhas

Baineann na beartais chuntasaíochta seo a leanas le tomhas sócmhainní airgeadais i ráitis airgeadais chomhdhlúite ESB:

Sócmhainní airgeadais ag cóirluach trí bhrabús nó caillteanas (FVTPL)

Ar dtús, aithnítear na sócmhainní seo ag cóirluach, agus aithnítear costais idirbhirt sa ráiteas ioncam agus tomhaistear iad ag cóirluach ina dhiaidh sin. Aithnítear glanghnóthachain agus glanchaillteanais, lena n-áirítear aon ús nó ioncaim díbhinne, sa ráiteas ioncaim.

Sócmhainní airgeadais ag cóirluach trí ioncam cuimsitheach eile (FVOCI)

Tomhaistear na sócmhainní seo, nuair a aithnítear i dtosach iad, ag cóirluach agus tomhaistear iad ina dhiaidh sin ag cóirluach. Aithnítear glanghnóthachain agus glanchaillteanais in ioncam cuimsitheach eile.

Sócmhainní airgeadais ag costas amúchta

Tomhaistear na sócmhainní seo ina dhiaidh sin ag costas amúchta trí úsáid a bhaint as modh an ghlanráta úis. Laghdaíonn caillteanais bhearnúcháin an costas amúchta. Aithnítear ioncam úis, gnóthachain agus caillteanais airgeadra eachtraigh agus bearnúchán sa ráiteas ioncaim. Aithnítear aon ghóthachan nó caillteanas ar dhí-aithint sa ráiteas ioncaim.

Infháltais trádála agus eile

Ar dtús, tomhaistear sócmhainní airgeadais agus dliteanais airgeadais ag cóirluach, seachas infháltais trádála nach bhfuil comhpháirtí suntasach airgeadais ag baint leo, a thomhaistear ag praghas idirbhirt.

Iasachtaí agus iarmhéideanna le hinstitiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu

Is sócmhainní nó dliteanais airgeadais neamhdhíorthacha iad iasachtaí agus iarmhéideanna le hinstitiúidí infheistiúcháin nach luaitear i margadh gníomhach. Áirítear iad i sócmhainní reatha nó dliteanais reatha ar an gclár comhardaithe nuair atáthar ag súil leis go réiteofar na suimeanna laistigh de 12 mhí tar éis dháta an chláir comhardaithe nó nuair atá iasachtaí in-aisíochta ar éileamh. Rangaítear iasachtaí infhaighte nach bhfuiltear ag súil leis go réiteofar iad laistigh de 12 mhí tar éis dháta an chláir comhardaithe agus nach bhfuil in-aisíochta ar éileamh mar shócmhainní neamhreatha. Rangaítear iasachtaí in-aisíochta nach bhfuiltear ag súil leis go réiteofar iad laistigh de 12 mhí tar éis dháta an chláir comhardaithe agus nach bhfuil in-aisíochta ar éileamh mar dhliteanais neamhreatha nuair atá ceart neamhchoinníollach ann chun réiteach an dliteanais a chur siar níos faide ná 12 mhí ó dháta an chláir comhardaithe. Áirítear iasachtaí agus iarmhéideanna i dtrádáil agus in infháltais eile nó i dtrádáil agus méideanna iníochta eile i dtosach ar luach a sonrascadh agus ar a gcostas amúchta ina dhiaidh sin agus úsáid á baint as modh an ráta úis ghlain lúide liúntas caillteanais a chuirtear ar fáil do lagú.

Iasachtaí agus iarmhéideanna le cuideachtaí Grúpa (Máthairchuideachta)

Is sócmhainní nó dliteanais airgeadais neamhdhíorthacha iad iasachtaí agus iarmhéideanna le Máthairchuideachtaí nach luaitear i margadh gníomhach. Áirítear iasachtaí agus iarmhéideanna infhaighte i sócmhainní reatha ar an gclár comhardaithe nuair atáthar ag súil leis go réiteofar na suimeanna laistigh de 12 mhí tar éis dháta an chláir comhardaithe nó nuair atá iasachtaí in-aisíochta ar éileamh. Rangaítear iasachtaí agus iarmhéideanna infhaighte nach bhfuiltear ag súil leis go réiteofar iad laistigh de 12 mhí tar éis dháta an chláir comhardaithe agus nach bhfuil in-aisíochta ar éileamh mar shócmhainní neamhreatha. Déantar iasachtaí agus iarmhéideanna iníochta, lena n-áirítear ceart chun socraíocht a chur siar ar feadh 12 mhí, atá ann tráth dháta an chláir chomhordaithe agus nach bhfuil inaisíochta ar éileamh a rangú mar dhliteanais neamhreatha. Murab amhlaidh an cás, déantar iasachtaí agus iarmhéideanna iníochta a rangú mar dhliteanais reatha. Ní dhéanfar difear do rangú na n-iasachtaí agus iarmhéideanna iníochta sa chás ina mbítear ag súil le cibé acu a bheidh an ceart chun socraíocht a chur siar á fheidhmiú nó nach mbeidh. Áirítear iasachtaí agus iarmhéideanna i dtrádáil agus in infháltais eile nó i dtrádáil agus méideanna iníochta eile i gclár comhardaithe na Máthairchuideachta agus déantar iad a thaifeadadh i dtosach ar chóirluach nó ar a luach sonrascaithe, faoi seach. Déantar iasachtaí ag iarmhéideanna a thaifeadadh ina dhiaidh sin ag costas amúchta.

1. AN RÁITEAS AR BHEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA (ar lean)

Trádáil agus méideanna iníochta eile

Ar dtús, taifeadtar trádáil agus méideanna iníochta eile ag cóirluach, an méid a bhí luaite ar an sonrasc bunaidh de ghnáth, agus ina dhiaidh sin, tugtar anonn ag costas amúchta iad trí úsáid a bhaint as modh an ghlanráta úis.

Bearnúchán

Déanann an Grúpa measúnú ar bhonn réamhbhreathnaitheach ar na caillteanais chreidmheasa ionchasacha a bhaineann lena hionstraimí fiachais tugtha anonn ag costas amúchta. Braitheann an modh bearnúcháin a chuirtear i bhfeidhm ar cibé acu a tugadh nó nár tugadh méadú suntasach ar riosca creidmheasa faoi deara.

Cuireann an Grúpa cur chuige simplithe IFRS 9 i bhfeidhm i leith na gcaillteanas creidmheasa ionchasach a thomhas a úsáideann liúntas caillteanais ionchasaigh saolré do gach infháltas trádála agus eile agus iasacht agus iarmhéid le cuideachtaí an Ghrúpa. Réamhíoctar caillteanais ionchasacha chreidmheasa ar iasachtaí scairshealbhóra le hinstitiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu trí úsáid a bhaint as an gcur chuige ginearálta. Bunaítear na liúntais chaillteanais do shócmhainní airgeadais ar thoisíocht ar riosca i leith rátaí caillteanais réamhshocraithe agus ionchasacha. Úsáideann an Grúpa breithiúnas agus na toimhdí seo á ndéanamh agus an t-ionchur á roghnú i leith na ríomhanna ionchasacha caillteanais creidmheasa, bunaithe ar stair an Ghrúpa, dálaí reatha margaidh agus meastacháin fadbhreathnaitheacha ag deireadh gach tréimhse tuairiscithe. Féach nóta 19 chun teacht ar bhreis sonraí.

Maidir le hiasachtaí agus iarmhéideanna le cuideachtaí an Ghrúpa, cuireann an Mháthairchuideachta an cur chuige ginearálta a cheadaítear in IFRS 9 i bhfeidhm, a cheanglaíonn caillteanais chreidmheasa ionchasacha 12 mhí a aithint tráth aitheanta tosaigh na n-infháltais seo. Má tharlaíonn athrú suntasach ar an riosca creidmheasa, ceanglaítear caillteanais chreidmheasa na saolré ionchasaí a aithint i ndáil leis na hinfháltais seo.

Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim

Áirítear in airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim, taiscí in-aisíochta ar éileamh agus infheistíochtaí leachtacha gearrthéarmacha eile a bhfuil tréimhse trí mhí nó níos lú luaite leis na haibíochtaí bunaidh a bhaineann leo. Áirítear in airgead tirim agus coibhéisí airgid chun críche an tsreabhaidh airgid rótharraingtí bainc atá in-aisíochta ar éileamh agus ar cuid lárnach iad de mhodh bainistíochta airgid an Ghrúpa. Taispeántar rótharraingtí bainc laistigh d'iasachtaíocht i ndliteanais reatha sa chlár comhardaithe.

Cuimsítear éarlaisí airgid a bhfuil aibíochtaí níos mó ná 90 lá ach nach mó ná bliain amháin mar éarlaisí gearrthéarmacha laistigh de thrádáil agus infháltais eile.

Áirítear iarmhéideanna bainc, a bhfuil an úsáid a bhaineann an Grúpa astu, faoi réir srianta conarthacha tríú páirtí, mar chuid d'airgead tirim mura mbíonn na srianta mar thoradh le hiarmhéid nach bhfuil ag teacht leis an sainmhíniú ar airgead tirim níos mó. Tá eolas maidir le srianta conarthacha a bhfuil tionchar acu ar úsáid iarmhéideanna bainc le fáil i nóta 20. Má tá tréimhse níos faide ná 12 mhí i ndiaidh dheireadh na tréimhse tuairiscithe luaite le srianta conarthacha an t-airgead tirim a úsáid, rangaítear na méideanna gaolmhara mar méideanna neamhreatha sa chlár comhardaithe.

(a) Iasachtaí

Iasachtaí úsmhara

Ar dtús, aithnítear iasachtaí úsmhara ag cóirluach lúide costais idirbhirt ghaolmhara. I ndiaidh an aitheantais tosaigh, sonraítear an iasachtaíocht seo ag costas amúchta trí úsáid a bhaint as modh an ghlanráta úis. Má athraítear dliteanas airgeadais a thomhaistear ag costas amúchta nach mbíonn dí-aithint dá bharr, aithnítear gnóthachan nó caillteanas sa ráiteas ioncaim. Ríomhtar an gnóthachan nó caillteanas mar an difríocht idir na bunsreafaí airgid conarthacha agus na sreafaí airgid athraithe lascainithe ag an nglanráta úis bhunaidh.

(b) Ionstraimí airgeadais díorthacha agus ionstraimí fálaith eile

Úsáideann an Grúpa ionstraimí airgeadais díorthacha chun a neamhchosaint ar phraghas tráchtearraí, airgeadra eachtrach agus riosca ráta úis ó ghníomhaíochtaí oibríochtúla, airgeadais agus infheistíochta a fhálú. Áirítear sna príomhdhíorthaigh a úsáidtear babhtálacha ráta úis atá nasctha le boilsciú, babhtálacha airgeadra agus réamhchonarthaí airgeadra eachtraigh. Chomh maith leis sin, úsáidtear conarthaí tráchtearraí chun neamhchosaintí an Ghrúpa ar cheannach breosla agus díol leictreachais a fhálú. Baineann an Grúpa tairbhe as an tsamhail chuntasaíochta ginearálta fálaith in IFRS 9. Ceanglaíonn sé seo ar an nGrúpa a chinntiú go bhfuil caidreamh cuntasaíochta fálaith aillínithe lena chuspóirí agus straitéis bainistíochta riosca agus tairbhe a bhaint as cur chuige níos cáilíochtúla agus níos fadbhreathnaithe chun measúnú a dhéanamh ar éifeachtacht fálaith.

Laistigh dá ghnáthchúrsa gnó, glacann an Grúpa páirt i gconarthaí díolacháin agus ceannacháin le haghaidh tráchtearraí, gás agus leictreachas san áireamh. Sa chás gur síníodh conradh agus go bhfuil sé fós bailí chun críocha glacadh le nó seachadadh na dtráchtearraí de réir cheanglais ionchasacha díolacháin, cheannaigh nó úsáide an Ghrúpa, ainmnítear na conarthaí mar chonarthaí úsáide féin agus déantar iad a chur i gcuntas mar chonarthaí atá le comhlíonadh. Dá réir sin, ní bhaineann na conarthaí seo le raon Ionstraimí Airgeadais IFRS 9.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

1. AN RÁITEAS AR BHEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA (ar lean)

Déantar cuntas ar chonarthaí tráchtearraí nach bhfuil ainmnithe mar chonarthaí úsáide féin mar dhíorthaigh trádála agus aithnítear siad sa chlár comhardaithe ag cóirluach. Aithneofar na hathruithe ar chóirluach nuair is ann do chaidreamh cuntasáiochta fálaithे agus nuair atá an conradh ainmnithe chun críche fálaithे de réir IFRS 9 mar fháluithe sreabhaidh airgid nó fáluithe cóirluacha.

Úsáideann an Grúpa ionstraimí díorthacha airgeadais chun ráta úis agus neamhchosaintí airgeadra a fhálú. Aithnítear gach díorthach den chineál sin ag cóirluach agus atomhaistear iad chuig cóirluach ag dáta an chláir comhardaithe. Glactar le babhtálacha ráta úis atá nasctha le boilsciú mar eisceacht ach tá formhór na n-ionstraimí airgeadais díorthacha eile ainmnithe mar ionstraimí atá á gcoimeád chun críche fálaithे.

Bunaítear ainmniú an chaidrimh fálaithे tráth bunaithe an chonartha. Braitheann an tslí a ndéileáiltear le gnóthachain agus caillteanais ar atomhas a dhéantar ina dhiaidh sin ar rangú an fhálaithे agus ar cibé acu atá nó nach bhfuil an caidreamh fálaithे ainmnithe mar chóirluach nó fálú sreabhaidh airgid.

Taifeadtar gach gluaiseacht cóirluacha ar dhíorthaigh nach bhfuil ainmnithe mar chaidreamh fálaithे tríd an ráiteas ioncaim laistigh d'ioncam agus costas airgeadais nó costais oibriúcháin eile, de réir mar is cuí. Déantar gluaiseachtaí ar chóirluach maidir leis na díorthaigh thráchtearra a bhaineann go príomha leis an lámhaltas fuinnimh a chur i gcuntas i gcostais oibriúcháin iomlána agus imríonn aon ghluaiseachtaí ar chóirluach ar dhíorthaigh a bhaineann le hús tionchar ar chostais airgeadais sa ráiteas ioncaim.

Fáluithe sreabhaidh airgid

Sa chás go bhfuil ionstraimí airgeadais dhíorthaigh ainmnithe mar fhálú den éagsúlacht ar shreafaí airgid dliteanas aitheanta, gealltanais gnólachta nó idirbheart réamh-mheasta ard-dóchúil, aithnítear glanráta aon ghnóthachain nó caillteanais ar ionstraim airgeadais dhíorthach go díreach in ioncam cuimsitheach eile. Nuair a bhíonn gealltanais nó idirbheart réamh-mheasta an ghnólachta mar bhonn le sócmhainn nó dliteanas neamhairgeadais a bheith á (h)aithint, baintear an gnóthachan nó caillteanas carnach ó ioncam cuimsitheach eile agus áirítear é i dtomhas tosaigh na sócmhainne nó an dliteanais sin. Seachas sin, baintear an gnóthachan nó caillteanas carnach ó ioncam cuimsitheach eile agus aithnítear é sa ráiteas ioncaim ag an am céanna leis an idirbheart fálaithे. Aithnítear an gnóthachan nó caillteanas a bhaineann leis an gcuid neamhéifeachtach sa ráiteas ioncaim láithreach.

Nuair a fhoirceanntar ionstraim fálaithे nó caidreamh fálaithе ach nuair atáthar fós ag súil go dtarlóidh an t-idirbheart fálaithе, ag an bpointe sin, fanann an gnóthachan nó caillteanas carnach sin in ioncam cuimsitheach eile agus aithnítear a leithéid de réir an bheartais thuasluaite nuair a tharlaíonn an t-idirbheart. Mura dócha go dtarlóidh an t-idirbheart fálaithе níos mó, aithnítear an gnóthachan nó caillteanas neamhréadaithe carnach in ioncam cuimsitheach eile sa ráiteas ioncaim láithreach.

Fálú glan-infheistíochta in aonán eachtrach

Sa chás go bhfálaíonn dliteanas airgeadra eachtraigh glaninfheistíocht in oibríocht eachtrach, aithnítear difríochtaí airgeadra eachtraigh a eascraíonn as aistriú an dliteanais go díreach in ioncam cuimsitheach eile, agus cuirtear san áireamh sa chúlchiste aistrithe é, agus aithnítear aon chuid neamhéifeachtach sa ráiteas ioncaim láithreach.

(c) Ráthaíochtaí

Le linn an ghnáthchúrsa gnó, tugann an Grúpa ráthaíochtaí agus bannaí do thríú páirtithe, fochuideachtaí de chuid na Máthairchuideachta agus institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasáiochta an chothromais i bhfeidhm orthu. Bhain an Grúpa leas as an rogha beartais um chuntasáiocht atá ar fáil faoi IFRS 17 chun ráthaíochtaí airgeadais a mhíniú de réir IFRS 9. Aithnítear ráthaíochtaí airgeadais ar dtús ag cóirluach dá bhrí sin. Ina dhiaidh sin, déantar ráthaíochtaí airgeadais a thomhas ag a gcóirluach, cibé acu is airde agus luach a ríomhtar i gcomhréir leis an múnla caillteanais creidmheasa a bhfuiltear ag súil leis de réir IFRS 9.

(xiv) Stoc caipitil

Tomhaistear na haonaid de stoc caipitil ag an bpraghas a sonraíodh nuair a d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide agus ESB ESOP Trustee Limited iad.

(xv) Cáin ioncaim

Cuimsítear sa cháin ioncaim ar an mbrabús agus caillteanas don bhliain an cháin reatha agus an cháin iarchurtha. Aithnítear cáin ioncaim sa ráiteas ioncaim, seachas a mhéid a bhaineann sé le míreanna aitheanta go díreach in ioncam nó cothromas cuimsitheach eile.

(a) Cáin reatha

Déanfar foráil le haghaidh cáin reatha ag rátaí reatha agus ríomhtar an cháin seo bunaithe ar na torthaí don bhliain. Ní áirítear i gcostas cánach ioncaim sa ráiteas ioncaim cánachas ar sciar de bhrabús gnóthas comhfhiontair an Ghrúpa, de bhrí go gcuirtear é seo san áireamh i líne ar leith den ráiteas ioncaim le haghaidh sciar brabúis / (caillteanais) na hinstitiúide infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasáiochta an chothromais i bhfeidhm uirthi, gan cháin.

1. AN RÁITEAS AR BHEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA (ar lean)

(b) Cáin iarchurtha

Soláthraítear cáin iarchurtha trí úsáid a bhaint as modh dliteanais an chláir comhardaithe, agus cuirtear san áireamh difríochtaí sealadacha idir suimeanna glanluacha sócmhainní agus dliteanas chun críche tuairiscithe cánach agus na méideanna a úsáideadh chun críche cánachais.

Aithnítear sócmhainní cánach iarchurtha a mhéid is go mbreithníonn an Bord go bhfuil seans maith ann go mbeidh brabúis inchánaithe oiriúnacha ónár féidir aisiompú todhchaíoch na ndifríochtaí sealadacha bunúsacha a asbhaint.

Déantar cáin iarchurtha a thomhas ar na rátaí cánach a mheastar a bheidh á gcur i bhfeidhm sna tréimhsí ina bhfuil súil leis go ndéanfar na difríochtaí sealadacha a aisiompú, bunaithe ar rátaí cánach agus ar dhlíthe a bhí achtaithe nó a bhí achtaithe go substaintiúil ag dáta an chláir comhardaithe.

(xvi) Forálacha

Aithnítear foráil, más rud é mar thoradh ar theagmhas a tharla roimhe seo, go bhfuil oibleagáid dhlíthiúil nó chuiditheach ar na nGrúpa ar féidir iad a réamh-mheas go hiontaofa, agus gur dócha go mbeidh gá le heis-sreabhadh buntáistí geilleagracha chun an oibleagáid a réiteach. Déantar cinneadh maidir leis na forálacha trí na sreafaí airgid todhchaíocha ionchasacha a lascainiú ag ráta réamhchánach ina gcuirtear san áireamh measúnú ar an margadh reatha ar luach ama an airgid agus ar na rioscaí a bhaineann go sonrach leis an dliteanas. Aithnítear leachtú na lascaine mar chostas airgeadais.

Foráil le haghaidh oibleagáidí scoir sócmhainne

Léirítear leis an bhforáil maidir le scor agus díchoimisiúnú stáisiún giniúna, feirmeacha gaoithe, sócmhainní giniúna leictreachais eile, dliteanais athchóirithe sócmhainní a léasadh, cuaillí adhmaid créasóidchóireáilte ESB Networks agus NIE Networks luach reatha an mheastacháin reatha ar chostais dhúnadh na stáisiún, athchóiriú na sócmhainní a léasadh (más infheidhme) agus diúscairt na gcuaillí ag deireadh a saolréanna úsáideacha.

Aithnítear costais mheasta na n-oibleagáidí scoir sócmhainní agus na ndliteanas athchóirithe ina n-iomláine ag tús shaolré na sócmhainne, ach lascainítear iad go luachanna láithreacha trí úsáid a bhaint as ráta lascaine réamhchánach. Tá na costais seo caipitlithe i réadmhaoin, gléasra agus trealamh nó sócmhainní ceart úsáide maidir le dliteanais athchóirithe agus dímhéastar iad thar saolréanna geilleagracha úsáideacha na stáisiún nó sócmhainní eile lena mbaineann siad mura bhfuil deireadh a saolré úsáidí sroichte ag an tsócmhainn ghaolmhar. Aithnítear athruithe a dhéantar ina dhiaidh sin ar an dliteanas a bhaineann le sócmhainní a bhfuil deireadh a saolré úsáidí sroichte acu sa ráiteas ioncaim de réir mar a tharlaíonn siad. Athbhreithnítear na costais gach bliain agus leasaítear iad de réir mar is gá. Caipitlítear na leasuithe ar na costais réamh-mheasta lascainithe i sócmhainní ábhartha agus dímhéastar iad thar shaolré fágtha na sócmhainní sin a mhéid is atá na sócmhainní sin fós in úsáid.

De bhrí go bhfuil na costais caipitlithe agus curtha ar fáil ar bhonn lascainithe ar dtús, méadaítear an fhoráil mar gheall ar tháille mhaoinithe i ngach tréimhse, a ríomhtar bunaithe ar iarmhéid na forála agus ar an ráta lascaine curtha i bhfeidhm ag an dáta tomhais deiridh (nuashonraithe gach bliain) agus áirítear an fhoráil sa ráiteas ioncaim mar tháille mhaoinithe. Ar an tslí seo, beidh an fhoráil cothrom le costais dúnta mheasta ag deireadh saolréanna geilleagracha úsáideacha stáisiún nó sócmhainní eile. Cuirtear an caiteachas iarbhrí i gcomparáid leis an bhforáil de réir mar atá stáisiúin á ndúnadh nó oibleagáidí eile á gcomhlíonadh.

Áirítear an fhoráil a bhaineann le costais dúnta stáisiún giniúna agus oibleagáidí scoir sócmhainne eile i bhforálacha reatha nó neamhreatha de réir mar is cuí ar an gclár comhardaithe.

(xvii) Dliteanais a bhaineann le fostaí

(a) Dliteanais athstruchtúraithe

Tá sochair foirceanta dheonaigh iníoctha faoi chomhaontuithe comhchoiteanna éagsúla idir Bord ESB agus Grúpa Ceardchumann ESB nuair a ghlacann fostaí le hiomarcaíocht dheonach chun na sochair seo a fháil. Aithníonn an Grúpa sochair foirceanta nuair a thugann sé gealltanais maidir le, gan féidearthacht réalaíoch aistarraingthe, plean mionsonraithe foirmiúil chun fostaíocht a fhoirceannadh roimh an ngnáthaois scoir, nó sochair foirceanta a sholáthar mar thoradh ar thairiscint tugtha d'fhostaithe chun iomarcaíocht dheonach a spreagadh. Aithnítear gnáthshochair foirceanta nach bhfuil clúdaithe sa chomhaontú thuasluaite ag tráth nuair nach féidir leis an nGrúpa an tairiscint maidir leis na sochair sin a aistarraingt níos mó agus nuair a chuireann an Grúpa tús le cur chun feidhme an phlean athstruchtúraithe. Lascainítear sochair a bhfuiltear ag súil lena réiteach níos mó ná 12 mhí i ndiaidh dháta an chláir comhardaithe chuig an luach láithreach. Ní dhéantar foráil le haghaidh caillteanas oibriúcháin todhchaíoch.

(b) Dliteanais ghearrthéarmacha fostaí eile

Aithnítear costais saoire agus bónas bliantúil fabhraithe nuair a sholáthraíonn fostaithе an tseirbhís nó nuair a mhéadaíonn an fheidhmíocht a dteidlíocht le haghaidh neamhláithreachtaí nó íocaíochtaí cúitithe amach anseo.

(xviii) Oibleagáidí pinsin

Tá scéimeanna pinsin éagsúla bunaithe ag an nGrúpa i bPoblacht na hÉireann agus i dTuaisceart Éireann agus sa Bhreatain Mhór (GB), atá á maoiniú trí íocaíochtaí chuig cistí atá á riar ag iontaobhaithe.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

1. AN RÁITEAS AR BHEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA (ar lean)

Scéimeanna pinsin i bPoblacht na hÉireann

Oibríonn an Grúpa dhá scéim pinsin, a dtugtar Scéim Pinsin le Sochar Sainithe ESB agus Scéim Pinsin le Ranníocaíocht Shainithe ESB orthu. Tá pinsin le haghaidh fostaithe atá páirteach sa ghnólacht leictreachais á maoiniú trí scéim pinsin ranníocaíoch ar a dtugtar Scéim Pinsin le Sochar Sainithe ESB. Tá an ciste dílisithe in iontaobhaithe atá ainmnithe ag ESB agus a chomhaltaí ar mhaithe le tairbhe fostaithe agus a gcleithiúnaithe. Tá an Scéim cláraithe mar Scéim le Sochar Sainithe leis an Údarás Pinsean.

Sonraítear sna rialacháin a bhfuil an Scéim á rialú acu na sochair atá le cur ar fáil agus sonraítear iontu freisin na ranníocaíochtaí atá le híoc ag ESB agus ag na baill rannpháirteacha. Déantar cinneadh maidir le sochair iníoctha trí thagairt a dhéanamh do shamhail phinsin bunaithe ar Mheántuilleamh Gairmréime Athluacháilte (CARE) do shochair tuillte i ndiaidh an 1 Eanáir 2012 (bunaithe ar thuarastail deiridh roimhe seo). Níl aon oibleagáid dhlíthiúil ar ESB ranníocaíochtaí a mhéadú chun sochair a sholáthar sa chás go mbíonn easnamh ann agus ní féidir ráta ranníocaíochta ESB a athrú gan comhaontú le ESB agus gan cead a fháil ón Aire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide. Má bheidh easnamh achtúireach ann amach anseo, tá dualgas ar ESB, faoi rialacháin na Scéime, dul i gcomhairle leis an gCoiste Aoisliúntais, na hlontaobhaithe agus Achtúire na Scéime chun breithniú a dhéanamh ar an ngá atá le Scéim leasaithe a chur faoi bhráid an Aire lena ceadú.

Faoi Chomhaontú Pinsean 2010 (faofa ag fostaithe i mí Iúil 2010 agus daingnithe go foirmiúil ag Bord ESB an 20 Deireadh Fómhair 2010), chomhaontaigh ESB ar íocaíocht airgid aonuaire a chur ar fáil don Scéim. Níor athraíodh na rátaí ranníocaíochta seasta don fhostóir agus d'fhostaithe. Foinn gComhaontú, níl an Scéim ag glacadh le baill nua.

Rinneadh cinneadh maidir le hoibleagáidí na Scéime atá arna léiriú i ráitis airgeadais ESB de réir IAS 19 Sochair Fostaí. De bhrí nach ionann an Scéim agus Scéim le Sochar Sainithe a bhfuil "gnáthchothromaíocht costas" luaite leis (áit a bhfuil an fostóir faoi dhliteanas iarmhéid na ranníocaíochtaí a theastaíonn chun sochair a mhaoiniú a íoc), éilíonn na hoibleagáidí atá sonraithe sna ráitis airgeadais go mbeidh breithiúnas á dhéanamh. Sa chás go mbíonn easnamh ann amach anseo, tá dualgas ar an nGrúpa, dul i gcomhairle le páirtithe na Scéime mar a luaitear thuas. Níl aon oibleagáid ar ESB, áfach, ranníocaíochtaí a mhéadú chun sochair a sholáthar sa chás go mbíonn easnamh ann agus níl sé beartaithe ag an gCuideachta aon ranníocaíochtaí breise a dhéanamh, seachas na ranníocaíochtaí leanúnacha a dhéanfar (tabhair faoi deara: tá an ranníocaíocht bhreise €591.0 milliún comhaontaithe mar chuid de Chomhaontú Pinsean 2010 íoctha go hiomlán anois). Dá réir sin, tá cinneadh déanta ag ESB gur cheart go léireofaí a oibleagáidí don Scéim sna ráitis airgeadais, ina gcuimsítear:

(a) Gealltanais tugtha roimhe seo a bhaineann le seirbhís curtha ar fáil roimhe seo (luach láithreach na ranníocaíochtaí comhaontaithe a bhaineann le seirbhís roimh mhí Dheireadh Fómhair 2010); agus

(b) Iar-Chláir um Scaradh Deonach (VS) – sa bhliain 2010 shainithin an Grúpa gealltanas todhchaíoch maidir le comhaltaí foirne a d'fhág an Chuideachta faoi iarchláir um Scaradh Deonach. Déanfaidh ESB ranníocaíochtaí pinsin le haghaidh na gcomhaltaí foirne sin agus aithneofar ag cóirluach iad.

Aithnítear ranníocaíochtaí leanúnacha (suas go dtí 16.4%) sa ráiteas ioncaim nuair a thabhaítear iad. Aithnítear aon mhéideanna neamhíoctha ag deireadh na bliana mar dhliteanais ar an gclár comhardaithe.

Is scéim le Ranníocaíocht Shainithe é Scéim Pinsin le Ranníocaíocht Shainithe ESB agus déantar cuntas ar ranníocaíochtaí chuig an Scéim ar bhonn sochar sainithe agus gearrtar ranníocaíocht an fhostóra i Ráiteas Ioncaim an Ghrúpa sa tréimhse ina mbíonn na ranníocaíochtaí iníoctha.

Scéim Páirtithe Leasmhara FM na Ríochta Aontaithe

Tá scéim pinsin páirtithe leasmhara bunaithe ag ESB sa Ríocht Aontaithe dá fhostaithe ar fad sa Bhreatain Mhór. Is scéim le ranníocaíocht shainithe é an scéim pinsin agus déantar cuntas ar ranníocaíochtaí chuig an Scéim ar bhonn ranníocaíochta sainithe agus gearrtar ranníocaíocht an fhostóra i ráiteas ioncaim an Ghrúpa sa tréimhse ina mbíonn na ranníocaíochtaí iníoctha.

Scéim Pinsin i dTuaisceart Éireann

Tá scéim pinsin lena mbaineann dhá chuid ag gealltanas fochuideachta faoi lánúinéireacht an Ghrúpa, Northern Ireland Electricity Networks Limited (NIE Networks): Roghanna ranníocaíochta sainithe, Focus le sochar sainithe. Gearrtar costais phinsin maidir leis an scéim le ranníocaíocht shainithe ar an ráiteas ioncaim de réir mar a bhíonn siad iníoctha. Níltear ag glacadh le comhaltaí nua in Focus ón mbliain 1998. Ríomhann achtúirí neamhspleácha oibleagáidí sochair shainithe NIE Networks gach bliain trí úsáid a bhaint as modh an aonaid chreidmheasa réamh-mheasta, agus lascainítear iad ag ráta roghnaithe trí thagairt a dhéanamh do ráta reatha toraidh bannaí corparáideacha ar ardchaighdeán d'airgeadra agus téarma dliteanas coibhéiseach. Déantar sócmhainní na scéime pinsin a thomhas ag cóirluach. Faightear luachálacha achtúireacha iomlána trí huair sa bhliain ar a laghad agus déantar iad a nuashonrú gach bliain ina dhiaidh sin. Aithnítear gnóthachain agus caillteanais achtúireacha ina n-iomláine sa tréimhse ina dtarlaíonn siad agus aithnítear iad in ioncam cuimsitheach eile.

1. AN RÁITEAS AR BHEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA (ar lean)

Gearrtar an costas a bhaineann le sochair a sholáthar faoin scéim le sochar sainithe chuig an ráiteas ioncaim le linn na dtréimhsí ina mbaintear tairbhe as seirbhís fostaithe. Aithnítear iarchostais seirbhíse lena n-áirítear caillteanais chiorrúcháin sa ráiteas ioncaim sa tréimhse ina dtarlaíonn siad. Tá an t-ioncam úis ó shócmhainní na scéime pinsin agus an costas úis ar dhliteanais na scéime pinsin san áireamh sa ghlanchostas airgeadais.

Nuair is ann do bharrachas i scéim le sochar sainithe 'Focus', aithníonn an Grúpa barrachas cuntasaoíochta ar aon dul leis an luacháil IAS19 is déanaí ar bhunús mheasúnú an Ghrúpa go bhfuil an ceart aige aon bharrachas atá ann go fóill ar fhoirceannadh na scéime pinsin faoi dheireadh tar éis dliteanais na scéime a réiteach de réir a chéile.

(xix) Ioncam ó chonarthaí le custaiméirí

Cuimsítear go príomha in ioncam luachanna díolacháin díorthaithe ón méid seo a leanas:

- Cuimsítear in ioncam Réitigh do Chustaiméirí go príomha díolacháin chuig custaiméirí leictreachais agus gáis.
- Tuilleann ESB Networks agus NIE Networks ioncam Úsáide Córais i bPoblacht na hÉireann agus i dTuaisceart Éireann faoi seach.
- Eascaíonn ioncam Giniúna agus Trádála as giniúint leictreachais go príomha.
- Ioncam díorthaithe ó sholáthar seirbhísí innealtóireachta, teileachumarsáide agus seirbhísí eile.

Réitigh do Chustaiméirí

Ioncam ó dhiolacháin chuig custaiméirí leictreachais agus gáis

Tuilltear an t-ioncam seo ó chustaiméirí baile agus gnó i bPoblacht na hÉireann (PÉ), Tuaisceart Éireann (TÉ) agus an Bhreatain Mhór (an BM). Aithnítear ioncam le himeacht ama bunaithe ar idiú gáis agus leictreachais. Cuimsítear in ioncam leictreachais agus gáis luach na n-aonad a cuireadh ar fáil do chustaiméirí idir dáta an léamha méadair deiridh agus deireadh na tréimhse. Ar dtús agus ag pointe ama na húsáide, áirítear an meastachán seo i dtrádáil agus infháltais eile sa chlár comhardaithe mar leictreachas miondíola - neamhbhilleáilte, íoctar custaiméirí go míosúil nó go démhíosúil ag brath ar an gcineál cuntais, agus ina dhiaidh sin, aithnítear iad mar infháltais leictreachais miondíola - billeáilte. Is ionann téarmaí creidmheasa cónaithe agus laethanta féichiúnaithe maidir le hinfháltais leictreachais mhiondíola agus 14 lá. Braitheann téarmaí creidmheasa custaiméirí gnó ar an gconradh atá acu.

Ríomhtar ioncam neamhbhilleáilte trí úsáid a bhaint as ioncam réamh-mheasta trí tharaifí a chur i bhfeidhm atá oiriúnach do chineálacha custaiméirí sonracha agus don toirt mheasta leictreachais nó gáis ídithe ag na cineálacha custaiméirí sin, lúide na méideanna iomlána billeáilte don tréimhse ábhartha cheana féin. Áirítear sa phróiseas seo anailís a dhéanamh ar thoirteanna agus rátaí neamhbhilleáilte ríofa (in GWh agus na milliúin teirmeacha) agus breithnítear gluaiseachtaí ar tharaifí praghsála, séasúracht agus sonraí maidir le hidiú iomlán bunaithe ar an soláthraí faighte ag I-SEM. Tá roinnt rudaí éagsúla á dtairiscint cosúil le bónaís chláraithe, lascainí agus luaíochtaí atá ar fáil do chustaiméirí atá á lascainiú mar chomaoín athraitheach faoi IFRS 15. Cuirtear lascainí agus luaíochtaí leanúnacha i bhfeidhm ar bhillí na gcustaiméirí ábhartha de réir a chéile. Nuair a chláraítear, cuirtear bónaís chláraithe i bhfeidhm ar chuntais custaiméirí de réir a chéile ag brath ar leibhéil úsáide an chustaiméara.

Ioncam eile

Cuimsítear in ioncam eile ioncam díorthaithe ó sholáthar seirbhísí fuinnimh agus teileachumarsáide agus is ionann é agus cóirluach na seirbhísí agus oibreacha curtha ar fáil do chustaiméirí. Meastar go bhfuil seirbhísí curtha ar fáil do chustaiméirí nuair atá, agus a mhéid atá a oibleagáidí feidhmíochta comhlíonta ag an aonán faoina chonarthaí. Aithnítear ioncam de réir a chéile de réir an mhodha ionchuir sa ráiteas ioncaim de réir téarmaí an chonartha i gcomhréir leis an gcéim chríochnaithe, bunaithe ar chostais iomlána an chonartha. Aithnítear ioncam billeáilte mar neamhleictreachas infhaighte agus socraítear an bille laistigh de 30 lá gnó de ghnáth. Aithnítear ioncam neamhbhilleáilte in infháltais eile.

ESB Networks - Ioncam ó tháillí Úsáide Córais ar chustaiméirí

Aithníonn ESB Networks ioncam ó Chóras Úsáide ina gcuimsítear ioncam Úsáid an Chórais le haghaidh Dáileacháin (DUoS) agus ioncam Úsáid an Chórais le haghaidh Tarchuir (TUoS) den chuid is mó. Tá ESB Networks ag feidhmiú i bPoblacht na hÉireann agus is gnólacht rialaithe é, a thuilleann a ioncam go príomha ó thoradh ceadaithe ar a Bhonn Sócmhainní Rialaithe (RAB) agus óna chostais oibriúcháin a aisghabháil.

Tuilltear ioncam DUoS trí tháillí a ghearrtar ar sholáthraithe chun úsáid a baint as córas dáileacháin ESB Networks. Tá ioncam DUoS sainaitheanta de réir na húsáide atá á baint ag soláthraithe as an gcóras agus aon úsáid bhilleáilte agus neamhbhilleáilte gan íoc le haghaidh DUoS san áireamh mar infháltais Úsáide Córais ar an gclár comhardaithe. Déantar sonrasc le haghaidh ioncam DUoS a sheoladh ar bhonn démhíosúil. Chomh maith leis sin, tuilltear ioncam ó oibríochtaí agus táillí bliantúla cothabhála le haghaidh gineadóirí atá nasctha leis an gcóras Dáileacháin. Tá siad sin bunaithe ar mhéid caighdeánach de réir an chiliméadair líne nó cábla agus aithnítear iad de réir a chéile de réir mar a chomhlíontar an oibleagáid feidhmíochta.

Tuilltear ioncam TUoS trí shócmhainní tarchurtha a chothabháil chun tacú le hoibríocht éifeachtach EirGrid. Don chonradh praghais sheasta seo, aithnítear ioncam TUoS de réir a chéile de réir méid cothrom agus aithnítear infháltas Úsáide Córais ar an gclár comhardaithe.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

1. AN RÁITEAS AR BHEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA (ar lean)

Faigheann ESB Networks ioncam ranníocaíochtaí soláthair neamh-in-aisíochtha mar thoradh ar naisc nua a sholáthar dá líonra reatha le haghaidh réadmhaoine, gléasra agus trealaimh. Coimeádtar na ranníocaíochtaí seo i méideanna iníochtha trádála mar íocaíochtaí dul chun cinn go dtí go mbíonn a n-oibleagáid feidhmíochta comhlíonta. Nuair atá an oibleagáid feidhmíochta comhlíonta ag an obair ar an nasc aistrítear iad chuig ioncam iarchurtha agus cuirtear san áireamh mar ioncam iad sa ráiteas ioncaim thar shaolré gheilleagrach úsáideach mheasta na sócmhainní gaolmhara (mar athróg ionadach do shaolré an chaidrimh leis an gcustaiméir). Meastar go bhfuil saolré úsáideach na sócmhainní seo cothrom le 25 agus 30 bliain le haghaidh na líonraí dáileacháin agus tarchurtha faoi seach.

Chomh maith leis sin, aithníonn ESB Networks ioncam ó roinnt foinsí neamhrialaithe. Aithnítear ioncam ó sheirbhísí líonra coimhdeacha a sholáthar mar aon le hioncam ilghnéitheach eile. Aithnítear gach ioncam neamhrialaithe ag pointe ama agus tugtar anonn infháltas comhfhreagrach ar an gclár comhardaithe le haghaidh gach earra.

NIE Networks - Ioncam ó tháillí Úsáide Córais ar chustaiméirí

Faigheann NIE Networks a ioncam go príomha trí tháillí maidir le húsáid an chórais le haghaidh dáileacháin (DUoS) a thobhach ar sholáthraithe fuinnimh agus táillí seirbhísí tarchurtha (TSC) a bhaineann go príomha le húsáid a bhaint as an gcóras tarchurtha agus a íocann an tOibreoir Córais do Thuaisceart Éireann (SONI). Is gnó rialaithe é NIE Networks, a thuilleann ioncam go príomha as toradh ceadaithe ar a Bhonn Sócmhainní Rialáilte (RAB). Aithnítear ioncam nuair a chomhlíonann an Grúpa a oibleagáidí feidhmíochta maidir leis an gconradh leis an gcustaiméir. Meastar ioncam bunaithe ar an gcomaoin a shonraítear i gconradh le custaiméir. Ní mór na critéir aitheantais ar leith seo a leanas a chomhlíonadh freisin sula n-aithnítear ioncam:

Aithnítear ioncam DUoS le himeacht ama i gcomhréir le húsáid an chórais ag tomhaltóirí faoin sceideal teidlíochta arna leagan síos ag an UR do gach tréimhse taraife. Tá aon úsáid bhilleáilte agus neamhbhilleáilte gan íoc le haghaidh DUoS san áireamh mar infháltas Úsáide Córais ag dáta an chláir comhardaithe. Cuimsítear le hioncam measúnú ar an méid leictreachais a dháiltear, a mheastar trí úsáid a bhaint as patrúin tomhaltais stairiúla.

Tuilltear ioncam ó mhuiread seirbhíse tarchurtha (TSC) trí na sócmhainní tarchurtha a chothabháil chun oibriú éifeachtach SONI a éascú. Maidir leis an gconradh praghaís sheasta seo, aithnítear ioncam de réir a chéile agus de réir méid cothrom ar aon líne leis an sceidil teidlíochta arna leagan síos ag an UR do gach tréimhse taraife agus aithnítear infháltas Úsáide Córais ar an gclár comhardaithe.

San áireamh i mbrabús oibriúcháin an Ghrúpa tá ioncam agus costais a bhaineann le táillí na hOibleagáide Seirbhísí Poiblí (PSO) atá go hiomlán inghnóthaithe (lena n-áirítear méideanna íochta faoi Chlár Fuinneamh Inbhuanaithe Thuaisceart Éireann), d'ainneoin go bhfuil difríochtaí uainithe idir fáil ioncaim / íocaíocht costas agus aisghabháil na méideanna seo trí tháillí PSO. Tuilltear ioncam PSO de réir a chéile de réir na húsáide atá á baint ag soláthraithe as an gcóras faoin sceideal teidlíochta atá sonraithe ag an UR le haghaidh gach tréimhse taraife. Le cois ioncam na taraife PSO, sainaitheann NIE Networks ioncam faighte ón nGnó Soláthair Cumhachta (PPB) ag pointe ama de bhrí nach bhfuil smacht ag NIE Networks ar an méid ama nó ar uainiú fála ioncam PPB.

Faigheann NIE Networks ioncam ranníocaíochtaí soláthair neamh-in-aisíochtha mar thoradh ar naisc nua a sholáthar dá líonra reatha le haghaidh maoine, gléasra agus trealaimh. Coimeádtar na ranníocaíochtaí seo i méideanna iníochtha trádála mar íocaíochtaí dul chun cinn go dtí go mbíonn a n-oibleagáid feidhmíochta comhlíonta. Nuair atá an oibleagáid feidhmíochta comhlíonta ag an obair ar an nasc aistrítear iad chuig ioncam iarchurtha agus cuirtear san áireamh mar ioncam iad sa ráiteas ioncaim thar shaolré gheilleagrach úsáideach mheasta na sócmhainní gaolmhara (mar athróg ionadach do shaolré an chaidrimh leis an gcustaiméir). Meastar go bhfuil saolré úsáideach na sócmhainní seo cothrom le 25 agus 30 bliain le haghaidh na líonraí dáileacháin agus tarchurtha faoi seach.

Ioncam Giniúna agus Trádála - a eascraíonn den chuid is mó as giniúint leictreachais

Poblacht na hÉireann

Margadh Leictreachais Aonair Comhtháite (I-SEM)

Is socrú don mhargadh leictreachais mórdhíola é I-SEM d'Éirinn agus do Thuaisceart Éireann. Laistigh den I-SEM tá roinnt margaí nó ceantanna, agus tá achair ama dhifriúla trádála luaite leo ar fad, agus sásraí réitigh (ainneoin gaolmhara) ar leithligh.

Tá dhá mhargadh ex-ante bunaithe le haghaidh fuinneamh fisiciúil: an Margadh Lá Roimh Ré agus an Margadh Ionlae. Lena chois sin, táirgeann gineadóirí (táirgeoirí fuinnimh) agus soláthraithe (tomhaltóirí fuinnimh) Seirbhísí cothromaithe fuinnimh. Glactar le hacmhainn mar thiomantas a thugann gineadóir nó úinéir idirnascaire a bheith ar fáil chun leictreachas a chur ar fáil don eangach, más gá. Faigheann soláthraithe acmhainne a n-éiríonn leo sa Mhargadh Acmhainne íocaíocht acmhainne rialta, a chabhraíonn le hacmhainn ghiniúna a mhaoiniú. Aithnítear ioncam ó dhíol leictreachais sna margaí I-SEM de réir a chéile bunaithe ar ídiú leictreachais agus aithnítear infháltas I-SEM ar an gclár comhardaithe agus réitítear í ar bhonn laethúil don mhargadh ex-ante agus ar bhonn seachtainiúil don mhargadh ex-post.

Faightear ioncam acmhainne trí 'Sásra Luach Saothair Acmhainne' (CRM) a fhágann go ndéantar íocaíocht acmhainne le rannpháirtí i ndáil le hAonad Giniúna i ngach Tréimhse Acmhainne bunaithe ar Infhaighteacht Incháilithe Aonaid, atá bunaithe ar Phróifíl Infhaighteachta Aonaid. Aithnítear ioncam de réir a chéile agus aithnítear infháltas I-SEM ar an gclár comhardaithe agus réitítear a leithéid laistigh de mhí amháin.

1. AN RÁITEAS AR BHEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA (ar lean)

Faightear ioncam coimhdeach trí chláir 'Córas Leictreachais Shláin, Inbhuanaithe a Sholáthar' (DS3) a bhfuil sé mar aidhm leis seirbhísí freagartha minicíochta a sholáthar don eangach. Aithnítear ioncam coimhdeach de réir a chéile. Aithnítear ioncam coimhdeach mar infháltas I-SEM ar an gclár comhardaithe agus réitítear a leithéid laistigh de mhí amháin.

An Bhreatain Mhór

Is é Socruithe Trádála agus Tarchurtha Leictreachais na Breataine an margadh leictreachais mórdhíola atá ag feidhmiú sa Bhreatain Mhór (GB). Murab ionann agus I-SEM, d'fhéadfadh trádáil tarlú idir gineadóirí agus soláthraithe ar bhonn déthaobhach nó trí mhalartuithe. Is féidir a chinntiú gur féidir le conarthaí fisiciúla agus airgeadais luaineacht praghsanna a bhainistiú, le haghaidh scálaí ama idir blianta amach anseo agus margaí trádála ar an lá. Tá scéim luacha saothair acmhainne bunaithe ag Rialtas na Breataine, a chiallaíonn go mbronntar conarthaí acmhainne ar ghineadóirí (bunaithe ar thoradh ceant) a chuireann ar a gcumas íocaíochtaí a fháil chun acmhainn ghiniúna a sholáthar agus ag an am céanna pionóis a fháil le haghaidh neamhsheachadta le linn teagmhais nuair a bhíonn ganntanas acmhainne ann. Aithnítear ioncam a bhaineann le híocaíochtaí acmhainne de réir a chéile.

Faightear ioncam ón mBreatain Mhór trí chumhacht a dhíol le contrapháirtithe sa Bhreatain Mhór agus aithnítear a leithéid de réir a chéile nuair a bhíonn oibleagáidí feidhmíochta á gcomhlíonadh. Aithnítear ioncam a bhaineann le margadh na Breataine Móire mar infháltais leictreachais eile ar an gclár comhardaithe agus réitítear a leithéid ar bhonn laethúil nó míosúil ag brath ar théarmaí an chonartha aonair.

Codanna Eile - Ioncam Eile

Cuimsítear in ioncam eile ioncam díorthaithe ó sheirbhísí leictreachais, meicniúla, sibhialta, comhshaoil, innealtóireachta, díolacháin maoine agus comhairleoireachta a sholáthar agus is ionann é agus cóirluach seirbhísí agus oibreacha curtha ar fáil do chustaiméirí.

Meastar go bhfuil seirbhísí curtha ar fáil do chustaiméirí nuair atá, agus a mhéid atá a oibleagáidí feidhmíochta comhlíonta ag an aonán faoina chonarthaí. Aithnítear ioncam de réir a chéile de réir an mhodha ionchuir sa ráiteas ioncaim de réir théarmaí an chonartha i gcomhréir leis an gcéim chríochnaithe, bunaithe ar chostais iomlána an chonartha. Aithnítear ioncam billeáilte mar neamhleictreachais infhaighte agus socraítear an bille laistigh de 30 lá gnó de ghnáth. Aithnítear ioncam neamhbhilleáilte in infháltais eile.

(xx) Ioncam oibriúcháin eile

Cuimsítear in ioncam oibriúcháin eile ioncam a fhabhraítear don Grúpa lasmuigh de ghnáthghníomhaíochtaí trádála an Ghrúpa.

(xxi) Codanna oibriúcháin – IFRS 8

Tá ceanglais nochta IFRS 8 Codanna Oibriúcháin curtha i bhfeidhm go deonach ag ESB le haghaidh an Ghrúpa. Sonraítear in IFRS 8 conas ba cheart d'aonán faisnéis maidir lena chodanna a nochtadh trí úsáid a bhaint as "cur chuige bainistíochta" trína chuirtear faisnéis coda i láthair ar an mbonn céanna a úsáidtear le haghaidh tuairisciú inmheánach. Tá faisnéis airgeadais le haghaidh codanna a bhfuil athbhreithniú rialta ar a ngníomhaíochtaí oibriúcháin á dhéanamh ag an bhFoireann Feidhmiúcháin agus ag an mBord, an Príomhchinnteoir Oibriúcháin (CODM) i dteannta a chéile, chun cinntí a dhéanamh maidir le leithdháileadh acmhainní agus measúnú feidhmíochta, le fáil i nóta 3 a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

(xxii) Costais

(a) Costais fostaí

Fabhraítear tuarastail, ragobair, costais, bónaís, ranníocaíochtaí leasa shóisialaigh (ÁSPC), árachas náisiúnta, saoire bhliantúil le pá agus saoire bhreioiteachta sa tréimhse ina gcuireann fostaíthe an Ghrúpa na seirbhísí gaolmhara ar fáil.

(b) Costais fuinnimh

Cuimsítear i gcostais fuinnimh costais dhíreacha bhreosla (gual agus gás go príomha), leictreachas ceannaithe, táillí Úsáide Córais (costais leictreachais eile) agus glanchostais astaíochtaí. Aithnítear costais bhreosla agus leictreachais ceannaithe de réir mar a úsáidtear iad. Tá méid san áireamh i gcostais fuinnimh freisin a bhaineann le tionchar scéim Rialtas na hÉireann chun teorainn a chur le hioncaim mhargaidh gineadóirí áirithe leictreachais ón 1 Nollaig 2022 go dtí mí Meithimh 2023.

(c) Costais oibriúcháin agus costais chothabhála eile

Baineann costais oibriúcháin agus costais chothabhála eile go príomha le costais ollchóirithe agus tionscadail, costais chonraitheora agus costais bhunaithe. Aithnítear na costais seo sa ráiteas ioncaim de réir mar a thabhaítear iad.

(d) Ioncam airgeadais agus costais airgeadais

Cuimsítear in ioncam airgeadais ioncam úis ar éarlaisí bainc, a mheallann ús ag rátaí úis taisce i réim i dteannta le hioncam úis ar iasachtaí, agus ioncam úis ó shuimeanna tá dlite ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasáíochta an chothromais i bhfeidhm orthu. Cuimsítear i gcostais airgeadais sa Mháthairchuideachta freisin ioncam ó ús ar shuimeanna atá dlite ó ghnóthais fochuideachta.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

1. AN RÁITEAS AR BHEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA (ar lean)

Cuimsítear i gcostais airgeadais costas úis a bhaineann le hiasachtaíocht, leachtú na lascaine ar fhorálacha, táillí maoinithe pinsin, gnóthachain agus caillteanais chóirluacha ar ionstraimí airgeadais nach bhfuil cáilithe le haghaidh cuntasáíocht fálaithé nó sa chás nach bhfuil cuntasáíocht fálaithé in úsáid, caillteanais ar ionstraimí fálaithé nach n-aithnítear i gcostais oibriúcháin agus athrangúcháin méideanna aitheanta roimhe seo in ioncam cuimsitheach eile.

2. MEASTACHÁIN AGUS BREITHIÚNAIS A ÚSÁID

Éilíonn ullmhú ráiteas airgeadais na Máthairchuideachta agus na ráiteas airgeadais comhdhlúite líon suntasach toimhdí agus meastachán breithiúnach a dhéanamh. Tá tionchar acu seo ar an ioncam agus ar na costais atá le fáil sa ráiteas ioncaim agus ar ioncam cuimsitheach, ar luacháil na sócmhainní agus na ndliteanas sa chlár comhardaithe. Tá a leithéid de mheastacháin agus de bhreithiúnais bunaithe ar thaithí stairiúil agus ar fhachtóirí eile, lena n-áirítear ionchais maidir le teagmhais amach anseo a chreidtear atá réasúnach bunaithe ar na himthosca agus atá faoi réir athluacháil leanúnach.

Ba cheart a thabhairt faoi deara, go bhféadfadh tionchar ábhartha a bheith ag tionchar an athraithe ar roinnt toimhdí agus meastachán ar na torthaí tuairiscithe. Áirítear ina measc ach níl siad teoranta do:

(i) Tionchar na rioscaí aeráide (Meastachán)

Go sonrach bunaithe ar nádúr oibríochtaí an Ghrúpa agus Straitéis an Ghrúpa um Aeráidneodracht (féach an sainmhíniú ar Aeráidneodracht laistigh de Ghluais na ráiteas airgeadais seo) faoin mbliain 2040, tá breithniú déanta ag ESB ar an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag rioscaí a bhaineann leis an aeráid ar na ráitis airgeadais. Sa chomhthéacs seo, tá breithniú déanta ar an méid thíos:

(a) Teagmhais Fhisiciúla Aeráide

Thug ESB faoi mheasúnaithe riosca agus leochaileachta fisiciúla aeráide dá chuid gníomhaíochtaí agus do na guaiseacha ábhartha faoi roinnt cásanna de chuid an Phainéil Idir-Rialtasaigh ar an Athrú Aeráide (IPCC).

D'fhéadfadh teagmhais fhisiciúla aeráide, go háirithe stoirmeacha, tuillte agus patrúin athraitheacha aimsire, damáiste a dhéanamh do shócmhainní ESB, go háirithe gnóthais giniúna agus líonraí ESB. Tá cothabháil choiscitheach, gearradh adhmaid agus cláir eile i bhfeidhm chun rioscaí fisiceacha aeráide a laghdú sna gnóthais seo, agus déantar athbhreithniú orthu i gcomhthéacs an riosca aeráide atá ag ardú. Maidir le sócmhainní líonra leictreachais, tá meicníochtaí rialála ann maidir le láimhseáil na gcostas a bhaineann le stoirmeacha foircneacha.

Chomh maith leis sin, d'fhéadfadh go mbeadh tionchar ag patrúin aimsire athraitheacha ar an líon faighte ó shócmhainní giniúna gaothfhuinneamh agus fuinneamh hidrileictreach an Ghrúpa. Chomh maith leis sin, d'fhéadfadh teagmhais aimsire cosúil le báisteach throm a bheith mar bhonn le níos mó teagmhais ina mbíonn ar ESB tuillte a bhainistiú trína mhonarchana giniúna hidrileictreachais. Tá foráil le haghaidh éileamh dlíthiúil a bhaineann le tuitle i gCorcaigh sa bhliain 2009 i bhfeidhm mar atá sonraithe i nóta 29.

Breathnaítear ar shaincheisteanna fisiceacha aeráide mar chuid de mheasúnaithe bearnúcháin agus forálacha ESB de réir mar is gá.

(b) Aistriú go hAeráidneodracht

D'fhéadfadh go mbeadh tionchar ag tiomantais ESB d'Aeráidneodracht, chomh maith le hathruithe ar bheartas fuinnimh agus ar an timpeallacht rialála, sa mheántearma agus san fhadtéarma, ar an leibhéal giniúna leictreachais ó fhlít giniúna teirmí ESB. D'fhéadfadh go mbeadh tionchar ar shaolréanna úsáideacha ionchasacha agus athruithe ar shreafaí airgid amach anseo a dhíorthaítear ó shócmhainní teirmeacha a bheith mar thoradh air seo in éineacht le méadú ar bhfoinsí in-athnuaite fuinnimh á nascadh leis an eangach in Éirinn agus sa Bhreatain Mhór araon, chomh maith le costais mhéadaithe a bhaineann le foinsí fuinnimh teirmeach, lena n-áirítear costais charbóin. Breithnítear na hathruithe seo trí mheasúnuithe bliantúla bearnúcháin agus athbhreithnithe ar shaolréanna an Ghrúpa.

Tá flít giniúna teirmí ESB faoi réir athruithe bearnúcháin le blianta beaga anuas agus tá deireadh a saolréanna geilleagracha úsáideacha beagnach sroichte ag formhór na sócmhainní teirmeacha (glactar le roinnt stáisiún giniúna gásadhainte níos nuaf mar eisceacht, Carrington sa Bhreatain Mhór agus sócmhainní giniúna solúbtha gáis ina measc siúd is suntasaí). Ceanglaítear ar shócmhainní teirmeacha ESB, lena n-áirítear sócmhainní giniúna solúbtha nua, slándáil soláthair a sholáthar in Éirinn agus sa Bhreatain Mhór sa mheántearma fad atáthar ag aistriú go haeráidneodracht. Dá réir sin, ní dhearnadh aon choigeartuithe ar shaolréanna geilleagracha úsáideacha sócmhainní a bhfuil suimeanna ábhartha tugtha anonn le linn na tréimhse dar críoch an 31 Nollaig 2024.

(c) Oibleagáidí Comhshaoil

Bunaithe ar chineál shócmhainní an Ghrúpa, tá forálacha sonracha díchoimisiúnaithe i bhfeidhm a bhaineann le hoibleagáidí scoir sócmhainní a eascraíonn as reachtaíocht chomhshaoil agus reachtaíocht eile. Féach cuid (v) thíos.

2. MEASTACHÁIN AGUS BREITHIÚNAIS A ÚSÁID (ar lean)

(d) Gnóthas Leantach agus an Ráiteas Inmharthanachta

Rinneadh breithniú ar impleachtaí rioscaí agus deiseanna a bhaineann leis an aeráid sna measúnuithe ar ráiteas inmharthanachta gnóthais leantaigh an Ghrúpa (mar chuid de phróiseas pleanála gnó ESB).

(ii) Measúnuithe lagaithe agus luach (tugtha) anonn na sócmhainní fadsaolacha agus dea-thoil (Meastachán)

Tá cur síos déanta thíos ar mheasúnú ar an méid in-aisghabhála, an luach úsáide níos airde agus an cóirluach lúide costais na diúscartha, a bhaineann le gléasra agus trealamh maoine, sócmhainní doláimhsithe, sócmhainní ceart úsáide, dea-thoil (cur síos déanta i nóta 15) agus institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasáíochta an chothromais i bhfeidhm orthu, de réir IAS 36 Bearnúchán Sócmhainní:

- Chomh fada is a bhaineann le sócmhainní giniúna cumhachta, tá an luach a úsáidtear bunaithe ar shreafaí airgid mheasta ionchasacha a bheidh á nginiúint ag an tsócmhainn atá bunaithe ar athbhreithniú seachtrach ar ghiniúint chumhachta réamh-mheasta agus praghsanna cumhachta, gáis, carbóin agus acmhainne réamh-mheasta (más cuí), uainiú agus méid na gcostas oibriúcháin agus an chaiteachais chaipitil agus ioncaim choimhdhig.
- Chomh fada is a bhaineann le dea-thoil ar éadáil Northern Ireland Electricity Networks, ríomhtar an cóirluach trí thagairt a dhéanamh do luachálacha margaidh na bhfóntas rialaithe inchoimparáide. Tá tuilleadh sonraí le fáil i nóta 15.
- Maidir le dea-thoil ar éadáil So Energy Ltd (So Energy), tá an luach úsáidte bunaithe ar shreafaí airgid ionchasacha agus ar luach intreach. Tá sreafaí airgid ionchasacha bunaithe ar thoirmhí a bhaineann leis an líon custaiméirí, corrlach de réir an chustaiméara agus costais oibriúcháin. Tá tuilleadh sonraí le fáil i nóta 15.
- Chomh fada is a bhaineann le sócmhainní láimhsithe agus doláimhsithe eile, sa chás gur gá sócmhainní a thástáil chun críche bearnúcháin, cinntear an luach atá in úsáid bunaithe ar shreafaí airgid measta nó sochair eile a bhfuiltear ag súil a dhíorthófar ó úsáid na sócmhainní.
- Maidir le cóirluach lúide costais na diúscartha, tá an cur chuige comhsheasmach i ndáil le gach sócmhainn ina bhfuil luachanna córa bunaithe ar mheasúnuithe neamhspleácha tríú páirtí lúide costais.
- Lascaítear sreafaí airgid a úsáidtear i samhlacha luach úsáide chun léargas a thabhairt ar a luach láithreach trí úsáid a bhaint as ráta lascaine réamhchánach a léiríonn measúnuithe margaidh reatha amluach an airgid agus na rioscaí a bhaineann le go sonrach leis an tsócmhainn. Éilíonn meastachán an ioncaim réamh-mheasta agus uainiú an chaiteachais breithiúnas agus braitheann sé ar na dálaí geilleagracha a bhaineann leis na sócmhainní seo.
- Tá measúnú déanta ar an infheistíocht chothromais i Nearth na Gaoithe bunaithe ar chóirluach lúide cur chuige costas na diúscartha arna chinneadh ag tríú páirtí neamhspleách. Rinne an luachálaí cinneadh maidir leis an gcóirluach lúide costas na diúscartha bunaithe ar thoirmhí margaidh de réir IAS36. Tá sonraí breise ar fáil i nóta 16.

(iii) Oibleagáidí scoir sócmhainní, forálacha dlí agus forálacha eile (meastachán)

Costais thodhchaíocha atá riachtanach chun forálacha reatha a réiteach cosúil le costais dúnta stáisiún cumhachta, foráil scoir cuailí adhmaid créasóidchóireáilte agus dliteanais fostaí lena n-áirítear oibleagáidí a bhaineann le socruithe téarfa. Tá eolas maidir leis na dliteanais seo le fáil i nóta 25, 26 agus 29.

Teastaíonn meastachán agus breithiúnas suntasach i ndáil le ríomh na forála do shócmhainní giniúna, lena n-áirítear an tionchar atá ag rialúchán, beachtas na suirbhéanna láithreáin, éilleáin gan choinne, tionchar teicneolaíochtaí malartacha agus úsáid a bhaint as athruithe oiriúnacha ar na rátaí lascaine.

Tá gá le meastachán suntasach chun cinneadh a dhéanamh maidir leis an leibhéal forála a theastaíonn chun cuailí adhmaid créasóidchóireáilte a dhiúscairt. Áirítear anseo meastachán a dhéanamh maidir le costas diúscartha gach cuaille, a chinnfear trí phróisis tairisceana iomaíocha, an tréimhse ina mbeidh cuailí á ndiúscairt a bhraitheann ar riocht na gcuailí agus an úsáid a bhainfear as ráta lascaine oiriúnach. Meastar an tréimhse ina mbeidh cuailí á ndiúscairt bunaithe ar phleananna oibríochtúla reatha a d'fhéadfadh athrú go suntasach amach anseo mar gheall ar reachtaíocht comhshaoil nó riocht na gcuailí.

Éilíonn ríomh na bhforálacha maidir le héilimh dhlíthiúla breithiúnas lena n-áirítear measúnú ar thoradh na n-éileamh ábhartha. Tá sonraí maidir le meastacháin agus breithiúnais a bhaineann le héilimh dhlíthiúla leanúnacha le fáil i nóta 29 agus 31.

(iv) Sochair scoir (Breithiúnas)

Éilíonn an chuntasaíocht do dhliteanas pinsin ESB breithniú maidir leis an gcur chuige cuntasáíochta cuí atá ag teacht le IAS 19 'Sochair Fostaí' a bhaineann le hoibleagáidí geallta ESB i ndáil leis an scéim. Tá na comhaltaí Boird sásta gurb é an cur chuige cuntasáíochta cuí, arna cinneadh de réir IAS 19 Sochair Fostaí, chun léargas a thabhairt ar a n-oibleagáidí geallta faoi láthair, mar atá sonraithe sna nótaí a ghabhann leis na ráitis airgeadas (féach nóta 26).

Tá fostaithe NIE Networks i dteideal ballraíocht a bhaint amach i Scéim Pinsin Northern Ireland Electricity (Scéim NIE Networks) a bhfuil socruithe sochair shainithe agus ranníocaíochta sainithe luaite léi. Áirítear i meastachán agus modh cuntasáíochta na hoibleagáide sochar scoir breithiúnais a dhéanamh i dteannta leis na hachtúirí neamhspleácha. Áirítear anseo meastachán a dhéanamh faoi theagmhais thodhchaíocha neamhchinnte lena n-áirítear ionchas saoil chomhaltaí na scéime, méaduithe tuarastail agus pinsin amach anseo agus boilsciú mar aon le rátaí lascaine. Tá sócmhainn pinsin a bhaineann le scéim pinsin le sochar sainithe NIE Networks aitheanta mar mhéid an bharrachais ag dáta an chlár comhardaithe nach bhfuil aon cheart ag an nGrúpa i ndáil leis. Tá cur síos déanta i nóta 25 ar na toimhdí úsáidte ag an nGrúpa mar aon le hanailís íogaireachta ar athrú ar na toimhdí seo.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

2. MEASTACHÁIN AGUS BREITHIÚNAIS A ÚSÁID (ar lean)

(v) Ionstraimí airgeadais (Meastachán)

Mar atá mínithe i nóta 30 mír (i), tá luacháil ionstraimí airgeadais áirithe bunaithe ar roinnt fachtóirí agus toimhdí breithiúnacha nach féidir a bhunú ar ionchuir inbhraite de bharr riachtanais. Tá siad seo rangaithe mar ionstraimí airgeadais leibhéal 3, de réir bhrí IFRS 13 Tomhas luach cóir agus IAS 36 Bearnúchán Sócmhainní. Ceanglaítear breithiúnas a thabhairt a bhaineann le cineál an chonartha agus le riachtanais ionchasacha díola, cheannaigh nó úsáid an tráchtearra ábhartha chun conarthaí tráchtearra a ainmniú mar 'chun a úsáide féin' (agus nach bhfuil laistigh de scóip IFRS 9 dá bharr).

(vi) Comhpháirtíocht le Ørsted (Meastachán)

D'iontráil ESB agus Ørsted i mí an Mheithimh 2023 i gcomhshocrú chun punann tionscadail ghaoithe amach ón gcósta a fhorbairt timpeall ar chósta thoir, theas agus thiar na hÉireann. Chuige sin, cuimsíodh feithiclí sainchuspóra agus tá siad á gcomhrialú ag ESB agus Ørsted leis na tionscadail seo a fhorbairt. Fochuideachtaí faoi lánúinéireacht ESB a bhí sna feithiclí sainchuspóra seo roimh an socrú agus comhfhiontair atá anois iontu. Sa bhliain 2023, aithníodh gnóthachan €10.2 milliún de bharr gur cailleadh na fochuideachtaí a bhíodh faoi lánúinéireacht agus luacháladh gurbh ionann cóirluach infheistíocht choimeádta ESB sna comhfhiontair agus €náid. Áirítear leis an socrú chomh maith breithniú breise teagmhasach atá le fáil ag ESB ó Ørsted a bhaineann le roinnt príomh-gharspriocanna a baineadh amach ar gach tionscadal. Mar gheall go bhfuil tionscadail i luathchéimeanna na forbartha, measadh cóirluach an bhreithnithe theagmhasaigh amhail €náid (2023: €náid).

(vii) Luacháil infháltas agus méideanna iníoctha (Meastachán)

Meastar tomhas roinnt sócmhainní, dliteanas, ioncaim agus costas ag deireadh na bliana, a éilíonn leibhéal suntasach meastacháin agus breithiúnais, de réir pholasaithe cuntasaíochta an Ghrúpa agus IFRS reatha an AE. Áirítear i measc na míreanna a éilíonn leibhéal suntasach meastacháin agus breithiúnais, ríomh ioncam agus trádáil leictreachais neamhbhilleáilte agus infháltais eile (féach nóta 19), méideanna dlite ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu (féach nóta 19), luacháil stoc breosla (féach nóta 18), costas an bhreosla ídithe (féach nóta 18), saolréanna úsáideacha maoinne, gléasra agus trealaimh (féach nóta 12) agus freisin fabhrúithe le haghaidh earraí faighte nó obair déanta nach bhfuil sonraisc soláthraithe faighte lena n-aghaidh fós (féach nóta 27).

Cuireann ESB seirbhísí ar fáil do thart ar 1.9 mhilliún cuntas custaiméara cónaithe agus gnó, ar théarmaí creidmheasa den chuid is mó. Is léir nach mbeidh fiachais áirithe dlite do ESB á n-íoc mar thoradh ar mhainneachtain líon beag custaiméirí. Úsáidtear meastacháin fhadbhreathnaitheacha chun cinneadh a dhéanamh maidir leis an leibhéal fiachas a chreidtear nach mbaileofar. Cuimsítear sna meastacháin seo gnéithe amhail staid reatha gheilleagar na hÉireann agus saincheisteanna tionscail áirithe (féach nóta 19).

Éilíonn in-aisghabhálacht méideanna dlite do Mháthairchuideachta ESB ó fhochuideachtaí breithiúnas maidir le cumas fochuideachtaí dóthain sreafaí airgid a ghiniúint chun na méideanna a aisíoc nuair a bhíonn siad dlite.

(viii) Dlíteanais Léasa (Meastachán)

Éilíonn cur i bhfeidhm IFRS 16 ar an nGrúpa breithiúnais a dhéanamh a bhfuil tionchar acu ar luacháil dliteanas léasa, luacháil sócmhainní ceart úsáide, an ráta lascaine a úsáid chun na híocaíochtaí léasa agus na dtéarmaí léasa a lascainiú.

(ix) Cuntasaíocht do ranníocaíochtaí soláthair Líonraí (Breithiúnas)

Tá breithniú laistigh den tionscal á dhéanamh ar chuntasaíocht ranníocaíochtaí soláthair líonra agus ag an ngairm chuntasaíochta trí chéile, agus d'fhéadfadh go mbeadh tionchar i ndeireadh na dála ag toradh an phlé leanúnaigh seo ar an gcur chuige cuntasaíochta a nglacann an Grúpa leis sa limistéar seo, ar an ábhar sin.

(x) Iarmhéideanna ábhartha a chur i láthair a bhaineann le conarthaí Giniúna Éigeandála Sealadaí (Breithiúnas)

Le linn na bliana 2023, d'iontráil ESB isteach i gConarthaí Giniúna Éigeandála Sealadaí le EirGrid a fhágann gurb é ról ESB sna socrúithe freastal ar sholáthar acmhainn giniúna leictreachais sealadaí lena soláthraítear sláine an tsoláthair fuinnimh d'eangach leictreachais na hÉireann. Amhail an 31 Nollaig 2024, tá dhá shocrú den sórt sin i bhfeidhm ag an bPort Thuaidh i mBaile Átha Cliath agus Droichead na Sionainne i gCo Uíbh Fhailí. Faoi na socrúithe, aisíocann EirGrid na costais ghaolmhara go léir (glan ar ioncaim a ghintear) de chuid na sócmhainní gaolmhara, ceannach, tógáil, oibriú, cothabháil agus díchoimisiúnú san áireamh (glan ar fháltais diúscartha) ina n-íomláine le ESB. Cinneann EirGrid, seachas ESB, an treoir maidir le húsáid na sócmhainne.

Tá breithiúnas le tabhairt maidir le conas a chuirtear na socrúithe seo i láthair i ráitis airgeadais an Ghrúpa. Agus an breithiúnas seo á thabhairt, rinneadh breithniú ar riachtanais Chreat Coincheapúil um Thuairisciú Airgeadais IFRS, Cur i Láthair Ráiteas Airgeadais IAS 1, Ionstraimí Airgeadais IAS 32: Cur i Láthair, Ionstraimí Airgeadais IFRS 7: Rinneadh Nochtaí agus Léasanna IFRS 16 a mheas.

2. MEASTACHÁIN AGUS BREITHIÚNAIS A ÚSÁID (ar lean)

Mar gheall nach gcoimeádann ESB riosca agus luaíocht a bhaineann le húinéireacht na sócmhainní agus go ndéantar ESB a aisíoc go hiomlán as gach costas gaolmhar (glan ar ioncaim a ghintear), níor aithníodh aon sócmhainní Maoine, Gléasra agus Trealaimh ná Ceart Úsáide i ráitis airgeadais an Ghrúpa. Cuirtear costais agus aisíocaíochtaí gaolmhara i láthair ar bhonn glanmhéid sna ráitis airgeadais nuair a thugtar fúthu leis an bpáirtí céanna. Nuair nach amhlaidh an cás, cuirtear costais agus aisíocaíochtaí gaolmhara i láthair ar bhonn ollmhéid. Aithnítear táillí seirbhíse a fhabhraítear do ESB ar aon dul le riachtanais IFRS 15 ó Chonarthaí le Custaiméirí.

3. TUAIRISCIÚ CODANNA

Chun críche bainistíochta, tá an Grúpa eagraithe i gceithre phríomhchuid intuiriscithe, rannáin straitéiseacha an Ghrúpa atá á mbainistiú ar leithligh agus a bhfuil faisnéis bhainistíochta shinsearach á soláthar maidir leo don Bhainistíocht Feidhmiúcháin agus don Bhord, Príomhchinnteoir Oibriúcháin (CODM) an Ghrúpa i dteannta a chéile. Soláthraíonn ceithre rannóg corparáide eile, lena n-áirítear Innealtóireacht agus Mórthionscadail (EMP) agus Seirbhísí Fiontraíochta go príomha, tacaíocht agus seirbhísí eile do phríomh-rannóga oibriúcháin an Ghrúpa agus cuirtear le chéile iad mar Chodanna Eile sa nóta Tuairiscithe Coda seo.

Seo thíos cur síos ar phríomhchodanna intuiriscithe an Ghrúpa:

(a) Réitigh do Chustaiméirí atá freagrach as forbairt, margaíocht, díol agus seirbhísíú soláthar fuinnimh agus tairiscintí seirbhíse nuálacha trí bhrandaí uile do chustaiméirí ESB (Electric Ireland, Smart Energy Services, ESB e-Cars, ESB Telecoms, ESB Energy agus So Energy) in Éirinn (Poblacht na hÉireann (PÉ)), Tuaisceart Éireann (TÉ), agus an Bhreatain Mhór (GB). Is é Electric Ireland an príomhsholáthraí leictreachais agus gáis do chustaiméirí baile i bPoblacht na hÉireann. Tá Réitigh do Chustaiméirí ag feidhmiú i margadh baile na Breataine Móire trí So Energy. Tá sciar margaidh suntasach ag Electric Ireland san earnáil tráchtála i bPoblacht na hÉireann agus i dTuaisceart Éireann. Díorthaítear ioncam ó dhíolacháin chuig custaiméirí leictreachais agus gáis go príomha.

(b) Tá ESB Networks dírithe go príomha ar úinéireacht agus oibriú an líonra dáileacháin leictreachais agus úinéireacht an líonra tarchurtha leictreachais i bPoblacht na hÉireann. Is gnó rialaithe é ESB Networks a thuilleann toradh ceadaithe ar a Bhonn Sócmhainní Rialaithe (RAB) agus díorthaíonn sé a ioncam go príomha ó tháillí a bhaineann le húsáid an chórais dáileacháin tabhaithe ar sholáthraithe leictreachais agus ó tháillí le haghaidh seirbhísí tarchurtha bailithe ó EirGrid Plc. Tá sé imfhálaithe ag rialachán a bhaineann le gnó giniúna agus soláthair an Ghrúpa.

(c) Feidhmíonn, forbraíonn, tógann agus trádálann **Giniúint agus Trádáil** aschur giniúna leictreachais agus sócmhainní a bhaineann le stóráil i bPoblacht na hÉireann, i dTuaisceart Éireann agus sa Bhreatain Mhór. Cuimsítear ann fochuideachtaí faoi lánúinéireacht agus infheistíochtaí i gcomhfhiontair.

(d) Tá **NIE Networks** dírithe go príomha ar úinéireacht agus oibriú an líonra dáileacháin leictreachais agus úinéireacht an líonra tarchurtha leictreachais i dTuaisceart Éireann. Is gnó rialaithe é ESB Networks a thuilleann toradh ceadaithe ar a Bhonn Sócmhainní Rialaithe (RAB) agus díorthaíonn sé a ioncam go príomha ó tháillí a bhaineann le húsáid an chórais dáileacháin tabhaithe ar sholáthraithe leictreachais agus ó tháillí le haghaidh seirbhísí tarchurtha bailithe ón Oibreoir Córais do Thuaisceart Éireann (SONI).

(e) Codanna Eile ina n-áirítear torthaí na soláthraithe seirbhíse inmheánacha, a chuireann seirbhísí tacaíochta ar fáil do phríomhaonaid ghnó an Ghrúpa. Tá na codanna seo á rialú ag rialachán agus tá comhaontuithe leibhéal seirbhíse deartha d'fhonn a chinntiú go bhfuil na hidirbhearta idir na codanna oibriúcháin ar bhonn neamhthuilleamaí cosúil le hidirbhearta le tríú páirtithe. Chomh maith leis sin, áirítear sa chuid seo formhór de chostais airgeadais an Ghrúpa, de bhrí go bhfuil formhór den ghníomhaíocht Státchiste á cur i gcrích go lárnach. Ní athmhuireachaítear costais airgeadais tabhaithe go lárnach chuig codanna oibriúcháin eile.

Déanann CODM faireachán ar thorthaí oibriúcháin na gcodanna ar leithligh chun acmhainní a leithdháileadh idir codanna agus chun feidhmíocht a mheas. Déantar feidhmíocht coda a mheas go príomha bunaithe ar bhrabús oibriúcháin. Ní thuairiscítear sócmhainní agus dlíteanais de réir na coda do CODM.

Ioncam bunaithe ar tháirge

Tá codanna intuiriscithe roinnte bunaithe ar an gcineál ioncaim táirge tuillte. Cuimsítear i Réitigh do Chustaiméirí díolacháin le custaiméirí leictreachais agus gáis agus seirbhísí gaolmhara eile atá sonraithe ag (a) thuas. Eascaíonn ioncam Giniúna agus Trádála as giniúint leictreachais go príomha. Tuilleann ESB Networks agus NIE Networks ioncam Úsáide Córais i bPoblacht na hÉireann agus i dTuaisceart Éireann faoi seach. Baineann ioncam atá san áireamh i gCodanna Eile le seirbhísí innealtóireachta go príomha.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

3. TUAIRISCIÚ CODANNA (ar lean)

(a) Ráiteas Ioncaim

	Réitigh do Chus-taiméirí	ESB Networks	Giniúint agus Trádáil	NIE Networks	Codanna Eile	Comhdhlúthú agus díothú	Iomlán
	€m	€m	€m	€m	€m	€m	€m
(i) Ioncam agus ioncam oibriúcháin eile (glanmhéid) an sciar roimh mhíreanna eisceachtúla - 2024							
Ioncaim sheachtracha	4,821.1	1,123.0	814.7	475.2	15.9	-	7,249.9
Ioncam idirchoda	215.7	414.0	1,703.3	50.8	461.9	(2,845.7)	-
Ioncam oibriúcháin eile (glanmhéid)	0.2	1.2	2.7	-	151.5	(146.4)	9.2
Ioncam agus ioncam oibriúcháin eile (glanmhéid) roimh mhíreanna eisceachtúla	5,037.0	1,538.2	2,520.7	526.0	629.3	(2,992.1)	7,259.1
(ii) Costais oibriúcháin an sciar (glanmhéid) roimh mhíreanna eisceachtúla agus ais-thomhais eile - 2024							
Glanchailiteanais bhearnúcháin ar shócmhainní airgeadais	(67.3)	(0.4)	(5.4)	-	(2.4)	-	(75.5)
Dímheas agus amúchadh	(27.2)	(575.5)	(166.6)	(202.4)	(32.9)	-	(1,004.6)
Muirear bearnúcháin	(0.3)	-	(0.6)	-	(0.7)	-	(1.6)
Costais oibriúcháin eile	(4,828.9)	(595.6)	(2,037.5)	(135.1)	(597.4)	2,992.1	(5,202.4)
Costais oibriúcháin (glanmhéid)	(4,923.7)	(1,171.5)	(2,210.1)	(337.5)	(633.4)	2,992.1	(6,284.1)
(iii) Toradh oibriúcháin - 2024							
Brabús oibriúcháin / (cailiteanas) roimh mhíreanna eisceachtúla agus ais-thomhais eile	113.3	366.7	310.6	188.5	(4.1)	-	975.0
Míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe	-	-	115.5	-	-	-	115.5
Brabús oibriúcháin / (cailiteanas) tar éis míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe eile	113.3	366.7	426.1	188.5	(4.1)	-	1,090.5
(Glanchostas) / glanioncam maoinithe	(20.0)	(9.2)	42.1	(54.6)	(39.5)	-	(81.2)
Caillteanas creidmheasa a bhfuiltear ag súil leis a bhaineann le hinstiúid infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasáíochta an chothromais i bhfeidhm orthu (mír eisceachtúil)	-	-	(134.6)	-	-	-	(134.6)
Brabús / (cailiteanas) sciar instiúidí infheistiúcháin den ghnáthscair	-	-	9.6	-	(14.9)	-	(5.3)
Brabús / (cailiteanas) roimh cháin - lena n-áirítear míreanna eisceachtúla	93.3	357.5	343.2	133.9	(58.5)	-	869.4

- San áireamh i dtorthaí oibriúcháin na míre Réitigh Chustaiméirí tá €54.9 milliún d'ioncam (2023: €117.2 milliún) agus €14.0 milliún de chaillteanas oibriúcháin (2023: €8.7 milliún) a bhaineann le gnó Cónaithe Thuaisceart Éireann de chuid Electric Ireland a bhfuil an Grúpa i mbun éirí as ar bhonn gníomhach.
- Áirítear ar thorthaí oibriúcháin na míre Giniúna agus Trádála €21.2 milliún d'ioncam (2023: €27.5 milliún) agus €13.3 milliún de bhrabús oibriúcháin (2023: €21.2 milliún) a bhaineann le stáisiún cumhachta gásadhainte atá bunaithe i Corby, sa Ríocht Aontaithe, a bhfuil an grúpa i mbun díola go gníomhach.

3. TUAIRISCIÚ CODANNA (ar lean)

	Réitigh do Chustaiméirí	ESB Networks	Giniúint agus Trádáil	NIE Networks	Codanna Eile	Comhdhlúthú agus díothú	Iomlán
	€m	€m	€m	€m	€m	€m	€m
(i) Ioncam agus ioncam oibriúcháin eile (glanmhéid) an sciar roimh mhíreanna eisceachtúla - 2023							
Ioncaim sheachtracha	5,838.5	973.6	1,618.9	334.5	10.2	-	8,775.7
Ioncam idirchoda	217.6	400.4	1,828.7	48.7	427.0	(2,922.4)	-
Ioncam oibriúcháin eile (glanmhéid)	-	(0.2)	10.8	-	55.1	(56.5)	9.2
Ioncam agus ioncam oibriúcháin eile (glanmhéid) roimh mhíreanna eisceachtúla	6,056.1	1,373.8	3,458.4	383.2	492.3	(2,978.9)	8,784.9
(ii) Costais oibriúcháin an sciar (glanmhéid) roimh mhíreanna eisceachtúla agus ais-thomhais eile - 2023							
Glanchailiteanais bhearnúcháin ar shócmhainní airgeadais	(70.0)	-	-	-	(0.4)	-	(70.4)
Dímheas agus amúchadh	(22.3)	(553.2)	(144.6)	(191.2)	(31.0)	-	(942.3)
Muirear bearnúcháin	-	-	(5.1)	-	-	-	(5.1)
Costais oibriúcháin eile	(5,976.2)	(461.6)	(2,598.7)	(114.2)	(495.0)	2,978.9	(6,666.8)
Costais oibriúcháin (glanmhéid)	(6,068.5)	(1,014.8)	(2,748.4)	(305.4)	(526.4)	2,978.9	(7,684.6)
(iii) Toradh oibriúcháin - 2023							
Brabús oibriúcháin / (cailiteanas) roimh mhíreanna eisceachtúla agus ais-thomhais eile	(12.4)	359.0	710.0	77.8	(34.1)	-	1,100.3
Míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe	-	-	20.5	-	-	-	20.5
Brabús oibriúcháin / (cailiteanas) tar éis míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe eile	(12.4)	359.0	730.5	77.8	(34.1)	-	1,120.8
(Glanchostas) / glanioncam maoinithe	(24.1)	(11.5)	28.5	(50.2)	(60.8)	-	(118.1)
Bearnúcháin instiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasáíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	-	(14.8)	-	-	-	(14.8)
Brabús / (cailiteanas) sciar instiúidí infheistiúcháin den ghnáthscair	-	-	25.1	-	(11.4)	-	13.7
Brabús / (cailiteanas) roimh chánachas – lena n-áirítear míreanna eisceachtúla	(36.5)	347.5	769.3	27.6	(106.3)	-	1,001.6

Díothaítear gach ioncam idirchoda tráth an chomhdhlúthaithe agus léirítear iad sa cholún díothaithe thuas.

(b) Nochtadh eile

	2024 €m	2023 €m
Breisiúcháin le sócmhainní neamhreatha		
Réitigh do Chustaiméirí	38.7	49.7
ESB Networks	1,129.8	991.9
Giniúint agus Trádáil	378.6	418.3
NIE Networks	276.6	248.6
Codanna Eile	19.9	20.0
Iomlán	1,843.6	1,728.5

Cuimsítear i mbreisiúcháin le sócmhainní neamhreatha infheistíochtaí i maoin, gléasra agus trealamh, sócmhainní doláimhsithe (seachas liúntais astaíochtaí), sócmhainní airgeadais agus instiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasáíochta an chothromais i bhfeidhm orthu.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

4. IONCAM Ó CHONARTHAÍ LE CUSTAIMÉIRÍ

Ceanglaíonn IFRS 15 go léirítear nádúr, uainiú, méid agus éiginnteacht a ioncaim laistigh dá cheanglais nochta. Chinn ESB go bhfuil an díchomhshuimiú, bunaithe ar úsáid a bhaint as codanna reatha agus cineál an ioncaim, oiriúnach do na himthosca.

	Réitigh do Chustaiméirí	ESB Networks	Giniúint agus Trádáil	NIE Networks	Codanna Eile	Comhdhlúthú agus díothú	Iomlán
2024	€m	€m	€m	€m	€m	€m	€m
Ioncaim sheachtracha							
Ioncam ó Ghiniúint Cumhachta	-	-	783.7	-	-	-	783.7
Ioncam ó tháillí Úsáide Córais do chustaiméirí	-	1,020.3	-	447.9	-	-	1,468.2
Ioncam ó ranníocaíochtaí soláthair	-	68.4	-	26.2	-	-	94.6
Ioncam ó dhíolacháin chuig custaiméirí leictreachais agus gáis	4,777.4	-	-	-	-	-	4,777.4
Ioncam eile	43.7	34.3	31.0	1.1	15.9	-	126.0
Ioncam ó chonarthaí le custaiméirí	4,821.1	1,123.0	814.7	475.2	15.9	-	7,249.9
Ioncam idirchoda	215.7	414.0	1,703.3	50.8	461.9	(2,845.7)	-
Ioncam oibriúcháin eile (glanmhéid)	0.2	1.2	2.7	-	151.5	(146.4)	9.2
Ioncam agus ioncam oibriúcháin eile (glanmhéid) roimh mhíreanna eisceachtúla	5,037.0	1,538.2	2,520.7	526.0	629.3	(2,992.1)	7,259.1

San áireamh san ioncam ó dhíolacháin le custaiméirí leictreachais agus gáis tá €28.8 milliún (2023: €235.1 milliún) ó Rialtas na Ríochta Aontaithe a bhaineann leis an scéim Ráthaíochta Praghas Fuinnimh.

	Réitigh do Chustaiméirí	ESB Networks	Giniúint agus Trádáil	NIE Networks	Codanna Eile	Comhdhlúthú agus díothú	Iomlán
2023	€m	€m	€m	€m	€m	€m	€m
Ioncaim sheachtracha							
Ioncam ó Ghiniúint Cumhachta	-	-	1,589.3	-	-	-	1,589.3
Ioncam ó tháillí Úsáide Córais do chustaiméirí	-	879.3	-	309.4	-	-	1,188.7
Ioncam ó ranníocaíochtaí soláthair	-	67.8	-	24.2	-	-	92.0
Ioncam ó dhíolacháin chuig custaiméirí leictreachais agus gáis	5,792.0	-	-	-	-	-	5,792.0
Ioncam eile	46.5	26.5	29.6	0.9	10.2	-	113.7
Ioncam ó chonarthaí le custaiméirí	5,838.5	973.6	1,618.9	334.5	10.2	-	8,775.7
Ioncam idirchoda	217.6	400.4	1,828.7	48.7	427.0	(2,922.4)	-
Ioncam oibriúcháin eile (glanmhéid)	-	(0.2)	10.8	-	55.1	(56.5)	9.2
Ioncam agus ioncam oibriúcháin eile (glanmhéid) roimh mhíreanna eisceachtúla	6,056.1	1,373.8	3,458.4	383.2	492.3	(2,978.9)	8,784.9

5. FAISNÉIS GHEOGRAFACH

(a) Sócmhainní neamhreatha de réir suímh gheoghrafaigh

	2024	2023
	€m	€m
Éire	10,837.6	9,956.1
An RA, Tuaisceart Éireann san áireamh	3,373.5	3,294.7
Iomlán	14,211.1	13,250.8

Cuimsítear i sócmhainní neamhreatha chun na críche seo maoin, gléasra agus trealamh, sócmhainní doláimhsithe (gan liúntais astaíochtaí agus ROCanna san áireamh), sócmhainní ceart úsáide agus dea-thoil. Níl infheistíochtaí in institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaoíochta an chothromais i bhfeidhm orthu, infheistíochtaí sócmhainní airgeadais, trádáil agus infháltais eile, ionstraimí airgeadais díorthacha agus sócmhainní cánach iarchurtha agus sócmhainní pinsin NIE Networks san áireamh.

5. FAISNÉIS GHEOGRAFACH (ar lean)

(b) Ioncam seachtrach bunaithe ar an margadh geografach

	Athrangaithe' 2024 €m	2023 €m
Éire	5,161.6	6,392.2
An RA, Tuaisceart Éireann san áireamh	2,085.4	2,384.8
An Chuid eile den Domhan	12.1	7.9
Ioncam agus ioncam oibriúcháin eile (glanmhéid) roimh mhíreanna eisceachtúla	7,259.1	8,784.9

1 Áirítear sa RA, lena n-áirítear Tuaisceart Éireann, ioncam atá tuillte ag cuideachta atá cláraithe i bPoblacht na hÉireann a ndéantar a gníomhaíochtaí trádála go heisiach sa Bhreatain Mhór. Rinneadh ioncam de €413.1 milliún sa bhliain 2023 a athrangú ó Éirinn go dtí an RA lena n-áirítear Tuaisceart Éireann chun comhsheasmhacht maidir le nochtheadh na bliana reatha a chinntiú, rud a thugann léiriú níos fearr ar shubstaint eacnamaíoch na gníomhaíochta trádála.

6. MÍREANNA EISCEACTÚLA AGUS AIS-THOMHAIS ÁIRITHE

	2024 €m	2023 €m
Brabús ar dhiúscairt fochuideachta (nóta 7)	58.6	-
Caillteanas creidmheasa a bhfuiltear ag súil leis a bhaineann le hInstitiúid infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaoíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	(134.6)	-
Míreanna eisceachtúla	(76.0)	-
Gnóthachan cóirluacha ar bhabhtálacha tráchtearraí breosla	56.9	20.5
Míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe	(19.1)	20.5
Creidmheas cánach / (costas) ar mhíreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe	19.6	(2.6)
Míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe tar éis cánach	0.5	17.9

Tá úsáid bainte ag an nGrúpa as an téarma “eisceachtúil” chun cur síos a dhéanamh ar mhíreanna áirithe, a éilíonn, i dtuairim na bainistíochta, iad a nochtheadh ar leithligh mar gheall ar mhéid nó teagmhas, nó de bhrí go gcinntear go bhfuil gnóthachain nó caillteanais áirithe neamh- athfhillteach.

I ngnáthchúrsa an ghnó, téann an Grúpa isteach i réamhthrádálacha praghsanna tráchtearraí breosla, agus conarthaí malairte eachtraí gaolmhara, chun luach a sócmhainní agus a conarthaí giniúna bunúsacha a chosaint agus a bharrfheabhsú, agus chun freastal ar riachtanais a chustaiméirí amach anseo. Tá na trádálacha seo deartha chun na rioscaí agus neamhchosaint airgeadais a eascraíonn as sócmhainní, conarthaí nó éileamh custaiméirí a shealbhú, a laghdú, agus tá siad faoi réir teorainneacha agus rialuithe dochta riosca.

Toisc go bhfuil cosc ar chuid de na ceirdeanna seo a bheith ainmnithe mar ‘chun a úsáide féin’, ceanglaítear le IFRS 9 Ionstraimí Airgeadais; go dtugtar cóirluach aonair dóibh. Áirítear gluaiseachtaí cóirluacha ar na réamhthrádálacha praghsanna tráchtearraí breosla seo, agus conarthaí malairte eachtraí gaolmhara, laistigh de chostais oibriúcháin, toisc nach féidir iad a ainmniú mar fhálaithe cuntasaoíochta faoi IFRS 9, cé go measann an Bhainistíocht gur fáluithe eacnamaíocha éifeachtach iad. Ní léiríonn gluaiseachtaí cóirluacha ar na trádálacha seo bunfheidhmíocht an ghnó toisc go bhfuil baint eacnamaíoch acu le sócmhainní giniúna an Ghrúpa nó le héileamh custaiméara, agus le trádálacha fálaithe praghsanna leictreachais gaolmhara atá socraithe go fisiciúil, nach dtugtar cóirluach dóibh. Dá bhrí sin, rinneadh tuairisciú leithleach ar ghluaiseachtaí cóirluacha ar na réamhthrádálacha praghsanna tráchtearraí breosla seo agus ar chonarthaí malairte eachtraí (le chéile, “ais-thomhais áirithe”) don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024, agus léireofar iad ina dhiaidh sin sa bhrabús oibriúcháin bunúsach nuair a bhíonn tionchar ag an mbunidirbheart nó ag an tsócmhainn ar bhrabús nó caillteanas. Cuirtear éifeachtaí na n-atomhas áirithe seo i láthair laistigh de Chostais Ioncaim nó Fuinnimh nuair a aithnítear iad mar bhonn le brabús oibriúcháin, ag brath ar nádúr an chonartha.

Tá an ghluaiseacht cóirluacha ar chomhfhreagraigh ar réamhthrádálacha praghsanna tráchtearraí breosla agus conarthaí malairte eachtraigh gaolmhara don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2023 athrangaithe chun inchomparáideacht le cur i láthair na bliana reatha a chinntiú.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

6. MÍREANNA EISCEACTÚLA (ar lean)

Brabús 2024 ar dhiúscairt na cuideachta (mír eisceachtúil)

I mí na Samhna 2024 chríochnaigh ESB a scairsheilbh 80% in Thameside Energy Recovery Limited (“TERF”) a dhiúscairt. Is cuideachta í TERF a chorpraítear sa Ríocht Aontaithe a bhfuil na cearta forbartha aici chun gléasra fuinnimh ó dhramhaíl a thógáil atá lonnaithe i gcalafort Tilbury sa Ríocht Aontaithe.

- Aithníodh gnóthachan iomlán de €58.6 milliún sa bhliain 2024 mar gheall ar scairsheilbh ESB in TERF a dhiúscairt.
- Fuarthas fáltais iomlána de €69.0 milliún - lena n-áirítear €14.2 milliún a fuarthas sa bhliain 2022 ach a iarchuireadh go dtí gur comhlíonadh coinníollacha go léir an díolacháin.
 - i gcomparáid le luach (tugtha) anonn de €10.4 milliún a bhaineann leis na cearta forbartha atá á gcoinneáil ag TERF, aitheanta mar dhiúscairt le linn na bliana ó shócmhainní doláimhsithe i ndiaidh sásamh le coinníollacha an díola.

2024 Caillteanas creidmheasa a bhfuiltear ag súil leis a bhaineann le hinstitiúid infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu (mír eisceachtúil)

Tá tionscadal Neart na Gaoithe (“NNG”) á thógáil trí NNG Windfarm Holdings Limited, socrú comhpháirteach idir ESB II UK Limited agus EDF Renewables UK Limited. Is é cuspóir an tsocraithe chomhpháirtigh seo feirm ghaoithe 448 MW a thógáil amach ó chósta thoir na hAlban. Tar éis saincheisteanna seachadta ar an mbunphacáiste agus moilleanna tógála mar gheall ar thionchair COVID-19, rinne an dá Scairshealbhóir tiomantais chothromais bhreise - i bhfoirm conarthaí ráthaíochta airgeadais le hiasachtóirí tríú páirtí - sa bhliain 2022. Cé go ndearnadh dul chun cinn maith leis an tionscadal sa bhliain 2023, bhí an tógáil níos moille ná mar a bhíothas ag súil léi sa bhliain 2024 agus ciallaíonn moill den sórt sin go mbeidh oibríochtaí tráchtála níos déanaí ná mar a ceapadh roimhe seo agus tabhófar costais tógála breise.

Rinneadh ríomh amhail an 31 Nollaig 2024 maidir leis an gcaillteanas creidmheasa ar iasachtaí scairshealbhóra ESB chuig NNG a bhfuiltear ag súil leis bunaithe ar mhúnla caillteanais creidmheasa feadh an tsaoil a bhfuiltear ag súil leis de réir IFRS 9. Úsáideadh múnla sreafa airgid lascainithe chun leibhéal an chaillteanais creidmheasa a bhfuiltear ag súil leis a chinneadh bunaithe ar shreabhadh airgid chuig agus as an tionscadal thar a shaolré.

- Leagtar amach thíos na príomhthuairimí a úsáideadh sa mhúnla caillteanais creidmheasa a bhfuiltear ag súil leis:
- Amlínte leasaithe an tionscadail, lena n-áirítear Dáta na hOibríochta Tráchtála measta a mbeidh tionchar aige ar chostais tógála iomlána agus ar shreafaí airgid oibriúcháin.
 - Costais tógála mheasta go dtí go mbeidh an obair curtha i gcrích.
 - Leibhéal na n-íostarraingtí breise maidir le hiasachtaí ag an Tionscadal ó ESB.
 - Tionchar boilscithe, úis agus rátaí FX, lena gcuirtear ionstraimí fálaithे gaolmhara an Tionscadail san áireamh.
 - Meastachán maidir leis an ráta boilscithe fadtéarmach le haghaidh ioncaim neamhfhálaithे.
 - Praghsanna mórdhíola an mhargaidh a tuaradh
 - Dálaí gaothualaigh a tuaradh, agus leibhéal an laghdaithe.
 - Ráta lascaine cuí le haghaidh sreafaí airgid oibríochtúla.

Rinneadh measúnú ar an gcaillteanas creidmheasa a bhíothas ag súil leis agus b'ionann sin agus €134.6 milliún amhail 31 Nollaig 2024, rud a aithnítear i Ráiteas Ioncaim an Ghrúpa mar costas airgeadais eisceachtúil. Tá ag éirí go maith le tógáil an Tionscadail anois agus tá sé beagnach críochnaithe. Baineadh amach an chéad easpórtáil cumhachta don Eangach i mí Dheireadh Fómhair 2024.

Gnóthachain cóirluacha ar bhabhtálacha tráchtearraí breosla (ais-thomhais áirithe)

Téann an Grúpa isteach i gconarthaí réamhdhíola agus réamhcheannaigh chun nochtadh an Ghrúpa don riosca praghais a bhaineann le ceannach breosla agus le díolachán leictreachais (lena n-áirítear riosca a bhaineann le hairgeadra eachtrach) a fhálú ar bhealach eacnamaíochta. Ní chomhlíonann cuid de na conarthaí seo na critéir maidir le cuntasaíocht fálaithे nó díolúine d'úsáid féin agus mar sin déantar iad a thuairisciú mar dhíorthaigh trádála agus aithnítear iad sa chlár comhardaithe ag cóirluach faoi Ionstraimí Airgeadais IFRS 9 agus aithnítear gluaiseachtaí i gcóirluach sa ráiteas ar ioncam. Dá bhrí sin, cruthaítear neamhréir le tráthúlacht an aitheantais maidir le gnóthachain agus caillteanais ar na díorthaigh trádála sin agus na staideanna fálaithे gaolmhara nach bhfuil tuairiscithe ag cóirluach agus a aithneofar sna blianta amach romhainn nuair a sheachadfaidh na staideanna sin.

Aithnítear gnóthachan neamh-airgid cóirluacha de €56.9 milliún amhail an 31 Nollaig 2024 (2023: gnóthachan de €20.5 milliún) sa ráiteas ioncaim ar na conarthaí tráchtearra (conarthaí a bhaineann le gáis den chuid is mó), agus nochtadh é ar leithligh ó bhéim a chur ar fheidhmiú airgeadais mar ais-thomhais áirithe. Tagann an gnóthachan chun cinn mar thoradh ar réamhphraghsanna arda margaidh do na tráchtearraí sin i gcomparáid le praghsanna faoi chonradh.

7. IONCAM / (COSTAIS) OIBRIÚCHÁIN EILE

	2024	2023
	€m	€m
Brabús / (caillteanas) ar dhiúscairt maoine, gléasra agus trealaimh agus sócmhainní doláimhsithe	0.8	(1.0)
Brabús ar dhiúscairt infheistíochtaí	5.6	-
Brabús ar dhiúscairt fochuideachtaí¹	58.6	10.2
Díbhinní a fuarthas	2.8	-
Iomlán	67.8	9.2

1 Féach nóta 6 maidir leis an mbrabús ar dhiúscairt na bhfochuideachtaí le linn na bliana 2024. Rangaiodh an díolachán seo mar dhíolachán eisceachtúil.

8. COSTAIS OIBRIÚCHÁIN (lena n-áirítear glanchaillteanais bhearnúcháin ar shócmhainní airgeadais)

	2024	2023
	€m	€m
Costais fostaí (nóta 10)	680.2	598.7
Costais fuinnimh¹	3,862.2	5,478.9
Oibríochtaí agus cothabháil²	660.0	589.2
Dímheas agus amúchadh (nóta 12/13/14)	1,004.6	942.3
Táillí bearnúcháin (nóta 12/13/14)³	1.6	5.1
Costais oibriúcháin (glanmhéid) roimh ghnóthachain chóirluacha agus glanchaillteanais bhearnúcháin ar shócmhainní airgeadais	6,208.6	7,614.2
Cóirluach (gnóthachain) ar chonarthaí tráchtearraí breosla agus conarthaí gaolmhara airgeadra eachtraigh	(56.9)	(20.5)
Costais oibriúcháin (glanmhéid)	6,151.7	7,593.7
Glanchaillteanais bhearnúcháin ar shócmhainní airgeadais (nóta 19)	75.5	70.4
Iomlán	6,227.2	7,664.1

1 Tá méid €nád milliún san áireamh i gCostais fuinnimh (2023: €59.7 milliún) a bhaineann le tionchar scéim Rialtas na hÉireann chun teorainn a chur le hioncaim mhargaidh gineadóirí áirithe leictreachais ón 1 Nollaig 2022 go dtí mí Meithimh 2023. Iodadh é seo i mí Eanáir 2024.

2 San áireamh in oibríochtaí agus cothabháil tá caillteanas athaistrithe airgeadra eachtraigh luach €27.5 milliún (2023: gnóthachan €4.2 milliún) a bhain go príomha le staideanna idirchuideachta ainmnithe i steirling, taiscí gearrthéarmacha agus fiachais fadtéarmach agus muirear €0.3 milliún (2023: muirear €0.9 milliún) a bhain le cóirluach airgeadra eachtraigh nach bhfuil ainmnithe mar fháluithe cuntasaíochta.

3 Tá táillí bearnúcháin luach €1.6 milliún (2023: €5.1 milliún) a bhaineann le Maoín, gléasra agus trealamh (nóta 12), Sócmhainní doláimhsithe (nóta 13) agus Sócmhainní ceart úsáide (nóta 14) aitheanta sa bhliain 2024.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

9. GLANCHOSTAS AIRGEADAIS AGUS TÁILLÍ MAOINITHE EILE

	2024	2023
	€m	€m
Ús iníoctha ar iasachtaí	249.6	223.0
Lúide ús caipitlithe	(43.6)	(31.9)
Ús ar iasachtaí	206.0	191.1
Lúide ús caipitlithe:		
▪ ar scéim pinsin NIE Networks (nóta 25)	(3.9)	(3.7)
▪ ar scéim pinsin ESB (nóta 26)	3.4	4.2
▪ ar fhorálacha (nóta 29)	17.1	16.7
▪ ar oibleagáidí léasa (nóta 14)	3.2	2.3
Táillí maoinithe iomlána	19.8	19.5
(Gnóthachain) / caillteanais chóirluacha ar ionstraimí airgeadais:		
▪ babhtálacha ráta úis agus babhtálacha atá nasctha le boilsciú nach bhfuil cáilithe le haghaidh cuntasaoíocht fálaithe	(14.5)	13.3
▪ airgeadra / babhtálacha ráta úis: fáluithe sreabhaidh airgid, aistriú ó OCI	5.3	2.9
▪ conarthaí airgeadra eachtraigh nach bhfuil cáilithe le haghaidh cuntasaoíocht fálaithe	-	4.3
▪ gnóthachain a eascraíonn as díorthaigh mar ionstraimí fálaithe ainmnithe i bhfáluithe cóirluacha	(19.7)	(40.4)
▪ caillteanas a thagann chun solais ar choigeartú don earra fálaithe atá inchurtha i leith an riosca fhálaithe i ngaol ainmnithe cuntasaoíochta fálaithe cóirluacha	19.7	40.4
Cóirluach iomlán (gnóthachain) / caillteanais ar ionstraimí airgeadais	(9.2)	20.5
Caillteanas creidmheasa a bhfuiltear ag súil leis a bhaineann le hInstitiúid infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaoíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	134.6	-
Costas airgeadais agus táillí maoinithe eile	351.2	231.1
Ioncam maoinithe ó shuimeanna dlite ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaoíochta an chothromais i bhfeidhm orthu (nóta 16)	(54.4)	(38.0)
Ioncam maoinithe ó éarlaisí airgid	(81.0)	(75.0)
Ioncam maoinithe	(135.4)	(113.0)
Glanchostas airgeadais agus táillí maoinithe eile	215.8	118.1

Ríomhtar na táillí maoinithe ar fhorálacha de réir an bheartais le haghaidh oibleagáidí íocaíochta amach anseo a lascainiú mar atá nochtadh sna beartais chuntasaoíochta - féach nóta 1.

San áireamh i mbabhtálacha ráta úis agus i mbabhtálacha atá nasctha le boilsciú nach bhfuil cáilithe le haghaidh cuntasaoíocht fálaithe tá caillteanais chóirluacha a bhaineann le babhtálacha ráta úis, caillteanais chóirluacha ar bhabhtálacha ráta úis atá nasctha le boilsciú agus gnóthachain chóirluacha ar bhabhtálacha airgeadra. Féach nóta 24a le haghaidh tuilleadh eolais ar na gluaiseachtaí sin.

10. FOSTAITHE

Grúpa

(a) Meánlíon fostaithe sa bhliain bunaithe ar ghníomhaíocht gnó, lena n-áirítear fostaithe sealadacha:

	2024	2023
	Líon	Líon
Giniúint agus Trádáil	842	771
Réitigh do Chustaiméirí	1,038	980
ESB Networks	3,883	3,626
NIE Networks	1,582	1,436
Innealtóireacht agus Mórhionscadail	947	869
Seirbhísí Fiontraíochta	1,004	989
Eile	292	219
Iomlán	9,588	8,890

(b) Costais fostaí sa bhliain

	2024	2023
	€m	€m
Costais foirne reatha (gan phinsin)		
Tuarastail	711.6	662.7
Ragobair	56.4	48.2
Pá agus tuarastail	768.0	710.9
Costais leasa shóisialaigh (ÁSPC agus árachas náisiúnta)	67.0	59.1
Costais phárolla eile ¹	64.5	37.3
Costas phárolla d'fhostaithe	899.5	807.3

(c) Costais phinsin agus sochair fostaithe eile

	2024	2023
	€m	€m
Muirear pinsin - scéimeanna eile ²	66.7	64.3
Muirear scéim pinsin NIE Networks ³	5.3	5.3
Costais iomlána a bhaineann le fostaithe	971.5	876.9
Costais fostaithe chaipitlithe	(291.3)	(278.2)
Costais iomlána a bhaineann le fostaithe a gearradh ar an ráiteas ioncain	680.2	598.7

1 Baineann na costais sin le liúntais taistil agus cothabhála go príomha.
2 Cuimsítear sa mhuirear pinsin le haghaidh scéimeanna eile ranníocaíochtaí luach €20.8 milliún (2023: €26.4 milliún) chuig Scéim Pinsin le Sochar Sainithe ESB, luach €26.4 milliún (2023: €22.5 milliún) chuig Scéim Pinsin le Ranníocaíocht Shainithe ESB, luach €18.6 milliún (2023: €14.5 milliún (athluaite)) chuig mír Roghanna Scéim Pinsin NIE Networks (Scéim NIE Networks) agus €0.9 milliún (2023: €0.9 milliún) do scéim pinsin na scairshealbhóirí d'fhostaithe sa Bhreatain Mhór (Scéim Pinsin FMUK). Tá tuilleadh sonraí ar fáil i nóta 25 agus 26.
3 Baineann muirear scéim pinsin NIE Networks go hiomlán le mír Fócais Scéim Leictreachais Thuaisceart Éireann (Scéim NIE Networks) agus leis sin amháin. Féach Nóta 25 chun tuilleadh sonraí a fháil.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

10. FOSTAITHE (ar lean)

Máthairchuideachta

(a) Meánlíon fostaithe sa bhliain bunaithe ar ghníomhaíocht gnó, lena n-áirítear fostaithe sealadacha:

	2024 Líon	2023 Líon
Giniúint agus Trádáil	561	514
Réitigh do Chustaiméirí	434	411
ESB Networks	3,872	3,614
Innealtóireacht agus Mórthionscadail	862	774
Seirbhísí Fiontraíochta	1,004	989
Eile	292	219
Iomlán	7,025	6,521

(b) Costais fostaí sa bhliain

	2024 €m	2023 €m
Costais foirne reatha (gan phinsin)		
Tuarastail	542.1	510.2
Ragobair	42.0	37.5
Pá agus tuarastail	584.1	547.7
Costais leasa shóisialaigh (ÁSPC agus árachas náisiúnta)	52.0	45.9
Costais phárolla eile ¹	56.8	31.0
Costas phárolla d'fhostaithe	692.9	624.6

(c) Costais phinsin agus sochair fostaithe eile

	2024 €m	2023 €m
Muirear pinsin ²	43.0	45.1
Costais iomlána a bhaineann le fostaithe	735.9	669.7
Costais fostaithe chaipitlithe	(205.8)	(205.7)
Costais iomlána a bhaineann le fostaithe a gearradh ar an ráiteas ioncaim	530.1	464.0

1 Baineann na costais sin le liúntais taistil agus cothabhála go príomha.
2 Cuimsítear sa mhuirear pinsin ranníocaíochta le Scéim Pinsin le Ranníocaíocht Shainithe ESB agus Scéim Pinsin le Sochar Sainithe ESB. Féach Nóta 25 chun tuilleadh sonraí a fháil.

11. BRABÚS DON BHLIAIN AIRGEADAIS

	2024 €m	2023 €m
Luach saothair an iniúchára:		
▪ Iniúchadh ar ráitis airgeadais an Ghrúpa ¹	0.7	0.7
▪ Iniúchadh ar fhochuideachtaí	1.2	1.1
▪ Seirbhísí eile dearbhaithe	0.2	0.2
▪ Seirbhísí comhairleacha cánach (eintitis Máthairchuideachta agus NIE Networks amháin)	0.2	0.1
▪ Seirbhísí eile neamhiniúchta	0.1	-
Luach saothair chomhaltaí Boird (Máthairchuideachta) ESB:		
▪ Luachanna saothair	0.5	0.5
▪ Ranníocaíochtaí pinsin	0.1	0.1

1 Cuimsítear luach saothair na n-iniúchóirí a bhaineann leis an máthairchuideachta luach €0.4 milliún (2023: €0.4 milliún) a bhaineann le hiniúchadh ar ráitis airgeadais na Máthairchuideachta, €0.4 milliún (2023: €0.4 milliún) a bhaineann le seirbhísí dearbhaithe eile, €náid milliún (2023: €náid milliún) a bhaineann le seirbhísí comhairleacha cánach agus €0.1 milliún (2023:€náid milliún) a bhaineann le seirbhísí neamhiniúchta eile.

11. BRABÚS DON BHLIAIN AIRGEADAIS (ar lean)

Ní chuimsítear sna sonraí maidir le luach saothair na gComhaltaí Boird méideanna íochta le ceathrar comhaltaí Boird Oibrithe mar fhostaithe ESB (de bhrí nach n-ardaítear nó nach laghdaítear a leithéid de phá mar gheall ar a gcomhaltacht Boird), ach cuimsítear iontu méideanna íochta leo trí tháillí Boird.

Tagann muirir sochair iarfhostaíochta €0.1 milliún (2023: €0.1 milliún) chun cinn faoi Scéim le Sochar Sainithe ESB a bhaineann le Comhalta Boird amháin.

12. MAOIN, GLÉASRA AGUS TREALAMH

Grúpa	Talamh agus foirgnimh €m	Gléasra agus innealra €m	Sócmhainní iomlána coimisiúnaithe €m	Sócmhainní á dtógáil €m	Iomlán €m
Costas					
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	1,359.0	22,342.2	23,701.2	1,518.6	25,219.8
Breisiúcháin	(13.6)	656.3	642.7	875.0	1,517.7
Scoir / diúscairtí	(15.9)	(140.6)	(156.5)	-	(156.5)
Aistrithe as sócmhainní faoi thógáil	11.1	370.5	381.6	(381.6)	-
Oiriúnuithe aistriúcháin	0.3	95.4	95.7	0.4	96.1
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	1,340.9	23,323.8	24,664.7	2,012.4	26,677.1
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	1,340.9	23,323.8	24,664.7	2,012.4	26,677.1
Breisiúcháin	2.6	802.1	804.7	835.2	1,639.9
Scoir / diúscairtí	(1.3)	(516.9)	(518.2)	(1.2)	(519.4)
Aistrithe as sócmhainní faoi thógáil	47.7	752.3	800.0	(800.0)	-
Aistrithe ó / (chuig) sócmhainní doláimhsithe	(7.0)	7.6	0.6	(9.7)	(9.1)
Oiriúnuithe aistriúcháin	1.0	284.9	285.9	1.1	287.0
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	1,383.9	24,653.8	26,037.7	2,037.8	28,075.5

Dímheas

Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	762.3	12,841.8	13,604.1	1.6	13,605.7
Muirear don bhliain	24.5	818.8	843.3	-	843.3
Scoir / diúscairtí	(12.3)	(134.8)	(147.1)	-	(147.1)
Bearnúchán	-	0.3	0.3	4.3	4.6
Oiriúnuithe aistriúcháin	(0.2)	45.9	45.7	-	45.7
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	774.3	13,572.0	14,346.3	5.9	14,352.2
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	774.3	13,572.0	14,346.3	5.9	14,352.2
Muirear don bhliain	24.1	867.1	891.2	-	891.2
Scoir / diúscairtí	(0.9)	(511.2)	(512.1)	-	(512.1)
Aistrithe chuig sócmhainní doláimhsithe	-	(0.3)	(0.3)	-	(0.3)
Bearnúchán	-	0.6	0.6	-	0.6
Oiriúnuithe aistriúcháin	0.1	140.7	140.8	-	140.8
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	797.6	14,068.9	14,866.5	5.9	14,872.4

Suim ghlanluacha an 31 Nollaig 2024	586.3	10,584.9	11,171.2	2,031.9	13,203.1
Suim ghlanluacha an 31 Nollaig 2023	566.6	9,751.8	10,318.4	2,006.5	12,324.9
Suim ghlanluacha an 1 Eanáir 2023	596.7	9,500.4	10,097.1	1,517.0	11,614.1

Le linn na bliana, chaipitligh an Grúpa ús ar luach €39.2 milliún (2023: €28.4 milliún) i sócmhainní á dtógáil, trí úsáid a bhaint as ráta caipitlithe 2.6% (2023: 2.4%).

Tá luach (tugtha) anonn sócmhainní neamh-in-dímheasa (talamh) ag an 31 Nollaig 2024 cothrom le €137.6 milliún (2023: €97.0 milliún).

Tá maoin, gléasra agus trealamh a bhfuil suim ghlanluacha de €náid milliún amhail an 31 Nollaig 2024 san áireamh thuas ar chostas €5,459.5 milliún (2023: €5,193.9 milliún).

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

12. MAOIN, GLÉASRA AGUS TREALAMH (ar lean)

San áireamh laistigh de bhreisiúcháin sa bhliain 2024 tá caipitliú de ghlanlaghdú ar an bhforáil scoir sócmhainní do Ghiniúint agus Trádáil, ESB Networks agus NIE Networks de (€4.8) milliún (2023: méadú ar an bhforáil scoir sócmhainní a caipitlódh ar luach (€21.3) milliún). Féach Nóta 29 chun tuilleadh sonraí a fháil.

Baineann scor / diúscairtí sa bhliain 2024 agus 2023 go príomha le scor sócmhainní atá dímheasta go hiomlán.

Baineann an táille bhearnúcháin de €0.6 milliún (2023: €4.6 milliún) sa bhliain 2024 le tionscadail ghnó nach bhfuitear ag leanúint ar aghaidh leo níos mó agus sócmhainní aonair nach bhfuil oibríochtúil níos mó.

	Talamh agus foirgnimh	Gléasra agus innealra	Sócmhainní iomlána coimisiúnaithe	Sócmhainní á dtógáil	Iomlán
Máthairchuideachta	€m	€m	€m	€m	€m
Costas					
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	1,242.2	15,819.4	17,061.6	1,442.7	18,504.3
Breisiúcháin	-	410.6	410.6	824.9	1,235.5
Scoir / diúscairtí	(12.3)	(11.9)	(24.2)	-	(24.2)
Aistrithe as sócmhainní faoi thógáil	7.2	338.3	345.5	(345.5)	-
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	1,237.1	16,556.4	17,793.5	1,922.1	19,715.6
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	1,237.1	16,556.4	17,793.5	1,922.1	19,715.6
Breisiúcháin	-	471.7	471.7	740.2	1,211.9
Scoir / diúscairtí	(0.6)	(16.9)	(17.5)	3.9	(13.6)
Aistrithe as sócmhainní faoi thógáil	47.5	728.4	775.9	(775.9)	-
Aistrithe ó / (chuig) sócmhainní doláimhsithe	(7.0)	7.6	0.6	(13.6)	(13.0)
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	1,277.0	17,747.2	19,024.2	1,876.7	20,900.9
Dímheas					
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	745.3	9,596.2	10,341.5	-	10,341.5
Muirear don bhliain	22.7	526.3	549.0	-	549.0
Scoir / diúscairtí	(12.3)	(10.1)	(22.4)	-	(22.4)
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	755.7	10,112.4	10,868.1	-	10,868.1
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	755.7	10,112.4	10,868.1	-	10,868.1
Muirear don bhliain	22.3	561.8	584.1	-	584.1
Scoir / diúscairtí	(0.1)	(8.7)	(8.8)	-	(8.8)
Aistrithe chuig sócmhainní doláimhsithe	-	(0.3)	(0.3)	-	(0.3)
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	777.9	10,665.2	11,443.1	-	11,443.1
Suim ghlanluacha an 31 Nollaig 2024	499.1	7,082.0	7,581.1	1,876.7	9,457.8
Suim ghlanluacha an 31 Nollaig 2023	481.4	6,444.0	6,925.4	1,922.1	8,847.5
Suim ghlanluacha an 1 Eanáir 2023	496.9	6,223.2	6,720.1	1,442.7	8,162.8

Le linn na bliana, chaipitligh an Grúpa ús luach €39.2 milliún (2023: €27.8 milliún) i sócmhainní á dtógáil, trí úsáid a bhaint as ráta caipitlithe 2.6% (2023: 2.4%).

Tá luach (tugtha) anonn sócmhainní neamh-in-dímheasa (talamh) ag an 31 Nollaig 2024 cothrom le €120.8 milliún (2023: €79.9 milliún).

Tá maoín, gléasra agus trealamh a bhfuil suim ghlanluacha de €nád ag an 31 Nollaig 2024 san áireamh thuas ar chostas €4,385.9 milliún (2023: €4,098.7 milliún).

San áireamh laistigh de bhreisiúcháin sa bhliain 2024, tá caipitliú de mhéadú ar an bhforáil scoir sócmhainní do Ghiniúint agus Trádáil, ESB Networks agus ESB Networks ar luach €4.4 milliún (2023: laghdú ar an bhforáil scoir sócmhainní a caipitlódh ar luach €18.7 milliún). Féach Nóta 29 chun tuilleadh sonraí a fháil.

Baineann scor / diúscairtí sa bhliain 2024 agus 2023 go príomha le scor sócmhainní atá dímheasta go hiomlán.

13. SÓCMHAINNÍ INLÁIMHSITHE

Grúpa	Bogearraí agus sócmhainní doláimhsithe eile	Liúntais agus ROCanna	Bogearraí á bhforbairt	Iomlán
	€m	€m	€m	€m
Costas				
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	1,121.3	678.0	196.2	1,995.5
Breisiúcháin bhogearraí	13.8	-	161.7	175.5
Ceannach / liúntais astaíochtaí a ghintear go himmheánach	-	257.7	-	257.7
Réiteach liúntais astaíochtaí	-	(497.8)	-	(497.8)
Scor bogearraí	(91.6)	-	(3.0)	(94.6)
Aistrithe amach as bogearraí á bhforbairt	149.8	-	(149.8)	-
Oiriúnuithe aistriúcháin	3.8	0.2	0.9	4.9
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	1,197.1	438.1	206.0	1,841.2
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	1,197.1	438.1	206.0	1,841.2
Breisiúcháin bhogearraí	21.0	-	166.2	187.2
Ceannach / liúntais astaíochtaí a ghintear go himmheánach	-	400.4	-	400.4
Réiteach liúntais astaíochtaí	-	(454.1)	-	(454.1)
Scor bogearraí	(8.4)	-	(9.8)	(18.2)
Aistrithe amach as bogearraí á bhforbairt	131.6	-	(131.6)	-
Aistriú ó / (chuig) maoín, gléasra agus trealamh	12.0	-	(2.9)	9.1
Oiriúnuithe aistriúcháin	13.4	-	0.5	13.9
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	1,366.7	384.4	228.4	1,979.5
Amúchadh				
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	805.5	-	-	805.5
Muirear don bhliain	84.2	-	-	84.2
Scor	(91.5)	-	-	(91.5)
Bearnúchán	0.6	-	-	0.6
Oiriúnuithe aistriúcháin	3.6	-	-	3.6
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	802.4	-	-	802.4
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	802.4	-	-	802.4
Muirear don bhliain	97.0	-	-	97.0
Aistriú ó / (chuig) maoín, gléasra agus trealamh	0.3	-	-	0.3
Scor	(8.4)	-	-	(8.4)
Bearnúchán	0.3	-	-	0.3
Oiriúnuithe aistriúcháin	10.8	(1.4)	-	9.4
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	902.4	(1.4)	-	901.0
Suim ghlanluacha an 31 Nollaig 2024	464.3	385.8	228.4	1,078.5
Suim ghlanluacha an 31 Nollaig 2023	394.7	438.1	206.0	1,038.8
Suim ghlanluacha an 1 Eanáir 2023	315.8	678.0	196.2	1,190.0
Anailís déanta mar seo a leanas:				
Sócmhainní doláimhsithe neamhreatha	464.3	-	228.4	692.7
Sócmhainní doláimhsithe reatha	-	385.8	-	385.8
Sócmhainní doláimhsithe iomlána an 31 Nollaig 2024	464.3	385.8	228.4	1,078.5
Sócmhainní doláimhsithe neamhreatha	394.7	-	206.0	600.7
Sócmhainní doláimhsithe reatha	-	438.1	-	438.1
Sócmhainní doláimhsithe iomlána an 31 Nollaig 2023	394.7	438.1	206.0	1,038.8

Cuimsítear i sócmhainní bogearraí sócmhainní forbartha agus ceannaithe go seachtrach agus is sócmhainní forbartha go himmheánach a bhformhór.

Cuimsítear i sócmhainní doláimhsithe eile naisc eangaí a bhfuil luach (tugtha) anonn de €7.2 milliún (2023: €3.9 milliún) acu.

Le linn na bliana, chaipitligh an Grúpa ús luach €4.4 milliún (2023: €3.5 milliún) i mbogearraí á bhforbairt, trí úsáid a bhaint as ráta caipitlithe 2.6% (2023: 2.4%).

Baineann scor / diúscairtí sa bhliain 2024 agus 2023 go príomha le scor sócmhainní atá amúchta go hiomlán.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

13. SÓCMHAINNÍ INLÁIMHSITHE (ar lean)

Baineann an táille bhearnúcháin €0.3 milliún sa bhliain 2024 (2023: €0.6 milliún) le tionscadail feirm ghaoithe a d'fhéadfadh nach bhfuil oibríochtúil níos mó.

Máthairchuideachta	Bogearraí agus sócmhainní doláimhsithe eile €m	Lamháiltais astaíochtaí €m	Bogearraí á bhforbairt €m	Iomlán €m
Costas				
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	899.6	649.2	184.2	1,733.0
Breisiúcháin bhogearraí	-	-	156.9	156.9
Ceannach / liúntais astaíochtaí a ghintear go himmheánach	-	(6.5)	-	(6.5)
Réiteach liúntais astaíochtaí	-	(239.3)	-	(239.3)
Scor bogearraí	(91.6)	-	(3.0)	(94.6)
Aistrithe amach as bogearraí á bhforbairt	149.4	-	(149.4)	-
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	957.4	403.4	188.7	1,549.5
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	957.4	403.4	188.7	1,549.5
Breisiúcháin bhogearraí	0.4	-	163.0	163.4
Ceannach / liúntais astaíochtaí a ghintear go himmheánach	-	141.4	-	141.4
Réiteach liúntais astaíochtaí	-	(192.9)	-	(192.9)
Scor bogearraí	(8.4)	-	(0.2)	(8.6)
Aistrithe amach as bogearraí á bhforbairt	131.6	-	(131.6)	-
Aistriú ó / (chuig) maoin, gléasra agus trealamh	12.1	-	0.9	13.0
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	1,093.1	351.9	220.8	1,665.8
Amúchadh				
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	621.3	-	-	621.3
Muirear don bhliain	78.4	-	-	78.4
Scoir / diúscairtí	(91.5)	-	-	(91.5)
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	608.2	-	-	608.2
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	608.2	-	-	608.2
Muirear don bhliain	84.9	-	-	84.9
Scoir / diúscairtí	(7.9)	-	-	(7.9)
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	685.2	-	-	685.2
Suim ghlanluacha an 31 Nollaig 2024	407.9	351.9	220.8	980.6
Suim ghlanluacha an 31 Nollaig 2023	349.2	403.4	188.7	941.3
Suim ghlanluacha an 1 Eanáir 2023	278.3	649.2	184.2	1,111.7
Anailís déanta mar seo a leanas:				
Sócmhainní doláimhsithe neamhreatha	407.9	-	220.8	628.7
Sócmhainní doláimhsithe reatha	-	351.9	-	351.9
Sócmhainní doláimhsithe iomlána an 31 Nollaig 2024	407.9	351.9	220.8	980.6
Sócmhainní doláimhsithe neamhreatha	349.2	-	188.7	537.9
Sócmhainní doláimhsithe reatha	-	403.4	-	403.4
Sócmhainní doláimhsithe iomlána an 31 Nollaig 2023	349.2	403.4	188.7	941.3

Cuimsítear i sócmhainní bogearraí sócmhainní forbartha agus ceannaithe go seachtrach agus is sócmhainní forbartha go himmheánach a bhformhór.

Cuimsítear i sócmhainní doláimhsithe eile naisc eangaí a bhfuil luach (tugtha) anonn €1.0 milliún (2023: €1.1 milliún) acu.

Le linn na bliana, chaipitligh an Máthairchuideachta ús luach €4.4 milliún (2023: €3.5 milliún) i mbogearraí á bhforbairt, trí úsáid a bhaint as ráta caipitlithe 2.6% (2023: 2.4%).

Baineann scor / diúscairtí sa bhliain 2024 agus 2023 go príomha le scor sócmhainní atá amúchta go hiomlán.

14. SÓCMHAINNÍ CEART ÚSÁIDE AGUS DLITEANAIS LÉASA

Grúpa
(a) Suimeanna a aithnítear sa chlár comhardaithe

	Talamh agus foirgnimh €m	Mótarfheithiclí €m	Iomlán €m
Sócmhainní ceart úsáide			
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	117.5	5.7	123.2
Breisiúcháin	15.7	2.2	17.9
Dímheas	(11.9)	(2.9)	(14.8)
Sócmhainní ceart úsáide a atomhas	3.2	-	3.2
Oiriúnuithe aistriúcháin	0.3	0.1	0.4
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	124.8	5.1	129.9
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	124.8	5.1	129.9
Breisiúcháin	20.3	(1.9)	18.4
Dímheas	(15.6)	(0.8)	(16.4)
Bearnúchán	(0.7)	-	(0.7)
Sócmhainní ceart úsáide a atomhas	(23.0)	-	(23.0)
Oiriúnuithe aistriúcháin	1.8	0.3	2.1
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	107.6	2.7	110.3

	Iomlán €m
Dlíteanais léasa	
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	(128.8)
Breisiúcháin	(17.9)
Costas úis	(2.3)
Éifeacht mhionathrithe an dlíteanais léasa	(4.9)
Íocaíochtaí léasa¹	18.5
Oiriúnuithe aistriúcháin	(0.6)
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	(136.0)
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	(136.0)
Breisiúcháin	(18.4)
Costas úis	(3.2)
Éifeacht mhionathrithe an dlíteanais léasa	26.8
Íocaíochtaí léasa¹	15.7
Oiriúnuithe aistriúcháin	(1.9)
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	(117.0)

	2024 €m	2023 €m
Anailís déanta mar seo a leanas:		
Dlíteanais neamhreatha	(99.0)	(120.5)
Dlíteanais reatha	(18.0)	(15.5)
Iomlán	(117.0)	(136.0)

1 Cuimsítear sna híocaíochtaí léasa príomhghnéithe á léiriú mar ghníomhaíochtaí maoinithe €12.5 milliún (2023: €16.2 milliún).

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

14. SÓCMHAINNÍ CEART ÚSÁIDE AGUS DLITEANAIS LÉASA (ar lean)

(b) Suimeanna eile a aithnítear sa ráiteas ioncaim

	2024	2023
	€m	€m
Costais a bhaineann le léasanna gearrthéarmacha	-	0.2
Ní chuirtear costais a bhaineann le híocaíochtaí léasa inathraithe san áireamh i ndliteanais léasa	3.5	6.0
Iomlán	3.5	6.2

Aithnítear íocaíochtaí a bhaineann le léasanna gearrthéarmacha agus léasanna le sócmhainní íseal-luacha de réir méid cothrom mar chostas i mbrabús nó caillteanas. Is éard atá i gceist le léasanna gearrthéarmacha léasanna a bhfuil téarma léasa 12 mhí nó níos lú acu.

Máthairchuideachta

(a) Suimeanna a aithnítear sa chlár comhardaithe

	Talamh agus foirgnimh
Sócmhainní ceart úsáide	€m
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	61.7
Breisiúcháin	2.8
Dímheas	(7.8)
Sócmhainní ceart úsáide a atomhas	3.1
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	59.8
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	59.8
Breisiúcháin	5.5
Dímheas	(7.9)
Sócmhainní ceart úsáide a atomhas	(27.1)
Bearnúchán	(0.7)
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	29.6

	Iomlán
Dlíteanais léasa	€m
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	(64.6)
Breisiúcháin	(2.8)
Costas úis	(0.8)
Éifeacht mhionathraithe an dlíteanais léasa	(4.6)
Íocaíochtaí léasa ¹	9.9
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	(62.9)
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	(62.9)
Breisiúcháin	(5.5)
Costas úis	(0.8)
Éifeacht mhionathrithe an dlíteanais léasa	28.3
Íocaíochtaí léasa ¹	8.6
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	(32.3)

14. SÓCMHAINNÍ CEART ÚSÁIDE AGUS DLITEANAIS LÉASA (ar lean)

	2024	2023
	€m	€m
Anailís déanta mar seo a leanas:		
Dlíteanais neamhreatha	(24.1)	(55.0)
Dlíteanais reatha	(8.2)	(7.9)
Iomlán	(32.3)	(62.9)

1 Cuimsítear sna híocaíochtaí léasa príomhghnéithe a léirítear mar ghníomhaíochtaí maoinithe de €7.8 milliún (2023: €9.1 milliún).

(b) Suimeanna eile a aithnítear sa ráiteas ioncaim

	2024	2023
	€m	€m
Costais a bhaineann le léasanna gearrthéarmacha	-	0.1
Ní chuirtear costais a bhaineann le híocaíochtaí léasa inathraithe san áireamh i ndliteanais léasa	0.1	0.1
Iomlán	0.1	0.2

Aithnítear íocaíochtaí a bhaineann le léasanna gearrthéarmacha agus léasanna le sócmhainní íseal-luacha de réir méid cothrom mar chostas i mbrabús nó caillteanas. Is éard atá i gceist le léasanna gearrthéarmacha léasanna a bhfuil téarma léasa 12 mhí nó níos lú acu.

15. DEA-THOIL

	€m
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	191.9
Oiriúnuithe aistriúcháin	3.4
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	195.3
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	195.3
Oiriúnuithe aistriúcháin	9.7
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	205.0

NIE Networks

Aithníodh dea-thoil ar éadail Northern Ireland Electricity Networks (NIE Networks) i mí na Nollag 2010.

Déantar athbhreithniú ar dhea-thoil gach bliain, i mí na Nollag, chun críche bearnúcháin, trí mheasúnú a dhéanamh ar mhéid in-aisghabhála na hinfheistíochta. Rinneadh an tástáil bhearnúcháin bhliantúil ar dhea-thoil i mí na Nollag 2024 bunaithe ar a chóirluach lúide costais diúscartha de réir IAS 36. Ríomh an Grúpa cóirluach NIE trí thagairt a dhéanamh do luachála margaidh fóntas rialaithe inchoimparáide trí úsáid a bhaint as luacháil Bonn Sócmhainní Rialaithe (RAB). San áireamh anseo bhí athbhreithniú ar idirbhearta fóntas rialaithe inchoimparáide thar thréimhse roinnt blianta agus iolra coimeádach RAB a chur i bhfeidhm (bunaithe ar iolraí RAB úsáidte sna hidirbhearta sin) chun luacháil NIE a chinneadh. Bunaithe ar an measúnú sin, sháraigh cóirluach NIE a luach (tugtha) anonn go suntasach agus measadh nach bhfuil gá le haon laghdú ar an luach dea-thola.

Tá luach (tugtha) anonn na dea-thola seo an 31 Nollaig 2024 cothrom le €183.2 milliún (2023: €174.5 milliún).

So Energy Ltd (So Energy)

Aithníodh dea-thoil ar éadail So Energy sa bhliain 2021.

Déantar athbhreithniú ar dhea-thoil gach bliain, i mí na Nollag, chun críche bearnúcháin, trí mheasúnú a dhéanamh ar mhéid in-aisghabhála na hinfheistíochta, bunaithe ar a luach úsáide. Rinneadh an tástáil bhearnúcháin bhliantúil ar dhea-thoil i mí na Nollag 2024 de réir IAS 36. Ríomh an Grúpa an luach úsáide trí úsáid a bhaint as samhail sreabhaidh airgid lascainithe 5 bliana agus luach intreach bunaithe ar iolraí de EBITDA. Cuimsíodh i measc phríomhthionscnóirí an tsreabhaidh airgid lascainithe an líon custaiméirí, corrlach don chustaiméir, costais oibriúcháin, iolraí luachála an mhargaidh agus ráta lascaine. Cinneadh an ráta lascaine trí thagairt a dhéanamh do Mheánchostas Ualaithe an Chaipitil (WACC) do ghnó So Energy. Measadh nach raibh sé riachtanach an luach dea-thola a laghdú.

Tá luach (tugtha) anonn na dea-thola seo an 31 Nollaig 2024 cothrom le €21.8 milliún (2023: €20.8 milliún).

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

16. INFHEISTÍOCHTAÍ SÓCMHAINNÍ AIRGEADAIS AG CÓIRLUACH TRÍ BHRABÚS NÓ CAILLTEANAS AGUS INSTITIÚIDÍ INFHEISTIÚCHÁIN AR CUIREADH MODH CUNTASAÍOCHTA AN CHOTHROMAIS I BHFEIDHM ORTHU

(a) Grúpa

	Institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	Sócmhainní airgeadais ag cóirluach trí bhrabús nó caillteanas	Iomlán
	€m	€m	€m
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023			
Breisiúcháin	332.2	5.0	337.2
Aistriú chuig infháltais eile	35.3	-	35.3
Aistriú chuig infháltais eile	(0.5)	-	(0.5)
Sciar den bhrabús	13.7	-	13.7
Gluaiseacht chóirluacha ar fháluithe sreabhaidh airgid (glan ar cháin)	(45.7)	-	(45.7)
Méadú ar fhoráil na comaoine teagmhasa (nóta 29)	3.2	-	3.2
Dibhinní a fuarthas ¹	(34.1)	-	(34.1)
Bearnúcháin	(14.8)	-	(14.8)
Oiriúnuithe aistriúcháin	2.9	-	2.9
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	292.2	5.0	297.2
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024			
Breisiúcháin	292.2	5.0	297.2
Breisiúcháin	16.5	-	16.5
Diúscairt infheistíochtaí	-	(4.2)	(4.2)
Aistriú chuig infháltais eile	(0.3)	-	(0.3)
Sciar caillteanais	(5.3)	-	(5.3)
Gluaiseacht chóirluacha ar fháluithe sreabhaidh airgid (glan ar cháin)	(4.3)	-	(4.3)
Laghdu ar fhoráil na comaoine teagmhasa (nóta 29)	(6.3)	-	(6.3)
Díbhinní a fuarthas ¹	(24.1)	-	(24.1)
Oiriúnuithe aistriúcháin	8.7	-	8.7
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	277.1	0.8	277.9

1 Cuimsítear sna díbhinní a fuarthas le linn na bliana ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu Aldeburgh Offshore Wind Holdings Limited €18.0 milliún (2023: €20.3 milliún), Oweninny Power Holdings DAC €3.0 milliún (2023: €10.0 milliún), agus Raheenleagh Power DAC €3.1 milliún (2023: €3.8 milliún).

Institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu

Tá na haonáin liostaithe thíos scartha go dleathach ó na páirtithe agus ní thugann an fhoirm dhlíthiúil agus an socrú conarthach cearta díreacha do na páirtithe i ndáil le sócmhainní agus dliteanais na feithicle. I ndiaidh measúnú a dhéanamh ar gach infheistíocht, chinn ESB go bhfuil rialú comhpháirteach acu faoi IFRS 10 agus IFRS 11, seachas Five Estuaries Offshore Wind Farm Limited, Western Isles Offshore Wind N2 agus Western Isles Offshore Wind N4 a nglactar leis mar chomhlach. Dá réir sin, is ionann infheistíocht ESB sna haonáin seo agus cothromas a bhfuil cuntas a dhéanamh air de réir IAS 28 Infheistíocht i gComhlaigh agus Comhfhiontair.

Baineann an ghluaiseacht chóirluacha ar fháluithe sreabhaidh airgid d'institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu le díorthaigh atá i seilbh Aldeburgh Offshore Wind Holdings Limited, NNG Windfarm Holdings Limited, Oweninny Power Holdings DAC, Oweninny Power Holdings 2 DAC, SIRO Limited agus Raheenleagh Power DAC, atá ainmnithe mar chaidreamh fálaíthe sreabhaidh airgid sna haonáin seo.

Baineann oiriúnuithe aistriúcháin d'institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu le Aldeburgh Offshore Wind Holdings Limited, Inch Cape Offshore Holdings Limited, Five Estuaries Offshore Wind Farm Limited, Lewis Wind Power Holdings Limited, Highland Wind Farm Limited, Western Isles Offshore Wind N2, Western Isles Offshore Wind N4, Gwynt Glass Offshore Wind Farm agus NNG Windfarm Holdings Limited de bhrí gurb é an steirling airgeadra feidhmiúil na gcuideachtaí seo.

Rinne an Grúpa measúnú ar chineál na rioscaí, agus ar athruithe ar na rioscaí a bhaineann lena leasanna in institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu.

1. Déantar measúnú ar na rioscaí creidmheasa a bhaineann leis na suimeanna atá dlite ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu i nóta 19.

2. Déantar measúnú ar institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu i leith bearnú nuair a thugtar le fios go bhfuil bearnú ann. Féach nóta 6 chun teacht ar shonraí faoi na táillí bearnúcháin maidir le NNG Windfarm Holdings Limited sa bhliain 2024.

Tugtar sonraí faoi scair tiomantais chaipitil an Ghrúpa do gach institiúid infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu i nóta 31.

16. INFHEISTÍOCHTAÍ SÓCMHAINNÍ AIRGEADAIS AG CÓIRLUACH TRÍ BHRABÚS NÓ CAILLTEANAS AGUS INSTITIÚIDÍ INFHEISTIÚCHÁIN AR CUIREADH MODH CUNTASAÍOCHTA AN CHOTHROMAIS I BHFEIDHM ORTHU (ar lean)

Leasanna in institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu

Tá na cuideachtaí seo a leanas curtha san áireamh i gcuntais Ghrúpa ESB mar chomhfhiontair trí úsáid a bhaint as modh cuntasaíochta cothromais:

		Sealúchas scairchaipitil faoi úinéireacht		Luach tugtha anonn Ús Cothromais an Ghrúpa		Suimeanna dlite ó Institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	
Ainm na cuideachta	Tír	2024 %	2023 %	2024 €m	2023 €m	2024 €m	2023 €m
Athnuaiteáin Amach ón gCósta							
Inch Cape Offshore Holdings Limited	An Bhreatain Mhór	50.0	50.0	21.8	26.8	450.0	153.8
NNG Windfarm Holdings Limited	An Bhreatain Mhór	50.0	50.0	-	-	339.5	369.5
Aldeburgh Offshore Wind Holdings Limited	An Bhreatain Mhór	50.0	50.0	122.6	119.1	-	-
Five Estuaries Offshore Wind Farm Limited	An Bhreatain Mhór	20.8	12.5	16.0	2.7	-	-
Western Isles Offshore Wind N2 ¹	An Bhreatain Mhór	24.5	24.5	6.2	6.3	0.2	-
Western Isles Offshore Wind N4 ¹	An Bhreatain Mhór	24.5	24.5	18.5	20.4	0.2	-
Gwynt Glas Offshore Wind Farm Limited	An Bhreatain Mhór	33.3	-	1.6	-	3.5	-
Clogherhead Offshore Wind Holdings DAC	Poblacht na hÉireann	75.0	75.0	-	-	2.7	4.6
Celtic 1 OSW Power DAC ²	Poblacht na hÉireann	50.0	50.0	-	-	1.1	1.2
Celtic 2 OSW Power DAC ²	Poblacht na hÉireann	50.0	50.0	-	-	0.4	0.9
Helvick Head Offshore Wind DAC ²	Poblacht na hÉireann	50.0	50.0	-	-	9.5	2.6
Loch Garman Offshore Wind DAC ²	Poblacht na hÉireann	50.0	50.0	-	-	0.2	1.9
Moneypoint 1 Offshore Wind DAC ²	Poblacht na hÉireann	50.0	50.0	-	-	0.4	1.0
Moneypoint 2 Offshore Wind DAC ²	Poblacht na hÉireann	50.0	50.0	-	-	0.2	1.6
Seastacks Offshore Wind DAC ²	Poblacht na hÉireann	50.0	50.0	-	-	0.2	1.6
Saoirse Wave Energy Limited	Poblacht na hÉireann	50.0	50.0	-	-	-	-
				186.7	175.3	808.1	538.7
Athnuaiteáin ar Talamh							
Raheenleagh Power DAC	Poblacht na hÉireann	50.0	50.0	5.1	6.5	0.6	-
Oweninny Power Holdings DAC	Poblacht na hÉireann	50.0	50.0	11.5	13.8	4.3	3.9
Oweninny Power Holdings 2 DAC	Poblacht na hÉireann	50.0	50.0	8.8	11.4	19.4	18.9
FuturEnergy Ireland Development Holdings DAC	Poblacht na hÉireann	50.0	50.0	49.8	52.5	34.5	32.0
Sundew Solar DAC	Poblacht na hÉireann	50.0	50.0	-	-	47.1	31.0
Lewis Wind Power Holdings Limited	An Bhreatain Mhór	50.0	50.0	3.0	2.8	12.7	11.6
Highland Wind Farm Limited	An Bhreatain Mhór	50.0	50.0	-	0.3	1.3	-
				78.2	87.3	119.9	97.4
Eile							
Emerald Bridge Fibres DAC	Poblacht na hÉireann	50.0	50.0	-	-	0.2	0.2
SIRO Limited ³	Poblacht na hÉireann	50.0	50.0	9.9	26.8	82.3	83.4
Superhomes Ireland DAC	Poblacht na hÉireann	50.0	50.0	2.3	2.8	2.3	3.2
Kestrel Energy Storage DAC	Poblacht na hÉireann	33.3	-	-	-	-	-
				12.2	29.6	84.8	86.8
Iomlán				277.1	292.2	1,012.8	722.9

1 Tá na hinfeistíochtaí seo mar chuid den infheistíocht in Western Isles Group.

2 Tá na hinfeistíochtaí seo mar chuid den infheistíocht i nGrúpa Phunann Amach ón gCósta ESB agus Ørsted.

3 Tá an infheistíocht seo á coimeád ag an máthairchuideachta. Féach Nóta 16 (b) chun tuilleadh sonraí a fháil.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

16. INFHEISTÍOCHTAÍ SÓCMHAINNÍ AIRGEADAIS AG CÓIRLUACH TRÍ BHRABÚS NÓ CAILLTEANAS AGUS INSTITIÚIDÍ INFHEISTIÚCHÁIN AR CUIREADH MODH CUNTASAÍOCHTA AN CHOTHROMAIS I BHFEIDHM ORTHU (ar lean)

Inch Cape Offshore Holdings Limited

I mí na Samhna 2020, shealbhaigh an Grúpa bun 50% in Inch Cape Offshore Holdings Limited (ICOHL), socrú comhpháirteach le Red Rock Power Limited. Tá comaoin theagmhasach €18.1 milliún (2023: €22.3 milliún) san áireamh sna sócmhainní airgeadais thuas atá ag brath ar gharspriocanna tionscadail a chomhlíonadh agus torthaí sonracha a bhaint amach atá san áireamh sa chinneadh maidir le hinfheistíocht airgeadais.

Is le ICOHL 100% de Inch Cape Offshore Limited (IC). Soláthraíonn an infheistíocht 50% in ICOHL bun 50% go hindíreach do ESB in IC.

Tá comhaontú nasc eangaí le haghaidh 1,080 MW luaite leis an tionscadal atá suite amach ó chósta thoir na hAlban. I mí Eanáir 2025, shroich an tionscadal dúnadh airgeadais agus rachaidh sé ar aghaidh anois ina chéim tógála amach ón gcósta.

NNG Windfarm Holdings Limited (Neart na Gaoithe)

I mí na Nollag 2019, shealbhaigh an Grúpa bun 50% in NNG Windfarm Holdings Limited (NNGWH), socrú comhpháirteach le EDF Renewables UK Limited.

Is faoi úinéireacht NNGWH atá 100% de Neart na Gaoithe Offshore Wind Limited (NNGOW). Is é cuspóir an tsocraithe chomhpháirtigh seo feirm ghaoithe 448 MW Neart na Gaoithe a fhorbairt amach ó chósta thoir na hAlban. Soláthraíonn an infheistíocht 50% in NNGWH bun 50% go hindíreach do ESB in NNGOW.

Bhí an tionscadal thíos le moilleanna fada ón mbliain 2021 go dtí an bhliain 2023 agus bhí moilleanna breise ann maidir le tuirbíní a chur isteach sa bhliain 2024. Mar thoradh air sin, ní bhainfear oibríochtaí tráchtála amach anois go dtí an bhliain 2025 agus tá costais tógála bhreise tagtha chun cinn chun an Tionscadal a chur i gcrích. Tá ag éirí go maith le tógáil an Tionscadail anois agus tá sé beagnach críochnaithe. Baineadh amach an chéad easpórtáil cumhachta don Eangach i mí Dheireadh Fómhair 2024.

Tháinig laghdú ar luach (tugtha) anonn ús cothromais an Ghrúpa in NNGWH go €Náid amhail an 31 Nollaig 2023. (2023: Muirear Bearnúcháin de €14.8 milliún).

Rinneadh measúnú ar chailtteanas creidmheasa ionchasach an 31 Nollaig 2024 maidir le hiasachtaí don Tionscadal, (san áireamh i dTrádáil agus Infháltais Eile) agus rinneadh foráil cailtteanais chreidmheasa de €134.6 milliún a thaifeadadh maidir leis na hiasachtaí sin an 31 Nollaig 2024 (2023: €Náid). Féach nóta 6 chun tuilleadh sonraí a fháil.

Bhí an méid dlite i ndáil leis na hiasachtaí leis an Tionscadal (roimh fhoráil cailtteanais chreidmheasa ionchasaigh) an 31 Nollaig 2024 cothrom le €476.5 milliún (2023: €368.9 milliún). Chomh maith leis sin, bhí tiomantais agus ráthaíochtaí breise €331.3 milliún ag an nGrúpa an 31 Nollaig 2024 (2023: €286.3 milliún). Féach nóta 31 chun tuilleadh sonraí a fháil.

Aldeburgh Offshore Wind Holdings Limited (AOWHL)

I mí Márta 2018, shealbhaigh an Grúpa 50% de scairchaipiteal eisithe AOWHL. Chomh maith leis sin, shealbhaigh an Grúpa 50% de na nótaí iasachta eisithe ag Aldeburgh Offshore Wind Investments Limited (AOWIL), fochuideachta atá 100% faoi úinéireacht AOWHL ionas gur féidir leis feidhmiú mar Chomhpháirtí Comhfhiontair 50% le Sumitomo Corporation Europe Limited.

Tá bun 25% ag AOWHL i dtionscadal Galloper Wind Farm. Is forbairt 353 MW é tionscadal Galloper atá suite in inbhear Outer Thames, 30km amach ó chósta Suffolk i Sasana. Soláthraíonn an infheistíocht 50% in AOWHL bun 12.5% go hindíreach i dtionscadal Galloper.

Five Estuaries Offshore Wind Farm Limited

I mí Márta 2024, rinneadh méadú ar scairshealbhú cothromais ag an nGrúpa in Five Estuaries Offshore Wind Farm Limited ó 12.5% go 20.8%. Is é an aidhm atá le Five Estuaries Offshore Wind Farm Limited Five Estuaries Offshore Wind Farm a fhorbairt taobh le Galloper Offshore Wind Farm amach ó chósta Suffolk. Déantar cuntas ar an infheistíocht seo trí mhodh an chothromais agus rangaítear í mar chomhlach de bhrí go bhfuil an chumhacht ag ESB páirt a ghlacadh i gcinntí beartais airgeadais agus oibriúcháin an institiúidí infheistiúcháin ach níl na beartais á rialú nó á rialú go comhpháirteach aige.

16. INFHEISTÍOCHTAÍ SÓCMHAINNÍ AIRGEADAIS AG CÓIRLUACH TRÍ BHRABÚS NÓ CAILLTEANAS AGUS INSTITIÚIDÍ INFHEISTIÚCHÁIN AR CUIREADH MODH CUNTASAÍOCHTA AN CHOTHROMAIS I BHFEIDHM ORTHU (ar lean)

Western Isles Group

Cheannaigh an Grúpa dhá scairsheilbh chothromais 24.5% i mí Bealtaine 2023 in Western Isles Offshore Wind N2 Limited (Havbredey Limited) agus Western Isles Offshore Wind N4 Limited (Spiorad na Mara Limited) ó Northland Power Inc. Déantar cuntas ar na hinfheistíochtaí seo trí mhodh an chothromais agus rangaítear í mar chomhpháirtithe de bhrí go bhfuil an chumhacht ag ESB páirt a ghlacadh i gcinntí beartais airgeadais agus oibriúcháin na n-institiúidí infheistiúcháin, ach níl na beartais á rialú nó á rialú go comhpháirteach aige. Is é cuspóir na gcomhpháirtithe seo suíomh tuirbíní gaoithe fosaithe 840 MW agus suíomh 1,500 MW ar snámh a thógáil amach ó chósta na hAlban.

Gwynt Glas Offshore Wind Farm Limited

I mí Bealtaine, 2024, cheannaigh an Grúpa scairshealbhú cothromais 33.3% in Gwynt Glas Offshore Wind Farm Limited. I gcomhpháirtíocht le EDF Renewables UK agus Reventus Power, is é cuspóir an Chomhfhiontair seo feirm ghaoithe snámha amach ón gcósta a fhorbairt sa Mhuir Cheilteach le hacmhainn suas go 1.5GW.

Clogherhead Offshore Wind Holdings DAC

Is comhpháirtí 75% é an Grúpa i gCeann Chlochair, socrú comhpháirteach bunaithe le Parkwind NV. Is é an aidhm atá leis an socrú comhpháirteach seo feirm ghaoithe amach ón gcósta a fhorbairt i gContae Lú in Éirinn.

I mí na Nollag 2022, ghlac an Grúpa páirt i gcomhaontuithe, lena n-áirítear comhaontú comhfhiontair le Parkwind NV a chiallaigh gur éirigh le Parkwind NV 25% de Cheann Chlochair a shealbhú. Tá an comhaontú comhfhiontair struchtúrtha ar shlí a chiallaíonn go bhfuil an chumhacht chun gníomhaíochtaí agus torthaí a bhainistiú arna sealbhú i gcomhpháirt ag an mbeirt infheisteoirí agus, dá réir sin, gur féidir glacadh leis mar shocrú comhpháirteach.

ESB agus Ørsted Offshore Group

D'iontráil ESB agus Ørsted i mí Meithimh 2023 i gcomhshocrú chun punann tionscadail ghaoithe amach ón gcósta a fhorbairt timpeall ar chósta thoir, theas agus thiar na hÉireann. Chuige sin, cuimsíodh feithiclí sainchuspóra agus tá siad á gcomhrialú ag ESB agus Ørsted leis na tionscadail seo a fhorbairt. Fochuideachtaí faoi lánúinéireacht ESB a bhí sna feithiclí sainchuspóra seo roimh an socrú agus comhfhiontair atá anois iontu.

Saoirse Wave Energy Limited

D'iontráil an Grúpa i mí Dheireadh Fómhair 2023 i gcomhaontú comhfhiontair le Simply Blue Group. Is é cuspóir an chomhshocraithe seo sraith tonnfhairme cheannródaíoch 5 MW a sholáthar, atá suite taobh le cósta Chontae an Chláir.

Raheenleagh Power DAC (Raheenleagh)

Comhpháirtí 50% atá sa Ghrúpa in Raheenleagh, socrú comhpháirteach le GR Wind Farms 1 Limited. Oibríonn an socrú comhpháirteach seo feirm ghaoithe 35 MW i gContae Chill Mhantáin.

Oweninny Power Holdings DAC (Oweninny)

Comhpháirtí 50% atá sa Ghrúpa in Oweninny Power Holdings DAC (OPH), socrú comhpháirteach a cruthaíodh le Bord na Móna. Oibríonn an socrú comhpháirteach seo feirm ghaoithe 89 MW i mBéal Átha Chomhraic, Contae Mhaigh Eo.

Is le OPH féin 100% de Oweninny Power DAC (OP1). Soláthraíonn an infheistíocht 50% in OPH bun 50% go hindíreach do ESB in OP1.

Oweninny Power Holdings 2 DAC

Comhpháirtí 50% atá sa Ghrúpa in Oweninny Power Holdings DAC (OPH2), socrú comhpháirteach a cruthaíodh le Bord na Móna. Oibríonn an socrú comhpháirteach feirm ghaoithe 83 MW i mBéal Átha Chomhraic, Contae Mhaigh Eo.

Is le OPH2 féin 100% de Oweninny Power DAC (OP2). Soláthraíonn an infheistíocht 50% in OPH2 bun 50% go hindíreach do ESB in OP2.

FuturEnergy Ireland Development Holdings DAC

Comhpháirtí 50% atá sa Ghrúpa in FuturEnergy Ireland Development Holdings DAC (FEIDH), socrú comhpháirteach le Coillte Limited.

Is lé FEIDH 100% de FuturEnergy Ireland Development DAC (FEID). Is é cuspóir an tsocraithe chomhpháirtigh seo tionscadail fuinnimh in- athnuaithe ábhartha a fhorbairt. Soláthraíonn an infheistíocht 50% in FEIDH bun 50% go hindíreach do ESB in FEID.

Sundew Solar DAC

Comhpháirtí 50% atá sa Sundew Solar DAC, socrú comhpháirteach a cruthaíodh le Bord na Móna. Is é cuspóir an tsocraithe chomhpháirtigh feirm ghréine a fhorbairt.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

16. INFHEISTÍOCHTAÍ SÓCMHAINNÍ AIRGEADAIS AG CÓIRLUACH TRÍ BHRABÚS NÓ CAILLTEANAS AGUS INSTITIÚIDÍ INFHEISTIÚCHÁIN AR CUIREADH MODH CUNTASAÍOCHTA AN CHOTHROMAIS I BHFEIDHM ORTHU (ar lean)

Lewis Wind Power Holdings Limited

D'iontráil an Grúpa i mí Dheireadh Fómhair 2023 i gcomhaontú comhfhiontair le EDF Renewables UK Limited. Is é cuspóir an tsocraithe chomhpháirtigh seo Stornoway Wind Farm a fhorbairt ar Leòdhas. Tionscadal gaoithe oileáin iargúlta toilithe180 MW is ea Stornoway Wind Farm ar Leòdhas, amach ó chósta thiar na hAlban.

Highland Wind Farm Limited

I mí na Nollag 2023, chuaigh an Grúpa i gcomhaontú comhfhiontair le Ampyr Energy UK Limited. Is é cuspóir an tsocraithe chomhpháirtigh seo tionscadal feirme gaoithe 168 MW Highland Wind Farm a fhorbairt i ngarbhchríocha na hAlban.

Emerald Bridge Fibres DAC (EBFD)

Comhpháirtí 50% atá sa Ghrúpa in EBFD, socrú comhpháirteach le ZAYO Group. Is é cuspóir an tsocraithe chomhpháirtigh seo bonneagar teileachumarsáide a fhorbairt agus a sholáthar idir Éirinn agus an Ríocht Aontaithe i bhfoirm gréasán cáblaí snáthoptaice fomhuirí.

SIRO Limited (SIRO)

Is socrú comhpháirteach é SIRO ina bhfuil comhrialú agus leas úinéireachta 50% ag an nGrúpa. Bhunaigh an Grúpa SIRO le Vodafone Ireland Limited agus fuair sé bun 50% i mí na Samhna 2014. Leagann an socrú comhpháirteach seo cáblaí snáthoptaice taobh le líonra leictreachais reatha ESB chun leathanbhanda a sholáthar go díreach d'áiteanna cónaithe agus do ghnólachtaí i mbailte agus cathracha réigiúnacha ar fud na hÉireann.

Superhomes Ireland DAC

Is comhpháirtí 50% é an Grúpa Superhomes Ireland DAC (SIDAC), socrú comhpháirteach le Gníomhaireacht Fuinnimh Thiobraid Árann. Is é an aidhm atá leis an socrú comhpháirteach seo gnó inscálaithe náisiúnta domhain-iarfheistithe a fhorbairt a bheidh dírithe go sonrach ar mhargadh baile na hÉireann.

Kestrel Energy Storage DAC

I mí Meithimh 2024, chuaigh ESB i mbun comhaontaithe comhfhiontair le dCarbonX agus Bord Gáis Energy. Ba é cuspóir an chomhaontaithe seo na taiscumair gáis díchoimisiúnaithe i ngáscheantair Chionn tSáile amach ón gcósta le haghaidh stóráil fuinnimh gáis in-athnuaite agus hidrigine glaise ar scála mór le soláthar stóráil gáis nádúrtha go dtí go bhfuil méideanna móra in ngás seo ar fáil le stóráil.

Seo a leanas sciar comhiomlán an Ghrúpa de na sócmhainní neamhreatha, sócmhainní reatha, dlíteanais neamhreatha, dlíteanais reatha, ioncaim agus costais a bhaineann lena leasanna sna comhfhiontair seo:

Achoimre déanta ar bhrabús nó caillteanas ¹

	Athnuaiteáin Amach ón gCósta		Athnuaiteáin ar Talamh		Eile		Iomlán	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
	€m	€m	€m	€m	€m	€m	€m	€m
Ioncam	12.4	-	49.2	63.4	75.6	71.0	137.2	134.4
Dímheas	(4.4)	-	(11.3)	(11.1)	(41.0)	(35.7)	(56.7)	(46.8)
Ús foctha	(30.2)	(5.1)	(7.9)	(6.9)	(12.2)	(21.4)	(50.3)	(33.4)
Cáin Ioncaim	(0.2)	(0.7)	(0.4)	(3.1)	9.0	8.0	8.4	4.2
Ghnóthachan / (caillteanas) iomlán	(9.5)	33.0	-	19.5	(30.4)	(22.9)	(39.9)	29.6
Sciar an Ghrúpa den ghnóthachan / (den chaillteanas)	(0.7)	19.1	-	9.8	(15.1)	(11.4)	(15.8)	17.5
Coigeartuithe eile ^{1/2}	10.5	(2.9)	(0.3)	(1.0)	0.2	0.1	10.4	(3.8)
Bearnú na hinfheistíochta	-	(14.8)	-	-	-	-	-	(14.8)
Sciar an Ghrúpa de ghluaiseachtaí cóirluacha ar fháluithe sreabhaidh airgid (glan ar cháin)	0.9	(36.1)	(2.6)	(3.5)	(2.6)	(6.1)	(4.3)	(45.7)
(Caillteanas) / gnóthachan cuimsitheach iomlán	10.7	(34.7)	(2.9)	5.3	(17.5)	(17.4)	(9.7)	(46.8)

16. INFHEISTÍOCHTAÍ SÓCMHAINNÍ AIRGEADAIS AG CÓIRLUACH TRÍ BHRABÚS NÓ CAILLTEANAS AGUS INSTITIÚIDÍ INFHEISTIÚCHÁIN AR CUIREADH MODH CUNTASAÍOCHTA AN CHOTHROMAIS I BHFEIDHM ORTHU (ar lean)

Clár comhardaithe achoimrithe

	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
	€m	€m	€m	€m	€m	€m	€m	€m
Sócmhainní neamhreatha	4,349.8	3,334.4	469.2	425.1	656.9	609.7	5,475.9	4,369.2
Sócmhainní reatha	573.1	403.4	77.5	73.9	45.9	54.0	696.5	531.3
Airgead tirim	362.3	72.4	31.0	106.6	40.1	16.4	433.4	195.4
Dlíteanais reatha	(1,421.6)	(749.8)	(123.5)	(90.6)	(195.2)	(196.4)	(1,740.3)	(1,036.8)
Dlíteanais neamhreatha	(4,217.6)	(3,364.5)	(412.5)	(442.2)	(544.0)	(444.6)	(5,174.1)	(4,251.3)
Glansócmhainní / (glandlíteanais)	(354.0)	(304.1)	41.7	72.8	3.7	39.1	(308.6)	(192.2)

Tá réiteach na suimeanna thuasluaite i ndáil leis an infheistíocht aitheanta sa chlár comhardaithe comhdhlúite.

Ús cothromais an Ghrúpa⁴

	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
	€m	€m	€m	€m	€m	€m	€m	€m
Glansócmhainní / (glandlíteanais)	(354.0)	(304.1)	41.7	72.8	3.7	39.1	(308.6)	(192.2)
Sciar an Ghrúpa	(198.5)	(175.6)	20.9	36.4	1.9	19.6	(175.7)	(119.6)
Coigeartuithe eile ³	385.2	350.9	57.3	50.9	10.3	10.0	452.8	411.8
Luach tugtha anonn ús cothromais an Ghrúpa	186.7	175.3	78.2	87.3	12.2	29.6	277.1	292.2

- 1 Tá na huimhreacha atá luaite sa tábla thuas bunaithe ar chuntais bhainistíochta neamh-iniúchta. Nuair a bhíonn na ráitis airgeadais iniúchta ar fáil, léirítear aon choigeartuithe an bhliain dár gcionn.
- 2 Sa chás go bhfuil sciar an Ghrúpa de chaillteanais comhlaigh nó comhfhiontair cothrom le nó go sáraíonn sé a leas sa chomhlach nó sa chomhfhiontar, stopann an Grúpa ag aithint a sciar de chaillteanais bhreise mura bhfuil oibleagáid dhlíthiúil nó chuiditheach ann tuilleadh caillteanas a shainaithint. Áirítear i gcaillteanais dhí-aitheanta sa bhliain 2024 Five Estuaries, Saoirse Wave, Highland Wind Farm, Emerald Bridge Fibres DAC, Clogherhead Offshore Wind Holdings Limited agus ESB & Ørsted Offshore Group €5.6 milliún (caillteanais neamhaitheanta channacha €15.6 milliún go dtí seo) (2023: €10.0 milliún)).
- 3 Léirítear i gcoigeartuithe eile an difríocht idir suim ghlanluacha sciar an Ghrúpa de na glansócmhainní sealbhaithe agus méid na hinfheistíochta.
- 4 Féach, le do thoil, Leas in institiúidí infheistiúcháin eile ar cuireadh modh cuntasaióchta an chothromais i bhfeidhm orthu chun teacht ar mhiondealú ar an % de sheilbh d'ús cothromais an ghrúpa agus an ghrúpáil ar institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaióchta an chothromais i bhfeidhm orthu laistigh de na foghrúpaí thuas - Athnuaiteáin Amach ón gCósta, Athnuaiteáin ar an gCladach agus Eile.

Leas i sócmhainní airgeadais arna sealbhú ag cóirluach trí bhrabús nó caillteanas

Tá ciste caipitil fiontair faoi úinéireacht an Ghrúpa, ESB Novusmodus Limited Partnership, ina n-infheistítear síolchaitpeal in aonáin teicneolaíochta atá ag teacht chun cinn. Déantar na hinfheistíochtaí seo a bhainistiú ar mhaithe le toradh ar infheistíocht agus déantar iad a ghabháil ag chóirluach trí bhrabús nó caillteanas. Níl smacht ag ESB ar an eintiteas ina sealbhaítear na sócmhainní airgeadais sin. Cuimsítear leis na hinfheistíochtaí líon fuinnimh ghlain agus cuideachtaí teicneolaíochta nua. Bhí na hinfheistíochtaí seo ar chóirluach ag deireadh na bliana agus déantar an ghluaiseacht a léiriú sa bhrabús nó caillteanas. Bhí díúscairt €4.2 milliún le linn na bliana.

Tá sciar 5% ag an nGrúpa in Oriel Offshore Wind Farm Limited agus déantar cuntasaiócht ar an infheistíocht seo faoi chóirluach brabús nó caillteanais mar infheistíocht sócmhainní airgeadais de réir IFRS 9.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

16. INFHEISTÍOCHTAÍ SÓCMHAINNÍ AIRGEADAIS AG CÓIRLUACH TRÍ BHRABÚS NÓ CAILLTEANAS AGUS INSTITIÚIDÍ INFHEISTIÚCHÁIN AR CUIREADH MODH CUNTASAÍOCHTA AN CHOITHROMAIS I BHFEIDHM ORTHU (ar lean)

(b) An Mháthairchuideachta

	Institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an choithromais i bhfeidhm orthu infheistíochtaí	Gnóthais fochuideachta
	€ m	€ m
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	43.9	61.8
Sciar caillteanais	(10.9)	-
Gluaiseacht chóirluacha ar fháluithe sreabhaidh airgid (glan ar cháin)	(6.2)	-
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	26.8	61.8
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	26.8	61.8
Breisiúcháin	-	8.0
Sciar caillteanais	(14.4)	-
Gluaiseacht chóirluacha ar fháluithe sreabhaidh airgid (glan ar cháin)	(2.5)	-
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	9.9	69.8

17. ÉADÁLACHA AN GHRÚPA

Éadáil Pallas Windfarm

An 21 Lúnasa 2024, shealbhaigh an Grúpa ESB 100% de na scaireanna agus an suim vótála in Pallas Windfarm Limited agus an fhochuideachta dá chuid atá faoi lánúinéireacht Pallas Energy Supply ("Pallas Windfarm" le chéile) agus 100% smacht a fháil ar na hoibríochtaí dá chuid dá bhrí sin. Tá feirm ghaoithe oibríochta ar talamh i gCo. Chiarraí, Éire faoi úinéireacht Pallas Windfarm agus déanann Pallas Windfarm í a oibriú. Tá an láithreán seo comhdhéanta de dhá chéim feirme gaoithe oibríochta, Clahane Wind Farm ("Clahane 1") agus Clahane Wind Farm Extension ("Clahane 2"). Tháinig Clahane 1 i ngníomh sa bhliain 2008 agus Clahane 2 sa bhliain 2018.

Tacófar le haidhm Ghrúpa ESB déine carbóin an fhlíit glúine reatha a laghdú trí smacht a fháil ar Pallas Windfarm, mar tá sé ar a chumas acmhainn glúine oibríochta atá saor ó charbón a sholáthar láithreach i margadh baile Ghrúpa ESB - Éire. Tá Grúpa ESB ag díriú ar phunann glúine in-athnuaite 5 GW faoin mbliain 2030 chun tacú le dul chun cinn i dtreo Neodrachta faoin mbliain 2040 agus beidh gaoth ar talamh mar chuid lárnach den phunann seo mar theicneolaíocht bhunaithe. Cuirfidh an éadáil 51.6 MW breise leis an bpunann, agus Clahane 1 ag cur 37.8 MW leis agus Clahane 2 ag cur 13.8 MW breise d'uasacmhainn easpórtála leis.

Maidir leis na ceithre mhí a chríochnaigh an 31 Nollaig 2024, chuir Pallas ioncam de €3.9 milliún agus brabús de €0.9 milliún le torthaí an Ghrúpa. Más rud é gur tharla éadáil an 1 Eanáir 2024, measann an bhainistíocht go mbeadh an t-ioncam comhdhlúite cothrom le €11.6 milliún, agus go mbeadh brabús comhdhlúite de €2.6 milliún ann. Agus na méideanna seo á socrú, mheas an bhainistíocht gur mar a chéile a bheadh na hoiriúnuithe cóirluacha, a socraíodh go sealadach, a tháinig chun cinn ar dháta na hÉadála dá dtarlódh an éadáil an 1 Eanáir 2024.

(A) Comaoin a aistrítear:

Déantar achoimre sa tábla seo a leanas ar chóirluach an dáta éadála do gach príomh-aicme comaoine a aistrítear:

Achoimre Comaoine Iomlán

	Tag:	€m
Praghas ceannaigh comhaontaithe		39.9
Iarmhéid na hIasachta Scairshealbhóra	(i)	24.0
Comaoin iomlán a aistrítear		63.9

(i) Iarmhéid na hIasachta Scairshealbhóra

Léiríonn Iarmhéid na hIasachta Scairshealbhóra de €24.0 milliún an méid atá dlite ag Pallas Windfarm Limited lena iar-Mháthairchuideachta Irish Wind Investments Group Limited amhail dáta na hÉadála, a soláthraíodh ag Grúpa ESB chun socrú a dhéanamh thar ceann na Cuideachta agus a thugtar ar iasacht leis an bhfhochuideachta dá bharr sin.

17. ÉADÁLACHA AN GHRÚPA (ar lean)

(B) Costais a bhaineann le hÉadáil:

Tabhaíodh costais a bhaineann le hÉadáil ar luach €0.4 milliún ag an nGrúpa. Áirítear na costais seo le 'Costais oibriúcháin (glanmhéid)' laistigh de Ráiteas Ioncaim Comhdhlúite.

(C) Sócmhainní inaitheanta sealbhaithe agus dliteanais mheasta:

Déantar achoimre sa tábla a leanas ar mhéideanna aitheanta na sócmhainní sealbhaithe, agus dliteanais mheasta ar dáta na hÉadála:

Pallas Windfarm	€m
Maoín, Gléasra agus Trealamh	64.4
Airgead Tirim ag an mBanc	6.8
Infháltais Trádála	4.2
Suimeanna Trádála Iníoctha	(2.3)
Cáin Iarchurtha	(6.2)
Forálacha	(3.0)
Cóirluach glansócmhainní inaitheanta iomlán a sealbhaíodh	63.9

Luachanna córa a thomhas

B'ionann an méid seo a leanas agus na teicnící luachála a úsáideadh chun cóirluach na sócmhainní ábhartha sealbhaithe a thomhas:

Maoín, Gléasra agus Trealamh

Ullmhaíodh samhail sreabhaidh airgid lascainithe chun cóirluach Maoine, Gléasra agus Trealamh a mheas.

(D) Dea-thoil:

Níor tháinig aon dea-thoil chun cinn ón idirbheart mar a léirítear thíos:

	€m
Dea-thoil ar éadáil	
Comaoín a aistrítear	63.9
Cóirluach glansócmhainní inaitheanta	63.9
Dea-thoil	-

18. FARDAIL

	Grúpa		Máthairchuideachta	
	2024	2023	2024	2023
	€m	€m	€m	€m
Ábhair	61.6	48.6	22.1	16.4
Breosla	82.4	113.0	69.2	99.1
Iomlán	144.0	161.6	91.3	115.5

San áireamh laistigh d'fhardail i nGrúpa an 31 Nollaig 2024, tá €35.6 milliún a ghabhann ag an nglanluach inréadaithe (2023: €98.1 milliún). Is ionann costais na bhfardal a ghabhann ag an nglanluach inréadaithe i nGrúpa an 31 Nollaig 2024 agus €37.2 milliún (2023: €107.2 milliún).

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

18. FARDAIL (ar lean)

Áirítear le fardail sa Mháthairchuideachta an 31 Nollaig 2024 €náid milliún a tugadh anonn ar ghlanluach inréadaithe (2023: €72.7 milliún). Is é costas na bhfardal a tugadh anonn ar ghlanluach inréadaithe sa Mháthairchuideachta an 31 Nollaig 2024 €náid milliún (2023: €79.8 milliún).

	Grúpa		Máthairchuideachta	
	2024	2023	2024	2023
	€m	€m	€m	€m
Fardail a ídíodh	135.6	167.1	133.1	163.7
Díscríobh / (athscríobh) fardail	(1.3)	1.5	(0.8)	0.6

19. TRÁDÁIL AGUS INFHÁLTAIS EILE

	Grúpa		Máthairchuideachta	
	Athrangaithe¹		Athrangaithe¹	
	2024	2023	2024	2023
	€m	€m	€m	€m
Infháltais reatha:				
Infháltais fuinnimh miondíola - billeáilte	200.4	225.4	58.8	59.7
Infháltais fuinnimh miondíola - neambhilleáilte	420.8	511.3	157.2	245.9
Infháltais fuinnimh miondíola iomlána	621.2	736.7	216.0	305.6
Infháltais a bhaineann le stór I-SEM agus GB	11.2	17.9	-	-
Infháltais an Chórais a úsáid (neambhilleáilte san áireamh)	355.7	289.4	59.2	65.5
Infháltais leictreachais eile¹	107.4	110.8	85.5	75.3
Infháltais fuinnimh iomlána	1,095.5	1,154.8	360.7	446.4
Infháltais trádála - neamhfhuinneamh	38.5	34.0	7.4	6.7
Suimeanna dlite ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaochta an chothromais i bhfeidhm orthu	428.1	22.3	2.1	1.4
Suimeanna dlite ó árachóirí	22.2	23.9	22.4	23.9
Comhthaobhacht airgid thirim	116.1	590.0	83.5	559.0
Infháltais eile¹	256.7	348.0	220.2	268.3
Suimeanna dlite ó ghnóthais fochuideachta	-	-	3,558.3	2,166.9
Réamhíocaíochtaí	115.4	44.7	69.3	25.7
Infháltais reatha iomlána	2,072.5	2,217.7	4,323.9	3,498.3
Infháltais neamhreatha:				
Suimeanna dlite ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaochta an chothromais i bhfeidhm orthu	584.7	700.6	116.8	112.1
Suimeanna dlite ó ghnóthais fochuideachta	-	-	1,447.8	2,107.6
Suimeanna dlite ó árachóirí	22.5	24.1	22.3	24.1
Infháltais neamhreatha iomlána	607.2	724.7	1,586.9	2,243.8
Infháltais iomlána	2,679.7	2,942.4	5,910.8	5,742.1

1 Rinneadh infháltais leictreachais eile a athrangú chun PSO (€75.3 milliún) agus trádáil leictreachais a chur san áireamh i margadh na RA, nach bhfuil san áireamh in I-SEM (€33.2 milliún) chun críocha comparáideacha. Rinneadh infháltais eile a choigeartú freisin faoin tsuim chéanna.

19. TRÁDÁIL AGUS INFHÁLTAIS EILE (ar lean)

Liúntas caillteanais chreidmheasa ionchasaigh
Faoi IFRS 9, tá samhail bearnúcháin caillteanais creidmheasa ionchasaigh i bhfeidhm le haghaidh liúntais caillteanais bearnúcháin a ríomh. Faoin samhail bhearnúcháin seo, meastar go mbaineann riosca réamshocraithe le gach infháltais. Úsáidtear an samhail bearnúcháin seo chun dóchúlacht mainneachtana ar réimse torthaí féideartha, arna ualú ag an dóchúlacht go dtarlóidh siad, a ríomh. Déantar na Caillteanais Chreidmheasa Ionchasacha a thomhas faoin gcur chuige ginearálta nó faoin gcur chuige simplithe.

Cuirtear an cur chuige simplithe i bhfeidhm ar thrádáil ESB agus infháltais eile laistigh de raon feidhme IFRS 15. Faoin gcur chuige simplithe, aithneoidh aonán caillteanas bunaithe ar ECLanna feadh an tsaoil. Ceadáítear d'eintiteas mairtís sholáthair a úsáid chun na caillteanais chreidmheasa ionchasacha a ríomh. Cuireann an mhairtís seo na rátaí mainneachtana stairiúla thar shaolré ionchais an infháltais trádála san áireamh agus déantar an mhairtís seo a choigeartú i leith meastacháin réamhbhreathnaitheacha.

Baineann an cur chuige ginearálta le gach iasacht agus infháltas nach bhfuil incháilithe chun an cur chuige simplithe a chur i bhfeidhm, agus i gcás an Ghrúpa, is iasachtaí iad seo d'institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaochta an chothromais i bhfeidhm orthu agus i gcás na Máthairchuideachta, áirítear suimeanna atá dlite ó fhoghnóthais freisin. Tá measúnú ar dhóchúlacht mainneachtana a bhaineann le hiasachtaí d'institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaochta an chothromais i bhfeidhm orthu ar fáil thíos. Féach nóta 16 chun tuilleadh eolais a fháil ar na hiasachtaí seo. De réir an chuir chuige ghinearálta, ní mór d'eintiteas a chinneadh an bhfuil an tsócmhainn airgeadais i gceann de thrí chéim chun suim an chaillteanais chreidmheasa ionchasaigh le haithint a chinneadh;

Is éard atá i gceist le Céim 1 ná nár tháinig méadú suntasach ar riosca creidmheasa ó aitheantas tosaigh. I gcás sócmhainní airgeadais i gcéim 1, ní mór d'eintitis ECL 12 mhí a aithint agus ioncam úis a aithint ar bhonn comhlán – ciallaíonn sé sin go ríomhfar an t-ús ar ollsuim ghlanluacha na sócmhainne airgeadais sula ndéantar é seo a choigeartú i leith na gcaillteanas creidmheasa ionchasach.

Is éard atá i gceist le Céim 2 ná gur tháinig méadú suntasach ar riosca creidmheasa ó aitheantas tosaigh. Nuair a aistríonn sócmhainn airgeadais go céim 2, ceanglaítear ar eintitis ECL feadh an tsaoil a aithint ach leanfar ioncam úis a aithint ar bhonn comhlán.

Is éard atá i gceist le Céim 3 ná go bhfuil fadhbanna creidmheasa ag an tsócmhainn airgeadais. Is é seo an pointe dáiríre ar thabhaigh teagmhas caillteanais. I gcás sócmhainní airgeadais i gCéim 3, leanfaidh eintitis de ECL feadh an tsaoil a aithint ach aithneoidh siad ioncam úis ar bhonn glan anois. Ciallaíonn sé sin go ríomhfar ioncam úis bunaithe ar ollsuim ghlanluacha na sócmhainne airgeadais lúide ECL.

Tá caillteanais chreidmheasa ionchasacha an Ghrúpa ag an 31 Nollaig 2024 agus an 31 Nollaig 2023 leagtha amach sna táblaí seo a leanas. Cuireann iarmhéideanna na Máthairchuideachta a luaitear sna táblaí seo a leanas suimeanna atá dlite ó fhoghnóthais de €5,006.1 milliún (2023: €4,274.5 milliún) as an áireamh.

Tionchar na timpeallachta maicreacnamaíche
Mhéadaigh an leibhéal éiginnteachta a bhaineann leis na meastacháin a dhéanann an Grúpa chun liúntais caillteanais lagaithe na sócmhainní airgeadais a mheas mar gheall ar na tionchair eacnamaíocha a eascraíonn as na hardchostais fuinnimh leanúnacha (a bhaineann le praghsanna stairiúla) i margaí fuinnimh sna limistéir gheografacha ina bhfeidhmíonn an Grúpa. Sa chás go bhfuil deacrachtaí ag custaiméirí iarmhéideanna a réiteach, bíonn aois mhéadaithe na méideanna seo mar bhonn le méadú ar na forálacha atá á sealbhú maidir leo faoin gcur chuige simplithe a úsáideadh. Nuair a bhíonn an fhoráil le haghaidh caillteanais ionchasacha á tomhas, bhreithnigh an Grúpa réamh-mheastacháin mhaicreacnamaíocha agus tionchair gheilleagracha a d'fhéadfadh a bheith ag praghsanna leictreachais níos airde ar na hearnálacha a bhfuil siad ag feidhmiú iontu.

Meastar go bhfuil na toimhdí a rinneadh nuair a bhí an muirear bearnúcháin don tréimhse á mheas agus liúntais atá sealbhaithe ag an dáta tuairiscithe oiriúnach, ach fágann an t-ardleibhéal d'éiginnteacht gheilleagrach atá le tabhairt faoi deara faoi láthair go bhfuil breithiúnas suntasach le déanamh faoi mhuirir agus liúntais bhearnúcháin a bhaineann le sócmhainní airgeadais.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

19. TRÁDÁIL AGUS INFHÁLTAIS EILE (ar lean)

Cur chuige simplithe - Caillteanais Chreidmheasa Ionchasacha

	2024					
	Grúpa			Máthairchuideachta		
	Méid comhlán infhaighte	Liúntas caillteanais	Glanmhéid infhaighte	Méid comhlán infhaighte	Liúntas caillteanais	Glanmhéid infhaighte
	€m	€m	€m	€m	€m	€m
Infháltais nach bhfuil thar téarma	1,290.6	(9.9)	1,280.7	615.0	(4.2)	610.8
Thar téarma < 30 lá	110.5	(6.3)	104.2	25.3	(4.8)	20.5
Thar téarma 30 - 120 lá	61.3	(16.9)	44.4	23.1	(8.5)	14.6
Thar téarma > 120 lá	167.3	(113.5)	53.8	48.6	(30.3)	18.3
Thar téarma breis is bliain	77.9	(54.2)	23.7	50.2	(42.6)	7.6
Iomlán	1,707.6	(200.8)	1,506.8	762.2	(90.4)	671.8

	2023					
	Grúpa			Máthairchuideachta		
	Méid comhlán infhaighte	Liúntas caillteanais	Glanmhéid infhaighte	Méid comhlán infhaighte	Liúntas caillteanais	Glanmhéid infhaighte
	€m	€m	€m	€m	€m	€m
Infháltais nach bhfuil thar téarma	1,743.2	(8.2)	1,735.0	1,179.7	(5.9)	1,173.8
Thar téarma < 30 lá	209.4	(5.4)	204.0	13.6	(3.1)	10.5
Thar téarma 30 - 120 lá	78.8	(18.2)	60.6	29.6	(10.5)	19.1
Thar téarma > 120 lá	131.6	(82.0)	49.6	56.0	(30.7)	25.3
Thar téarma breis is bliain	111.6	(34.0)	77.6	78.7	(27.0)	51.7
Iomlán	2,274.6	(147.8)	2,126.8	1,357.6	(77.2)	1,280.4

Cur chuige ginearálta - Caillteanais Chreidmheasa Ionchasacha

	2024					
	Grúpa			Máthairchuideachta		
	Méid comhlán infhaighte	Liúntas caillteanais	Glanmhéid infhaighte	Méid comhlán infhaighte	Liúntas caillteanais	Glanmhéid infhaighte
	€m	€m	€m	€m	€m	€m
Céim 1 - ECL 12 mhí (níl bearnúchán creidmheasa déanta)	590.6	(0.2)	590.4	36.6	-	36.6
Céim 2 - ECL saolré (níl bearnúchán creidmheasa déanta)	86.3	(3.1)	83.2	82.3	-	82.3
Céim 3 - ECL saolré (bearnúchán creidmheasa déanta)	473.8	(134.6)	339.2	-	-	-
Iomlán	1,150.7	(137.9)	1,012.8	118.9	-	118.9

19. TRÁDÁIL AGUS INFHÁLTAIS EILE (ar lean)

	2023					
	Grúpa			Máthairchuideachta		
	Méid comhlán infhaighte	Liúntas caillteanais	Glanmhéid infhaighte	Méid comhlán infhaighte	Liúntas caillteanais	Glanmhéid infhaighte
	€m	€m	€m	€m	€m	€m
Céim 1 - ECL 12 mhí (níl bearnúchán creidmheasa déanta)	273.9	-	273.9	33.4	-	33.4
Céim 2 - ECL saolré (níl bearnúchán creidmheasa déanta)	449.0	-	449.0	80.1	-	80.1
Céim 3 - ECL saolré (bearnúchán creidmheasa déanta)	-	-	-	-	-	-
Iomlán	722.9	-	722.9	113.5	-	113.5

Réiteach na gCaillteanas Creidmheasa Ionchasach

	Grúpa		Máthairchuideachta	
	2024	2023	2024	2023
	€m	€m	€m	€m
Cur chuige simplithe	1,506.8	2,126.8	671.8	1,280.4
Cur chuige ginearálta	1,012.8	722.9	118.9	113.5
Réamhíocaíochtaí ¹	115.4	44.7	69.3	25.7
Suimeanna dlite ó ghnóthais fochuideachta	-	-	5,006.1	4,274.5
Suimeanna atá dlite ó árachóirí ¹	44.7	48.0	44.7	48.0
Iomlán	2,679.7	2,942.4	5,910.8	5,742.1

1 Ní áirítear réamhíocaíochtaí, suimeanna atá dlite ó árachóirí agus taiscí gearrthéarma san anailís mar ní aithnítear aon neamhchosaint creidmheasa maidir leis na hiarmhéideanna seo.

Máthairchuideachta
Suimeanna dlite ó ghnóthais fochuideachta

Ag an 31 Nollaig 2024, bhí iarmhéideanna infhaighte de €5,006.1 milliún (2023: €4,274.5 milliún) ag an Máthairchuideachta óna cuid fochuideachtaí. Baineann formhór na n-infháltas seo le seirbhísí bainistíochta agus iasachtaí chuig fochuideachtaí agus táillí leictreachais lena n-áirítear táillí Úsáide Córais. Is ionann €166.3 milliún (2023: €143.1 milliún) agus an liúntas iomlán maidir le méideanna atá dlite ó fhoghnóthais ag an 31 Nollaig 2024.

Ríomhadh an caillteanas lagaithe sa Mháthairchuideachta maidir le méideanna dlite ó ghnóthais fhochuideachta trí úsáid a bhaint as an tsamhail chaillteanais chreidmheasa ionchasaigh a cheanglaítear de réir IFRS 9. Nuair a bhí cinneadh á dhéanamh faoin gcaillteanas bearnúcháin, rangaíodh méideanna dlite ó fhochuideachtaí mar méideanna in-aisíochta ar éileamh, infháltais nó méideanna riosca creidmheasa íseal a bhfuil méadú suntasach luaite leo chomh fada is a bhaineann le riosca creidmheasa ó aithníodh iad ar dtús. Nuair a bhí cinneadh á dhéanamh maidir leis an gcaillteanas creidmheasa ionchasaigh (lena n-áirítear an dóchúlacht a bhaineann le mainneachtain agus mainneachtain chaillteanais), tugadh aird ar fheidhmíocht stairiúil na hiasachta ábhartha mar aon le faisnéis réamhbhreathnaitheach don fhochuideachta ábhartha lena n-áirítear réamhaisnéisí mionsonraithe maidir le sreabhadh airgid lascainithe. Maidir le hiasachtaí in-aisíochta ar éileamh, sa chás nárbh fhéidir an iasacht a aisíoc ag an dáta tuairiscithe, ríomhadh caillteanais chreidmheasa ionchasacha trí bhreithniú a dhéanamh ar na straitéisí aisghabhála a d'fhéadfadh a bheith in úsáid ag an Máthairchuideachta, lena n-áirítear breithniú a dhéanamh ar straitéisí 'aisíoc de réir a chéile'. Maidir le hiasachtaí a raibh méadú suntasach ar riosca creidmheasa luaite leo, rinneadh breithniú ar ghnómháíochtaí agus sreafaí airgid todhchaíocha na fochuideachta agus aithníodh na caillteanais chreidmheasa ionchasacha saolré de réir mar is cuí.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

19. TRÁDÁIL AGUS INFHÁLTAIS EILE (ar lean)

Gluaiseacht i gcaillteanas creidmheasa ionchasaigh na n-infháltas trádála agus na n-infháltas eile.
Bunaítear na liúntais chaillteanais do shócmhainní airgeadais ar thoirimhdí ar riosca i leith rátaí creidmheasa réamhshocraithe agus ionchasacha. Úsáideann an Grúpa breithiúnas agus na toirimhdí seo á ndéanamh agus an t-ionchur á roghnú i leith na ríomhanna ionchasacha caillteanais creidmheasa, bunaithe ar iarstair an Ghrúpa, dálaí reatha margaidh, chomh maith le meastacháin réamhbhreathnaitheacha ag deireadh gach tréimhse tuairiscithe. Díscríobhtar sócmhainní airgeadais i gcás nach bhfuil aon ionchas réasúnach aisghabhála, amhail féichiúnaí nach bhfuil in ann plean aiséoáíochta a shocrú leis an gcuideachta. Ba é seo a leanas an ghluaiseacht i gcaillteanas creidmheasa ionchasaigh maidir leis na hinfháltais trádála agus na hinfháltais eile le linn na bliana:

	Grúpa		Máthairchuideachta	
	2024	2023	2024	2023
	€m	€m	€m	€m
Iarmhéid an 1 Eanáir	147.8	98.9	77.2	55.0
Caillteanas lagaithe a aithníodh (glan)	72.2	70.4	29.8	37.8
Liúntas a úsáideadh	(19.3)	(21.7)	(15.3)	(12.9)
Oiriúnuithe aistriúcháin	0.1	0.2	(1.3)	(2.7)
Iarmhéid an 31 Nollaig	200.8	147.8	90.4	77.2

Suimeanna dlite ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu
Áirítear sna suimeanna atá dlite ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu iasachtaí scairshealbhóirí, ús ar na hiasachtaí seo agus iarmhéideanna infhála trádála. Úsáidtear an cur chuige simplithe de réir Chaighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais 9 chun na hiarmhéideanna infhála trádála ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu a mheas le haghaidh dóchúlacht mainneachtana. Úsáidtear an cur chuige ginearálta chun na hiarmhéideanna eile ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu a mheas le haghaidh dóchúlacht mainneachtana. Nuair a bhíonn úsáid á baint as gcur chuige ginearálta, úsáideann an Grúpa breithiúnas chun na toirimhdí seo a dhéanamh agus chun ionchuir a roghnú le haghaidh ríom caillteanais chreidmheasa ionchasaigh, bunaithe ar choinníollacha margaidh agus ar réamh-mheastacháin réamhbhreathnaitheacha ag deireadh gach tréimhse tuairiscithe.

Tar éis measúnú a dhéanamh ar iasachtaí ESB go léir a tugadh ar airleacan d'institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu, cinneadh go raibh méadú ar riosca creidmheasa iasachtaí do NNG Windfarm Holdings Limited. Aithníodh caillteanais chreidmheasa ionchasacha de €134.6 milliún (31 Nollaig 2023: €náid) sa ráiteas ioncaim le linn na bliana.

Meastar gur sócmhainní airgeadais chéim 1 (níl bearnúchán creidmheasa déanta) iad na hiasachtaí eile scairshealbhóra le hinstitiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu. Cuireadh cur chuige an chaillteanais chreidmheasa ionchasaigh 12 mhí i bhfeidhm maidir leis na hiasachtaí céim 1 lena n-áirítear anailís a dhéanamh ar fhaisnéis cháilíochtúil agus chainníochtúil stairiúil agus réamhbhreathnaitheach araon chun an riosca creidmheasa a chinneadh. Measfar go mbeidh riosca creidmheasa íseal ag na hiasachtaí seo mar ní aon fhianaise ann gur tháinig méadú ar riosca creidmheasa ó aitheantas tosaigh. Dá bhar sin, ní aon chaillteanas creidmheasa ionchasaigh aitheanta i ndáil leis na hiasachtaí sin.

Infháltais fuinnimh miondíola
Baineann infháltais fuinnimh miondíola a n-áirítear iontu custaiméirí leictreachais agus gáis le custaiméirí baile agus gnó. Tá an riosca creidmheasa a bhaineann le cuntais leictreachais á bhainistiú trí fhaireachán leanúnach ar laethanta féichiúnaithe, agus tá beartas oiriúnach comhthaobhachta agus bailithe bunaithe ar acmhainneacht creidmheas, méid agus tréimhse an fhiachais. Baineann an comhchruinniú riosca i Réitigh do Chustaiméirí leis na cuntais fuinnimh miondíola a dúnadh i riaráiste. De ghnáth, meastar go bhfuil fadhbanna creidmheasa ag infháltais ó chustaiméirí cónaithe agus gnó i gcás go bhfuil dáta dlite conarthach na híocaíochta déanach. Chomh maith leis sin, bunaithe ar an méadú leanúnach ar iomaíochas, d'fhéadfadh custaiméirí áirithe soláthraithe a mhalartú sula mbíonn a n-iarmhéideanna gan íoc réitithe acu. Bainistítear na cuntais seo laistigh de bheartas bailithe fiach an Ghrúpa trí mheascán d'obair leantach a dhéanamh ar fhiach inmheánach, úsáid a bhaint as gníomhaireachtaí bailithe fiach agus caingean dlí a thionscnamh nuair is gá, lena n-áirítear foilsíú na mbreithiúnas a fháil.

19. TRÁDÁIL AGUS INFHÁLTAIS EILE (ar lean)

Tá an fhoráil do chaillteanais ionchasacha thodhchaíocha a bhaineann le hinfháltais leictreachais miondíola, billeáilte agus neamhbhilleáilte, bunaithe ar anailís ar fheidhmíocht fiachais le déanaí agus meastóireacht ar an tionchar atá ag coinníollacha geilleagracha agus saincheisteanna tionscail. Féadfar liúntas caillteanais breise a thabhairt ar bhonn punainne chun caillteanais bhreise a bhfuiltear ag súil leo a chumhdach. Coinnítear comhthaobhacht i bhfoirm taiscí ráthaíochta ar chuntais custaiméirí nua nach bhfuil ar shocruithe dochair dhírig.

Díríonn rialuithe maidir le hinfháltais fuinnimh ar aisghabháil iomlán na suimeanna a shonrasctar. Is é €191.1 milliún (an 31 Nollaig 2023: €149.9 milliún) iarmhéid deiridh an chaillteanais chreidmheasa ionchasaigh maidir leis na hinfháltais fuinnimh amhail 31 Nollaig 2024. Díscríobhtar infháltais fuinnimh miondíola nuair nach bhfuil súil réasúnta leis go n-aisghabhfar iad agus tar éis gur éag tréimhse ama ón mbille deiridh agus tar éis sin amháin. Ba é €156,000(2023: €56,000) an tsuim is mó ó chustaiméir amháin a díscríobhadh le linn na bliana, a bhaineann le díscaoileadh/leachtú an chuideachta. Is minic go dtagann infháltais fuinnimh miondíola chun cinn i bPoblacht na hÉireann (PÉ), baineann 13% (2023: 14%) le hioncam Thuaisceart Éireann (TÉ) agus baineann 16% (2023: 15%) le hioncam na Breataine Móire (BM).

Is ionann infháltais leictreachais neamhbhilleáilte agus meastacháin ar thomhaltas nár sonrascadh go fóill. B'ionann íogaireacht de 5% ar fhabhrú na n-infháltas fuinnimh miondíola neamhbhilleáilte agus méadú nó laghdú de €21.4 milliún (2023: €25.6 milliún) in iarmhéid na n-infháltas. Bainistítear riosca creidmheasa maidir le leictreachas neamhbhilleáilte de réir na n-infháltas leictreachais billeáilte a luaitear thuas.

Infháltais an Mhargaidh Leictreachais Aonair Comhtháite (I-SEM & an Bhreatain Mhór)
Bainistíonn feidhmeanna Trádála agus Riosca Fuinnimh riosca creidmheasa maidir leis na hinfháltais a bhaineann le leis an Margadh Leictreachais Aonair Comhtháite laistigh de na haonaid ghnó a bhíonn ag gabháil do thrádáil leictreachais tríd an Margadh Leictreachais Aonair Comhtháite. Déantar na feidhmeanna go léir a infhálú óna chéile agus i ngach cás, déantar na freagrachtaí a leithscaradh idir feidhmeanna na cúloifige, na lároifige agus na hoifige tosaigh. Tá feidhm na cúloifige Trádála freagrach as sonrasc a chur chuig custaiméirí agus gach cuntas infhála a choinneáil. Rialaíonn féilire socraíochta an Mhargaidh Leictreachais Aonair Comhtháite téarmaí íocaíochtaí do gach iarmhéid trádála a bhaineann le sruthanna ioncaim an Mhargaidh Leictreachais Aonair Comhtháite.

Infháltais Úsáid an Chórais
Is éard atá in ioncam Úsáid an Chórais i bPoblacht na hÉireann ná ioncam Úsáid an Chórais le haghaidh Dáileacháin (DUoS), ioncam Úsáid an Chórais le haghaidh Tarchurtha (TUoS) agus muirir oibríochta agus chothabhála (O&M) do ghineadóirí atá ceangailte leis an gCóras Dáileacháin. Tá 10 lá gnó i gceist leis na téarmaí creidmheasa maidir le hÚsáid an Chórais le haghaidh Dáileacháin agus tá 50 soláthraí faoi láthair (2023: 51 soláthraí). Bailíonn EirGrid Úsáid an Chórais le haghaidh Tarchurtha, agus sonrasctar ioncam ceadaithe Úinéir na Sócmhainní Tarchurtha (TAO) chuig EirGrid thar 12 thráthchuid mhíosúla agus tá gach sonrasc dlite 36 lá tar éis dheireadh na míosa. Eisíodh sonraisc maidir leis na 259 gineadóir le linn na bliana 2024 do mhuirir Oibríochta agus Chotheabhála (2023: 256 gineadóir), tá 30 lá i gceist leis na téarmaí creidmheasa maidir le muirir Oibríochta agus Chotheabhála. Sonrasctar gineadóirí maidir le muirir cheangail ar bhonn céimnithe, mar a d'fhaomh an Coimisiún um Rialáil Fónais, agus fuarthas 65% den ranníocaíocht chaipitil ar ais roimh an tógáil agus fuarthas 90% ar ais roimh fhuinnmhiú agus an t-iarmhéid ina dhiaidh sin. Áirítear sna suimeanna atá dlite ó fhoghnóthais na Máthairchuideachta suimeanna a billeáladh agus a bailíodh trí ESB Networks DAC, fochuideachta na Máthairchuideachta is ea seo, de €129.4 milliún (2023: €78.0 milliún) maidir le hinfháltais Úsáid an Chórais.

Bainistíonn agairt d'alt 7 an Chreat-Chomhaontaithe um Úsáid an Chórais le haghaidh Dáileacháin, a d'fhaomh an Coimisiún um Rialáil Fónais an 1 Lúnasa 2002, an riosca creidmheasa maidir le hÚsáid an Chórais le haghaidh Dáileacháin. Foráiltear leis an alt seo go ndéanfaidh gach soláthraí urrús. Sular féidir le soláthraí clárú mar chustaiméir, ní mór dó nó di comhaontú Úsáid an Chórais le haghaidh Dáileacháin a shíniú. Ní mór do gach soláthraí urrús a sholáthar, de réir alt 7.2 an Chreat-Chomhaontaithe um Úsáid an Chórais le haghaidh Dáileacháin. Bainistítear riosca creidmheasa Úsáid an Chórais le haghaidh Dáileacháin freisin trí na nósanna imeachta bailiúcháin tráthúla atá i bhfeidhm a thagann le halt 6 an Chreat-Chomhaontaithe um Úsáid an Chórais le haghaidh Dáileacháin agus trí mhonatóireacht a dhéanamh ar laethanta féichiúnaithe chun iad seo a laghdú a oiread is féidir. I gcás ina dteipeann ar sholáthraí alt 7 an Chreat-Chomhaontaithe um Úsáid an Chórais le haghaidh Dáileacháin a chomhlíonadh, tá cumhdach urrúis i bhfeidhm do gach soláthraí.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

19. TRÁDÁIL AGUS INFHÁLTAIS EILE (ar lean)

Bainistítear riosca creidmheasa Úsáid an Chórais le haghaidh Tarchurtha trí na nósanna imeachta bailiúcháin tráthúla atá i bhfeidhm agus trí mhonatóireacht a dhéanamh ar laethanta féichiúnaithe chun iad seo a laghdú a oiread is féidir. Rialaítear nósanna imeachta maidir le híocaíocht EirGrid ioncam Úsáid an Chórais le haghaidh Tarchurtha atá dlite do ESB Networks DAC ag TAO tríd an gComhaontú Bonneagair idir EirGrid agus ESB. Ní gnáthchonradh déthaobhach é seo a dhéanann na páirtithe dá ndoin féin, ach is socrú é seo atá riachtanach de réir na reachtaíochta, agus sonraítear go leor dá dtéarmaí sa reachtaíocht sin. Dá réir sin, meastar go bhfuil an riosca creidmheasa a bhaineann le hinfháltais Úsáid an Chórais le haghaidh Tarchurtha íseal. Ba é €59.2 milliún (2023: €65.5 milliún), an tsuim a bhí dlite maidir le hioncam Úsáid an Chórais le haghaidh Tarchurtha ag an 31 Nollaig 2024, agus is é seo an t-iarmhéid infhála is mó i leith Úsáid an Chórais i bPoblacht na hÉireann.

Chomh fada is a bhaineann leis an ngnó Líonraí i dTuaisceart Éireann, díorthaítear ioncam go príomha ó mhuirir a bhaineann leis an gcóras dáileacháin a úsáid, muirir PSO tabhaithe ar sholáthraithe leictreachais agus muirir le haghaidh seirbhísí tarchurtha tabhaithe ar SONI (an tOibreoir Córais do Thuaisceart Éireann). I gcás infháltais Úsáid an Chórais ó sholáthraithe leictreachais, is é urrús i bhfoirm taiscí airgid, litreacha creidmheasa nó ráthaíochtaí na Máthairchuideachta a laghdaíonn riosca creidmheasa. Cé is moite de chomhlachtaí poiblí, íoctar íocaíochtaí maidir le ceangail nó athruithe nua sula ndéantar an obair. Tá níos lú ná 30 lá i gceist leis na gnáth-théarmaí creidmheasa agus laethanta féichiúnaithe maidir le hinfháltais trádála ó sholáthraithe leictreachais. Is é €12.5 milliún (2023: €12.4 milliún) an t-infháltas leictreachais Úsáid an Chórais is mó i dTuaisceart Éireann amhail an 31 Nollaig 2024.

Infháltais leictreachais eile

Áirítear sna infháltais leictreachais eile suimeanna a bhaineann le fosheirbhísí agus suimeanna atá dlite a bhaineann le Scéimeanna Oibleagáide Seirbhíse Poiblí (PSO), Scéimeanna Taraif Dhreasachta Leictreachais In-athnuaite (REFIT) agus Scéimeanna Tacáíochta um Leictreachas In-athnuaite (RESS), a reáchtálann an Coimisiún um Rialáil Fóntais.

Comhthaobhacht airgid thirim

Áirítear leis an gcomhthaobhacht airgid suimeanna a chuir an Grúpa i ngeall do bhainc imréitigh chun conarthaí gáis, carbóin agus fuinnimh de €91.3 milliún (2023: €567.5 milliún) a thrádáil ar an malartán. Áirítear corrlach tosaigh agus gluaiseachtaí laethúla marcála ón margadh sna suimeanna a gealladh.

Áirítear suimeanna comhthaobhacha de €24.8 milliún (2023: €22.5 milliún) a chuir an Ghrúpa i ngeall do pháirtithe déthaobhacha sa chatagóir seo freisin.

Trádáil - infháltais neamhleictreachais agus eile

Baineann infháltais trádála (neamhleictreachais) agus infháltais eile le hiarmhéideanna atá dlite maidir le hoibríochtaí neamhleictreachais an Ghrúpa (lena n-áirítear trádáil tráchtearraí) agus oibríochtaí eile. Áirítear suimeanna atá dlite maidir le teileachumarsáidí, sainchomhairleoireacht , bainistíocht saoráidí agus fo-oibríochtaí eile an Ghrúpa. Glactar leis nach bhfuil an riosca creidmheasa a bhaineann leis na hiarmhéideanna sin suntasach. Is é €59.1 milliún (2023: €30.8 milliún) an t-iarmhéid neamhurraithe is mó sa chatagóir seo ag an 31 Nollaig 2024 atá dlite ó chuideachta sheachtrach.

20. AIRGEAD TIRIM AGUS COIBHÉISÍ AIRGID THIRIM

	Grúpa		Máthairchuideachta	
	2024	2023	2024	2023
	€m	€m	€m	€m
Airgead sa bhanc agus ar láimh	858.3	1,428.3	672.7	1,201.8
Airgead tirim srianta	206.6	549.5	72.7	80.0
	1,064.9	1,977.8	745.4	1,281.8

Amhail an 31 Nollaig 2024, íocadh €91.3 milliún (2023: €567.5 milliún) i leith conarthaí gáis, carbóin agus fuinnimh arna dtrádáil ar an malartán. Íocadh €21.6 milliún (2023: €22.5 milliún) freisin i leith na suimeanna comhthaobhacha a chuir an Grúpa i ngeall do pháirtithe déthaobhacha. Cuirtear na méideanna seo san áireamh in trádáil agus infháltais eile agus in trádáil agus méideanna iníoctha eile.

Áirítear €206.6 milliún (€72.7 milliún a bhaineann leis an Máthairchuideachta) (2023: €549.5 milliún (€80.0 milliún a bhaineann leis an Máthairchuideachta) d'airgead tirim srianta a bhaineann leis an Scéim um Shochar Éigeandála Costas Leictreachais de chuid Rialtas na hÉireann in airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim amhail an 31 Nollaig 2024. Níl airgead den sórt sin ar fáil gan bhac don Bhord Soláthair Leictreachais (ESB) agus íoctar an t-airgead sin do chustaiméirí Líonraí ESB nó cuirtear an t-airgead sin isteach i gcuntais custaiméirí ábhartha do chustaiméirí leictreachais an Ghrúpa ESB.

21. ATHRUITHE AR CHOTHROMAS

(i) Stoc caipitil

Tá 1,936,081,855 aonad de stoc caipitil i gceist a bhfuil parluch €1.00 ag gach aonad (2023: 1,939,081,855 aonad a bhfuil parluch €1.00 ag gach aonad).

	2024	2023
	€m	€m
Ina gcuimsítear:		
Stoc eisithe ó chúlchistí aistrithe	1,880.9	1,880.9
Stoc eisithe le haghaidh síntiúis ESOT	55.2	58.2
	1,936.1	1,939.1

De réir an Achta Leictreachais (Soláthar) (Leasú), 2001, aistríodh cothromas ESB an 30 Nollaig 2001 chuig stoc caipitil a eisíodh chuig an Roinn Airgeadais. Ag an am céanna, shuibscríobh ESB ESOP Trustee Limited, a bunaíodh chun gníomhú mar iontaobhaí do scéim scairsheilbhe fostaithe ESB, do 5% den stoc. Áirítear sna príomhchearta atá luaite le gach aonad de stoc caipitil na cearta vóta a chaitheamh ag cruinnithe bliantúla, teidlíochtaí do dhíbhinní ó bhrabúis nuair a nochtar a leithéid agus cearta maidir le rannpháirtíocht chomhréireach sa chás go bhfuil barrachas ann ag an tráth foirceanta.

Rinne an tAcht Fuinnimh (Forálacha Ilghnéitheacha), 2006 leasú ar Alt 2 d'Acht 2001 agus mar thoradh air sin, tá 10.2% den stoc caipitil a eisíodh in ESB san Aire Aeráide, Comhshaoil agus Fuinnimh anois, agus tá 86.9% de stoc caipitil ESB ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (ar a dtugtar an tAire Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóirithe Seirbhíse Poiblí agus Digitithe faoi láthair) agus tá 2.9% den stoc ag ESOP ag an 31 Nollaig 2024.

Bhunaigh an tAcht Airí agus Rúnaithe (Leasú), 2011, a tháinig i bhfeidhm an 6 Iúil 2011, oifig an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (ar a dtugtar an tAire Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóirithe Seirbhíse Poiblí agus Digitithe faoi láthair). Tá d'éifeacht le hAcht 2011 úinéireacht an stoic a bhí ag an Aire Airgeadais in ESB roimhe seo a aistriú chuig an Aire Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóirithe Seirbhíse Poiblí agus Digitithe amhail ar an agus ón 6 Iúil 2011.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

21. ATHRUITHE AR CHOTHROMAS (ar lean)

(ii) Cúlchiste Fuascailte Caipitil

Le linn na bliana 2024, lean ESB air stoc caipitil ESOP a athcheannach. Aithníodh gluaiseacht cúlchiste fuascailte caipitil €3.0 milliún (2023: €2.3 milliún) nuair a ceannaíodh agus cuireadh ar ceal scairchaipiteal ESOP ar fiú 3.0 milliún é (2023: 2.3 milliún) ar chomaoin €8.1 milliún (2023: €4.5 milliún) arb ionann é agus méid ainmniúil an scairchaipitil a cuireadh ar ceal. Bhain an t-athcheannach €8.1 milliún (2023: €4.5 milliún) den fhoráil athcheannaithe ESOP agus ag an 31 Nollaig 2024, d'aithin an fhoráil athcheannaithe ESOP (nóta 29) €2.0 milliún (2023: €10.1 milliún) i suimeanna forálacha eile. Féach Nóta 33 chun teacht ar bhreis sonraí

(iii) Fálú sreabhaidh airgid

Is ionann an cúlchiste fálaithe agus cóirluach na ndíorthach arb ionann iad agus cuid de chaidrimh éifeachtacha fálaithe sreabhaidh airgid ag deireadh na bliana. De bhrí go bhfuil gach díorthach á choimeád chun críche fálaithe atá sainithe ag IFRS 9 agus ainmnithe mar fháluithe, coimeádtar a ngluaiseachtaí cóirluacha in OCI seachas iad a mhuirearú chuig an ráiteas ioncaim le linn na bliana agus muirearófar iad chuig ioncam sa tréimhse chéanna leis an idirbheart comhfhreagrach.

(iv) Cúlchistí eile

Cuimsítear i gcúlchistí eile an an méid seo a leanas:

- Cúlchistí neamh-indáilte luach (€5.0) milliún a cruthaíodh mar thoradh ar dhíol sciar an Ghrúpa in Ocean Communications Limited sa bhliain 2001;
- Gluaiseachtaí achtúireacha ar an scéim le sochar sainithe de chuid NIE Networks, glan ar na coigeartuithe cánach iarchurtha lena mbaineann, (€130.4) milliún (2023: (€119.7) milliún) san iomlán;
- Foráil d'athcheannach ESOP (€2.0 milliún) (2023: €10.1 milliún)) a bhaineann leis an tsuim atá geallta ag ESB go dtí seo le hathcheannach ó mhargadh inmheánach ESOP.

Áirítear cúlchistí eile na Máthairchuideachta an méid seo a leanas:

Foráil athcheannaigh ESOP (€2.0 milliún) (2023: €10.1 milliún) a bhaineann leis an tsuim atá geallta ag ESB go dtí seo le hathcheannach ó mhargadh inmheánach ESOP.

(v) Leas neamhrialaitheach - Grúpa

Baineann leasanna neamh-urlámhais ag an 31 Nollaig 2024 leis na scairshealbha neamh-urlámhais in So Energy, Crockahenny Wind Farm DAC, Mountain Lodge Power DAC agus cuideachtaí eile a bhaineann le tionscadail ghaoithe.

Díbhinní

	2024	2023
Grúpa	€m	€m
Díbhinní ar stoc caipitil:		
An Díbhinn Iomlán a Íocadh 11.35 (2023: 16.84) cent in aghaidh an aonaid stoic caipitil	220.1	327.0
Díbhinn d'ús neamhrialaitheach	-	0.2
Iomlán	220.1	327.2

	2024	2023
Máthairchuideachta	€m	€m
Díbhinní ar stoc caipitil:		
An Díbhinn Iomlán a Íocadh 11.35 (2023: 16.84) cent in aghaidh an aonaid stoic caipitil	220.1	327.0
Iomlán	220.1	327.0

B'ionann na díbhinní iomlána a íocadh le linn na bliana 2024 agus €220.1 milliún a bhaineann leis an díbhinn deiridh (11.35 cent in aghaidh an aonaid stoic) i gcás na bliana 2023.

Molann an Bord díbhinn 9.75 cent in aghaidh an aonaid stoic caipitil, nó €188.7 milliún don bhliain 2024.

22. CÁNACHAS

(a) Costas cánach ioncaim

	2024	2023
	€m	€m
Costas reatha cánach		
Cáin reatha	100.9	131.3
Rósholáthar don bhliain roimhe seo	(6.0)	(3.3)
Luach na gcaillteanas cánach géillte d'institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaoíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	3.8	4.0
	98.7	132.0
Costas cánach iarchurtha		
Bunús agus aisiompú difríochtaí sealadacha	43.0	4.7
Méadú ar ráta cánach ¹	-	(1.0)
(Rósholáthar) / gannsoláthar don bhliain roimhe seo	21.5	(1.9)
	64.5	1.8
Iomlán	163.2	133.8

Réiteach an ráta cánach éifeachtaigh

	2024	2023
	€m	€m
Brabús roimh cháin	869.4	1,001.6
Brabús roimh cháin		
Móide: bearnúchán ar institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaoíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	14.8
Móide: an sciar tar éis cánach de thorthaí (nó caillteanas) na n-institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaoíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	5.3	(13.7)
Brabús roimh cháin (seachas caillteanas institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaoíochta an chothromais i bhfeidhm orthu)	874.7	1,002.7
Cáin ar 12.5%	109.3	125.3
Costais nach mbaintear	23.3	8.0
Coigeartuithe praghsála aistrithe	9.1	(3.5)
Éifeacht chánach caillteanas nach n-aithnítear	(2.6)	(0.2)
Ioncam nach bhfuil incháinithe	(8.2)	-
Cáin níos mó ar ghnóthachain inmhuirir	0.8	-
Ioncam cáinithe ag ráta níos airde de cháin chorparáide	-	3.1
Tionchar na cánach iarchurtha ar mhéadú ar ráta cánach na Ríochta Aontaithe ¹	-	(1.0)
Rátaí cánach níos airde ar bhrabúis eachtracha	15.8	7.3
Bliain roimhe seo faoi / (thar) fhorálacha	15.7	(5.2)
Costas cáin ioncaim	163.2	133.8

1 Is de réir an ráta 25% a ríomhadh dliteanas cánach iarchurtha na Ríochta Aontaithe ag an 31 Nollaig 2024.

Ríomhtar cáin de réir na rátaí atá i réim sna dlínsí faoi seach ina ngníomhaíonn ESB.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

22. CÁNACHAS (ar lean)

An díolúine shealadach ó na ceanglais chuntasaíochta le haghaidh cánacha iarchurtha a bhaineann le Colún II faoi CIC12 a d'eisigh an CIC i mí Bealtaine 2023, tá an Grúpa tar éis í a chur i bhfeidhm. Dá réir sin, ní aithníonn ná ní nochtann an Grúpa faisnéis faoi na cánacha iarchurtha ar sócmhainní agus ar dhliteanais a bhaineann le cánacha ioncaim Cholún II.

Rinne Rialtas na hÉireann, an áit a bhfuil bun-Mháthairaeonán an Ghrúpa suite, reachtaíocht chánacha ioncaim Cholún a Dó a achtú an 18 Nollaig 2023 isteach san Acht Airgeadais (Uimh. 2), 2023. Tháinig an reachtaíocht in éifeacht do ESB Group don bhliain chuntasaíochta dar chríoch an 31 Nollaig 2024. Faoin reachtaíocht, ceanglaítear ar an Máthair-chuideachta, Bord Soláthair an Leictreachais, cáin bhreisithe a íoc in Éirinn ar bhrabúis a fhochuideachtaí a ngearrtar cáin orthu ag ráta cánach éifeachtach níos lú ná 15% (an Íosráta Cánach “MTR”). Is iad na príomhdhlínsí ina bhféadfadh nochtadh don cháin seo a bheith ann don Ghrúpa Éire agus an RA. Tá feidhm ag cineálacha díolmhaithe bunaithe ar thábhacht eacnamaíoch maidir le sócmhainní seasta agus le costais phárolla incháilithe, rud a laghdaíonn na brabúis in aon dlínse ar leith atá faoi réir na cánach breisithe. Ós í bPoblacht na hÉireann agus sa RA a dhéanann ESB mórchuid a ghníomhaíochtaí gnó, áit a ndéantar infheistíocht nach beag i mbonneagar poiblí agus i sócmhainní giniúna leictreachais, táthar ag súil go dtiocfaidh laghdú mór ar bhrabúis an Ghrúpa atá faoi réir an MTR in Éirinn agus sa RA go ceann i bhfad. Is é costas reatha cánach an Ghrúpa maidir le Colún a Dó €nád don 31 Nollaig 2024, bunaithe ar dhíolúintí tearmainn idirthréimhseacha.

(b) Sócmhainní agus dliteanais cánach iarchurtha

Grúpa	2024 €m	2023 €m
Sócmhainní cánach iarchurtha		
Dlíteanais léasa	12.6	15.2
Scéim pinsin ESB	9.4	17.7
Forálacha	1.4	6.0
Caillteanais chánach ar aghaidh	6.8	14.2
Ionstraimí airgeadais díorthacha	65.2	50.8
Sócmhainní cánach iarchurtha iomlána	95.4	103.9
Lúide sócmhainn chánach iarchurtha aitheanta ar leithligh ar an gclár comhardaithe	(1.3)	(1.4)
Glansócmhainn cánach iarchurtha i gcomparáid le dlíteanas cánach iarchurtha	94.1	102.5
Dlíteanais chánach iarchurtha		
Maoín, gléasra agus trealamh agus sócmhainní doláimhsithe	687.4	595.5
Sócmhainní ceart úsáide	11.9	14.9
Sócmhainní cánach iarchurtha	17.1	18.4
Forálacha	7.4	8.8
Ionstraimí airgeadais díorthacha	1.2	24.0
Cáin ghnóthachan caipitiúil	1.2	1.2
Dlíteanais chánach iarchurtha iomlána	726.2	662.8
Glandlíteanais chánach iarchurtha	(632.1)	(560.3)
Glandlíteanas chánach iarchurtha	(630.8)	(558.9)

22. CÁNACHAS (ar lean)

Seo a leanas an ghluaiseacht i ndifríochtaí sealadacha don Ghrúpa:

	Iarmhéid an 1 Eanáir	Leasú ar IAS 12	Éadail Pallas	Aitheanta in ioncam	Aitheanta in OCI	Oiriúnuithe aistriúcháin	Iarmhéid an 31 Nollaig
2024	€m	€m	€m	€m	€m	€m	€m
Sócmhainní							
Dlíteanais léasa	15.2	-	-	(2.8)	-	0.2	12.6
Scéim pinsin ESB	17.7	-	-	(8.3)	-	-	9.4
Forálacha	6.0	-	-	(4.8)	-	0.2	1.4
Caillteanais chánach ar aghaidh	14.2	-	-	(7.9)	-	0.5	6.8
Ionstraimí airgeadais díorthacha	50.8	-	-	34.9	(22.1)	1.6	65.2
Sócmhainní cánach iarchurtha iomlána	103.9	-	-	11.1	(22.1)	2.5	95.4
Dlíteanais							
Maoín, gléasra agus trealamh agus sócmhainní doláimhsithe	595.5	-	6.0	78.2	1.3	6.4	687.4
Sócmhainní ceart úsáide	14.9	-	-	(3.2)	-	0.2	11.9
Sócmhainní cánach iarchurtha	18.4	-	-	2.5	(4.6)	0.8	17.1
Forálacha	8.8	-	-	(1.8)	-	0.4	7.4
Ionstraimí airgeadais díorthacha	24.0	-	-	(0.1)	(22.7)	-	1.2
Cáin ghnóthachan caipitiúil	1.2	-	-	-	-	-	1.2
Dlíteanais chánach iarchurtha iomlána	662.8	-	6.0	75.6	(26.0)	7.8	726.2
Glandlíteanas chánach iarchurtha	(558.9)	-	(6.0)	(64.5)	3.9	(5.3)	(630.8)

	Iarmhéid an 1 Eanáir	Leasú ar IAS 12	Aitheanta in ioncam	Aitheanta in OCI	Oiriúnuithe aistriúcháin	Iarmhéid an 31 Nollaig
2023	€m	€m	€m	€m	€m	€m
Sócmhainní						
Dlíteanais léasa	-	10.3	4.9	-	-	15.2
Scéim pinsin ESB	25.8	-	(8.1)	-	-	17.7
Forálacha	3.7	-	2.3	-	-	6.0
Caillteanais chánach ar aghaidh	11.4	-	2.7	-	0.1	14.2
Ionstraimí airgeadais díorthacha	46.6	-	(2.2)	5.8	0.6	50.8
Sócmhainní cánach iarchurtha iomlána	87.5	10.3	(0.4)	5.8	0.7	103.9
Dlíteanais						
Maoín, gléasra agus trealamh agus sócmhainní doláimhsithe	601.0	0.2	(8.1)	-	2.4	595.5
Sócmhainní ceart úsáide	-	10.1	4.8	-	-	14.9
Sócmhainní cánach iarchurtha	16.4	-	6.4	(4.7)	0.3	18.4
Forálacha	8.6	-	-	-	0.2	8.8
Ionstraimí airgeadais díorthacha	12.7	-	-	11.3	-	24.0
Cáin ghnóthachan caipitiúil	2.9	-	(1.7)	-	-	1.2
Dlíteanais chánach iarchurtha iomlána	641.6	10.3	1.4	6.6	2.9	662.8
Glandlíteanas chánach iarchurtha	(554.1)	-	(1.8)	(0.8)	(2.2)	(558.9)

Níl aon dáta éaga luaite le cathain is féidir caillteanais chánach sa Ghrúpa a úsáid.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

22. CÁNACHAS (ar lean)

Níl an tsócmhainn chánach iarchurtha ar chailiteanais chánach aitheanta sna cuntais: B'ionann sócmhainní cánach iarchurtha nár aithníodh agus €10.1 milliún sa bhliain 2024 (2023: €16.1 milliún). Baineann an tsuim seo le sócmhainní cánach iarchurtha nár aithníodh in aghaidh cailiteanais chánach a tháinig chun cinn in So Energy Trading Ltd.

Cáin iarchurtha a bhaineann le cúlchistí neamhaistrithe fochuideachtaí eachtracha: Ní dhearnadh soláthar in aghaidh cúlchistí neamhaistrithe fhochuideachtaí thar lear an Ghrúpa ar dhá chúis: is é sin, níl aon cheanglas ann go gcaithfí na cúlchistí seo a chionroinnt go ceann tamaill nó is amhlaidh go bhfuil sé deimhnithe nach bhfuil cáin le híoc ar an íocaíocht. Ní dhearnadh soláthar in aghaidh cúlchistí neamhaistrithe comhfhiontair thar lear an Ghrúpa ó tharla go bhfuil sé de chumas ag an nGrúpa aisdúichiú na gcúlchistí seo go Poblacht na hÉireann a rialú. B'ionann cúlchistí carnacha gan sainchúram na bhfochuideachtaí agus na gcomhfhiontar thar lear agus €1,128.4 milliún san iomlán amhail an 31 Nollaig 2024 (an 31 Nollaig 2023: €1,050.8 milliún).

(b) Sócmhainní agus dliteanais cánach iarchurtha (ar lean)

	2024 €m	2023 €m
Máthairchuideachta		
Sócmhainní cánach iarchurtha		
Dlíteanais léasa	4.0	7.6
Scéim pinsin ESB	9.4	17.7
Forálacha	1.7	1.7
Ionstraimí airgeadais díorthacha	-	21.1
Sócmhainní cánach iarchurtha iomlána	15.1	48.1
Dlíteanais chánach iarchurtha		
Maoin, gléasra agus trealamh	440.4	425.1
Sócmhainní ceart úsáide	3.7	7.5
Ionstraimí airgeadais díorthacha	0.5	20.3
Cáin ghnóthachan caipitiúil	1.2	1.2
Dlíteanais chánach iarchurtha iomlána	445.8	454.1
Glandlíteanas chánach iarchurtha	(430.7)	(406.0)

Seo a leanas an ghluaiseacht ar dhifríochtaí sealadacha don Máthairchuideachta:

	Iarmhéid an 1 Eanáir €m	Leasú ar IAS 12 €m	Aitheanta in ioncam €m	Aitheanta in OCI €m	Iarmhéid an 31 Nollaig €m
2024					
Sócmhainní					
Dlíteanais léasa	7.6	-	(3.6)	-	4.0
Scéim pinsin ESB	17.7	-	(8.3)	-	9.4
Forálacha	1.7	-	-	-	1.7
Ionstraimí airgeadais díorthacha	21.1	-	-	(21.1)	-
Sócmhainní cánach iarchurtha iomlána	48.1	-	(11.9)	(21.1)	15.1
Dlíteanais					
Maoin, gléasra agus trealamh	425.1	-	15.3	-	440.4
Sócmhainní ceart úsáide	7.5	-	(3.8)		3.7
Ionstraimí airgeadais díorthacha	20.3	-	-	(19.8)	0.5
Cáin ghnóthachan caipitiúil	1.2	-	-	-	1.2
Dlíteanais chánach iarchurtha iomlána	454.1	-	11.5	(19.8)	445.8
(Glandlíteanas) / glansócmhainn chánach iarchurtha	(406.0)	-	(23.4)	(1.3)	(430.7)

22. CÁNACHAS (ar lean)

	Iarmhéid an 1 Eanáir €m	Leasú ar IAS 12	Aitheanta in ioncam €m	Aitheanta in OCI €m	Iarmhéid an 31 Nollaig €m
2023					
Sócmhainní					
Dlíteanais léasa	-	7.6	-	-	7.6
Scéim pinsin ESB	25.8	-	(8.1)	-	17.7
Iasachtaí	1.7	-	-	-	1.7
Ionstraimí airgeadais díorthacha	12.6	-	-	8.5	21.1
Sócmhainní cánach iarchurtha iomlána	40.1	7.6	(8.1)	8.5	48.1
Dlíteanais					
Maoin, gléasra agus trealamh	422.0	(0.1)	3.2	-	425.1
Sócmhainní ceart úsáide	-	7.7	(0.2)	-	7.5
Ionstraimí airgeadais díorthacha	12.1	-	-	8.2	20.3
Cáin ghnóthachan caipitiúil	1.2	-	-	-	1.2
Dlíteanais chánach iarchurtha iomlána	435.3	7.6	3.0	8.2	454.1
(Glandlíteanas) / glansócmhainn chánach iarchurtha	(395.2)	-	(11.1)	0.3	(406.0)

23. IASACHTAÍOCHT AGUS FIACHAS EILE

Grúpa	Iasachtaíocht iontaofa €m	Iasachtaíocht neamhiontaofa €m	2024 Iomlán €m	Iasachtaíocht iontaofa €m	Iasachtaíocht neamhiontaofa €m	2023 Iomlán €m
Iasachtaíocht reatha						
▪ Inaisíoctha ina thráthchodanna	59.0	-	59.0	63.7	-	63.7
▪ Inaisíoctha ar mhodh eile seachas ina thráthchodanna	-	421.2	421.2	300.0	-	300.0
Iasachtaíocht reatha iomlán	59.0	421.2	480.2	363.7	-	363.7
Iasachtaíocht neamhreatha						
▪ Inaisíoctha ina thráthchodanna						
- Idir bliain amháin agus dhá bhliain	50.2	-	50.2	58.0	-	58.0
- Idir dhá agus cúig bliana	78.8	-	78.8	97.1	-	97.1
- Tar éis cúig bliana	103.0	-	103.0	132.8	-	132.8
	232.0	-	232.0	287.9	-	287.9
▪ Inaisíoctha ar mhodh eile seachas ina thráthchodanna						
- Idir bliain amháin agus dhá bhliain	-	481.4	481.4	-	401.0	401.0
- Idir dhá agus cúig bliana	1,493.5	-	1,493.5	995.4	458.2	1,453.6
- Tar éis cúig bliana	4,317.0	420.9	4,737.9	4,792.4	400.1	5,192.5
▪ Coigeartú fálaíthe cóirluacha	60.1	-	60.1	40.4	-	40.4
	5,870.6	902.3	6,772.9	5,828.2	1,259.3	7,087.5
Iasachtaíocht neamhreatha iomlán	6,102.6	902.3	7,004.9	6,116.1	1,259.3	7,375.4
Iasachtaíocht iomlán gan íoc	6,161.6	1,323.5	7,485.1	6,479.8	1,259.3	7,739.1

Féach mír (b) chun teacht ar shonraí faoi rátaí úis infheidhme.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

23. IASACHTAÍOCHT AGUS FIACHAS EILE (ar lean)

Iasachtaí reatha de réir saoráide

	Tag.	2024 €m	2023 €m
Eorabhannaí ESB	1	-	300.0
Bannaí Steirling neamhiontaofa NIE Networks	2	421.2	-
Iasachtaíocht bhainc	3	59.0	63.7
		480.2	363.7

Iasachtaíocht neamhreatha de réir saoráide

	Tag.	2024 €m	2023 €m
Eorabhannaí ESB	1	5,657.8	5,634.8
Bannaí Steirling neamhiontaofa NIE Networks	2	902.3	1,259.3
Iasachtaíocht bhainc	3	384.7	440.9
Coigeartú fáilaithe cóirluacha	4	60.1	40.4
		7,004.9	7,375.4

Níl aon iasachtaíocht urraithe i gcoinne shócmhainní an Ghrúpa.

Bhain ESB ráta A- amach ó Standard & Poor's agus A3 (comhionann le A-) ó Moody's an 31 Nollaig 2023 agus an 31 Nollaig 2024. D'athraigh Standard & Poor's agus Moody's a ndearcadh i leith ESB ó Chobhsaí go Dearfach le linn na bliana 2024.

1. Eorabhannaí ESB

Tugtar sonraí sa tábla thíos ar Eorabhannaí ESB (tá gach ceann liostaithe) a cuireadh san áireamh in iasachtaí an 31 Nollaig 2024:

Eisitheoir	Luach	Dáta Eisiúna	Aibíocht	Dearbhan
ESB Finance DAC	Euro €500.0 milliún	Meitheamh 2015	12 bhliain	2.125%
ESB Finance DAC	Euro €600.0 milliún	Meitheamh 2016	15 bliana	1.875%
ESB Finance DAC	Euro €500.0 milliún	Eanáir 2017	12 bhliain	1.750%
ESB Finance DAC	Euro €500.0 milliún	Samhain 2018	15 bliana	2.125%
ESB Finance DAC	Euro €100.0 milliún	Aibreán 2019	25 bliain	2.000%
ESB Finance DAC	Euro €700.0 milliún (Banna Glas)	Meitheamh 2019 / Iúil 2020	11 bhliain	1.125%
ESB Finance DAC	Stg £325.0 milliún	Eanáir 2020	15 bliana	1.875%
ESB Finance DAC	Euro €500.0 milliún (Banna Glas)	Eanáir 2022	12 bhliain	1.000%
ESB Finance DAC	Euro €550.0 milliún	Samhain 2022	10 mbliana	4.000%
ESB Finance DAC	Euro €350.0 milliún	Eanáir 2023	20 bliain	3.750%
ESB Finance DAC	Euro €500.0 milliún (Banna Glas)	Deireadh Fómhair 2023	12.4 bliain	4.250%
ESB Finance DAC	Euro €500.0 milliún	Deireadh Fómhair 2023	5 bliana	4.000%

Aisíocadh €300.0 milliún i mí Eanáir 2024.

23. IASACHTAÍOCHT AGUS FIACHAS EILE (ar lean)

2. Bannaí Steirling neamhiontaofa NIE Networks

Tugtar sonraí sa tábla thíos ar bhannaí Steirling NIE Networks a cuireadh san áireamh in iasachtaí an 31 Nollaig 2024:

Eisitheoir	Luach	Dáta Eisiúna	Aibíocht	Dearbhan
NIE Networks Limited	Stg £400.0 milliún	Meitheamh 2011	15 bliana	6.375%
NIE Networks Limited	Stg £350.0 milliún	Meán Fómhair 2018	7 mbliana	2.500%
NIE Networks Limited	Stg £350.0 milliún	Samhain 2022	10.1 bliain	5.875%

3. Iasachtaíocht bhainc

Tugtar sonraí sa tábla thíos ar iasachtaí bainc a cuireadh san áireamh in iasachtaí (coigeartuithe as an áireamh do tháillí amúchta) an 31 Nollaig 2024.

	Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	Iarmhéid an 31 Nollaig 2023
€200 milliún ón mBanc Eorpach Infheistíochta (EIB) chun tacú le naisc in-athnuaite chuig an líonra leictreachais in iardheisceart na hÉireann	Euro €120.0 milliún	Euro €131.7 milliún
Iasachtaí fadtéarmacha eile d'fhiachas ráta chomhlúthaigh a fuarthas ar iasacht ar bhonn déthaobhach (seachas an €200.0 milliún thuas)	Euro €33.9 milliún	Euro €51.8 milliún
€450.0 milliún ón mBanc Eorpach Infheistíochta (EIB) chun tacú le Méadair Chliste a thabhairt isteach in Éirinn	Euro €150.0 milliún	Euro €150.0 milliún
€1.4 billiún Creidmheas Imrothlach Inbhuanaitheacht-Nasctha (le sindeacáit 13 bhanc)	Euro €0 milliún	Euro €0 milliún
Fiachas ráta sheasta eile EIB	Euro €140.1 milliún	Euro €172.6 milliún

Comhaontaíodh saoráid luach €200.0 milliún leis an mBanc Eorpach Infheistíochta (EIB) in 2013 agus 2014 chun tacú le naisc in-athnuaite leis an líonra leictreachais in iardheisceart na hÉireann. Is é an t-iarmhéid atá le haisíoc €120.0 milliún ag an 31 Nollaig 2024 (2023: €131.7 milliún).

Aontaíodh le saoráid €450.0 milliún leis an mBanc Eorpach Infheistíochta (EIB) chun tacú le Méadair Chliste a thabhairt isteach in Éirinn. Bhí €150.0 milliún den tsaoráid seo tarraingthe anuas ag an 31 Nollaig 2024 (2023: €150.0 milliún).

Sa bhliain 2020, d'iontráil ESB Saoráid Creidmheasa Imrothlaigh Inbhuanaitheacht-Nasctha luach €1.4 billiún a fhaide le mí Feabhra 2027 le grúpa trí bhanc idirnáisiúnta dhéag. Níor tarraingíodh aon chuid den tsaoráid seo anuas ag an 31 Nollaig 2024 (2023: €nád milliún).

D'iontráil ESB Saoráid Creidmheasa Imrothlaigh nua £750.0 milliún i mí na Nollag 2022 le grúpa sé bhanc idirnáisiúnta. Bhain an tsaoráid aibíocht amach i mí Meithimh 2024.

Tá coinníollacha ag saoráidí áirithe a cheanglaíonn ar ESB cúnaire airgeadais áirithe a chothú. I dtuairim bhaill an Bhoird, bhí ESB go hiomlán comhlíontach ag an 31 Nollaig 2024 i leith na gceanglas cunaint uile a bhaineann leis na saoráidí seo.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

23. IASACHTAÍOCHT AGUS FIACHAS EILE (ar lean)

4. Coigeartú fáilaithe cóirluacha

D'iontráil ESB i mbabhtáil ráta úis i mí Mheán Fómhair 2023 a bhainfidh aibíocht amach i mí Márta 2036. D'ainmnigh ESB an bhabhtáil ráta úis i bhfálú cóirluacha an riosca úis tagarmhairc a bheadh ag fiachas ráta sheasta. Ba é an coigeartú ar iasachtaíocht d'fhálú Cóirluacha a cuireadh i gcuntas an 31 Nollaig 2024 €60.1 milliún (2023: €40.4 milliún).

	Iasachtaí Iontaofa	
	2024 Iomlán €m	2023 Iomlán €m
Máthairchuideachta		
Iasachtaíocht reatha		
▪ Inaisíoctha ina thráthchodanna	59.0	63.7
Iasachtaíocht reatha iomlán	59.0	63.7
Iasachtaíocht neamhreatha		
▪ Inaisíoctha ina thráthchodanna		
- Idir bliain amháin agus dhá bhliain	50.2	58.0
- Idir dhá agus cúig bliana	78.8	97.1
- Tar éis cúig bliana	103.0	132.8
	232.0	287.9
▪ Inaisíoctha ar mhodh eile seachas ina thráthchodanna		
- Tar éis cúig bliana	150.0	150.0
- Coigeartú fáilaithe cóirluacha	60.1	40.4
	210.1	190.4
Iasachtaíocht neamhreatha iomlán	442.1	478.3
Iasachtaíocht iomlán gan íoc	501.1	542.0

(a) Bainistiú maoinithe agus leachtachta

Baineann na príomhrioscaí leachtachta atá roimh an nGrúpa le riachtanais sreabhaidh airgid a eascraíonn as oibríochtaí laethúla, oibleagáidí fiachais i mbun aibiú agus cláir infheistíochta caipitil a mhaoiniú. Is faoi fheidhm ciste an Ghrúpa atá sé an riosca seo a bhainistiú ach leas a bhaint as meascán d'infheistíochtaí leachtacha, airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim agus saoráidí bainc tiomanta neamhtharraingthe. Déanann an Grúpa idirbheartaíocht maidir le saoráidí le bainc agus margaí caipitil fiachais caidrimh chun aon cheanglais mhaoinithe a eascraíonn fiachas aibíochta, caiteachas caipitil agus ceanglais ghnó ghinearálta a réamh-mhaoiniú nó a réamhfhálú.

Amhail an 31 Nollaig 2024, bhí beagnach €2.5 billiún i bhfoirm airgead tirim nó coibhéisí airgid thirim (gan airgead srianta san áireamh) agus i bhfoirm saoráidí bainc geallta ar fáil don Ghrúpa, a chinntíonn gur féidir freastal ar éilimh leachtachta de réir mar is gá. Cuimsítear sna saoráidí bainc geallta saoráid iasachta shindeacáite i dteannta líon mór institiúidí airgeadais a bhfuil rátáil mhaith luaite leo, atá go hiomlán neamhtharraingthe agus ar fáil lena tarraingt anuas an 31 Nollaig 2024, agus saoráid €450.0 milliún ón mBanc Eorpach Infheistíochta chun tacú le Méadar Cliste a thabhairt isteach in Éirinn, ar tarraingíodh anuas €150.0 milliún den tsaoráid seo an 31 Nollaig 2024 (2023: €150.0 milliún) agus bhí €218.0 milliún sa bhreis ar fáil lena tarraingt anuas an 31 Nollaig 2024.

Tá straitéis bainistíochta fiachais an Ghrúpa dírithe ar phróifíl punann fiachais a bhfuil meascán contrapháirtithe, foinsí maoinithe agus aibíochtaí páirteach ann. Úsáidtear maoiniú neamhiontaofa agus iontaofa srianta i gcás inar iomchuí, ar bhealach a chuireann costais mhaoiniúcháin agus maolú riosca san áireamh.

23. IASACHTAÍOCHT AGUS FIACHAS EILE (ar lean)

Anseo thíos tá eolas le fáil maidir le próifíl aibíochta shuim ghlanluacha iasachtaíocht an Ghrúpa, agus dáta éaga saoráidí iasachtaíochta bainc geallta neamhtharraingthe anuas ábhartha:

Aibiú	Fiachas Tarraingthe - an Grúpa		Fiachas Tarraingthe Anuas - Máthairchuideachta		Saoráid nach bhfuil Tarraingthe Anuas - Grúpa agus Máthairchuideachta	
	2024 €m	2023 €m	2024 €m	2023 €m	2024 €m	2023 €m
I mbliain amháin nó níos giorra	480.2	363.7	59.0	63.7	-	862.6
Idir bliain amháin agus dhá bhliain	531.6	459.0	50.2	58.0	-	-
Idir dhá agus cúig bliana	1,572.3	1,550.7	78.8	97.1	1,400.0	1,400.0
I mbreis agus cúig bliana	4,901.0	5,365.7	313.1	323.2	300.0	300.0
	7,485.1	7,739.1	501.1	542.0	1,700.0	2,562.6

Leagtar amach sa tábla seo a leanas aibíochtaí conarthacha iasachtaíocht an Ghrúpa, lena n-áirítear na híocaíochtaí úis gaolmhara. Iasachtaí a bhfuil luach tugtha anonn €6,984.0 milliún acu (31 Nollaig 2023: €7,197.0 milliún), baineann siad le hiasachtaí focheuideachtaí sa Ghrúpa.

	Suim ghlanluacha €m	Eis-sreabhadh / (Insreabhadh) airgid chonarthaigh - glansuim €m	Laistigh de 1 bhliain €m	1-2 bhliain €m	2-5 bliana €m	Níos faide ná 5 bliana €m
31 Nollaig 2024						
Iasachtaíocht iontaofa	6,161.6	7,406.7	209.0	198.2	1,973.1	5,026.4
Iasachtaíocht neamhiontaofa	1,323.5	1,598.9	488.7	538.6	74.5	497.1
Iasachtaíocht iomlán	7,485.1	9,005.6	697.7	736.8	2,047.6	5,523.5

31 Nollaig 2023

Iasachtaíocht iontaofa	6,479.8	7,899.1	516.4	207.6	1,525.1	5,650.0
Iasachtaíocht neamhiontaofa	1,259.3	1,586.2	63.1	465.6	560.4	497.1
Iasachtaíocht iomlán	7,739.1	9,485.3	579.5	673.2	2,085.5	6,147.1

(b) Bainistiú riosca ráta úis

Nuashonraíodh beartas ráta úis an Ghrúpa sa bhliain 2021 agus is í an sprioc atá ann go mbeadh formhór a fhiachais socraithe ag ráta úis sheasta go dtí go dtéann sé in aibíocht, agus go mbeadh íosmhéid 60% ag ráta seasta i gcónaí. Déantar é seo trí iasachtaí a fháil go díreach ag rátaí úis seasta nó trí bhíthin babhtálacha ráta úis. Amhail an 31 Nollaig 2024, tá 92% d'fhiachas an Ghrúpa ag ráta seasta agus tá an 8.0% eile comhlúthach (31 Nollaig 2023: 92.0% agus 8.0% faoi seach). Nochtar luach cóir na mbabhtálacha ráta úis i nóta 24.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

23. IASACHTAÍOCHT AGUS FIACHAS EILE (ar lean)

Chomh fada is a bhaineann le dliteanais airgeadais úsmhara, tá eolas le fáil sa tábla thíos maidir lena rátaí úis éifeachtacha ag dáta an chláir comhardaithe agus cuirtear éifeacht na mbabhtálacha ráta úis:

	Ráta úis éifeachtach	Iomlán	Laistigh de 1 bhliain	1-2 bhliain	2-5 bliana	Níos faide ná 5 bliana
2024	%	€m	€m	€m	€m	€m
lasachtaíocht neamhiontaofa (ráta úis seasta)	4.98%	1,323.5	421.2	481.4	-	420.9
lasachtaíocht eile fhadtéarmach (ráta úis seasta agus athraitheach)	2.59%	6,161.6	59.0	50.2	1,572.3	4,480.1
		7,485.1	480.2	531.6	1,572.3	4,901.0

	Ráta úis éifeachtach	Iomlán	Laistigh de 1 bhliain	1-2 bhliain	2-5 bliana	Níos faide ná 5 bliana
2023	%	€m	€m	€m	€m	€m
lasachtaíocht neamhiontaofa (ráta úis seasta)	4.98%	1,259.3	-	401.0	458.2	400.1
lasachtaíocht eile fhadtéarmach (ráta úis seasta agus athraitheach)	2.53%	6,479.8	363.7	58.0	1,092.5	4,965.6
		7,739.1	363.7	459.0	1,550.7	5,365.7

I measc na n-iasachtaí fadtéarmacha eile san anailís seo tá dliteanais ráta chomhlúthaigh de €593.9 milliún (an 31 Nollaig 2023: €618.5 milliún).

Agus an riosca ráta úis á bhainistiú, tá sé mar aidhm ag an nGrúpa an méid a chuireann luaineachtaí gearrthéarmacha isteach ar thuilleamh an Ghrúpa a laghdú. Ar bhonn níos fadtéarmaí, áfach, beidh tionchar ag athruithe ar rátaí úis ar thuilleamh comhdhlúthaithe. Meastar dá dtiocfadh méadú ginearálta 50 bonnphointe ar rátaí úis (agus ar rátaí úis iarbhire comhfhreagracha) don bhliain go méadódh sé seo an brabús roimh cháin agus go laghdódh sé cothromas de réir na suimeanna a leagtar amach thíos. Glactar leis san anailís seo, go mbeidh gach athróg eile, go háirithe rátaí airgeadra eachtraigh, cobhsaí, lena n-áirítear an toimhde nach bhfuil aon athrú tagtha ar rátaí boilscithe.

	31 Nollaig 2024		31 Nollaig 2023	
	Méadú 50 bp gnóthachan / (caillteanas) € m	Laghdu 50 bp gnóthachan / (caillteanas) € m	Méadú 50 bp gnóthachan / (caillteanas) € m	Laghdu 50 bp gnóthachan / (caillteanas) € m
Brabús roimh chánachas				
Ús atá iníoctha	(3.0)	3.0	(3.1)	3.1
Gluaiseachtaí cóirluacha ar ionstraimí airgeadais	(25.5)	27.0	(26.8)	28.5
Ioncam cuimsitheach eile				
Gnóthachain / (caillteanais) chóirluacha	-	-	-	-

Rinneadh na toimhdí seo a leanas maidir leis an anailís fógaireachta thuas:

- ní bhaineann fógaireacht an chláir comhardaithe d'anailís rátaí úis ach le hionstraimí airgeadais díorthacha;
- ríomhtar fógaireacht úis fhabhraithe do ghluaiseachtaí i rátaí úis de réir nochtheadh glanráta chomhlúthaigh ar fhiachas, ar thaiscí agus ar ionstraimí díorthacha;
- glactar leis go mbíonn díorthaigh a ainmnítear mar fháluithe ar an sreabhadh airgid go hiomlán éifeachtach; go ndéantar taifead iomlán díobh laistigh de chothromas gan aon tionchar ar an ráiteas ioncaim;
- ní bhíonn tionchar ag athruithe ar luach tugtha anonn ionstraimí airgeadais díorthacha nach bhfuil gaolmhaireacht fálaithe acu ach ar an ráiteas ioncaim; agus
- caitear leis an an ngné chomhlúthach d'aon bhabhtáil nó d'aon fhiachais ráta chomhlúthaigh amhail is nár socraíodh aon ráta úis ina leith go fóill. Fágann sé sin go rachadh athrú ar rátaí úis i bhfeidhm ar thréimhse 12 mhí iomlán le haghaidh an sciar den ús fabhraithe de na háirimh fógaireachta.

23. IASACHTAÍOCHT AGUS FIACHAS EILE (ar lean)

(c) Réiteach iasachtaí seachtracha Grúpa

	Iarmhéid an 1 Eanáir	Fáltais	Aisíocaíochtaí	Éifeachtaí airgeadra eachtraigh	Eile	Iarmhéid an 31 Nollaig
2024	€m	€m	€m	€m	€m	€m
Saoráidí Fiachais						
Eorabhannaí ESB	5,934.8	-	(300.0)	18.4	4.6	5,657.8
Eorabhannaí Neamhiontaofa NIE Networks	1,259.3	-	-	62.8	1.4	1,323.5
lasachtaíocht bhainc	545.0	-	(64.3)	2.1	21.0	503.8
Iomlán	7,739.1	-	(364.3)	83.3	27.0	7,485.1

	Iarmhéid an 1 Eanáir	Fáltais	Aisíocaíochtaí	Éifeachtaí airgeadra eachtraigh	Eile	Iarmhéid an 31 Nollaig
2023	€m	€m	€m	€m	€m	€m
Saoráidí Fiachais						
Eorabhannaí ESB	4,590.8	1,337.3	-	6.3	0.4	5,934.8
Eorabhannaí Neamhiontaofa NIE Networks	1,236.4	-	-	22.0	0.9	1,259.3
lasachtaíocht bhainc	798.3	734.5	(1,030.8)	1.0	42.0	545.0
lasachtaí láithrithe phríobháidigh	267.3	-	(258.6)	(8.7)	-	-
Iomlán	6,892.8	2,071.8	(1,289.4)	20.6	43.3	7,739.1

Máthairchuideachta

	Iarmhéid an 1 Eanáir	Fáltais	Aisíocaíochtaí	Éifeachtaí airgeadra eachtraigh	Eile	Iarmhéid an 31 Nollaig
2024	€m	€m	€m	€m	€m	€m
Saoráidí Fiachais						
lasachtaíocht bhainc	542.0	-	(64.3)	2.1	21.3	501.1
Iomlán	542.0	-	(64.3)	2.1	21.3	501.1

	Iarmhéid an 1 Eanáir	Fáltais	Aisíocaíochtaí	Éifeachtaí airgeadra eachtraigh	Eile	Iarmhéid an 31 Nollaig
2023	€m	€m	€m	€m	€m	€m
Saoráidí Fiachais						
lasachtaíocht bhainc	798.2	734.5	(1,030.8)	1.0	39.1	542.0
lasachtaí láithrithe phríobháidigh	267.3	-	(258.6)	(8.7)	-	-
Iomlán	1,065.5	734.5	(1,289.4)	(7.7)	39.1	542.0

24. IONSTRAIMÍ AIRGEADAIS DÍORTHACHA

(a) Cóirluach de réir ionstraim airgeadais dhíorthach

Tugtar ionstraimí airgeadais díorthacha anonn ag cóirluach. Is éard atá i gceist le cóirluach ionstraim airgeadais an praghas a bheadh á fháil chun sócmhainn a dhíol nó íoc as dliteanas a aistriú mar chuid d'idirbheart ordúil idir rannpháirtithe an mhargaidh ag an dáta tomhais. Is í anailís ar shreabhadh airgid lascainithe an modh a úsáidtear chun cóirluach ionstraimí airgeadais an Ghrúpa a ríomh. Déantar seo ar bhealach a bhaineann leas as ráta lascaine cúpóin nialasaigh agus ina bhfuil riosca creidmheasa an chontrapháirtí le sonrú. Tríd an modh seo a úsáid, is féidir leis an nGrúpa na sreafaí airgid a lascainiú ag ráta atá cothrom leis an ngnáthráta margaidh úis, agus an chorrach aibíochta agus chreidmheasa a chur san áireamh.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

24. IONSTRAIMÍ AIRGEADAIS DÍORTHACHA (ar lean)

Seo a leanas luachanna córa na n-ionstraimí airgeadais, grúpáilte de réir aicme na hionstraimhe:

Grúpa	Sócmhainní neamhreatha €m	Sócmhainní reatha €m	Dlíteanais neamhreatha €m	Dlíteanais reatha €m	Iomlán €m
2024					
Babhtálacha ráta úis	69.3	-	-	(8.0)	61.3
Boilsciú nasctha le babhtálacha ráta úis	-	-	(320.2)	(1.5)	(321.7)
Babhtálacha airgeadra	-	-	(14.8)	-	(14.8)
Conarthaí airgeadra eachtraigh	1.9	20.5	(1.9)	(5.9)	14.6
Conarthaí réamhphraghsanna	44.7	232.7	(13.1)	(97.5)	166.8
Iomlán	115.9	253.2	(350.0)	(112.9)	(93.8)

	Sócmhainní neamhreatha €m	Sócmhainní reatha €m	Dlíteanais neamhreatha €m	Dlíteanais reatha €m	Iomlán €m
2023					
Babhtálacha ráta úis	63.5	-	(13.5)	-	50.0
Boilsciú nasctha le babhtálacha ráta úis	-	-	(337.9)	(4.0)	(341.9)
Babhtálacha airgeadra	-	-	(9.1)	-	(9.1)
Conarthaí airgeadra eachtraigh	1.1	16.4	(1.8)	(6.3)	9.4
Conarthaí réamhphraghsanna	99.0	328.3	(44.5)	(385.5)	(2.7)
Iomlán	163.6	344.7	(406.8)	(395.8)	(294.3)

Máthairchuideachta

	Sócmhainní neamhreatha €m	Sócmhainní reatha €m	Dlíteanais neamhreatha €m	Dlíteanais reatha €m	Iomlán €m
2024					
Babhtálacha ráta úis	69.2	8.0	-	(8.0)	69.2
Babhtálacha airgeadra	-	-	(14.8)	-	(14.8)
Conarthaí airgeadra eachtraigh	1.6	20.9	(1.9)	(5.9)	14.7
Conarthaí réamhphraghsanna	15.8	111.6	(12.8)	(92.4)	22.2
Iomlán	86.6	140.5	(29.5)	(106.3)	91.3

	Sócmhainní neamhreatha €m	Sócmhainní reatha €m	Dlíteanais neamhreatha €m	Dlíteanais reatha €m	Iomlán €m
2023					
Babhtálacha ráta úis	76.8	-	(13.4)	(0.1)	63.3
Babhtálacha airgeadra	-	-	(9.2)	-	(9.2)
Conarthaí airgeadra eachtraigh	1.1	21.1	(1.9)	(6.4)	13.9
Conarthaí réamhphraghsanna	78.9	310.1	(42.2)	(359.8)	(13.0)
Iomlán	156.8	331.2	(66.7)	(366.3)	55.0

Cinneann an Grúpa, tráth a bhunaithe, cibé acu atá nó nach bhfuil ionstraimí airgeadais le hainmniú i gcaidreamh fáilaithe le haghaidh socruithe áirithe a chomhlíonann critéir chuntasaíochta fáilaithe shonracha IFRS 9.

(i) Babhtálacha ráta úis ('IRS')

Chuir an Grúpa babhtálacha ráta úis de Steirling £488.0 milliún i gcrích (2023: Stg £488.0 milliún) maidir le sciar áirithe dá iasachtaí atá i seilbh na Máthairchuideachta agus ESB Finance DAC.

I gcás babhtálacha ráta úis, tá na rátaí seasta, comhlúthacha, agus margaidh a bhí i réim ar dháta an chláir chomhardaithe curtha san áireamh sa luach cóir. Ó tharla go bhfuil babhtálacha ráta úis marcáilte ón margadh ar an 31 Nollaig 2024, is ionann a luach tugtha anonn agus a luach cóir.

24. IONSTRAIMÍ AIRGEADAIS DÍORTHACHA (ar lean)

Tháinig méadú €11.3 milliún ar luach cóir na mbabhtálacha ráta úis (31 Nollaig 2023: méadú €74.7 milliún). Faigheann ESB ráta seasta agus athraitheach faoi na hionstraimí. Le sonrú sa ghluaiseacht cóirluacha tá gluaiseachtaí dearfacha marcála de réir margaidh sna bunbhabhtálacha a rinneadh i gcaitheamh na bliana, rud a d'eascair ó thimpeallacht ina bhfuil an ráta úis ag dul in airde. Níor tháinig aon mhí-éifeacht de réir bhrí IFRS 9 chun cinn i leith na mbabhtálacha airgeadra le linn na bliana (2023: €náid).

(ii) Babhtálacha ráta úis atá nasctha le boilsciú

Fuarthas babhtálacha ráta úis nasctha le boilsciú a bhfuil luach cóir €272.5 milliún orthu i mí na Nollag 2010 mar chuid den ghnólacht NIE Networks a cheannach. Ní raibh na babhtálacha ráta úis atá nasctha le boilsciú incháilithe le haghaidh cuntasaíocht fáilaithe faoi IFRS 9 maidir le héadail gnó NIE Networks. Bíonn tionchar ag gluaiseachtaí coibhneasta i rátaí úis agus ag ionchais mhargaidh i leith gluaiseachtaí sa phraghasinnéacs tomhaltóirí (RPI) na Ríochta Aontaithe amach anseo ar luach cóir na mbabhtálacha rátaí úis atá nasctha le boilsciú.

Ar an 12 Aibreán 2021, tháinig an Grúpa agus a chuid banc contrapháirtí ar chomhaontú maidir leis na babhtálacha a athstruchtúrú. Comhaontaíodh leasuithe ar théarmaí áirithe mar chuid de sin. Ar na hathruithe seo bhí fad a chur leis an dáta a luaitear leis an gclásal maidir le luath-fhoirceannadh (mar a shainmhínítear sin sa bhileog téarmaí a cuireadh i ngníomh) ón 22 Meitheamh 2022 go dtí an 22 Nollaig 2025 i gcomhair babhtálacha a thiocthaí in aibíocht ar an 22 Nollaig 2036. Mar chuid den athstruchtúrú rinneadh leasuithe freisin ar an ngné ráta úis sheasta de na babhtálacha chomh maith le líon na gcontrapháirtithe babhtála a athrú.

I mí Eanáir 2025, thug an Grúpa fritháireamh na n-ionstraimí airgeadais i gcrích d'fhonn an riosca a bhaineann leis na babhtálacha ráta úis nasctha le boilsciú atá ann cheana a bhainistiú agus an luaineacht luacha chóir ghaolmhar a laghdú as seo amach. Ós rud é gur cuireadh na hionstraimí seo i ngníomh tar éis dheireadh na bliana, níor ghá aon choigeartú a dhéanamh ar ráitis airgeadais na bliana 2024.

Toisc gluaiseachtaí sna réamhrátaí úis, i réamhphraghsanna RPI na Ríochta Aontaithe, i rátaí malairte airgeadra eachtraí agus in íocaíochtaí le linn na bliana, tháinig laghdú €20.2 milliún ar luach cóir dliteanas na mbabhtálacha seo sa bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024 (2023: tháinig laghdú €220.6 milliún ar luach cóir an dliteanais). Le sonrú sa ghluaiseacht tá gluaiseachtaí dearfacha marcáilte ón margaidh na mbunbhabhtálacha ar fiú €35.4 milliún iad (2023: gluaiseacht dhiúltach (€37.7) milliún), rud is léir ó na costais airgeadais sa ráiteas ioncaim (nóta 9) agus íocaíochtaí iomlána de €1.4 milliún (2023: €269.1 milliún (lena n-áirítear íocaíocht fuillimh de €265.5 milliún)) a tháinig chun cinn de bharr babhtálacha a rinneadh le linn na bliana. Lena chois sin, tá gluaiseachtaí aistrithe diúltacha de (€16.6) milliún (2023: gluaiseachtaí aistrithe dhiúltacha de (€10.8) milliún) le linn na bliana i leith aistriú na mbabhtálacha ó steirling go euro le sonrú san OCI [Ioncam Cuimsitheach Eile].

(iii) Babhtálacha airgeadra

Bíonn tionchar ag gluaiseachtaí in airgeadra eachtrach agus i rátaí úis ar chóirluach na mbabhtálacha airgeadra. Aicmítear babhtálacha airgeadra ESB go príomha mar fháluithe ar an sreabhadh airgid agus baineann siad le maoiniú a fheidhmítear in airgeadra amháin ach ceanglais iomlána nó pháirteacha airgeadra eile mar bhonn fúthu. Bhí punann bhabhtálacha trasairgeadra EUR USD ag ESB ar socraíodh iad i leith an fhiachais láithrithe phríobháidigh, a dtugtar cuntas air i nóta 22 i ráitis airgeadais chomhdhlúite 2023. Glacadh páirt sna babhtálacha trasairgeadra chun úis dollar SAM agus steirling agus príomh-aisíocaíochtaí ar an bhfiachas bunúsach a aistriú go euro, rud a chiallaigh go raibh an riosca a bhain leis na híocaíochtaí seo á fhálú le himeacht na mblianta go dtí aibíocht idir 2010 agus 2023. Tháinig an fiachas láithriúcháin príobháideach €242.0 milliún in aibíocht sa bhliain 2023. Tháinig na babhtálacha airgeadra ar tugadh i gcrích iad i leith fiachas láithriúcháin príobháideach in aibíocht ag an am céanna.

Ar an gcaoi chéanna, tá punann bhabhtálacha airgeadraí EUR GBP ag ESB ar tugadh i gcrích iad i leith suimeanna airgid euro a bailíodh i margaí caipitil poiblí. Glacadh páirt sna babhtálacha trasairgeadra seo chun úis Euro agus Steirling agus príomh-aisíocaíochtaí ar an bhfiachas bunúsach a aistriú go steirling, rud a chiallaigh go raibh an riosca a bhain leis na híocaíochtaí seo á fhálú le himeacht na mblianta go dtí aibíocht idir 2018 agus 2032.

Tháinig laghdú €5.7 milliún ar chóirluach na mbabhtálacha úis trasairgeadra (2023: tháinig laghdú €25.6 milliún ar an gcóirluach), agus le sonrú sa ghluaiseacht seo tá na gluaiseachtaí diúltacha marcála de réir margaidh a tharla le linn na bliana.

Níor tháinig aon mhí-éifeacht de réir bhrí an IFRS 9 chun cinn i leith babhtálacha airgeadra le linn na bliana (2023: €náid). Áiríodh in áit ar leith sa ráiteas ioncaim don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024 cailíteanas de €23.4 milliún (2023: cailíteanas €25.8 milliún) a d'eascair as babhtálacha trasairgeadra ach ar fritháiríodh go mór é de bharr gluaiseachtaí in aistriú na mbuniasachtaí airgeadra eachtraí fáilaithe ag na rátaí malairte a bhí i réim an tráth sin.

(iv) Conarthaí malairte eachtraí

Le cois na gconarthaí airgeadra eachtraigh atá bunaithe i ndáil le hiasachtaíocht an Ghrúpa, tá an Grúpa páirteach i gconarthaí airgeadra eachtraigh a bhaineann le costais fuinnimh, Comhaontuithe Seirbhíse Fadtéarmacha (LTSAanna) agus ceanglais maidir le ceannach breosla (atá sonraithe i ndollar SAM agus steirling). Tá aibíochtaí ag na conarthaí seo a mhaireann a fhad leis an mbliain 2028. Aithníodh gluaiseachtaí cóirluacha dearfacha ar fiú €5.2 milliún san iomlán iad (2023: gluaiseachtaí dearfacha €35.9 milliún) i gcaitheamh na bliana i leith conarthaí i airgeadra eachtraigh den chineál seo, ar aithníodh gluaiseacht €náid (2023: €náid) ina leith trí OCI agus aithníodh gluaiseacht cóirluacha dhearfach €5.2 milliún (2023: gluaiseacht dhearfach €35.9 milliún) sa ráiteas ioncaim.

(v) Conarthaí réamhphraghsanna breosla

Déanann an Grúpa conarthaí réamhphraghsanna breosla i leith gáis, guail agus carbóin. Conarthaí tráchtearraí nach bhfuil ainmnithe mar chonarthaí dá úsáid féin, tugtar cuntas orthu mar dhíorthaigh trádála agus aithnítear iad sa chlár comhardaithe ag cóirluach (féach nóta 1 (xiii)).

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

24. IONSTRAIMÍ AIRGEADAIS DÍORTHACHA (ar lean)

Aithníodh €169.5 milliún de ghluaiseachtaí cóirluacha dearfacha san iomlán (an 31 Nollaig 2023: gluaiseacht dhearfach €25.8 milliún) i gcaitheamh na bliana arb í a bhí ann gluaiseacht cóirluacha dhearfach €55.4 milliún (an 31 Nollaig 2023: gluaiseacht dhiúltach €20.0 milliún) a aithníodh sa ráiteas ioncaim, gluaiseacht cóirluacha dhearfach €114.1 milliún (an 31 Nollaig 2023: gluaiseacht dhearfach €40.1 milliún) a aithnítear tríd an OCI agus socraíochtaí Énáid (an 31 Nollaig 2023: €5.7 milliún).

Tá breis eolais faoi na modhanna le hionstraimí airgeadais a luacháil i nóta 30.

(b) Bainistiú maoiniúcháin agus leachtachta - aibíocht ionstraimí airgeadais díorthacha

Leagtar amach sa tábla seo a leanas aibíochtaí conarthacha ionstraimí airgeadais díorthacha, na glansreafaí airgid neamhlascainithe a bhaineann leo san áireamh. Táthar ag súil go mbeidh tionchar ag na hionstraimí airgeadais díorthacha seo ar bhrabús agus ar chaillteanas thar thréimhse ama cosúil leis na heis-sreafaí airgid thirim. Áirítear glandliteanais ionstraime airgeadais díorthaí €185.1 milliún (2023: €349.3 milliún) in iarmhéideanna an Ghrúpa thíos, ach ní cuid de shócmhainní agus de dhliteanais na Máthairchuideachta iad toisc nach bhfuil siad i seilbh na Máthairchuideachta go díreach. Féach nóta 30 (b) le haghaidh tuilleadh anailíse ar shócmhainní agus ar dhliteanais airgeadais an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta.

	Suim ghlanluacha €m	insreabhadh / (eis-sreabhadh) airgid chonarthaigh - glansuim €m	Laistigh de 1 bhliain €m	1-2 bhliain €m	2-5 bliana €m	Níos faide ná 5 bliana €m
31 Nollaig 2024						
Babhtálacha ráta úis	69.3	142.8	21.9	33.4	31.9	55.6
Babhtálacha airgeadra	-	8.2	-	-	-	8.2
Conarthaí airgeadra eachtraigh	22.4	22.4	20.6	1.3	0.5	-
Conarthaí réamhphraghsanna	277.4	278.4	231.5	42.4	4.5	-
Sócmhainní iomlána	369.1	451.8	274.0	77.1	36.9	63.8
Babhtálacha ráta úis	(8.0)	(11.3)	(10.7)	(0.6)	-	-
Boilsciú nasctha le babhtálacha ráta úis	(321.7)	(331.3)	(134.2)	(51.5)	(89.0)	(56.6)
Babhtálacha airgeadra	(14.8)	(22.1)	(8.5)	(6.0)	(7.6)	-
Conarthaí airgeadra eachtraigh	(7.9)	(7.7)	(5.5)	(1.6)	(0.6)	-
Conarthaí réamhphraghsanna	(110.5)	(110.0)	(96.9)	(11.0)	(2.1)	-
Dlíteanais iomlána	(462.9)	(482.4)	(255.8)	(70.7)	(99.3)	(56.6)
Glansócmhainní / (glandliteanais) díorthacha	(93.8)	(30.6)	18.2	6.4	(62.4)	7.2

31 Nollaig 2023

Babhtálacha ráta úis	63.5	136.7	10.2	18.7	40.8	67.0
Babhtálacha airgeadra	-	6.0	-	-	-	6.0
Conarthaí airgeadra eachtraigh	17.5	18.6	18.6	-	-	-
Conarthaí réamhphraghsanna	427.3	427.6	327.6	88.0	12.0	-
Sócmhainní iomlána	508.3	588.9	356.4	106.7	52.8	73.0

Babhtálacha ráta úis	(13.5)	(27.4)	(21.6)	(5.8)	-	-
Boilsciú nasctha le babhtálacha ráta úis	(341.9)	(357.5)	(4.2)	(13.3)	(50.0)	(290.0)
Babhtálacha airgeadra	(9.1)	(12.4)	(4.8)	(3.9)	(3.7)	-
Conarthaí airgeadra eachtraigh	(8.1)	(9.5)	(7.3)	(1.4)	(0.8)	-
Conarthaí réamhphraghsanna	(430.0)	(430.1)	(385.6)	(42.0)	(2.5)	-
Dlíteanais iomlána	(802.6)	(836.9)	(423.5)	(66.4)	(57.0)	(290.0)
Glansócmhainní / (glandliteanais) díorthacha	(294.3)	(248.0)	(67.1)	40.3	(4.2)	(217.0)

24. IONSTRAIMÍ AIRGEADAIS DÍORTHACHA (ar lean)

(c) Cúlchistí Fálaithe

Is leis na hionstraimí airgeadais seo a leanas a bhaineann gluaiseachtaí cúlchistí fálaithe an Ghrúpa:

2024

(Gnóthachain) / caillteanais an chúlchiste fálaithe	Cúlchiste fálaithe sreabhaidh airgid¹				
	Babhtálacha ráta úis trasairgeadra €m	Babhtálacha ráta úis €m	Conarthaí airgeadra eachtraigh €m	Conarthaí réamhphragh-sanna breosla² €m	Iomlán €m
Glanghluaisreachtaí cóirluacha	10.1	-	(5.0)	(114.1)	(109.0)
Glanghluaisreachtaí cóirluacha d'institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasafóchta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	4.7	-	-	4.7
Aistriú chuig an ráiteas ioncaim	(22.6)	-	-	-	(22.6)
Gluaiseachtaí cánach	2.2	(0.4)	-	21.5	23.3
(Gnóthachain) / caillteanais iomlána	(10.3)	4.3	(5.0)	(92.6)	(103.6)

2023

(Gnóthachain) / caillteanais an chúlchiste fálaithe	Cúlchiste fálaithe sreabhaidh airgid¹				
	Babhtálacha ráta úis trasairgeadra €m	Babhtálacha ráta úis €m	Conarthaí airgeadra eachtraigh €m	Conarthaí réamhphragh-sanna breosla² €m	Iomlán €m
Glanghluaisreachtaí cóirluacha	30.7	-	-	(40.1)	(9.4)
Glanghluaisreachtaí cóirluacha d'institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasafóchta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	52.8	6.2	-	59.0
Aistriú chuig an ráiteas ioncaim	(34.6)	-	-	-	(34.6)
Gluaiseachtaí cánach	0.5	(13.3)	-	5.0	(7.8)
(Gnóthachain) / caillteanais iomlána	(3.4)	39.5	6.2	(35.1)	7.2

1 San áireamh sa chúlchiste sreabhaidh airgid fálaithe tá gnóthachan €0.5 milliún (2023: caillteanas €1.2 milliún) a bhain le fálú.
2 Cuirtear conarthaí a nascann an réamhphraghas leictreachais níos dlúithe le réamhphraghsanna breosla i láthair glan i réamhchonarthaí praghsála breosla amhail an 31 Nollaig 2024.

Éifeachtacht fálaithe

Cinntear éifeachtacht fálaithe nuair atá tús á chur le gaolmhaireacht fálaithe agus trí bhithin measúnuithe ar éifeachtacht ionchasach a dhéantar dhá uair sa bhliain le cinntiú go bhfuil gaol geilleagrach idir an mhír fhálaithe agus an ionstraim fhálaithe.

Conarthaí airgeadra eachtraigh

I gcomhair fáluithe ar cheannacháin airgeadra eachtraigh, tugann an Grúpa gaolmhaireachtaí fálaithe i gcrích inar díreach ionann iad téarmaí criticiúla na hionstraime fálaithe agus téarmaí na míre fálaithe. Déanann an Grúpa measúnú cáilíochta ar éifeachtacht. Sa chás go gcuireann cúinsí isteach ar théarmaí na míre fálaithe sa chaoi nach díreach ionann iad a téarmaí criticiúla agus téarmaí criticiúla na hionstraime fálaithe a thuilleadh, úsáideann an Grúpa an modh díorthach barúlach d'fhonn neamhéifeachtacht a chinneadh.

Nuair a dhéantar ceannacháin airgeadra eachtraigh a fhálú, seans go mbeidh neamhéifeachtacht ann mura dtarlaíonn an t-idirbheart ag an am a bhíothas á thuar i dtosach, nó má thagann athrú ar an riosca creidmheasa.

Conarthaí réamhbhreosla agus leictreachais

I gcás conarthaí réamhbhreosla agus leictreachais a fhálú, tugann an Grúpa gaolmhaireachtaí fálaithe i gcrích inar ionann iad téarmaí criticiúla na hionstraime fálaithe agus téarmaí na míre fálaithe. Seans go mbeidh mí-éifeacht ann mura dtarlaíonn an t-idirbheart ag an am nó sa chainníocht a bhíothas á thuar i dtosach, nó má thagann athrú ar an riosca creidmheasa. Úsáidtear an modh díorthach barúlach chun neamhéifeachtacht fhálaithe i gcomhair réamhchonarthaí breosla agus leictreachais a thomhas.

Laistigh dá ghnáthchúrsa gnó, glacann an Grúpa páirt i gconarthaí díolacháin agus ceannacháin le haghaidh tráchtearraí, gás agus leictreachas san áireamh. Sa chás gur síníodh conradh agus go bhfuil sé fós bailí chun críocha glacadh le nó seachadadh na dtráchtearraí de réir cheanglais ionchasacha díolacháin, cheannaigh nó úsáide an Ghrúpa, ainmnítear na conarthaí mar chonarthaí úsáide féin agus déantar iad a chur i gcuntas mar chonarthaí atá le comhlíonadh. Dá réir sin, ní bhaineann na conarthaí seo le raon Ionstraimí Airgeadais IFRS 9.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

24. IONSTRAIMÍ AIRGEADAIS DÍORTHACHA (ar lean)

Babhtálacha ráta úis trasairgeadra

Cuireann an Grúpa babhtálacha ráta úis trasairgeadra i gcrích a bhfuil téarmaí criticiúla acu arb ionann iad a bheag nó a mhór agus an mhír fhálaithe, amhail ráta tagartha, dátaí íocaíochta, aibíochtaí agus méid barúlach. Aithnítear an mhír fálaithe mar chéatadán den mhéid gan íoc suas go dtí méid barúlach na mbabhtálacha. Déantar mí-éifeachtacht fálaithe le haghaidh babhtálacha ráta úis a thomhas trí úsáid a bhaint as na príonsabail chéanna le haghaidh fáluithe a bhaineann le conarthaí airgeadra eachtraigh. D'fhéadfadh sé tarlú go príomha mar gheall ar dhifríochtaí i dtéarmaí criticiúla idir na babhtálacha ráta úis trasairgeadra agus na hiasachtaí.

(d) Éifeachtaí cuntasaíochta fálaithe ar an staid agus ar an bhfeidhmíocht airgeadais

Is iad seo a leanas éifeachtaí na n-ionstraimí fálaithe ar úsáideadh cuntasaíocht fálaithe ina leith (roimh chánachas) maidir le staid agus feidhmíocht airgeadais an Ghrúpa:

2024

	USD - Babhtálacha ráta úis trasairgeadra (Leibhéal 2) ¹	GBP - Babhtálacha ráta úis trasairgeadra (Leibhéal 2)	EUR - Babhtálacha ráta úis (Leibhéal 2) ²	Conarthaí réamhphraghsanna breosla - Gás (Leibhéal 3) ³	Conarthaí réamhphraghsanna leictreachais (Leibhéal 3) ³
Aonad na suime glanluacha	€m	€m	€m	€m	€m
Suim ghlanluacha - sócmhainn / (dlíteanas) amhail an 31 Nollaig 2024	-	(14.8)	60.1	(204.0)	341.9
Aonad barúlach	\$m	£m	€m	Gwh	Gwh
Méid barúlach	-	333.5	500.0	5.1	5.1
Dáta aibíochta - is luaithe	Noll-23	Sam-28	Már-36	Ean-24	Ean-24
Dáta aibíochta - is déanaí	Noll-23	Bea-32	Már-36	Noll-26	Noll-26
Cóimheas fálaithe ⁴	1:1	1:1	1:1	1:1	1:1
Athrú ar aonad cóirluacha	€m	€m	€m	€m	€m
Athrú ar chóirluach ionstraimí fálaithe gan íoc ón 1 Eanáir	-	(5.6)	19.8	445.1	(330.8)
Athrú ar luach míre fálaithe a úsáidtear le héifeachtacht fálaithe	-	5.6	(19.8)	445.1	(330.8)
Aonad ráta / praghais	Ráta FX	Ráta FX	Ráta úis %	€/Mwh	€/Mwh
Meánráta / meánphraghas fálaithe ualaithe	0.00	4.13%/0.8734	4.25%	178.9	178.9

2023

	USD - Babhtálacha ráta úis trasairgeadra (Leibhéal 2) ¹	GBP - Babhtálacha ráta úis trasairgeadra (Leibhéal 2)	EUR - Babhtálacha ráta úis (Leibhéal 2) ²	Conarthaí réamhphraghsanna breosla - Gás (Leibhéal 3) ³	Conarthaí réamhphraghsanna leictreachais (Leibhéal 3) ³
Aonad na suime glanluacha	€m	€m	€m	€m	€m
Suim ghlanluacha - sócmhainn / (dlíteanas) amhail an 31 Nollaig 2023	-	(9.1)	40.4	(661.3)	685.1
Aonad barúlach	\$m	£m	€m	Gwh	Gwh
Méid barúlach	-	335.5	500.0	6.0	6.8
Dáta aibíochta - is luaithe	Noll-23	Sam-28	Már-36	Ean-24	Ean-24
Dáta aibíochta - is déanaí	Noll-23	Bea-32	Már-36	Noll-26	Noll-26
Cóimheas fálaithe ⁴	1:1	1:1	1:1	1:1	1:1
Athrú ar aonad cóirluacha	€m	€m	€m	€m	€m
Athrú ar chóirluach ionstraimí fálaithe gan íoc ón 1 Eanáir	(14.4)	(3.7)	40.4	(442.1)	486.5
Athrú ar luach míre fálaithe a úsáidtear le héifeachtacht fálaithe	14.4	3.7	(40.4)	(442.1)	484.4
Aonad ráta / praghais	Ráta FX	Ráta FX	Ráta úis %	€/Mwh	€/Mwh
Meánráta / meánphraghas fálaithe ualaithe	0.00	4.07%/0.8726	4.25%	198.7	206.2

1 Bhain an bhabhtáil ráta úis trasairgeadra USD láithrithe phríobháidigh aibíocht amach an 15 Nollaig 2023.
2 D'iontráil ESB Group i mbabhtáil nua sa bhliain 2023.
3 Ní bhaineann an meánráta / meánphraghas fálaithe ualaithe le conarthaí Leibhéal 3 thuas. Le hionstraimí fálaithe Leibhéal 3, nasctar an leictreachas níos gaire d'ionchuir bhreosla.
4 Is é an cóimheas fálaithe cainníocht na hionstraimí fálaithe in aghaidh na míre fálaithe. Socraítear an cóimheas fálaithe cuí bunaithe ar thosca sonracha amhail méideanna na dtráchtarraí a theastaíonn, malairt eachtrach conraithe agus neamhchosaintí ráta úis.

25. DLITEANAIS PHINSIN

Tá roinnt scéimeanna pinsin á bhfeidhmiú ag an nGrúpa do na daoine i bPoblacht na hÉireann, i dTuaisceart Éireann agus sa Bhreatain Mhór. Tá socruithe pinsin i ndáil le daoine i bPoblacht na hÉireann lena n-áirítear fostaithe ESB ar iasacht thar lear leagtha amach i mír (a) thíos. Tá cur síos ar na socruithe pinsin i ndáil le daoine sa Bhreatain Mhór agus i dTuaisceart Éireann le fáil i roinn (b) agus (c).

(a) Máthairchuideachta agus Grúpa - Poblacht na hÉireann

(i) Scéim Pinsin le Sochar Sainithe ESB (an Scéim)

Scéim pinsin ranníocach ina bhfuil beagán faoi bhun 12,000 ball í Scéim Pinsin le Sochar Sainithe ESB. Dúnadh an Scéim do bhail nua sa bhliain 2011. Tá an ciste dílsithe in lontaobhaithe atá ainmnithe ag ESB agus a bhail ar mhaithe le tairbhe bhail na Scéime agus a gcleithiúnaithe agus iad siúd amháin. Scéim le Sochar Sainithe í an Scéim agus tá sí cláraithe amhlaidh leis an Údarás Pinsean.

Sonraítear sna rialacháin a bhfuil an Scéim á rialú acu na sochair atá le cur ar fáil agus sonraítear iontu freisin na ranníocaíochtaí atá le híoc ag ESB agus ag na bail rannpháirteacha. D'ainneoin chineál shochar sainithe na sochar, níl aon oibleagáid dhlíthiúil ar ESB maidir le ranníocaíochtaí a mhéadú chun na sochair sin a choinneáil ar bun dá mbeadh easnamh ann. Ní féidir ráta ranníocaíochta ESB a athrú gan comhaontú ESB agus gan cead a fháil ón Aire Aeráide, Comhshaoil agus Fuinnimh agus an Aire Cumarsáide agus ón Aire Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóirithe Seirbhíse Poiblí agus Digitithe. I gcás go dtiocfadh easnamh chun cinn amach anseo, tá sé d'oibleagáid ar ESB, faoi na rialacháin, dul i gcomhairle leis na hlontaobhaithe agus Achtúire na Scéime chun an gá atá le Scéim leasaithe a chur faoi bhráid an Aire lena ceadú a bhreithniú. Ní hionann é sin agus an ngnáthchur chuige sochair sainithe um 'chothromaíocht costais', i gcás ina bhfuil an fostóir faoi dhlíteanas iarmhéid na ranníocaíochtaí a theastaíonn chun sochair a mhaoiniú a íoc.

Stair

Go stairiúil, dhéantaí ranníocaíochtaí ESB agus na mball a shocrú de réir rialacháin na Scéime ar feadh tréimhsí fada. Ó luath sna 1980í i leith, thuairiscigh Achtúire na Scéime easnamh sa Scéim roinnt uaireanta. Gach uair, chuaigh ESB, de réir a chuid oibleagáidí faoi rialacha na Scéime, i gcomhairle leis an gCoiste¹, leis na hlontaobhaithe agus leis an Achtúire. I ndiaidh cúrsaí a phlé leis na ceardchumainn, réitíodh na heasnamh trí ranníocaíochtaí ó ESB agus bail na Scéime Pinsin a ardú.

Faoi Chomhaontú le Grúpa Ceardchumann ESB sa bhliain 2010, chomhaontaigh ESB ar íocaíocht airgid aonuaire a chur ar fáil don Scéim, a bheadh iníoctha thar roinnt blianta, a raibh luacháil chomhaontaithe chun críocha achtúireacha €591.0 milliún luaite léi an 1 Eanáir 2010. D'íoc ESB iarmhéid an mhéid seo sa bhliain 2020 le hlontaobhaithe na Scéime. Níl sé beartaithe ag ESB go ndéanfar aon ranníocaíocht bhreise, seachas na gnáth-ranníocaíochtaí leanúnacha dá soláthraítear faoi rialacháin na Scéime.

1 Díscaoileadh an Coiste Aoisiúntais i mí Meithimh 2024 i gcomhréir le rialacháin IORP agus Ionstraim Reachtúil 289/2024.

Luachálacha Achtúireacha Leanúnacha

Tá trí mhodh dhifriúla ann chun stádas airgeadais na Scéime a mheasúnú:

- Luacháil Achtúireach Leanúnach
- Íoschaighdeán Maoiniúcháin, faoin Acht Pinsean.
- Cuntasaíocht, mar atá leagtha amach i gCaighdeán Cuntasaíochta Idirnáisiúnta 19, Sochair Fostaithe.

Déanann gach ceann de na modhanna seo measúnú ar an Scéim ó pheirspictíochtaí sonracha trí úsáid a bhaint as toimhdí agus réamh-mheastacháin a d'fhéadfadh a bheith éagsúil óna chéile.

Luacháil Achtúireach Leanúnach

Leis an modh luachála sin, glactar leis go mbeidh an Scéim agus ESB ann go ceann i bhfad - ní luacháil foirceanta í. Mar chuid den luacháil thríbhliantúil a rinneadh ag deireadh 2023 agus an luacháil eatramhach ag deireadh mhí Mheán Fómhair 2024, dheimhnigh Achtúire na Scéime go raibh an Scéim fós ar comhardú den chuid is mó ar bhonn achtúireach leanúnach, i.e. bunaithe ar na boinn tuisceana a rinneadh, meastar go mbeidh an Scéim ábalta a cuid oibleagáidí a chomhlíonadh de réir mar a bheidh siad dlite.

Luacháil Foirceanta / Íoschaighdeáin Maoiniúcháin

Ceanglaítear le hAcht na bPinsean ar lontaobhaithe na Scéime a mheas freisin an bhféadfadh sí caighdeán forordaithe áirithe, ar a dtugtar an tÍoschaighdeán Maoiniúcháin (MFS) a chomhlíonadh. Measúnaítear leis sin, dá ndéanfaí an Scéim a fhoirceannadh ar dháta sonraithe luachála teoiriciúla, an bhféadfadh sí na sochair a fháil ar an dáta sin. Ba chóir a thabhairt faoi deara nach bhfuil sé beartaithe ag ESB an Scéim a fhoirceannadh.

Déanann Achtúire na Scéime agus lontaobhaithe na Scéime monatóireacht ar an Íoschaighdeán Maoiniúcháin agus ar Chúlchiste an Íoschaighdeáin Maoiniúcháin agus dheimhnigh Achtúire na Scéime, ag deireadh na bliana 2023 agus ag deireadh mhí Mheán Fómhair 2024, gur chomhlíon an Scéim ceanglais an Íoschaighdeáin Maoiniúcháin agus Chúlchiste an Íoschaighdeáin Maoiniúcháin.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

25. DLITEANAIS PHINSIN (ar lean)

Cuntasaíocht

Is éard is IAS 19 (athbhreithnithe) Sochair Fostaithe ann ná an caighdeán cuntasaíochta ábhartha chun an dóigh ar cheart sochair iarfhostaíochta a léiriú i ráitis airgeadais ESB a chinneadh.

Tá léargas le fáil sna ráitis airgeadais ar na hoibleagáidí seo a leanas atá luaite leis an Scéim:

- Aithnítear ranníocaíochtaí leanúnacha sa ráiteas ioncain nuair a thabhaítear iad. Aithnítear aon mhéideanna neamhíochta ag deireadh na bliana mar dhliteanais ar an gclár comhardaithe.
- Cuimsítear oibleagáidí dar luach €74.2 milliún (2023: €83.1 milliún) leis an Scéim sa chlár comhardaithe freisin, agus tá siad comhdhéanta de:
 - Ranníocaíochtaí seirbhíse roimhe seo – áirítear le ráta leanúnach ranníocaíochta ESB ranníocaíocht i leith iarsheirbhís san am a chuaigh thart a fabhraíodh sa bhliain 2010. Aithnítear luach láithreach ranníocaíochtaí todhchaíocha a bhaineann leis an iarsheirbhís sin ar an gclár comhardaithe. Tá méideanna atá fós le hóc faoi réir muirear maoinithe bliantúil agus tá sé seo sonraithe sa ráiteas ioncain.
 - Iarchláir Téarfa Deonaí (VS) – sa bhliain 2010 d'aithin ESB tiomantas seasta amach anseo maidir le daoine a d'fhág ESB faoi chláir VS roimhe seo. Déanfaidh ESB ranníocaíochtaí pinsin i ndáil leis na daoine sin agus aithnítear luach cóir na ranníocaíochtaí sin amach anseo ar an gclár comhardaithe freisin. Tá méideanna atá fós le hóc faoi réir muirear maoinithe bliantúil agus tá sé seo sonraithe sa ráiteas ioncain.

(ii) Scéim Pinsin le Ranníocaíocht Shainithe ESB

Feidhmíonn ESB Scéim le Ranníocaíocht Shainithe fhaofa freisin (ar a dtugtar Scéim Pinsin le Ranníocaíocht Shainithe ESB) d'fhostaithe de chuid fhochuideachtaí ESB i bPoblacht na hÉireann agus, ón 1 Samhain 2010, do bhaill foirne nua ESB (an mháthairchuideachta). Íocann na baill agus an fostóir ranníocaíochtaí ar rátaí seasta. Léirítear leis na sochair a fhaightear ag am scoir ciste carntha gach fostaí agus an costas a bhaineann le sochair a cheannach ag an am sin. Déantar sochair bháis a árachú ar bhonn an Ghrúpa agus féadfar iad a íoc i bhfoirm cnapshuime agus/nó pinsean marthanóra. Is é éard atá sa mhuirear pinsin don bhliain ná ranníocaíocht shainithe an fhostóra agus is ionann é agus €26.4 milliún (2023: €22.5 milliún).

(b) Scéim Worksave FM na Ríochta Aontaithe

Chomh maith leis sin, feidhmíonn ESB scéim pinsin le ranníocaíochtaí sainithe bunaithe ar chonradh sa Ríocht Aontaithe dá fhostaithe go léir sa Bhreatain Mhór. Íocann na baill agus an fostóir ranníocaíochtaí ar rátaí seasta. Léirítear leis na sochair a fhaightear ag am scoir ciste carntha gach fostaí agus an costas a bhaineann le sochair a cheannach ag an am sin. Áracháítear sochair bháis ar bhonn Grúpa agus féadfar iad a íoc i bhfoirm cnapshuime. Coinnítear sócmhainní na Scéime sin i gcuntais aonair a bhainistíonn Legal & General Assurance Society Limited. Is é éard atá sa mhuirear pinsin don bhliain ná ranníocaíocht shainithe an fhostóra agus is ionann é agus €0.9 milliún (2023: €0.9 milliún).

(c) Scéim Pinsin Northern Ireland Electricity

Is baill iad formhór d'fhostaithe NIE Networks de Scéim Pinsin Northern Ireland Electricity (Scéim NIE Networks). Tá dhá mhír ann seo: "Roghanna", arb é sin socrú ceannaigh airgid trína meaitseálann an fostóir ranníocaíochtaí na mball a mhéid le 8% den tuarastal, de ghnáth, agus "Fócas" trína soláthraítear sochair bunaithe ar thuarastal inphinsin ag am scoir nó ar éirí as níos luaithe ón tseirbhís. Coimeádfar sócmhainní Scéim NIE Networks in iontaobhas agus infheistíonn na hlontaobhaithe iad bunaithe ar chomhairle na mbainisteoirí infheistíochta gairmiúla. Ceanglaítear ar na hlontaobhaithe leis an dlí gníomhú ar mhaithe leis na tairbhíthe ábhartha go léir agus tá siad freagrach as an mbeartas infheistíochta maidir le sócmhainní agus gnáthriarachán laethúil shochair na scéime. Níltear ag glacadh le baill nua sa chuid 'Fócas' ó bhí 1998 ann agus mar sin faoi mhodh na n-aonad réamh-mheasta creidmheasa, méadófar an costas seirbhíse reatha do bhaill na coda sin mar chéatadán den tuarastal agus iad ag druidim leis an aois scoir.

Toisc go bhfuil baint dhíreach ag na sochair a íoctar le baill na coda 'Roghanna' den scéim le luach na sócmhainní le haghaidh 'Roghanna', ní bhaineann aon cheisteanna maoiniúcháin leis an gcuid sin den scéim. Baineann an chuid eile den nóta seo, mar sin, leis an gcuid 'Fócas' den scéim. Faoin gcuid 'Fócas' den scéim, tá fostaithe i dteideal pinsin bhliantúla ar scor ag aois 63 (do bhaill a ghlac páirt i ndiaidh an 1 Aibreán 1988) d'aon seascadú den tuarastal inphinsin deiridh do gach bliain seirbhíse. Tá sochair iníochta freisin nuair a fhaigheann duine bás agus i ndiaidh éachtaí amhail éirí as seirbhís ghníomhach.

Ceanglaítear le reachtaíocht na Ríochta Aontaithe go maoinítear scéimeanna pinsin go stuama. Rinne achtúire cáilithe an luacháil mhaoiniúcháin dheireanach ar an gcuid 'Fócas' den scéim amhail an 31 Márta 2022 agus léirigh sé easnamh de €35.0 (£29.0) milliún. D'íoc an Chuideachta ranníocaíochtaí easnaimh de €24.1 (£20.0) in aghaidh na bliana (méadú ar an dul leis an mboilsciú) ón 1 Aibreán 2022. Tháinig deireadh leis na híocaíochtaí ranníocaíochta easnaimh sin an 30 Meán Fómhair 2023 ar aon dul leis an bplean téarnaimh a comhaontaíodh leis na hlontaobhaithe. Ón 1 Aibreán 2023 i leith, íocann NIE Networks ranníocaíochtaí de 52.1% de thuarastail inphinsin freisin (2023: 52.1%) i ndáil fabhrú reatha móide €120,714 (£100,000) de chostais mhíosúla (2023: €120,714 (£100,000)), agus baill ghníomhacha ag íoc 6% breise de thuarastail inphinsin.

25. DLITEANAIS PHINSIN (ar Lean)

Próifil na Scéime

Cuimsítear i mbarrachas na scéime pinsin le sochar sainithe sochair d'fhostaithe reatha, d'iarfhostaithe agus do phinsinéirí reatha. Go ginearálta, tá thart ar 18% de na dliteanais inchurtha i leith fostaithe reatha, 3% i leith iarfhostaithe agus 79% i leith pinsinéirí reatha. Le tréimhse na Scéime, léirítear an meán-am ualaithe go dtí go ndéanfar na híocaíochtaí sochair. Maidir le Scéim NIE Networks, maireann an tréimhse thart ar 11 bhliain (2023: 11 bhliain) bunaithe ar an luacháil dheireanach mhaoiniúcháin.

D'aithin an Chuideachta barrachas cuntasaíochta i scéim pinsin le sochar sainithe 'Fócas', ar aon dul leis an luacháil IAS19 is déanaí ar bhunús mheasúnú na Cuideachta go bhfuil an ceart aici aon bharrachas atá ann go fóill ar fhoirceannadh na scéime pinsin faoi dheireadh tar éis dliteanais na scéime a réiteach de réir a chéile. Agus an breithiúnas sin á dhéanamh, ceapann an Chuideachta nach bhfuil an ceart aontaobhach ag páirtí ar bith eile an scéim a fhoirceannadh nó dliteanais na scéime a leasú.

Boinn tuisceana airgeadais

Bunaítear luacháil mhír Focus Scéim NIE Networks ag achtúirí neamhspleácha chun críche nochtadh IAS 19 ar na toimhdí seo a leanas:

	% amhail an 31 Nollaig 2024	% amhail an 31 Nollaig 2023
An ráta úis a chuirtear i bhfeidhm ar dhliteanais lascaine ¹	5.50	4.80
Boilsciú praghais (CPI sa Ríocht Aontaithe)	2.80	2.70
Ráta an mhéadaithe ar thuarastail inphinsin	3.20	3.10
Ráta an mhéadaithe ar phinsin atá á n-íoc	2.80	2.70

¹ Ba é an ráta lascaine a úsáideadh chun an dliteanas pinsin a ríomh amhail an 31 Nollaig 2024 ná 5.5% (2023: 4.8%). Socraíodh é sin trí threoir thorthaí an mhargaidh amhail an dáta sin ar bhannaí corparáideacha ardchaighdeáin. Bhí an t-airgeadra agus téarma na mbannaí corparáideacha comhsheasmhach leis an airgeadra agus le téarma measta na n-oibleagáidí sochair iar-fhostaíochta.

Toimhdí básmhaireachta

Tá na boinn tuisceana a bhaineann le hionchas saoil ag am scoir do na baill leagtha amach thíos. Tá na toimhdí seo bunaithe ar tháblaí básmhaireachta achtúireacha caighdeánacha agus cuimsítear iontu liúntas le haghaidh feabhsuithe ar ionchas saoil amach anseo.

	Amhail an 31 Nollaig 2024		Amhail an 31 Nollaig 2023	
	Fir Blianta	Mná Blianta	Fir Blianta	Mná Blianta
Pinsinéirí reatha ag aois 60	26.6	29.1	26.5	29.0
Pinsinéirí amach anseo atá 40 bliain d'aois faoi láthair (ionchas saoil aois 60)	28.5	30.2	28.4	30.1

Sócmhainní agus dliteanais phinsin

	An 31 Nollaig 2024	An 31 Nollaig 2023
	€m	€m
Cothromas – luaite	60.4	49.8
Bannaí – luaite	260.0	314.5
Infheistíochtaí creidmheasa ilsócmhainní	601.9	582.9
Fás éagsúlaithe – luaite	71.6	89.2
Eile	23.1	21.6
Cóirluach shócmhainní an phlean	1,017.0	1,058.0
Luach reatha oibleagáidí cistithe	(948.5)	(984.5)
Glanbharrachas	68.5	73.5

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

25. DLITEANAIS PHINSIN (ar lean)

	An 31 Nollaig 2024	An 31 Nollaig 2023
	€m	€m
Athruithe ar luach achtúireach dliteanas		
Oibleagáid sochair ag tús na bliana	984.5	950.2
Costas seirbhíse reatha	3.5	3.5
Costas úis	47.6	47.3
Ranníocaíochtaí ó bhaill an phlean	0.3	0.3
Tionchar (gnóthachain)/caillteanais achtúirigh na n-athruithe ar na boinn tuisceana airgeadais	(49.0)	29.1
Caillteanas achtúireach - caillteanas ó thaithí	1.2	12.7
Sochair a íocadh	(77.1)	(70.7)
Costas ciorrúcháin	0.1	0.2
Coigeartú maidir le haistriú san oibleagáid sochair sa bhliain	37.4	11.9
Oibleagáid sochair ag deireadh na bliana	948.5	984.5
Athruithe ar mhargadhluach sócmhainní		
Cóirluach shócmhainní an phlean ag tús na bliana	1,058.0	1,016.0
Ioncam ó ús ar shócmhainní plean	51.5	51.0
Toradh ar shócmhainní an phlean	(63.1)	23.0
Ranníocaíocht fostóra	7.9	27.2
Ranníocaíochtaí ó bhaill an phlean	0.3	0.3
Speansais Riarachán Oifige	(1.7)	(1.5)
Sochair a íocadh	(77.1)	(70.7)
Coigeartú maidir le haistriú sócmhainní sa bhliain	41.2	12.7
Cóirluach shócmhainní an phlean ag deireadh na bliana	1,017.0	1,058.0
Toradh iarbhír ar shócmhainní an phlean don bhliain	(11.6)	74.0

Tá an Grúpa ag súil le ranníocaíochtaí thart ar €6.7 milliún a dhéanamh le ‘Fócas’ sa bhliain 2025.

Bhí an anailís ar na méideanna aitheanta sna costais fostaí mar chuid de mhuirear sochair fostaí mar seo a leanas:

	2024	2023
	€m	€m
Costas seirbhíse reatha	(3.5)	(3.5)
Costas ciorrúcháin	(0.1)	(0.2)
Speansais Riarachán Oifige	(1.7)	(1.5)
Muirear iomlán sochair shainithe sa bhliain	(5.3)	(5.2)

Anailís ar na méideanna aitheanta sna costais airgeadais, mar ús glan na scéime pinsin:

	2024	2023
	€m	€m
Ús ar shócmhainní na scéime pinsin	51.5	51.0
Ús ar dhliteanais na scéime pinsin	(47.6)	(47.3)
Ioncam úis/(muirear) mhuirear glan na scéime pinsin	3.9	3.7

25. DLITEANAIS PHINSIN (ar lean)

Anailís ar na méideanna aitheanta sa ráiteas ar ioncam cuimsitheach (seachas aistriú)

	2024	2023
	€m	€m
(Caillteanas) / gnóthachan achtúireach ar shócmhainní líúide ús	(63.1)	23.0
(Caillteanas) / gnóthachan achtúireach ar dhliteanais	47.8	(41.8)
Glancaillteanas achtúireach	(15.3)	(18.8)

Anailís iogaireachta

Sa tábla thíos, léirítear na hathruithe féideartha ag an dáta tuairiscithe ar cheann de na boinn tuisceana achtúireacha ábhartha, agus boinn tuisceana eile á gcoinneáil seasmhach, a n-imreodh tionchar ar an oibleagáid sochair sainithe de réir na méideanna a thaispeántar thíos.

	Tionchar ar an oibleagáid le sochar sainithe	
	2024	2023
	€m	€m
Ráta lascaine (méadú 0.25%)	23.6	26.0
Ráta boilscithe (méadú 0.25%)	(21.3)	(25.2)
Básmhaireacht amach anseo (méadú 1 bhliain)	(25.2)	(28.5)

Cé nach gcuirtear san áireamh san anailís an dáileadh iomlán sreafaí airgid a bhfuil súil leo faoin bplean, cuirtear neastachán ar fáil, mar sin féin, ar iogaireacht na dtuimhde a thaispeántar.

26. DLITEANAS - SCÉIM PINSIN ESB AGUS DLITEANAIS A BHAINNEANN LE FOSTAITHE

Grúpa	Dliteanas – scéim pinsin ESB	Dliteanais a bhaineann le fostaithe		
		Athstruchtúrú dliteanais	Eile	Iomlán
	€m	€m	€m	€m
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	88.7	39.7	66.2	105.9
Gluaiseachtaí le linn na bliana:				
(Curtha do shochar an ráitis ioncaim) / Gearrtha ar an ráiteas ioncaim	-	(0.4)	113.8	113.4
Úsáidte le linn na bliana	(9.8)	(9.5)	(93.9)	(103.4)
Muirear maoinithe	4.2	-	-	-
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	83.1	29.8	86.1	115.9
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	83.1	29.8	86.1	115.9
Gluaiseachtaí le linn na bliana:				
(Curtha do shochar an ráitis ioncaim) / Gearrtha ar an ráiteas ioncaim	(3.5)	5.3	123.4	128.7
Úsáidte le linn na bliana	(8.8)	(7.7)	(116.2)	(123.9)
Muirear maoinithe	3.4	-	-	-
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	74.2	27.4	93.3	120.7
Anailís déanta mar seo a leanas:				
Dliteanais neamhreatha	65.1	12.2	-	12.2
Dliteanais reatha	9.1	15.2	93.3	108.5
Iomlán an 31 Nollaig 2024	74.2	27.4	93.3	120.7
Dliteanais neamhreatha	73.5	15.4	-	15.4
Dliteanais reatha	9.6	14.4	86.1	100.5
Iomlán an 31 Nollaig 2023	83.1	29.8	86.1	115.9

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

26. DLITEANAS - SCÉIM PINSIN ESB AGUS DLITEANAIS A BHAINNEANN LE FOSTAITHE (ar lean)

Máthairchuideachta	Dlíteanas – scéim pinsin ESB €m	Dlíteanais a bhaineann le fostaithe		
		Athstruchtúrú dlíteanais €m	Eile €m	Iomlán €m
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	88.7	39.6	58.7	98.3
Gluaiseachtaí le linn na bliana:				
(Curtha do shochar an ráitis ioncaim) / Gearrtha ar an ráiteas ioncaim	-	(0.4)	105.8	105.4
Úsáidte le linn na bliana	(9.8)	(9.4)	(87.4)	(96.8)
Muirear maoinithe	4.2	-	-	-
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	83.1	29.8	77.1	106.9
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	83.1	29.8	77.1	106.9
Gluaiseachtaí le linn na bliana:				
(Curtha do shochar an ráitis ioncaim) / Gearrtha ar an ráiteas ioncaim	(3.5)	5.3	118.9	124.2
Úsáidte le linn na bliana	(8.8)	(77)	(111.7)	(119.4)
Muirear maoinithe	3.4	-	-	-
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	74.2	27.4	84.3	111.7
Anailís déanta mar seo a leanas:				
Dlíteanais neamhreatha	65.1	12.2	-	12.2
Dlíteanais reatha	9.1	15.2	84.3	99.5
Iomlán an 31 Nollaig 2024	74.2	27.4	84.3	111.7
Dlíteanais neamhreatha	73.5	15.4	-	15.4
Dlíteanais reatha	9.6	14.4	77.1	91.5
Iomlán an 31 Nollaig 2023	83.1	29.8	77.1	106.9

Dlíteanas – scéim pinsin ESB
Féach nóta 25 (a) cuid (i).

Dlíteanais athstruchtúraithe

Léirítear leis an soláthar sin an costas measta a bhaineann le híocaíochtaí iarfhostaíochta a sholáthar d'iarfhostaithe, sula dtosóidh íocaíocht na scéime pinsin ag 65 bliain d'aois. Áirítear leis dlíteanais maidir le híocaíochtaí leanúnacha le fostaithe a d'fhág faoi thionscnaimh um théarbhadh deonach san am a chuaigh thart, a mheastar go n-urscaoilfear iad go hábhartha faoin mbliain 2035. Tá sreafaí airgid todhchaíocha ionchasacha lascainithe chuig an luach láithreach trí úsáid a bhaint as rátaí úis fadtéarmacha bunaithe ar chuar lascaine nialasaí ag an dáta tuairiscithe móide leathadh difríochta creidmheasa oiriúnach.

Eile

De réir cheanglais IAS19 Sochair Fostaithe, rinneadh soláthar do dhlíteanais luacha saothair fostaithe, lena n-áirítear saoire fhabhraithe agus íocaíochtaí a bhaineann le feidhmíocht.

27. TRÁDÁIL AGUS SUIMEANNA INÍOCTHA EILE

	Grúpa		Máthairchuideachta	
	2024 €m	2023 €m	2024 €m	2023 €m
Suimeanna iníoctha reatha:				
Íocaíochtaí dul chun cinn	184.6	144.8	141.0	80.3
Suimeanna trádála iníoctha	581.3	434.4	327.4	332.7
Creidiúnaithe caipitil	121.2	111.8	96.6	90.5
Suimeanna iníoctha eile	449.6	915.1	187.6	300.6
Cánacha párolla	24.2	25.0	20.3	21.5
Cáin bhreisluacha	18.6	33.7	-	-
Fabhruithe	166.9	474.8	-	55.8
Suimeanna atá le híoc le gnóthais fochuideachta	-	-	8,743.4	8,736.0
Ús fabhraithe ar iasachtaíocht	108.7	106.0	81.3	79.8
Suimeanna iníoctha reatha	1,655.1	2,245.6	9,597.6	9,697.2
Suimeanna iníoctha neamhreatha:				
Suimeanna iníoctha eile	13.8	-	-	-
Suimeanna iníoctha neamhreatha iomlána	13.8	-	-	-
Suimeanna iníoctha iomlána	1,668.9	2,245.6	9,597.6	9,697.2

Laistigh de shuimeanna iníoctha eile cuimsítear méideanna comhthaobhachta atá geallta ag an nGrúpa do pháirtithe déthaobhacha dar luach €3.1 milliún (31 Nollaig 2023: €nád) agus €206.6 milliún (€72.7 milliún i ndáil leis an Máthairchuideachta) (2023: €549.5 milliún (€80.0 milliún a bhaineann leis an Máthairchuideachta) d'airgead tirim srianta a bhaineann le Scéim Sochair Éigeandála um Chostais Leictreachais Rialtas na hÉireann agus le Scéim Tacaíochta Billí Fuinnimh Rialtas na Ríochta Aontaithe. Féach nóta 20 chun tuilleadh eolais a fháil.

Áirítear le suimeanna iníoctha eile méideanna a fuarthas roimh ré ó chustaiméirí mar thoradh ar phleananna íocaíochta seasta go príomha.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

28. IONCAM IARCHURTHA

Grúpa

	Ranníocaíochtaí soláthair	Ioncam iarchurtha eile	Iomlán
	€m	€m	€m
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	1,478.1	40.3	1,518.4
Aistriú ó íocaíochtaí maidir le dul chun cinn ar an obair atá á déanamh	167.4	-	167.4
Ioncam iarchurtha a fuarthas	-	29.7	29.7
Íochta amach leis an ráiteas ioncaim	(90.4)	(25.8)	(116.2)
Oiriúnuithe aistriúcháin	14.9	-	14.9
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	1,570.0	44.2	1,614.2
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	1,570.0	44.2	1,614.2
Aistriú ó íocaíochtaí maidir le dul chun cinn ar an obair atá á déanamh	179.9	-	179.9
Ioncam iarchurtha a fuarthas	-	27.6	27.6
Íochta amach leis an ráiteas ioncaim	(94.3)	(23.6)	(117.9)
Oiriúnuithe aistriúcháin	20.6	-	20.6
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	1,676.2	48.2	1,724.4
Anailís déanta mar seo a leanas:			
Dlíteanais neamhreatha	1,577.4	38.3	1,615.7
Dlíteanais reatha	98.8	9.9	108.7
Iomlán an 31 Nollaig 2024	1,676.2	48.2	1,724.4
Dlíteanais neamhreatha	1,475.8	32.4	1,508.2
Dlíteanais reatha	94.2	11.8	106.0
Iomlán an 31 Nollaig 2023	1,570.0	44.2	1,614.2

Máthairchuideachta

	Ranníocaíochtaí soláthair	Ioncam iarchurtha eile	Iomlán
	€m	€m	€m
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	1,033.6	-	1,033.6
Aistriú ó íocaíochtaí maidir le dul chun cinn ar an obair atá á déanamh	128.3	-	128.3
Íochta amach leis an ráiteas ioncaim	(67.8)	-	(67.8)
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	1,094.1	-	1,094.1
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	1,094.1	-	1,094.1
Aistriú ó íocaíochtaí maidir le dul chun cinn ar an obair atá á déanamh	133.1	-	133.1
Íochta amach leis an ráiteas ioncaim	(68.3)	-	(68.3)
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	1,158.9	-	1,158.9
Anailís déanta mar seo a leanas:			
Dlíteanais neamhreatha	1,084.1	-	1,084.1
Dlíteanais reatha	74.8	-	74.8
Iomlán an 31 Nollaig 2024	1,158.9	-	1,158.9
Dlíteanais neamhreatha	1,026.3	-	1,026.3
Dlíteanais reatha	67.8	-	67.8
Iomlán an 31 Nollaig 2023	1,094.1	-	1,094.1

29. FORÁLACHA

Grúpa	Foráil scoir sócmhainní	Foráil astaíochtaí	Eile	Iomlán
	€m	€m	€m	€m
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	542.9	470.3	197.7	1,210.9
Gearrtha ar an ráiteas ioncaim				
▪ Lamháltais astaíochtaí	-	378.0	-	378.0
▪ Dlí agus eile	-	-	7.7	7.7
▪ Scor sócmhainne	(0.5)	-	-	(0.5)
Laghduithe ar fhoráil scoir sócmhainní caipitlithe	(21.3)	-	-	(21.3)
Foráil caipitlithe sa bhliain (glan)	-	-	4.3	4.3
Úsáidte le linn na bliana	(3.9)	(451.6)	(67.3)	(522.8)
Muirear maoinithe	16.7	-	-	16.7
Oiriúnuithe aistriúcháin	1.3	1.5	0.5	3.3
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	535.2	398.2	142.9	1,076.3
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	535.2	398.2	142.9	1,076.3
Gearrtha ar an ráiteas ioncaim				
▪ Lamháltais astaíochtaí	-	351.3	-	351.3
▪ Dlí agus eile	-	-	11.3	11.3
▪ Scor sócmhainne	24.4	-	-	24.4
Laghduithe ar fhoráil scoir sócmhainní caipitlithe	(4.8)	-	-	(4.8)
Foráil caipitlithe sa bhliain (glan)	-	-	(4.4)	(4.4)
Úsáidte le linn na bliana	(11.0)	(404.6)	(19.9)	(435.5)
Muirear maoinithe	17.1	-	-	17.1
Oiriúnuithe aistriúcháin	2.9	5.8	1.0	9.7
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	563.8	350.7	130.9	1,045.4
Anailís déanta mar seo a leanas:				
Dlíteanais neamhreatha	537.1	-	51.3	588.4
Dlíteanais reatha	26.7	350.7	79.6	457.0
Iomlán an 31 Nollaig 2024	563.8	350.7	130.9	1,045.4
Dlíteanais neamhreatha	521.5	-	63.6	585.1
Dlíteanais reatha	13.7	398.2	79.3	491.2
Iomlán an 31 Nollaig 2023	535.2	398.2	142.9	1,076.3

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

29. FORÁLACHA (ar lean)

Máthairchuideachta	Foráil scoir sócmhainní €m	Foráil astaíochtaí €m	Eile €m	Iomlán €m
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	442.1	231.5	161.3	834.9
Gearrtha ar an ráiteas ioncaim / (Curtha do shochar an ráitis ioncam)				
▪ Lamháltais astaíochtaí	-	180.2	-	180.2
▪ Dlí agus eile	-	-	5.2	5.2
▪ Scor sócmhainne	0.2	-	-	0.2
Laghdú ar fhoráil scoir sócmhainní caipitlithe	(18.7)	-	-	(18.7)
Foráil caipitlithe sa bhliain (glan)	-	-	0.8	0.8
Úsáidte le linn na bliana	(3.2)	(221.9)	(64.3)	(289.4)
Muirear maoinithe	13.0	-	-	13.0
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023	433.4	189.8	103.0	726.2
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	433.4	189.8	103.0	726.2
Gearrtha ar an ráiteas ioncaim / (Curtha do shochar an ráitis ioncam)				
▪ Lamháltais astaíochtaí	-	151.0	-	151.0
▪ Scor sócmhainne	23.8	-	-	23.8
Laghdú ar fhoráil scoir sócmhainní caipitlithe	4.4	-	-	4.4
Foráil caipitlithe sa bhliain (glan)	-	-	1.9	1.9
Úsáidte le linn na bliana	(10.1)	(192.9)	(14.5)	(217.5)
Muirear maoinithe	13.2	-	-	13.2
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024	464.7	147.9	90.4	703.0
Anailís déanta mar seo a leanas:				
Dlíteanais neamhreatha	439.6	-	41.3	480.9
Dlíteanais reatha	25.1	147.9	49.1	222.1
Iomlán an 31 Nollaig 2024	464.7	147.9	90.4	703.0
Dlíteanais neamhreatha	419.8	-	55.9	475.7
Dlíteanais reatha	13.6	189.8	47.1	250.5
Iomlán an 31 Nollaig 2023	433.4	189.8	103.0	726.2

Foráil scoir sócmhainní

Léiríonn soláthar an Ghrúpa amhail an 31 Nollaig 2024 de €563.8 milliún (2023: €535.2 milliún) le haghaidh scor sócmhainne luach reatha mheastachán reatha na gcostas a d’eascair as oibleagáidí áirithe maidir le scor agus díchoimisiúnú sócmhainní giniúna, feirmeacha gaoithe, cuailí adhmaid créasóide cóireáilte ESB Networks agus NIE Networks ag deireadh a shaolréanna fiúntacha eacnamaíocha.

Bíonn tionchar ag tionchar an aistrithe aeráide agus ag bogadh ar shiúl ó úsáid gléasraí teirmeacha le himeacht ama ar an am a dhúntar gléasra. Tá na dátaí dúnta a bhfuiltear ag súil leo maidir le sócmhainní giniúna agus feirmeacha gaoithe suas go dtí an bhliain 2045. Mar gheall ar athruithe ar mheastacháin le linn na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2024 tháinig méadú €23.6 milliún (2023: méadú €26.7 milliún) ar an soláthar scoir sócmhainne maidir le scor agus díchoimisiúnú sócmhainní giniúna agus feirmeacha gaoithe. Cuimsítear i luach measta na gcostas scoir amach anseo ar dháta an chláir chomhardaithe díchoímeáil fhisiciúil, feabhsúchán láithreáin agus fritháireamh costas gaolmhar mar gheall ar dramhluach ábhar. Teastaíonn meastachán agus breithiúnas suntasach i ndáil le ríomh an tsoláthair do shócmhainní giniúna, lena n-áirítear an tionchar atá ag rialú, beachtas na suirbhéanna láithreáin, éilleáin gan choinne, tionchar na dteicneolaíochtaí malartacha agus an úsáid as athruithe oiriúnacha ar na rátaí lascaine.

Táthar ag súil go ndéanfar cuailí adhmaid créasóide cóireáilte ar an ngréasán do ESB Networks agus NIE Networks a dhiúscairt thar thréimhse suas le 60 bliain. I ndiaidh nuashonruithe ar athruithe ar rátaí lascaine, tháinig méadú €5.0 milliún (2023: laghdú €34.4 milliún) ar an soláthar scoir sócmhainne maidir leis na cuailí sin. Tá breithiúnas suntasach i gceist le meastachán a dhéanamh maidir leis an leibhéal forála de bhrí go bhféadfadh pleananna oibriochtúla agus an costas diúscartha athrú go suntasach amach anseo mar thoradh ar reachtaíocht chomhshaoil nó riocht na gcuailí bunaithe ar an méid ama a bheidh siad á gcoimeád. D’fhéadfadh tionchar ábhartha a bheith ag athruithe dá leithéid ar an leibhéal soláthair a theastaíonn.

29. FORÁLACHA (ar lean)

Rinne an Grúpa a mheastachán is fearr ar éifeacht airgeadais na n-éiginnteachtaí sin agus leibhéal na soláthairtí a theastaíonn á shocrú, ach d’fhéadfadh tionchar ábhartha a bheith ag athruithe ábhartha amach anseo ar aon cheann de na boinn tuisceana ar ríomh na soláthairtí.

Toisc go soláthraítear na costais ar bhonn lascainithe, áirítear muirear maoiniúcháin sa ráiteas ioncaim agus cuirtear do shochar an tsoláthair é gach bliain. Déantar an soláthar scoir sócmhainne a athscrúdú ar bhonn bliantúil agus déantar an dlíteanas a athríomh de réir an mheastacháin is déanaí ar ionchas. Déantar sreafaí airgid ionchais amach anseo a lascainiú go luachanna reatha ag baint úsáid as ráta lascaine réamhchánach cuí.

Leagtar amach thíos anailís íogaireachta ina léirítear luaineacht fhéideartha ar na príomhthoimhdí a úsáidtear agus an fhoráil scoir sócmhainní á haithint.

	2024 €m	2023 €m
Laghdú ar an bhforáil scoir sócmhainní mar gheall ar mhéadú 1% ar an ráta lascaine	(89.8)	(87.8)
Méadú ar sholáthar scoir sócmhainne de dheasca méadú 1% ar an ráta boilscithe	107.8	96.7

Foráil astaíochtaí

De réir fhorálacha scéim trádála astaíochtaí CO₂ na hEorpa agus scéim trádála astaíochtaí na Ríochta Aontaithe, aithnítear soláthar chun an dlíteanas i leith astaíochtaí iarbhrí le linn na bliana a chlúdach. Tugtar lamháltais a ceannaíodh le linn na bliana ar ais don Údarás ábhartha atá i gceannas ar an scéim laistigh de cheithre mhí agus trí mhí faoi seach ó dheireadh na bliana féilire sin, i gcomhréir leis na hastaíochtaí CO₂ iarbhrí le linn na bliana. Is ionann an fhoráil seo agus an oibleagáid do liúntais astaíochtaí a sholáthar atá cothrom leis na hastaíochtaí iarbhrí. Tomhaistear an oibleagáid sin ag costas na lamháltas astaíochtaí CO₂ a cheannaítear agus a choinnítear mar shócm-hainní doláimhsithe mar aon le luach margaidh aon lamháltas breise a theastaíonn chun an dlíteanas ag deireadh na bliana a réiteach.

Forálacha eile

Cás dlí - tuilte Chorcaí

De thoradh na dtuille i gCorcaigh i mí na Samhna 2009, thionscain Aviva, mar árachóir Choláiste na hOllscoile, Corcaigh, caingean dlí in aghaidh ESB san Ard-Chúirt ag féachaint le €19 milliún mar gheall ar dhamáiste maoine a fháil ar ais. Chinn an Chúirt Uachtarach go bhfuil ESB faoi dhlíteanas i leith Choláiste na hOllscoile, Corcaigh, de dheasca faillí. Chinn an Chúirt go raibh dualgas cúraim ar ESB éifeachtaí tuile nádúrtha ar úinéirí i dtreo bhéal na habhann a chur san áireamh agus a ndambaí á n-oibriú acu agus go raibh dualgas ar ESB measúnú riosca ar éifeacht tuile síos an abhainn. Tarchuireadh an cás chuig an Ard-Chúirt chun é a atrail go páirteach chun méid dhlíteanas ESB as an damáiste a rinneadh d’fhoirgnimh Choláiste na hOllscoile, Corcaigh, mar gheall nár chomhlíon ESB na dualgais sin a shuíomh.

Ar cheist na faillí rannpháirtí, chinn an Chúirt Uachtarach go raibh Coláiste na hOllscoile, Corcaigh faillíoch mar nach ndearna sé a mheasúnú riosca féin agus nár ghlac sé bearta chun an riosca dá chuid foirgneamh in aice leis an Laoi a mhaolú. Tarchuireadh leibhéal faillí Choláiste na hOllscoile, Corcaigh, chuig an Ard-Chúirt freisin. Ag idirghabháil a tionóladh i mí na Nollag 2021, thángthas ar chomhaontú le Aviva, hárachóirí Coláiste na hOllscoile, Chorcaigh, maidir le héileamh Choláiste na hOllscoile, Corcaigh, a réiteach agus maidir le héilimh eile a rinne gearánaithe faoi árachas ó Aviva a d’eascair as na tuilte i gCorcaigh i mí na Samhna 2009 a réiteach. Ar an 18 Eanáir 2022, chaith an tArd-Chúirt na himeachtaí amach ar iarratas ón dá pháirtí agus óna n-árachóirí.

Chomh maith le héileamh COC agus éilimh ghaolmhara Aviva, seirbheáladh 360 sraith imeachtaí ar ESB maidir leis na tuilte i gCorcaigh i mí na Samhna 2009. Tá na héilimh seo á mbainistiú go díreach anois ag árachóirí ESB. An 31 Nollaig 2024, tá 245 éileamh fós gan réiteach. Áirítear sna ráitis airgeadais don bhliain 2024 foráil de €46.0 milliún maidir le damáistí measta agus costais ghaolmhara maidir le gach éileamh. Tá méid comhfhreagrach de €44.7 milliún san áireamh sna ráitis airgeadais maidir leis an aisíocaíocht ionchasach faoi na conarthaí árachais gaolmhara. Níl ESB ag súil go sáróidh méid iomlán na ndamáistí a dhámhfar agus costais ghaolmhara na ngníomhartha go léir a chumhdach árachais.

Conarthaí Dochraideacha

Áirítear le forálacha do chonarthaí dochraideacha €5.8 milliún (2023: €3.1 milliún) i ndáil le hoibleagáidí a bhaineann le conarthaí cothabhála agus conarthaí eile a bhfuiltear ag súil go sáróidh siad na sochair atá le fáil.

Forálacha eile

I measc na bhforálacha eile freisin, tá:

- Foráil athcheannaigh ESOP €2.0 milliún (2023: €10.1 milliún). Féach Nóta 33 chun teacht ar bhreis sonraí
- Comaoin iarchurtha i leith bun 50% €18.1 milliún (2023: €22.3 milliún) in Inch Cape Offshore Holdings Limited (ICOHL) a éadáil. Braitheann an breithniú seo go mbaineann ICOHL garspriocanna agus torthaí sonraithe amach.
- Comaoin iarchurtha €2.1 milliún (2023: €3.0 milliún) i leith Superhomes Ireland DAC.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

29. FORÁLACHA (ar lean)

Costais dlí eile

Áirítear le forálacha eile freisin meastacháin ar dhliteanais do thríú páirtithe, maidir le héilimh a cuireadh in iúl nó dá bhforáladh ag deireadh na bliana. Cuimsítear i bhforáil dheireadh na bliana meastachán maidir le dliteanais atá tabhairthe ach nach bhfuil tuairiscithe fós.

30. BAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS AGUS CÓIRLUACH

(a) Léargas ginearálta ar bhainistíocht riosca airgeadais

Timpeallacht riosca

Baineann na príomhrioscaí airgeadais atá le sárú ag an nGrúpa le malairt eachtrach (go háirithe gluaiseachtaí i luach an euro i gcomparáid le steirling agus dollar na Stát Aontaithe) agus gluaiseachtaí tráchtearraí (leictreacha agus breosla). Is príomhrioscaí airgeadais fadtéarmacha freisin iad riosca leachtachta, agus neamhchosaint ar luaineacht rátaí úis, ach tugadh aghaidh orthu den chuid is mó sa ghearrthréimhse. Déanann an Bord athbhreithniú, leasú agus faomhadh rialta ar bheartais chun an Grúpa a chosaint ó na rioscaí seo agus ó réimsí riosca eile, mar riosca creidmheasa, de réir mar is cuí. Tá Cistíocht an Ghrúpa freagrach as gníomhaíochtaí cistíochta an Ghrúpa ó lá go lá. Coinnítear an Coiste Airgeadais agus Infheistíochta ar an eolas go rialta maidir le príomhchúrsaí cistíochta, riosca agus maolaitheoirí gaolmhara.

Is iad feidhmeanna tosaigh agus meánoifige na n-aonad gnó ábhartha a bhainistíonn riosca praghas tráchtearraí: ESB Trading (laistigh de Ghiniúint agus Trádáil) agus Réitigh do Chustaiméirí. Déantar é seo i gcomhthéacs chreat bainistíochta riosca foriomlán an Ghrúpa. Déanann Iniúchadh Inmheánach an Ghrúpa athbhreithniú rialta ar na gníomhaíochtaí seo. Tá sé de fhreagracht ar na Coistí Bainistithe Riosca Trádála laistigh den dá aonad gnó seo a chinntiú go dtugtar aghaidh i gceart ar thorthaí agus moltaí an iniúchta inmheánaigh. Déanann Coiste Trádála Grúpa (GTC) ag leibhéal an Stiúrthóra Feidhmiúcháin maoirseacht air seo. Cinntíonn feidhm Bainistithe Riosca Trádála an Ghrúpa go mbainistítear rioscaí margaidh, creidmheasa agus oibriúcháin an Ghrúpa ar bhealach atá deartha chun an Ghrúpa a chosaint ó chaillteanas, agus meas á léiriú ag an am céanna ar na hoibleagáidí imfhálaithe ata i bhfeidhm idir na haonaid ghnó.

Féadfar conarthaí a dhéantar chun neamhchosaint a eascraíonn as táirgeadh agus díol leictreachais a fhálú a roinnt i réamhchonarthaí praghsanna breosla, réamhchonarthaí praghais leictreachais agus conarthaí malairte eachtraigh. Dí-aithnítear ionstraimí airgeadais nuair a dhéantar réiteach nó díolachán.

Struchtúr tuairiscithe riosca

Tríd an bPríomhfheidhmeannach, tá an fhreagracht níos leithne as bainistiú riosca trádála ESB ar bhealach atá ag teacht le lamháltais riosca agus straitéisí gnó an Ghrúpa tarmlichte don GTC. Tá teorainneacha riosca bunaithe ag an GTC chun neamhchosaint ar riosca trádála a bhainistiú agus a theorannú ag leibhéal an Ghrúpa agus na n-aonad gnó. Taifeadtar na doiciméid seo do gach ceann de ghnóthaí ESB atá i mbun gníomhaíochtaí trádála mórdhíola. Ina theannta sin, tá feidhm ag Beartas Bainistíochta Riosca Trádála an Ghrúpa maidir le gach ceann de na gnóthaí seo.

I nGiniúint agus Trádáil agus Réitigh do Chustaiméirí, tagann Coistí Bainistithe Riosca Trádála ar leith le chéile ar bhonn míosúil (nó níos minice de réir mar is gá) agus feidhmíonn siad mar phríomh-mhaoirseoir ar riosca trádála ag leibhéal aonaid ghnó imfhálaithe aonair. Áirítear ar na coistí seo ceann na feidhme Oifige Tosaigh, an Bainisteoir Riosca Trádála (an Lár-Oifig), ionadaí ó Bhainistiú Riosca Trádála an Ghrúpa, agus Rialaitheoir Airgeadais an aonaid ghnó. Tá na Coistí Bainistithe Riosca Trádála freagrach as straitéis riosca trádála a chur le chéile de réir Bheartas Bainistithe Riosca Trádála an Ghrúpa agus as comhlíonadh maidir leis sin a chinntiú, as bainistíocht teorann riosca trádála, agus as a chinntiú go bhfuil creat rialaithe éifeachtach i bhfeidhm.

Coinníonn feidhm na Meán-Oifige i ngach aonad gnó líne tuairiscithe ar leith chuig feidhm Bainistithe Riosca Trádála an Ghrúpa, atá freagrach as a chinntiú go ndéantar bainistíocht leordhóthanach ar neamhchosaint ghlan an Ghrúpa ar ghluaisreachtaí tráchtearraí nó ar ghluaisreachtaí praghais eile de réir Bheartas Bainistithe Riosca Trádála an Ghrúpa.

Cuntasaíocht fhálaithe

Maoiníonn ESB a chuid oibríochtaí trí iasachtaí agus úsáideann sé ionstraimí taisce chun cistí barrachais a infheistiú. Úsáideann ESB ionstraimí ráta úis agus airgeadra eachtraigh freisin chun riosca ráta úis agus airgeadra a bhainistiú a thagann chun cinn i ngnáthchúrsaí oibríochtaí ó iasachtaí atá ainmnithe i steirling, óna fhochuideachtaí airgeadra eachtraigh agus ó sholáthraithe airgeadra eachtraigh a úsáid. Úsáidtear cuntasaíocht fhálaithe de bhun IFRS 9 le haghaidh fálú dliteanais airgeadra eachtraigh agus rioscaí ráta úis ó dhliteanais reatha agus neamhreacha.

Ina theannta sin, téann an Grúpa i mbun idirbhearta áirithe um fhálú tráchtearraí chun costais bhreosla a shocrú agus chun ioncaim leictreachais a nascadh níos dlúithe le hionchur breosla, nuair is féidir. Cinneann an Grúpa ag an tús cíbe an n-ainmnítear ionstraimí airgeadais mar chaidrimh fhálaithe. Comhlíonann socruithe áirithe sainchritéir chuntasaíochta fálaithe IFRS 9.

Laistigh dá ghnáthchúrsa gnó, glacann an Grúpa páirt i gconarthaí díolacháin agus ceannacháin le haghaidh tráchtearraí, gás agus leictreachas san áireamh. Sa chás gur síníodh conradh agus go bhfuil sé fós bailí chun críocha glacadh le nó seachadadh na dtráchtearraí de réir cheanglais ionchasacha díolacháin, cheannaigh nó úsáide an Ghrúpa, ainmnítear na conarthaí mar chonarthaí úsáide féin agus déantar iad a chur i gcuntas mar chonarthaí atá le comhlíonadh. Dá réir sin, ní bhaineann na conarthaí seo le raon ionstraimí Airgeadais IFRS 9.

30. BAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS AGUS CÓIRLUACH (ar lean)

Nuair nach gcomhlíonann conarthaí na critéir dá n-úsáid féin, cuirtear i gcuntas iad mar dhíorthaigh trádála agus aithnítear iad sa chlár comhardaithe ar a gcóirluach faoi Ionstraim Airgeadais IFRS 9, agus aithnítear gluaiseachtaí i gcóirluach sa ráiteas ar ioncam mar gheall nach féidir iad a ainmniú mar fháluithe cuntasaíochta faoi IFRS 9, cé go measann an Bhainistíocht gur fáluithe éifeachtacha geilleagracha iad. Ní léiríonn gluaiseachtaí cóirluacha ar na trádálacha seo bunfheidhmíocht an ghnó toisc go bhfuil baint eacnamaíoch acu le sócmhainní giniúna an Ghrúpa nó le héileamh custaiméara, agus le trádálacha fálaithe praghsanna leictreachais gaolmhara atá socraithe go fisiciúil, nach dtugtar cóirluach dóibh. Dá bhrí sin, nochtar gluaiseachtaí cóirluacha ar an trádála réamhphraghsanna tráchtearraí breosla seo agus ar chonarthaí airgeadra eachtraigh (tugtar ‘atomhais áirithe’ orthu le chéile), agus léirítear iad ina dhiaidh sin sa bhrabús oibriúcháin bunúsach nuair a bhíonn tionchar ag an mbunidirbheart nó ag an tsócmhainn ar bhrabús nó caillteanas. Cuirtear éifeachtaí na n-atomhas áirithe seo i láthair laistigh de Chostais Ioncaim nó Fuinnimh nuair a aithnítear iad mar bhonn le brabús oibriúcháin, ag brath ar nádúr an chonartha.

(b) Léargas ginearálta ar shócmhainní agus dliteanais airgeadais

Is féidir sócmhainní agus dliteanais airgeadais, seachas dliteanais fostaí, an 31 Nollaig 2024 agus an 31 Nollaig 2023 a anailísiú mar seo a leanas:

Grúpa	Sócmhainní airgeadais ag cóirluach trí bhrabús nó caillteanas		Sócmhainní / dliteanais á gcoimeád ar chostas amúchta		Ionstraimí airgeadais díorthacha a bhfuil gaolmhaireacht fálaithe acu		Ionstraimí airgeadais díorthacha nach bhfuil gaolmhaireacht fálaithe acu		Iomlán	
	2024 €m	2023 €m	2024 €m	2023 €m	2024 €m	2023 €m	2024 €m	2023 €m	2024 €m	2023 €m
Sócmhainní										
Sócmhainní neamhreacha										
Suimeanna dlite ón árachóir	-	-	22.5	24.1	-	-	-	-	22.5	24.1
Suimeanna dlite ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	-	584.7	700.6	-	-	-	-	584.7	700.6
Infheistíochtaí sócmhainní airgeadais	0.8	5.0	-	-	-	-	-	-	0.8	5.0
Ionstraimí airgeadais díorthacha	-	-	-	-	86.0	60.5	29.9	103.1	115.9	163.6
Sócmhainní airgeadais neamhreacha iomlána	0.8	5.0	607.2	724.7	86.0	60.5	29.9	103.1	723.9	893.3
Sócmhainní reatha										
Suimeanna dlite ón árachóir	-	-	22.2	23.9	-	-	-	-	22.2	23.9
Suimeanna dlite ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	-	428.1	22.3	-	-	-	-	428.1	22.3
Trádáil agus infháltais eile*	-	-	1,506.8	2,126.8	-	-	-	-	1,506.8	2,126.8
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim	-	-	1,064.9	1,977.8	-	-	-	-	1,064.9	1,977.8
Ionstraimí airgeadais díorthacha	-	-	-	-	112.0	3.6	141.2	341.1	253.2	344.7
Sócmhainní airgeadais reatha iomlána	-	-	3,022.0	4,150.8	112.0	3.6	141.2	341.1	3,275.2	4,495.5
Sócmhainní airgeadais iomlána	0.8	5.0	3,629.2	4,875.5	198.0	64.1	171.1	444.2	3,999.1	5388.8
Dlíteanais										
Dlíteanais neamhreacha										
lasachtaíocht agus fiachas eile	-	-	7,004.9	7,375.4	-	-	-	-	7,004.9	7,375.4
Dlíteanais léasa	-	-	99.0	120.5	-	-	-	-	99.0	120.5
Trádáil agus méideanna iníoctha eile	-	-	13.8	-	-	-	-	-	13.8	-
Ionstraimí airgeadais díorthacha	-	-	-	-	14.5	9.2	335.5	397.6	350.0	406.8
Dlíteanais airgeadais neamhreacha iomlána	-	-	7,117.7	7,495.9	14.5	9.2	335.5	397.6	7,467.7	7,902.7
Dlíteanais reatha										
lasachtaíocht agus fiachas eile	-	-	480.2	363.7	-	-	-	-	480.2	363.7
Dlíteanais léasa	-	-	18.0	15.5	-	-	-	-	18.0	15.5
Suimeanna iníoctha trádála agus eile**	-	-	1,612.3	2,186.9	-	-	-	-	1,612.3	2,186.9
Ionstraimí airgeadais díorthacha	-	-	-	-	-	-	112.9	395.8	112.9	395.8
Dlíteanais airgeadais reatha iomlána	-	-	2,110.5	2,566.1	-	-	112.9	395.8	2,223.4	2,961.9
Dlíteanais airgeadais iomlána	-	-	9,228.2	10,062.0	14.5	9.2	448.4	793.4	9,691.1	10,864.6

* Níor cuireadh réamhíocaíochtaí san áireamh toisc nach bhfuil siad rangaithe mar shócmhainn airgeadais.
** Níor cuireadh CBL agus cánacha fostaíochta san áireamh toisc gur dliteanais reachtúla iad seo.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

30. BAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS AGUS CÓIRLUACH (ar lean)

Níl anailís déanta ar fhorálacha agus dlíteanais fostaithe an Ghrúpa sa tábla thuas nó san anailís bhreise ar an leathanach ina dhiaidh seo. Áirítear leis seo an dlíteanas i leith oibleagáid phinsin €74.2 milliún an 31 Nollaig 2024 (2023: €83.1 milliún). Féach nótaí 25 agus 26 maidir leis seo agus dlíteanais a bhaineann le fostaithe.

	Sócmhainní airgeadais ag cóirluach trí bhrabús nó caillteanas		Sócmhainní / dlíteanais á gcoimeád ar chostas amúchta		Ionstraimí airgeadais díorthacha a bhfuil gaolmhaireacht fálaithe acu		Ionstraimí airgeadais díorthacha nach bhfuil gaolmhaireacht fálaithe acu		Iomlán	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Máthairchuideachta	€m	€m	€m	€m	€m	€m	€m	€m	€m	€m
Sócmhainní										
Sócmhainní neamhreatha										
Suimeanna dlite ón árachóir	-	-	22.3	24.1	-	-	-	-	22.3	24.1
Suimeanna dlite ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasafóchta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	-	116.8	112.1	-	-	-	-	116.8	112.1
Suimeanna dlite ó ghnóthais fochuideachta	-	-	1,447.8	2,107.6	-	-	-	-	1,447.8	2,107.6
Infheistíochtaí i ngnóthais mháthairchuideachta	-	-	69.8	61.8	-	-	-	-	69.8	61.8
Ionstraimí airgeadais díorthacha	-	-	-	-	60.1	40.3	26.5	116.5	86.6	156.8
Sócmhainní airgeadais neamhreatha iomlána	-	-	1,656.7	2,305.6	60.1	40.3	26.5	116.5	1,743.3	2,462.4
Sócmhainní reatha										
Suimeanna dlite ón árachóir	-	-	22.4	23.9	-	-	-	-	22.4	23.9
Suimeanna dlite ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasafóchta an chothromais i bhfeidhm orthu	-	-	2.1	1.4	-	-	-	-	2.1	1.4
Trádáil agus infháltais eile*	-	-	4,230.1	3,447.3	-	-	-	-	4,230.1	3,447.3
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim	-	-	745.4	1,281.8	-	-	-	-	745.4	1,281.8
Ionstraimí airgeadais díorthacha	-	-	-	-	-	-	140.5	331.2	140.5	331.2
Sócmhainní airgeadais reatha iomlána	-	-	5,000.0	4,754.4	-	-	140.5	331.2	5,140.5	5,085.6
Sócmhainní airgeadais iomlána	-	-	6,656.7	7,060.0	60.1	40.3	167.0	447.7	6,883.8	7,548.0
Dlíteanais										
Dlíteanais neamhreatha										
Iasachtaíocht agus fiachas eile	-	-	442.1	478.3	-	-	-	-	442.1	478.3
Dlíteanais léasa	-	-	24.1	55.0	-	-	-	-	24.1	55.0
Ionstraimí airgeadais díorthacha	-	-	-	-	-	9.2	29.5	57.5	29.5	66.7
Dlíteanais airgeadais neamhreatha iomlána	-	-	466.2	533.3	-	9.2	29.5	57.5	495.7	600.0
Dlíteanais reatha										
Iasachtaíocht agus fiachas eile	-	-	59.0	63.7	-	-	-	-	59.0	63.7
Dlíteanais léasa	-	-	8.2	7.9	-	-	-	-	8.2	7.9
Suimeanna iníoctha trádála agus eile**	-	-	9,577.3	9,675.7	-	-	-	-	9,577.3	9,675.7
Ionstraimí airgeadais díorthacha	-	-	-	-	-	-	106.3	366.3	106.3	366.3
Dlíteanais airgeadais reatha iomlána	-	-	9,644.5	9,747.3	-	-	106.3	366.3	9,750.8	10,113.6
Dlíteanais airgeadais iomlána	-	-	10,110.7	10,280.6	-	9.2	135.8	423.8	10,246.5	10,713.6

* Níor cuireadh réamhiocaíochtaí san áireamh toisc nach bhfuil siad rangaithe mar shócmhainn airgeadais.
** Fágadh CBL agus cánacha fostaíochta as an áireamh mar gheall gur dlíteanais reachtúla iad seo.

30. BAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS AGUS CÓIRLUACH (ar lean)

Níl anailís déanta ar fhorálacha agus dlíteanais fostaithe na Máthairchuideachta sa tábla thuas nó san anailís bhreise ar an leathanach ina dhiaidh seo. Áirítear leis seo an dlíteanas i leith oibleagáid phinsin €74.2 milliún an 31 Nollaig 2024 (2023: €83.1 milliún). Féach nótaí 25 agus 26 maidir leis seo agus dlíteanais a bhaineann le fostaithe.

(c) Bainistiú maoinithe agus leachtachta

Sonraítear sa tábla thíos aibíochtaí conarthacha na ndlíteanas airgeadais (agus sócmhainní den chineál céanna), lena n-áirítear na híocaíochtaí úis a bhaineann le hiasachtaíocht agus le glansreafaí airgid neamhlascainithe atá luaite le hionstraimí airgeadais díorthacha. Áirítear iasachtaí le luach tugtha anonn de €6,984.0 milliún (2023: €7,197.0 milliún) agus glandlíteanais ionstraime airgeadais díorthaigh de €185.1 milliún (2023: €349.3 milliún) in iarmhéideanna an Ghrúpa thíos, ach ní cuid de shócmhainní agus dlíteanais na Máthairchuideachta iad toisc nach bhfuil siad i seilbh na Máthairchuideachta go díreach. Féach nótaí 14, 23, 24 agus 27 le haghaidh tuilleadh anailíse ar shócmhainní agus dlíteanais airgeadais an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta a bhaineann leis an nóta thíos.

Grúpa	Suim ghlanluacha €m	Eis-sreabhadh / insreabhadh airgid chonarthaigh - glansuim €m	Laistigh de 1 bhliain €m	1-2 bhliain €m	2-5 bliana €m	Níos faide ná 5 bliana €m
31 Nollaig 2024						
Iasachtaí	7,485.1	9,005.6	697.7	736.8	2,047.6	5,523.5
Dlíteanais léasa	117.0	130.7	21.4	16.9	17.5	74.9
Trádáil agus suimeanna iníoctha eile (seachas iarmhéideanna cánach agus ús fabhraithe ar iasachtaíocht)	1,517.4	1,517.4	1,517.4	-	-	-
Ionstraimí airgeadais díorthacha	462.9	482.4	255.8	70.7	99.3	56.6
Dlíteanais iomlána	9,582.4	11,136.1	2,492.3	824.4	2,164.4	5,655.0
Ionstraimí airgeadais díorthacha	369.1	451.8	274.0	77.1	36.9	63.8
Sócmhainní iomlána	369.1	451.8	274.0	77.1	36.9	63.8
Glandlíteanais	9,213.3	10,684.3	2,218.3	747.3	2,127.5	5,591.2
31 Nollaig 2023						
Iasachtaí	7,739.1	9,485.3	579.5	673.2	2,085.5	6,147.1
Dlíteanais léasa	136.0	158.1	16.5	14.7	34.9	92.0
Trádáil agus suimeanna iníoctha eile (seachas iarmhéideanna cánach agus ús fabhraithe ar iasachtaíocht)	2,080.9	2,080.9	2,080.9	-	-	-
Ionstraimí airgeadais díorthacha	802.6	836.9	423.5	66.4	57.0	290.0
Dlíteanais iomlána	10,758.6	12,561.2	3,100.4	754.3	2,177.4	6,529.1
Ionstraimí airgeadais díorthacha	508.3	588.9	356.4	106.7	52.8	73.0
Sócmhainní iomlána	508.3	588.9	356.4	106.7	52.8	73.0
Glandlíteanais	10,250.3	11,972.3	2,744.0	647.6	2,124.6	6,456.1

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

30. BAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS AGUS CÓIRLUACH (ar lean)

Máthairchuideachta	Suim ghlanluacha €m	Eis-sreabhadh / insreabhadh airgid chonarthaigh - glansuim €m	Laistigh de 1 bhliain €m	1-2 bhliain €m	2-5 bliana €m	Níos faide ná 5 bliana €m
31 Nollaig 2024						
Iasachtaí	501.1	485.7	69.3	58.2	94.8	263.4
Dlíteanais léasa	32.3	35.6	8.8	5.7	8.7	12.4
Trádáil agus suimeanna iníoctha eile (seachas iarmhéideanna cánach agus ús fabhraithe ar iasachtaíocht)	9,496.0	9,496.0	9,496.0	-	-	-
Ionstraimí airgeadais díorthacha	135.8	138.2	108.9	19.0	10.3	-
Dlíteanais iomlána	10,165.2	10,155.5	9,683.0	82.9	113.8	275.8
Ionstraimí airgeadais díorthacha	227.1	252.8	143.6	27.0	25.3	56.9
Sócmhainní iomlána	227.1	252.8	143.6	27.0	25.3	56.9
Glandlíteanais	9,938.1	9,902.7	9,539.4	55.9	88.5	218.9
31 Nollaig 2023						
Iasachtaí	542.0	563.0	78.7	68.3	117.1	298.9
Dlíteanais léasa	62.9	65.8	8.2	7.3	18.3	32.0
Trádáil agus suimeanna iníoctha eile (seachas iarmhéideanna cánach agus ús fabhraithe ar iasachtaíocht)	9,595.9	9,595.9	9,595.9	-	-	-
Ionstraimí airgeadais díorthacha	433.0	796.8	390.7	60.4	55.7	290.0
Dlíteanais iomlána	10,633.8	11,021.5	10,073.5	136.0	191.1	620.9
Ionstraimí airgeadais díorthacha	488.0	502.9	329.9	78.3	32.4	62.3
Sócmhainní iomlána	488.0	502.9	329.9	78.3	32.4	62.3
Glandlíteanais	10,145.8	10,518.6	9,743.6	57.7	158.7	558.6

(d) Máistir-chomhaontuithe glanta nó comhaontuithe dá samhail

Glacann an Grúpa páirt in idirbhearta díorthacha faoi chomhaontuithe máistir-ghlanluachála Chomhlachas Idirnáisiúnta na mBabhtálacha agus na nDíorthach (ISDA). Ní chomhlíonann na comhaontuithe ISDA na critéir maidir le fritháireamh sa chlár comhardaithe comhdhlúite. Tá sé seo amhlaidh toisc nach bhfuil aon cheart reatha ar féidir é a chur i bhfeidhm de réir dlí ag an nGrúpa chun méideanna aitheanta a fhritháireamh, toisc nach féidir an ceart fritháireamh a chur i bhfeidhm de réir dlí ach amháin nuair a tharlaíonn imeachtaí sa todhchaí ar nós mainneachtain ar iasachtaí bainc nó imeachtaí creidmheasa eile.

30. BAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS AGUS CÓIRLUACH (ar lean)

Sonraítear sa tábla thíos méideanna anonn na n-ionstraimí airgeadais aitheanta atá faoi réir na gcomhaontuithe thuas.

Grúpa	Ollmhéid ionstraimí airgeadais sa ráiteas ar an staid airgeadais €m	Suimeanna a fhritháirítear ar an gclár comhardaithe €m	Glanmhéid €m
31 Nollaig 2024			
Sócmhainní airgeadais			
Babhtálacha ráta úis	69.3	(13.6)	55.7
Conarthaí airgeadra eachtraigh	22.4	(7.5)	14.9
Conarthaí réamhphraghsanna	277.4	(100.5)	176.9
	369.1	(121.6)	247.5
Dlíteanais airgeadais			
Babhtálacha ráta úis	(8.0)	5.4	(2.6)
Boilsciú nasctha le babhtálacha ráta úis	(321.7)	-	(321.7)
Babhtálacha airgeadra	(14.8)	11.2	(3.6)
Conarthaí airgeadra eachtraigh	(7.9)	4.4	(3.5)
Conarthaí réamhphraghsanna	(110.5)	100.6	(9.9)
	(462.9)	121.6	(341.3)
31 Nollaig 2023			
Sócmhainní airgeadais			
Babhtálacha ráta úis	63.5	(16.3)	47.2
Conarthaí airgeadra eachtraigh	17.5	(3.1)	14.4
Conarthaí réamhphraghsanna	427.3	(335.8)	91.5
	508.3	(355.2)	153.1
Dlíteanais airgeadais			
Babhtálacha ráta úis	(13.5)	12.7	(0.8)
Boilsciú nasctha le babhtálacha ráta úis	(341.9)	-	(341.9)
Babhtálacha airgeadra	(9.1)	4.3	(4.8)
Conarthaí airgeadra eachtraigh	(8.1)	2.3	(5.8)
Conarthaí réamhphraghsanna	(430.0)	335.9	(94.1)
	(802.6)	355.2	(447.4)

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

30. BAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS AGUS CÓIRLUACH (ar lean)

Máthairchuideachta	Ollmhéid ionstraimí airgeadais sa ráiteas ar an staid airgeadais	Suimeanna a fhritháirítear ar an gclár comhardaithe	Glanmhéid
	€m	€m	€m
31 Nollaig 2024			
Sócmhainní airgeadais			
Babhtálacha ráta úis	77.2	(16.2)	61.0
Conarthaí airgeadra eachtraigh	22.5	(7.5)	15.0
Conarthaí réamhphraghsanna	127.4	(100.0)	27.4
	227.1	(123.7)	103.4
Dlíteanais airgeadais			
Babhtálacha ráta úis	(8.0)	8.0	-
Babhtálacha airgeadra	(14.8)	11.2	(3.6)
Conarthaí airgeadra eachtraigh	(7.8)	4.5	(3.3)
Conarthaí réamhphraghsanna	(105.2)	100.0	(5.2)
	(135.8)	123.7	(12.1)
31 Nollaig 2023			
Sócmhainní airgeadais			
Babhtálacha ráta úis	76.8	(32.5)	44.3
Conarthaí airgeadra eachtraigh	22.2	(9.6)	12.6
Conarthaí réamhphraghsanna	389.0	(349.6)	39.4
	488.0	(391.7)	96.3
Dlíteanais airgeadais			
Babhtálacha ráta úis	(13.5)	13.4	(0.1)
Babhtálacha airgeadra	(9.2)	6.3	(2.9)
Conarthaí airgeadra eachtraigh	(8.3)	7.6	(0.7)
Conarthaí réamhphraghsanna	(402.0)	364.4	(37.6)
	(433.0)	391.7	(41.3)

(e) Riosca creidmheasa

Eascaíonn riosca creidmheasa as airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim, ionstraimí airgeadais díorthacha agus taiscí i mbainc agus in institiúidí airgeadais, mar aon le neamhchosaintí creidmheasa le custaiméirí mórthíola agus miondíola, lena n-áirítear méideanna dlite ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasafóchta an chothromais i bhfeidhm orthu, míreanna infháltais gan íoc agus idirbhearta geallta. Chomh fada is a bhaineann leis an Máthairchuideachta, eascraíonn riosca creidmheasa as méideanna dlite ó ghnóthais fochuideachta.

Sócmhainní airgeadais

	2024		2023	
	Grúpa Máthairchuideachta		Grúpa Máthairchuideachta	
	€m	€m	€m	€m
Suimeanna dlite ón árachóir	44.7	44.7	48.0	48.0
Trádáil agus infháltais eile ¹	2,519.6	5,796.8	2,849.7	5,668.4
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim ²	1,064.9	745.4	1,977.8	1,281.8
Ionstraimí airgeadais díorthacha	369.1	227.1	508.3	488.0
	3,998.3	6,814.0	5,383.8	7,486.2

1 Níor cuireadh réamhiocaíochtaí san áireamh toisc nach bhfuil siad rangaithe mar shócmhainn airgeadais.
2 Iarmhéideanna airgid thirim san áireamh.

30. BAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS AGUS CÓIRLUACH (ar lean)

Infháltais trádála agus eile

Tá an Grúpa neamhchosanta do riosca creidmheasa ó na contrapháirtithe a ndéanann sé gnó leo ina oibríochtaí ó lá go lá. Féach nóta 19 le haghaidh sonraí ar ár gcaillteanas creidmheasa ionchasach aitheanta.

Riosca creidmheasa a bhaineann le cistíocht (a bhaineann le hairgead tirim agus ionstraimí díorthacha)

Tá an Grúpa neamhchosanta ar riosca creidmheasa i ndáil leis na contrapháirtithe a bhfuil cuntais bhainc aige leo agus a dtrádálann sé leo sna margaí airgeadais. Is é beartas an Ghrúpa a neamhchosaint do gach institiúid airgeadais a theorannú bunaithe ar rátálacha creidmheasa glactha nach lú ná BBB- nó a gciomhionann.

Déantar trádáil i ndíorthaigh chun rioscaí airgeadais a mhaolú agus forghníomhaítear a leithéid ar bhealach a chiallaíonn go bhfuil Sonraíocht agus Ceanglais an Aire Airgeadais eisithe faoi choimirce an Achta um Idirbhearta Airgeadais Cuideachtaí Áirithe agus Comhlachtaí Eile, 1992, á gcomhlíonadh, i mí na Nollag 2017 den uair dheireanach. Leagann an Sonraíocht agus na Ceanglais amach na cineálacha díorthach ar féidir le ESB gnó a dhéanamh leo agus na ceanglais ghaolmhara nach mór do ESB a shásamh maidir le gach contrapháirtí díorthach. Tá gníomhaíochtaí déileála á rialú trí shainorduithe déileála láidre a chur i bhfeidhm le contrapháirtithe. Ní shealbhaíonn ná ní thrádálann an Grúpa ionstraimí díorthacha chun críocha amhantrach. Tá neamhchosaint, teorainneacha gaolmhara agus comhlíonadh Shonraíocht agus Ceanglais an Aire faoi réir athbhreithnithe agus monatóireachta leanúnaigh. Ní raibh ar an nGrúpa déileáil le haon chaillteanais de bhrí gur theip ar a leithéid de chontrapháirtithe a gcuid oibleagáidí a chomhlíonadh.

Riosca creidmheasa tráchtearraí (a bhaineann le díorthaigh)

Tá riosca creidmheasa ag an nGrúpa freisin a bhaineann le seasaimh tráchtearraí. Eascraíonn siad seo as ionstraimí airgeadais díorthacha a dhéantar chun rioscaí fuinnimh agus praghsanna breosla a fhálú agus a bhainistítear de réir Shonraíocht agus Cheanglais an Aire (an tAcht um Idirbhearta Airgeadais Cuideachtaí Áirithe agus Comhlachtaí Eile, 1992). Bunaíonn an Grúpa teorainneacha riosca creidmheasa contrapháirtithe chun neamhchosaint neamh-chomhthaobhaithe a theorannú. Déantar monatóireacht ar bhonn leanúnach ar neamhchosaint ghlan, ar riachtanais chomhthaobhachta agus ar chomhlíonadh. Fuarthas So Energy le linn na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2021 agus ionchorpraíodh go hiomlán é sa struchtúr rialtais i mí Feabhra 2022.

Tá comhthaobhacht, i bhfoirm bannaí agus ráthaíochtaí, ag teastáil ó aonaid ghnó ESB ó pháirtithe éagsúla, go háirithe i bhfoirm Litreacha Creidmheasa ó chontrapháirtithe cumhachta áirithe Conartha Difríochta (CfD). Ba é iomlán na comhthaobhachta den sórt sin a fuair ESB maidir le staideanna cumhachta CfD amhail an 31 Nollaig 2024 ná €69.0 milliún (2023: comhthaobhacht €84.4 milliún faighte ag ESB). Lena chois sin, tá céatadán níos mó de cheannacháin tráchtearraí breosla forghníomhaithe ar mhalairtí rialaithe. Comhthaobhaítear seasaimh an Ghrúpa i dtaobh trádáil a dhéantar ar mhalartuithe den sórt sin trí chorrach tosaigh agus comhthaobhacht a phostáil maidir leis an staid mharcála de réir margaidh ar réamhthrádáil oscailte. Ba é iomlán na glancomhthaobhachta trádála malartaithe amhail an 31 Nollaig 2024 a fuair ESB ná €91.3 milliún (2023: comhthaobhacht €567.5 milliún faighte ag ESB). Tá an Grúpa airdeallach ar aon athruithe ar acmhainneacht creidmheas contrapháirtithe, agus déantar gach céim oiriúnach chun seasamh an Ghrúpa a dhaingniú tuilleadh, trí chosaint oiriúnacha a idirbheartú roimh na máistir-chomhaontuithe conarthacha agus bainistíocht ghníomhach aon neamhchosaintí, go háirithe sa chás go bhfuil fianaise le fáil maidir le seasamh airgeadais na gcontrapháirtithe a bheith ag meathlú.

Ráthaíochtaí Airgeadais

Déanann an Grúpa tiomantais éagsúla. Is éard atá iontu seo ráthaíochtaí airgeadais, litreacha creidmheasa agus tiomantais eile.

Cé go m'fhéidir nach n-aithnítear na tiomantais seo ar chlár comhardaithe an Ghrúpa, tá riosca creidmheasa ann maidir leis na hionstraimí seo toisc go gceanglaíonn siad ar an nGrúpa íocaíochtaí a dhéanamh thar ceann fochuideachtaí agus institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasafóchta an chothromais i bhfeidhm orthu i gcás gnímh ar leith agus mar sin tá siad mar chuid de riosca foriomlán an Ghrúpa.

Tá luachanna ainmniúla a leithéid sin de thiomantais liostaithe thíos:

	2024	2023
	€m	€m
Ráthaíochtaí airgeadais	780.2	915.0
Litreacha creidmheasa	489.0	544.2
Iomlán	1,269.2	1,459.2

Níor aithníodh i ráitis airgeadais an Ghrúpa cóirluach na ráthaíochtaí airgeadais a rinne an Grúpa thar ceann entiteas nach n-áirítear i dtorthaí comhdhlúithe an ghrúpa (amhail comhlaigh agus comhfhiontair) toisc nach mbaineann siad le hábhar.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

30. BAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS AGUS CÓIRLUACH (ar lean)

(f) Bainistíocht riosca airgeadra eachtraigh

Tagann neamhchosaint airgeadra eachtraigh chun cinn go príomha trí cheannach breosla agus cumhachta, costais ollchóirithe stáisiún, ceannacháin eile atá ainmnithe in airgeadraí eachtracha, iasachtaí in airgeadraí eachtracha (lena n-áirítear an socrúchán próbháideach mar a shonraítear i nóta 23) agus infheistíochtaí lasmuigh de limistéar an Euro.

Úsáidtear conarthaí réamhcheannacháin airgeadra eachtraigh gus babhtálacha trasairgeadra chun luaineacht a eascraíonn as neamhchosaint airgeadra eachtraigh a laghdú. Baineann na conarthaí réamhcheannacháin airgeadra eachtraigh a bhí i bhfeidhm amhail an 31 Nollaig 2024 le sreafaí airgid réamh-mheasta a bhfuiltear ag súil go dtarlóidh siad suas go dtí an bhliain 2025, agus leathnóidh babhtálacha trasairgeadra a bhaineann le hoibleagáidí fiachais go dtí an bhliain 2028.

Ag deireadh na bliana, b'ionann punann fiachais iomlán ESB agus €7.5 billiún (2023: €7.7 billiún), agus bhí €0.5 billiún (2023: €0.5 billiún) ag an Máthairchuideachta. Bhí an fiachas bunúsach, roimh agus i ndiaidh babhtálacha, ainmnithe san airgeadra seo a leanas:

Grúpa	Roimh bhabhtálacha		Tar éis babhtálacha	
	2024	2023	2024	2023
	(%)	(%)	(%)	(%)
Airgeadra				
Euro	76	78	72	73
Steirling	24	22	28	27
Iomlán	100	100	100	100

Máthairchuideachta	Roimh bhabhtálacha		Tar éis babhtálacha	
	2024	2023	2024	2023
	(%)	(%)	(%)	(%)
Airgeadra				
Euro	92	90	92	90
Steirling	8	10	8	10
Iomlán	100	100	100	100

Mar a léirítear thuas, tá an chuid is mó den phunann fiachais ainmnithe in euro nó malartaithe go euro le haghaidh príomhshuime agus úis araon, rud a laghdaíonn an neamhchosaint ar riosca airgeadra eachtraigh sa Ghrúpa. Agus a oibríochtaí eachtracha á mbainistiú aige, tá an Grúpa ar an eolas faoi iasachtaí a fháil in airgeadraí a mheaitseálann airgeadra feidhmiúcháin na hoibríochta eachtraigh. Mar sin tá cuid den fhiachas ainmnithe i steirling go príomha mar thoradh ar NIE Networks a fháil agus oibríochtaí Carrington Power Limited.

Bíonn tionchar ag gluaiseachtaí sa ráta malairte Euro / Steirling ar luach tugtha anonn an Fhiachais Steirling, i dtéarmaí Euro. Tá leochaileacht iomlán i leith luaineacht an ráta malairte á tiomáint ag leibhéal an fhiachais ainmnithe i Steirling. Tá an leochaileacht seo ann cibé an bhfuil nó nach bhfuil an fiachas á sealbhú i gcuideachta Grúpa a bhfuil Steirling mar airgeadra feidhmiúil aici. Braitheann cibé acu a aithnítear nó nach n-aithnítear an ghluaiseacht san OCI nó sa ráiteas ioncaim, áfach, ar airgeadra feidhmiúil na cuideachta. Aithnítear gluaiseachtaí aistriúcháin a eascraíonn as fiachas ainmnithe i Steirling agus iarmhéideanna laistigh den Ghrúpa i gcuideachtaí an Ghrúpa a bhfuil an Euro mar airgeadra feidhme acu sa ráiteas ioncaim. Aithnítear gluaiseachtaí aistriúcháin ar fhiachas atá ainmnithe i Steirling i gcuideachtaí an Ghrúpa a bhfuil an Steirling mar airgeadra feidhme acu sa chúlchiste aistriúcháin ar chomhdhlúthú.

Mhéadódh athrú 10% ar rátaí malairte airgeadraí eachtracha amhail an 31 Nollaig 2024 cothromas agus brabús roimh chánachas faoin méid atá leagtha amach thíos. Glacann an anailís seo leis go bhfann gach ní inathraitheach eile seasmhach.

30. BAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS AGUS CÓIRLUACH (ar lean)

Grúpa	31 Nollaig 2024		31 Nollaig 2023	
	Gnóthachan / (caillteanas) ioncaim chuimsithigh eile	Gnóthachan / (caillteanas) brabús roimh chánachas	Gnóthachan / (caillteanas) ioncaim chuimsithigh eile	Brabús roimh chánachas gnóthachan / (caillteanas)
	€m	€m	€m	€m
Neartú 10%				
Dollar SAM	-	(0.1)	-	1.1
Steirling	247.0	(125.7)	264.5	38.6
Lagú 10%				
Dollar SAM	-	0.2	-	(1.6)
Steirling	(301.9)	186.5	(323.2)	16.4

Rinneadh na toimhdí seo a leanas maidir leis an anailís íogaireachta thuas:

- bíonn tionchar ag athruithe ar luach tugtha anonn ionstraimí airgeadais díorthacha nach bhfuil gaolmhaireacht fálaith acu ar an ráiteas ioncaim amháin.
- ní bhíonn tionchar ag athruithe ar luach tugtha anonn ionstraimí airgeadais díorthacha ar fálú sreafa airgid iad ach ar ioncam cuimsitheach eile amháin.

(g) Bainistíocht riosca praghsanna tráchtearraí

Bhí luaineacht na bpragsanna breosla a theastaíonn ó ghníomhaíochtaí leictreachais an Ghrúpa suntasach le blianta beaga anuas agus bainistíonn an Grúpa an neamhchosaint ar ghluaiseachtaí praghsanna breosla ar bhonn fálú roghnach. Rinne an Grúpa réamhchonarthaí praghsanna tráchtearraí maidir le ceannach an gháis agus an ghuail a theastaíonn le haghaidh gníomhaíochtaí giniúna leictreachais, féach ar nóta 24 le haghaidh tuilleadh sonraí. Luacháiltear réamhchonarthaí praghsanna breosla bunaithe ar mhéideanna fisiceacha ar conradh agus gan íoc, agus ar réamhphraghsanna táirgí den chineál céanna, ar dháta an chláir chomhardaithe, lascainithe nuair is gá bunaithe ar réamhthuar úis cuí.

Laistigh dá ghnáthchúrsa gnó, glacann an Grúpa páirt i gconarthaí díolacháin agus ceannacháin le haghaidh tráchtearraí, gás agus leictreachas san áireamh. Sa chás gur síníodh conradh agus go bhfuil sé fós bailí chun críocha glacadh le nó seachadadh na dtráchtearraí de réir cheanglais ionchasacha díolacháin, cheannaigh nó úsáide an Ghrúpa, ainmnítear na conarthaí mar chonarthaí úsáide féin agus déantar iad a chur i gcuntas mar chonarthaí atá le comhlíonadh.

Bheadh tionchar ag méadú ginearálta 10% ar phraghas an gháis agus an ghuail amhail an 31 Nollaig 2024 ar chothromas agus brabús roimh chánachas faoin méid atá leagtha amach thíos. Tagraíonn an anailís seo go heisiach don tionchar ar dhíorthaigh ghaolmhara ag deireadh na bliana amháin agus glactar leis go bhfanann gach ní inathraitheach eile, go háirithe rátaí malairte eachtraigh, seasmhach agus áirítear léi tionchar luach na gconarthaí tráchtearraí atá i bhfeidhm. Bheadh a mhalairt d'éifeacht, agus éifeacht chomhionann, ag laghdú 10%, ar an mbonn go bhfuil na hathróra eile ar fad seasmhach.

Grúpa	31 Nollaig 2024		31 Nollaig 2023	
	Gnóthachan ioncaim chuimsithigh eile	Brabús roimh chánachas gnóthachan	Gnóthachan ioncaim chuimsithigh eile	Brabús roimh chánachas gnóthachan
	€m	€m	€m	€m
Gnóthachan mar gheall ar mhéadú 10% ar phraghsanna gáis agus guail	47.3	5.4	44.5	4.6

Máthairchuideachta	31 Nollaig 2024		31 Nollaig 2023	
	(Caillteanas) ioncaim chuimsithigh eile	Brabús roimh chánachas (caillteanas)	(Caillteanas) ioncaim chuimsithigh eile	Brabús roimh chánachas (caillteanas)
	€m	€m	€m	€m
Caillteanas mar gheall ar ardú 10% ar phraghsanna gáis agus guail	-	(1.3)	-	(1.5)

Bheadh tionchar ag méadú 10% ar phraghas mórdhíola leictreachais an I-SEM amhail an 31 Nollaig 2024 ar ioncam cuimsitheach eile agus ar bhrabús roimh chánachas de réir na méideanna atá leagtha amach thíos. Glactar leis san anailís seo go bhfanann gach ní athraitheach eile, go háirithe rátaí malairte eachtraigh, seasmhach. Bheadh éifeacht chomhionann agus chontrártha ag laghdú 10%, ar an mbonn go bhfanfadh gach nó inathraitheach eile seasmhach.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

30. BAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS AGUS CÓIRLUACH (ar lean)

Grúpa	31 Nollaig 2024		31 Nollaig 2023	
	(Caillteanas) ioncaim chuimsithigh eile	Brabús roimh chánachas (caillteanas)	(Caillteanas) ioncaim chuimsithigh eile	Brabús roimh chánachas (caillteanas)
	€m	€m	€m	€m
Caillteanas mar gheall ar mhéadú 10% ar Phraghas Leictreachais Mórdhíola	(63.1)	-	(74.5)	-
Máthairchuideachta	31 Nollaig 2024		31 Nollaig 2023	
	Gnóthachan / (caillteanas) ioncaim chuimsithigh eile	Brabús roimh chánachas gnóthachan / (caillteanas)	Gnóthachan / (caillteanas) ioncaim chuimsithigh eile	Brabús roimh chánachas gnóthachan / (caillteanas)
	€m	€m	€m	€m
Gnóthachan / (caillteanas) mar gheall ar mhéadú 10% ar Phraghas Leictreachais Mórdhíola	-	-	-	-

Ríomhadh an anailís leochaileachta a soláthraíodh thuas don Ghrúpa agus don Mháthairchuideachta amhail an 31 Nollaig 2024 ag baint úsáide as na bonnphraghsanna tráchtearraí agus rátaí airgeadra eachtraigh seo a leanas:

	2024	2023
Gás (Stg. p/therm)	97.50	93.43
Praghas ar an Margadh Leictreachais Mórdhíola (€/MWh)	114.90	112.16
Gual (US\$/tonna)	114.50	108.25
Ráta airgeadra eachtraigh (US\$ = €1)	1.04	1.11
Ráta airgeadra eachtraigh (Stg£ = €1)	0.8282	0.8694

(h) Cóirluach

Seo a leanas luachanna córa na sócmhainní agus dliteanas airgeadais ag costas amúchta i dteannta leis na suimeanna glanluacha taispeánta sa chlár comhardaithe:

31 Nollaig 2024	Grúpa		Máthairchuideachta	
	Luach tugtha anonn	Cóirluach	Luach tugtha anonn	Cóirluach
	€m	€m	€m	€m
Fiachas fadtéarmach	7,004.9	6,651.7	442.1	367.3
Iasachtaíocht ghearrthéarmach	480.2	470.4	59.0	56.6
Dlíteanais léasa	117.0	117.0	32.3	32.3
Iasachtaíocht iomlán	7,602.1	7,239.1	533.4	456.2
Suimeanna iníoctha trádála neamhreatha agus eile	13.8	13.8	-	-
Suimeanna iníoctha reatha trádála agus eile	1,612.3	1,612.3	9,577.4	9,577.4
Suimeanna dlite ó árachóirí	(44.7)	(44.7)	(44.7)	(44.7)
Trádáil neamhreatha agus infháltais eile	(584.7)	(584.7)	(1,564.6)	(1,564.6)
Trádáil reatha agus infháltais eile	(1,934.9)	(1,934.9)	(4,232.2)	(4,232.2)
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim	(1,064.9)	(1,064.9)	(745.4)	(745.4)
Glandlíteanais	5,599.0	5,236.0	3,523.9	3,446.7

30. BAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS AGUS CÓIRLUACH (ar lean)

31 Nollaig 2023	Grúpa		Máthairchuideachta	
	Luach tugtha anonn	Cóirluach	Luach tugtha anonn	Cóirluach
	€m	€m	€m	€m
Fiachas fadtéarmach	7,375.4	7,048.1	478.3	444.3
Iasachtaíocht ghearrthéarmach	363.7	359.4	63.7	60.1
Dlíteanais léasa	136.0	136.0	62.9	62.9
Iasachtaíocht iomlán	7,875.1	7,543.5	604.9	567.3
Suimeanna iníoctha reatha trádála agus eile	2,186.9	2,186.9	9,675.7	9,675.7
Suimeanna dlite ó árachóirí	(48.0)	(48.0)	(48.0)	(48.0)
Trádáil neamhreatha agus infháltais eile	(700.6)	(700.6)	(2,219.7)	(2,219.7)
Trádáil reatha agus infháltais eile	(2,149.1)	(2,149.1)	(3,448.7)	(3,448.7)
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim	(1,977.8)	(1,977.8)	(1,281.8)	(1,281.8)
Glandlíteanais	5,186.5	4,854.9	3,282.4	3,244.8

Tá trádáil reatha agus infháltais eile agus trádáil agus suimeanna iníoctha eile dlite laistigh de bhliain amháin, agus tá foráil déanta dóibh áit a bhfuil siad bearnaithe. Meastar go bhfuil an luach tugtha anonn a bhaineann leis seo ag teacht go hábhartha lena gcóirluach.

Breathnaítear ar Eorabhannaí ESB agus bannaí Steirling NIE Networks mar luachanna córa Leibhéal 1. Tagann cóirluach na mbannaí seo ó bhreathnú ar na luachanna trádála is déanaí do na bannaí seo i margaí leachtacha ar dháta an chláir chomhardaithe. Is luachanna córa Leibhéal 2 iad iasachtaí agus fiachas eile. Is í an phríomhtheicníc luachála a úsáidtear le haghaidh iasachtaíochta agus fiachas eile aicmithe mar luachanna córa Leibhéal 2 sreafaí airgid gaolmhara todhchaíocha a lascainiú trí úsáid a bhaint as cuair lascaine cúpóin nialasaigh an airgeadra ábhartha.

Cóirluach - rátaí lascaine

Tá na rátaí úis a úsáideadh chun sreafaí airgid measta todhchaíocha a lascainiú, más cuí, bunaithe ar an EURIBOR infheidhme nó cuair toraidh SONIA ag an dáta tuairiscithe mar aon le raon difríochta creidmheasa seasta oiriúnach.

(i) Ordlathas cóirluacha

Déantar anailís sa tábla thíos ar shócmhainní agus dlíteanais airgeadais tugtha anonn ag cóirluach, bunaithe ar mhodh luachála. Tá na leibhéil dhifriúla atá ábhartha do na sócmhainní agus dlíteanais airgeadais atá i seilbh an Ghrúpa arna sainiú mar seo a leanas:

- Leibhéal 1: Is ionann ionchuir agus praghsanna luaite neamhchoigeartaithe i margaí gníomhacha le haghaidh sócmhainní nó dlíteanais chomhionanna ag an dáta tomhais;
- Leibhéal 2: ionchur, seachas praghsanna luaite neamhchoigeartaithe i margaí gníomhacha le haghaidh sócmhainní agus dlíteanais chomhionanna, atá inbhraite don tsócmhainn nó don dliteanas, go díreach (is é sin, mar phraghsanna) nó go hindíreach (is é sin, a thagann ó phraghsanna);
- Leibhéal 3: ionchur don tsócmhainn nó don dliteanas nach bhfuil bunaithe ar shonraí margaidh inbhraite (ionchur neamh-inbhraite).

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

30. BAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS AGUS CÓIRLUACH (ar lean)

Grúpa

	Leibhéal 1	Leibhéal 2	Leibhéal 3	Iomlán
31 Nollaig 2024	€m	€m	€m	€m
Sócmhainní				
Ionstraimí airgeadais díorthacha				
▪ Babhtálacha ráta úis	-	69.3	-	69.3
▪ Conarthaí airgeadra eachtraigh	-	22.4	-	22.4
▪ Réamhchonarthaí praghsanna breosla ¹	-	139.5	137.9	277.4
Sócmhainní airgeadais ag cóirluach trí bhrabús nó caillteanas	-	-	0.8	0.8
	-	231.2	138.7	369.9
Dliteanais				
Ionstraimí airgeadais díorthacha				
▪ Babhtálacha ráta úis	-	(8.0)	-	(8.0)
▪ Babhtálacha airgeadra	-	(14.8)	-	(14.8)
▪ Conarthaí airgeadra eachtraigh	-	(7.8)	-	(7.8)
▪ Réamhchonarthaí praghsanna breosla ¹	-	(110.6)	-	(110.6)
▪ Babhtálacha ráta úis a bhaineann le boilsciú	-	(321.7)	-	(321.7)
	-	(462.9)	-	(462.9)
Glandliteanas (dliteanas) / sócmhainn	-	(231.7)	138.7	(93.0)
	Leibhéal 1	Leibhéal 2	Leibhéal 3	Iomlán
31 Nollaig 2023	€m	€m	€m	€m
Sócmhainní				
Ionstraimí airgeadais díorthacha				
▪ Babhtálacha ráta úis	-	63.5	-	63.5
▪ Conarthaí airgeadra eachtraigh	-	17.5	-	17.5
▪ Réamhchonarthaí praghsanna breosla ¹	-	403.5	23.8	427.3
Sócmhainní airgeadais ag cóirluach trí bhrabús nó caillteanas	-	-	5.0	5.0
	-	484.5	28.8	513.3
Dliteanais				
Ionstraimí airgeadais díorthacha				
▪ Babhtálacha ráta úis	-	(13.5)	-	(13.5)
▪ Babhtálacha airgeadra	-	(9.1)	-	(9.1)
▪ Conarthaí airgeadra eachtraigh	-	(8.1)	-	(8.1)
▪ Réamhchonarthaí praghsanna breosla ¹	-	(430.0)	-	(430.0)
▪ Babhtálacha ráta úis a bhaineann le boilsciú	-	(341.9)	-	(341.9)
	-	(802.6)	-	(802.6)
Glandliteanas (dliteanas) / sócmhainn	-	(318.1)	28.8	(289.3)

1 Cuirtear conarthaí a nascann an réamhphraghas leictreachais níos dlúithe le réamhphraghsanna breosla i láthair glan i réamhbhreosla amhail an 31 Nollaig.

Ní dhearnadh aon aistrithe idir leibhéil cóirluacha le linn na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2024 agus an 31 Nollaig 2023.

30. BAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS AGUS CÓIRLUACH (ar lean)

Máthairchuideachta

	Leibhéal 1	Leibhéal 2	Leibhéal 3	Iomlán
31 Nollaig 2024	€m	€m	€m	€m
Sócmhainní				
Ionstraimí airgeadais díorthacha				
▪ Babhtálacha ráta úis	-	77.2	-	77.2
▪ Conarthaí airgeadra eachtraigh	-	22.5	-	22.5
▪ Conarthaí réamhphraghsanna	-	127.4	-	127.4
	-	227.1	-	227.1
Dliteanais				
Ionstraimí airgeadais díorthacha				
▪ Babhtálacha ráta úis	-	(8.0)	-	(8.0)
▪ Babhtálacha airgeadra	-	(14.8)	-	(14.8)
▪ Conarthaí airgeadra eachtraigh	-	(7.8)	-	(7.8)
▪ Conarthaí réamhphraghsanna	-	(105.2)	-	(105.2)
	-	(135.8)	-	(135.8)
Glansócmhainní	-	91.3	-	91.3
	Leibhéal 1	Leibhéal 2	Leibhéal 3	Iomlán
31 Nollaig 2023	€m	€m	€m	€m
Sócmhainní				
Ionstraimí airgeadais díorthacha				
▪ Babhtálacha ráta úis	-	76.8	-	76.8
▪ Conarthaí airgeadra eachtraigh	-	22.2	-	22.2
▪ Conarthaí réamhphraghsanna	-	389.0	-	389.0
	-	488.0	-	488.0
Dliteanais				
Ionstraimí airgeadais díorthacha				
▪ Babhtálacha ráta úis	-	(13.5)	-	(13.5)
▪ Babhtálacha airgeadra	-	(9.2)	-	(9.2)
▪ Conarthaí airgeadra eachtraigh	-	(8.3)	-	(8.3)
▪ Conarthaí réamhphraghsanna	-	(402.0)	-	(402.0)
	-	(433.0)	-	(433.0)
Glansócmhainní	-	55.0	-	55.0

Ní dhearnadh aon aistrithe idir leibhéil cóirluacha le linn na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2024 agus an 31 Nollaig 2023.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

30. BAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS AGUS CÓIRLUACH (ar lean)

Tomhas luachanna córa - teicnící luachála agus ionchuir shuntasacha neamh-inbhraite
Léirítear sa tábla thíos an teicníc luachála a úsáideadh nuair a bhí luachanna córa leibhéal 2 agus leibhéal 3 á dtomhas, mar aon leis na hionchuir shuntasacha neamh-inbhraite a úsáideadh.

Saghas	Teicnící luachála	Ionchuir shuntasacha neamh-inbhraite	Idirghaolmhaireacht idir ionchuir shuntasacha neamh-inbhraite agus tomhas luach cóir
Babhtálacha airgeadra, conarthaí airgeadra eachtraigh agus babhtálacha ráta úis	Leibhéal 2 - Meastar an luacháil reatha ar shreafaí airgid todhchaíocha bunaithe ar FX ar aghaidh agus ar rátaí úis (ó chuair inbhraite torthaí ag deireadh na bliana tuairiscithe) agus ar rátaí conartha, a lascainítear ar ráta ina léirítear a riosca féin creidmheasa nó riosca creidmheasa contrapháirtí.		
Conarthaí réamhphraghsanna breosla agus leictreachais	Leibhéal 2 - Tá cóirluach conarthaí réamhphraghsanna breosla bunaithe ar thagairt do phraghsanna gáis, guail agus carbóin agus tá an luach iarmhartach sin lascainithe chuig luachanna reatha. Leibhéal 3 - Cinntear cóirluach roinnt réamhchonarthaí sonracha breosla agus leictreachais trí thagairt a dhéanamh do réamhphraghsanna leictreachais nach bhfuil inbhraite.	Réamhphraghsan-na leictreachais	Mhéadódh / (laghdódh) an cóirluach mheasta dá mbeadh an Praghas Leictreachais Mórdhíola níos airde / (níos ísle). Go ginearálta, nuair a athraíonn pragsanna gáis, athraíonn an Praghas Leictreachais Mórdhíola sa treo céanna freisin.
Babhtálacha ráta úis a bhaineann le boilsciú	Leibhéal 2 - Úsáidtear luachála neamhspleácha agus déanta iad a bhailíochtú trí luacháil láithreach na sreafaí airgid ionchasacha trí úsáid a bhaint as cuar toradh ráta úis an airgeadra ábhartha. Tá an cuar cúpóin nialasaigh bunaithe ar chuar toraidh ráta úis an airgeadra ábhartha.		
Sócmhainní airgeadais ag cóirluach trí bhrabús nó caillteanas	Leibhéal 3 - Más cuí, déantar infheistíochtaí neamhluaite a luacháil trí luach fiontair a dhíorthú trí cheann de na modheolaíochtaí seo a leanas a úsáid: - costas, lúide aon fhoráil riachtanach. - iolraí ioncaim	Ráta fáis ioncaim bliantúil réamh-thuartha; Ollchorrlach tuartha	Déantar luach na n-infheistíochtaí a mheas bunaithe ar ionchais na bhfáltas a d'fhéadfaí a réadú i ndiúscairt. Féach nóta 7 agus nóta 16. De ghnáth, beidh an luach seo bunaithe ar roinnt ionchur lena n-áirítear cumas na hinstitiúide infheistiúcháin cur lena hioncam agus corrlaigh ghaolmhara a bheidh mar bhonn le EBITDA níos airde, agus luachanna níos airde dá réir sin.

30. BAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS AGUS CÓIRLUACH (ar lean)

Léirítear sa tábla thíos réiteach ó iarmhéideanna tosaigh ag an 1 Eanáir 2023 go dtí deireadh na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2024 le haghaidh tomhas luach cóir ag Leibhéal 3 den ordlathas cóirluacha:

Grúpa	Sócmhainní airgeadais ag cóirluach trí bhrabús nó caillteanas €m	Conarthaí réamhphraghsanna €m	Iomlán €m
Iarmhéid an 1 Eanáir 2023	5.0	(21.9)	(16.9)
Breisiúcháin	-	13.9	13.9
Gnóthachain / (caillteanas) san iomlán:			
▪ san OCI	-	26.1	26.1
Socraíochtaí	-	5.7	5.7
Iarmhéid an 31 Nollaig 2023 - glanmhéid	5.0	23.8	28.8
Iarmhéid an 1 Eanáir 2024	5.0	23.8	28.8
Diúscairtí	(4.2)	-	(4.2)
Gnóthachain / (caillteanas) san iomlán:			
▪ san OCI	-	114.1	114.1
Iarmhéid an 31 Nollaig 2024 - glanmhéid	0.8	137.9	138.7

Tugtar sócmhainní airgeadais ag cóirluach trí bhrabús nó caillteanas anonn ar a gcóirluach.

Más cuí, déantar infheistíochtaí neamhluaite a luacháil trí luach fiontair a dhíorthú trí cheann de na modheolaíochtaí seo a leanas a úsáid:

- costas, lúide aon fhoráil riachtanach.
- iolra ioncaim;
- costas, lúide aon soláthar riachtanach.

Baineann conarthaí réamhphraghsanna breosla agus conarthaí réamhphraghsanna leictreachais ag Leibhéal 3 san ordlathas cóirluacha le conarthaí fadtéarmacha a bhfuil a luachálacha bunaithe ar roinnt toimhdí réamhphraghsanna, le roinnt ionchur neamh-inbhraite, lena n-áirítear réamh-ionchuir leictreachais, charbóin agus gháis le haghaidh tréimhsí níos fadtearmaí.

Anailís íogaireachta - Leibhéal 3 - luachanna córa

Chomh fada is a bhaineann le luachanna córa na gconarthaí réamhphraghsanna breosla agus leictreachais bheadh na héifeachtaí seo a leanas ag athruithe a d'fhéadfadh tarlú le réasún ag an dáta tuairiscithe ar cheann de na hionchuir shuntasacha neamh-inbhraite, dá mbeadh na hionchuir eile seasta:

Grúpa	31 Nollaig 2024		31 Nollaig 2023	
	Ioncam cuimsitheach eile gnóthachan / (caillteanas) €m	Brabús roimh chánachas gnóthachan / (caillteanas) €m	Ioncam cuimsitheach eile gnóthachan / (caillteanas) €m	Brabús roimh chánachas gnóthachan / (caillteanas) €m
Gnóthachan mar gheall ar ardú 10% ar phraghsanna gáis	47.3	-	44.5	-
Caillteanas mar gheall ar ardú 10% ar Phraghsanna Leictreachais Mórdhíola	(63.1)	-	(74.5)	-

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

31. TIOMANTAIS AGUS TEAGMHAIS

(a) Tiomantaís chaipitil

	2024	2023
	€m	€m
Sócmhainní inláimhsithe ar conradh	1,128.0	730.0
Sócmhainní doláimhsithe ar conradh	10.8	13.5
An tIomlán ar conradh	1,138.8	743.5

Sciar de cheangaltais na n-institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	2024	2023
	€m	€m
NNG Windfarm Holdings Limited	331.3	286.3
Inch Cape Offshore Holdings Limited	96.4	34.5
SIRO Limited	15.5	28.1
FuturEnergy Ireland Development Holdings DAC	23.5	-
Sundew Solar DAC	5.0	22.6
Kestrel DAC	1.5	-
An tIomlán ar conradh	473.2	371.5

(b) Tiomantaís an chonartha breosla

Tá roinnt socrúcháin gáis fhadtéarmacha i bhfeidhm i gcás tréimhsí éagsúla chomh fada leis an mbliain 2028. Leis na socrúcháin seo, déanfar foráil d'athruithe praghsála i gcomhréir le hathruithe i dtáscairí ionsuite an mhargaidh fuinnimh. Más cuí, tá díorthaigh leabaithe atá san áireamh sna socruithe seo scartha agus arna luacháil de réir IFRS 9.

(c) Nochtadh eile

Sa bhliain 2022, i ndiaidh smachtbhannaí AE a fhorchur, d'fhoirceannaigh ESB roinnt conarthaí le soláthraí. Scríobh an soláthróir chuig ESB ina dhiaidh sin agóid i gcoinne foirceann ESB na gconarthaí atá i gceist agus tá éileamh tionscanta aige ag lorg damáistí as foirceannadh éagórach na gconarthaí sin. Tá an t-éileamh á chur ar aghaidh chun eadrána, agus táthar ag súil go n-éistfear leis sa bhliain 2025. Ar bhonn na comhairle dlí a fuarthas, ní dhearnadh aon fhoráil i ndáil leis an ábhar seo sna ráitis airgeadais ar an mbonn go gcreideann ESB gur féidir an t-éileamh a chosaint go rathúil.

Seachas a bhfuil nocht thuas, tá roinnt cásanna dlí, éileamh agus díospóidí le tríú páirtí tionscanta mar ghnáthchuid den ghnó. Cé go mbaineann gné de neamhchinnteacht le haon dlíthíocht nó díospóid, creideann comhaltaí an Bhoird nach raibh aon dlíteanais theagmhasacha ann a mbeadh drochthionchar ábhartha acu ar staid airgeadais an Ghrúpa.

32. IDIRBHEARTA PÁIRTITHE GAOLMHARA

Páirtí rialaithe deiridh

Is cuideachta faoi úinéireacht an stáit é an Grúpa. Tá 86.9% den scairchaipiteal eisithe i seilbh an Aire Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóirithe Seirbhíse Poiblí agus Digitithe, tá 10.2% eile den scairchaipiteal eisithe i seilbh an Aire Aeráide, Comhshaoil agus Fuinnimh agus coinníonn an ESOP 2.9% den stoc (féach Nóta 21 chun teacht ar bhreis sonraí).

Nochtadh Páirtithe Gaolmhara

I gcomhréir le hAlt 25 de IAS 24, tá Grúpa ESB díolmhaithe ó idirbhearta páirtithe gaolmhara a nochtadh le haonán eile ar páirtí gaolmhar é toisc go bhfuil smacht, comhrialú nó tionchar suntasach ag Rialtas na hÉireann ar an nGrúpa agus ar an eintiteas sin amháin.

Comhlachtaí leathstáit

I ngnáthchúrsa gnó, cheannaigh/dhíol an Grúpa earraí agus seirbhísí ó aonáin atá á rialú ag Rialtas na hÉireann cosúil le Ervia, Bord na Móna, EirGrid agus Coillte Teoranta.

Tá comhaontú bonneagair i bhfeidhm idir an Grúpa agus EirGrid (PLC) faoi choimirce an Choimisiúin um Rialáil Fóntas (CRU), maidir le ról úinéara an chórais tarchurtha.

Chuaigh ESB isteach i gcomhaontuithe giniúna éigeandála sealadaí le EirGrid chun slándáil soláthair a éascú don eangach. Áirítear leis sin dhá láithreán ag an bPort Thuaidh agus ag Droichead na Sionainne, féach nóta 2 (x) le haghaidh tuilleadh sonraí.

Tá roinnt socruithe comhfhiontair déanta ag an nGrúpa le Bord na Móna agus le Coillte Teoranta chun feirmeacha gaoithe a fhorbairt agus a oibriú. Féach Nóta 16 le haghaidh tuilleadh sonraí

32. IDIRBHEARTA PÁIRTITHE GAOLMHARA (ar lean)

Bainc faoi úinéireacht Stát na hÉireann

I ngnáthchúrsa gnó, oibríonn ESB le bainc áirithe in Éirinn atá á rialú go hiomlán nó i bpáirt ag Rialtas na hÉireann. Tá gach idirbheart ESB leis na bainc sin ar ghnáth-thearmaí tráchtála. Ní raibh aon chomhdhlúthacht ábhartha iasachtaíochtaí ag ESB leis na bainc sin le linn na tréimhse ná amhail an 31 Nollaig 2024. Bhí cuid den airgead tirim agus den choibhéis airgid mar a nochtadh i nóta 20 i dtaisce leis na bainc sin.

Leasanna chomhaltaí an bhoird

Seachas na leithdháiltí comhaontaithe faoi ESOP, ní raibh aon leas tairbhiúil ag comhaltaí Boird in ESB nó ina fhochuideachtaí ag am ar bith le linn na bliana. Seachas díbhinní a tháinig chun cinn mar thoradh ar na leithdháiltí sin, ní raibh aon idirbhearta eile a bhain leis na leasanna sin.

ESOP

Le linn na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2024, d'íoc ESB táillí de €0.1 milliún (2023: €0.1 milliún) thar ceann ESOP. Déan tagairt do nóta 33 le haghaidh sonraí maidir le héadáil stoc caipitil ESOP ag ESB.

Pinsin

Tá roinnt scéimeanna pinsin á bhfeidhmiú ag an nGrúpa le haghaidh na mball foirne i bPoblacht na hÉireann, i dTuaisceart Éireann agus sa Bhreatain Mhór. Féach nóta 10 agus nóta 25 le haghaidh tuilleadh sonraí.

Gnóthais fhochuideachta

Déantar díolacháin le agus ceannaigh ó fhochuideachtaí i ngnáthchúrsa an ghnó.

Le linn na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2024, cheannaigh Máthairchuideachta ESB seirbhísí gáis, innealtóireachta, comhairliúcháin agus eile, lena n-áirítear seirbhísí cíosa €741.1 milliún (2023: €1,088.2 milliún) óna cuid fochuideachtaí.

Le linn na bliana, bhí díolacháin dar luach €1,222.0 milliún (2023: €1,095.0 milliún) le fochuideachtaí ag Máthairchuideachta ESB. Baineann na díolacháin seo le seirbhísí bainistíochta agus muirir leictreachais lena n-áirítear Muirir Úsáid an Chórais. agus díolacháin leictreachais agus gáis.

Le linn na bliana, thuill Máthairchuideachta ESB ús de €137.5 milliún (2023: €103.0 milliún) ó fhochuideachtaí agus thabhaigh sí ús €147.9 milliún (2023: €123.7 milliún) ar iasachtaí idirchuideachta.

Amhail an 31 Nollaig 2024, bhí ollsuimeanna €8,743.4 milliún (2023: €8,736.0 milliún) iníoctha ag Máthairchuideachta ESB lena cuid fochuideachtaí. Baineann formhór na suimeanna iníoctha seo le méideanna ar taisce le haghaidh fochuideachtaí agus méideanna eile dlíte d'fhochuideachtaí, iasachtaíocht a bhain le ESB Finance DAC agus tugtha ar iasacht do Mháthairchuideachta ESB agus méideanna dlíte i ndáil le seirbhísí innealtóireachta agus comhairleoireachta.

Amhail an 31 Nollaig 2024, bhí iarmhéideanna infhála €5,006.1 milliún (2023: €4,274.5 milliún) ag Máthairchuideachta ESB óna cuid fochuideachtaí (glan ar lamháltais). Baineann formhór na n-infháltas seo le seirbhísí bainistíochta agus iasachtaí chuig fochuideachtaí agus táillí leictreachais lena n-áirítear táillí Úsáide Córais. B'ionann €166.3 milliún (2023: €143.1 milliún) agus an lamháltas iomlán bearnúcháin maidir leis na suimeanna atá dlíte ó ghnóthais amhail an 31 Nollaig 2024.

Institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu

Grúpa	2024	2023
	€m	€m
Díol earraí / seirbhísí ¹	33.4	33.5
Ceannach earraí / seirbhísí ²	83.2	53.5
Suimeanna atá dlíte amhail an 31 Nollaig ³	1,012.8	722.9
Cothromas a tugadh chun cinn le linn na bliana	16.5	35.3

1 Sholáthair ESB seirbhísí díolacháin leictreachais, bainistíochta agus seirbhísí gairmiúla eile le linn na bliana d'institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu mar atá léirithe sa tábla thuas.
2 Ceannaíonn ESB cumhacht ó institiúidí infheistiúcháin áirithe ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu faoi Chomhaontuithe Ceannaigh Chumhachta.
3 Cuimsítear i méideanna atá dlíte ó institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu iasachtaí scairsealbhóirí (arna léiriú gan aon bhearnúcháin a chur san áireamh), ús ar na hiasachtaí sin agus iarmhéideanna infhaighte trádála. San áireamh i bhforáil an chailíteanais ionchais creidmheasa tá €134.6 milliún (2023: €náid milliún) i ndáil le NNG (féach nóta 6).

Tearmaí agus coinníollacha

Déantar díolacháin le agus ceannaigh ó institiúidí agus comhlaigh infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta i bhfeidhm orthu i ngnáthchúrsa an ghnó. Tá na hiarmhéideanna gan íoc atá san áireamh sna nithe infhaighte agus iníoctha amhail ar dháta an chláir chomhardaithe maidir le hidirbhearta le hinstitiúidí agus comhlaigh infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu neamhurraithe agus déantar socraíocht in airgead tirim. Ní dhearnadh aon ráthaíochtaí a iarraidh ná a sholáthar i ndáil leis na suimeanna atá dlíte do pháirtithe gaolmhara nó ó na páirtithe sin.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

32. IDIRBHEARTA PÁIRTITHE GAOLMHARA (ar lean)

Cúiteamh don phríomhphearsanra bainistíochta

	2024	2023
	€m	€m
Tuarastail agus sochair fostaí ghearrthéarmacha eile	3.6	3.8
Sochair iarfhostaíochta	0.4	0.4
	4.0	4.2

Is ionann méideanna chúiteamh don phríomhphearsanra bainistíochta arna nochtadh thuas agus cúiteamh a íocadh le daoine ag a bhfuil údarás agus freagracht as gníomhaíochtaí an Ghrúpa a phleanáil, a stiúradh agus a rialú. Áirítear anseo luach saothair feidhmeannach agus comhaltaí baill bhoird shinsearacha.

33. ESB ESOP TRUSTEE LIMITED

D'ionchorpraigh ESB ESOP Trustee Limited le linn na bliana 2001, trí infheistíocht €1, mar lontaobhaí lontaobhas Scairúinéireachta d'Fhostaithe (ESOT) agus Scéim Brabús-Roinnte Ceadaithe (SBRC) ESB. Faoi théarmaí bhunú ESB ESOP Trustee Limited, níl aon chumas ná cearta ag ESB smacht a chur ar shócmhainní nó bainistíocht na cuideachta. Tá lontaobhaí gairmiúil neamhspleách ina chathaoirleach ar an gCuideachta lontaobhaithe le ceathrar stiúrthóirí a dhéanann ionadaíocht ar fhostaithe ESB agus beirt stiúrthóirí a dhéanann ionadaíocht thar ceann ESB. Mar sin, tá srianta móra ann a chuireann bac suntasach ar fheidhmiú chearta ESB ar shócmhainní agus ar bhainistiú na cuideachta. I gcomhréir le Ráitis Chomhdhlúite Airgeadais IFRS 10, ní dhéantar na ráitis airgeadais do ESB ESOP Trustee Limited a chomhdhlúthú le torthaí Ghrúpa ESB.

Le linn na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2015, rinne ESB comhaontú chun tacú le héadáil stoc caipitil i margaí inmheánacha ESOP amach anseo. Mar chuid den chomhaontú, gheall ESB go ndéanfaí na héadálacha a rinne lontaobhaithe ESOP a mheaitseáil suas le luach €25.0 milliún. Le linn na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2021, rinne ESB comhaontú breise chun tacú le héadáil stoc caipitil i margaí inmheánacha ESOP amach anseo. Mar chuid den chomhaontú, gheall ESB suas le €35.0 milliún sa bhreis ar na cistí a bhí fágtha ó chomhaontú 2015, chun scaireanna a cheannach i margaí inmheánacha ESOP amach anseo ón mbliain 2021 (san áireamh) ar aghaidh. Aithníodh foráil ESOP luach €36.5 milliún le linn na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2021 i gcúlchistí eile a bhain leis an gcomhaontú seo agus le hiarmhéid fágtha chomhaontú 2015.

Le linn na bliana 2024, lean ESB ag athcheannach stoc caipitiúil ESOP agus mar sin d'eascair gluaiseacht cúlchiste fuascailte caipitil €3.0 milliún (2023: €2.3 milliún) as ceannach agus cealú scairchaipiteal ESOP €3.0 milliún (2023: 2.3 milliún) ar chomaoin €8.1 milliún (2023: €4.5 milliún) arb ionann é agus méid ainmniúil an scairchaipitil a cuireadh ar ceal. Bhain an t-athcheannach €8.1 milliún den fhoráil athcheannaithe ESOP agus amhail an 31 Nollaig 2024, d'aithin an fhoráil athcheannaithe ESOP (nóta 29) €2.0 milliún (2023: €10.1 milliún) i suimeanna forálacha eile. Urscaoilfear iarmhéid fágtha na forála i mblianta amach anseo de réir mar a bheidh stoc caipitil á athcheannach.

34. IMEACHTAÍ IAR-CHLÁIR CHOMHARDAITHE

Leagtar amach sonraí na díbhinne a fógraíodh ó dheireadh na bliana i nóta 21.

Éadáil Lettermuckoo Windfarm Holdings Limited

Fuair ESB 100% de scairchaipiteal Lettermuckoo Windfarm Holdings Limited agus a ghnóthais fochuideachta faoi lánúinéireacht ("Lettermuckoo Group") an 7 Feabhra 2025. Tá feirm ghaoithe ar an gcladach faoi úinéireacht agus á hoibriú ag Lettermuckoo Group i gContae na Gaillimhe, Éire agus cuireann an éadáil 101 MW d'acmhainn ghiniúna oibríochtúla le punann in-athnuaite ESB anuas ar 13.5 MW d'acmhainn ghiniúna atá á forbairt. Tar éis na héadála, rialaíonn ESB 100% de chearta vótála agus oibríochtaí Windfarm Holdings Limited.

I ngeall ar an tráthúlacht, níor cuireadh cóirluach deiridh an bhreithnithe agus an chuntasaíocht tosaigh don éadáil i gcrích go hiomlán agus ní raibh fáil ar nochtadh gaolmhar don chomhcheangal gnó ag an tráth a údaraíodh na ráitis airgeadais seo lena n-eisiúint.

34. IMEACHTAÍ IAR-CHLÁIR CHOMHARDAITHE (ar lean)

Stoirm Éowyn

Rinne Stoirm Éowyn díobháil gan choinne fhorleathan agus fhairsing an 24 Eanáir 2025 don bhonneagar leictreachais ar fud oileán na hÉireann, agus chaill breis agus 1 mhilliún custaiméir a soláthar dá thoradh sin. Tugtar le fios go raibh Stoirm Éowyn ar an stoirm ba mheasa riamh i stair ESB i dtaobh an lín custaiméirí a chaill a soláthar, agus scála na díobhála ar fud an líonra. Bhí an chumhacht curtha ar fáil athuair ag ESB Networks faoin 11 Feabhra 2025 do gach áit chónaithe, feirm, scoil agus gnólacht ar imir Stoirm Éowyn tionchar orthu. Bhí an cur isteach fada ar an soláthar leictreachais in go leor cásanna ina chúis le cruatan agus suaitheadh mór i measc chustaiméirí ESB. Cé go bhfuil sé i bhfad róluath leis na costais a chainníochtú a bheadh ar an díobháil a rinne Stoirm Éowyn a dheisiú, nó le plé a dhéanamh ar conas a d'íocfaí as na costais siúd, thabhaigh, agus tabhóidh, ESB Networks costais mhóra neamhpheanáilte oibriúcháin agus phárolla chun custaiméirí a athcheangal agus an díobháil a rinneadh do bhonneagar an líonra a dheisiú. Déanfaidh ESB athbhreithniú cuimsitheach ar nósanna imeachta freagartha stoirme, imircigh riosca aeráide, agus aon riachtanais infheistíochta chun teacht aniar an líonra a fheabhsú, i gcomhar le páirtithe leasmhara eile, sna míonna amach anseo.

Níl aon imeachtaí eile iarchláir comhardaithe ann a gcreideann na comhaltaí Boird gur cheart coigeartú a dhéanamh orthu ná a nochtadh sna ráitis airgeadais.

35. FAOMHADH NA RÁITEAS AIRGEADAIS

Rinne an Bord na ráitis airgeadais a fhaomhadh an 26 Feabhra 2025.

36. GNÓTHAIS FHOCHUIDEACHTA, INSTITIÚIDÍ INFHEISTIÚCHÁIN AR CUIREADH MODH CUNTASAÍOCHTA AN CHOTHROMAIS I BHFEIDHM ORTHU AGUS GNÓTHAIS CHOMHLACHA

Ainm na cuideachta	Oifig chláraithe	Sciar an Ghrúpa (%)	Cineál gnó
Gnóthais fhochuideachta			
Fochuideachta díreach			
ESB Energy International Ltd.	2	100	Cuideachta sealbhaíochta
ESB Finance DAC.	2	100	Airgeadas
ESB Financial Enterprises Ltd.	2	100	Cuideachta sealbhaíochta
ESB International Investments Ltd.	2	100	Cuideachta sealbhaíochta
ESB International Ltd.	2	100	Cuideachta sealbhaíochta
ESB Networks DAC.	27	100	Dáileadh cumhachta
ESBNI Ltd.	5	100	Cuideachta sealbhaíochta
Fochuideachta indíreach			
Airstream Wind Energy Ltd.	2	100	Forbairt agus tógáil feirme gaoithe
Airvolution Energy Ltd. (an RA) (faoi Leachtú)	28	100	Giniúint cumhachta
Allt An Tuir Renewable Energy Park Ltd. ¹	30	10	Giniúint cumhachta
Blarghour Wind Farm Ltd. ¹	7	23.31	Giniúint cumhachta
Bullstown Solar Ltd.	2	100	Forbairt gnó
Cambrian Renewable Energy Ltd.	4	100	Giniúint cumhachta
Capital Pensions Management Ltd.	6	100	Riar na scéime pinsin
Cappawhite Wind Ltd.	2	100	Giniúint cumhachta
Carrington Power Ltd.	38	100	Giniúint cumhachta
Castlepook Power DAC.	2	100	Giniúint cumhachta
Celtic 2 OSW Power Holdings DAC.	2	100	Cuideachta sealbhaíochta
Celtic OSW Power Holdings DAC.	2	100	Cuideachta sealbhaíochta
Chirmorie Wind Farm Ltd. ¹	7	29.5	Giniúint cumhachta
Coolkeeragh ESB Ltd.	5	100	Giniúint cumhachta
Corby Power Ltd.	3	100	Giniúint cumhachta
Corvoderry Wind Farm Ltd.	2	100	Forbairt feirmeacha gaoithe
Crockagarran Windfarm Ltd.	5	100	Giniúint cumhachta
Crockahenny Wind Farm DAC.	2	75	Giniúint cumhachta
Curryfree Wind Farm Ltd.	5	100	Giniúint cumhachta
Darlees Wind Farm Ltd. ¹	7	8.2	Giniúint cumhachta
Dell Wind Farm Ltd. ¹	7	18.7	Giniúint cumhachta
Devon Wind Power Ltd.	4	100	Giniúint cumhachta

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

36. GNÓTHAIS FHOCHUIDEACHTA, INSTITIÚIDÍ INFHEISTIÚCHÁIN AR CUIREADH MODH CUNTASAÍOCHTA AN CHOTHROMAIS I BHFEIDHM ORTHU AGUS GNÓTHAIS CHOMHLACHA (ar lean)

Ainm na cuideachta	Oifig chláraithe	Sciar an Ghrúpa (%)	Cineál gnó
Durris Wind Farm Ltd. ¹	7	8.2	Giniúint cumhachta
ESB Asset Development (UK) Ltd.	16	100	Forbairt gnó
ESB Commercial Properties Ltd.	2	100	Bainistíocht agus forbairt maoine
ESB Energy Ltd.	4	90	Cuideachta sholáthair
ESB Group (UK) Ltd.	4	100	Innealtóireacht agus comhairleoireacht
ESB Independent Energy (NI) Ltd.	2	100	Díolacháin leictreachais agus gáis
ESB Independent Energy Ltd.	2	100	Díolacháin leictreachais agus gáis
ESB Independent Generation Trading Ltd.	2	100	Trádáil leictreachais agus gáis
ESB Innovation ROI Ltd.	2	100	Seirbhísí fuinnimh agus leictreashoghluasteachta a sholáthar
ESB Innovation UK Ltd.	4	100	Seirbhísí fuinnimh agus leictreashoghluasteachta a sholáthar
ESB Novusmodus GP Ltd.	2	100	Infheistíocht i dteicneolaíocht ghlan
ESB Power Generation Holding Company Ltd.	2	100	Cuideachta sealbhaíochta
ESB Retail GB Ltd.	24	90	Cuideachta sealbhaíochta
ESB Solar (Ireland) Ltd.	2	100	Gníomhaíochta sainchomhairleoireachta gnó agus bainistíochta
ESB Solar (NI) Ltd.	5	100	Gníomhaíochta sainchomhairleoireachta gnó agus bainistíochta
ESB Telecoms Ltd.	2	100	Teileachumarsáid
ESB Trading Ltd.	2	100	Seirbhísí bainistíochta agus oibriúcháin
ESB Wind Development Ltd.	2	100	Forbairt gnó
ESBI Carbon Solutions Ltd.	2	100	Díomhain
ESBI Contracting Ltd.	2	100	Díomhain
ESBI Engineering and Facility Management Ltd.	1	100	Innealtóireacht
ESBI Luxembourg S.A.	17	100	Infheistíocht i sócmhainní giniúna leictreachais
ESBII UK Ltd.	4	100	Cuideachta sealbhaíochta
Facility Management UK Ltd.	4	100	Bainistíocht saoráidí
Fitzwilliam Street Lower Management CLG.	2	50	Bainistíocht maoine
Foel Fach Wind Farm Ltd. ¹	7	8.2	Giniúint cumhachta
Garravagh Solar Farm Ltd.	2	100	Forbairt gnó
Garvagh Glebe Power Ltd.	2	100	Giniúint cumhachta
Garvary Wind Farm Ltd. ¹	7	21.59	Forbairt feirmeacha gaoithe
Glasa Wind Farm Ltd. ¹	7	8.2	Giniúint cumhachta
Glendye Wind Farm Ltd. ¹	7	21.1	Giniúint cumhachta
Gort Windfarms Ltd.	2	100	Giniúint cumhachta
Greystone Knowe Wind Farm Ltd. ¹	7	13.9	Giniúint cumhachta
Gwynt Glas (ESB) Holding Company Ltd.	4	100	Cuideachta sealbhaíochta
Gwynt Glas Offshore Wind Farm Ltd. ¹	40	33.3	Forbairt feirmeacha gaoithe
Harmony Solar Clare Ltd. ¹	22	60	Forbairt gnó
Harmony Solar Cork Ltd. ¹	22	60	Forbairt gnó
Harmony Solar Dennistown Ltd.	2	100	Forbairt gnó
Harmony Solar Galway Ltd. ¹	22	30	Forbairt gnó
Harmony Solar Kerry Ltd. ¹	22	60	Forbairt gnó
Harmony Solar Kildallan Ltd. ¹	22	30	Forbairt gnó
Harmony Solar Kildare Ltd.	22	70	Forbairt gnó
Harmony Solar Kilkenny Ltd.	2	100	Forbairt gnó
Harmony Solar Kilmorna Ltd. ¹	22	30	Forbairt gnó
Harmony Solar Knockanoura Ltd.	22	60	Forbairt gnó
Harmony Solar Limerick Ltd.	22	100	Forbairt gnó
Harmony Solar Longford Ltd.	2	100	Forbairt gnó

36. GNÓTHAIS FHOCHUIDEACHTA, INSTITIÚIDÍ INFHEISTIÚCHÁIN AR CUIREADH MODH CUNTASAÍOCHTA AN CHOTHROMAIS I BHFEIDHM ORTHU AGUS GNÓTHAIS CHOMHLACHA (ar lean)

Ainm na cuideachta	Oifig chláraithe	Sciar an Ghrúpa (%)	Cineál gnó
Harmony Solar Louth Ltd.	2	100	Forbairt gnó
Harmony Solar Mayglass Ltd.	2	100	Forbairt gnó
Harmony Solar Meath Ltd.	2	100	Forbairt gnó
Harmony Solar Mullingar Ltd.	22	60	Forbairt gnó
Harmony Solar Milltown Ltd.	22	60	Forbairt gnó
Harmony Solar Offaly Ltd.	22	60	Forbairt gnó
Harmony Solar Ralphtown Ltd.	2	100	Forbairt gnó
Harmony Solar Rathkeale Ltd. ¹	22	30	Forbairt gnó
Harmony Solar Smithstown Ltd.	22	60	Forbairt gnó
Helvick Head Offshore Wind Holdings DAC.	2	100	Cuideachta sealbhaíochta
Hibernian Wind Power Ltd.	2	100	Giniúint cumhachta
Hunter's Hill Wind Farm Ltd.	5	100	Giniúint cumhachta
Inveroykel Wind Farm Ltd. ¹	7	8.2	Giniúint cumhachta
Kerry Wind Power Ltd.	2	100	Giniúint cumhachta
Kintyre Renewable Energy Park Ltd. ¹	30	10	Giniúint cumhachta
Kirkan Wind Farm Ltd. ¹	7	16.44	Giniúint cumhachta
Knottingley Power Ltd.	4	100	Díomhain
Loch Garman Offshore Wind Holdings DAC.	2	100	Cuideachta sealbhaíochta
Malin Sea Wind Ltd.	4	100	Díomhain
Merrion Park Owners Management Company CLG.	2	52	Bainistíocht maoine
Moneypoint Offshore Wind Holdings DAC.	2	100	Cuideachta sealbhaíochta
Moneypoint 2 Offshore Wind Holdings DAC.	2	100	Cuideachta sealbhaíochta
Mount Eagle WindFarm Ltd.	2	100	Giniúint cumhachta
Mountainlodge Power DAC.	2	85.9	Giniúint cumhachta
NIE Finance PLC.	6	100	Airgeadas
NIE Ltd.	6	100	Díomhain
NIE Networks Services Ltd.	6	100	Neamhthrádail
Northern Ireland Electricity Ltd.	6	100	Díomhain
Northern Ireland Electricity Networks Ltd.	6	100	Tarchur agus dáileadh cumhachta
Orliven Ltd.	2	100	Giniúint cumhachta
Pallas Windfarm Ltd.	2	100	Giniúint cumhachta
Pallas Energy Supply Ltd.	2	100	Giniúint cumhachta
Planet 9 Energy Ltd.	4	100	Trádáil leictreachais
Pollie Hill Wind Farm Ltd. ¹	7	8.2	Giniúint cumhachta
REG Greenburn Ltd. ¹	29	10	Giniúint cumhachta
REG Knockodhar Ltd. ¹	30	10	Giniúint cumhachta
Seastacks Offshore Wind Holdings DAC.	2	100	Cuideachta sealbhaíochta
Shanoagh PV Ltd.	22	60	Forbairt gnó
Shantallow Solar Farm Ltd.	2	100	Forbairt gnó
Shetland Offshore Wind Ltd.	4	100	Díomhain
Sillahertane Energy Project Two Ltd.	2	100	Díomhain
So Energy Ltd.	24	90	Cuideachta sholáthair
So Energy Trading Ltd.	24	90	Cuideachta sholáthair
Synergen Power Ltd.	9	100	Giniúint cumhachta
Tullamore Solar Farm Ltd.	2	100	Forbairt gnó
Tullynahaw Power Ltd.	2	100	Giniúint cumhachta
Vale of Leven Windfarm Ltd. ¹	7	8	Giniúint cumhachta
Waterfern Ltd.	2	100	Giniúint cumhachta
West Durham Wind Farm Ltd.	4	100	Giniúint cumhachta
Woodhouse WindFarm Ltd.	2	100	Giniúint cumhachta
Y Bryn Wind Farm Ltd. ¹	7	13.86	Giniúint cumhachta

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

36. GNÓTHAIS FHOCHUIDEACHTA, INSTITIÚIDÍ INFHEISTIÚCHÁIN AR CUIREADH MODH CUNTASAÍOCHTA AN CHOETHROMAIS I BHFEIDHM ORTHU AGUS GNÓTHAIS CHOMHLACHA (ar lean)

Ainm na cuideachta	Oifig chláraithe	Sciar an Ghrúpa (%)	Cineál gnó
Institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu			
Aldeburgh Offshore Wind Holdings Ltd.	18	50	Cuideachta sealbhaíochta
Aldeburgh Offshore Wind Investments Ltd.	18	50	Cuideachta sealbhaíochta
Ballinagree Wind DAC.	26	50	Giniúint cumhachta
Cahermurphy Renewables DAC.	26	27.5	Giniúint cumhachta
Celtic 1 OSW Power DAC.	2	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
Celtic 2 OSW Power DAC.	2	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
Clogherhead Offshore Wind DAC.	2	75	Forbairt feirmeacha gaoithe
Clogherhead Offshore Wind Holdings DAC.	2	75	Cuideachta Sealbhaíochta
Cummeennabuddoge Wind DAC.	26	50	Giniúint cumhachta
Emerald Bridge Fibres DAC.	2	50	Teileachumarsáid
Five Estuaries Offshore Wind Farm Ltd.	19	20.83	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Knockshanvo DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Ballyhoura DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Ballynahone DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Barracree DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Carrowmagowan DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Clonbullogue DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Corbally DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Corravaddy DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Croagh DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Croaghau DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Crowagh DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Cullenagh DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Glenard DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Gortnahurra DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Ireland Development DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Ireland Development Holdings DAC.	26	50	Cuideachta sealbhaíochta
FuturaEnergy Kealafreaghane DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Lissinagroagh DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Mongorry DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy North Mayo DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Scart Mountain DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Slieve Rusheen DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Slieveragh DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
FuturaEnergy Tullintowell DAC.	26	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
Galloper Wind Farm Holding Company Ltd.	19	12.5	Cuideachta sealbhaíochta
Galloper Wind Farm Ltd.	19	12.5	Giniúint cumhachta
Gortyrhilly Wind DAC.	26	50	Giniúint cumhachta
Havbredey Ltd.	34	24.5	Forbairt feirmeacha gaoithe
Helvick Head Offshore Wind DAC.	2	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
Highland Wind Farm Ltd.	37	50	Giniúint cumhachta
Inch Cape Offshore Holdings Ltd.	23	50	Cuideachta sealbhaíochta
Inch Cape Offshore Holdings 2 Ltd.	38	50	Cuideachta sealbhaíochta
Inch Cape Offshore Ltd.	23	50	Forbairt Gnó
Inchamore Wind DAC.	26	50	Giniúint cumhachta
Kestrel Energy Storage DAC.	12	33.3	Trádáil gáis tríd an bpríomhlíonra
Lenalea Wind Farm DAC.	39	25	Giniúint cumhachta
Lewis Wind Power Holdings Ltd.	36	50	Cuideachta sealbhaíochta

36. GNÓTHAIS FHOCHUIDEACHTA, INSTITIÚIDÍ INFHEISTIÚCHÁIN AR CUIREADH MODH CUNTASAÍOCHTA AN CHOETHROMAIS I BHFEIDHM ORTHU AGUS GNÓTHAIS CHOMHLACHA (ar lean)

Ainm na cuideachta	Oifig chláraithe	Sciar an Ghrúpa (%)	Cineál gnó
Loch Garman Offshore Wind DAC.	2	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
Moneypoint 1 Offshore Wind DAC.	2	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
Moneypoint 2 Offshore Wind DAC.	2	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
Near Na Gaoithe Offshore Wind Ltd.	21	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
NNG Windfarm Holdings Ltd.	21	50	Cuideachta sealbhaíochta
Oweninny Power 2 DAC.	2	50	Giniúint cumhachta
Oweninny Power 2 Holdings DAC.	2	50	Cuideachta sealbhaíochta
Oweninny Power DAC.	2	50	Giniúint cumhachta
Oweninny Power Holdings DAC.	2	50	Cuideachta sealbhaíochta
Raheenleagh Power DAC.	2	50	Giniúint cumhachta
Retrofit Superhomes Ltd.	25	50	Iarfheistiú tithe
Saoirse Wave Energy Ltd.	35	50	Forbairt tionscadail fuinnimh tonnta
Seastacks Offshore Wind DAC	2	50	Forbairt feirmeacha gaoithe
SIRO DAC.	31	50	Cábla snáthoptaice go foirgneamh
SIRO JV Holdco Ltd.	31	50	Cuideachta Sealbhaíochta
Spiorad na Mara Ltd.	34	24.5	Forbairt feirmeacha gaoithe
Springfield Renewables Ltd.	26	32.5	Giniúint cumhachta
Stornoway Wind Farm Ltd.	36	50	Cuideachta sealbhaíochta
Sundew Solar DAC.	2	50	Forbairt feirmeacha gréine
Superhomes Ireland DAC.	25	50	Iarfheistiú tithe
Western Isles Offshore Wind N2 Ltd.	33	24.5	Cuideachta sealbhaíochta
Western Isles Offshore Wind N4 Ltd.	33	24.5	Cuideachta sealbhaíochta
Infheistíochtaí			
Dublin Offshore Technology Ltd.	32	30	Gníomhaíochtaí innealtóireachta agus sainchomhairleoireacht theicniúil ghaolmhar
Heliex Power Ltd.	13	0.6	Infheistíocht i dteicneolaíocht ghlan
Nualight Ltd. ¹	14	42.3	Infheistíocht i dteicneolaíocht ghlan
Oriel WindFarm Ltd.	20	5	Giniúint cumhachta
Pesaka Technologies. ¹	11	30	Giniúint cumhachta
Rousch Pakistan Power.	8	7	Giniúint cumhachta
VantagePoint Cleantech Partners II, L.P.	15	4.5	Infheistíocht i dteicneolaíocht ghlan
Kerry Airport Plc	41	< 2.0	Aerfort
Waterford Regional Airport Plc	42	< 3.0	Aerfort
Aevin Plc	43	< 3.0	Saoráid fóilíochta
Eile - faoi lánúinéireacht, neamhrialaithe			
ESB ESOP Trustee Ltd.	10	100	Scéim scairsheilbhe foirne

1 Tá cinneadh déanta ag an nGrúpa gur fochuideachtaí iad eintitis a bhfuil sciar Grúpa níos lú ná 50% acu agus gur comhfhiontair ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu iad eintitis a bhfuil sciar Grúpa níos lú ná 20% acu, ar an mbonn go bhfuil an cumas ag an ngrúpa gníomhaíochtaí ábhartha na n-eintiteas a rialú nó a threorú (nó a chomhrialú agus a chomhthreorú i gcás comhfhiontair) i ngeall ar shocrúithe sonracha conarthacha, maoinithe agus boird atá i bhfeidhm leis na heintitis sin. Ar an gcaoi chéanna, tá eintitis ann ina bhfuil níos mó ná 20% i seilbh an ghrúpa nach bhfuil aon tionchar suntasach ag an nGrúpa mar gheall ar shocrúithe conartha agus dá réir sin ní chuirtear modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm ar na hinfheistíochtaí seo.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

36. GNÓTHAIS FHOCHUIDEACHTA, INSTITIÚIDÍ INFHEISTIÚCHÁIN AR CUIREADH MODH CUNTASAÍOCHTA AN CHOTHROMAIS I BHFEIDHM ORTHU AGUS GNÓTHAIS CHOMHLACHA (ar lean)

Comhlacht reachtúil é Bord Soláthair an Leictreachais atá suite in Éirinn i dtaobh cánach de agus is é a phríomháit ghnó 27 Sráid Mhic Liam Íochtarach, Baile Átha Cliath 2, D02 KT92. Tá a cuid fochuideachtaí, institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu agus gnóthais chomhlachaithe go léir ina gcónaí ó thaobh cánach sa dlínse cánach ina bhfuil a n-oifig chláraithe faoi seach lonnaithe. Seo thíos láthair na n-oifigí cláraithe.

Nótaí:	
1	ESB International, One, Aerfort Bhaile Átha Cliath Láir, Aerfort Bhaile Átha Cliath, Clochrán, Co. Bhaile Átha Cliath, K67 XF72, Poblacht na hÉireann
2	27 Sráid Mhic Liam Íochtarach, Baile Átha Cliath 2, D02 KT92, Poblacht na hÉireann
3	Mitchell Road, Phoenix Parkway, Corby, Northamptonshire, MN17 1Q7
4	Eastcastle House, 27/28 Eastcastle Street, Londainn, Sasana, W1W 8DH
5	2 Electra Road, Maydown, Doire, BT47 6UL, Tuaisceart Éireann
6	120 Bóthar Mhaigh Lón, Béal Feirste, BT9 5HT, Tuaisceart Éireann
7	22-24 King Street, Maidenhead, SL6IEF, an Ríocht Aontaithe
8	94-W, an 3ú hUrlár, Plás AAMIR, Ascaill Jinnah, Blue Area, Islambad, an Phacastáin
9	ESB Chuan Bhaile Átha Cliath, Bóthar Theach Pigeon, An Rinn, Baile Átha Cliath 4, D04 Y5N2, Poblacht na hÉireann
10	56 Sráid an Mhóta Uachtarach, Baile Átha Cliath 2, D02 P406, Poblacht na hÉireann
11	Leibhéal U1, Menara Yayasan Tun Razak, 200, Jalan Bukit Bintang, 55100 Kuala Lumpur, W. P. Kuala Lumpur.
12	1 Plás an Stócaigh, Faiche Stiabhna, Baile Átha Cliath, D02 DE03
13	Kelvin Building, Bramah Avenue, East Kilbride, Glaschú, G75 0RD, Albain, an Ríocht Aontaithe
14	Aonad 18a, Páirc Ghnó an Chuarbhóthair Theas, Bóthar Chionn tSáile, Corcaigh, T12 WEY8, Poblacht na hÉireann
15	C/O Codan Trust Company (Cayman) Limited, Cricket Square, Hutchins Drive, Bosca Poist 2681, Grand Cayman, KY1-1111, Oileáin Cayman
16	Fora, 16-19 Eastcastle, Londain W1W 8DY, an Ríocht Aontaithe
17	28, Boulevard F.W. Raiffeisen, L- 2411, Lucsamburg, Ard-Diúcacht Lucsamburg
18	C/O Alter Domus (Uk) Limited, 10ú hUrlár 30 St. Mary Axe, Londain EC3A 8BF, Sasana
19	Windmill Hill Business Park, Whitehall Way, Swindon SN5 6PB, an Ríocht Aontaithe
20	302-303 Diméin Bhaile Anraí, Bóthar Bhaile Anraí, Sord, Baile Átha Cliath, Contae Bhaile Átha Cliath, Poblacht na hÉireann
21	Atria One, 144 Morrison Street, Dún Éideann, Albain, an Ríocht Aontaithe, EH3 8EX
22	Teach Bhaile Seiscinn, Baile Seiscinn, an Chill Mhór, Contae Loch Garman, Poblacht na hÉireann
23	An 5ú hUrlár, 40 Princes Street, Dún Éideann, EH2 2BY, Albain, an Ríocht Aontaithe
24	Studio 2, Power Road Studios, 114 Power Road, Chiswick, Londain, Sasana, W4 5PY
25	Ionad Fiontair Chomhlachas Dhurlais, Campas TÚS Dhurlais, Bóthar an Aonaigh, Durlas, Tiobraid Árann, Poblacht na hÉireann
26	C/O Futureenergy, 27/28 Plás Hoirbeaird, Baile Átha Cliath 2, Éire
27	Three Gateway, Bóthar an Phoirt Thoir, Baile Átha Cliath 3, D03R583, Poblacht na hÉireann
28	C/O Interpath Limited, 10 Fleet Place, Londain, EC4M 7RB
29	C/O Gillespie Macandrew LLP, 5 Atholl Crescent, Dún Éideann, Albain, EH3 8EJ
30	C/O Womble Bond Dickinson (UK) LLP, 2 Semple Street, Dún Éideann, Albain, EH3 8BL
31	Foirgneamh Hoirbeaird, an Pháirc, Carraig Mhaighin, Contae Bhaile Átha Cliath, D18 K8Y4, Poblacht na hÉireann
32	57 Cearnóg Mhic Liam Thuaidh, Baile Átha Cliath 2, D02CP02, Poblacht na hÉireann
33	21 Holborn Viaduct, Londain, an Ríocht Aontaithe, EC1A 2DY
34	77 Renfrew Sráid, Glaschú, an Ríocht Aontaithe, G2 3BZ
35	Cnoc Woodbine, Eochaill, Contae Chorcaí, Éire
36	C/O Edf Renewables, Atria One, 144 Morrison Street, Dún Éideann, Albain, EH3 8EX
37	14b, Tower 42, 25 Old Broad Street, Londain, Sasana, EC2N 1HN
38	132 Bóthar Mhanchain, Carrington, Manchain, Sasana, M31 4AY
39	Red Oak South, Páirc Gnó Dheisceart an Chontae, Baile na Lobhar, Baile Átha Cliath 18
40	Alexander House, 1 Mandarin Road, Rainton Bridge Business Park, Houghton Le Spring, Sunderland, Sasana, DH4 5RA
41	Aerfort Chiarraí, an Fearann Fuar, Contae Chiarraí
42	Teach Ballycar, an Baile Nua, Port Láirge, Contae Phort Láirge
43	The Aquadome, Trá Lí, Contae Chiarraí

Faisnéis Bhreise

An tAcht um Íoc Pras Cuntas	262
Bearta Feidhmíochta Malartacha	263
Gluais	268

Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird ar Chomhlíonadh an Achta um Íoc Pras Cuntas, 1997 agus Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíochtaí Déanacha in Idirbhearta Tráchtála, 2012 (A.I. Uimh. 580 de 2012) arna leasú ag Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála) (Leasú), 2016 (I.R. Uimh. 281 de 2016)

Réamhrá

Le linn na bliana 2024, bhí téarmaí íocaíochta á rialú ag:

- An tAcht um Íoc Pras Cuntas, 1997
- Rialacháin na gComhphobal Eorpach (íocaíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála), 2012 (I.R. Uimh. 580 de 2012) arna leasú ag Rialacháin na gComhphobal Eorpach (íocaíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála) (Leasú), 2016 (I.R. Uimh. 281 de 2016) chun íoc deireanach in idirbhearta tráchtála a chomhrac. Baineann na rialacháin seo le conarthaí a bhaineann le hearraí agus seirbhísí curtha ar fáil do ESB
- An tAcht um Chonarthaí Foirgníochta, 2013. Baineann an tAcht seo le conarthaí foirgníochta a bhfuil luach níos mó ná €10,000 luaite leo

Ráiteas maidir le Cleachtais Íocaíochta

Tá ESB tiomanta do gach sonrasc soláthraí gan cheistiú a íoc laistigh de na téarmaí íocaíochta comhaontaithe.

Nósanna imeachta agus rialuithe atá i bhfeidhm

Tá rialuithe airgeadais inmheánacha oiriúnacha curtha chun feidhme lena n-áirítear ról agus freagrachtaí atá sainithe go soiléir. Soláthraíonn na nósanna imeachta seo dearbhú i gcoinne neamhchomhlíonadh ábhartha leis an reachtaíocht.

Cód Iompair Íocaíochtaí Prasa

Sa bhliain 2015, bhunaigh an Rialtas Cód Iompair Íocaíochtaí Prasa, atá le fáil ag www.irishstatutebook.ie/eli/1997/act/31. Tá an Cód seo sínithe ag ESB agus geallann sé soláthraithe a íoc in am; treoir shoiléir a thabhairt do sholáthraithe maidir le nósanna imeachta íocaíochta agus soláthraithe a spreagadh chun glacadh leis an gCód laistigh dá slabhraí soláthair féin.

An tAcht um Chonarthaí Foirgníochta, 2013

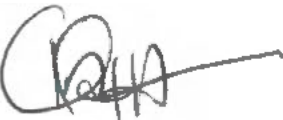
Tháinig an tAcht seo i bhfeidhm an 25 Iúil 2016. Tá athbhreithniú déanta ag ESB ar a fhreagrachtaí faoin Acht seo agus tá na freagrachtaí sin curtha in iúl do na daoine ábhartha.

Sonraí maidir le hús ar íoc deireanach i ndáil le 2024

Nuair a bhailíofaíonn ESB iarratas ar íocaíocht dhéanach ó sholáthraí, is é beartas ESB an t-ús atá dlite ar a leithéid d'íocaíochtaí déanacha a íoc agus íocadh €4,986 i ndáil le hiocaíochtaí déanacha le linn na bliana 2024 (2023: Nialas).

Tarach Ó Ruairc
Cathaoirleach

Paddy Hayes
Príomhfheidhmeannach

26 Feabhra 2025

Bearta Feidhmíochta Malartacha

Tuairiscíonn an Grúpa bearta feidhmíochta malartacha áirithe (APManna) a úsáideann an fhoireann bhainistíochta agus infheisteoirí in éineacht le Bearta na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais (IFRS) chun feidhmíocht agus staid airgeadais an Ghrúpa a mheasúnú. Seo a leanas na príomh-APManna atá in úsáid ag an nGrúpa:

	APM	Catagóir an bhirt	Coibhéis is gaire Beart IFRS	Sainmhíniú
(a)	Tuilleamh roimh ús, cáin, dímhneas agus amúchadh (EBITDA)	Beart brabúis	Brabús oibriúcháin	Brabús oibriúcháin roimh ús, cánachas, dímhneas, bearnúcháin (lena n-áirítear glanchaillteanais bhearnúcháin neamhthrádála ar shócmhainní airgeadais), amúchadh agus ioncam ó ranníocaíochtaí soláthair.
(a)	EBITDA roimh míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe	Beart brabúis	Brabús oibriúcháin	Brabús oibriúcháin roimh ús, cánachas, dímhneas, bearnúcháin (lena n-áirítear glanchaillteanais bhearnúcháin neamhthrádála ar shócmhainní airgeadais), amúchadh, ioncam ó ranníocaíochtaí soláthair agus míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe arna nochtadh ar leithligh sa Ráiteas Ioncaim.
(a)	Brabús oibriúcháin roimh míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais eile	Beart brabúis	Brabús oibriúcháin	Brabús oibriúcháin roimh mhíreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe arna nochtadh ar leithligh sa Ráiteas Ioncaim.
(b)	Glanfhiachas*	Beart airgid thirim agus fiachais	lasachtaíocht agus fiachas agus dliteanais léasa eile lúide airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim agus taiscí gearrthéarmacha	lomlán na hiasachtaíochta agus fiachais eile móide dliteanais léasa lúide airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim (seachas aon airgead tirim srianta) agus taiscí gearrthéarmacha.
(c)	Caiteachas caipitil	Beart caiteachais chaipitil	Breiseanna caipitil a bhaineann le maoín, gléasra agus trealamh, sócmhainní doláimhsithe agus institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	Breiseanna a bhaineann le maoín, gléasra agus trealamh, sócmhainní doláimhsithe (seachas liúntais astaíochtaí) móide breiseanna a bhaineann le hinstitiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaíochta an chothromais i bhfeidhm orthu.
(d)	Toradh ar chéatadán an Chaipitil in Úsáid (ROCE)	Beart éifeachtúlachta caipitil	N/B	Brabús oibriúcháin coigeartaithe i ndiaidh cánach roinnte ar an meánchaipiteal in úsáid.
(e)	Leachtacht*	Beart airgid thirim agus fiachais	N/B	Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim iomlán (níl aon airgead tirim srianta san áireamh), taiscí gearrthéarmacha agus méideanna neamhtharraingthe anuas ar fáil faoi shaoráidí creidmheasa imrothlacha nó saoráidí eile.
(f)	Céatadán glanfhiachais comhdhlúite	Beart airgid thirim agus fiachais	N/B	Glanfhiachas roinnte ar shuim na nglansócmhainní agus fiachas comhlán.
(g)	Sócmhainní iomlána lúide airgead tirim*	Beart an bhoinn sócmhainní	Sócmhainní iomlána lúide airgid thirim agus coibhéisí airgid thirim agus taiscí gearrthéarmacha	An líon iomlán sócmhainní neamhreacha agus sócmhainní reatha gan airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim agus earlaisí gearrthéarmacha san áireamh.

* Nuashonraíodh sainmhíniú an APM chun taiscí gearrthéarmacha a chur san áireamh chun tuiscint níos cruinne a cheadú ar sheasamh an Ghrúpa. Is éard is taiscí gearrthéarmacha ann ná taiscí airgid thirim a bhfuil aibíochtaí níos mó ná 90 lá ach nach mó ná bliain amháin acu agus cuimsítear iad lasistigh de thrádáil agus infháiltais eile.

Bearta Feidhmíochta Malartacha (ar lean)

Is féidir na bearta agus a gcuispóir a rangú mar seo a leanas:

Beart	Cuspóir
Beart brabúis	Tugann sé deis don fhoireann bainistíochta agus do léitheoirí an brabús bunúsach don bhliain a thuiscint. Cuirtear míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe as an áireamh in dhá cheann den trí bheart brabúis mhalartacha de bhrí go bhfuil na bearta seo neamhghnách agus nach fianaise ar fheidhmíocht bhunúsach iad. Chomh maith leis sin, cuirtear bearnúcháin as an áireamh ó bheart EBITDA de bhrí nach gá mbeadh léargas á thabhairt iontu ar fheidhmíocht oibriúcháin le linn na bliana.
Beart airgid thirim agus fiachais	Ceadaíonn sé don fhoireann bainistíochta agus do léitheoirí fiacha, maoiniú agus seasamh leachtachta an Ghrúpa a thuiscint.
Beart caiteachais caipitil	Ceadaíonn sé don fhoireann bainistíochta agus do léitheoirí dul chun cinn a bhaineann leis an gclár infheistíochta caipitil suntasach a thuiscint arb ionann é agus príomhghné d'uaillmhian straitéiseach an Ghrúpa.
Beart éifeachtúlachta caipitil	Ceadaíonn sé don fhoireann bainistíochta agus do léitheoirí cinneadh a dhéanamh maidir le conas ar éirí leis an nGrúpa chomh fada is a bhaineann le brabús a ghiniúint ón gcaipiteal a d'úsáid sé.
Beart an bhoinn sócmhainní	Is beart a bhaineann le méid an Ghrúpa é an bonn sócmhainní. Is grúpa mór de ghnóthaí éagsúla agus difriúla é ESB. Ceadaíonn an anailís rannóige ar bhoinn sócmhainní an Ghrúpa don fhoireann bainistíochta agus do na léitheoirí teacht ar thuiscint ar an méid atá i gceist le bonn sócmhainní an Ghrúpa agus ar an gcéatadán a bhaineann le gníomhaíochtaí líonra rialaithe.

Réiteach na Beart Feidhmíochta Malartach

(a) EBITDA, EBITDA roimh mhíreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe agus Brabús oibriúcháin roimh mhíreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe – Nollaig 2024							
	Tagairt sna Ráitis Airgeadais	Réitigh do Chus-taiméirí €m	ESB Networks €m	Giniúint agus Trádáil €m	NIE Networks €m	Codanna Eile €m	Iomlán €m
Brabús oibriúcháin/(caillteanas) roimh míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais eile	Nóta 3(a)(iii)	113.3	366.7	310.6	188.5	(4.1)	975.0
Míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe	Nóta 6	-	-	115.5	-	-	115.5
Brabús/ (caillteanas) oibriúcháin	Nóta 3(a)(iii)	113.3	366.7	426.1	188.5	(4.1)	1,090.5
Bearnúcháin (lena n-áirítear glanchaillteanais bhearnúcháin neamhthrádála ar shócmhainní airgeadais agus gnóthachain bhearnúcháin)	Nóta 3(a)(ii)	0.3	-	6.0	-	0.7	7.0
Dímheas agus amúchadh	Nóta 3(a)(ii)	27.2	575.5	166.6	202.4	32.9	1,004.6
Ioncam ó ranníocaíochtaí soláthair	Nóta 4	-	(68.4)	-	(26.2)	-	(94.6)
EBITDA		140.8	873.8	598.7	364.7	29.5	2,007.5
Míreanna eisceachtúla (neamh-bhearnúchán) agus ais-thomhais áirithe	Nóta 6	-	-	(115.5)	-	-	(115.5)
EBITDA roimh míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe		140.8	873.8	483.2	364.7	29.5	1,892.0

EBITDA, EBITDA roimh mhíreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe agus Brabús oibriúcháin roimh mhíreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe – Nollaig 2023

	Tagairt sna Ráitis Airgeadais	Réitigh do Chus-taiméirí €m	ESB Networks €m	Giniúint agus Trádáil €m	NIE Networks €m	Codanna Eile €m	Iomlán €m
Brabús oibriúcháin/(caillteanas) roimh míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais eile	Nóta 3(a)(iii)	(12.4)	359.0	710.0	77.8	(34.1)	1,100.3
Míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe	Nóta 6	-	-	20.5	-	-	20.5
Brabús/ (caillteanas) oibriúcháin	Nóta 3(a)(iii)	(12.4)	359.0	730.5	77.8	(34.1)	1,120.8
Bearnúcháin (lena n-áirítear glanchaillteanais bhearnúcháin neamhthrádála ar shócmhainní airgeadais agus gnóthachain bhearnúcháin)	Nóta 3(a)(ii)	-	-	5.1	-	-	5.1
Dímheas agus amúchadh	Nóta 3(a)(ii)	22.3	553.2	144.6	191.2	31.0	942.3
Ioncam ó ranníocaíochtaí soláthair	Nóta 4	-	(67.8)	-	(24.2)	-	(92.0)
EBITDA		9.9	844.4	880.2	244.8	(3.1)	1,976.2
Míreanna eisceachtúla (neamh-bhearnúchán) agus ais-thomhais áirithe	Nóta 6	-	-	(20.5)	-	-	(20.5)
EBITDA roimh míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe		9.9	844.4	859.7	244.8	(3.1)	1,955.7

(b) Glanfhiachas

	Tagairt sna Ráitis Airgeadais	Nollaig 2024 €m	Nollaig 2023 €m
lasachtaíocht agus fiachas eile	Nóta 23	7,485.1	7,739.1
Dlíteanais léasa	Nóta 14(a)	117.0	136.0
Oilfhiachas		7,602.1	7,875.1
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim (níl airgead tirim srianta san áireamh)	Nóta 20	(858.3)	(1,428.3)
Glanfhiachas		6,743.8	6,446.8

(c) Caiteachas caipitil

	Tagairt sna Ráitis Airgeadais	Nollaig 2024 €m	Nollaig 2023 €m
Infheistíochtaí i maoín, gléasra agus trealamh	Nóta 12	1,639.9	1,517.7
Infheistíochtaí i sócmhainní doláimhsithe (seachas liúntais astaíochtaí)	Nóta 13	187.2	175.5
Sócmhainní airgeadais agus institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasáíochta an chothromais i bhfeidhm orthu	Nóta 16	16.5	35.3
Caiteachas caipitil*		1,843.6	1,728.5

* Tá eolas le fáil i Nóta 3(b) faoi bhreisiúcháin a bhaineann le sócmhainní neamhreatha.

Bearta Feidhmíochta Malartacha (ar lean)

(d) Toradh ar chéatadán an Chaipitil in Úsáid (ROCE)

	Tagairt sna Ráitis Airgeadais	Nollaig 2024 €m	Nollaig 2023 €m
Brabús oibriúcháin roimh míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais eile	Ráiteas Ioncainm	975.0	1,100.3
Míreanna eisceachtúla agus ais-thomhais áirithe	Nóta 6	115.5	20.5
Bearnúcháin (lena n-áirítear glanchaillteanais bhearnúcháin neamhthrádála ar shócmhainní airgeadais agus gnóthachain bhearnúcháin)	Nóta 3(a)(ii)	7.0	5.1
Athaistriú airgeadra eachtraigh (gnóthachan)	Nóta 8	(27.5)	(4.2)
(Caillteanas)/brabús de sciar institiúidí infheistiúcháin ar cuireadh modh cuntasaióchta an chothromais i bhfeidhm orthu	Nóta 16(a)	(5.3)	13.7
Brabús ar dhiúscairt réadmhaoine, gléasra agus trealaimh agus sócmhainní doláimhsithe, infheistíochtaí agus focuicideachtaí	Nóta 7	(65.0)	(9.2)
Caillteanas bearnúcháin aitheanta i ndáil le hinfháltais trádála	Nóta 19	72.2	70.4
Costais phinsin (costas ciorrúcháin agus costais riaracháin)	Nóta 25	1.8	1.7
Brabús oibriúcháin coigeartaithe		1,073.7	1,198.3
Cánachas	Nóta 22(a)	(163.2)	(133.8)
Cánachas ar mhíreanna eisceachtúla/coigeartuithe*		(26.6)	(23.6)
Brabús oibriúcháin coigeartaithe i ndiaidh cánach (A)		883.9	1,040.9
Cothromas	An Clár Comhardaithe	5,923.2	5,300.0
Iasachtaíocht agus fiachas eile	Nóta 23	7,485.1	7,739.1
Dlíteanais léasa	Nóta 14(a)	117.0	136.0
Glandliteanas chánach iarchurtha	Nóta 22(b)	630.8	558.9
Liúntas do chaillteanas creidmheasa ionchais i ndáil le hinfháltais trádála	Nóta 19	200.8	147.8
Sócmhainn chánach reatha	An Clár Comhardaithe	51.6	22.0
Caipiteal úsáidte		14,408.5	13,903.8
Meánchaipiteal úsáidte (B)**		14,156.2	13,195.7
Céatadán ROCE (A/B)		6.2%	7.9%

* Úsáid á baint as ráta cánach éifeachtach de 18.7% (2023: 13.4%).
** Meánchaipiteal úsáidte le linn na bliana reatha agus le linn na bliana roimhe seo.

(e) Leachtacht

	Tagairt sna Ráitis Airgeadais	Nollaig 2024 €m	Nollaig 2023 €m
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim (níl airgead tirim srianta san áireamh)	Nóta 20	858.3	1,428.3
Saoráidí creidmheasa imrothlacha neamhtharraingthe anuas agus saoráidí tiomanta eile	Nóta 23 (3)	1,618.0*	2,262.6
Leachtacht		2,476.3	3,690.9

*Áirítear RCF agus Saoráid EIB 2023 (ar fáil le tarraingt aníos amhail an 31 Nollaig 2024).

(f) Céatadán glanfhiachais comhdhlúite

	Tagairt sna Ráitis Airgeadais	Nollaig 2024 €m	Nollaig 2023 €m
Glanfhiachas	APM Taifeadta (b)	6,743.8	6,446.8
Glansócmhainní	An Clár Comhardaithe	5,923.2	5,300.0
Ollfhiachas	APM Taifeadta (b)	7,602.1	7,875.1
Glansócmhainní agus glanfhiachas		13,525.3	13,175.1
Céatadán glanfhiachais comhdhlúite		49.9%	48.9%

(g) Sócmhainní iomlána lúide airgead tirim

	Tagairt sna Ráitis Airgeadais	Nollaig 2024 €m	Nollaig 2023 €m
Sócmhainní iomlána	An Clár Comhardaithe	19,253.9	19,673.1
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim	An Clár Comhardaithe	(1,064.9)	(1,977.8)
Sócmhainní iomlána lúide airgead tirim		18,189.0	17,695.3
Bunaithe ar an Rannóg		€m	€m
Réitigh do Chustaiméirí		1,019.2	1,018.2
ESB Networks		9,349.8	8,735.3
Giniúint agus Trádáil		4,318.3	4,655.8
NIE Networks		3,069.6	2,755.6
Codanna Eile*		432.1	530.4
Sócmhainní iomlána lúide airgead tirim		18,189.0	17,695.3

* Cuirtear deireadh le gach méid a bhaineann le hidir-rannóga nuair a dhéantar comhdhlúthú agus tá na míreanna sin curtha san áireamh sa líne dar teideal Rannóga Eile thuas.

Gluais

Cuireann ESB sainmhínithe i bhfeidhm go himmheánach agus féadfaidh siad a bheith difriúil ó shainmhínithe eile san fhearann poiblí.

1. Margadh Cothromaíochta/Sásra Cothromaíochta (BM)

Ligeann sé d'Oibritheoir an Chórais Tarchurtha cothromaíocht a chinntiú idir soláthar agus éileamh leictreachais ar bhonn fíor-ama beagnach.

2. An Coimisiún um Rialáil Fóntais (CRU)

An rialtóir neamhspleách uisce agus fuinnimh i bPoblacht na hÉireann.

3. An Treoir maidir le Tuairisciú Inbhuanaitheachta Corparáideach (CSRD)

Treoir de chuid an Aontais Eorpaigh ina leagtar amach na rialacha a bhaineann le faisnéis shóisialta agus chomhshaoil a dtuairiscíonn cuideachtaí uirthi.

4. Conarthaí Difríochta (CfDanna)

Is éard atá i gceist le Conradh Difríochta (CfD) conradh idir dhá pháirtí, ceannaitheoir agus díoltóir, ina sonraítear go n-íocfaidh an ceannaitheoir an difríocht idir luach reatha sócmhainne agus a luach conartha ag an am leis an díoltóir. Má tá an difríocht diúltach, íocann an díoltóir seachas an ceannaitheoir.

5. DAM

Ceadaíonn an Margadh Lá Roimh Ré (DAM) do rannpháirtithe margaidh leictreachas mórdhíola a cheannach nó a dhíol lá amháin roimh an lá oibriúcháin. Is é seo an margadh is mó in I-SEM le haghaidh cumhacht trádála agus an chomhpháirt is mó de phraghas leictreachais mhórdhíola.

6. DS3

Tagraíonn sé do chlár “Córas Leictreachais Shláin, Inbhuanaithe a Sholáthar”, atá deartha d'fhonn a chinntiú gur féidir an córas cumhachta a úsáid go slán le méideanna níos mó de ghiniúint in-athnuaite neamhshioncronach athraitheach.

7. EirGrid

An tOibritheoir Córais Tarchurtha Leictreachais d'Éirinn.

8. An Ciste Energy for Generations

Tionscnamh freagrach corparáidí ina n-íoctar suas le €1 milliún in aghaidh na bliana thar raon tionscnamh pobail agus bunaithe ar shaincheisteanna.

9. Gnéithe Comhshaoil, Sóisialta agus Rialachais (ESG)

An tionchar atá ag cuideachta ar a fostaithe, custaiméirí agus ar na pobail ina bhfuil sí ag feidhmiú. Tagraíonn Tuairisciú ESG don fhaisnéis nó do na sonraí curtha ar fáil a bhaineann le feidhmíocht chomhshaoil, shóisialta agus rialachais eagraíochta.

10. Tacsanomaíocht an AE

Córas aicmithe, ina mbunaítear liosta de ghníomhaíochtaí geilleagracha atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de. Soláthraítear i dTacsanomaíocht an AE sainmhínithe do ghníomhaíochtaí geilleagracha ar féidir glacadh leo mar ghníomhaíochtaí atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de.

11. An Bhearna Phá idir na hInscní (GPG)

An difríocht sa mheánráta pá in aghaidh na huaire d'fhir agus mná ar fud na foirne oibre.

12. Gigeavata (GW)

An méid cumhachta atá cothrom le haon bhilliún vata.

13. Uaireanta Gigeavata (GWh)

An méid fuinnimh atá cothrom le haon bhilliún vata de chumhacht a sholáthar le haghaidh tréimhse uair an chloig.

14. An Bhreatain Mhór (GB)

Sasana, Albain agus an Bhreatain Bheag.

15. Astaíochtaí Gás Ceaptha Teasa (GHG)

Aon ghás atá in ann radaíocht infridheirg a ionsú (glanfhuinneamh teasa) astaithe ó dhromchla an domhain agus a athradaítear ar ais chuig dhromchla an domhain, agus a chuireann, ar an tslí sin, leis an iarmhairt cheaptha teasa.

16. Bearnúchán

Cinntear muirear bearnúcháin nuair a sháraíonn luach anonn (luach de réir na leabhar) sócmhainní a mhéid in-aisghabhála.

17. Margadh Leictreachais Aonair Comhtháite (I-SEM)

An margadh leictreachais mhórdhíola d'Éirinn agus do Thuaisceart Éireann atá deartha chun an margadh leictreachais uile-oileáin a chomhtháthú le margaí leictreachais Eorpacha.

18. Comhfhiontar

Cuideachta nó eintiteas eile atá á rialú i gcomhpháirt le páirtithe eile.

19. Leachtacht

Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim iomlán (níl aon airgead tirim srianta san áireamh), taiscí gearrthéarmacha agus méideanna neamhtharraingthe anuas ar fáil faoi shaoráidí creidmheasa imrothlacha nó saoráidí eile.

20. Gortuithe is Cúis le hAga Díomhaoin (LTInna)

Gortú a bhaineann le háit oibre is cúis le bheith as láthair le haghaidh lá oibre amháin nó níos mó, ón lá i ndiaidh an ghortaithe, sula bhfilléann an duine ar a g(h)náthobair nó ar obair shrianta.

21. Meigeavata (MW)

An méid cumhachta atá cothrom le haon mhilliún vata.

22. Uaireanta Meigeavata (MWh)

An méid fuinnimh atá cothrom le haon mhilliún vata de chumhacht a sholáthar ar feadh uair an chloig.

23. Aeráidneodracht

Sainmhínithe de réir Chaighdeán Aeráidneodrachta SBTi ina sainmhínítear aeráidneodracht corparáideach mar seo a leanas:

- Astaíochtaí raon 1, 2 agus 3 a laghdú go dtí náid nó go dtí leibhéal iarmharach atá comhsheasmach le hastaíochtaí aeráidneodrachta ag leibhéal domhanda nó earnálach i gconairí incháilithe atá ailínithe le 1.5°C; agus
- Aon astaíocht iarmharach a neodró ag an spriocbhliain aeráidneodrach agus aon astaíocht GHG scaoilte isteach san atmaisféar ina dhiaidh sin.

24. Treoir NIS 2

De réir shuíomh gréasáin Threoir NIS 2, is creat reachtach í Treoir NIS 2 atá deartha chun an chibearshlándáil a fheabhsú ar fud an Aontais Eorpaigh trí ardleibhéal coiteann slándála a bhunú do chórais líonra agus faisnéise.

25. Ciste Novusmodus

Ciste caipitil fiontair ina n-infheistítear síolchaipteal i dteicneolaíochtaí nua.

26. Teagmhais P1

Teagmhais ar dócha go mbeidh siad mar bhonn le gortuithe cosúil le bás, teascadh, caillteanas súl, gortuithe éagsúla, mórbhriseadh, ball dóite den dara / tríú grád, a bheith neamhaireachtálach (suntasach/tromchúiseach), gortuithe intuairiscithe i ndiaidh imbhualadh bóthair, básanna agus damáiste ábhartha iomarcach.

27. Athbhreithniú Praghais 5 (PR5)

Maireann tréimhsí rialála cúig bliana agus clúdaíonn an tAthbhreithniú Praghais 5 (PR5) an tréimhse idir 2021 go 2025, agus leagtar amach ann an t-ioncam iomlán ceadaithe rialaithe le linn na tréimhse sin arna chinneadh ag CRU.

28. Athbhreithniú Praghais 6 (PR6)

Maireann tréimhsí rialála cúig bliana agus clúdaíonn an tAthbhreithniú Praghais 6 (PR6) an tréimhse idir 2026 go 2030, agus leagtar amach ann an t-ioncam iomlán ceadaithe rialaithe le linn na tréimhse sin arna chinneadh ag CRU.

29. Bonn Sócmhainní Rialaithe (RAB)

Luacháil na sócmhainní a bhaineann le líonraí tarchurtha agus dáileacháin do chríocha rialála atá i seilbh ESB Networks agus NIE Networks faoi seach. Chomh fada is a bhaineann leis na sócmhainní ábhartha atá i seilbh ESB Networks, cinntear an luach RAB de réir mhodheolaíocht riachtanach CRU agus, maidir leis na sócmhainní ábhartha i seilbh NIE Networks, cinntear an luach RAB de réir mhodheolaíocht riachtanach an Rialtóra Fóntais.

30. Tréimhse Rialála 6 (RP6)

Rialú praghais tréimhse rialála, a chlúdaíonn an tréimhse idir 1 Deireadh Fómhair 2017 go dtí an 31 Márta 2025, arna chinneadh ag an Rialtóir Fóntais i dTuaisceart Éireann.

31. Tréimhse Rialála 7 (RP7)

Rialú praghais tréimhse rialála, a chlúdaíonn an tréimhse idir an 1 Aibreán 2025 go dtí an 31 Márta 2031, arna chinneadh ag an Rialtóir Fóntais i dTuaisceart Éireann.

32. Safe and Sound

Clár athraithe cultúir ESB a bheidh mar bhonn le cultúr agus timpeallachta sábháilteachta den chéad scoth a bheidh inbhuanaithe thar am.

33. Ceisteanna Suntasacha Cearta Daonna

Sainmhínítear iad i gcomhréir le Treoirphrionsabail na Náisiún Aontaithe mar na cearta daonna sin atá i mbaol na n-iarmhairtí diúltacha is déine trí ghníomhaíochtaí cuideachta nó caidrimh ghnó.

34. Margadh Leictreachais Aonair (SEM)

Margadh leictreachais mórdhíola ciste-bhunaithe ata ag feidhmiú ó thuaidh agus ó dheas de Theorainn na hÉireann.

35. SIRO

Comhfhiontar le Vodafone, a thabharfaidh leathanbhanda suas le dhá ghigighiotán an tsoicind (Gb/s) do chustaiméirí ar fud na hÉireann a bhfuil an líonra dáileacháin reatha in úsáid acu.

36. Seirbhísí Fuinnimh Chliste

Réiteach bainistíochta fuinnimh iomlán a thugann na scileanna agus an taithí go léir atá nuálaí fuinnimh dhomhanda do ghnóthaí.

37. An Clár Méadair Chliste

Tá a clár seo ag seachadadh an chéad ghlúin eile de mhéadar fuinnimh agus ag athsholáthar méadair leictreachais agus gháis thraidisiúnta. Cuirfidh na méadair chliste deireadh leis an ngá atá le cuairt a thabhairt ar thithe chun an méadar a léamh agus mar sin cuirfear deireadh leis an ngá le figiúirí measta a úsáid nuair nach féidir méadar a léamh.

38. SONI (Oibritheoir Córais do Thuaisceart Éireann)

An Oibritheoir Córais Tarchurtha Leictreachais do Thuaisceart Éireann.

39. STEM (Eolaíocht, Teicneolaíocht, Innealtóireacht agus Matamaitic)

Cur chuige foghlama agus forbartha ina gcomhtháthaítear na réimsí seo a leanas - eolaíocht, teicneolaíocht, innealtóireacht agus matamaitic. Tacaíonn oideachas STEM le hacmhainn leanaí an domhan móorthimpeall orthu a thuiscint agus páirt iomlán a ghlacadh ann.

40. Fuinneamh Inmharthana na hÉireann (SEAI)

Údarás náisiúnta fuinnimh na hÉireann a bunaíodh faoi Acht um Fhuinneamh Inmharthana, 2002.

41. Tascfhórsa maidir le Nochtaí Airgeadais a bhaineann le hAeráid (TCFD)

Eintiteas bunaithe ag an mBord Cobhsaíochta Airgeadais (FSB) chun nochtaí riosca airgeadais aeráidghaolmhara comhsheasmhacha a fhorbairt a bheidh le húsáid ag cuideachtaí, bainc agus infheisteoirí chun eolas a chur ar fáil do pháirtithe leasmhara.

42. An Bealach a Oibrímid ag ESB

Tugann sé cuspóir, straitéis agus luachanna ESB le chéile. Tá eolas le fáil i ráiteas cuspóir ESB maidir leis an gcúis gur ann do ESB – an chúis gur ann don eagraíocht, seachas díriú díreach ar bhrabús. Tá eolas ann maidir le cé hé ESB, agus a luachanna. Is trí luachanna a chuireann ESB cuspóirí i gcrích. Cuimsítear ann agus ailínítear ann an cultúr agus iompraíochtaí.

43. An Ríocht Aontaithe (UK)

Sasana, Albain, an Bhreatain Bheag, agus Tuaisceart Éireann.

44. Rialtóir Fóntais (UR)

An roinn rialtais neamh-aireachta neamhspleách a bunaíodh chun rialáil éifeachtach na dtionscal leictreachais, gáis, uisce agus séarachais i dTuaisceart Éireann a chinntiú.

45. Fóntas atá Comhtháite go hingearach (VIU)

Tagraíonn sé do láithreachta laistigh de agus úinéireacht ar shócmhainní i ngach gné den slabhra luacha leictreachais lena n-áirítear giniúint, trádáil, tarchur, dáileadh agus soláthar cumhachta do chustaiméirí.

